Bundel - Geestmerambacht vergadering AB openbaar van 27 juni 2022

Agenda bijlagen

- 00 agenda AB-GAB 27-06-2022.docx
- 2022ABGAB04_uitvoeringsplan.leeg.docx
- 2022ABGAB05_gebiedstafel.leeg.docx
- 2022ABGAB06_contractverlenging.leeg.docx
- 2022ABGAB07_archiefbewaarplaats.leeg.docx
- 2022ABGAB08_reactieszienswijzen.leeg.docx
- 2022ABGAB09_jaarrekening.leeg.docx
- 2022ABGAB10_begrotingswijziging.leeg.docx
- 2022ABGAB11_programmabegroting.leeg.docx
- vastgesteld verslag openbaar AB GAB 220627.docx

0.1	OPENING EN VASTSTELLING AGENDA AB
	00 agenda AB-GAB 27-06-2022.docx
0.2	VORIGE VERGADERINGEN
0.2.a	concept-verslag openbare vergadering AB 30 mei 2022 (ter vaststelling in AB)
	02a Conceptverslag AB openbaar.docx
0.2.b	mededeling voorzittersoverleg 18 mei 2022 (ter kennisname)
	02b Mededeling Voorzittersoverleg 18 mei 2022.docx
	02b Bijlage 1 Conceptverslag VZO 18 mei 2022.docx
0.3	LIJST INGEKOMEN STUKKEN (ter kennisname)
0.3.a	lijst met ingekomen stukken
	03 lijst ingekomen stukken AB 27-06-2022.docx
0.4	VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA
0.4.a	AB-voorstel vaststelling uitvoeringsprogramma en voorbereidingskrediet
	04a Voorstel AB vaststelling UP en voorbereidingskrediet DB_08-06-2022.docx
	04a Bijlage UP GAB 2022_versie_24-05-22.pdf
0.4.b	AB-voorstel instellen gebiedstafels visie 2030
	04b Instellen gebiedstafel AB-voorstel AB_30-06-2022.docx
0.5	GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE
0.5.a	mededeling ontwikkelingen Molengroet
	05a AB Mededeling Ontwikkelingen Molengroet AB_27-06-2022.docx
0.6	CONTRACTBEHEER
0.6.a	voorstel contractverlenging RNH
	06a Voorstel AB contractverlenging RNH.docx
	06a Bijlage 1 Procesvoorstel Contractverlenging RNH.pdf
0.7	MEERJARENBEHEER - geen agendapunten
0.8	ORGANISATIE (waaronder schapsoverstijgende zaken)
0.8.a	voorstel instelling nieuw bestuur (VERVALT)
0.8.b	mededeling voortgang Wgr-werkgroep
	08b AB Mededeling Voortgang WGR-werkgroep.docx
	08b Bijlage 1 Presentatie wijziging Wgr noordholland noord 15 april.pdf
0.8.c	mededeling inzet handhaving
	08c AB Mededeling Inzet handhaving.docx
0.8.d	overdrachtsdocument

08d Overdrachtsdocument voor nieuw bestuur AB_27-06-2022.docx

0.8.e aanwijzing archiefbewaarplaats

08e AB-voorstel aanwijzing archiefbewaarplaats AB_27-06-2022.docx

08e Bijlage 1 Advies GR Geestmerambacht archivering.pdf

08e Bijlage 2 GR-Geestmerambacht 2017.pdf

0.9 PLANNING & CONTROL

0.9.a zienswijzen jaarstukken 2022

09a Zienswijzen Jaarstukken 2022 AB 27-06-2021.docx

09a Bijlage 1 Reactie RNH op zienswijzen jaarstukken 2022.docx

09a Bijlage 2 Dijk en Waard Raadsbesluit Zienswijze jaarstukken 2022.pdf

0.9.b rekening 2022

09b Rekening 2021-GAB AB 27-06-2022.docx

09b Bijlage 1 Rekening 2021-GAB.docx

09b Bijlage 2 Rekening 2021 Verslag van bevindingen GAB (was-getekend).pdf

09b Bijlage 3 Rekening 2021 reactie van RNH op accountantsrapport.docx

09b bijlage 4 Rekening 2021 infographic.pdf

0.9.c AB-voorstel begrotingswijziging 2022

09c Begrotingswijziging 2022-GAB AB 27-06-2022.docx

09c Bijlage 1 Begrotingswijziging 2022-GAB.docx

0.9.d AB-voorstel programmabegroting 2023

09d Programmabegroting 2023-GAB AB 18-05-2022.docx

09d Bijlage 1 Programmabegroting 2023-GAB.docx

0.10 HAMERSTUKKEN

0.10.a druktemonitor en draagkracht MRA

10a Hamerstuk Druktemonitor en Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA aangepast.docx

10a Bijlage 1 Memo svz bestemmingsmanagement PNH.docx

10a Bijlage 2 Memo ontwikkelperspectief R&T.docx

10a Bijlage 3 Ontwikkelperspectief-recreatie-en-toerisme-MRA.pdf

0.10.b routenetwerken in Noord-Holland Infographic 2021

10b Hamerstuk routenetwerken 2021 DB_08-06-2-22.docx

10b Bijlage 1 Infographic routenetwerken.pdf

10b Bijlage 2 Routenetwerken per gemeente.pdf

0.11 BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN EN STATEN NA AB

0.11.a mededeling AB bestuursmededeling voor raden

11a Bestuursmededeling voor raden mededeling AB 27-06-2022.docx

11a Bestuursmededeling voor raden bijlage 1 AB 27-06-2022.docx

11a Bijlage Infographic recreatieschappen.pdf

0.12 WAT VERDER TER TAFEL KOMT EN RONDVRAAG

0.13 SLUITING

AGENDAPUNTEN VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR 27 juni 2022 16:30 UUR	
1.	OPENING EN VASTSTELLING AGENDA AB
2.	VORIGE VERGADERINGEN a) Concept-verslag openbare vergadering AB 30 mei 2022 (ter vaststelling in AB) b) Mededeling Voorzittersoverleg 18 mei 2022 (ter kennisname) Bijlage 1 Conceptverslag VZO 18 mei 2022
3.	LIJST INGEKOMEN STUKKEN (TER KENNISNAME) a) Lijst met ingekomen stukken
4.	VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA a) AB-voorstel Vaststelling uitvoeringsprogramma en voorbereidingskrediet Bijlage 1 Concept UP 2022 b) AB-voorstel Instellen gebiedstafels visie 2030
5.	GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE a) Mededeling ontwikkelingen Molengroet
6.	CONTRACTBEHEER a) Voorstel Contractverlenging RNH Bijlage 1 Procesvoorstel verlenging overeenkomst RNH
7.	MEERJAREN BEHEER – geen agendapunten
8.	ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN) a) Voorstel Instelling nieuw bestuur - VERVALT b) Mededeling Voortgang Wgr-werkgroep Bijlage 1 Presentatie wijziging Wgr NHN 15 april c) Mededeling Inzet handhaving d) Overdrachtsdocument e) Aanwijzing archiefbewaarplaats Bijlage 1: Advies GR Geestmerambacht Bijlage 2: GR-Geestmerambacht 2017
9.	PLANNING & CONTROL a) Zienswijzen jaarstukken 2021 Bijlage 1: Reactie RNH op zienswijzen jaarstukken Bijlage 2: Dijk en Waard Raadsbesluit b) Rekening 2021 Bijlage 1 Rekening 2021 Bijlage 2 Verslag van bevindingen van accountant Bijlage 3 Reactie RNH op verslag van verbindingen Bijlage 4 Infographics c) AB-voorstel Begrotingswijziging 2022 Bijlage 1 Begrotingswijziging 2022 d) AB-voorstel Programmabegroting 2023 Bijlage 1 Programmabegroting 2023

10.	HAMERSTUKKEN a) Druktemonitor en draagkracht MRA Bijlage 1 Memo stand van zaken bestemmingsmanagement PNH Bijlage 2 Memo ontwikkelperspectief Recreatie en Toerisme Bijlage 3 Ontwikkelperspectief Recreatie en Toerisme MRA b) Routenetwerken in Noord-Holland Infographic 2021 Bijlage 1 Infographic routenetwerken Bijlage 2 Routenetwerken per gemeente
11.	BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN EN STATEN NA AB a) Mededeling AB Bestuursmededeling voor raden Bijlage Concept tekst Bestuursmededeling Bijlage Infographic recreatieschappen
12.	WAT VERDER TER TAFEL KOMT EN RONDVRAAG
13.	SLUITING

Nummer: 2022/ABGAB04

Onderwerp: **uitvoeringsplan visie Geestmerambacht**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

1. Het geactualiseerde uitvoeringsplan van april 2022 definitief vast te stellen.
2. In te stemmen met het onttrekken van een totaalbedrag van € 462.000 (inclusief btw) uit de bestemmingsreserve exploitatie als dekking voor de voorbereidingskosten voor de uitvoering van het UP.

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Nummer: 2022/ABGAB05

Onderwerp: **Instellen gebiedstafel recreatieschap Geestmerambacht**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

in te stemmen met het instellen van een gebiedstafel voor het recreatieschap Geestmerambacht.

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Nummer: 2022/ABGAB06

Onderwerp: **Procesvoorstel contractverlenging RNH**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

1. Kennis ervan te nemen dat het Bestuursbureau een werkgroep zal instellen van adviseurs van de deelnemers om:
    - samen met hen een Plan van Aanpak op te stellen;
    - een eerste inschatting te maken van de reikwijdte van een Programma van Eisen (PvE);
    - een inschatting te maken van de mate van uitvoerbaarheid van het opstellen van een PvE
    - door de deelnemers;
    - en naar gelang de uitkomsten daarvan, een offerte-uitvraag te doen voor die onderdelen van de uitvoering waarvoor externe capaciteit/ expertise nodig is
2. Kennis te nemen van de vervolgstappen op hoofdlijnen.
3. In te stemmen met het aanwijzen van het Voorzittersoverleg als bestuurlijk opdrachtgever voor het proces om te komen tot verlenging van de raamovereenkomst.

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Nummer: 2022/ABGAB07

Onderwerp: **Wijziging archiefbewaarplaats**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

1. Het Regionaal Archief Alkmaar (RAA) aan te wijzen als archiefbewaarplaats voor de over te brengen archiefbescheiden van het recreatieschap ontvangen of opgemaakt na 1-1-2017;
2. In de eerstvolgende wijziging van de GR expliciet op te nemen dat de archiefzorg voor bescheiden voortvloeiende uit de primaire taakuitvoering door het recreatieschap aan het dagelijks bestuur is gedelegeerd.

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Nummer: 2022/ABGAB08

Onderwerp: **Reactie op ontvangen zienswijzen de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de programmabegroting 2023.**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

1. Dat de reacties van de participanten geen aanleiding geven tot wijziging van de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de programmabegroting 2023;
2. Op de binnengekomen reacties per brief te reageren zoals in de bij dit voorstel gevoegde conceptbrief**.**

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Nummer: 2022/ABGAB09

Onderwerp: **Jaarrekening 2021**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

de Jaarrekening Geestmerambacht 2021 vast te stellen en een bedrag van € 891.311 uit de reserve te onttrekken.

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Nummer: 2022/ABGAB10

Onderwerp: **Begrotingswijziging 2022**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

1. De begrotingswijziging Geestmerambacht 2022 met het nieuwe saldo van € 1.160.136 (negatief) en de onttrekking van dat bedrag uit de bestemmingsreserve exploitatie vast te stellen.
2. De consequenties van het genomen besluit worden waar nodig structureel verwerkt in de begroting 2022 en verder.

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Nummer: 2022/ABGAB11

Onderwerp: **Concept-programmabegroting 2023**

Het algemeen bestuur van recreatieschap Geestmerambacht,

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 juni 2022

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 23 mei 2022

gelet op de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht;

b e s l u i t :

1. De concept-programmabegroting 2023 van het Geestmerambacht vast te stellen.
2. De onttrekking van € 833.557 uit de bestemmingsreserve exploitatie als dekking voor het negatieve resultaat.

Heerhugowaard, 27 juni 2022

Akkoord directeur RNH	Akkoord bestuurssecretaris	Akkoord voorzitter
J.J.L. Gilliam	J. Balduk	A. Groot

Vastgesteld verslag openbare vergadering **algemeen bestuur Recreatieschap Geestmerambacht**, gehouden op 27 juni 2022 via MS TEAMS

Aanwezig		
Mevrouw A. Groot	gemeente Dijk en Waard	voorzitter
De heer N. Langedijk	gemeente Dijk en Waard	bestuurslid
De heer R. te Beest	gemeente Alkmaar	bestuurslid
De heer J. Balduk	Bestuursbureau Recreatieschappen	bestuurssecretaris
Mevrouw T. Dehé	Bestuursbureau Recreatieschappen	adviseur
De heer K. Ketelaar	gemeente Alkmaar	
De heer J.J.L. Gilliam	RNH	directeur
De heer P.J. Don	RNH	programma-adviseur
Mevrouw A. Bruinsma	Allround Officemanagement	verslaglegging
Afwezig		
De heer P.F. Dijkman	gemeente Alkmaar	bestuurslid
Mevrouw S. Zwetsloot	RNH	programmamanager

01. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter, mevrouw Groot, opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen van harte welkom. Er zijn geen toehoorders aanwezig vandaag.

De heer Te Beest zegt dat er bij de raadsvergadering van de afgelopen week in Alkmaar een paar zaken aan de orde zijn gesteld die Geestmerambacht raken en dit wil de heer Te Beest bij de rondvraag naar voren brengen. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

02. VORIGE VERGADERINGEN

2A. CONCEPTVERSLAG OPENBARE VERGADERING AB 30 MEI 2022

Het algemeen bestuur besluit het conceptverslag vast te stellen.

2B. MEDEDELING VOORZITTERSOVERLEG 18 MEI 2022

Het algemeen bestuur neemt kennis van het conceptverslag van het voorzittersoverleg van 18 mei 2022.

03. LIJST INGEKOMEN STUKKEN

De heer Don zegt dat wat betreft het “Ontwerp Natuurplan 2023” vanuit RNH een reactie aan de verschillende schappen wordt gevraagd en dit wordt dan gezamenlijk ingestuurd.

Op de vraag van de voorzitter of er meer informatie is over het laatste onderwerp op de lijst “Kennisgeving beschikking eis tot herstel of behandeling, voornemen besluit tot afkeuring speeltoestel”, antwoordt de heer Don dat dit betrekking heeft op de touwbrug bij Geestmerloo, waar door een inspecteur scherpe stenen zijn ontdekt. Op dit moment ligt dit bij de afdeling Beheer en het betreft geen oud toestel, maar iets nieuws.

Het algemeen bestuur besluit het overzicht van ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

04. VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA

4A. AB-VOORSTEL VASTSTELLING UITVOERINGSPROGRAMMA EN VOORBEREIDINGSKREDIET

De voorzitter wenst RNH veel succes met de verdere uitwerking. De heer Te Beest zegt dat de discussie vanuit de gemeente Alkmaar die hij aan de orde wil stellen bij de rondvraag van invloed zou kunnen zijn op het Uitvoeringsprogramma.

Het algemeen bestuur besluit

1. ***Het geactualiseerde uitvoeringsplan van april 2022 definitief vast te stellen;***
2. ***In te stemmen met het onttrekken van een totaalbedrag van € 462.000 (inclusief BTW) uit de bestemmingsreserve exploitatie als dekking voor de voorbereidingskosten voor de uitvoering van het UP.***

4B. AB-VOORSTEL INSTELLEN GEBIEDSTAFELS VISIE 2030

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met het instellen van een gebiedstafel voor het recreatieschap Geestmerambacht.

05. GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE

5A. MEDEDELING ONTWIKKELINGEN MOLENGROET

De voorzitter zegt dat er discussie is over permanente bewoning en dat dit niet gewenst is in Molengroet. De bedoeling is ook de kampeerplaatsen op te offeren voor vaste huisjes. De heer Langedijk heeft begrepen dat de directie van EuroParcs de vaste bewoning wil opkopen. De voorzitter geeft aan dat in ieder geval door wordt gegaan met het beëindigen van de permanente bewoning binnen een aantal jaar. EuroParcs heeft voorgesteld de woningen van de permanente bewoners op te kopen en deze om te zetten in recreatief verhuur. Als compensatie wil EuroParcs een uitbreiding met verhuureenheden. Deze uitbreiding is al eerder binnen het schap besproken en past in de plannen. De gemeente vindt het bespreekbaar. Geconcludeerd wordt dat het AB kan instemmen met de compensatie van extra verhuureenheden en dat daarover het gesprek wordt aangegaan met EuroParcs als oplossing voor de permanente bewoning.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de gesprekken die de afgelopen periode met en over Molengroet zijn gehouden en de ontwikkelingsrichting voor het beëindigen van de permanente bewoning op dit park.

06. CONTRACTBEHEER

6A. VOORSTEL CONTRACTVERLENGING RNH

Het algemeen bestuur besluit

1. ***Kennis ervan te nemen dat het Bestuursbureau een werkgroep zal instellen van adviseurs van de deelnemers om:***
   - ***samen met hen een Plan van Aanpak op te stellen;***
   - ***een eerste inschatting te maken van de reikwijdte van een Programma van Eisen (PvE);***
   - ***een inschatting te maken van de mate van uitvoerbaarheid van het opstellen van een PvE door de deelnemers;***
   - ***en naar gelang de uitkomsten daarvan, een offerte-uitvraag te doen voor die onderdelen van de uitvoering waarvoor externe capaciteit/expertise nodig is.***
2. ***Kennis te nemen van de vervolgstappen op hoofdlijnen;***
3. ***In te stemmen met het aanwijzen van het Voorzittersoverleg als bestuurlijk opdrachtgever voor het proces om te komen tot verlenging van de raamovereenkomst.***

07. MEERJARENBEHEER – geen agendapunten

08. ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN)

8A. VOORSTEL INSTELLING NIEUW BESTUUR – **is vervallen.**

De verwachting is dat er volgende week een nieuw college in Alkmaar is. De bedoeling is dat de installatie op 7 juli a.s. plaatsvindt. De heer Te Beest zal namens het CDA deel uitmaken van het nieuwe college. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de portefeuilleverdeling.

8B. MEDEDELING VOORTGANG WGR-WERKGROEP

Het algemeen bestuur neemt kennis van

- ***De inrichting van een ambtelijke werkgroep WGR.***
- ***De uitbreiding van de werkgroep WGR met de onderwerpen mandaatregeling en Algemene Verordening.***
- ***De samenvoeging van de werkgroep WGR met de werkgroep WOO.***
- ***De planning dat niet eerder dan in de derde vergaderronde voorstellen vanuit de werkgroep aan de recreatieschappen (na voorzittersoverleg 7 september) ter besluitvorming kunnen worden voorgelegd.***
- ***De mededeling aan het ministerie van Binnenlandse Zaken (en de provincie Noord-Holland voor het recreatieschap Geestmerambacht) dat de aanpassing van deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling gelijktijdig met de totale wijziging van de regeling zal plaatsvinden en voor alle vijf recreatieschappen tegelijkertijd ter vaststelling aan de gemeenteraden en provinciale staten wordt voorgelegd.***
- ***Het afwijken van de regietafel Noord-Holland Noord voor de recreatieschappen Alkmaarder en Uitgeestermeer en Geestmerambacht die aangesloten blijven op het gezamenlijk traject met de andere recreatieschappen.***

8C. MEDEDELING INZET HANDHAVING

Het algemeen bestuur neemt kennis van het jaarplan boswachters toezicht 2022, welke in het voorzittersoverleg d.d. 18 mei 2022 is besproken en hierbij is doorgezet naar de eerstvolgende bestuursrondes van de recreatieschappen.

8D. OVERDRACHTSDOCUMENT

De voorzitter geeft aan dat het document ook bedoeld is voor de raadsleden en afgesproken wordt dit ook meteen aan de raadsleden te sturen.

Het algemeen bestuur neemt kennis van het overdrachtsdocument hoofdzaken voor nieuw bestuur na gemeenteraadsverkiezingen.

8E. AANWIJZING ARCHIEFBEWAARPLAATS

Het algemeen bestuur besluit

1. ***Het Regionaal Archief Alkmaar (RAA) aan te wijzen als archiefbewaarplaats voor de over te brengen archiefbescheiden van het recreatieschap ontvangen of opgemaakt na 1-1-2017;***
2. ***In de eerstvolgende wijziging van de GR expliciet op te nemen dat de archiefzorg voor bescheiden voortvloeiende uit de primaire taakuitvoering door het recreatieschap aan het dagelijks bestuur is gedelegeerd.***

09. PLANNING & CONTROL

9A. ZIENSWIJZEN JAARSTUKKEN 2021

Het algemeen bestuur besluit

1. ***Dat de reacties van de participanten geen aanleiding geven tot wijziging van de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de programmabegroting 2023;***
2. ***Op de binnengekomen reacties per brief te reageren zoals in de bij dit voorstel gevoegde conceptbrief.***

9B. JAARREKENING 2021

Het algemeen bestuur besluit de Jaarrekening Geestmerambacht 2021 vast te stellen en een bedrag van € 891.311 uit de reserve te onttrekken.

9C. AB-VOORSTEL BEGROTINGSWIJZIGING 2022

Het algemeen bestuur besluit:

1. ***De begrotingswijziging Geestmerambacht 2022 met het nieuwe saldo van € 1.160.136 (negatief) en de onttrekking van dat bedrag uit de bestemmingsreserve exploitatie vast te stellen.***
2. ***De consequenties van het genomen besluit worden waar nodig structureel verwerkt in de begroting 2022 en verder.***

9D. AB-VOORSTEL PROGRAMMABEGROTING 2023

Het algemeen bestuur besluit:

1. ***De concept-programmabegroting 2023 van het Geestmerambacht vast te stellen.***
2. ***Tot de onttrekking van € 833.557 uit de bestemmingsreserve exploitatie als dekking voor het negatieve resultaat.***

10. HAMERSTUKKEN

10A. DRUKTEMONITOR EN DRAAGKRACHT MRA

Het algemeen bestuur neemt kennis van

- ***Dat de bijgevoegde bijlagen***
  - ***Memo stand van zaken bestemmingsmanagement PNH;***
  - ***Memo ontwikkelperspectief R&T; en***
  - ***Ontwikkelperspectief Recreatie en Toerisme RMA***

  zijn besproken tijdens het voorzittersoverleg d.d. 18 mei 2022;

- ***Dat in het voorzittersoverleg is gesteld dat de relatie tussen de groeiende behoefte aan mogelijkheden voor recreatie/toerisme en natuur verder besproken moet worden met/tussen de recreatieschappen en de provincie;***
- ***Dat de provincie samen met het Bestuursbureau Recreatieschappen een voorstel zal doen om dit met alle recreatieschappen tegelijk te bespreken, in aanwezigheid van gedeputeerde mw. Rommel.***

10B. ROUTENETWERKEN IN NOORD-HOLLAND INFOGRAPHIC 2021

Het algemeen bestuur neemt kennis van de infographic 2021 van routenetwerken in Noord-holland met informatie over wandelen fietsen, varen en Toeristische Overstap Punten (TOP's).

11. BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN NA AB

11A. MEDEDELING AB BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN

De heer Te Beest vraagt zich af of hier nog iets aan toegevoegd moet worden naar aanleiding van de moties uit Alkmaar die hij bij de rondvraag aan de orde wil stellen.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de teksten voor de nieuwsbrief Bestuursmededeling voor raden na het AB van 27 juni 2022.

12. WAT VERDER TER TAFEL KOMT EN RONDVRAAG

Zoals al eerder tijdens dit overleg aangekondigd wil de heer Te Beest hierbij twee in Alkmaar ingediende moties aan de orde stellen. De eerste motie betreft een motie van de Partij voor de Dieren. Deze motie is niet aangenomen, maar de heer Te Beest heeft wel in de commissie beloofd om de zorgen van de Partij voor de Dieren hier kenbaar te maken. De Partij voor de Dieren refereert aan het Uitvoeringsprogramma van het Recreatieschap

waarin gesproken wordt over duurzame programmering. De Partij voor de Dieren legt “duurzaam” uit als natuur-inclusief en biodiversiteit. De heer Te Beest heeft in de raad uitgelegd dat men de term “duurzaam” breder moet zien, omdat het ook “duurzaam” is in termen van “financieel duurzaam”. De Partij voor de Dieren vindt de Power Valley Truck & Tractor Pulling niet passend in de programmering. Verder is gebleken dat het gevoelig bij een belangrijk deel van de raad ligt als er iets qua programmering wordt gedaan dat niet helemaal passend is bij natuur en milieu. Het is niet aan de raden, maar aan het schap om hier op een verstandige manier mee om te gaan.
De voorzitter heeft ook haar twijfels bij dit evenement, maar wijst erop dat er een meerjarige afspraak met de organisatie is gemaakt en is benieuwd tot wanneer dit loopt. Vervolgens moet discussie worden gevoerd hier wel of niet mee verder te gaan.

De heer Langedijk vraagt zich af hoe evenementen worden afgewogen. De heer Te Beest denkt dat het goed is om discussie te voeren hoe programmatisch met dit soort afwegingen om te gaan.

De heer Gilliam verwacht dat er commentaar op Tractor Pulling komt en belangrijk is om te analyseren wat de schade is die dit oplevert en daarnaast kan in gesprek met de organisator worden gegaan om te kijken wat gedaan kan worden om het te verbeteren. Verder is het belangrijk kritisch te kijken naar het hele programma en hoe “duurzaam” dit is. De heer Gilliam stelt daarom voor om hier eerst intern binnen RNH naar te kijken en dit vervolgens te agenderen voor het DB en mogelijk AB. De heer Don heeft intern al even navraag gedaan en heeft begrepen dat er al rapporten met metingen m.b.t. uitstoot en dergelijke zijn opgesteld. Verder wordt gekeken tot wanneer de afspraken met de organisator van Power Valley Truck & Tractor Pulling lopen.

De heer Balduk vraagt op welke manier een terugkoppeling wordt gegeven aan de Partij voor de Dieren van de gemeente Alkmaar. Verder vraagt de heer Balduk zich af of het instellen van een Gebiedstafel een rol zou kunnen spelen bij de evenementen.
De heer Te Beest stelt voor om een soort procesterugkoppeling te geven dat het punt o.a. wordt geagendeerd bij de Gebiedstafels.
De heer Don merkt op dat één van de projectplannen ook het inrichten van het evenemententerrein is samen met Diepsmeer. Hierin wordt ook een participatietraject opgenomen. Voor het volgend AB wordt een notitie voorbereid om de raad van Alkmaar en ook Dijk en Waard te informeren m.b.t. de motie van de Partij voor de Dieren.

De heer Te Beest wijst verder op de motie die in de gemeente Alkmaar is aangenomen m.b.t. de Pluktuin van Geesje. De ondernemers van Pluktuin van Geesje staan aan de vooravond van contractverlenging. De raad van de gemeente Alkmaar heeft warme sympathie voor deze ondernemers en men wil deze graag met een warme hand tegemoet treden.
De heer Don heeft begrepen dat conform de wetgeving er een openbaar aanbestedingstraject gelopen moet worden en dat het daarom niet zomaar gegund kan worden aan de huidige ondernemers.
De heer Te Beest beaamt dat men zich aan de wet moet houden, maar vraagt zich af welke interpretatieruimte er is om hier gevarieerder mee om te gaan. Voorkomen moet worden dat te snel naar het “arrest Didam” wordt verwezen.
De heer Gilliam stelt voor om intern naar de mogelijkheden te kijken en dit punt voor het volgende AB te agenderen.

13. SLUITING

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit het overleg om 17.15 uur.

Dit verslag is vastgesteld in de algemeen bestuursvergadering d.d. 16 november 2022.

AGENDAPUNTEN VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR 27 juni 2022 16:30 UUR	
1.	OPENING EN VASTSTELLING AGENDA AB
2.	VORIGE VERGADERINGEN a) Concept-verslag openbare vergadering AB 30 mei 2022 (ter vaststelling in AB) b) Mededeling Voorzittersoverleg 18 mei 2022 (ter kennisname) Bijlage 1 Conceptverslag VZO 18 mei 2022
3.	LIJST INGEKOMEN STUKKEN (TER KENNISNAME) a) Lijst met ingekomen stukken
4.	VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA a) AB-voorstel Vaststelling uitvoeringsprogramma en voorbereidingskrediet Bijlage 1 Concept UP 2022 b) AB-voorstel Instellen gebiedstafels visie 2030
5.	GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE a) Mededeling ontwikkelingen Molengroet
6.	CONTRACTBEHEER a) Voorstel Contractverlenging RNH Bijlage 1 Procesvoorstel verlenging overeenkomst RNH
7.	MEERJAREN BEHEER – geen agendapunten
8.	ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN) a) Voorstel Instelling nieuw bestuur - VERVALT b) Mededeling Voortgang Wgr-werkgroep Bijlage 1 Presentatie wijziging Wgr NHN 15 april c) Mededeling Inzet handhaving d) Overdrachtsdocument e) Aanwijzing archiefbewaarplaats Bijlage 1: Advies GR Geestmerambacht Bijlage 2: GR-Geestmerambacht 2017
9.	PLANNING & CONTROL a) Zienswijzen jaarstukken 2021 Bijlage 1: Reactie RNH op zienswijzen jaarstukken Bijlage 2: Dijk en Waard Raadsbesluit b) Rekening 2021 Bijlage 1 Rekening 2021 Bijlage 2 Verslag van bevindingen van accountant Bijlage 3 Reactie RNH op verslag van verbindingen Bijlage 4 Infographics c) AB-voorstel Begrotingswijziging 2022 Bijlage 1 Begrotingswijziging 2022 d) AB-voorstel Programmabegroting 2023 Bijlage 1 Programmabegroting 2023

10.	HAMERSTUKKEN a) Druktemonitor en draagkracht MRA Bijlage 1 Memo stand van zaken bestemmingsmanagement PNH Bijlage 2 Memo ontwikkelperspectief Recreatie en Toerisme Bijlage 3 Ontwikkelperspectief Recreatie en Toerisme MRA b) Routenetwerken in Noord-Holland Infographic 2021 Bijlage 1 Infographic routenetwerken Bijlage 2 Routenetwerken per gemeente
11.	BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN EN STATEN NA AB a) Mededeling AB Bestuursmededeling voor raden Bijlage Concept tekst Bestuursmededeling Bijlage Infographic recreatieschappen
12.	WAT VERDER TER TAFEL KOMT EN RONDVRAAG
13.	SLUITING

Conceptverslag openbare vergadering **algemeen bestuur Recreatieschap Geestmerambacht**, gehouden op 30 mei 2022 via MS TEAMS

Aanwezig

Mevrouw A. Groot	gemeente Dijk en Waard	voorzitter
De heer N. Langedijk	gemeente Dijk en Waard	bestuurslid
De heer P.F. Dijkman	gemeente Alkmaar	bestuurslid
De heer R. te Beest	gemeente Alkmaar	bestuurslid
De heer J. Balduk	Bestuursbureau Recreatieschappen	bestuurssecretaris
De heer J.J.L. Gilliam	RNH	directeur
Mevrouw S. Zwetsloot	RNH	programmamanager
De heer P.J. Don	RNH	programma-adviseur
Mevrouw J. van den Heuvel	Allround Officemanagement	verslaglegging

Toehoorders
De heer K. Zwart
De heer Y. van de Reep

01. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter, mevrouw Groot, opent de openbare vergadering om 17.00 uur en heet iedereen van harte welkom, in het bijzonder de heer Van de Reep van Pluktuin van Geesje en de heer Zwart die als toehoorders aanwezig zijn. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter maakt excuses voor het feit dat de vergadering van 18 mei was verplaatst naar vandaag. Het had te maken met dat per abuis niet iedereen was uitgenodigd en er derhalve geen quorum was om het overleg door te laten gaan.

02. ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN)

2A. AB-voorstel tijdelijke afwijking GR-GAB

Het betreft een voorstel over een tijdelijke werkwijze. Inmiddels is door alle bestuursleden besloten mevrouw Groot aan te stellen als voorzitter van het AB Geestmerambacht.

Daarnaast dient ook een vicevoorzitter te worden aangewezen, bij voorkeur een bestuurder uit Alkmaar. Ter vergadering wordt de heer Te Beest voorgedragen.

Het AB gaat akkoord met de benoeming van de heer Te Beest als vicevoorzitter. Daarnaast besluit het AB:

1. *om tot de vaststelling van de nieuwe regeling op de volgende wijze uitvoering te geven aan de bestaande regeling recreatieschap Geestmerambacht:*
    a. *De gemeenteraden van de gemeente Alkmaar en Dijk en Waard wijzen beiden 2 vertegenwoordigers uit hun midden of het college aan als vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.*
    b. *Alle leden uit het algemeen bestuur hebben één stem per lid*
    c. *Het AB wijst een voorzitter en een vicevoorzitter aan voor het AB/DB*
    d. *Voorzitter en vice-voorzitter komen niet uit dezelfde gemeente*
    e. *Het AB wijst één lid aan die samen met de voorzitter het dagelijks bestuur vormt*
    f. *Beide DB leden komen niet uit dezelfde gemeente*
    g. *De leden in het DB hebben geen stemrecht. Alle stukken die om een beslissing vragen worden door het AB behandeld.*
2. *De gemeenteraden te informeren van deze werkwijze middels een memo (bijlage 1)*
3. *Het college van Gedeputeerde Staten in de rol van interbestuurlijk toezichthouder, te informeren dat de regeling later wordt vastgesteld dan de wet Arhi voorschrijft vanwege de inwerkingtreding van de nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen.*

2B. Mededeling Campagne zwerfafval 2022

Er zijn geen opmerkingen of vragen. Het AB neemt kennis van de zwerfafvalcampagne 2022 die start op 1 april 2022

CONCEPT

Mededelingen AB Voorzittersoverleg 2 februari 2022

2C. *Het AB neemt kennis van de belangrijkste onderwerpen die besproken zijn in het voorzittersoverleg van 2 februari 2022 en de wijze waarop dit terugkomt op de bestuurlijke agenda van Recreatieschap Geestmerambacht.*

AB-voorstel wijziging DVO

2D. Inmiddels ligt er een versie waarin alle AB-leden zich kunnen vinden en het voorstel wordt voorgelegd aan alle besturen. Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Het AB besluit: om de gewijzigde Dienstverleningsovereenkomst inzake het bestuursbureau van de recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Geestmerambacht, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland tussen de provincie Noord-Holland en deze recreatieschappen, vast te stellen.

Mededeling AB Tarieven RNH

2E. De heer Giliam geeft een toelichting. In essentie wordt geprobeerd het aantal functionarissen in het management en daarmee de overhead te verminderen en het aantal medewerkers in de uitvoering te vergroten. De doorvoering van deze maatregelen leidt per saldo tot een verwachte kostenvermindering van ca. 25%, er hoeven zo minder mensen te worden ingehuurd.

Het AB neemt kennis van de actuele uurtarieven en verdeelsleutels die RNH toepast voor haar dienstverlening aan de recreatieschappen.

Mededeling Begroting RNH 2022

2F. Voor zover er vragen waren zijn die al in het DB beantwoord en de begroting is in meerdere recreatieschappen al goedgekeurd.

Het AB neemt kennis van de RNH-begroting 2022.

Mededeling AB Wet Open Overheid

2G. *Het AB neemt kennis van de memo over de Wet Open Overheid en de opdracht aan RNH om in overleg met het Bestuursbureau de invoering van de WOO voor te bereiden en uit te werken. De extra kosten worden doorberekend aan de recreatieschappen en inzichtelijk gemaakt in de najaarsrapportage.*

Mededeling AB Bestemmingsmanagement

2H. Het betreft hier onder meer de druktemonitor, bezoekersaantallen en de nieuwe wijze waarop die geteld worden.

Het AB neemt kennis van de voortgang van de ontwikkeling van de recreatiemonitor (RNH) en bestemmingsmanagement (PNH).

Mededeling AB Verdedigingsmiddelen boswachters

2I. Het intrekken van de bevoegdheid om de wapenstok en pepperspray te dragen en te gebruiken is een landelijk besluit. Voor boswachters is het heel vervelend, ze lopen vaak alleen in een gebied en als politie wordt opgeroepen om te ondersteunen duurt het lang voordat ze ter plekke zijn. *De voorzitter roept op daar waar mogelijk het in te brengen in de colleges.*

Het AB neemt kennis van de gevolgen van het intrekken van de justitiële toekenning van korte wapenstok en pepperspray en van de uitnodiging aan schapsbestuurders de gevolgen onder de aandacht te brengen bij hun burgemeesters, zodat zij in het driehoeksoverleg met Justitie en politie kunnen pleiten voor adequate uitrusting van de boswachters van de recreatieschappen.

03. VORIGE VERGADERINGEN

3A. CONCEPTVERSLAG OPENBARE VERGADERING AB 17 NOVEMBER 2021
Het AB stelt het verslag ongewijzigd vast.

3B. CONCEPTVERSLAG TUSSENTIJDS AB 23 MAART 2022
Het betreft hier de uitslag van de stemronde die per post is gedaan voor het voorzitterschap van mevrouw A. Groot. *Het AB stelt het verslag ongewijzigd vast.*

CONCEPT

04. LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Het algemeen bestuur besluit het overzicht van ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

05. VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA

5A Mededeling AB Overzicht projecten visie/ uitvoeringsplan

Het AB neemt kennis van het overzicht van de stand van zaken van enkele projecten uit de visie/het uitvoeringsplan.

Het overzicht wordt bij iedere vergadering aan het AB voorgelegd. De heer Te Beest stelt voor alleen de potentiële wijzigingen terug te laten komen.

06. GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE

Er zijn geen agendapunten bij dit onderdeel.

07. CONTRACTBEHEER

Er zijn geen agendapunten bij dit onderdeel.

08. MEERJARENBEHEER

Er zijn geen agendapunten bij dit onderdeel.

09. PLANNING & CONTROL

9A. AB-voorstel reactie op ontvangen zienswijzen op de Kadernota 2023 GAB

Het AB besluit dat:

1) de reacties van de participanten aanleiding geven tot wijziging van de programmabegroting 2023 op het volgende punt:

de participantenbijdragen van Alkmaar en Dijk en Waard aan te passen conform het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling Geestmerambacht Bijlage 2 – punt 2: Het inwonertal van de gemeenten Alkmaar, zoals onder 5 omschreven, Heerhugowaard en Langedijk wordt eenmaal per 5 jaar herzien, voor het eerst met ingang van 1 januari 2022.

2) Afspraken te maken met betrekking tot het verkrijgen van meer inzicht en grip bij de uitvoering van de visie;

3) Op de binnengekomen reacties per brief te reageren zoals in de bij dit voorstel gevoegde conceptbrief.

De heer Dijkman refereert eraan dat bij de zienswijze van Alkmaar de participantenbijdrage niet op de oorspronkelijke manier was doorgezet in de Gemeenschappelijke Regeling, Nu staat er in het besluit dat de bijdrage eens per 5 jaar wordt herzien terwijl het ingaat per 1 januari 2022. Hij wil weten of het nu wel of niet is aangepast. Volgens de voorzitter zouden de bijdragen van Schermer en Graft niet meegeteld worden omdat die al opgenomen waren bij RAUM, dat is nu aangepast.

Op verzoek van de heer Dijkman wordt het besluit aangevuld met een passage waarin duidelijk wordt dat de zienswijze was aangepast conform de medio 2022 herziene Gemeenschappelijke Regeling Geestmerambacht. *De bewoording in de tekst wordt nog nader bekeken en gaat met mandaat van het AB vervolgens nog een keer langs het DB*.

9B. AB-voorstel Concept jaarrekening 2021

Dit agendapunt vervalt. De Conceptjaarrekening wordt, in afwachting van de zienswijze, in de AB-vergadering van juni voorgelegd.

9C. AB-voorstel Begrotingswijziging 2022

De Begrotingswijziging 2022 wordt, in afwachting van de zienswijze, in de AB-vergadering van juni voorgelegd.

9D. AB-voorstel Programmabegroting 2023

De Programmabegroting 2023 wordt, in afwachting van de zienswijze, in de AB-vergadering van juni voorgelegd.

CONCEPT

10. ACTUALITEIT

Er zijn geen punten te bespreken.

11. BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN NA AB

In het DB is volgens de voorzitter besproken dat iets gezegd kan worden over de afvalcampagne, de P&C-cyclus en een werkbezoek aan Elrow en Indian Summer. *Over dat laatste moet nog iets in de tekst worden opgenomen*. Verder kunnen de raden geïnformeerd worden over highlights uit het Uitvoeringsprogramma en kan een terugblik gegeven worden op de excursie door het recreatiegebied op 12 mei.

12. *RONDVRAAG*

De voorzitter kreeg de vraag waarom er van twee naar drie bestuursrondes is gegaan. Volgens haar heeft dat te maken met dat het DB geen besluiten kan nemen. Een DB met twee leden is onvolledig en voldoet daarmee niet aan de GR. Om besluiten te kunnen nemen moet de GR eerst worden aangepast. Het AB heeft wel voldoende leden. Dat laatste klopt volgens de heer Balduk maar het terugbrengen naar twee vergaderingen had meer van doen met de aansluiting op de vergadercyclus van het voorzittersoverleg zodat daarmee de informatiestroom gelijke tred kan houden met de andere recreatieschappen. Een memo hierover is in december vorig jaar ter sprake geweest.

13. SLUITING

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering om 17.30 uur.

CONCEPT

Mededeling AB

Vergadering
Adviescommissie Dagelijks bestuur **Algemeen bestuur**

Onderwerp
Terugblik voorzittersoverleg 18 mei 2022

Het algemeen bestuur neemt kennis van
De onderwerpen die besproken zijn tijdens het voorzittersoverleg en de plek op de DB-agenda waar evt. inhoudelijke toelichting op de onderwerpen volgt.

Bestuurlijke achtergrond
Voorzittersoverleg d.d. 18 mei 2022

Toelichting mededeling
Tijdens het voorzittersoverleg zijn de volgende inhoudelijke agendapunten besproken: - Contractverlenging RNH - Erfpachtcontracten Staatsbosbeheer (niet van toepassing voor de schappen GAB en RAUM) - Inzet boswachters RNH - Voortgang werkgroep Wgr - Druktemonitor in combinatie met Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA Een algemene indruk van het voorzittersoverleg vindt u in de bijlage van dit agendapunt (CONCEPT verslag). De achterliggende stukken die behoren bij de bovengenoemde agendapunten zijn t.b.v. de overzichtelijkheid en leesbaarheid voor de schapsbesturen bij de voorliggende agenda als volgt onderverdeeld: ***Contractverlenging RNH*** Zie onder agendapunt 6 Contractbeheer (AB voorstel) ***Vernieuwing erfpachtcontracten SBB (n.v.t. voor GAB en RAUM)*** Zie onder agendapunt 6 Contractbeheer (AB voorstel) ***Inzet boswachters RNH*** Zie onder agendapunt 8 organisatie (mededeling) ***Voortgang werkgroep Wgr*** Zie onder agendapunt 8 organisatie (mededeling) ***Druktemonitor* in combinatie met *Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA*** Zie onder agendapunt 10 Hamerstukken

Bijlagen
1. Bijlage 1 Conceptverslag VZO 18 mei 2022

Behandelaar
Jasper Balduk, secretaris Bestuursbureau Recreatieschappen

CONCEPT VERSLAG

Bijeenkomst	Voorzittersoverleg Recreatieschappen
Datum	18 mei 2022
Tijd	9.00 – 10.30 uur
Locatie	Via MS Teams
Deelnemers	
Voorzitters	Ilse Zaal (voorzitter), Saskia Groenewoud, Annette Groot.
Vicevoorzitters	Bram Diepstraten
RNH	Jos Gilliam
Ambtelijk ondersteuners	Milou Aarts, Simon Witter, Marja van Nieuwkoop, Thea Olivier, Dejan Jurisic, Sandra Beentjes, Maikel Wonder
Bestuursbureau	Jasper Balduk, Tina Dehe (afspraken en acties)
Afmeldingen	Joyce Langenacker, Rik Rolleman, Sebastiaan Nieuwland

1. **Opening en vaststellen agenda**
   Mw. Zaal opent de vergadering en heet iedereen welkom.
   Dhr. Balduk geeft aan dat de nieuwe adviseur van het bestuursbureau, mw. Dehe, aanwezig is en een voorstelronde volgt.
   Daarbij wil dhr. Balduk graag de genoemde mondelinge toelichting over de stand van zaken vernieuwing erfpachtovereenkomsten Staatsbosbeheer opnemen als een agendapunt en een presentatie geven. Mw. Zaal stelt voor dit als agendapunt 9 op te nemen in de agenda. Verder meldt dhr. Balduk dat één bij hem reeds aangekondigde mededeling op de agenda ontbrak, te weten dat het Jaarverslag va RNH verspreid zal worden na de aandeelhoudersvergadering.

2. **Mededelingen**
   Er zijn verder geen mededelingen.

3. **Vaststellen verslag voorzittersoverleg d.d. 15 maart**
   Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. **Druktemonitor**
   Dit agendapunt kan gecombineerd behandeld worden met agendapunt 5.

5. **Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA**
   Dhr. Diepstraten geeft aan dat hij zich zorgen maakt over de uitwerking. De genoemde toename van recreatie/toerisme is helder, maar hoe verhoudt zich dat tot de natuur? De recreatieschappen en de provincie hebben hier een rol in.

   Mw. Zaal wil dit onderwerp zeker op de agenda's zetten van de AB's op een bepaald moment en inhoudelijk besproken worden in alle schappen. Dit rapport betreft enkel de MRA, gelukkig zijn er noordelijker ook nog groeimogelijkheden. De verdeling in alle regio's/de gehele provincie is van belang. Er komt nog een provinciaal rapport om dit beeld te krijgen.

   Dhr. Diepstraten merkt op dat indien er een natuuraspect bij komt kijken mw. Rommel ook aangehaakt moet worden vanuit de provincie.

   Mw. Zaal vraagt aan dhr. Balduk om dit samen met mw. Aarts verder op te pakken. Mw. Zaal vraagt eenieder of iedereen het eens is om het met alle recreatieschappen tegelijk te bespreken? Alle aanwezigen zijn het hier mee eens. (***actie: Bestuursbureau i.s.m. PNH***)

6. **Inzet boswachters RNH**
   Mw. Zaal geeft aan dat dit onderwerp in alle AB's besproken is.

Dhr. Gilliam vraagt of dit memo voldoet aan de wens die de voorzitters hebben?
Alle aanwezigen geven aan tevreden te zijn met het memo, er zijn geen aanvullingen.
Wel geeft Dhr. Diepstraten aan dat het mooi zou zijn als er meer verbinding ontstaat met de driehoek en de burgemeesters van de gemeenten.

7. Contractverlenging RNH

Dhr. Gilliam doet het verzoek om snel te handelen en op korte termijn de werkgroep samen te stellen.

Mw. Groenewoud stelt voor om iemand te benoemen als trekker van dit dossier. Dhr. Diepstraten biedt zich hiervoor aan.

Dhr. Diepstraten geeft aan benieuwd te zijn naar de juridische opties. Verlengen met een jaar is niet wenselijk vanuit RNH en dat is logisch. Dhr. Gilliam geeft aan dat het theoretisch mogelijk zou zijn om niet te verlengen, maar dan kan het volgende jaar een probleem worden.

N.a.v. een opmerking van dhr. Diepstraten dat hij vindt dat er ook moet worden stilgestaan bij de verbeteringen die RNH de laatste jaren heeft doorgevoerd, stelt mw. Zaal voor om ook een vorm van evaluatie mee te nemen over hoe de samenwerking loopt, welke zaken goed gaan en welke zaken er beter/anders zouden kunnen. Alle aanwezigen zijn het hiermee eens. (***actie: Bestuursbureau***)

Dhr. Balduk vertelt dat er bij de AC-leden inhoud opgehaald zal moeten worden. Hij stelt expliciet de vraag om akkoord te geven op de voorgestelde opzet. Alle aanwezigen geven aan hiermee in te stemmen.

Dhr. Gilliam geeft nog wel mee dat het kwaliteitsniveau bepaald (beheer etc.) wordt door middel van het vaststellen van de jaarbegrotingen. Dit hoeft niet in de (nieuwe) overeenkomst opgenomen te worden.

8. Voortgang werkgroep WGR

Er zijn geen vragen en/of opmerkingen.

9. Erfpachtcontracten

Dhr. Balduk geeft een presentatie over de stand van zaken (ook bij dit verslag gevoegd).
Mw. Groenewoud vult aan dat het afdwingen van een AB besluit in juni/juli mede niet aan de orde is om de (nieuwe) bestuurders de kans te geven hier eerst een goed beeld van te krijgen, alvorens een besluit te kunnen nemen.

Mw. Groenewoud maakt kenbaar dat zij het proces voor Twiske-Waterland (TW) nog een keer goed wil doornemen. De vraag die nu gesteld wordt is om in het DB een besluit te nemen over de zienswijze; dit is niet de werkwijze in TW. Dhr. Balduk benoemd dat het DB enkel gevraagd wordt om het besluit te nemen voor het vrijgeven voor zienswijzen.
Mw. Groenewoud geeft aan dat hiervoor meer duidelijkheid nodig is omtrent de participatie. Daarna kan het DB het vrijgeven van de zienswijze besluiten. (***actie: Bestuursbureau, RNH levert aan***).

Dhr. Gilliam wil nog een aandachtspunt benoemen met betrekking tot staatssteun. Hij meldt dat er naar het idee van RNH geen sprake van staatssteun is en dat Staatsbosbeheer eigenlijk via de participantenbijdragen in zijn doelen wordt ondersteund door de schappen.

Mw. Zaal brengt het vertrek van Mw. Groenewoud ter sprake. Door haar vertrek zal er nagedacht moeten worden over opvolging in dit dossier. Mw. Groenewoud geeft aan dat zij naar alle waarschijnlijkheid per 1 juli definitief vertrekt.
Dhr. Balduk stelt voor om voor deze datum in een klein comité een moment plannen om dit punt te bespreken. Hierbij zullen Mw. Groenewoud, Dhr. Diepstraten, Dhr. Nieuwland, Mw. Zaal en de bestuurder van staatsbosbeheer voor uitgenodigd worden. (***Actie: Bestuursbureau***).

10. Rondvraag en Sluiting

Mw. Zaal geeft aan dat zij graag van alle schappen wil vernemen wat er speelt en hoe het gaat.

Mw. Groot vertelt dat er voor Geestmerambacht een visie is opgesteld met als doel om meer financiële middelen uit het gebied te halen, waarbij de balans tussen recreatie en natuur van groot belang is. Daarnaast is men bezig met de GR, deze bestaat op dit moment slechts nog uit 2 gemeenten. Ten slotte geven evenementen een uitdaging in het gebied.

Mw. Groenewoud benoemt dat evenementen in het Twiske (soms) ter discussie staan, met name in de gemeenten Oostzaan en Landsmeer. De grote vraag dit gebied is: wat wil je wel en wat niet en op welke plekken? De komende periode is hierbij belangrijk vanwege de nieuwe raden.

Dhr. Diepstraten: De visie van Spaarnwoude park 2040 is vastgesteld en men is druk bezig met het uitvoeringsprogramma. Evenementen is ook hier een veelbesproken onderwerp. Niet iedereen is hier even blij mee, er wonen ook veel mensen in de omgeving, wat maakt dat balans een uitdaging is. Daarnaast wordt het Fort Benoorden op de markt gezet. Er is door een participatietrajact vertrouwen hersteld, en er is een bidbook opgesteld. Op basis van het bidbook kunnen geïnteresseerde marktpartijen hun plannen presenteren. Belanghebbenden uit de omgeving hebben ook een stem in de beoordeling.

Mw. Zaal vertelt dat het uitvoeringsprogramma van RAUM in december vastgesteld. Ook hier zijn evenementen een uitdaging, er worden veel vragen gesteld. Ze geeft aan dat er vanuit meerdere kanten wordt gevraagd te kijken naar herbegrenzing van de NNN, maar dat zij van mening is dat er binnen de NNN best veel mogelijk is en dat het haar voorkeur heeft om te bekijken wat daarvan dan past bij de ambities van de schappen. Hier kunnen we het wellicht op een ander moment nog eens over hebben met elkaar.

De voorzitter sluit de vergadering.

Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Bijlagen geen

Onderwerp **INGEKOMEN STUKKEN RECREATIESCHAP GEESTMERAMBACHT** agendapunt AB 3

Het algemeen bestuur besluit het overzicht van ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen

NUMMER	DATUM inschrijving	AFZENDER	ONDERWERP	AFHANDELING
20220282	8-4-2022	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Reactie op voortgangsrapportage uitbreiding Geestmerambacht	Voor kennisgeving aangenomen
20220308	25-4-2022	MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES	Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen	Voor kennisgeving aangenomen
20220325	4-5-2022	NOORD HOLLANDS ARCHIEF	Advieswijziging archief bewaarplaats GR Recreatie Geestmerambacht	Voorstel actualisatie archivering nieuw DB-voorstel voor DB 16 juni 2022
20220326	4-5-2022	KADASTER APELDOORN	Kadaster Alkmaar	In behandeling voor controle gegevens
20220327	4-5-2022	KADASTER ALKMAAR	Kadaster Alkmaar	In behandeling voor controle gegevens
20220335	5-5-2022	UNIE VAN WATERSCHAPPEN	Implementatie Wet open overheid, treedt op 1 mei 2022 in werking	Voor kennisgeving aangenomen
20220377	20-5-2022	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Ontwerp natuurplan 2023	In behandeling genomen voor reactie
20220402	3-6-2022	OMGEVINGSDIENST NHN	Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Voor kennisgeving aangenomen
20220424	16-6-2022	MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT	Kennisgeving beschikking eis tot herstel of behandeling, voornemen besluit tot afkeuring speeltoestel	In behandeling genomen voor eventuele actie

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp

Uitvoeringsplan Visie Geestmerambacht

Kernboodschap

Om de visie 2030 van het recreatieschap Geestmerambacht te kunnen realiseren, is in 2021 een uitvoeringsplan (UP) gemaakt. Dit plan heeft een consultatieronde doorgemaakt bij de participanten. Het plan is geactualiseerd en kan nu definitief worden vastgesteld. Voor de voorbereidingskosten van de projecten ligt er een investeringsvoorstel.

Het algemeen bestuur besluit

1. Het geactualiseerde uitvoeringsplan van april 2022 definitief vast te stellen
2. In te stemmen met het onttrekken van een totaalbedrag van € 462.000 (inclusief btw) uit de bestemmingsreserve exploitatie als dekking voor de voorbereidingskosten voor de uitvoering van het UP.

Bestuurlijke achtergrond

30 juni 2021: **het AB** neemt kennis van het DB-besluit van 30 juni 2021 om in te stemmen met het voorstel aan het AB om een totaalbedrag van € 429.750 (inclusief btw) uit de bestemmingsreserve exploitatie te bestemmen als dekking voor de voorbereidingskosten voor het UP en de meerjarige effecten te verwerken in de Kadernota 2023 en de begrotingswijziging 2022.

28 mei 2022: **het AB** besluit de reactie op de zienswijze van de participanten op de kadernota 2023 vast te stellen. Dit leidt niet tot wijziging van het voorlopig door het dagelijks bestuur vastgestelde uitvoeringsplan.

Onderbouwing besluit

Ad. 1 vaststellen uitvoeringsplan visie 2030

Nadat in januari 2021 de visie 2030 is vastgesteld, is een uitvoeringsplan opgesteld. Inmiddels is een jaar verstreken sinds het concept van dit plan beschikbaar kwam. In dit jaar is een nadere onderbouwing van de financiële situatie van het recreatieschap gemaakt en is het UP voorgelegd aan de gemeenteraden. Dit betekent enerzijds dat de planning in het UP opschuift (en daardoor de beoogde inkomstenstroom vanuit uitgiften later op gang komt) en anderzijds dat we meer weten en een betere invulling van de projecten en projectbladen in het UP kunnen maken.

Ten opzichte van de voorlopig vastgestelde versie van het UP, zijn er wijzigingen in de planning opgetreden. Van een enkel project is de planning naar voren gehaald (zoals de Groene Loper, omdat hier al diverse initiatieven lopen). De meeste projecten starten echter later en duren langer. Enerzijds worden hierdoor de uitgaven over een langere periode gespreid en daardoor hoger. Anderzijds duurt het langer voordat beoogde inkomsten op gang komen. Dit kan dus gevolgen hebben voor de hoogte van de participantenbijdrage.

De gevolgen voor de begroting worden, zoals eerder is afgesproken, bij de jaarlijkse begrotingscyclus in beeld gebracht.

We hebben het de volgende inzichten opgedaan in het afgelopen jaar:

- De gemeenteraden willen graag dicht op de ontwikkelingen zitten. Het recreatieschap heeft als extra actie het concept UP als bijlage bij de kadernota aangeboden voor zienswijzen. Hier kwamen geen inhoudelijke reacties op, maar wel de wens tot invloed en controle. In Dijk en Waard is een extra informatieavond gehouden over het recreatieschap en op 12 mei was een excursie voor nieuwe raadsleden.
- Gebleken is dat grootschalige ontwikkelingen in het bestaande Geestmerambacht, met name ontwikkelingen die extra recreanten naar het gebied trekken en bouwvolumes in het groen met zich meebrengen, op weerstand kunnen stuiten bij bepaalde maatschappelijke groepen en ook in de gemeenteraad. Dit vraagt om extra tijd en aandacht bij het uitwerken van de plannen.
- Aanvragen en vergunnen van ontwikkelingen blijkt met name bij de provincie zeer tijdrovend. Zowel om tot een aanvraag te komen als de afwikkeling daarvan. Het in de tweede helft van 2021 voorbespreken en opstellen van de bestuurlijke aanvraag van het recreatieschap om de NNN te verschuiven bij de 2 ontvangstgebieden in het Geestmerambacht, kostte ca. 3 maanden. Het antwoord van de provincie wordt voorjaar 2023 verwacht, waarbij vooraf niet vaststaat dat dit antwoord positief is.
- Sommige projecten worden anders ingevuld dan in het concept UP van april 2021 was voorzien. Voorbeeld: het omgevingsplan, waarvan de gemeente Dijk en Waard adviseert dit nu niet voor het hele gebied op te stellen, maar per project een RO-procedure te voeren. Zonnedaken op de bestaande parkeerplaatsen in het boomrijke Geestmerambacht zijn kansarm, zo is gebleken. Op dit moment lijkt het meeliften met duurzame ontwikkelingen van anderen kansrijk.
- Een enkel project (Kanaaldijk 1) is vijf jaar opgeschoven. Zie het separate bestuursvoorstel.
- Door samen te werken met andere partijen, kunnen goede resultaten worden bereikt. Gezamenlijke doelen en het zorgen voor balans in wat je vraagt en wat je geeft zijn een recept voor vooruitgang. Goede persoonlijke contacten, met oog voor de belangen van andere organisaties leiden tot een betere kwaliteit, een snellere voortgang of aanvullende financiering. Voorbeeld is de samenwerking binnen de Groene Loper en het aanhaken bij de gebiedsvisie zonnevelden/groene loper. En intensieve samenwerking kost wel meer tijd.
- Ten opzichte van het moment van opstellen van de visie en het maken van de financiële kostenberekeningen zijn twee jaar verstreken, waardoor de kosten geïndexeerd moeten worden.
- Er wordt gewerkt aan een dashboard, waarmee de ontwikkeling van de realisatie van het UP kan worden gevolgd. Dit kan na behandeling in het AB, jaarlijks aan de Gemeenteraden worden gestuurd.

Bovenstaande inzichten zijn toegepast op de planning uit het voorlopig vastgestelde UP van augustus 2021. Dit heeft geleid tot een aangepast planningsschema in het UP.
Toelichting:

- In het algemeen beginnen projecten later en duren ze langer. Dit geldt zeker voor de grote inrichtingsprojecten met veel rode ontwikkelingen.
- Sommige projecten (waarbij wordt ingespeeld op initiatieven van derden) hebben een langere doorlooptijd gekregen. Dit geldt voor energie en klimaat, het omgevingsplan en de groene loper.
- Om de workload evenwichtig te houden, zijn enkele projecten naar achteren geschoven. Zoals Park van Luna.

Ad.2 onttrekking € 462.000 uit bestemmingsreserve exploitatie ter dekking van de voorbereidingskosten
Het bedrag van € 429.750 aan voorbereidingskosten waartoe het DB eerder heeft besloten, is geïndexeerd naar een bedrag van **€ 462.000**.

- De totale voorbereidingskosten zijn in het UP geraamd op **€ 728.000** (inclusief btw) voor de periode 2021 t/m 2026.
- In de begroting is voor de periode 2021 t/m 2024 is € 50.000 per jaar aan budget beschikbaar. Incidenteel is in 2021 nog € 66.000 extra beschikbaar. Dat betekent totaal **€ 266.000 (inclusief btw)** (= 4 x 50.000 + 1x 66.000).
- Per saldo resteert een dekkingstekort van **€ 462.000 (inclusief btw)** (= € 728.000 - € 266.000). Dit is het geïndexeerde bedrag aan voorbereidingskosten prijspeil 2022.

Risico's besluit

Indien u instemt met dit voorstel:

- Kunnen de algemene projecten uit het UP worden uitgevoerd en de gebiedsgebonden projecten worden voorbereid en zijn de kosten daarvan budgettair gedekt.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Loopt de uitvoering van het UP vertraging op en worden de gestelde ambities (waaronder het genereren van inkomsten ter beperking van de participantenbijdrage) niet of later gerealiseerd.
- Is er sprake van kapitaalvernietiging omdat de tot nu toe verrichte werkzaamheden aan de uitvoering van de visie worden stopgezet

Bijdrage aan schapsdoelen

☒ Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap
☒ Vergroten gebruik
☒ Versterken duurzaamheid
☒ Vergroten maatschappelijk draagvlak

Financiële onderbouwing

Programma	Taakveld	2022	2023	2024	2025
Programma 1: Ontwikkeling en inrichting	3.1 Economische ontwikkeling	126.000	256.000	40.000	40.000
Totaal		126.000	256.000	40.000	40.000

Programma	Taakveld	2022	2023	2024	2025
Totaal			PM	PM	PM

Dekking van de lasten van € 462.000 komt uit de bestemmingsreserve exploitatie.

Communicatie
Binnen het schap: ☒ Opnemen in de bestuursmededeling voor raden na AB-vergadering ☐ Nieuwsbrief ☒ Sociale media ☐ Persbericht ☐ Krant ☐ DB besluit als mededeling agenderen voor het AB ☐ Anders .... ☐ N.v.t. Buiten het schap: ☐ Publiceren op Overheid.nl

Participatie
Deelnemers schap (gemeentelijke afdelingen / bestuurlijke afstemming): leden van de Adviescommissie en controller gemeente Dijk en Waard Stakeholders binnen gebied: N.v.t. Stakeholders buiten gebied: N.v.t.

Planning
Zie het planningsschema in het UP. Een aantal projecten uit het UP is reeds gestart, met name daar waar derden de samenwerking met het recreatieschap opzochten. Nadat het algemeen bestuur het voorbereidingskrediet heeft goedgekeurd, worden de voorbereidingen voor de upgrading van de beide ontvanggebieden in het Geestmerambacht opgestart.

Bijlagen
1. Uitvoeringsplan Visie 2030, versie april 2022

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie
Gebiedsteam 19 april 2022 MT

Advies van adviescommissie 23 mei 2022 en het dagelijks bestuur 16 juni 2022
Het advies van de AC: **met aanpassingen agenderen voor DB/AB.** Het advies van het DB: **Het DB zet het voorstel ter besluitvorming door naar het AB van 27 juni 2022**

Behandelaar
Jan van der Meij, projectleider uitvoeringsplan Geestmerambacht

Akkoord
Akkoord programmamanager Sophie Zwetsloot Akkoord Directeur RNH Jos Gilliam

Akkoord
Akkoord Jasper Balduk

Recreatiegebieden Geestmerambacht, Groene Loper & Park van Luna

Uitvoeringsplan (door het DB voorlopig vastgesteld concept, geactualiseerd tbv. de AB-vergadering 29 juni 2022)

Mei 2022

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 3
2. OVERKOEPELENDE OPGAVEN EN GEBIEDSOPGAVEN 3
3. TOETSING VAN INITIATIEVEN 4
4. PLANNING EN PRIORITERING PROJECTEN 5
5. WERKKAART UITVOERINGSPLAN 6
6. FINANCIËN 7
7. UITGIFTEKADER 9
8. ORGANISATIE 10
9. RISICO'S 11

BIJLAGE 1: OVERKOEPELENDE OPGAVEN 12
- Projectplan 1: Samenhangend plan natuur en recreatie 12
- Projectplan 2: Ontwerpplan voor diverse actieparcoursen (uitdagingen) 14
- Projectplan 3: Gebiedsmarketingplan 16
- Projectplan 4: Energie en klimaat 18
- Projectplan 5: Omgevingsplan recreatiegebieden 20
- Projectplan 6: Extra inkomsten 22

BIJLAGE 2 GEBIEDSOPGAVEN 23
- Projectplan 7: Ontvangstgebied Zomerdel Noord 23
- Projectplan 8: Ontvangstgebied Zomerdel Zuid 25
- Projectplan 9: Geestmerambacht Evenemententerrein (de Druppels) en Diepsmeerpolder 27
- Projectplan 10: Koele Kreken (incl. Geestmerloo) 29
- Projectplan 11: Ontwikkellocatie Kanaaldijk 1 31
- Projectplan 12: Realisatie Groene Loper 32
- Projectplan 13: Ontvangst- en belevingsgebied Park van Luna 34
- Projectplan 14: Park van Luna Oost 36

Colofon 38

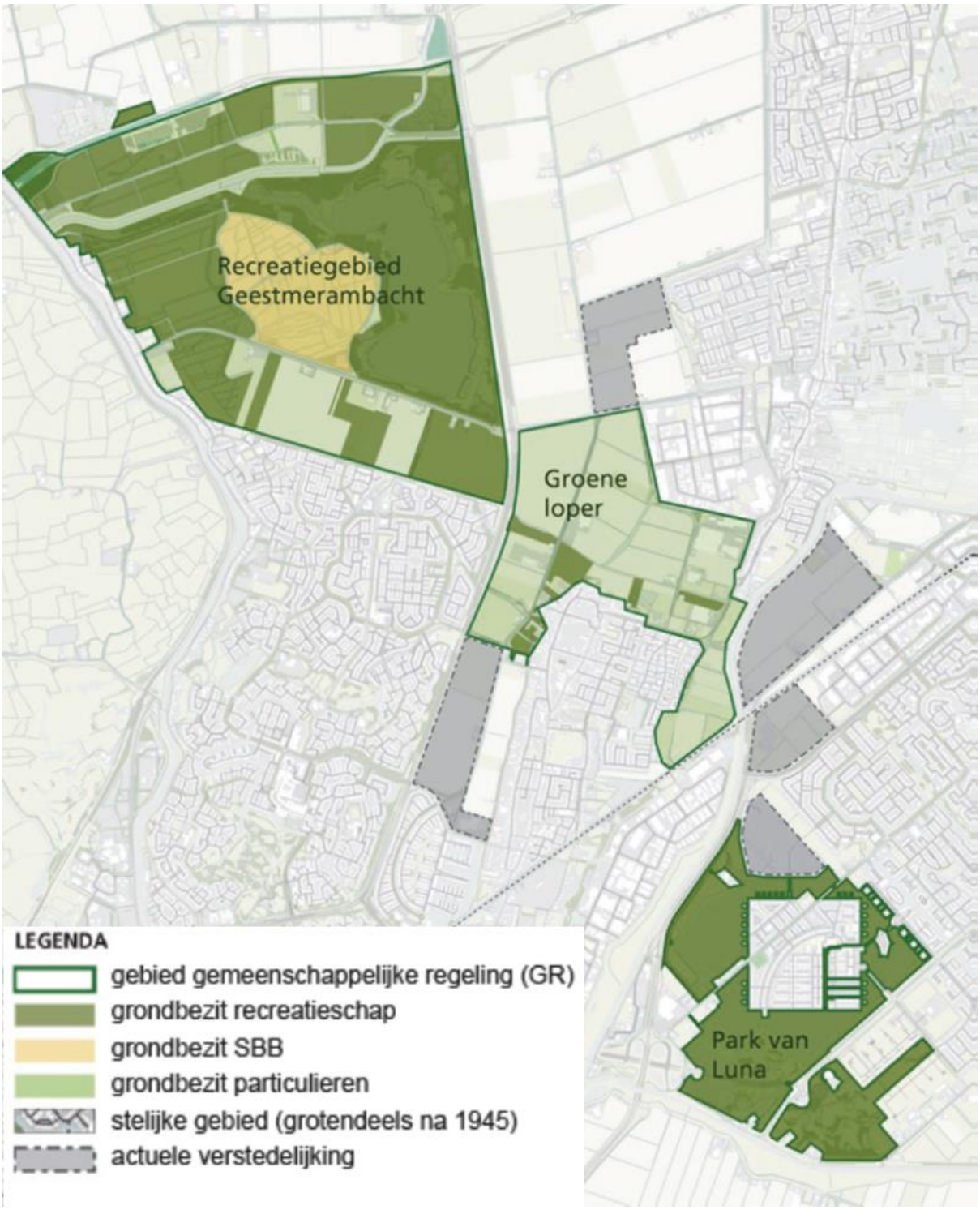

Afb 1: plangebied Visie recreatiegebieden Geestmerambacht 2030

1. INLEIDING

Het Algemeen Bestuur van het recreatieschap Geestmerambacht heeft in januari 2021 de Visie Recreatiegebieden Geestmerambacht 2030 vastgesteld. De Gemeenteraden van Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk hebben in april-mei 2021 de visie goedgekeurd.

De visie beschrijft diverse ontwikkelambities en vormt de basis voor de verdere ontwikkeling gedurende de komende 10 jaar van de gebieden Geestmerambacht, Park van Luna en tussenliggend de Groene Loper. De visie is integraal van opzet met aandacht voor de ontwikkeling van natuur- en recreatiewaarden in de drie recreatiegebieden. Voor regie op de uitvoering van de visie dient dit uitvoeringsplan, dat in concept is opgesteld in april 2021.

Het Dagelijks Bestuur heeft vervolgens op 29 oktober 2021 het uitvoeringsplan voorlopig vastgesteld. Dit uitvoeringsplan is via de kadernota 2023 voorgelegd aan de gemeenteraden van Alkmaar en Dijk en Waard, die daarop hun zienswijze hebben gegeven. In april 2022 is het voorlopig vastgestelde uitvoeringsplan geactualiseerd, om op 29 juni 2022 te worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het recreatieschap Geestmerambacht.

Uitvoering van de visie in veertien projecten
Overeenkomstig de visie zal het recreatieschap in de periode 2022-2028 aan veertien initiatieven en projecten prioriteit geven. Deze zijn in dit uitvoeringsplan op hoofdlijnen verder uitgewerkt. Een aantal kansrijke activiteiten en voorzieningen kan snel opgestart worden, andere hebben meer voorbereidingstijd nodig of zijn pas haalbaar na de nodige kwaliteitsinvesteringen. Ook de mate van complexiteit en het aantal benodigde partijen verschilt per project.
In de tussentijd is ingespeeld op initiatieven van derden die samenhangen met het uitvoeringsplan en zijn enkele voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd.

Participatie
Het recreatieschap heeft de visie opgesteld met een uitgebreide participatie en wil die graag voortzetten in de projectfase, per project, bijvoorbeeld aan de hand van gebiedstafels (zie ambitie 12 in hoofdstuk 3). Dit past ook goed bij de doelstellingen van de nieuwe Omgevingswet. Bij de start van de projecten in 2022 wordt dit geconcretiseerd en worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Opbrengstverwachting
De visie is vastgesteld met een globale opzet voor de financiële haalbaarheid. Een aantal projecten heeft een opbrengstverwachting; deze worden als eerste opgepakt. Dit is belangrijk omdat eind 2026 de reserves van het recreatieschap zijn uitgeput. Die nieuwe projecten dragen bij aan het in balans houden van opbrengsten uit het gebied en de participantenbijdrage vanuit de gemeenten, wat leidt tot een stabiele begroting van het recreatieschap. Daarvoor zijn uitvoeringsgerichte investeringen nodig, met meer baten uit gebiedsontwikkeling.
In dit uitvoeringsplan is een risicoparagraaf opgenomen met een aantal randvoorwaarden.

2. OVERKOEPELENDE OPGAVEN EN GEBIEDSOPGAVEN

Zes projecten zijn overkoepelende opgaven voor het hele gebied en acht projecten zijn gebieds-opgaven, onderverdeeld naar de gebieden Geestmerambacht, Groene Loper en Park van Luna. De projecten bevatten ook enkele (sub)opgaven voortkomend uit de visietraject(?).
Een deel van de projecten, waaronder enkele nieuwe publiekstrekkers, is bedoeld om meer bezoekers te ontvangen, die langer blijven of vaker terugkeren en meer in het gebied besteden.

Hieronder worden de veertien projecten genoemd. In de bijlagen zijn deze als globale project-plannen verder uitgeschreven.

OVERKOEPELENDE OPGAVEN
1. Samenhangend plan natuur en recreatie
2. Ontwerpplan voor diverse actieparcoursen (uitdagingen)
3. Gebiedsmarketingplan
4. Energie en klimaat
5. Opstellen omgevingsplan
6. Extra inkomsten

GEBIEDSOPGAVEN GEESTMERAMBACHT
7. Ontvangstgebied Zomerdel Noord
8. Ontvangstgebied Zomerdel Zuid
9. Gebiedsopgave Geestmerambacht evenemententerrein (de Druppels) en Diepsmeerpolder
10. Koele Kreken (inclusief Geestmerloo)
11. Ontwikkellocatie Kanaaldijk 1

GEBIEDSOPGAVEN GROENE LOPER
12. Realisatie Groene Loper (verbindingen natuur, varen, wandelen, fietsen)

GEBIEDSOPGAVEN PARK VAN LUNA
13. Ontvangst- en belevingsgebied Strand van Luna
14. Gebiedsopgave Park van Luna Oost

3. TOETSING VAN INITIATIEVEN

Belevingen
In de visie zijn “belevingen” beschreven die zijn beoogd voor de deelgebieden en projecten: beleving Uniek, beleving Activiteiten plus, beleving Uitdagingen en beleving Samen. De belevingen zijn toegelicht in hoofdstuk 5 van de visie. De ideeën en sfeerbeelden die bij deze belevingen horen, worden verder uitgewerkt en geborgd bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten en activiteiten. Door initiatieven te blijven toetsen aan de geest van de visie, blijven ze onderdeel van en passend bij de gehele opwaardering en ontwikkeling van het recreatiegebied. Projecten en activiteiten kunnen meerdere belevingen dienen.

Ambities
In hoofdstuk 3 van de visie zijn vijf hoofdambities en zeven deelambities beschreven. In aanvulling op de hierboven genoemde belevingen zijn de ambities een kader om te bepalen of initiatieven wenselijk en passend zijn. In de visie staan ook spelregels voor initiatieven (hoofdstuk 6) die met inbreng vanuit de participatie zijn opgesteld. Deze zijn hieronder verwerkt in de deelambities.

Alle initiatieven worden getoetst aan onderstaande ambities. In de uitwerking wordt per project of ontwikkeling helder gemaakt waar de nadruk op ligt en wat bijvoorbeeld de maatschappelijke en/of ecologische bijdrage van de ontwikkeling is.

<u>Hoofdambities:</u>
1. Natuurwaarden verder versterken (grotere biodiversiteit) en beleefbaar maken.
2. Recreatieve en toeristische voorzieningen vernieuwen en uitbreiden.

3. Bereikbaarheid (entrees) en wandel-, fiets- en kanoverbindingen verbeteren.
4. Betrokkenheid verbreden (samenwerking en eigenaarschap).
5. Identiteit en naamsbekendheid van het gebied versterken.

Deelambities:

6. Meer bezoekers (ook uit de ruimere regio), die langer blijven en meer in het gebied besteden.
7. Gebied promoten als alternatief voor de kust, in samenwerking met bestaande stads- en regiomarketing.
8. Inrichting, activiteiten en routes in de recreatiegebieden beter laten aansluiten op de omliggende Hollandse cultuurlandschappen, met dijken, molens, vaarten, gemaal en Broeker Veiling.
9. Ruimte voor nieuwe initiatieven, diverse belevingen en hoogwaardige horeca, met mogelijkheden voor jaarrond gebruik. Daarbij versterkt het initiatief het recreatieve aanbod (vermaak, beweging, rust en/of ontspanning) in de breedte en past bij de overige functies in het gebied en omgeving en vult deze aan. Tevens draagt het initiatief bij aan een stabiele en rendabele begroting van het recreatieschap.
10. Werken vanuit de kwaliteiten van het gebied met unieke (natuur)belevingen en bestemmingen. Aanvullend hierop komt tussen (en deels via) ontwikkellocaties een openbaar raster voor bestaande en nieuwe verbindingen. Dit raster biedt ruimte voor de verdere ontwikkeling van landschap en natuur en/of voor paden, routes, struinen.
11. Bijdragen aan een duurzame samenleving en ruimte voor energietransitie en klimaatadaptatie. Nieuwe recreatieve en toeristische voorzieningen gaan uit van duurzaam ondernemen en maken gebruik van het principe van natuurinclusief bouwen en dragen bij aan energie- en klimaatdoelstellingen.
12. Oprichten ‘gebiedstafels’, met inbreng vanuit belanghebbenden (participatie).
13. Financiële aspecten: Het initiatief draagt bij aan een stabiele en rendabele begroting van het recreatieschap.

4. PLANNING EN PRIORITERING PROJECTEN

De veertien projecten zijn verdeeld over de periode 2022 - 2029. Hieronder is de beoogde planning in een overzicht gezet. Per project is in één oogopslag aangegeven of deze aan de kosten- en/of opbrengstenkant zit (met eurotekens). Variërend van projecten die geld kosten (aangegeven met -€) tot projecten die het meeste geld opleveren (aangegeven met + €€).

Dit is geen statisch schema en m.n. de planning kan afhankelijk van diverse factoren verschuiven. Jaarlijks zal het Dagelijks Bestuur van het recreatieschap de planning actualiseren.
De zes overkoepelende projecten worden binnen het tijdsbestek zoals afgebeeld in het schema afgerond. De voorbereiding (planfase) van de acht gebiedsopgaven worden ook binnen het tijdsbestek afgerond en zullen zo mogelijk tevens deels in uitvoering zijn. Deze hebben vervolgens wel een langere doorlooptijd, mede afhankelijk van de complexiteit en van initiatieven van derden.

Het recreatieschap legt zijn prioriteit in ieder geval bij de twee ontvangstgebieden van het deelgebied Geestmerambacht en de zone langs de Wagenweg, omdat hier meerdere doelen integraal bereikt kunnen worden. Tevens is er prioriteit bij projecten met een positief opbrengstpotentieel en waarvoor een ruimtelijk plan geldt of op korte termijn opgesteld kan worden.

De projecten worden op beschreven in de bijlagen. In bijlage 1 staan de zes overkoepelende opgaven en in bijlage 2 de acht gebiedsopgaven. Elk project is kort en op hoofdlijnen uitgewerkt in een projectblad, dat dient als kapstok voor de verdere uitwerking. In de projectfase wordt de bijdrage van de projecten aan de gewenste sfeerbeelden en ambities beschreven, met inachtneming van de spelregels. Op dat moment worden de projectplannen ook verder gedetailleerd en zo nodig geactualiseerd.

Overigens wordt nu reeds ingespeeld op lopende initiatieven. Deze worden getoetst aan de ambities in de visie om te beoordelen of ze kansrijk zijn. Bij een positieve uitkomst wordt besloten of het initiatief eerder kan worden opgepakt dan is aangegeven in bovenstaand schema.

5. WERKKAART UITVOERINGSPLAN

In de visie zijn een basiskaart en een ontwikkelkaart met de beoogde belevingen opgenomen. Samen vormen ze een globaal overzicht van alle ontwikkelingen in het gebied.

Op de kaart hieronder zijn de gebiedsopgaven begrensd van project 7 t/m 14. Deze zijn beschreven in bijlage 2 van dit uitvoeringsplan. De eerste 6 projectplannen met een overkoepelend karakter staan niet op kaart. Deze zijn beschreven in bijlage 1.

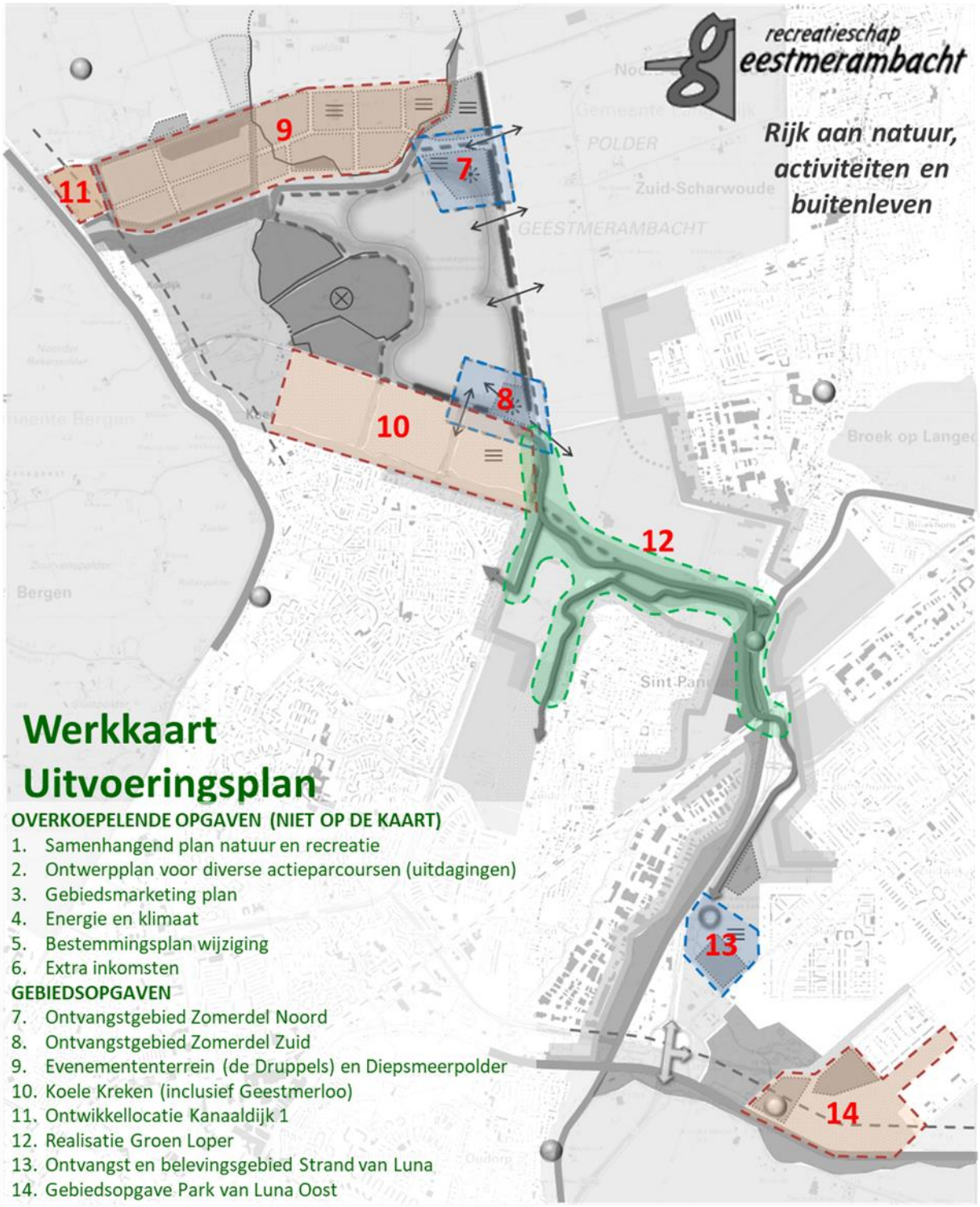

Afb. 2: werkkaart Uitvoeringsplan (geprojecteerd op basiskaart uit de visie)

6. FINANCIËN

Kosten- en opbrengstenberekening in het visieproces

Bij het opstellen van de visie 2030 is gebruik gemaakt van de expertise van een extern bureau om berekeningen te maken van kosten en opbrengsten die voortvloeien uit de visie. Deze berekeningen

zijn weergegeven in een document dat vertrouwelijk is behandeld, om marktpartijen geen inzicht te geven in gevoelige financiële gegevens.
De voornaamste uitkomst op het financieel vlak is dat er een inkomstenpotentieel uit de visie voortkomt van jaarlijks maximaal € 520.000. Dit betekent dat van de participanten in de toekomst, na realisatie van de projecten uit dit uitvoeringsplan, een extra bijdrage wordt verwacht van jaarlijks tenminste € 480.000. Dit betreft prijspeil 2020.

Toelichting jaarlijkse participantenbijdrage
De kosten van het recreatieschap worden thans gedekt uit exploitatie-inkomsten, de participantenbijdragen en een bijdrage vanuit de Bestemmingsreserve exploitatie (€ 1 miljoen/jaar uit het voormalig HAL-fonds). Bij het voortduren van de huidige situatie is deze reserve in 2026 uitgeput. Indien er geen nadere afspraken worden gemaakt, wordt de participantenbijdrage verhoogd met het bedrag dat tot dat moment uit de reserves werd bijgelegd (dus € 1 miljoen/jaar). Dit conform de bepaling uit de gemeenschappelijke regeling (GR) Geestmerambacht:

"De gemeenten Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk betalen vanaf het tijdstip waarin de bestemminsgreserve-exploitatie zal zijn uitgeput hun bijdrage in het jaarlijkse exploitatietekort volledig op basis van het inwoneraantal van die gemeenten waarbij ten aanzien van de gemeente Alkmaar het inwoneraantal van de voormalige gemeenten/kernen Schermer en Graft-De Rijp niet wordt meegerekend doch het inwoneraantal van de dorpen Oterleek en Stompetoren wel."

Bij de visie is een financiële doorrekening gemaakt op basis van het gekozen scenario. De doorrekening laat zien dat er netto een bedrag van € 520.000 aan extra inkomsten in principe mogelijk is. Zie ook hoofdstuk 9 (risicoparagraaf). Dit is dus bovenop de reeds bestaande inkomsten die al gerealiseerd worden in het gebied. Voor het berekenen van de kosten na realisatie van de visie kan het bedrag van € 1,0 miljoen, dat jaarlijks onttrokken wordt uit de algemene reserve, worden verminderd met € 520.000. Het bedrag dat dan resteert is € 480.000 en moet, indien er geen extra maatregelen worden genomen, worden gedekt door een verhoging van de huidige participantenbijdragen. Die bijdrage is thans circa € 404.000 (Begroting 2021) en loopt dus op naar € 884.000.

In het AB van 20 januari 2021 is o.a. het volgende besloten:
Aan de uitvoeringsparagraaf een nieuw project toe te voegen dat bestaat uit het onderzoeken op wenselijkheid en haalbaarheid van alle kansen en aanvullende mogelijkheden voor extra inkomsten om het extra exploitatietekort niet verder op te laten lopen dan € 480.000 en indien mogelijk verder te verlagen.

Aanpak plankosten
Voor het uitvoeringsplan zijn geen nieuwe gedetailleerde berekeningen gemaakt. Er zijn op dit moment namelijk geen nieuwe gegevens beschikbaar om de bestaande berekeningen te detailleren. Waar het nu om gaat is het kunnen opstarten van de projecten en wat daarvoor nodig is aan financiële inzet. Om tot uitvoering van de visie te komen met zowel projecten die geld opleveren (zoals entreegebied Zomerdel-Noord) als projecten die geld kosten (zoals het maken van een samenhangend ontwikkelplan natuur- en recreatie) is inzet van RNH nodig en inhuur van externe expertise.

Om deze reden bevatten de projectplannen in de bijlage geen financiële uitwerking, maar wordt in de volgende paragraaf op hoofdlijnen aangegeven welke kosten gemoeid zijn met de voorbereiding van de uitvoeringsprojecten en het opstellen van de overkoepelende plannen.
Omdat het nog te vroeg is om offertes op te vragen en concrete afspraken te maken over het verdelen van plankosten met derden, zijn de plankosten normatief berekend. Hierbij is gebruik

gemaakt van het adviesbureau dat de financiële berekeningen voor de visie heeft opgesteld. Omdat deze berekeningen dateren uit 2020, zijn de kosten voor de voorbereiding van de projecten geïndexeerd. Indexatie van de uitvoeringskosten vindt plaats op het moment dat er bestuursvoorstellen per project worden opgesteld. Het is het belangrijk zich te realiseren dat de uitvoering van de veertien projecten uit de visie een meerjarenplan betreft en dat de kosten voor de baten uitgaan.

Plankosten algemene projecten en gebiedsprojecten

De kosten van de overkoepelende plannen zijn in het visieproces nog niet geraamd. Nu kunnen bij volledige uitbesteding van deze plannen de kosten fors oplopen. Deze kosten komen ten laste van de reserves en het is daarom verstandig te zoeken naar combinatiemogelijkheden met de uitvoeringsprojecten en met derden (zoals het Rijk, de provincie, RES en gemeenten). Ook hier kunnen we op dit moment alleen volstaan met het doen van aannames over de mogelijkheden van samenwerking en de daadwerkelijke kosten van deze plannen.
Een schatting leert dat rekening gehouden moet worden met een bedrag van ca. € 212.000,- (alle bedragen exclusief BTW) voor de overkoepelende opgaven. Dit bedrag is gebaseerd op een inschatting van de kosten van uitbesteding van specifieke werkzaamheden aan specialisten en begeleidingskosten door RNH.

Tijdens de totstandkoming van de visie zijn de plankosten berekend op 15% van de investeringen die het recreatieschap zelf wordt geacht te gaan doen. Dit is exclusief de bijdragen van derden aan de projecten, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies. Het gaat om een bedrag van € 612.000,- (prijspeil 2020). Ongeveer 60% van dit bedrag is gemoeid met projectmanagement, grondzaken, omgevingsmanagement, communicatie, RO-afstemming, etc. Dit is los van de vraag of dit externe, dan wel interne kosten zijn. Het gaat om de voorbereidingskosten. Dit betreft dus een bedrag van € 389.500,- (prijspeil 2022). De resterende 40% zijn kosten die tijdens de realisatie van fysieke projecten worden gemaakt.

Kosten uitvoeringsplan en financiële dekking

De totale plankosten in de voorbereidingsfase voor alle projecten komen daarmee op € 601.700,- (€ 728.000,- inclusief BTW). Voor de dekking moet een beroep worden gedaan op de reserves van het recreatieschap.

De kosten van de begeleiding van uitvoeringsprojecten tijdens de realisatie worden geraamd in de projectfase. Hiervoor worden op dat moment investeringsvoorstellen aan het bestuur voorgelegd. In de projectfase zal per project worden aangegeven welke investeringen nodig zijn en hoe die worden gefinancierd, of er subsidies zijn te verwachten en wat dat betekent voor de beheerlasten. Onder beheerlasten verstaan we tevens de structurele extra kosten die zijn gemoeid met werkzaamheden voor communicatie, vastgoed, financiën, etc.

In de projectfase wordt ook per project helder gemaakt wat de te verwachten baten zijn (ten opzichte van begroting 2020) na realisatie. Zodra de projectplannen voor instemming worden voorgelegd aan het bestuur van het recreatieschap zullen, indien van toepassing, eventuele aangescherpte financiële kaders of verfijningen worden toegelicht.

7. UITGIFTEKADER

In de visie staan diverse locaties aangegeven waar nieuwe recreatieve ontwikkelingen kunnen plaatsvinden door ondernemers. Ook bestaande ondernemers krijgen mogelijk ruimte om uit te breiden. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- Bestaande ondernemers kunnen desgewenst plannen indienen voor uitbreiding van de huidige activiteiten. Partijen waarmee het recreatieschap al (langere tijd) in gesprek is, zullen worden verzocht hun plannen in te dienen. Het recreatieschap zal deze plannen toetsen aan de kaders die in hoofdstuk 3 van dit uitvoeringsplan staan beschreven. Voor een aantal locaties wordt eerst een basisschets gemaakt, die een ruimtelijk afwegingskader zal bieden.
- De uitgifte van nieuwe locaties geschiedt openbaar en marktconform — met uitzondering van de bovengenoemde situaties. Dit betekent een richtinggevende taxatie, openbare inschrijvingsprocedure met de prijs en/of kwalitatieve criterium die de selectie bepalen. Hier geldt het gelijkheidsbeginsel: de overheid die schaarse locaties aanbiedt, betracht transparantie, openbaarheid en gelijkheid.
- Er wordt gewerkt met tijdelijke overeenkomsten (huur/erfpacht), waarbij structurele (jaarlijkse) inkomsten worden gegenereerd. De uitgifte is altijd kosten koper.
- Partijen die op tijdelijke locaties zijn gevestigd, hebben geen voorrang boven andere gegadigden.

8. ORGANISATIE

Het uitvoeren van de visie via de veertien projecten is een meerjarige exercitie. Veel van de projecten vertonen onderlinge samenhang en er is ook sprake van volgtijdelijkheid. Een complex geheel derhalve, dat vraagt om een standvastige organisatie met continuïteit.

Voor alle projecten is de programmamanager de interne opdrachtgever. De programmamanager onderhoudt de contacten met het bestuur en de belangrijkste stakeholders. Vanuit een integrale overallblik bewaakt de programmamanager de samenhang tussen de projecten en de afstemming op de lopende ontwikkelingen in en rond het recreatieschap.

Daarnaast is de realisatie van het uitvoeringsplan gebaat bij een toegewijd team van deskundigen, die in projectgroep verband de diverse projecten begeleiden en vormgeven. Hierbij zijn waar nodig een landschapsarchitect, planoloog en ecoloog betrokken. Een koppeling naar het gebieds- en vastgoedbeheer is hierbij essentieel voor een vloeiende overgang van de project- naar de beheerfase. Ook de leden van de Adviescommissie en deskundigen van de gemeenten worden betrokken bij de voorbereiding en realisatie van de projecten.
Per project wordt bekeken welk type projectleider en overige teamdisciplines (zoals vastgoed, financiën, communicatie, omgevingsmanagement) nodig zijn om de opgave tot een goed einde te brengen.

In dit uitvoeringsplan is in kosten geen onderscheid gemaakt in interne of externe medewerkers. Dit zal bij de verdere besluitvorming door het management van RNH worden afgewogen.

Governance

Recreatie Noord-Holland kijkt voor al haar gebieden naar nieuwe mogelijkheden voor samenwerking en uitvoering in het kader van governance-afspraken met overheden en stakeholders. Dit is een parallel proces en maakt geen onderdeel uit van het uitvoeringsplan.

9. RISICO'S

Het realiseren van het uitvoeringsplan brengt een aantal onzekerheden met zich mee, zeker wat betreft de voor het recreatieschap noodzakelijke inkomsten. Wat dit betreft kunnen in ieder geval de volgende risico's spelen:

- De stand van de economie: zijn ondernemers en banken bereid om te investeren in nieuwe ontwikkelingen?
- Concurrentie: bepaalde nieuwe commerciële ontwikkelingen kunnen concurreren met bestaande of nieuwe vergelijkbare bedrijven. Dit kan een negatief effect hebben op de potentiële inkomsten voor het recreatieschap.
- Medewerking bevoegd gezag: voor het vestigen van nieuwe bedrijven in het recreatiegebied is het schap afhankelijk van de planologische medewerking van de gemeenten en van de provincie. Deze medewerking is feitelijk de randvoorwaarde voor het kunnen realiseren van de projecten en de benodigde inkomsten. De ervaring leert dat het verkrijgen van de benodigde toestemming een lange doorlooptijd heeft.
- Participatie: bewonersparticipatie kan leiden tot aanpassingen van de plannen, indien er onvoldoende draagvlak is en dit zich manifesteert in onvoldoende medewerking op planologisch gebied.
- Subsidies: het verkrijgen van voldoende subsidie om uitvoeringsprojecten te kunnen realiseren is geen vast gegeven.
- Wetgeving: projecten moeten voldoen aan regels omtrent onder andere NNN, stikstof, Pfas en nog vele andere aspecten.

Veel van de externe factoren kan het recreatieschap alleen in samenwerking met de gemeenten managen. Er zijn zeker risico's dat de doelen van de beschreven projecten en/of de gewenste inkomsten niet gehaald gaan worden. Hierop kunnen de volgende maatregelen worden toegepast:

- Aanwijzen van een bestuurlijk portefeuillehouder vanuit het Dagelijks Bestuur. De portefeuillehouder stuurt de ontwikkelingen op hoofdlijnen aan en zet zich in bestuurlijke kwesties in om projecten van de grond te krijgen. In de AB-vergaderingen wordt de voortgang van de projecten teruggekoppeld.
- Proactieve benadering van partijen waarmee het recreatieschap tijdens de uitvoering te maken krijgt. Actief omgevingsmanagement met de gemeenteraden ("promotietoer" met uitleg van kansen, bedreigingen en risico's) en bestuurders/wethouders ook "eigenaar" maken van projecten, gebieden of richtingen, door te werken met een bestuurlijk portefeuillehouder.
- Een jaarlijkse scan van de risico's. Bij een neerwaartse spiraal het treffen van financiële maatregelen of eventuele aanpassing van de plannen om een dreigend tekort te voorkomen
- Het opnemen van toekomstige inkomsten in de begroting pas op het moment dat deze zijn veilig gesteld middels afgesloten contracten en/of verleende subsidies
- Het jaarlijks laten adviseren door een externe plandeskundige ten aanzien van de te verwachten kosten en inkomsten
- Via de bestaande P&C-documenten en de periodieke afstemming met de AC-leden en de financieel deskundigen worden de participanten bij de voortgang betrokken.

BIJLAGE 1: OVERKOEPELENDE OPGAVEN

Projectplan 1: Samenhangend plan natuur en recreatie

Projectnaam	Samenhangend ontwikkelplan natuur/recreatiedoelstellingen voor het gehele gebied, inclusief borging NNN en ecologische verbindingszones door het gebied en naar de omgeving
Belevingen visie	Beleving 'Samen'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectdoelstelling	Komen tot een breed gedragen ontwikkelingsplan waarin natuur (biodiversiteit) en recreatie integraal ontwikkeld kunnen worden. Dit plan vervangt het huidig beheersplan. Daarbij worden zowel de ambities voor natuur en biodiversiteit als de recreatiemogelijkheden versterkt, aansluitend bij onder andere de NNN-doelen voor de delen die als zodanig zijn begrensd. Het doel is expliciet het integraal ontwikkelen van beide. Dit project komt tevens tegemoet aan de in de gemeente Langedijk aangenomen motie tijdens de goedkeuring van de visie
Projectomschrijving	Met de toenemende behoefte aan natuur in en om de stad (beleven van rust en ruimte) groeit het belang van een gedegen zonerings- en natuurbeheersplan gericht op het vergroten van de biodiversiteit in het gehele gebied. Niet uitsluitend in de extensief gebruikte delen maar ook in de intensiever gebruikte delen heeft het recreatieschap de ambitie om de biodiversiteit in goed evenwicht met het recreatieve gebruik te versterken. Dat vertaalt zich ook in bescherming van ontstane intrinsieke natuurwaarden in gebieden waar groen in oorsprong was aangelegd voor beeldkwaliteit (esthetische waarde), met behoud van recreatieve waarde van natuur (medegebruik). Niet alle natuurwaarden zijn verstoringsgevoelig en veel natuur kan daardoor goed samengaan met ontwikkeling van recreatief gebruik. Maar het gebied heeft ook natuur en biodiversiteit die wel kwetsbaar is en die vraagt om een goede zonering. De borging van NNN, inclusief ecologische verbindingszones, leidt tot afspraken welke natuurwaarden in het Geestmerambacht belangrijk zijn of kunnen uitgroeien en hoe die gefinancierd moeten worden. De provincie heeft als vertrekpunt een beschrijving opgesteld van wezenlijke kenmerken en waarden. Ook zal in een aantal gevallen gezocht worden naar uitruil van NNN-gebieden. Het gaat om de mogelijkheid om natuurgebieden zonder bescherming een NNN-status te geven, in ruil voor ontwikkeling in enkele recreatiegebieden met NNN-status bij de Zomerdel. Deze ruiling is eind 2021 in gang gezet. De uitwerking van het samenhangend ontwikkelplan natuur/recreatie-doelstellingen leidt tot meer ecologische variatie. Het onderscheidt ook waar groenvoorzieningen inmiddels (of potentieel) intrinsieke natuurwaarden hebben, waar groen een parkfunctie heeft (beeldkwaliteit/esthetische waarde) en waar het ten dienste staat van het recreatieve gebruik. Voor al dit groen geldt dat binnen dit functionele onderscheid ingezet wordt op maximalisatie van de biodiversiteit. De Groene Loper heeft een belangrijke functie als ecologisch-recreatieve verbindingszone tussen het Geestmerambacht en het Park van Luna. De Ringdijk en de N242 zijn barrières in de zone. Een uitwerkingsplan is nodig voor ontwerpoplossingen, met inzet van een ecologisch expert. Te kiezen oplossingen hangen mede af van de flora- en faunasoorten die bevorderd/beschermd gaan worden en bijbehorende migratiemethoden.
Stappen en Resultaat	Voorstel (nader uit te werken door projectleider):

	1. Inventariseren huidige beheertoestand totale gebied; 2. Bepalen ecologische doelen en opstellen van een gebiedsdekkend plan, waarin per zone/plek wordt aangegeven waar qua natuur op wordt ingezet, in samenhang met recreatief gebruik en recreatieve ambities; 3. Maken nieuw ecologisch beheersplan in samenhang met nieuwe recreatieve ontwikkelingen. De kosten worden hierbij inzichtelijk gemaakt.
Startdatum	Q3 2022
Einddatum	Q4 2023
Beslismomenten bestuurlijk	• Concept ecologisch beheersplan • Nieuwe NNN-afspraken
Planning en fasering deelresultaten	
Inschatting complexiteit	Middel (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b. • Partijen met kennis of visie over natuur/biodiversiteit
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan en conceptdeelplannen organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan. Zo nodig bestemming aanpassen.
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld. Rekening houden met inhuren ecologisch adviesbureau (stelpost € 40.000,- euro)
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 2: Ontwerpplan voor diverse actieparcoursen (uitdagingen)

Projectnaam	Ontwerpplan voor diverse actieparcoursen (uitdagingen)
Belevingen visie	Beleving 'Uitdagingen'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectdoelstelling	Het recreatieschap wil inwoners van de HAL-gemeentenen en overige bezoekers verleiden tot meer bewegen. Een van de kansen daarvoor is buitensport, zowel recreatief als commercieel. Daarvoor wordt ingezet op het verbeteren en/of intensiever laten beleven van het gebied en bestaande sportieve onderdelen en nieuwe sport- en bewegingsactiviteiten. Uitgangspunt is zo veel mogelijk "jaarrondgebruik". Met experts buitensport wordt dit uitgewerkt tot een kansrijk programma en schetsen voor bijpassende inrichting. Doel is ook dat uitvoerende partijen zich hieraan verbinden in een meerjarige exploitatie.
Projectomschrijving	In zowel Geestmerambacht als Park van Luna zijn en komen diverse mogelijkheden voor parcoursen en allerlei activiteiten gericht op bewegen en buitensport. Dit is op de kaart gezet als Uitdagingen. De nadruk ligt op ontwikkellocatie Beach Park, routes door Geestmerambacht en routes door Park van Luna (Huigenbos, Labyrint). Huidige parcoursen en bestaande ondernemers worden betrokken. Voorbeelden van ondernemingen: klimsport (parcours, klimmuur, abseilen), ruimte met diverse groepsbuitensporten (challenge-parcoursen, bootcamps), e-crossterrein (kart, quad, zijspan, 4x4), BMX-baan, skeelerbaan, uitkijktoren, kabelbaan, wielerbaan. Een deel van deze activiteiten wordt mogelijk gemaakt op de ontwikkelkavels. Een aantal zal deels door openbaar gebied lopen. Ook kunnen recreatieve, rustige activiteiten uitgebreid en verruimd worden, zoals struinpaden als onderdeel van het wandelnetwerk. In overleg met eigenaren worden zo mogelijk ook terreinen van derden hierin betrokken. Voor een evenwichtig (jaarrond) gebruik streeft het recreatieschap zo veel mogelijk naar het gedeeld (kunnen) benutten van de voorzieningen. Dat heeft een positief effect op de aanleg- en onderhoudskosten. Aandachtspunten hierbij zijn: • Bepalen van (deel)gebieden waar buitensport kan worden opgestart dan wel worden uitgebreid; • Bepalen of en hoe sportieve routes (parcoursen) met elkaar kunnen worden verbonden; • Zoveel mogelijk jaarrond mogelijk maken van de parcoursen en activiteiten; • Evenwicht houden tussen natuur, rust en sportieve benutting van de gebieden; • Bepaalde gebieden ontzien van extra paden/routes of recreatief gebruik, vanwege natuurwaarden. Ook zet het recreatieschap sterk in op de bereikbaarheid van het recreatiegebied, middels de huidige fiets-, wandel- en vaarverbindingen en op de onderlinge verbindingen tussen de drie gebieden van het Geestmerambacht. Dit draagt bij aan de wens voor gebruik van gezonde en schone vervoersmiddelen.
Stappen en Resultaat	Het recreatieschap heeft een faciliterende en coördinerende rol. Voor een aantal publieke parcoursen heeft het recreatieschap een trekkende rol. Het onderzoeken, bepalen en uitvoeren van de actieparcoursen en activiteiten is onderdeel van de projecten 7, 8, 9, 10, 12 en 14, waarbinnen delen van de parcoursen liggen: • Inventarisatie van haalbare activiteiten en ontwikkellocaties per deelproject;

	• Routeplan en activiteit opnemen in de deelprojecten: afstemmen met totaalplan; • Routes en kavels op elkaar laten aansluiten; • Zorgdragen voor evenwichtige spreiding van gebruik en draagkracht per gebied.
Startdatum	Q3 2023
Einddatum	Q4 2024
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	Eind 2025 opleveren concept ontwerpplan, met daarbij een overzicht van activiteiten en ontwikkellocaties (welke op korte termijn realiseerbaar en welke op lange termijn realiseerbaar). De realisatie verankeren in specifieke plannen voor de diverse deelgebieden (project actieparcoursen loopt immers door diverse gebieden). Tot aan realisatie bewaking op hoofdlijnen.
Inschatting complexiteit	Middel (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b. • Partijen met kennis of visie over aanleg en exploitatie uitdagende parcoursen
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan en conceptdeelplannen organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan. Tijdig signaleren wat mee moet in een herziening van het omgevingsplan (project 5).
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 3: Gebiedsmarketingplan

Projectnaam	Identiteitsbepaling en Gebiedsmarketingplan (boven)regionale bekendheid
Belevingen visie	Beleving ‘Uniek’, ‘Activiteiten plus’, ‘Uitdagingen’ en ‘Samen’
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectdoelstelling	Het recreatieschap wil meer (boven)regionale bekendheid voor de gebieden en voorzieningen en evenementen in het Geestmerambacht en het Park van Luna. De gebieden moeten een duidelijke herkenbare identiteit krijgen en tegelijkertijd beter aangehaakt worden op bestaande marketingprocessen in de regio. Communicatie en marketing over het gebied zijn een belangrijk onderdeel van de vervolgstrategie van de visie en dienen naadloos aan te sluiten bij de strategische communicatie (in wording). Het moment om dit in te zetten is wanneer de grote gebiedsprojecten zijn gerealiseerd.
Projectomschrijving	Het recreatieschap wil bereiken dat inwoners van het HAL-gebied en bezoekers zich meer met het gebied identificeren, uitgaande van in de visie beschreven trends en behoeften. Een gebied met een mix aan vrijetijdsbesteding (publiek en commercieel) waar iedereen elke dag zijn hart kan ophalen. Maar ook een gebied te midden van oer-Hollandse landschappen en natuur. De recreatiegebieden zijn onderdeel van een groter geheel: de toeristisch-recreatieve omgeving van de Regio Alkmaar. Deze relatie is nog onvoldoende zichtbaar. Het recreatieschap wil sterker aanhaken op promotie van regio en gemeenten en zichtbaar zijn in de marketinguitingen van haar partners: Hart van Noord-Holland (voor stads- en regiomarketing), promotie en marketing Dijk en Waard en Holland boven Amsterdam, waarbij aandacht voor de dagrecreatieve mogelijkheden (zwemmen, wandelen, varen, etc.). Ook wil het recreatieschap beter aansluiten op (regionale) netwerken van routes per fiets en sloep, zoals genoemd in de participatiebijeenkomsten. Daarnaast wil het i.s.m. de ondernemers in het recreatieschap inzetten op meer samenwerking met omliggende musea, hotels, sportcentra e.a. en het kunnen aanbieden van arrangementen en routes. En tegelijkertijd gezamenlijk werken aan de merken Geestmerambacht en Park van Luna.
Stappen en Resultaat	• Bepalen van de doelgroepen • Bepalen van een gezamenlijke gebiedsidentiteit in samenwerking met experts gemeenten en eventuele extra ondersteuning door gebiedsmarketeer en landschapsarchitect • Professionelere marketing van het gebied, in relatie met omliggende steden en gebieden en bestaande (digitale) platforms • Een structureel gezond verdienmodel voor het recreatieschap en de ondernemers • Balans tussen natuurwaarden, recreatieve ontwikkelingen en landschapsbeleving
Startdatum	Q1 2026
Einddatum	Q4 2026
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	middel (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Niveau van participeren	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (meebeslissen / samenwerkingspartner
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Gebruikersgroepen • Grondeigenaar/ondernemer • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b. • Partijen met kennis of visie over marketing en gebiedspromotie Samenwerking met de huidige ondernemers is een voorwaarde.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	n.v.t.
Grondposities	n.v.t.
Projectbudget	Nog niet geregeld. Rekening houden met inhuren expertise gebiedsmarketing (stelpost € 20.000,- euro)
Financiering (gewijzigd) beheer	Wordt later bepaald

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 4: Energie en klimaat

Projectnaam	Bijdragen aan energietransitie en klimaatadaptatie
Belevingen visie	Beleving 'Samen'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectdoelstelling	Het recreatieschap wil bijdragen aan de regionale energietransitie en het beleid voor klimaatadaptatie, met inzet van eventuele financiële instrumenten via overheden. Het recreatieschap zet daarin zijn kerntaken voorop: het voorzien in mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie) in een aantrekkelijk landschappelijk decor met gevarieerde natuur-, milieu- en cultuurhistorische waarden. Als dit past bij de ambities, het andere ontwikkelingen niet belemmert en de opbrengsten ten goede komen aan het gebied, is ruimte voor alternatieve energiebronnen en klimaatadaptatie inpasbaar.
Projectomschrijving	Voor elk gebied in Nederland wordt in een Regionale Energiestrategie (RES) bepaald of het een functie kan krijgen in de actuele opgaven voor een duurzame samenleving. De provincie en gemeenten hebben het initiatief om beleid voor energietransitie en klimaatadaptatie te formuleren, waaronder het aanwijzen van locaties voor zonnepanelen en windturbines. De overheden zullen dit met inbreng van gebiedseigenaren en participatie afwegen ten opzichte van landschapsambities (openheid) en recreatie- en natuurwaarden. Voor de opgaven in de energietransitie werken de overheden in de regio Alkmaar en Noord-Holland-Noord samen aan de opstelling van een Regionale Energie Strategie (RES). De RES is een uitwerking van de opgaven 'duurzame elektriciteit opwekken' en 'aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving' uit het Klimaatakkoord. Begin 2021 hebben de gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen bestuur van het waterschap de RES 1.0 vastgesteld. De uitkomsten van de RES 1.0 worden vervolgens per gemeente en provincie vastgelegd in hun omgevingsbeleid. De RES wordt om de twee jaar geactualiseerd. Hiermee ontstaat ruimte voor nieuwe initiatieven en inzichten, en maatschappelijke ontwikkelingen. Initiatieven vanuit het gebied worden actief benaderd, ook indien zij niet binnen de huidige RES vallen. Ambities zijn: • Toewerken naar een energieneutraal recreatiegebied (binnen het werkgebied van het Geestmerambacht wordt evenveel (of meer) energie opgewekt dan wordt gebruikt) • Toewerken naar aanpassingen binnen het gebied als bijdrage aan klimaatadaptatie en verminderde uitstoot van CO_2 • Bepalen van locaties voor bijdrage aan energietransitie • Samenwerking zoeken met andere gebiedspartijen • Inspelen op initiatieven van derden
Stappen en Resultaat	Het recreatieschap maakt samen met de gemeenten een uitwerking om te bepalen waar binnen het beheergebied delen geschikt (te maken) zijn voor: • Verfijnen van de zoekgebieden zoals opgenomen in de RES voor zonnepanelen op land (uitgaande van multifunctioneel ruimtegebruik, zoals boven parkeerterreinen). Voor de waterplassen zal de haalbaarheid worden onderzocht voor het plaatsen van drijvende zonnepanelen en van zonnepanelen bij oevers • Onderzoek naar de mogelijkheden voor windturbines, met inachtneming dat deze in dit gebied slechts beperkt zijn in te passen; de meren trekken veel

	water-, trek- en weidevogels aan en de Zomerdel en omliggend gebied zijn grotendeels onderdeel van het NNN). • Waterberging voor piekopvang • Aanleg van bospercelen (CO_2-reductie); • Stimuleren van duurzame en circulaire land- en tuinbouw • Energieopwekking uit het beheer van het gebied (biomassa als restproduct) • Voorwaarde voor selectie bij ondernemersplannen: duurzaamheid, bijvoorbeeld bijdrage aan circulaire ontwikkeling en klimaatneutraal bouwen op project- en gebiedsniveau, natuurinclusief bouwen. • Onderzoeken aanvullende mogelijkheden voor duurzame energieopwekking. • Inspelen op initiatieven van derden. Met mede inzet van gemeenten en provincie (groenkapitaal, andere kansen voor subsidie) aangaan van samenwerking met bedrijven en organisaties voor realiseren van initiatieven die passen bij bovengenoemde opgaven.
Startdatum	Q3 2022
Einddatum	Q4 2025
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b. • Partijen met kennis of visie over energietransitie
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan en conceptdeelplannen organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan. Tijdig signaleren wat mee moet in een herziening van het omgevingsplan
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 5: Opstellen omgevingsplan

Projectnaam	Omgevingsplan recreatiegebieden
Belevingen visie	Beleving ‘Uniek’, ‘Activiteiten plus’, ‘Uitdagingen’ en ‘Samen’
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	Opstellen van een actueel omgevingsplan voor het gehele werkgebied van het recreatieschap Geestmerambacht, dan wel het op een andere wijze in overleg met de gemeenten planologisch mogelijk maken van de gewenste ontwikkelingen
Projectdoelstelling	A De gehele visie vertalen in een omgevingsplan, dan wel het op een andere wijze in overleg met de gemeenten planologisch mogelijk maken van de gewenste ontwikkelingen. B In het omgevingsplan het huidige en voort te zetten gebruik voor natuur en voor recreatie-toerisme in passende en beschermende bestemmingen en gebruiksdoeleinden vastleggen. C In het omgevingsplan een aantal nieuwe bestemmingen opnemen voor bescherming van nieuwe of gewenste natuur- en landschapswaarden en voor recreatieve, toeristische en maatschappelijke bestemmingen, de mogelijkheden voor gebruik als horeca, en bijbehorende voorzieningen als parkeren, routenetwerken, watergangen e.d.
Stappen en Resultaat	Allereerst wordt een scan gemaakt in hoeverre ontwikkelingen uit de visie passen binnen bestaande bestemmingsplannen. Het streven is een afgestemd plan voor het gehele werkgebied, dan wel separate regelingen per project. Dit vraagt om een nadere afweging en overleg met de gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard. Vervolgens bepalen of flexibiliteitsbepalingen ingezet worden voor nieuwe ontwikkelingen waarvan nog niet precies duidelijk is hoe deze eruit gaat zien. (actie: nazien Omgevingswet op flexibiliteitsbepalingen vergelijkbaar met Wro art. 3.6, als wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht). Projectresultaat: een omgevingsplan met flexibiliteit, afgestemd met en vastgesteld door twee gemeenten. Dan wel een RO-regeling per project Overigens geldt voor Park van Luna sinds 2018 een Beheerverordening. Nagaan of de beoogde ontwikkelingen daarbinnen passen. N.B. 1 Delen van het plangebied zijn aangeduid als NNN. Voor ontwikkelingen in NNN-gebied kan een uitgebreide natuurtoets / ecologische compensatie vereist worden door de provincie. Van belang is vooraf als schap en/of participerende gemeenten met de provincie hierover te overleggen, zodat het omgevingsplan vooral dient om de afspraken in op te nemen (en niet dat het als discussiestuk fungeert). N.B. 2 Plan-MER is voor de afzonderlijke ontwikkeling niet noodzakelijk. Juridische check doen of het voor alle projecten tezamen wel nodig is i.v.m. beoogde bezoekersaantallen.
Startdatum	Q3 2022
Einddatum	Q4 2025
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan en conceptdeelplannen organiseren
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	n.v.t

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 6: Extra inkomsten

Projectnaam	Kansen en mogelijkheden voor extra inkomsten
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	Kansen en mogelijkheden voor extra inkomsten onderzoeken op wenselijkheid en haalbaarheid, om te komen tot een stabiele en rendabele begroting, waarbij de extra participantenbijdrage niet verder oploopt dan € 480.000 en indien mogelijk verder wordt verlaagd.
Projectdoelstelling	Behalen van zoveel inkomsten, dat de extra participantenbijdrage beperkt blijft tot € 480.000, dan wel zoveel lager als haalbaar wordt geacht
Stappen en Resultaat	Op het moment dat de meeste gebiedsopgaven en overkoepelende projecten zijn uitgevoerd, is duidelijk geworden hoeveel geld de realisatie van de visie heeft gekost, welke extra inkomsten zijn behaald en wat de extra, structurele beheerslasten zijn. Gelet op de risico's die zijn beschreven in de risicoparagraaf, is dit laatste met de nodige onzekerheden omgeven. Op dat moment wordt dit project opgestart. Het is te vroeg om nu al vast te leggen welke vorm dit project zal krijgen. Te denken valt aan een update van eerder gehouden onderzoeken (Berenschot) of een geactualiseerd plan economische berekening (Planmaat). Bedacht moet worden dat de beheersing van de risico's uit de risicoparagraaf in de komende jaren bepaalt of dit project succesvol zal kunnen zijn. Het samenspel met de gemeenteraden is in dit verband van groot belang. Indien over enkele jaren blijkt dat er geen draagvlak is voor nieuwe extra toeristisch-recreatieve bedrijvigheid in de recreatiegebieden, is nader beraad over dit project wellicht noodzakelijk. Overigens is in 2021 al begonnen met het verkennen van mogelijkheden om extra inkomsten te verkrijgen, dus los van dit project. Uiteraard zal op elke tussentijdse mogelijkheid worden ingespeeld.
Startdatum	Q1 2026
Einddatum	Q4 2026
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / meebeslissen / meedenken / samenwerkingspartner
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.

BIJLAGE 2 GEBIEDSOPGAVEN

GEBIEDSOPGAVEN GEESTMERAMBACHT

Projectplan 7: Ontvangstgebied Zomerdel Noord

Projectnaam	Ontwikkelen noordelijke entree Geestmerambacht, inclusief locatie Beach Park - Geestmerambacht
Belevingen uit visie	Beleving 'Uniek', 'Uitdagingen' en 'Samen'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	In het recreatiegebied Geestmerambacht zijn twee ontvangstgebieden bij de Zomerdel: Noord en Zuid. Dit zijn locaties met kansen en ruimte voor nieuwe recreatief-toeristische voorzieningen. Dit ontvangstgebied is noordelijk gelegen van de Zomerdel. Bij het ontvangstgebied noord hoort de locatie van het Beach Park. Deze wordt zo mogelijk vooruitlopend op de planvorming van het ontvangstgebied ontwikkeld met een eigen planologische procedure. De ontwikkeling van Beachpark sluit in ontwerp aan op de rest van het ontvangstgebied, als één samenhangend en doorlopend recreatief gebied, bij voorkeur met medegebruik van elkaars voorzieningen.
Projectdoelstelling	Als uitwerking van de visie wordt voor het ontvangstgebied een inrichtingsplan gemaakt, te beginnen met een basisschets. Het gebied krijgt een verzorgde uitstraling als ontvangstgebied, duidelijk herkenbaar als gebiedspoorten, in een natuurrijke inrichting. Plekken met een oude of sleetse inrichting worden vernieuwd. Binnen het ontvangstgebied komen opvallende en aantrekkelijke jaarrond publieksvoorzieningen (waaronder horeca), die de brandpunten vormen van het recreatiegebied, met bekendheid in de wijde omgeving. Dit worden nieuwe bouwvlakken op of nabij de bestaande horecalocaties, als geïntegreerd ontwerp in het entreegebied. Verdere doelstellingen: • Ruimtelijk-economische strategie voor bovenregionale publieksvoorzieningen • Meer opbrengsten • Zwemmen Zomerdel blijft gegarandeerd • Upgraden parkeerplaatsen als onderdeel van het ontvangstgebied (meer herkenbaarheid) • Duurzaam en natuur-/landschaps-inclusief bouwen • Onderzoeken mogelijkheid beter openbaar vervoer. Voorbeelden van bovenregionale publieksvoorzieningen zijn verruimde horeca, vergader- en congresruimte en flexwerkplekken, in combinatie met paviljoen, wellness en landgoedhotel, diverse attracties gericht op gezinnen, toevoegen speciale topattractie.
Stappen en Resultaat	• Basisschets maken (is reeds opgestart) • Marktconsultatie. Deze moet uitwijzen welk soort functies we kunnen verwachten, met o.a. als onderzoeksvraag haalbaarheid van het clusteren van activiteiten en het onderling gebruik maken van elkaars voorzieningen. • Faseerplan in samenwerking met bestaande en potentiële ondernemers

	• Integrale parkeerstrategie voor Diepsmeerpolder en Zomerdel • 'Bidbook' met kaderstellende voorwaarden.
Startdatum	Q3 2022
Einddatum	Q4 2024
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan.
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 8: Ontvangstgebied Zomerdel Zuid

Projectnaam	Ontwikkelen zuidelijke entree Geestmerambacht - Geestmerambacht
Belevingen uit visie	Beleving ‘Uniek’, ‘Uitdagingen’ en ‘Samen’
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	In het recreatiegebied Geestmerambacht zijn twee ontvangstgebieden bij de Zomerdel: Noord en Zuid. Dit zijn locaties met kansen en ruimte voor nieuwe recreatief-toeristische voorzieningen. Dit ontvangstgebied is zuidelijk gelegen van de Zomerdel.
Projectdoelstelling	Als uitwerking van de visie wordt voor het ontvangstgebied een inrichtingsplan gemaakt. Het gebieden krijgt een verzorgde uitstraling als ontvangstgebied, duidelijk herkenbaar als gebiedspoorten, in een natuurrijke inrichting. Plekken met een oude of sleetse inrichting worden vernieuwd. Binnen het ontvangstgebied komen opvallende en aantrekkelijke jaarrond publieksvoorzieningen (waaronder horeca), die de brandpunten vormen van het recreatiegebied, met bekendheid in de wijde omgeving. Dit worden nieuwe bouwvlakken op of nabij de bestaande horecalocaties, als geïntegreerd ontwerp in het entreegebied. Verdere doelstellingen: • Ruimtelijk-economische strategie voor bovenregionale publieksvoorzieningen • Meer opbrengsten • Zwemmen Zomerdel blijft gegarandeerd • Upgraden parkeerplaatsen als onderdeel van het ontvangstgebied (meer herkenbaarheid) • Duurzaam en natuur-/landschaps-inclusief bouwen. Voorbeelden van bovenregionale publieksvoorzieningen zijn verruimde horeca, vergader- en congresruimte en flexwerkplekken, in combinatie met paviljoen, wellness en landgoedhotel, diverse attracties gericht op gezinnen, toevoegen speciale topattractie. Uiteraard afgestemd op het programma aan de noordzijde van de plas
Stappen en Resultaat	• Basisschets • Marktconsultatie. Moet uitwijzen welk soort functies we kunnen verwachten, met o.a. als onderzoeksvraag haalbaarheid van clusteren van activiteiten en onderling gebruik maken van elkaars voorzieningen. • Faseerplan in samenwerking met bestaande en potentiële ondernemers • Afstemmen parkeerstrategie met (uitbreiding) Geestmerloo • ‘Bidbook’ met kaderstellende voorwaarden.
Startdatum	Q3 2022
Einddatum	Q4 2024
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap

	• Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan.
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 9: Geestmerambacht Evenemententerrein (de Druppels) en Diepsmeerpolder

Projectnaam	Verruimen gebied en meer divers gebruik evenemententerrein de Druppels en recreatieve mogelijkheden Diepsmeerpolder
Belevingen uit visie	Beleving 'Uniek', 'Activiteiten plus', 'Uitdagingen' en 'Samen'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	Het **evenemententerrein** de Druppels is een bestaand evenemententerrein aan de noordkant van het recreatiegebied Geestmerambacht. De afgelopen jaren is samen met de gemeente Langedijk onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor uitbreiding van het evenementenaanbod met het oog op het wijzigen van het bestemmingsplan. Het doel van het project is om het evenemententerrein beter en intensiever te gebruiken. Als uitwerking van de visie wordt een integraal plan voor het evenemententerrein gemaakt, waarbij alle opgestelde onderzoeken en adviezen als basis worden gebruikt, en waarin de haalbaarheid wordt onderzocht van een verdere opwaardering van het terrein. Voor de opwaardering van het evenemententerrein zal er gekeken worden naar herinrichten, opnieuw begrenzen en inpassen van natuur en waterdoelen. Ontwikkelmogelijkheden zijn er indien er vanuit de markt extra vraag is naar evenementen. De **Diepsmeer** is net als het Kleimeer een voormalig meer dat op een later moment is drooggelegd dan het omliggende gebied. De Diepsmeerpolder is als laagte in het landschap te herkennen en daarmee een bijzondere landschappelijke structuur. De contour van het meer wordt landschappelijk versterkt en de diverse ontwikkellocaties 'binnen' het meer worden versterkt op de thema's recreatie, sport, spel, zorg, energieopwekking en voeding.
Projectdoelstelling	Een optimale inrichting en gebruik van het **evenemententerrein** waardoor een breed aanbod van evenementen mogelijk wordt. Specifieke doelstellingen: • Meer activiteiten organiseren: 2 à 3 extra jaarlijkse evenementen en eventueel meer activiteiten rondom de Zomerdel • Meer flexibiliteit voor verschillende evenementen en activiteiten (terreininrichting) • Meer landschapsbeleving (identiteit, structuren, biodiversiteit en herkenbaarheid) • Buiten de evenementen kun je door het gebied struinen • Het gebied behoudt een piekbergingsfunctie voor water • Nieuwe functie voor de locatie van het baggerdepot • Onderzoek duurzame energievoorziening (project 4). In het gebied **Diepsmeerpolder** zijn al diverse publiekstrekkers en in overleg wordt bekeken of er rondom deze panden / percelen mogelijkheden zijn voor extra activiteiten en toevoegen (regionale) recreatiefuncties. Ook komen er mogelijkheden om door het gebied te struinen, met meer variatie in landschapsbeleving (structuren, biodiversiteit en herkenbaarheid).

	Twee projectgebieden Het evenemententerrein en de Diepsmeerpolder liggen in elkaars verlengde en hebben beide de Wagenweg als centrale route. Voor recreanten is het een doorlopend gebied, met variëteit in landschap en recreatieve mogelijkheden. Er is daarom samenhang gewenst in het ontwerp van dit gebied, met afstemming op de mogelijkheden voor ontwikkelingen. Met die basis als achtergrond kan de uitvoering van (deel)projecten binnen het gebied verder separaat uitgewerkt worden, in functie en in fasering.
Stappen en Resultaat	• basisschets • Ontwikkelings- en inrichtingsplan (gebruik binnen en buiten evenementen-seizoen) • Uitbreiding evenementenmogelijkheden met elkaar in lijn • Inspelen op initiatieven huidige bedrijven
Startdatum	Q3 2022
Einddatum	Q4 2024
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b. • evenementenorganisaties
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 10: Koele Kreken (inclusief Geestmerloo)

Projectnaam	Ontwerpen natuur- en landschapszone Koele Kreken (incl. Geestmerloo) – Geestmerambacht
Belevingen visie	Beleving 'Uitdagingen' en 'Samen'
Bestuursbesluit/opdrachtbrief	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	De Koele Kreken zijn gelegen aan de zuidkant van het recreatiegebied Geestmerambacht, grenzend aan de noordelijke stadsrand van Alkmaar. Een deel van de Koele Kreken is de natuurbegraafplaats Geestmerloo. Deze groene zone direct aan de stad wordt verder ontwikkeld als belangrijk uitloopgebied voor inwoners van Alkmaar-Noord.
Projectdoelstelling	De verdere ontwikkeling heeft als doel (meer) natuurbeleving gericht op weide- en moerasvogels en behoud van open zicht op de duinen. Deze beleving is niet alleen vanaf de rand, maar ook vanaf paden er dwars doorheen, met daaraan grenzende ligweiden / speelweiden. Mede vanwege de versnipperde eigendommen wil het recreatieschap deze doelen samen met de andere (grond)eigenaren realiseren. Daarbij is er ruimte voor particuliere initiatieven in ruil voor gewenste recreatieve en landschappelijke doelen (waaronder openbare paden) en beheer en onderhoud hiervan. Mogelijk kan dit in de vorm van nieuwe landgoederen. Basis hiervoor is een op te stellen ontwerp natuur- en landschapszone, inclusief ruimte voor enkele ondergeschikte functies gericht op toerisme, recreatie of buitensport. Indien gewenst blijven delen geschikt voor de landbouw. Geestmerloo wordt goed aangesloten op de ontwikkellocatie van de Zuidpunt Geestmerambacht zodat de gebieden minder gescheiden functioneren. Daarbij mogelijkheden onderzoeken voor eventueel verkeerstechnisch verder afwaarderen van de Nauertogt, waardoor deze meer onderdeel wordt van het recreatiegebied.
Stappen en Resultaat	• Basisschets maken (in ontwikkeling) • Integraal inrichtingsplan • Participatie grondeigenaren en overheden • Verruimen bestemmingsplan • Uitbreiding Geestmerloo vooraan in ontwerpproces
Startdatum	Q1 2024
Einddatum	Q4 2025
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan. Tijdig signaleren wat mee moet in een herziening van het omgevingsplan (project 5).
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 11: Ontwikkellocatie Kanaaldijk 1 (Wagenweg 28)

Projectnaam	Vervolgontwikkeling locatie Kanaaldijk 1 (Wagenweg 28)
Belevingen visie	Beleving 'Samen'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	Plan voor gewenste vervolgontwikkeling vanaf 2030 voor locatie Kanaaldijk 1 (Wagenweg 28)
Projectdoelstelling	Ter plaatse van Kanaaldijk1 (Koedijk) is een erf van een voormalige boerderij geschikt gemaakt en verhuurd voor een tijdelijk en experimenteel gebruik als woonproject met tiny houses. Dit experiment loopt af in 2030 en tijdig zal bepaald moeten worden welk toekomstig gebruik hier passend is.
Stappen en Resultaat	In 2028 zal een plan voorbereid worden om het toekomstig gebruik vanaf 2030 voor de locatie Kanaaldijk1 (Koedijk) vast te stellen. Hiermee wordt bereikt dat er tijdig duidelijkheid is voor de huurders van het perceel, gemeente en andere belanghebbenden over de gewenste ontwikkeling van dit perceel. In 2028 is er zicht op welke andere nieuwe recreatieondernemingen inmiddels in het gebied zijn gerealiseerd. Daarop kan worden ingespeeld bij het vinden van een passende bestemming voor Kanaaldijk 1.
Startdatum	Q1 2028
Einddatum	Q4 2028
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Middel (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan. Tijdig signaleren wat mee moet in een herziening van het omgevingsplan (project 5).
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

GEBIEDSOPGAVEN GROENE LOPER

Projectplan 12: Realisatie Groene Loper

Projectnaam	Ontwerp verbindingen natuur, varen, wandelen en fietsen – Groene Loper
Belevingen visie	Beleving, 'Activiteiten plus', 'Uitdagingen' en 'Samen'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	De Groene Loper is het verbindende gebied tussen het recreatiegebied Geestmerambacht en het Park van Luna. De Groene Loper is in de visie ruim ingetekend als belangrijke open en agrarische zone tussen de stedelijke gebieden. Het schap pleit ervoor deze groene ruimte niet verder te verstedelijken en te borgen als waardevolle open doorsteek ('stepping stone') tussen de Schermer en de Binnenduinrand. Het gebied heeft ook een belangrijke rol voor de aanleg van verbindingen: een doorgaande fiets- en wandelroute tussen het Park van Luna en het Geestmerambacht en de aanleg van een waterroute voor sloepen en kano's (project van de gemeente Dijk en Waard). De waterroute verbindt het centrum van Alkmaar via de nieuwe Alkmaarse woonwijken Vroonermeer Noord en Zuid en het dorp Sint Pancras naar het Kanaal Alkmaar-Kolhorn (via een overhaal). De wandel-, fiets- en waterroutes worden gecombineerd begeleid met een ecologische verbindingszone, als onderdeel van het NNN-stelsel. Ook andere groen-ecologische verbindingen worden meer onderdeel van de planontwikkeling. Het schap wil graag aansluiten bij provinciale plannen en beschikbare bijdragen, voor het mogelijk maken van de uitbreiding van het NNN-areaal.
Projectdoelstelling	Verdere doelstellingen: • Vaarroute met overhaal (initiatief gemeente) • Fiets-wandelroute met aansluiting op Geestmerambacht en Park van Luna langs de Twuyvermolen; • Inrichting rondom Twuyvermolen ondersteunend aan recreatieve ontwikkeling van de molen (aansluiten bij initiatieven derden); • Aaneengesloten ecologische verbinding, versterkte natuurroutes; • Landschappelijke openheid als kwaliteit; • Meer landschapsbeleving (identiteit, structuren, biodiversiteit en herkenbaarheid); • Meer mogelijkheden om door het gebied te struinen; • De toekomstige inrichting betekent in de begroting aandacht voor extra beheer & onderhoud.
Stappen en Resultaat	• Onderdeel van gebiedsvisie samen met gemeente Dijk en Waard • Wellicht verruimen omgevingsplan • Invulling herbegrenzing NNN (verplaatsing NNN vanuit ontvangstgebieden) • Integraal inrichtingsplan in aansluiting met koele kreken • Samenwerking met gemeente bij oa sloepenroute • Participatie grondeigenaren en overheden

Startdatum	Q3 2022
Einddatum	Q4 2025
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 13: Ontvangst- en belevingsgebied Park van Luna

Projectnaam	Ontwikkelen ontvangst- en belevingsgebied Park en Strand van Luna
Belevingen visie	Beleving 'Uniek'
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	In het recreatiegebied Park van Luna is één ontvangstgebied dat verder wordt opgewaardeerd als ontvangst- en belevingsgebied. Deze locatie bij het strand heeft net als de ontvangstgebieden Zomerdel Noord en Zuid kansen en ruimte voor nieuwe recreatief-toeristische voorzieningen.
Projectdoelstelling	Verdere doelstellingen: • Ruimtelijk-economische strategie voor bovenregionale publieksvoorzieningen; • Meer opbrengsten; • Zwemmen blijft gegarandeerd; • Meer activiteiten; • Meer landschapsbeleving (identiteit, structuren, herkenbaarheid); schaduw van bomen; • Zoekgebied voor de RES en draagt bij aan energieneutraal gebied; • Upgraden parkeerplaatsen als onderdeel van ontvangstgebied (meer herkenbaarheid); • Duurzaam en natuur/landschaps-inclusief bouwen.
Stappen en Resultaat	• Gedragen Inrichtingsplan • Faseringsplan
Startdatum	Q1 2024
Einddatum	Q4 2025
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren

Bestemmingsplan/ vergunningen	Onderzoeken wat past binnen huidig bestemmingsplan.
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Projectplan 14: Gebiedsopgave Park van Luna Oost

Projectnaam	Ontwikkelplan oostelijk deel Park van Luna
Belevingen visie	Beleving ‘Activiteiten plus’, ‘Uitdagingen’ en ‘Samen’
Bestuursbesluit	
Interne opdrachtgever	Programmamanager
Opdrachtnemer	

Project

Projectomschrijving	Opstellen van een samenhangend plan voor vervolgontwikkeling van drie locaties in het oostelijk deel van het Park van Luna: evenemententerrein Huygendijkbos, ontwikkellocatie Jan Glijnisweg en ontwikkellocatie Poldergemaal
Projectdoelstelling	Ontwikkeling van de drie deelgebieden die leidt tot een verbetering in gebruikskwaliteit van de locaties: • Evenemententerrein Huygendijkbos: meer gebruik van het terrein voor verschillende soorten evenementen, tevens leidend tot meer verhuurinkomsten. • Ontwikkellocatie Jan Glijnisweg: onderzoek naar haalbare (maatschappelijke en/of recreatieve) functies die positief bijdragen aan de kwaliteit en het functioneren van het recreatiegebied, passend bij de doelstelling van het recreatieschap en die tevens grondopbrengst genereert. In de visie zijn geen voorbeelden genoemd als te onderzoeken functies. • Ontwikkellocatie Poldergemaal: onderzoek naar haalbare (maatschappelijke en/of recreatieve) functies die positief bijdragen aan de kwaliteit en het functioneren van het recreatiegebied, passend bij de doelstelling van het recreatieschap en die tevens grondopbrengst genereert. In de visie zijn als voorbeeld (eco)lodges en midgetgolf genoemd als te onderzoeken functies.
Stappen en Resultaat	• Bepalen grenzen onderzoeksgebied • Eventueel betrekken buurttuinen van Luna, tussen Weegbree en Hondsdraf • Onderzoek naar maatschappelijke en financiële haalbaarheid van één of meer gewenste ontwikkelingen (per deelgebied) en de onderlinge samenhang van de drie ontwikkelingen • Maken van een ‘bidbook’ met ruimtelijke kwaliteitskaders en ambities • Bij gebleken haalbaarheid dit uitwerken in een definitief plan • Partners en ondernemers zoeken om de ontwikkeling te realiseren • Verruimen omgevingsplan
Startdatum	Q1 2025
Einddatum	Q4 2026
Beslismomenten bestuurlijk	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Planning en fasering deelresultaten	De projectleider vult dit in bij de start van de projectfase.
Inschatting complexiteit	Hoog (belangen partijen, financiën e.d.)

Participatie/stakeholders

Bij de start van de projecten worden de stakeholders en andere betrokkenen in kaart gebracht en uitgenodigd.

Participatieniveau	Nader te bepalen: informeren / raadplegen / adviseren / coproduceren / (mee)beslissen
Stakeholders	• Overheden: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap • Grondeigenaren en gebiedsondernemers • Vereniging, stichting, belangengroepen n.t.b. • Inwoners, direct omwonenden, bewonersvereniging n.t.b.
Mogelijke vormen van participatie	Nader te bepalen: workshop, overleg, onlinesessie, gebiedsbezoek, swipocratie, community, andere eigentijdse middelen

Randvoorwaarden

	Toelichting (inclusief eventuele risico's)
Maatschappelijk draagvlak	Overleg over conceptplan organiseren
Bestemmingsplan/ vergunningen	Nazien wat past binnen huidig bestemmingsplan.
Grondposities	Eigendom en beschikbaarheid gronden uitzoeken
Projectbudget	Nog niet geregeld
Financiering (gewijzigd) beheer	Nog niet geregeld

Projectteam

Projectleider vult de benodigde expertise van het projectteam in

naam	*Rol*	*Uren*

Colofon

Dit uitvoeringsplan is opgesteld door een projectgroep van Recreatie Noord-Holland, onder leiding van Jan van der Meij, met medewerking van Joeri Stork (RegioVisie). Opdrachtgever is het recreatieschap Geestmerambacht.

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen Bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Instellen gebiedstafel recreatieschap Geestmerambacht

Kernboodschap
Tijdens het opstellen van de visie 2030 heeft een uitgebreide participatie plaatsgevonden. In de visie en het uitvoeringsplan is, als vervolg daarop, het instellen van een gebiedstafel genoemd. In de tweede helft van 2022 is er meer te zeggen over de eerste uitwerkingen van een aantal projecten uit het uitvoeringsplan. Dat is het moment om de omgeving hierbij te betrekken en de gebiedstafel in te stellen.

Het algemeen bestuur besluit
in te stemmen met het instellen van een gebiedstafel voor het recreatieschap Geestmerambacht

Bestuurlijke achtergrond
20 januari 2021: vaststelling van de visie 2030 door het Algemeen Bestuur April 2021: goedkeuring van de visie door de drie gemeenteraden 30 juni 2021: voorlopige vaststelling van het uitvoeringsplan door het Dagelijks Bestuur Q1-Q2 2022: zienswijze op het uitvoeringsplan door de twee gemeenteraden, via de kadernota 2023 29 juni 2022: verwachte vaststelling van het uitvoeringsplan door het Algemeen Bestuur

Onderbouwing besluit
Bij het opstellen van de visie 2030 zijn, via bijeenkomsten en de sociale media, ruim 750 reacties binnengekomen op de visie. Deze zijn meegewogen bij de besluitvorming over de visie in het dagelijks en algemeen bestuur. In het uitvoeringsplan is aangegeven dat er op projectniveau opnieuw aan omgevingsparticipatie gedaan gaat worden. Naar verwachting wordt dit plan op 29 juni door het algemeen bestuur vastgesteld. In de tussentijd heeft RNH diverse malen de vraag gekregen wanneer en hoe mensen zich over de plannen van het recreatieschap kunnen uitspreken. Daarom is het goed om in de tweede helft van dit jaar de gebiedstafel recreatieschap Geestmerambacht daadwerkelijk in te stellen. De gebiedstafel is aangekondigd in de visie. <u>Doel</u> van de gebiedstafel: het informeren en consulteren van vertegenwoordigers van belanghebbenden bij de projecten die voortvloeien uit de visie 2030 van het recreatieschap. Dit zijn ondernemersverenigingen, belangengroepen, recreantenverenigingen, wijkraden, etc. <u>Onderwerpen</u> op de gebiedstafel: de projecten uit het vastgestelde uitvoeringsplan van de visie. De projecten kunnen voor belanghebbenden van groot belang zijn en daarom is het verstandig hen in een vroeg stadium bij de uitwerking van de plannen te betrekken. Vragen over het beheer van het gebied worden op een andere wijze beantwoord.

Gebied: de gebiedstafel gaat over het werkingsgebied van het recreatieschap, dus Geestmerambacht, groene loper en Park van Luna. De visie geldt voor al deze deelgebieden.

Invloed van de gebiedstafel: bij participatie worden de volgende niveaus onderscheiden:

1. informeren
2. raadplegen
3. adviseren
4. coproduceren
5. meebeslissen

Voorgesteld wordt de participatie in te zetten op niveau 1 en 2. De (vertegenwoordigers van de) belanghebbenden worden geïnformeerd over de plannen en hebben de gelegenheid hierop te reageren. De reactie wordt meegestuurd aan het dagelijks bestuur van het recreatieschap, die dit kan meewegen bij de besluitvorming.
Uiteraard bestaat de kans dat de gebiedstafel niet tot een eenduidige uitspraak komt. Dit zal in dat geval aan het dagelijks bestuur worden meegegeven, die vervolgens een besluit kan nemen.
Coproduceren en meebeslissen vraagt veel uitgebreidere voorbereiding en de ruimtelijke planprocessen zijn daar te ingewikkeld voor. Adviseren kan worden overwogen zodra de gebiedstafel goed loopt, maar verwacht wordt dat op veel onderwerpen de meningen verdeeld zullen zijn.

Samenstelling van de gebiedstafel: het is onrealistisch om met individuele burgers aan een gebiedstafel te overleggen over plannen. Van belang is dat er mensen aan tafel zitten die een groep kunnen vertegenwoordigen. Te denken valt aan (vereniging van) ondernemers, natuurclubs, recreantenverenigingen en vertegenwoordigers van wijkraden. Te samen dienen zij een goede afspiegeling te zijn van de omgeving.
De komende tijd gaat RNH op zoek om deze vertegenwoordigers te vinden. Hierbij worden de communicatieafdelingen van beide gemeentes betrokken. De stichting “Red de natuur in het Geestmerambacht” en de mountainbikevereniging hebben al aangegeven mee te willen doen.
Wat betreft het recreatieschap denken we aan de programmamanager, de projectleider uitvoeringsplan, de manager gebiedsbeheer/beheerder en een notulist. Het zou in verband met de noodzakelijke onafhankelijkheid goed zijn, als er een onafhankelijke voorzitter van de gebiedstafel kan worden gevonden.

Omvang van de gebiedstafel: om de consultatie werkbaar te houden is een maximum aantal van 12 mensen (naast het recreatieschap) aan te bevelen. Met deze omvang is een onderling gesprek goed mogelijk.

Instelling van de gebiedstafel: het is passend indien de voorzitter van het recreatieschap de gebiedstafel instelt. Tijdens een eerste overleg kan een onderlinge kennismaking plaatsvinden en kunnen de verwachtingen worden gedeeld.

Onderwerpen op de gebiedstafel. Na de kennismaking worden in eerste instantie de volgende onderwerpen geagendeerd:

- Uitleg over wat er in het uitvoeringsplan staat en aan welke projecten nu en de komende tijd wordt gewerkt
- de ideeën en plannen/stand van zaken in de groene loper. Dit varieert van gebiedsvisie tot uitvoering
- schetsontwerp Diepsmeer/evenemententerrein: aan dit ontwerp wordt thans gewerkt.

Verdere consultatie van plannen. Naast de gebiedstafel, blijft het noodzakelijk om over de plannen de communiceren en zo nodig inloop- of voorlichtingsbijeenkomsten te houden.

Gemeenteraden
De gemeenteraden hebben aangegeven regelmatig geïnformeerd te willen worden het verspreiden van goedgekeurde verslagen kan hier mede aan bijdragen.

Risico's besluit
Indien u instemt met dit voorstel: ▪ wordt er conform afspraak vorm gegeven aan omgevingsparticipatie ▪ bestaat de kans dat projecten worden vertraagd als gevolg van het overleg aan de gebiedstafel. Het omgekeerde is ook mogelijk: door groepen tijdig te betrekken kunnen plannen mogelijk op meer draagvlak gaan rekenen Indien u niet instemt met dit voorstel: ▪ moet op andere wijze worden voorzien in uitvoering van de afspraak tot participatie.

Bijdrage aan schapsdoelen
☐ Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap ☐ Vergroten gebruik ☐ Versterken duurzaamheid ☒ Vergroten maatschappelijk draagvlak

Financiële onderbouwing
Financiële consequenties: ja Toelichting: het faciliteren van de gebiedstafel recreatieschap Geestmerambacht vraagt om de inzet van RNH. Bij 3 bijeenkomsten per jaar bedragen de kosten circa € 7.500. Indien de bijeenkomsten op het beheerkantoor worden gehouden, zijn er geen extra kosten voor zaalhuur en catering. Mogelijk dat een onafhankelijke voorzitter kosten in rekening brengt voor zijn/haar taak. Daarom wordt voorgesteld uit te gaan van een bedrag van € 10.000 per jaar, gedurende in ieder geval 5 jaar (de looptijd van het uitvoeringsplan). Deze kosten zijn bij de visie niet geraamd en komen ten laste van de reguliere inzet van RNH/ kosten van programmamanagement. Het budget is hiervoor eerder verhoogd. De projectleider wordt gefinancierd uit het uitvoeringsbudget van uitvoeringsplan.

LASTEN						
Programma	Taakveld	2022	2023	2024	2025	2026
1.Ontwikkeling & Inrichting	3.1 economische ontwikkeling	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

BATEN						
Programma	Taakveld	2022	2023	2024	2025	2026
		-	-	-	-	-
Totaal		-	-	-	-	

Communicatie
Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025 ☐ Ontwikkelen en uitvoeren sociale mediastrategie ☐ Organiseren van issuemanagement ☒ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie ☐ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal) ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties **Communicatiemiddelen** ☒ Bestuursmededeling ☒ Nieuwsbrief ☒ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, sociale media ☐ Publiceren op Overheid.nl ☐ Anders .... ☐ Geen

Participatie
-

Planning
Instellen gebiedstafel in Q3 2022.

Bijlagen
N.v.t.

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie
Gebiedsteam 19 april 2022 MT

Advies van adviescommissie 23 mei 2022 en het dagelijks bestuur 16 juni 2022
Het advies van de AC: **met aanpassingen agenderen voor DB/AB.** Het advies van het DB: **Het DB zet het voorstel ter besluitvorming door naar het AB van 27 juni 2022**

Behandelaar
Jan van der Meij, projectleider uitvoeringsplan recreatieschap Geestmerambacht

Akkoord
Akkoord programmamanager Sophie Zwetsloot In overleg met directeur RNH Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau
Akkoord bestuurssecretaris Jasper Balduk

Mededeling AB Recreatieschap Geestmerambacht

Vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Ontwikkelingen Molengroet

Het dagelijks bestuur neemt kennis van
De gesprekken die de afgelopen periode met en over Molengroet zijn gehouden en de ontwikkelingsrichting voor het beëindigen van de permanente bewoning op dit park.

Bestuurlijke achtergrond
In 2018-2019 is een voorstel in het dagelijks bestuur behandeld om tot herontwikkeling van Molengroet te komen. Dit behelsde voornamelijk het vervangen van een deel van het campingterrein door vaste eenheden. Dit voorstel is niet doorgezet, met name in verband met de discussie tussen de gemeente en Molengroet over permanente bewoning.

Toelichting mededeling
Tussen de gemeente en het recreatieschap hebben in de maanden februari en april een aantal gesprekken plaatsgevonden met als onderwerp camping Molengroet. Ook tussen het recreatieschap en de Directie van Europarcs (erfpachter van Molengroet) is een periodiek gesprek gehouden. Deze gesprekken worden voortgezet. Uit een onderzoek in 2019/2020 bleek dat Molengroet valt binnen de categorie van de vitale vakantieparken. De discussie ging de afgelopen jaren tussen de gemeente en Molengroet over permanente bewoning van een twintigtal eenheden. Molengroet wilde extra vaste eenheden realiseren, maar de gemeente wilde dat het park eerst een plan van aanpak zou overleggen waarin was aangegeven hoe de permanente bewoning kon worden beëindigd. De gemeente heeft vervolgens een vergunningsaanvraag geweigerd, wat heeft geleid tot een gang naar de rechter, waarbij de gemeente als winnaar uit de bus kwam. Deze uitkomst heeft niet geleid tot een afname van de permanente bewoning, maar wel tot een rem op de ontwikkeling van het park. Het recreatieschap heeft in februari met de Directie van Europarcs gesproken over een aantal lopende ontwikkelingen; dit gebeurt vrijwel jaarlijks. Het schap heeft belang bij een goed lopend park, waarin ontwikkelingen mogelijk zijn die passen binnen de recreatieve functie. Deze ontwikkelingen kunnen een bijdrage leveren aan de opgave van het schap uit de visie 2030 om de eigen inkomsten te verhogen. In het gesprek heeft de Directie van Europarcs een opening geboden door aan te bieden de permanent bewoonde eenheden op vrijwillige basis aan te kopen en om te zetten in verhuureenheden. Omdat dit hoge kosten met zich meebrengt, is gevraagd of het bespreekbaar is dat elders op het park nieuwe eenheden gerealiseerd kunnen worden voor de verhuur. Hiermee kan de omzetting worden gefinancierd. Het recreatieschap heeft aangegeven dit een goede insteek te vinden en heeft op zich genomen bij de gemeente te verkennen of deze oplossingsrichting bespreekbaar is.

Op 14 april heeft een nader overleg plaatsgevonden tussen gemeente, recreatieschap, provincie en een externe adviseur. In dit overleg heeft de gemeente aangegeven intern te starten met een door de provincie aangereikte werkmethode om vakantieparken vanuit een integrale in plaats van sectorale werkwijze binnen de gemeente te benaderen. In genoemd overleg heeft de gemeente aangegeven dat de aangeboden oplossingsrichting om de permanente bewoning te beëindigen bespreekbaar is.

Het recreatieschap zal dit begin mei terugkoppelen aan de Directie van Europarcs en hen vragen mee te werken om een aantal gegevens die de gemeente nodig heeft (met name over het aantal permanent bewoonde eenheden) over het park te verzamelen. Dit moet leiden tot een plan van aanpak voor de gemeente. Een voorstel om de permanente bewoning in een aantal jaren te beëindigen past in dit kader. Onderdelen van dit voorstel zijn het maken van harde afspraken om permanente bewoning tegen te gaan, een gedifferentieerd recreatieaanbod en zo mogelijk extra inkomsten voor het recreatieschap.

Het recreatieschap zal met Europarcs een nader voorstel uitwerken en hierover met de gemeente contact houden. Doel hiervan is een voorstel te ontwikkelen dat op draagvlak bij de gemeente kan rekenen. De bedoeling is dat hierover in 2022 besluitvorming kan plaatsvinden.

Bijlagen
-

Behandelaar
Jan van der Meij, projectleider uitvoeringsplan Geestmerambacht

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Procesvoorstel contractverlenging RNH

Kernboodschap
De raamovereenkomst met RNH moet worden verlengd. Om te komen tot een nieuwe overeenkomst moeten verschillende vragen worden beantwoord, zoals of er één generieke overeenkomst moet worden afgesloten over alle schappen heen, of dat er verschillende contracten moeten worden gesloten. Ook moeten er mogelijk afspraken worden bijgesteld over wat opdrachtgever en opdrachtnemer over en weer van elkaar verwachten. Dit voorstel beschrijft hoe het Bestuursbureau samen met een afvaardiging van de participanten van de verschillende schappen wil komen tot een nieuwe overeenkomst.

Het algemeen bestuur besluit
1. Kennis ervan te nemen dat het Bestuursbureau een werkgroep zal instellen van adviseurs van de deelnemers om: - samen met hen een Plan van Aanpak op te stellen; - een eerste inschatting te maken van de reikwijdte van een Programma van Eisen (PvE); - een inschatting te maken van de mate van uitvoerbaarheid van het opstellen van een PvE door de deelnemers; - en naar gelang de uitkomsten daarvan, een offerte-uitvraag te doen voor die onderdelen van de uitvoering waarvoor externe capaciteit/ expertise nodig is 2. Kennis te nemen van de vervolgstappen op hoofdlijnen 3. In te stemmen met het aanwijzen van het Voorzittersoverleg als bestuurlijk opdrachtgever voor het proces om te komen tot verlenging van de raamovereenkomst.

Bestuurlijke achtergrond
In het voorzittersoverleg van 29 januari 2020 is besloten om de algemeen besturen voor te stellen de raamovereenkomst met Recreatie Noord-Holland (RNH) met 1 jaar (tot eind 2021) te verlengen. Dit in afwachting van afgeronde besluitvorming over de bestuursopdracht over de governance structuur medio 2020. In het voorzittersoverleg van 27 januari 2021 is vervolgens besloten om de algemeen besturen voor te stellen het contract met 2 jaar te verlengen tot eind 2023 met een opzegtermijn van een jaar (tot uiterlijk 31 december 2022), onder meer in afwachting van de komst van het Bestuursbureau. Bijgevoegd procesvoorstel is besproken in het voorzittersoverleg d.d. 18 mei 2022.

Onderbouwing besluit

In bijgevoegde procesvoorstel zoals besproken in het voorzittersoverleg is onderbouwd waarom de hierboven genoemde beslissingen voorliggen. In het kort is de argumentatie als volgt:

Ad. 1 Kennis ervan te nemen dat het Bestuursbureau een werkgroep zal instellen van adviseurs van de deelnemers

Het Bestuursbureau heeft niet de kennis en kunde over bijvoorbeeld bestekschrijven of in-/ aanbestedingen. Om inzichtelijk te maken aan welke diensten van de uitvoeringsorganisatie behoefte is, welke kwaliteitsaspecten een rol zouden moeten spelen en wat er precies moet gebeuren om te komen tot het schrijven van een goed Programma van Eisen en daarop volgend een juiste inkoopprocedure, zal het Bestuursbureau een beroep moeten doen op de expertise bij de deelnemers van de schappen. De adviseurs weten waaraan binnen de schappen behoefte is, welke expertise beschikbaar is, en zij kunnen beargumenteren welke capaciteit en expertise eventueel extern ingehuurd moet worden.

Ad. 2 Kennis te nemen van de vervolgstappen op hoofdlijnen

Bovengenoemd Plan van Aanpak zal moeten worden goedgekeurd door de Algemeen Besturen van de vijf schappen; vanwege de nodige voorbereidingstijd voor Adviescommissies en DB-vergaderingen zal dit dan ook pas worden vastgesteld in de AB-ronde van november 2022. Om ook een beeld van de evt. extra externe capaciteit en daarmee gemoeide kosten te hebben, die nodig zijn te komen tot een Programma van Eisen en een inkooptraject, zal het PvA gepaard gaan met een eventuele offerte ter goedkeuring, alsmede een financieringsvoorstel.

Het Programma van Eisen en eventueel bestek zullen vervolgens in de bestuursronde daarna worden vastgesteld (voorjaar 2023), waarna de procedure kan starten om te komen tot een nieuwe overeenkomst.

Het nieuwe contract kan dan worden gesloten in de zomer of het najaar van 2023. Zie voor de planning pagina 3 van deze voordracht.

Dit betekent dat er niet binnen de opzegtermijn (2022) gekozen kan worden voor opzegging, dan wel voor een goed onderbouwde nieuwe overeenkomst. Het is daarmee zaak om juridisch vast te leggen dat de huidige dienstverlening met een jaar doorloopt tot en met 31 december 2024 onder dezelfde voorwaarden als het lopende raamcontract, waarmee binnen de nieuwe opzegtermijn tijd wordt gereserveerd, om (in 2023) tot een nieuwe overeenstemming te komen over een nieuw meerjarig contract. Op dat moment kunnen dan nieuwe voorwaarden gaan gelden. Aan de Algemeen Besturen zal dan ook eind 2022 een kortdurende verlenging van de huidige overeenkomst ter besluitvorming worden voorgelegd.

Ad. 3 In te stemmen met het aanwijzen van het Voorzittersoverleg als bestuurlijk opdrachtgever voor het proces om te komen tot verlenging van de raamovereenkomst

Gezien de weinige momenten van bestuurlijke beraadslaging en de onderlinge samenhang tussen de schappen, is het belangrijk om méér en andere mogelijkheden voor bestuurlijke afstemming te organiseren dan de officiële bestuursvergaderingen. Met het oog op de voorbereiding van de besluiten heeft het Bestuursbureau aan het voorzittersoverleg gevraagd om uit zijn midden één voorzitter als bestuurlijk opdrachtgever aan te wijzen, met wie tussentijdse afstemming mogelijk is. Hiervoor heeft de heer Diepstraten (gemeente Velsen, vicevoorzitter recreatieschap Spaarnwoude) zich bereid verklaard.

Risico's besluit
Voorliggend besluit heeft geen financiële of andere risico's. Indien er in de werkgroep grote verschillen van inzicht bestaan over het al dan niet volgen van een gezamenlijk traject met de vijf schappen, zal dat mogelijkerwijs een ander tijdpad opleveren dan hieronder geschetst, maar dit zal dan in het Plan van Aanpak worden geadresseerd (beheersmaatregel).

Financiële onderbouwing
Financiële consequenties: mogelijk op termijn, indien het advies van de werkgroep luidt dat de benodigde expertise voor het opstellen van een Programma van Eisen ten behoeve van de uitvoerende partij extern ingehuurd dient te worden.

Communicatie
Communicatiemiddelen ☐ Bestuursmededeling ☐ Nieuwsbrief ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, social media ☐ Publiceren op Overheid.nl ☒ Anders, nl. via voorzittersoverleg ☐ Geen

Participatie
In de werkgroep wordt uit elk schap minimaal 1 adviseur betrokken. Stakeholders binnen / buiten gebied: n.v.t.

Planning
Fase 1: *Bestuurlijk*: AB-zomerronde (heden/ week 26-27): ▪ Bijgaand voorstel ter instemming en kennisname; ▪ Aanwijzen voorzittersoverleg als opdrachtgever. *Ambtelijk:* tussen heden en AC-vergaderingen van de najaarsronde in (juli-september) ▪ Instellen werkgroep AC-leden ▪ Uitvraag offerte begeleiding en juridische expertise en schrijven financieringsvoorstel ▪ Afstemming PvA, inzichtelijk benodigde expertise, afstemming met bestuurlijk trekker Fase 2: *Bestuurlijk*: AB-ronde week 47-50: ▪ AB voorstel t.b.v. verlenging lopende raamovereenkomst RNH; ▪ Kennisname van opdrachtformulering t.b.v. PvE en bestek en AB voorstel t.b.v. financiering Fase 3 (zal reeds worden voorbereid in de loop van fase 2): *Ambtelijk,* tussen december 2022 en maart 2023: ▪ Opstellen PvE en gewenste traject *Bestuurlijk*: AB-voorjaarsronde 2023: ▪ AB-voorstel PvE en voorgestelde traject, startsein in-/aanbesteding Fase 4: *Bestuurlijk*: AB-zomer- of najaarsronde 2023: sluiten nieuwe overeenkomst

Bijlagen
1. Procesvoorstel contractverlenging RNH

Advies van adviescommissie en besluit van dagelijks bestuur
De AC adviseert: Akkoord te gaan met het voorstel. Het DB besluit: Het voorstel te agenderen voor het AB van 27 juni 2022.

Behandelaar
Jasper Balduk, secretaris Bestuursbureau Recreatieschappen

Procesvoorstel contractverlenging RNH

Aan: Voorzitters van de schappen GAB, GGA, RAUM, SPW, TW
Behandelaar: Jasper Balduk, Bestuursbureau Recreatieschappen
Datum: 2 mei 2022

Geachte voorzitters,

In het voorzittersoverleg van 29 januari 2020 is besloten om de algemeen besturen voor te stellen de raamovereenkomst met Recreatie Noord-Holland (RNH) met 1 jaar (tot eind 2021) te verlengen. Dit in afwachting van afgeronde besluitvorming over de bestuursopdracht over de governance structuur medio 2020. In het voorzittersoverleg van 27 januari 2021 is vervolgens besloten om de algemeen besturen voor te stellen het contract met 2 jaar te verlengen tot eind 2023 met een opzegtermijn van een jaar onder meer in afwachting van de komst van het Bestuursbureau. Dit jaar – uiterlijk 31 december 2022 – dient daarom de keuze te worden gemaakt voor opzegging, dan wel voor de wijze van verlenging van de overeenkomst.

Intussen is het Bestuursbureau actief, met o.a. de taak om de opdracht voor de uitvoering van het beheer in de vijf recreatieschappen te vernieuwen. Zoals bekend heeft het Bestuursbureau te maken gehad met een onderbezetting sinds februari. Daarom is het niet eerder gelukt om te inventariseren welke stappen gezet moeten worden om te komen tot een contractvernieuwing met RNH. Met dit memo wil het Bestuursbureau de voorzitters meenemen in de te nemen stappen ten behoeve van een juist besluitvormingsproces vóór 1 januari 2023, als ook enkele voorstellen doen om één en ander in gang te zetten.

Vragen n.a.v. de huidige raamovereenkomsten: instellen van een werkgroep

Op dit moment heeft elk schap zijn eigen overeenkomst met de uitvoeringsorganisatie, al gelijken deze overeenkomsten wel op elkaar. Een eerste vraag die beantwoord moet worden om te komen tot nieuwe overeenkomsten, is dan ook of er één generieke overeenkomst moet worden afgesloten over alle schappen heen, met specificaties per schap, of dat er verschillende contracten moeten worden gesloten.
Inhoudelijk verwijst de huidige raamovereenkomst met name naar de jaarlijkse programmabegrotingen. De raamovereenkomsten geven hoegenaamd geen richting inzake de kwaliteit van de dienstverlening, de intensiteit van beheer, etc. Dat wil niet zeggen dat er geen afspraken zijn; ze zijn alleen niet opgenomen in de overeenkomsten. Een andere vraag die dan ook beantwoord moet worden luidt: in hoeverre willen de opdrachtgevers kwaliteitseisen contractueel meegeven aan de opdrachtnemer, en hoe luiden die dan?
Daarnaast onderzoekt recreatieschap Geestmerambacht momenteel andere vormen van governance structuren, onder andere een Bedrijfsvoeringsorganisatie. Wat dit betekent voor een eventuele nieuwe overeenkomst is nog niet duidelijk, maar wel zal het van invloed zijn op de zoektocht naar een nieuwe overeenkomst.

Weer een andere vraag gaat over de benodigde capaciteit om de antwoorden op bovengenoemde en andere vragen te vatten in een Programma van Eisen, te beschrijven in een bestek en volgens juiste inkoopeisen aan te bieden: welke inzet kan verwacht worden van de AC-leden en in hoeverre is er externe begeleiding nodig?
Het ontbreekt het Bestuursbureau aan de capaciteit en de kennis over bijvoorbeeld bestekschrijven of in-/aanbestedingen. Om inzichtelijk te maken wat er precies moet gebeuren en welke stappen gezet moeten worden, zal het Bestuursbureau een beroep moeten doen op de expertise bij de deelnemers van de schappen; de schappen weten aan welke diensten van de uitvoeringsorganisatie zij behoefte hebben en aan welke standaarden deze moeten voldoen, als ook welke capaciteit en expertise ter beschikking kunnen stellen en welke extern ingehuurd moet worden. Het Bestuursbureau zal dan ook een werkgroep instellen van adviseurs van de deelnemers om samen met hen een Plan van Aanpak op te stellen en een eerste inschatting te maken van de reikwijdte van een Programma van Eisen en de mate van uitvoerbaarheid door de deelnemers. In dit Plan van Aanpak zal ook worden bekeken wat de rol van RNH is en kan zijn in het voortraject in verband met de voorwaarden van een eventuele in-/aanbesteding.

Factor tijd en benodigde afstemming

Het Bestuursbureau zal met bovengenoemde (nog in te stellen) werkgroep komen tot een Plan van Aanpak. Hierin moeten antwoorden worden geformuleerd op bovengenoemde en eventueel aanvullende vragen. Dit Plan van Aanpak zal moeten worden goedgekeurd door de Algemeen Besturen van de vijf schappen; dit is vanwege de nodige voorbereidingstijd voor Adviescommissies en Dagelijks Bestuursvergaderingen echter niet meer mogelijk in de besluitenronde van eind juni/ begin juli. Het PvA kan dan ook pas worden vastgesteld in de AB-ronde van november 2022; mocht de komende tijd naar voren komen dat er externe capaciteit nodig is om het Programma van Eisen op te stellen, uit te schrijven in een bestek etc., dan is het ook belangrijk dat er bij het vaststellen van het PvA ook reeds een beeld is van de te verwachte kosten. Onderdeel van het opstellen van het PvA is dan ook het doen van een offerte-uitvraag om, gelijktijdig met het aanbieden van het PvA ter vaststelling, ook een eventuele offerte ter goedkeuring voor te leggen alsmede een financieringsvoorstel. Het Programma van Eisen en eventueel bestek zullen vervolgens in de bestuursronde daarna worden vastgesteld (voorjaar 2023), waarna de procedure kan starten om te komen tot een nieuwe overeenkomst. Het nieuwe contract kan dan worden gesloten in de zomer of het najaar van 2023.
Gezien de weinige momenten van bestuurlijke beraadslaging, is het belangrijk om méér mogelijkheden voor bestuurlijke afstemming te organiseren dan de officiële bestuursvergaderingen. Met het oog op de voorbereiding van de besluiten vraagt het Bestuursbureau aan het voorzittersoverleg dan ook ten eerste om uit zijn midden één voorzitter als bestuurlijk opdrachtgever aan te wijzen, met wie tussentijdse afstemming mogelijk is. Ten tweede betekent het hiervoor geschetste traject dat er niet binnen de opzegtermijn (2022) gekozen kan worden voor opzegging, dan wel voor de wijze van verlenging van de huidige overeenkomst. Het is daarmee zaak om juridisch vast te leggen dat de huidige dienstverlening met een jaar doorloopt tot en met 31 december 2024 onder dezelfde voorwaarden als het lopende raamcontract, waarmee binnen de nieuwe opzegtermijn tijd wordt gereserveerd, om (in 2023) tot een nieuwe overeenstemming te komen over een nieuw meerjarig contract. Op dat moment kunnen dan nieuwe voorwaarden gaan gelden.

Opzet

Hoewel het voorzittersoverleg geen besluiten neemt, is het voor het starten van het traject wel van belang dat het voorzittersoverleg zijn goedkeuring geeft aan de voorgestelde opzet. Deze luidt puntsgewijs:

a) De algemeen besturen krijgen in de zomerronde (week 26-27):
   - Bijgaand memo ter kennisname;
   - De vraag om akkoord te gaan met het voorstel om het voorzittersoverleg als opdrachtgever aan te wijzen.

b) Het Bestuursbureau formeert een werkgroep van AC-leden om een PvA op te stellen en krijgt toestemming om een offerte-uitvraag te doen voor die onderdelen van de uitvoering waarvoor externe capaciteit/ expertise nodig is;

c) Aan de Algemeen Besturen wordt eind 2022 gevraagd akkoord te geven op:
   - Verlenging van de lopende raamovereenkomst met RNH met een jaar (tot en met 31 december 2024);
   - Eventueel: een financieringsvoorstel* ten behoeve van het opstellen van het Programma van Eisen e de vertaling naar een bestek, met inbegrip van de nodige expertise om het de opdracht volgens een juiste procedure aan te bieden aan de beoogde opdrachtnemer en vervolgens te komen tot een raamcontract;

d) Het voorzittersoverleg wijst hierbij een bestuurlijk trekker aan.

* Waarschijnlijk conform de verdeelsleutel op basis van omzet door te belasten aan de vijf recreatieschappen.

Globale planning

AB-zomerronde (week 26-27):
- Bijgaand memo ter kennisname aan AB's;
- AB- voorstel om het voorzittersoverleg als opdrachtgever aan te wijzen.

Vanaf heden, krijgt zijn beslag tussen AB-zomerronde en de ambtelijke afstemming van de najaarsronde (juli – sept):
- Instellen werkgroep AC-leden
- Uitvraag offerte begeleiding en juridische expertise
- Afstemming PvA, inzichtelijk benodigde externe expertise, afstemming met bestuurlijk trekker en schrijven financieringsvoorstel

AB-ronde week 47-50:
- Akkoord op verlenging lopende raamovereenkomst RNH;

- Kennisname van opdrachtformulering om te komen tot PvE en bestek en akkoord op financieringsvoorstel

Tussen AB-najaarsronde en ambtelijke afstemming van de voorjaarsronde 2023 (dec – mrt):

- Opstellen PvE en gewenste traject

AB voorjaarsronde 2023:

- Akkoord PvE en voorgestelde traject, startsein in-/aanbesteding

AB zomer- of najaarsronde 2023:

- Sluiten nieuwe overeenkomst

Mededeling AB Recreatieschap Geestmerambacht

Vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Voortgang WGR-werkgroep

Het algemeen bestuur neemt kennis van
▪ De inrichting van een ambtelijke werkgroep WGR. ▪ De uitbreiding van de werkgroep WGR met de onderwerpen mandaatregeling en Algemene Verordening. ▪ De samenvoeging van de werkgroep WGR met de werkgroep WOO. ▪ De planning dat niet eerder dan in de derde vergaderronde voorstellen vanuit de werkgroep aan de recreatieschappen (na voorzittersoverleg 7 september) ter besluitvormig kunnen worden voorgelegd. ▪ De mededeling aan het ministerie van Binnenlandse Zaken (en de provincie Noord- Holland voor het recreatieschap Geestmerambacht) dat de aanpassing van deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling gelijktijdig met de totale wijziging van de regeling zal plaatsvinden en voor alle vijf recreatieschappen tegelijkertijd ter vaststelling aan de gemeenteraden en provinciale staten wordt voorgelegd. ▪ Het afwijken van de regietafel Noord- Holland Noord voor de recreatieschappen Alkmaarder en Uitgeestermeer en Geestmerambacht die aangesloten blijven op het gezamenlijk traject met de andere recreatieschappen.

Bestuurlijke achtergrond
Geen.

Toelichting mededeling
<u>Werkgroep WOO/ WGR/ Mandaat/ AV</u> In het voorzittersoverleg d.d. 2 februari jl. is via het voorstel over de Wet Open Overheid (=WOO) RNH opdracht gegeven om in overleg met het bestuursbureau de invoering van de WOO voor te bereiden. Inmiddels is er een projectleider aangesteld, is er een startbijeenkomst geweest van de ambtelijke werkgroep en zijn eerste ervaringen uitgewisseld. Tijdens dat overleg is ook gesproken over het niet behandelde (maar wel geagendeerde) voorstel in het voorzittersoverleg van 2 februari over de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (=WGR). Ook in dat voorstel is aangegeven dat RNH besluitvorming hiervoor zal voorbereiden samen met een ambtelijke werkgroep met AC- leden van de recreatieschappen. In het startoverleg is ook naar voren gekomen dat de mandaatregeling aanpassing behoeft en dat de Algemene Verordeningen (=AV) van de recreatieschappen ook opnieuw bekeken moeten worden. Omdat deze laatste twee ook een relatie met de WGR hebben is in de werkgroep afgesproken (aansluitend op het verzoek van de voorzitters om waar mogelijk verbinding te zoeken met andere ontwikkelingen) dat alle vier de onderwerpen een plaats krijgen in het plan van aanpak. In bijlage 1 staat aangeven wie er deel uitmaken van de ambtelijke werkgroep. In het voorzittersoverleg is ook afgesproken dat zoveel mogelijk inzichten van andere gemeenschappelijke regelingen worden

meegenomen.

Uit het startoverleg kwam naar voren dat elke gemeente nog aan het begin staat van de oriëntatie over de WGR en WOO. Ook de provincie wacht nog nadere voorstellen van het IPO af. Niet verwacht wordt dat er voor de zomer helderheid is van een van deelnemende gemeenten en dat daarom niet eerder dan in de derde vergaderronde verdere voorstellen aan de schappen kunnen worden voorgelegd. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding (1 juli 2022) van de nieuwe WGR moeten de Gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast.

Voor de wijziging van de deelnemers in de WGR zal door het bestuursbureau aan het ministerie van Binnenlandse Zaken een mededeling worden gedaan dat dat gelijktijdig wordt opgepakt met de totale wijziging van de Gemeenschappelijke Regelingen op basis van de nieuwe wet en dat dat niet binnen de gebruikelijke 6 maanden na fusie van gemeenten is geregeld. Eenzelfde brief zal worden verstuurd aan de provincie Noord- Holland voor het recreatieschap Geestmerambacht. Daarnaast wordt aangegeven dat voor alle vijf recreatieschappen de nieuwe regelingen tegelijkertijd ter vaststelling aan de gemeenteraden en provinciale staten wordt voorgelegd.

De regio Noord Holland Noord (=NHN) heeft een apart traject opgetuigd voor de wijziging van de gemeenschappelijke regelingen. Zij werken al geruime tijd samen en de regietafel wil graag komen tot één voorbereidend proces voor de herziening van alle gemeenschappelijke regelingen (zie bijlage 2 presentatie nieuwe WGR). Aangezien het tijdspad van deze herziening (juni/juli 2023 – maart/juni 2024 Besluitvorming in staten en raden) niet overeenkomt met het tijdpad wat wij hebben voorgesteld voor de 5 recreatieschappen (besluitvorming in eerste kwartaal 2023) wordt voorgesteld door te gaan met het ingezette traject en de betrokken gemeenten van Noord Holland Noord, via de betreffende twee recreatieschappen Alkmaarder en Uitgeestermeer en Geestmerambacht daarvan op de hoogte te stellen. Met de regio NHN zal wel informatie-uitwisseling plaats vinden om waar mogelijk op elkaar aan te sluiten en van elkaar te leren.

In het verslag van het voorzittersoverleg is (buiten de vergadering om) meegedeeld dat mevrouw Groot heeft laten weten als bestuurlijk opdrachtgever namens het voorzittersoverleg te willen optreden.

<u>Juridische en financiële consequenties</u>
De kosten van de werkgroep wordt zoveel mogelijk binnen de bestaande dienstverleningsovereenkomst van RNH gehouden. Uitzondering hierop zijn extra juridische kosten die gemaakt moeten worden. Deze zullen met de besluitvormingsstukken inzichtelijk worden gemaakt.

<u>Vervolg processtappen</u>
Besluitvorming in de vijf recreatieschappen over de nieuwe (gewijzigde) gemeenschappelijke regeling waarna deze ter besluitvorming kunnen worden gelegd bij de gemeenteraden en provinciale staten (naar eerste kwartaal 2023).

Bijlagen
1. Deelnemers ambtelijke werkgroep WGR/ WOO/ Mandaatregeling/ Algemene Verordening 2. Presentatie Noord-Holland Noord over invoering nieuwe WGR

Behandelaar
Rik Rolleman, RNH

Bijlage 1: Deelnemers ambtelijke werkgroep WGR/ WOO/ Mandaatregeling/ Algemene Verordening

Gemeente Alkmaar:	Deirdre Pronk/ Karst Ketelaar	GAB + RAUM
Gemeente Haarlemmermeer:	Alex Jansen	SPW
Provincie Noord Holland:	Mathijs Vos	SPW + RAUM + GGA + TW
Gemeente Zaanstad:	Ben Haitsma	RAUM + TW
Gemeente Amsterdam:	Simon Witter	SPW + GGA + TW
Gemeente Ouder Amstel:	Dejan Jurisic	GGA
Bestuursbureau:	**(**René v/d Linden)/ Tina Dehé Jasper Balduk (back-up)	
RNH:	Siebe Bakker (WGR/ Mandaat/ AV) William Hartog (WOO + verslag)) Rik Rolleman (Procesmanager)	

REGIONALE RAADSINFORMATIE AVOND (MEI 2022)

19 MEI 18 MEI

25 MEI

WIJZIGING WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Presentatie
Regietafel Noord-Holland Noord

CONCEPT SR (WERKDOCUMENT) VERSIE 13 APRIL 2022

DOEL VAN DE PRESENTATIE

1. U bent op hoofdlijnen geïnformeerd over de wijzigingen in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen én over de voorgestelde aanpak in Noord-Holland Noord voor deze veranderopgave.
2. U weet wat in dit traject uw bepalende rol is en wanneer u in positie wordt gebracht.
3. U kunt uw vragen stellen én u kunt uw adviezen en aandachtspunten meegeven aan de vertegenwoordigers vanuit de Regietafel en aan elkaar.

IN VOGELVLUCHT …

- De Regietafel NHN
- Doelstelling van de wetswijziging
- Wat ging eraan vooraf
- De wijzigingen in de WGR
- Procesvoorstel NHN tot en met 2024 (4 fasen)
- Aandachtspunten
- Vragen, reacties

DE REGIETAFEL NOORD-HOLLAND NOORD

- Begin 2018 opgericht.
- Afvaardiging van griffiers, burgemeesters, gemeentesecretarissen en directeuren GR.
- Doel: verbeteren samenwerking en grip op en begrip voor GR

- Producten 2018-heden:
  - Brochure governance en spoorboekje
  - Format kadernota 2020 binnen vierjarig perspectief
  - Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR)
  - Format Begroting 2020

DOELSTELLING WIJZIGING

Rijksoverheid

“Dit wetsvoorstel strekt ertoe de **democratische legitimatie** van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen bij taken die in gemeenschappelijke regelingen worden uitgevoerd te versterken door de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en enige andere wetten te wijzigen. Dat gebeurt door meer ruimte te geven voor **keuzes omtrent de werking van een gemeenschappelijke regeling**, bijvoorbeeld door te kiezen voor een gemeenschappelijke adviescommissie of het gebruik van zienswijzen door gemeenteraden.” (*Kamerstukken II* 2019/20, 35513, nr. 3, p. 1)

WAT GING ERAAN VOORA

Rijksoverheid

- 01-07-2020 indienen wetsvoorstel
- 01-06-2021 gewijzigd voorstel aangenomen door Tweede Kamer
- 14-12-2021 wet als hamerstuk vastgesteld
- 18-01-2022 publicatie van de wet
- 01-04-2022 definitieve ingangsdatum bepaald op 1 juli 2022

DE WIJZIGINGEN – 3 SOORTEN

- WIJZIGINGEN – VERPLICHT voor alle GR
- WIJZIGINGEN – NIET VERPLICHT waarover DE RAAD **MAG** besluiten
- WIJZIGINGEN – NIET VERPLICHT waarin DE RAAD **MOET** besluiten

SOORT WIJZIGING	ARTIKELEN
Verplichte wijziging	1, 9, 11a, 17 en 34/34b/35
Niet verplicht, raad mag besluiten	10, lid 5 en 6
Niet verplicht, raad moet besluiten	10, lid 7 en 24a en 155g/h Gemeentewet
Nieuwe bevoegdheid/mogelijkheid	184 Gemeentewet

WIJZIGINGEN – VERPLICHT VOOR ALLE GR (ARTIKELEN 1, 9, 11A EN 17)

- **Zienswijzeprocedure aangaan/treffen regeling.**
- **Opnemen voorwaarden uittreding en de gevolgen daarvan.** In ieder geval afspraken over de gevolgen van vermogen (afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen). AB mag uittreedvoorwaarden niet meer eenzijdig vaststellen.
- **Verplichting om afspraken te maken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling.** Hoe dit te regelen is vrij aan de deelnemers en kan per GR verschillen. Geen evaluatie is ook mogelijk. Hier moet dan wel een besluit over genomen worden.
- **Actieve informatieplicht vanuit het bestuur (AB-DB-voorzitter).** Alle inlichtingen (dus meer dan alleen informatie) die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Vergelijkbaar met actieve informatie van college naar raad. Vervangt NIET de formele besluitvormings- en verantwoordingslijnen.

WIJZIGINGEN – VERPLICHT VOOR ALLE GR (ARTIKELEN 34, 34B EN 35)

- Termijn **kadernota** (informatief) verschuift van 15 naar 30 april Y-1 (nu in NHN 15/12 Y-2, met zienswijze).
- **Zienswijze**termijn **begroting** gaat van 8 naar 12 weken (+ extra stap beantwoording zienswijzen. (nu in NHN 10 weken zienswijzetermijn)
- Datum **indiening begroting bij Provincie** verschuift van 1 augustus naar 15 september. (datum indienen jaarrekening blijft 15 juli)

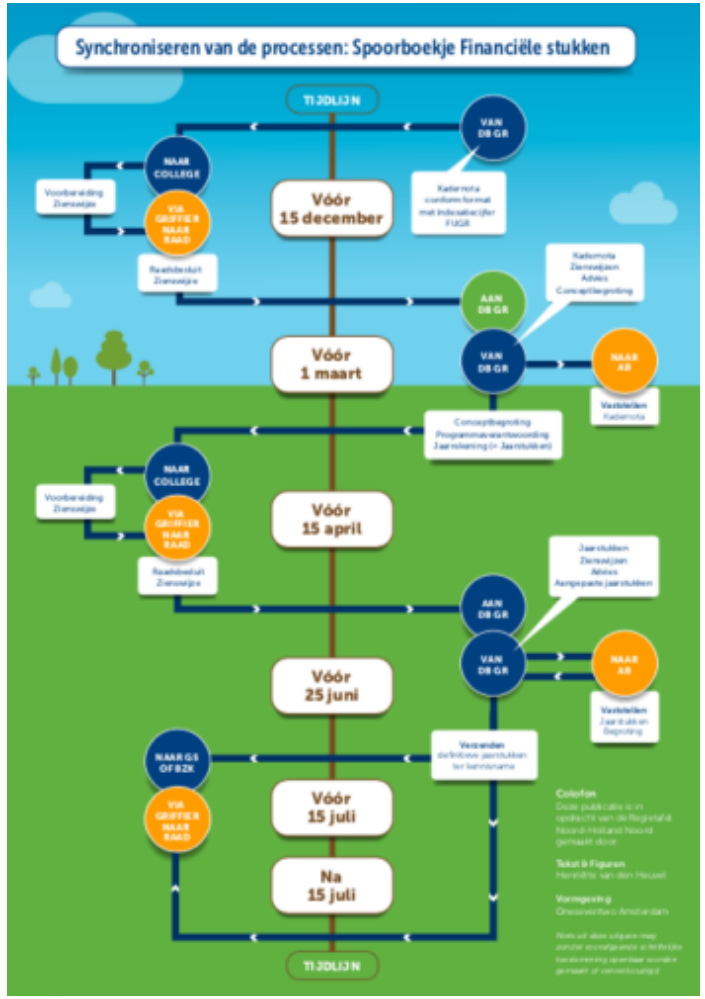

WIJZINGINGEN FACULTATIEF, RAAD MAG BESLUITEN
(ARTIKEL 10, LID 5 EN 6)

- **Verplicht afspraken maken over besluiten bij een gemeenschappelijke regeling waarvoor een zienswijze van de raden gevraagd moet worden.**

- **Deze afspraak geldt nu alleen nog voor begroting en kadernota.**
- **Bewust niet dwingend voorgeschreven welke besluiten hiervoor in aanmerking komen.**
- **De zienswijze wordt altijd gevraagd door het DB. Het DB moet ook voor schriftelijke reactie zorgen. Zowel richting raad als AB.**

WIJZINGINGEN FACULTATIEF, RAAD MOET BESLUITEN (ARTIKEL 10, LID 7 EN 24A EN 155G/H GEMEENTEWET)

- Er moet besloten worden of, en zo ja hoe, we in een regeling **participatie** willen opnemen. Kan per GR verschillend zijn.

- **Mogelijkheid gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen.**
  Alleen als ALLE raden hiertoe besluiten dan is het AB verplicht deze commissie in te stellen. Deze adviescommissie kan het AB adviseren, en een voorbereidende/adviserende rol spelen bij de besluitvorming van de raden.
  De commissie bestaat uit leden die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden worden aangewezen. Een raad kan besluiten geen lid aan te wijzen.

OVERIGE WETSWIJZIGINGEN

ARTIKEL 155G, 155H EN 184 GEMEENTEWET - ENQUÊTERECHT

- **De raden kunnen een onderzoek instellen naar het gevoerde bestuur.**
- **Het functioneren van de GR als geheel wordt onderzocht.**
- **Vergelijkbaar met artikel 155a Gemeentewet.**
- **ALLE raden moet instemmen met en deelnemen aan de enquête**
- **Geldt alleen voor collegeregelingen.**

ARTIKEL 184 GEMEENTEWET - REKENKAMERONDERZOEK

- **De rekenkamer kan een onderzoek doen naar het gevoerde bestuur van o.a. gemeenschappelijke regelingen.**

PROCESVOORSTEL NHN T/M 2024

BELANGRIJKSTE OPGAVE: U kunt goed geïnformeerd beslissen over alle wijzigingen

Fase 1 April – Juli 2022 Informatie
Beoogd resultaat: u bent geïnformeerd over de opgave die er op u afkomt en op welke wijze u tijdig in positie wordt gebracht om besluiten te nemen.

Fase 2 September 2022 – juni/juli 2023 Startdocument en kaderstelling
Beoogd resultaat: vastgesteld startdocument en kaderstellende besluiten.

Fase 3 juli 2023 – maart/juni 2024 Besluitvorming
Beoogd resultaat: alle regelingen zijn voor 1 juli 2024 conform wet gewijzigd

Fase 4 maart 2024 – juli 2024 Implementatie
Beoogd resultaat: overzicht inzet GR en gemeenten komende periode.

VOORGESTELDE AANPAK T/M 2024

FASE 1 INFORMATIE APRIL-JULI 2022

Acties/ producten	Wanneer	Doel
Informatiebrief (+ 3 bijlagen) aan alle stakeholders	April/mei 2022	Kennisdelen
Presentatie gemeentesecretarissen (GS NHN)	14 mei 2022	Kennisdelen + verzamelen input t.b.v. startdocument
Presentatie regionale raadsinformatiebijeenkomsten NHN	18, 19 en 25 mei 2022	Kennisdelen + verzamelen input t.b.v. startdocument
Presentatie burgemeesters (tijdens AB VRNHN)	27/28 mei 2022	Kennisdelen + verzamelen input t.b.v. startdocument
Presentatie directeuren GR	Mei/juni 2022	Kennisdelen + verzamelen input t.b.v. startdocument
Concept Startdocument	September 2022	Komen tot een vastgestelde opdracht

VOORGESTELDE AANPAK T/M 2024

FASE 2 KADERSTELLING SEPTEMBER 2022-JUNI 2

Acties /producten	Wanneer	Doel
Behandelen startdocument in besturen, colleges en raden	Oktober/ november 2022	GR hebben kennis genomen v.d. opdracht én raden hebben opdracht vastgesteld. Vertegenwoordigers raden bekend.
Regietafel levert bespreeknotitie op: keuzemogelijkheden, pro's en contra's	Oktober/ november 2022	Input voor interactieve sessies met alle stakeholders (komen tot kaderstelling)
Sessie(s) vertegenwoordigers (bijvoorbeeld klankbordgroepen)	November 2022-april 2023	Voorbereiden kaderstelling
Opleveren voorstel kaderstelling	mei 2023	Voorstel ter vaststelling in raden
Presentatie regionale informatie-avonden raden e.a. stakeholders	februari en mei 2023	Kennisdelen + uitwisselen opvattingen m.b.t. kaderstelling
Behandelen kaderstelling in colleges en raden (GR informerend)	Juni/juli 2023	Alle raden hebben de kaders vastgesteld.

VOORGESTELDE AANPAK T/M 2024

FASE 3 EN 4 BESLUITVORMING EN IMPLEMENTATIE SEPTEMBER 2023 – JULI 2024

Acties /producten	Wanneer	Doel
Overzicht van alle raadsbesluiten m.b.t. de kaders	September 2023	Input aanpassingen GR + inzicht in eventuele uitdagingen als gevolg van de raadsbesluiten > maatwerk
Aanpassen GR en eventuele aanvullende afstemming	september 2023-februari 2024	Voorbereiden definitieve besluitvorming (mogelijk gefaseerd per GR)
Besluitvorming GR (via colleges) in raden	Uiterlijk maart/juni 2024	GR aangepast conform wetgeving en kaders
Publicatie GR	Uiterlijk juni 2024	Wetgeving geïmplementeerd
Overzicht per GR	Juni/juli 2024	Sturingsinformatie GR in beeld

AANDACHTSPUNTEN RADEN

Overgangstermijn van 2 jaar (NIET voor nieuwe regelingen na 1/7/22)

Beslispunt (in startdocument): andere wijzigingen niet in dit traject

Nadenken over vertegenwoordigers in klankbordgroepen

Aantal GR-en heeft ook deelnemers buiten het werkgebied NHN.

Specifiek voor Uitgeest: aantal GR in andere veiligheidsregio (Kennemerland)

AANDACHTSPUNTEN GEMEENTESECRETARISSEN EN DIRECTEUREN GR

Overgangstermijn van 2 jaar (NIET voor nieuwe regelingen na 1/7/22)

Voorstel aan raden voor startdocument: andere wijzigingen niet in dit traject

Faciliteren informatiebehoefte/betrokkenheid van gemeentesecretarissen en directeuren GR die geen zitting hebben in de regietafel

Nog in onderzoek: hoe omgaan met wet en andere tussentijdse wijzigingen.
Afhankelijk daarvan in beeld brengen: welke GR kunnen (niet) meeliften in dit traject?
Hoe zorgen we voor goede verbinding.

Commitment op ambtelijke inzet + hoe kunnen we ambtelijke aanhaking het beste vormgeven (idee: leernetwerk opzetten)

Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking met deelnemers buiten het werkgebied NHN

….

AANDACHTSPUNTEN BURGEMEESTERS / PORTEFEUILLEHOUDERS REGIONALE SAMENWERKING

Rol presidia en samenspel en samenwerking raden

Afstemming lokaal (in driehoek en raad) versus regionaal (o.a. regietafel, regionale raadswerkgroepen)

Faciliteren informatiebehoefte/betrokkenheid van burgemeesters (en griffiers) die geen deel uitmaken van de regietafel.

Verbinding portefeuillehouders financiën / colleges

Beslispunt: andere wijzigingen niet in dit traject

VRAGEN, REACTIES

Mededeling AB Recreatieschap Geestmerambacht

Vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Inzet handhaving

Het algemeen bestuur neemt kennis van
Het jaarplan boswachters toezicht 2022, welke in het voorzittersoverleg d.d. 18 mei 2022 is besproken en hierbij is doorgezet naar de eerstvolgende bestuursrondes van de recreatieschappen.

Bestuurlijke achtergrond
Geen.

Toelichting mededeling
Inleiding Tijdens het voorzittersoverleg van 2 februari jongstleden bent u geïnformeerd over de toezichthoudende en publieksgerichte taken die de boswachters toezicht van Recreatie Noord-Holland uitvoeren. Het accent van de informatie lag op de uitdagingen die de intrekking van de categoriale beschikking voor het gebruik van korte wapenstok en pepperspray, vanaf 2019 voor de boswachters van RNH met zich meebrengt. En de gevolgen die dit heeft voor het uitvoeren van de toezichthoudende taken zoals vastgelegd in de Algemene Verordeningen van de recreatieschappen. Daarnaast is aan de individuele schapsbestuurders gevraagd, om via hun burgermeesters in het driehoeksoverleg met Justitie en politie te pleiten voor adequate uitrusting van de groene boswachters van de recreatiegebieden. Deze memo geeft meer inzicht in de toezichthoudende en publieksgerichte taken van onze boswachters toezicht en de accentverschillen voor de verschillende recreatiegebieden. **I Algemene kern- en deeltaken van de Boswachters toezicht** *Toezichthoudende taken op naleving Algemene Verordeningen (=AV) 's Recreatieschappen (BBV-taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid)* De kerntaken van de boswachters toezicht in de recreatieschappen zijn het vervullen van gastheerschap en zorgdragen voor een goed functionerend en veilig gebied. De geüniformeerde boswachters zijn in het veld goed herkenbaar aanwezig en laagdrempelig aanspreekbaar voor bezoekers. Zij staan in nauw contact met recreanten en passanten, bewoners en omwonenden, ondernemers en hun medewerkers, collega BOA's en politie, en zijn mede de ogen en oren in het gebied. Door hun aanwezigheid en handelen worden hinderlijk gedrag en overlast voorkomen en waar nodig aangepakt. Een prettig verblijf mag niet worden verstoord door andere bezoekers die zich niet aan de regels houden. Ook de kwaliteit van het gebied mag niet lijden onder onacceptabel gedrag. Corrigerend

en handhavend optreden is van belang bij het vervullen van het gastheerschap en het goed functioneren van het gebied. Vanuit de verbinding met het publiek en de stakeholders bestaat het gastheerschap ook uit het verstrekken van gebiedsinformatie, het geven van voorlichting en rondleidingen en het aannemen en verwerken van meldingen en klachten. De komende jaren zullen de boswachters hun kennis op het gebied van natuur en biodiversiteit verder verhogen en door middel van publieksvoorlichting en social media kanalen een extra impuls aan de communicatiestrategie van de recreatieschappen geven.

Preventieve en repressieve maatregelen
De aanwezigheid van herkenbare boswachters werkt preventief en heeft een positief effect op het de veiligheidsbeleving en het gewenste gebruik van het gebied en de voorzieningen. Corrigeren en handhaven bestaat in de eerste plaats uit het aanspreken van bezoekers op ongewenst gedrag. Tegen ontoelaatbare gedragingen en overtredingen wordt opgetreden. Dit bestaat uit informeren en voorlichten, en waar nodig wordt een waarschuwing of bekeuring uitgedeeld. Bij preventie moet ook worden gedacht aan fysieke maatregelen ter voorkoming dat een regel wordt overtreden. Bijvoorbeeld aan het plaatsen van paaltjes zodat auto's niet op fietspaden kunnen komen, of het (her)plaatsen van (verdwenen) informatie- (met o.a. geboden en verboden) en verkeersborden.

Samenwerking met partners
De toezichttaken hangen enerzijds samen met het publieke karakter van het gebied en anderzijds vloeien deze voort uit de privaatrechtelijke verantwoordelijkheid als eigenaar. Vanwege het publieke karakter geldt op het grondgebied van het recreatieschap een specifieke Algemene Verordening. De boswachters zien toe op de naleving van deze gebruiksregels. Daarnaast hebben de boswachters een boa-domein 2 bevoegdheid waarmee aanvullend wordt toegezien en gehandhaafd op specifieke wet- en regelgeving in het landelijke gebied. Het recreatieschap kan deze taken niet alleen uitvoeren. De samenwerking met politie (lokaal en regionaal), provincie en gemeenten is essentieel om te komen tot adequate uitoefening van het toezicht en handhaving. Maar er wordt ook samengewerkt met andere partijen, waaronder de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Sportvisserij MidWest Nederland, Wild Beheer Eenheid en andere terrein beherende organisaties als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland. Vanuit de samenwerking en interactie met de politie staan de boswachters via C2000 portofoon in verbinding met de meldkamer van politie.

Operationele inzet boswachters
De operationele inzet van Boswachters is geregeld in de jaarplannen; dat zijn geen handhavingsplannen. Bij de handhaving zijn er accentverschillen tussen de verschillende recreatieschappen. Deze accentverschillen komen deels uit de bestuursvergaderingen en deels uit het regulier overleg tussen de beheerder en de boswachters. De operationele inzet van de boswachters is de verantwoordelijkheid van de beheerders/ managers uitvoering van de recreatieschappen.

Handhavings-/ veiligheidsplannen openbare ruimte
De handhavingsplannen worden (in overleg met de veiligheidsregio's) opgesteld door de gemeente (n) door de veiligheidscoördinatoren waar het recreatieschap in ligt. De recreatieschappen hebben geen eigen veiligheids- of handhavingsplannen. Wel kunnen afspraken gemaakt worden (bijvoorbeeld in arrangementen) waarbij aan de inzet van de boswachters prioriteit gegeven moet worden.

Deeltaak 1: Ondersteuning bij uitvoering beheer en bijzonder onderhoud
(BBV-taakveld 5.7.2 openbaar groen en openluchtrecreatie)

Om optimaal aan de exponentiele vraag naar toezicht in het voorjaar en zomerperiode te kunnen voldoen en de boswachters ook in de maanden buiten het hoogseizoen werk te kunnen bieden, verrichten zij in het najaar en de winterperiode ondersteunende taken op het gebied van beheer en uitvoerend onderhoud. Deze taken lopen uiteen van uitvoerende onderhoudswerkzaamheden,

inventarisaties en inspecties van voorzieningen, het verzamelen en (digitaal) verwerken van beheerdata tot het begeleiden van groepen vrijwilligers en maatschappelijke stages.

In combinatie met het per 1 januari 2022 ingevoerde “32-40 uurs rooster” waarbij de boswachters in het hoogseizoen 40 per week werken en in het laagseizoen 32 uur, is het mogelijk geworden om zowel op de piek- als op de dal momenten, de juiste benodigde hoeveelheid ervaren en gekwalificeerde boswachters voor de gebieden beschikbaar te hebben.

Deeltaak 2: Terreinregie bij grootschalige evenementen
(BBV-taakveld 5.3 cultuur presentatie en productie)

Zowel in de voorbereidingsperiode van een (groot) evenement als in de nazorg ervan dragen de boswachters bij in de zorg voor een kwalitatief goed evenemententerrein en het omgevingsmanagement namens de recreatieschappen. Dat doen zij door toe te zien op de staat waarop het terrein in gebruik wordt gegeven van de organisator, hoe de organisator het terrein gebruikt en naderhand weer oplevert. In opdracht van de beheerders leveren zij input voor het nakomen van de afspraken die met organisatoren, gemeente, politie en hulp- en veiligheidsdiensten worden gemaakt. De inzet van boswachters gedurende de uitvoering van de evenementen zelf, maakt deel uit van hun kerntaak en het BBV-taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid.

II Handhavingsaccenten per Recreatieschap
Naast de uitvoering van de algemene kern- en deeltaken zijn voor 2022 per recreatieschap de volgende gerichte handhavingsaccenten van kracht.

- **Geestmerambacht**
  Tegengaan van overlast door brommers/scooters (jongerenoverlast), honden en zedendelicten.
- **Twiske**
  Mountainbikers buiten aangewezen parcours, zedendelicten en hondenoverlast.
- **Spaarnwoude Park**
  Ruiters en Mountainbikers buiten daartoe aangewezen paden, zedendelicten, afval dumping, hondenoverlast (hinder voor recreanten en verstoring van natuur), toezicht op visserij, toezicht op de stranden (jongerenoverlast).
- **Groengebied Amstelland**
  Hondenoverlast, illegale barbecues, illegale feesten, dumping van afval.
- **Alkmaarder- en Uitgeestermeer**
  Hotspot pontje Molletjesveer (jongerenoverlast), vaartoezicht; handhaving vierdagenregeling, verboden vaartuigen en overige vaardelicten, dumping van afval, tegengaan van overlast door brommers/scooters (jongerenoverlast), hotspots oeverparken Zwaansmeer en Dorregeest en recreatieterrein de Hoorne (jongerenoverlast).

III Verdeling ureninzet boswachters RNH per recreatieschap voor 2022

Op basis van de handhavingsplannen en de begrotingsruimte voor toezicht en handhaving in de verschillende recreatieschappen is de inzet aan boswachters voor 2022 als volgt verdeeld (zie volgende pagina).

Verdeling ureninzet Boswachters Toezicht RNH 2022			
Recreatieschap	*Gastheerschap en toezicht*	*Ondersteuning beheer- en bijzonder*	*Terreinregie evenementen*
Geestmerambacht	1.650	1.170	n.v.t.
Twiske	2.710	1.730	n.t.b.
Spaarnwoude Noord	5.150	1.180	n.t.b.
Spaarnwoude SGP	1.230	100	n.t.b.
Spaarnwoude SMG	480		n.v.t.
Groengebied Amstelland	5.070	750	n.t.b.
Alkmaarder- en Uitgeestermeer	600	28	n.v.t.
IJ tot Z	300	7	n.v.t
Totaal aantal inzetbare uren	**17.190**	**4.965**	

Bijlagen
Geen.

Behandelaar
Henny Scholten, Manager Realisatie, Recreatie Noord-Holland

Recreatieschap Geestmerambacht

Overdrachtsdocument hoofdzaken voor nieuw bestuur na gemeenteraadsverkiezingen

versie 2 mei 2022

Samenvatting

De belangrijkste thema's voor het nieuwe bestuur zijn:

- Het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper op basis van de vastgestelde Visie GAB 2030. Het in 2022 vast te stellen uitvoeringsplan is hiervoor de leidraad.
- Het realiseren van een sluitende/duurzame meerjarenbegroting passend bij de vastgestelde ambities in de visie.
- Onderzoek naar de gewenste governance-structuur en participantenbijdrage rekening houdend met de 2 participanten (Alkmaar en Dijk en Waard) en de provinciale samenwerking.
- Het verkrijgen van voldoende draagvlak bij participanten en stakeholders voor de gebiedsontwikkelingen

Inleiding

Vanuit Alkmaar en Dijk en Waard ben je er zo. Zowel Geestmerambacht als Park van Luna bieden veel mogelijkheden voor waterrecreatie. Zoek je wat anders? Rond de grote recreatieplas Zomerdel en ook in het Huygendijkbos (Park van Luna) kun je eindeloos wandelen, skeeleren en fietsen. De mountainbikeroutes zijn razend populair.

Tussen de stedelijke gebieden van Alkmaar en Dijk en Waard ligt een uitgestrekt recreatiegebied dat bestaat uit drie min of meer aaneengesloten deelgebieden: Geestmerambacht, Park van Luna en tussenliggend de Groene Loper. Tezamen vormen ze een landschappelijke corridor tussen de verstedelijkte gebieden. En ze zijn een belangrijke groene doorsteek tussen Schermer en Binnenduinrand. Een heerlijke plek om helemaal tot rust te komen of lekker actief te zijn!

Geestmerambacht is ingericht als recreatiegebied om steden en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten:

a. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen.
b. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
c. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

Hoofddoelstelling

Het doel van Geestmerambacht is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde;
d. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde belangen.

Alle activiteiten van het recreatieschap dragen bij aan deze doelen. Verder geven de in 2021 vastgestelde visie, de strategische en operationele doelen en het beleid van de participanten richting aan de activiteiten van Geestmerambacht.

Aantal bezoekers per jaar	Aantal
2021	1.686.589
2020	2.251.335
2019	1.425.400
2018	1.519.524
2017	920.976
2016	1.308.808

Kerngegevens: 545,5 hectare werkgebied, waarvan 423,5 hectare beheergebied waarvan 75 hectare water. Het gebied bestaat uit Geestmerambacht (394,5 ha) en Park van Luna (151 ha).

Visie

Een natuurrijk parkenlint tussen de dorpen en steden. Zo groot als 600 voetbalvelden. Veelzijdig, goed bereikbaar en bekend in de omgeving. Waar elk type recreant zijn hart ophaalt en waar volop ruimte is voor natuurontwikkeling. Dat zijn Geestmerambacht, Groene Loper en Park van Luna.

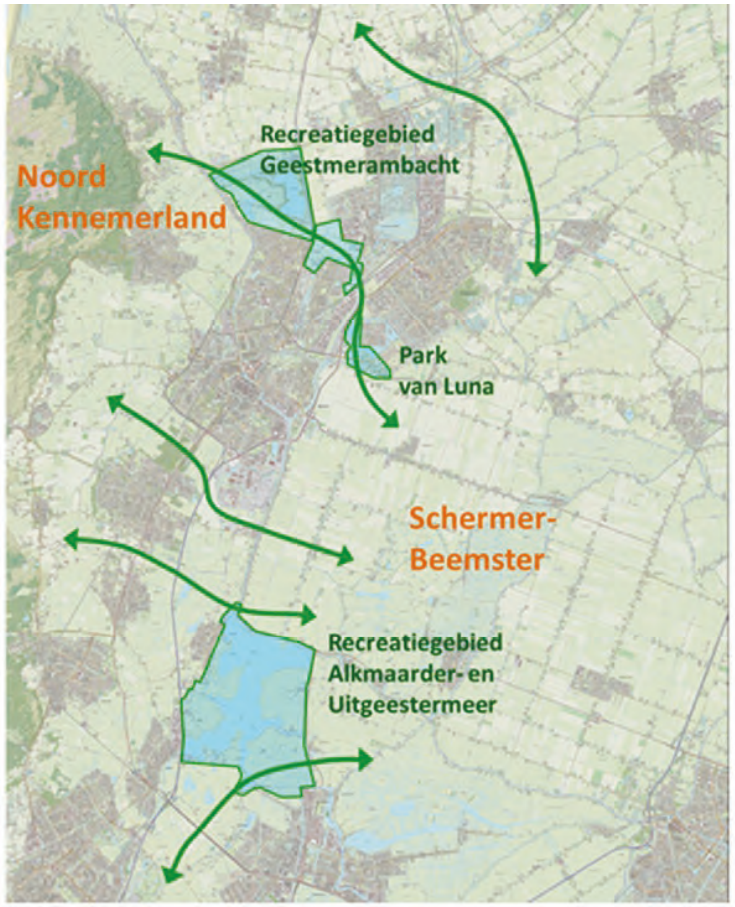

Voor dit gebied heeft recreatieschap Geestmerambacht een toekomstvisie gemaakt, samen met de gemeenten en veel input van ondernemers, organisaties en bewoners. Het aantal inwoners in de dorpen en steden rond het parkenlint groeit, wat onder meer leidt tot toenemend recreatief gebruik. De ambitie is om in grote delen rust en natuurontwikkeling in het gebied te koesteren en in ontvangstgebieden extra bezoekers te trekken. Vanaf 2022 verandert dit gebied in stapjes in een afwisselend en duurzaam natuur- en recreatiegebied.

Na de vaststelling van de definitieve visie door het AB (30-01-2021) zijn vervolgens de bestuurlijke en financiële consequenties verder uitgewerkt het voorlopig door het dagelijks bestuur vastgestelde uitvoeringsplan. De financiële vertaling van dit uitvoeringsplan is in de Kadernota 2023 verwerkt. Beide documenten, kadernota en uitvoeringsplan, zijn in december 2021 aan de gemeenteraden toegestuurd met het verzoek om hun zienswijze. De planning is dat het uitvoeringsplan in de AB-vergadering van 29 juni 2022 wordt vastgesteld.

Financiën

De verschillende taken die het recreatieschap uitvoert zijn verdeeld over vier programma's: inrichting en ontwikkeling, beheer en onderhoud, toezicht en overhead, en een vijfde programma voor de algemene dekkingsmiddelen. In de programma's zitten naast kosten ook exploitatieopbrengsten, zoals de inkomsten uit huren, (erf)pachten en gebruiksvergoedingen voor bijvoorbeeld muziek- en sportevenementen. Ongeveer een derde van de kosten wordt gedekt door de jaarlijkse financiële bijdrage van de deelnemers in de GR. De komende jaren worden de bijdragen van de deelnemers jaarlijks verhoogd tot 2027. Dan is het aandeel circa 50%. De exploitatieopbrengsten en de participantenbijdragen zijn verwerkt als baten in de begroting en jaarrekening van het recreatieschap.

De in 2021 vastgestelde visie dient tevens als vertrekpunt voor een structureel financieel gezonde basis en voor de ambities van het recreatieschap, waarbij rekening wordt gehouden met de nog vast te stellen nieuwe governance-structuur.

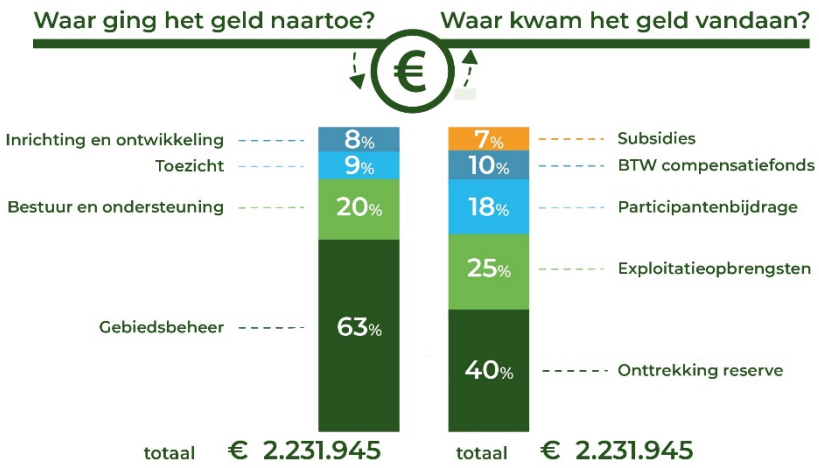

Actuele externe ontwikkelingen

- Stijging van materiaalprijzen zoals hout, papier, energie als gevolg van de opkrabbelende wereldeconomie na de coronacrisis, de situatie in Oekraïne, en personeelstekorten in diverse sectoren, waardoor realisatie van bouw- en infrastructurele projecten vertraging kan oplopen of met hogere kosten rekening moet houden.
- Implementatie nieuwe omgevingswet (2022) met een groter belang van omgevingsparticipatie.
- Wijziging GR noodzakelijk vanwege hernieuwde wetgeving en grotere rol omgevingsparticipatie (uiterlijk juli 2024).
- Wet open overheid (Woo). De Woo heeft als doel een transparante en actief openbaar makende overheid. De wet zal de Wet openbaarheid van bestuur vervangen en treedt naar verwachting op 1 mei 2022 in werking. Er komt onder andere een plicht tot het actief openbaar maken van gegevens. Hieruit blijkt dat zowel RNH en het Bestuursbureau namens de schappen verschillende zaken moeten gaan publiceren. De Woo bevat overgangstermijnen voor de verschillende categorieën. Ook onder de Woo kan iedereen nog steeds een verzoek om publieke informatie doen aan een bestuursorgaan.
- Het provinciale ruimtelijk- en natuurbeleid. In het kader van onder meer het *Natuur Netwerk Nederland* en de soms gewenste ontwikkelruimte binnen de recreatiegebieden kan spanning ontstaan. De begrenzing hiervan is niet overal in overeenstemming met het huidige en gewenste gebruik.
- De nieuwe provinciale visie “Recreatie & Toerisme Noord-Holland 2030” (2021) is de basis om de komende jaren te werken aan de juiste balans tussen de toeristisch-recreatieve druk en draagkracht van een gebied. De groeiende behoefte in deze sector biedt kansen en brengt uitdagingen met zich mee. Om deze kansen te benutten en oplossingen te bieden voor de uitdagingen ontwikkelt de provincie beleid waarin de samenhang van recreatie en toerisme wordt bekeken en ondersteuning wordt geboden aan de sector. Het is de ambitie om heel Noord-Holland te laten profiteren van recreatie en toerisme in 2030.
- Regionale Energie Strategie met overgang zoekgebieden voor wind- en zonne-energie naar projectgebieden. Het GAB ligt binnen het RES gebied van Noord-Holland Noord – regio Alkmaar.
- De groei van de bevolking in de regio Alkmaar en Dijk & Waard betekent een substantiële toename in recreatiebehoefte voor de regio. Daarnaast staan de natuurwaarden onder druk door onder meer de stikstofdepositie en afname van de biodiversiteit.
- Klimaatadaptatie en beter verbinden van groen met de stad. In de stedelijke woonambities zijn dit thema’s die bijdragen aan een prettig en gezond woonklimaat. Dat biedt ook kansen om de biodiversiteit te versterken door het buitengebied ‘de stad in te trekken’ en recreatie- en natuurbeleving al bij de voordeur te laten beginnen.

- Intentie tot verkoop aandelen uitvoeringsorganisatie RNH NV door Provincie Noord-Holland. Het recreatieschap heeft een raamovereenkomst met RNH voor uitvoering van de programma's en diensten voor de schappen. Dit kan gevolgen hebben voor de governance en kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening.

Actuele hoofdontwikkelingen binnen het recreatieschap

In het GAB loopt een groot aantal projecten en processen, die de uitvoeringsorganisatie (RNH) samen met het bestuursbureau monitort in een termijnagenda.
Hieronder zijn de belangrijkste onderwerpen weergegeven.

1. Het realiseren van een duurzaam evenwicht van onderhoudskosten en investeringen in relatie tot een structurele verhoging van de inkomsten door:
    a. uit meerdere ontwikkellocaties opbrengsten te genereren;
    b. de jaarlijkse verhoging van de participanten met 100.000 tot 2027 zodat bij realisatie van de visie de jaarlijkse onttrekking uit de reserve kan worden teruggebracht tot € 480.000;
    c. dat dit bedrag net onder het bedrag ligt dat de gemeenten de afgelopen jaren via de reserve exploitatie (voorheen Groenbeheerfonds HAL) hebben bijgedragen aan het beheer van de gebieden.
2. het recreatieschap aanvullende mogelijkheden gaat onderzoeken op wenselijkheid en haalbaarheid om de jaarlijkse onttrekking van € 480.000 uit de reserve verder te verlagen zoals door: onderzoek naar de governance van Geestmerambacht, het betrekken van regiogemeenten en regiopartijen en het onderzoeken van beheersubsidie-mogelijkheden bij de provincie (Projectplan 6).

Operationele doelen 2023

Naast de reguliere bedrijfsvoering wil het recreatieschap de volgende doelen realiseren: (de 1e drie komen uit de programmabegroting)

1. De verdere uitwerking van de in 2021 vastgestelde visie op basis van het UP en de daarbij horende projectplanning van de 14 projecten voor 2023.
2. Inzetten op omgevingsmanagement met als doel versterken van relatie met participanten en stakeholders, onder andere via gebiedstafels.
3. Daarbij hoort ook het opstellen van een dashboard met de planning en uitvoering van het UP en de bijbehorende verantwoording.

- Heldere structuur tussen uitvoeringsorganisatie RNH met het bestuursbureau als opdrachtgever voor de recreatieschappen (start 1 januari 2022). In 2023 dient de samenwerking met het Bestuursbureau te worden geëvalueerd. Deze evaluatie hangt nauw samen met de het genoemde onderzoek naar de gewenste governance-structuur, participantenbijdrage en de provinciale samenwerking.

4. Realiseren druktemonitor: meten van het aantal bezoekers met GPS i.s.m. alle schappen (met ingang van 2022).

Klik of tik om tekst in te voeren.

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	**27 juni 2022**

Onderwerp
Wijziging archiefbewaarplaats

Kernboodschap:
Aanwijzen archiefbewaarplaats voor de over te brengen archiefbescheiden ontvangen of opgemaakt vanaf de inwerkingtreding van de huidige gemeenschappelijke regeling (GR) op 1-1-2017.

Het algemeen bestuur besluit
1. Het Regionaal Archief Alkmaar (RAA) aan te wijzen als archiefbewaarplaats voor de over te brengen archiefbescheiden van het recreatieschap ontvangen of opgemaakt na 1-1-2017; 2. In de eerstvolgende wijziging van de GR expliciet op te nemen dat de archiefzorg voor bescheiden voortvloeiende uit de primaire taakuitvoering door het recreatieschap aan het dagelijks bestuur is gedelegeerd.

Bestuurlijke achtergrond
• De verplichting tot aanwijzing van een archiefbewaarplaats is vastgelegd in art. 37, 2e lid van de GR; • De provincie Noord-Holland is op 1-1-2017 uitgetreden uit de GR; • De huidige deelnemers van de GR zijn aangesloten bij het RAA.

Onderbouwing besluit
1) <u>wijziging archiefbewaarplaats</u> Vanwege de uittreding van de provincie per 1 januari 2017 (in de brief van de archiefinspectie staat abusievelijk 1-1-2018) is advies gevraagd aan de archiefdiensten over een wijziging van de archiefbewaarplaats. In de brief van de archivaris van 2 mei jl., mede namens de archivaris van het RAA, wordt geadviseerd om de archieven van de GR met terugwerkende kracht over te brengen naar het RAA. 2) <u>Aanvulling GR</u> De archivaris merkt op dat de primaire taakuitoefening door de deelnemers in de GR is gedelegeerd aan het recreatieschap. Wat betekent dat de wettelijke zorgplicht voor de archiefbescheiden die het recreatieschap in het kader van haar takuitoefening ontvangt of opmaakt bij het dagelijks bestuur berust. Dit is in de huidige GR niet expliciet vermeld.

Risico's besluit
Indien u instemt met dit voorstel: ▪ Voldoet het recreatieschap aan de Archiefwet wat betreft de aanwijzing van een gekwalificeerde archiefbewaarplaats voor de overbrenging van te bewaren archiefbescheiden. Indien u niet instemt met dit voorstel: ▪ Dienen we maatregelen te nemen om een andere gekwalificeerde archiefbewaarplaats te realiseren.

Bijdrage aan schapsdoelen
☐ Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap ☐ Vergroten gebruik ☐ Versterken duurzaamheid ☒ Vergroten maatschappelijk draagvlak

Financiële onderbouwing
Financiële consequenties: (N) Toelichting: het beheer van het archief van Recreatieschap Geestmerambacht bij het RAA valt binnen de reguliere bijdrage van de aangesloten gemeenten.

Communicatie
Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025 ☐ Ontwikkelen en uitvoeren sociale mediastrategie ☐ Organiseren van issuemanagement ☐ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie ☒ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal) ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties **Communicatiemiddelen** ☐ Bestuursmededeling ☐ Nieuwsbrief ☒ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, sociale media ☐ Publiceren op Overheid.nl ☐ Anders .... ☐ Geen

Participatie
Voor het opstellen van dit voorstel is samengewerkt met de archivaris en inspecteurs van het Noord-Hollands Archief en het Regionaal Archief Alkmaar.

Planning
Het besluit van het dagelijks bestuur zal nog in mei kenbaar gemaakt worden aan de archiefdiensten.

Bijlagen
1. Brief archivaris d.d. 2 mei 2022 2. Huidige gemeenschappelijke regeling

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie	
Gebiedsteam	datum 2022
MT	datum 2022

Advies van adviescommissie 23 mei 2022
Het advies van de AC: **besluit conform**

Behandelaar
Afdeling Middelen, William Hartog, Adviseur Bedrijfsvoering

Akkoord
Akkoord programmamanager Sophie Zwetsloot In overleg met directeur RNH Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau
Akkoord bestuurssecretaris Jasper Balduk

Inboeknummer 20220325

noord-hollands archief

Aan het dagelijks bestuur van
Recreatieschap Geestmerambacht
Klaregroetweg 1
1723 PW Noord-Scharwoude

Datum: 2 mei 2022

Onderwerp: Advies wijziging archiefbewaarplaats GR Recreatieschap Geestmerambacht

Geacht bestuur,

Medio 2019 heeft het Recreatieschap Noord-Holland, via de gemeente Langedijk, een vraag bij het Regionaal Archief Alkmaar neergelegd over de wijziging van de archiefbewaarplaats van de gemeenschappelijke regeling (GR) Recreatie Geestmerambacht. Voorheen was dat de archiefbewaarplaats van het Noord-Hollands Archief, op basis van artikel 40, lid 3 van de Archiefwet 1995.

Per 1 januari 2018 is de Provincie Noord-Holland uitgetreden. Dit betekent dat nog alleen de gemeenten Alkmaar, Bergen (NH), Dijk en Waard (voormalige gemeente Heerhugowaard en gemeente Langedijk) deelnemen aan de GR.

Alle fysieke archieven tot en met 2007 zijn reeds overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Noord-Hollands Archief, te Haarlem. De fysieke en digitale archieven vanaf 2008 staan nog bij het Recreatieschap Noord-Holland, te Velsen-Zuid.

Vraag

Moet de archiefbewaarplaats van de GR worden gewijzigd nu de Provincie Noord-Holland is uitgetreden en de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Alkmaar worden aangewezen?

Overweging

De huidige GR is gevestigd in Noord-Scharwoude (gemeente Dijk en Waard) en de gemeenten die aan deze GR deelnemen zijn allen aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. Derhalve is het wenselijk om op grond van artikel 37, lid 2 van de 'Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht' de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Alkmaar aan te wijzen.

Daarbij is de GR bevoegd gezag omdat de primaire taakuitvoering is gedelegeerd[1]. Dit betekent dat de GR de wettelijke zorgplicht heeft voor alle archiefbescheiden (ongeacht vorm: papier of digitaal)

[1] Het was de bedoeling de taakuitvoering te delegeren. Dit blijkt niet duidelijk uit de regelgeving. Het is aan te raden dit bij een vernieuwing van de regelgeving expliciet te maken.

Noord-Hollands Archief
info@noord-hollandsarchief.nl
www.noord-hollandsarchief.nl

Locatie Janskerk
Jansstraat 40
2011 RX Haarlem
023-517 27 00

Locatie Kleine Houtweg
Kleine Houtweg 18
2012 CH Haarlem
023-517 27 00

IBAN: NL46 RABO 0192 3261 71
KvK: 57581665
BTW: NL00815115714B01

die zij in het kader van haar taakuitvoering ontvangt of opmaakt. Het Recreatieschap Noord-Holland is als uitvoeringsorganisatie hiervoor verantwoordelijk.

Wanneer de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Alkmaar is aangewezen zal zij ook toezicht houden op de niet-overgebrachte archieven van de GR.

Advies

Na overleg tussen het Noord-Hollands Archief en Regionaal Archief Alkmaar is deze casus besproken met medewerkers van het Recreatieschap Noord-Holland. Alle betrokken partijen zijn tot de conclusie gekomen dat de GR de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Alkmaar moet aanwijzen nu de Provincie Noord-Holland is uitgetreden.

Dit heeft als gevolg dat de archieven van de GR (met terugwerkende kracht) vanaf 1 januari 2018 worden overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Alkmaar.
De archieven van de rechtsvoorgangers van de GR staan bij het Noord-Hollands Archief. Het blok 2008-2017 moet daar nog (vervroegd) naar worden overgebracht.
Het Regionaal Archief Alkmaar en het Noord-Hollands Archief kunnen de overgebrachte, fysieke archieven digitaal (op verzoek) beschikbaar stellen aan het Recreatieschap Noord-Holland.

Bijkomend gevolg is dat de archivaris van het Regionaal Archief Alkmaar formeel toezicht gaat houden op de niet-overgebrachte archieven van de GR. De uitvoering van het toezicht zal plaatsvinden in een vorm afgestemd tussen het Noord-Hollands Archief en Regionaal Archief Alkmaar.

Graag word ik, alsmede de archivaris van het Regionaal Archief Alkmaar, op de hoogte gehouden van het door u genomen besluit.

Met vriendelijke groet,

drs. Lieuwe Zoodsma

archivaris van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814
Nr. 54455
25 september 2017

Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht

gemeente Langedijk

HOOFDSTUK I: ALGEMENE BEPALINGEN

De raden en colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard en Langedijk;

O verwegende dat :

- ten gevolge van het uittreden van de provincie Noord-Holland en de gemeente Schagen (Haren karspel) per 1 januari 2017 , het noodzakelijk is de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht te wijzigen;
-het op grond van de Wet algemene regeling herindeling noodzakelijk is de gemeenschappelijke regeling aan te passen als gevolg van de gemeentelijke herindeling tussen de voormalige gemeenten Alkm aar, Graft- De Rijp en Schermer.

- de Wet gemeenschappelijke regelingen is gewijzigd met ingang van 1 januari 2015,
- hieruit volgt dat enkele wijzigingen in de tekst van de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht nodig zijn,
- daarnaast nog enkele redactionele verbeteringen nodig zijn.

gelet op :
het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet en titel 10.1 van de Algemene wet bestuursrecht
besluiten:
de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Geestmerambacht als volgt gewijzigd vast te stellen.

Artikel 1 begripsbepalingen

1.Deze regeling verstaat onder:

a.recreatieschap:	het openbaar lichaam, genoemd in artikel 2, eerste lid van deze regeling;
b.deelnemers	de in de aanhef genoemde bestuursorganen van de gemeenten genoemd in het eerste lid, onder sub d;
c.college(s)	het/de college(s) van burgemeester en wethouders van de in het eerste lid, onder sub d genoemde gemeenten;
d.deelnemende gemeenten	Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Langedijk;
e.raad/raden	de raad/de raden van de in het eerste lid, onder sub d genoemde gemeenten;
f.gebied	het gebied als bedoeld in artikel 2, derde lid van deze regeling, inclusief daarbinnen gelegen wateren, wegen en vaarwegen voor zover niet uitdrukkelijk uitgezonderd;
e.uitvoeringsorganisatie	een organisatie belast met de uitvoering van door het bestuur van het recreatieschap opgedragen taken;
f.Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen.
g.exploitatieresultaat	Tekort of overschot na saldering van de kosten en baten van het recreatieschap in een boekjaar
h.negatief/positief saldo	Tekort of overschot na verrekening exploitatieresultaat met participantenbijdragen en bestemmingsreserves

2.Waar in of krachtens deze regeling artikelen van de Gemeentewet of enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, komt in die artikelen in de plaats van:

- de gemeente: het recreatieschap;
- de gemeenteraad: het algemeen bestuur;
- het college: het dagelijks bestuur;
- de burgermeester: de voorzitter.

Artikel 2Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in artikel 8 eerste lid van de Wgr, genaamd Recreatieschap Geestmerambacht.
2. Het openbaar lichaam is gevestigd te Noord-Scharwoude.
3. Het gebied waarvoor deze regeling geldt, omvat het rechtsgebied zoals dat is vastgelegd op de van deze regeling onderdeel uitmakende en als zodanig gewaarmerkte kaart (bijlage 1).

4. Wanneer het recreatieschap enig zakelijk dan wel persoonlijk recht verwerft op gronden, grenzend aan het in het derde lid bedoelde gebied, is deze regeling ook van toepassing op (het gebied van) die gronden, indien de daartoe bevoegde bestuursorganen van de deelnemende gemeente, tot het grondgebied waarvan deze behoren, bij aangetekende brief hebben medegedeeld hiermede in te stemmen. De in het derde lid bedoelde tekening wordt overeenkomstig aangepast en aanvullend gewaarmerkt.

HOOFSTUK II: BELANG, TAKEN, BEVOEGDHEDEN

Artikel 3Belang

1. De regeling is getroffen met het doel de belangen van de deelnemers te behartigen bij alle aangelegenheden betreffende:
   a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie.
   b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
   c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder sub a en b geformuleerde alsmede
   d. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde belangen.

1. De regeling is mede getroffen om er namens de deelnemende gemeenten voor zorg te dragen dat de in het eerste lid, sub a genoemde belang in overeenstemming is met de aspecten van openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid. In de algemene verordening worden regels vastgesteld, op basis waarvan het recreatieschap de bevoegdheid heeft te handhaven.

Artikel 4 Taken

1. Ter verwezenlijking van het in artikel 3 genoemde doel worden aan het recreatieschap onder meer de volgende taken toegekend:
   a. de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden;
   b. het tot stand brengen van recreatief/toeristische werken en inrichtingen;
   c. het beheren en onderhouden van werken, inrichtingen, eigendommen en goederen;
   d. het nakomen van de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 15 en 16 van de Wegenwet voor wat betreft de door het recreatieschap aangelegde c.q. aan te leggen dan wel door een deelnemende gemeente in beheer en onderhoud aan het recreatieschap overgedragen c.q. over te dragen wegen en recreatieve fietspaden/routevoorziening;
   e. het daartoe opstellen dan wel aanpassen van een beleidsplan, dat onder meer omvat een prioriteiten- en investeringsschema;
   f. het opmaken en vaststellen van plannen voor de werken, inrichtingen, eigendommen en goederen van het recreatieschap, waaronder begrepen basis- en deelplannen alsmede beheerplannen;,
   g. het uitvoeren of doen uitvoeren van de plannen genoemd onder e en f;
   h. het uitoefenen van toezicht op de naleving van bepalingen in wetten, reglementen en verordeningen in het gebied.
   i. het verwerven, ruilen, bezwaren en vervreemden van voor natuur en recreatie van belang zijnde roerende en onroerende zaken, vorderingen of persoonlijke rechten en tot het verhuren, verpachten of op ander wijze in gebruik geven van de werken, inrichtingen, goederen of eigendommen van het recreatieschap.

2. In aanvulling op de taken, genoemd in het eerste lid kan het recreatieschap op verzoek van een deelnemer voor deze deelnemer in het kader van de doelstemming als bedoeld in artikel 3 en met inachtneming van het door die deelnemer vastgestelde beleid, ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten. Dit wordt in een overeenkomst vastgelegd.
3. De deelnemers zijn verplicht aan het recreatieschap inlichtingen te verschaffen omtrent plannen en maatregelen die voor het recreatieschap van belang zijn.

Artikel 5 bevoegdheden

1. Aan het bestuur van het recreatieschap worden ter behartiging van de in artikel 3 genoemde belangen en ter verwezenlijking van de in artikel 4 omschreven taken alle bevoegdheden toegekend die aan de bestuursorganen van de deelnemers toebehoren evenals alle bevoegdheden van regeling en bestuur voortvloeiende uit de Wgr en de Gemeentewet, met inachtneming van de beperkingen daarin gesteld en voorts met inachtneming van hetgeen in deze regeling verder is bepaald.
2. Onder de in het eerste lid overgedragen bevoegdheden worden in ieder geval verstaan:
   a. besluiten tot het oprichten van en deelnemen in rechtspersonen, voor zover dit past binnen het in artikel 3 gestelde belang;
   b. besluiten tot het aangaan van overeenkomsten als bedoeld in artikel 4, tweede lid.

c. besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met derden, niet zijnde deelnemers aan de regeling, tot het verrichten van adviserende, ondersteunde en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van natuur en recreatie.
d. het vaststellen van verordeningen, al dan niet door stafbepaling of bestuursdwang te handhaven strekkende tot de uitoefening van het doel en de taken van het recreatieschap, met in achtneming van het bepaalde in artikel 156, tweede en derde lid van de Gemeentewet;
e. het vaststellen van een belastingverordening voor de heffing van rechten als bedoeld in artikel 229 van de Gemeentewet;
f. het uitoefenen van de gemeentelijke bevoegdheden, ingevolge artikel 430a van het

Wetboek van Strafrecht (ongeklede recreatie);
g. het uitoefenen van de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders, als bedoeld in artikel 2.1 en onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor wat betreft het gestelde in Bijlage I, onderdeel C, categorie 19, onder 19.1, onder g en ten eerste van het Besluit omgevingsrecht (gemotoriseerde modelvliegtuigen, -vaartuigen; -voertuigen).

3. Het algemeen bestuur besluit niet tot vaststellen van een verordening, dan nadat de

raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het dagelijks bestuur zendt daartoe het ontwerp van de verordening aan de raden. De raden van de deelnemende gemeenten zenden binnen drie maanden na ontvangst van het ontwerp van die verordening schriftelijk bericht aan het algemeen bestuur.
4.Indien de raad van een deelnemende gemeente, op het grondgebied waarvan de verordening betrekking heeft, schriftelijk heeft bericht, dat naar zijn mening de verordening geheel of ten dele niet dient te gelden voor bepaald aangewezen gebieden van deze gemeente, worden deze gebieden uitgesloten van de werkingssfeer van de betreffende bepalingen van de verordening. Deze uitsluiting geldt slechts indien:
a. een gemeentelijke verordening voorziet in hetzelfde onderwerp, en
b. door het bestuursorgaan wiens bevoegdheden het betreft voorzien is in een mandaatregeling met betrekking tot de voor het beheer en toezicht noodzakelijke bevoegdheden voor het uitvoeringsorgaan dat door het recreatieschap is belast met het beheer over het gebied.

5. In de door het algemeen bestuur vast te stellen verordening als bedoeld in het derde en vierde lid wordt een eventuele uitsluiting als bedoeld in het vierde lid, vermeld met verwijzing naar de voor deze gebieden geldende gemeentelijke verordening.

HOOFDSTUK III: ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 6Samenstelling algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 7 leden, te weten:
   a. twee vertegenwoordigers, aan te wijzen door de raad van de gemeente Heerhugowaard, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   b. twee vertegenwoordigers aan te wijzen door de raad van die gemeente Langedijk, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   c. twee vertegenwoordigers aan te wijzen door de raad van de gemeente Alkmaar, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   d. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Bergen, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders.

1. De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen voor een periode van vier jaar.
2. De aanwijzing van leden van het algemeen bestuur vindt plaats in de eerste vergadering van de gemeenteraden in nieuwe samenstelling na gehouden gemeenteraadsverkiezingen.
3. De raad kan voor elk lid van het algemeen bestuur dat hij heeft aangewezen, tevens één plaatsvervangend lid aanwijzen, dat het lid bij verhindering of ontstentenis vervangt. Hetgeen in deze regeling is bepaald ten aanzien van een lid van het algemeen bestuur is van overeenkomstige toepassing op het plaatsvervangend lid, tenzij de regeling anders bepaalt.
4. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur, eindigt van rechtswege zodra het lid ophoudt lid of voorzitter te zijn van de gemeenteraad dan wel ophoudt wethouder te zijn.
5. Indien tussentijds een zetel van een lid van het algemeen bestuur door ontslag, overlijden of om een andere reden vacant komt, wijst de raad van de gemeente waar het voormalig lid uit afkomstig was binnen 8 weken na dat openvallen een nieuw lid aan.
6. Een lid van het algemeen bestuur dat zijn lidmaatschap ter beschikking heeft gesteld, blijft in functie totdat een nieuw lid is aangewezen.

7. Het lid dat ter vervulling van een buiten de gewone tijd van aftreden opengevallen plaats tot lid van het algemeen bestuur is aangewezen treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats het is benoemd zou hebben moeten aftreden.
8. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege het bestuur van het recreatieschap aangesteld of daaraan ondergeschikt.
9. De vertegenwoordiger van de gemeente Bergen vervult niet de functie van voorzitter of lid van het dagelijks bestuur.

Artikel 7 Werkwijze bestuur

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en verder zo dikwijls indien dit door één of meer leden van het algemeen bestuur schriftelijk en onder opgave van redenen wordt gevraagd. In het laatste geval wordt de vergadering binnen drie weken gehouden.
2. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van de bepalingen van deze regeling, een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen. Dit reglement alsmede de daarin aangebrachte wijzigingen wordt zo spoedig mogelijk na vaststelling ter kennis gebracht van de colleges en de raden van de deelnemers.
3. Het algemeen bestuur en de leden van het algemeen bestuur hebben de bevoegdheid personen uit te nodigen als adviseur aan een vergadering deel te nemen dan wel zich te doen bijstaan door één of meer (al dan niet ambtelijke) adviseurs. Het reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur kan hieromtrent nadere regels stellen.
4. Een lid onderscheidenlijk zijn plaatsvervanger kan staande de beraadslagingen vragen de beslissing over het aan de orde zijnde onderwerp aan te houden voor nader overleg met het orgaan dat hem heeft aangewezen.
5. Op het houden en de orde van de vergaderingen van het algemeen bestuur is artikel 22 van de Wgr en de daarin vermelde artikelen uit de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Openbaarheid vergaderingen

1. Het algemeen bestuur vergadert in het openbaar.
2. De deuren worden gesloten wanneer tenminste de helft van de aanwezige leden daarom verzoekt of wanneer de voorzitter dat nodig oordeelt.
3. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren wordt vergaderd.
4. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
   a. Het vaststellen en wijzigen van de begroting en de vaststelling van de jaarrekening;
   b. Het vaststellen, wijzigen of intrekken van door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven verordeningen.
   c. Het oprichten van of deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen.

5. Op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur over de geheimhouding van de inhoud van stukken is het bepaalde in artikel 23, leden 1 tot en met 4, van de Wgr van toepassing.

Artikel 9 Stemmen en besluitvorming

1. Het algemeen bestuur neemt besluiten bij volstrekte meerderheid van stemmen, met inachtneming van het bepaalde in het tweede lid, tenzij in deze regeling anders is bepaald.
2. De leden afkomstig uit de gemeente Alkmaar hebben een meervoudig stemrecht van twee stemmen per lid. De leden afkomstig uit de gemeenten Heerhugowaard, Langedijk en Bergen hebben één stem per lid.
3. Wanneer de stemmen staken, is het voorstel verworpen. In dat geval wordt een nieuwe vergadering belegd. Artikel 32 Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
4. Wanneer ten aanzien van zaken geen der leden stemming vraagt, wordt aangenomen dat conform het voorstel is besloten. Bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen dient steeds tot stemming te worden overgegaan, tenzij het bestuur unaniem besluit van stemming af te zien. Als dan wordt, evenals ten aanzien van zaken, aangenomen dat conform het voorstel is besloten.
5. Indien tot stemming wordt overgegaan, wordt over alle zaken mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, doch bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen, bij gesloten en ondertekende briefjes. Daarbij wordt de stemverhouding als aangegeven in het eerste en tweede lid in acht genomen.

Artikel 10 Bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoort met betrekking tot de in artikel 5 omschreven bevoegdheden van het recreatieschap alle bevoegdheden, die niet of ingevolge de Wgr of deze gemeenschappelijke regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter zijn opgedragen.
2. Tot de bevoegdheden van het algemeen bestuur behoren in elk geval:

a. het vaststellen of wijzigen van de begroting en het vaststellen van de jaarrekening;
b. het heffen van rechten, zoals bedoeld in artikel 229 Gemeentewet.
c. het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.

3. Het algemeen bestuur besluit slechts tot oprichting van en de deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen belang. Het besluit wordt niet genomen dan raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het besluit wordt genomen bij unanimiteit.

Artikel 11Vergoedingen en tegemoetkoming

Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 21, eerste en tweede lid van de Wgr voor leden, plaatsvervangende leden en adviseurs van het algemeen en dagelijks bestuur, alsmede ten behoeve van de leden en plaatsvervangende leden van een in artikel 16 bedoelde commissie een regeling vaststellen voor een op jaarbasis te bepalen vergoeding voor hun werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten.

HOOFDSTUK IV: Dagelijks bestuur

Artikel 12Samenstelling dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee overige leden, met dien verstande dat zij niet afkomstig zijn uit dezelfde gemeente.
2. De leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen door en uit het algemeen bestuur. Zij worden aangewezen in de eerste vergadering van elke zittingsperiode van het algemeen bestuur.
3. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag waarop zij aftreden als lid van het algemeen bestuur.
4. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur openvalt, wijst het algemeen bestuur terstond een nieuw lid aan.

Artikel 13 Werkwijze dagelijks bestuur

1. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn besloten.
2. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht of wanneer een lid hem dit schriftelijk verzoekt onder opgave van de te behandelen onderwerpen. Indien een vergadering is gevraagd, wordt zij binnen twee weken gehouden.
3. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
4. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
5. Voor het overige zijn ten aanzien van de vergaderingen van het dagelijks bestuur de regels van toepassing zoals die in een reglement zijn vastgelegd. Het dagelijks bestuur zendt het reglement ter kennisgeving aan het algemeen bestuur.

Artikel 14 Taken en bevoegdheden dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor:
a. het voeren van het dagelijks bestuur van het recreatieschap voor zover niet bij de wet of de regeling het algemeen bestuur daarmee is belast;
b. de voorbereiding en uitvoering van besluiten van het algemeen bestuur;
c. het vaststellen van regels over de ambtelijke organisatie van het recreatieschap
d. het benoemen, schorsen en ontslaan van ambtenaren;
e. het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 5, zesde lid;
f. het nemen van besluiten namens het recreatieschap inzake het voeren van rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures tenzij het algemeen bestuur, voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;
g. het opstellen van agenda's en verslagen van vergaderingen van het algemeen bestuur;
h. de informatievoorziening aan het algemeen bestuur;
1. Indien en voor zover het dagelijks bestuur de uitvoering van de haar toebedeelde taken opdraagt aan de uitvoeringsorganisatie, dient zij erop toe te zien dat die taken conform het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid wordt uitgevoerd. Het dagelijks bestuur adviseert de uitvoeringsorganisatie met betrekking tot de wijze van uitvoering van het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid.
2. Het dagelijks bestuur is bevoegd om in onvoorziene en dringende gevallen afwijkingen in de uitvoering van door het algemeen bestuur vastgestelde plannen en begrotingen goed te keuren. Het algemeen bestuur kan deze bevoegdheid van het dagelijks bestuur inperken door het stellen van algemeen verbindende voorschriften.

HOOFDSTUK V: DE VOORZITTER

Artikel 15benoeming en taak van de voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter aan.
2. Het algemeen bestuur wijst uit de overige leden van het dagelijks bestuur tevens een vice-voorzitter aan die niet uit dezelfde gemeente afkomstig mag zijn als de voorzitter.
3. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
4. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte.
5. De vicevoorzitter vervangt de voorzitter in voorkomende gevallen. De voorzitter kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door deze aan te wijzen gemachtigde.
6. Zo door het recreatieschap een geding wordt gevoerd tegen of een rechtshandeling gepleegd met een rechtspersoon, die door dezelfde persoon wordt vertegenwoordigd als de voorzitter van het recreatieschap, wordt het recreatieschap vertegenwoordigd door de vice-voorzitter, ook indien door de wederpartij alsnog een andere vertegenwoordiger mocht zijn aangewezen.

HOOFDSTUK VI: COMMISSIES

Artikel 16

1. Het algemeen bestuur kan commissies van advies instellen.
2. Het algemeen bestuur kan bij verordening voor bepaalde aangelegenheden bestuurscommissies instellen zoals bedoeld in de artikel 25 van de Wgr, waaraan bevoegdheden van algemeen bestuur en het, dagelijks bestuur kunnen worden overgedragen.
3. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een bestuurscommissie als bedoeld in het vorige lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten van dit voornemen zijn geïnformeerd en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

HOOFDSTUK VII: INLICHTINGEN EN VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 17 Interne verantwoording en inlichtingenplicht

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
1. Zij geven het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
2. Zij verstrekken - tezamen dan wel afzonderlijk - aan het algemeen bestuur alle inlichtingen, voor zover dat niet strijdig is met het bepaalde in artikel 23 Wgr, die door het algemeen bestuur dan wel één of meer leden daarvan, hetzij mondeling in een vergadering van het algemeen bestuur, hetzij schriftelijk worden verlangd en wel door:

a. mondelinge beantwoording van de gestelde vragen in dezelfde vergadering van het algemeen bestuur;
b. toezending van bepaald aangewezen stukken binnen drie weken na ontvangst van het verzoek daartoe;
c. schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen binnen zes weken na ontvangst daarvan.
3.Indien een beroep wordt gedaan op het bepaalde in artikel 23 Wgr, kan het algemeen bestuur besluiten, dat in een besloten vergadering terzake mededelingen worden gedaan.

Artikel 18 Externe verantwoording en inlichtingenplicht

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad die hem als lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door één of meer leden van die raad worden verlangd.
2. Een lid van het algemeen bestuur is aan de raad die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.
3. De gemeenteraden van de deelnemers stellen ieder regels vast omtrent:
a. de wijze waarop een door hen aangewezen lid van het algemeen bestuur aan hen de

door één of meer leden van gemeenteraden gevraagde inlichtingen dient te verstrekken;
a.de wijze, waarop een door hen aangewezen lid van het algemeen bestuur door hen ter verantwoording kan worden geroepen;
a.hun bevoegdheid een door hen aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid niet meer hun vertrouwen bezit.

Artikel 19Informatieverstrekking door het bestuur

1. Het algemeen bestuur geeft aan de gemeenteraden alle inlichtingen, voor zover dat niet strijdig is met het bepaalde in artikel 23 Wgr, die door één of meer leden van de gemeenteraden schriftelijk worden verlangd en wel door:

a. toezending van bepaald aangewezen stukken binnen drie weken na ontvangst van het verzoek daartoe;

b. schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen binnen zes weken na ontvangst daarvan.

1. Het algemeen bestuur zendt in ieder geval de volgende stukken, zodra die zijn vastgesteld respectievelijk door het dagelijks bestuur zijn ontvangen, ter kennisneming aan de raden toe:

- plannen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder e en f;
- verordeningen, al dan niet door strafbedreiging of politiedwang te handhaven;
- de reglementen van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur;
- de agenda's voor de vergaderingen van het algemeen bestuur;
- de verslagen van de vergaderingen van het algemeen bestuur;
- het jaarverslag van het recreatieschap;
- Koninklijke besluiten die betrekking hebben op stukken of aangelegenheden van het recreatieschap.

HOOFDSTUK VIII: BELEID, UITVOERING EN VERANTWOORDING

Artikel 20 Beleid

1. Het algemeen bestuur kan bij verordening een procedure vaststellen voor het opstellen en vaststellen van een meerjarig beleidsplan als bedoeld in artikel 4, eerste lid onder e, alsmede wijzigingen hierop, waarin de betrokkenheid wordt beschreven van:

a. de deelnemers aan de regeling

b. de uitvoeringsorganisatie

c. de belangenorganisaties van gebruikers, recreanten en ondernemers

d. de eigenaren van zakelijke rechten in het gebied

Artikel 21Uitvoering

1.Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen de uitvoering van de haar opgedragen taken mandateren aan een uitvoeringsorganisatie voor zover er geen wettelijk voorschrift is dat hieraan in de weg staat of voor zover de aard van de bevoegdheid zich niet tegen mandatering verzet Het algemeen bestuur stelt daarvoor een verordening op betreffende algemene bepalingen en uitgangspunten op basis waarvan de uitvoeringsorganisatie de taken in mandaat uitvoert.

Artikel 22Verantwoording /verslaglegging

1. Het algemeen bestuur brengt ten behoeve van de deelnemers jaarlijks verslag uit van de werkzaamheden van het recreatieschap gedurende het voorafgaande jaar. Het jaarverslag wordt algemeen verkrijgbaar gesteld.
2. Het algemeen bestuur kan in de verordening als bedoeld in artikel 24 eerste lid, nadere regels stellen met betrekking tot periodieke rapportages door de uitvoeringsorganisatie.

HOOFDSTUK IX: FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 23Geld- en financieringsmiddelen

1. De geldmiddelen van het recreatieschap worden gevormd door:

a. de in de bijlage 2 omschreven bijdragen van de deelnemers, welke bijlage deel uitmaakt van deze regeling;

b. subsidies, andere bijdragen dan de onder a bedoelde, schenkingen, legaten en erfstellingen;

c. geldleningen;

d. exploitatieopbrengsten uit het in beheer zijnde recreatiegebied;

e. overige inkomsten.

Artikel 24Voorschriften Financieel Beheer

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening voorschriften vast met betrekking tot het financieel beheer, welke voorschriften onder meer regelen inhouden betreffende:

a. de wijze waarop de betalingen geschieden en de ontvangsten en de inkomsten -behoudens de belastingen - worden geïnd;

b. de inrichting van de financiële administratie;

c. de controle op het geldelijk beheer en de financiële administratie;

d. de verzekering van de gelden en eigendommen van het recreatieschap;

e. de wijze van fraudeverzekering;

f. de belegging van kasgelden;

g. de organisatie van het financieel beheer.

Artikel 25Uitgangspunten begroting

1. De jaarlijks door het dagelijks bestuur op te stellen ontwerpbegroting en meerjarenbegroting van het recreatieschap worden opgesteld binnen de grenzen van het vastgestelde beleid.
2. De bedragen van de meerjarenbegroting kunnen worden herzien op basis van de ramingen voor de loon- en prijsontwikkeling, regio Alkmaar, van het Centraal Planbureau.
3. Begrotingsvoorstellen die afwijken van het bepaalde in voorgaande leden worden door het dagelijks bestuur met een afzonderlijke toelichting voorgelegd aan het algemeen bestuur.
4. In de jaarbegroting en meerjarenbegroting wordt, voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, de aan het recreatieschap geraamde verschuldigde bijdrage per deelnemer als bedoeld in artikel 23 eerste lid sub a, vermeld.

Artikel 26Voorbereiden begroting

1. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting en de meerjarenbegroting, vergezeld van een toelichting, vóór 15 april van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemers en gelijktijdig aan het algemeen bestuur.
2. De ontwerpbegroting wordt op initiatief van de besturen van de deelnemers

en voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.

1. De raden van de deelnemers kunnen gedurende tenminste 10 weken na de in het eerste de lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het algemeen bestuur reageert ter vergadering gemotiveerd op deze zienswijzen.
2. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake gedeputeerde staten van hun zienswijzen kunnen doen blijken.
3. Het eerste, vierde, vijfde en zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting .

Artikel 27 Vaststellen begroting

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting, meerjarenbegroting en eventueel gewijzigd investeringsschema vast vóór 15 juli van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten van Noord-Holland.

Artikel 28 Financieel en beleidsmatige kaders

Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening van het recreatieschap eventueel vergezeld van zijn opmerkingen en vergezeld van een verantwoording van het financieel beleid aan de raden van deelnemers en aan het algemeen bestuur onder overlegging van een afschrift van het verslag van het onderzoek naar de deugdelijkheid van de jaarrekening, ingesteld door de hiertoe door het algemeen bestuur aangewezen certificerend accountant(s).

Artikel 29De jaarrekening

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast uiterlijk 1 juli in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft, alsmede de bijdragen die de deelnemers betalen in het eventuele exploitatietekort.
2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten van Noord-Holland.
3. De raden van de deelnemers kunnen uiterlijk 10 weken na de in het tweede lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur hun bedenkingen over de ontwerpjaarrekening naar voren brengen. Het dagelijks bestuur reageert gemotiveerd op deze bedenkingen en voegt zijn reactie op deze bedenkingen bij de ontwerpjaarrekening.
4. De vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur tot decharge, behoudens later in

rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden

Artikel 30Bijdrage in exploitatietekort

1. Het exploitatietekort wordt ten laste gebracht van de deelnemers volgens een door de deelnemers bij het aangaan van deze regeling overeengekomen of later gewijzigde verdeelsleutel, welke als bijlage 2 bij deze regeling is gevoegd en welke bijlage deel uitmaakt van deze regeling.

2. Geen van de deelnemers is gehouden in de netto-lasten met betrekking tot de financiering van de investeringen en het beheer en onderhoud meer bij te dragen dan - afgezien van de stijging van die lasten die een gevolg is van loon- en prijsstijgingen (indexcijfer en percentages als bedoeld in artikel 25 tweede lid) - is geraamd als aan het recreatieschap verschuldigde bijdrage als bedoeld in artikel 25, vierde lid, behoudens het bepaalde in het derde lid van dat artikel.
3. De geraamde bijdragen met betrekking tot de investeringen dienen, zodra met de daarmee samenhangende werkzaamheden is begonnen, naar behoefte beschikbaar te worden gesteld. Deze behoefte wordt bepaald krachtens besluit van het dagelijks bestuur.
4. Wanneer de begroting een exploitatietekort aanwijst, over de deelnemers om te slaan, zijn deze gehouden hun in de begroting geraamde bijdrage bij wijze van voorschot te voldoen, in twee termijnen en wel op 1 januari en 1 juli van het begrotingsjaar.
5. Indien van de deelnemers de in het derde en vierde lid bedoelde voorschotten later zijn ontvangen dan de krachtens besluit van het dagelijks bestuur, ingevolge het derde lid bepaalde data respectievelijk de in het vierde lid genoemde data, komen de hieruit voortvloeiende kosten voor rekening van die deelnemers naar rato van de grootte van de verschuldigde voorschotten gerelateerd aan de termijn waarmee die data zijn overschreden. Voor die kostentoerekening is basis de debetrente van de door het recreatieschap aangegane rekeningcourantovereenkomst.
6. Het negatief saldo over enig boekjaar van de door het algemeen bestuur vastgestelde jaarrekening wordt ten laste gebracht van de door het recreatieschap gevormde algemene reserve als bedoeld in artikel 31 eerste lid sub a.

Artikel 31Positief saldo

1.Indien de vastgestelde jaarrekening sluit met een positief saldo besluit het algemeen bestuur of dit:
a. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de algemene reserve, doch alleen en voor zover het door de deelnemers voor het recreatieschap vastgestelde maximum plafond van de reserve nog niet is bereikt, dan wel;
a. geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding, waarin zij ingevolge het bepaalde in artikel 30, tweede lid, bijdragen in het exploitatietekort, dan wel;
b. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve exploitatie, de bestemmingsreserve groot onderhoud en vervangingen of de bestemmingsreserve investeringen;

Artikel 32 Garantstelling

1. Voor de betaling van rente en aflossing van door het recreatieschap te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden staan de deelnemers garant.
2. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding, waarin zij ingevolge het bepaalde in artikel 30, tweede lid bijdragen in het exploitatietekort.
3. Indien uit deze bepaling in enig jaar voor de deelnemers betalingen voortvloeien, zullen deze na afwikkeling van het exploitatietekort of -overschot worden verrekend.

HOOFDSTUK X: TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 33Toetreding

1. Het daartoe bevoegde orgaan van een publiekrechtelijk lichaam of rechtspersoon kan verzoeken tot toetreding tot deze regeling. Het verzoek wordt aan het algemeen bestuur gezonden.
2. Het algemeen bestuur stelt, na overleg met de deelnemers, binnen drie maanden, nadat het in het eerste lid bedoelde verzoek is ontvangen, een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling in verband met de voorgenomen toetreding alsmede een regeling voor de gevolgen van de toetreding. Het dagelijks bestuur zendt dit ontwerp en regeling aan de deelnemers, waaronder begrepen de aspirant-deelnemer, met het verzoek binnen drie maanden na verzending hiervan, inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen. De toetreding vindt plaats wanneer alle deelnemers en de aspirant-deelnemer hiertoe eensluidend besluiten.
3. De toetreding gaat in op de eerste dag, volgend op die, waarop het besluit tot toetreding bekend is gemaakt, als bedoeld in artikel 26 van de Wgr.

Artikel 34Uittreding

1. Uittreding uit deze regeling kan geschieden met ingang van het derde kalenderjaar volgend op de toezending van het betreffende besluit van de uittredende deelnemer aan het algemeen bestuur.
2. Uittreding geschiedt onder door het algemeen bestuur na overleg met deelnemers te stellen regelen die in ieder geval betreffen de voort te zetten verplichtingen van de uittredende deelnemer betreffende de rente en aflossing van geldleningen bedoeld in artikel 32, eerste lid en andere langlopende verplichtingen met een resterende looptijd van ten minste 5 jaar.
3. Het algemeen bestuur stelt binnen drie maanden nadat het besluit tot uittreding is ontvangen een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling aan de gevolgen van

de uittreding en zendt dit ontwerp aan de deelnemers met het verzoek binnen drie maanden na verzending van dat ontwerp inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen.

Artikel 35Wijziging

1. Deze regeling kan slechts worden gewijzigd bij gelijkluidend besluit van alle deelnemers.
2. Een wijziging van deze regeling gaat in op de eerste dag, volgende op die waarop het besluit tot wijziging is bekend gemaakt, als bedoeld in artikel 26 van de Wgr.

Artikel 36Opheffing en liquidatie

1. Deze regeling kan worden opgeheven bij gelijkluidend besluit van alle deelnemers.
2. In geval van opheffing van deze regeling geschiedt de liquidatie door het algemeen bestuur dat daarvoor de nodige regels stelt. Hierbij kan van bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de deelnemers gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet in de gevolgen die de opheffing voor het personeel heeft.
5. Een voor- of nadelig saldo van de liquidatie wordt over de deelnemers verdeeld, respectievelijk omgeslagen op overeenkomstige wijze als de omslag van een exploitatietekort ingevolge het bepaalde in artikel 30, eerste en tweede lid.

HOOFDSTUK XI HET ARCHIEF

Artikel 37 Archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg, de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het recreatieschap, alsmede het toezicht daarop overeenkomstig een door het algemeen bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 en daarop betrekkende hebbende regelingen vast te stellen verordening, die aan Gedeputeerde staten moet worden medegedeeld.
2. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het algemeen bestuur een archiefbewaarplaats aan.
3. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform artikel 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.

HOOFDSTUK XII: SLOTBEPALINGEN

Artikel 38Geschillen

1. In geval van geschillen als bedoeld in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, geldt de in dit artikel beschreven procedure, alvorens het geschil wordt voorgelegd aan gedeputeerde staten.
2. Indien een geschil ontstaat treden het bestuur en de deelnemer (s) terstond met elkaar in overleg om het geschil verder te verkennen en op te lossen.
3. Als onderling het geschil niet opgelost kan worden, wijst iedere partij een onafhankelijke deskundige aan. Deze deskundigen brengen, als zijnde een geschillencommissie, gezamenlijk een advies uit aan het bestuur over de mogelijkheden om partijen tot overeenstemming te brengen. Voorafgaand aan het uitbrengen van het advies hoort de commissie de bij het geschil betrokken bestuursorganen.
4. Na ontvangst van het advies treden de in het tweede lid bedoelde partijen nogmaals in overleg om te trachten tot een oplossing van het geschil te komen. Indien het overleg niet tot een oplossing leidt, is elk der partijen vrij om het geschil overeenkomstig het gestelde in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, voor te leggen aan gedeputeerde staten.
5. De kosten voor de geschillencommissie worden door het recreatieschap en de betreffende deelnemer(s) ieder in gelijke delen gedragen.

Artikel 39Duur en inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt, na bekendmaking ervan zoals bedoeld in artikel 26 Wgr, in werking op 1 januari 2017.
2. Met ingang van 1 januari 2017 vervallen de sub administraties voor het park van Luna en de uitbreidingsgebieden Koele kreken Kleimeer, De Druppels, Diepsmeer en De Groene Loper (of een gedeelte daarvan) en is er een ongedeelde administratie voor het gehele recreatieschap.
3. Deze regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 40Citeertitel

Deze -gewijzigde- regeling wordt aangehaald als 'Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht'.
Aldus besloten door de raden en colleges van de deelnemende gemeenten, op:
Deelnemende gemeente Raad College
Alkmaar 19 januari 2017 13 december 2016

Bergen 9 maart 2017 17 januari 2017
Heerhugowaard 20 december 2016 14 februari 2017
Langedijk 31 januari 2017 13 december 2016

Bijlage 1 (de kaart als bedoeld in artikel 2, derde lid)

Bijlage 2

Overeengekomen verdeelsleutel als bedoeld in artikel 23, lid 1 van deze regeling met ingang van 1 januari 2017:

1. Een jaarlijks exploitatietekort van het openbaar lichaam wordt, na aftrek van de jaarlijkse bijdrage van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling, en na aftrek van een onttrekking uit de bestemmingsreserve groot onderhoud en vervangingen, gedekt door een onttrekking uit de daartoe in te richten "Bestemmingsreserve exploitatie" voor zolang die bestemmingsreserve daartoe toereikend is.
2. De in het eerste lid bedoelde jaarlijkse bijdragen van de deelnemers gelden met ingang van 1 januari 2017 en zijn vastgesteld op basis van prijspeil 2015 als volgt:

- Alkmaar € 193.016,- (54,62%)
- Heerhugowaard € 106.351,- (30,10%)
- Langedijk € 54.010,- (15,28%)
- Bergen € 6.300,- -

1. De onder 2 genoemde bijdragen worden geïndexeerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 25, tweede lid.
2. De "Bestemmingsreserve exploitatie" bestaat uit de volledige bestemmingsreserve "HAL fonds", alsmede de uittreedsom van de gemeente Schagen en de uittreedsom van de provincie Noord-Holland vanwege het uittreden van de gemeente resp. provincie per 1 januari 2017.

Het algemeen bestuur beslist jaarlijks bij vaststelling van de begroting over de jaarlijkse toevoeging of onttrekking aan deze bestemmingsreserve groot onderhoud en vervangingen.

1. De gemeenten Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk betalen vanaf het tijdstip waarin de bestemminsgreserve exploitatie zal zijn uitgeput hun bijdrage in het jaarlijkse exploitatietekort volledig op basis van het inwoneraantal van die gemeenten waarbij ten aanzien van de gemeente Alkmaar het inwoneraantal van de voormalige gemeenten/kernen Schermer en Graft-De Rijp niet wordt meegerekend doch het inwoneraantal van de dorpen Oterleek en Stompetoren wel.
2. Het inwoneraantal van de gemeenten Alkmaar, zoals onder 5 omschreven, Heerhugowaard en Langedijk wordt eenmaal per 5 jaar herzien, voor het eerst met ingang van het jaar 2022.

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	25 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp

Reactie op ontvangen zienswijzen de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de programmabegroting 2023.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur heeft op 14 april 2022 de jaarstukken (jaarrekening 2021, begrotingswijziging 2022 en programmabegroting 2023) met aanbiedingsbrief toegestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Op grond van het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is de mogelijkheid geboden om binnen tien weken een zienswijze kenbaar te maken.

Het algemeen bestuur besluit

1. **Dat de reacties van de participanten geen aanleiding geven tot wijziging van de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de programmabegroting 2023;**
2. **Op de binnengekomen reacties per brief te reageren zoals in de bij dit voorstel gevoegde conceptbrief.**

Bestuurlijke achtergrond

- Het algemeen bestuur heeft op 14 april 2022 de Jaarrekening 2021, de Begrotingswijziging 2022 en de Programmabegroting 2023 met de aanbiedingsbrief toegestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten.
- Op grond van het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is de mogelijkheid geboden om binnen tien weken een zienswijze kenbaar te maken.
- De (concept)raadsbesluiten van Alkmaar en Dijk en Waard.

Onderbouwing besluit

In de afgelopen periode zijn de reacties van Alkmaar en van Dijk en Waard (raadsbesluit 7-6-22) ontvangen. Van de gemeente Alkmaar is het concept-raadsvoorstel ontvangen (raad 23-6-22).

1. De gemeente Dijk en Waard heeft geen zienswijze ingediend over de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023;
2. De gemeente Alkmaar heeft een positieve zienswijze ingediend over de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023.

Risico's besluit
Indien u instemt met dit voorstel: ▪ Zijn de participanten op de hoogte van de ingebrachte reacties/zienswijzen en de afhandeling. Indien u niet instemt met dit voorstel: ▪ Geen terugkoppeling naar participanten met kans op onbegrip en/of nadelig voor imago

Bijdrage aan schapsdoelen
☐ Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap ☐ Vergroten gebruik ☐ Versterken duurzaamheid ☒ Vergroten maatschappelijk draagvlak ☒ Vergroten financiële duurzaamheid

Financiële onderbouwing
N.v.t.

Communicatie
Binnen het schap: ☒ Opnemen in de bestuursmededeling voor raden na AB vergadering ☐ Nieuwsbrief ☒ Internet ☐ Sociale media ☐ Persbericht ☐ Krant ☐ Anders .... ☐ N.v.t. Buiten het schap: ☐ Publiceren op Overheid.nl

Participatie
Deelnemers schap (gemeentelijke afdelingen / bestuurlijke afstemming): N.v.t. Stakeholders binnen gebied: Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met AC Stakeholders buiten gebied: N.v.t.

Planning
• Versturen reactie naar de raden na vergadering AB 27-6-2022

Bijlagen
1. Concept brief aan gemeenteraden – reactie op zienswijzen jaarstukken. 2. Raadsbesluit Dijk en Waard 3. Raadsvoorstel Alkmaar

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie	
Gebiedsteam	N.v.t.
MT	N.v.t.

Advies van adviescommissie 25 mei en 16 juni 2021
N.v.t.

Behandelaar
Afdeling Programmasturing & Vastgoed, Peter Jaap Don, Programma-adviseur

Akkoord
Akkoord programmamanager Sophie Zwetsloot In overleg met directeur RNH Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau
Akkoord bestuurssecretaris Jasper Balduk

Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Genieweg 46a, Velsen-Zuid
023 – 520 28 00
info@recreatienoordholland.nl
www.geestmerambacht.nl
K.v.K. 37158864

<naw>

Velsen-Zuid:	1 juli 2022
Uw kenmerk:	<kenmerk>
Ons kenmerk:	U2022
Projectnummer:	N.v.t.
Onderwerp:	Reactie op Zienswijzen jaarstukken 2022
Bijlage(n):	3
Behandeld door:	Peter Jaap Don
Contactgegevens:	06 8284 6339

Geachte raadsleden,

Het dagelijks bestuur heeft op 14 april 2022 de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 met een aanbiedingsbrief toegestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard. Op grond van het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is de mogelijkheid geboden om binnen tien weken een zienswijze kenbaar te maken.

Van Dijk en Waard is het gemeenteraadsbesluit (d.d. 7 juni 2022) ontvangen. De ontvangen reactie van Alkmaar is het voorgenomen gemeenteraadsvoorstel- en besluit (vergadering 23 juni 2022). De ontvangen reacties zijn als volgt:

1. De gemeente Dijk en Waard heeft geen zienswijze ingediend over de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023;

2. De gemeente Alkmaar heeft een positieve zienswijze ingediend over de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023.

Het besluit van het algemeen bestuur (d.d. 27 jini 2022) op de zienswijzen van de gemeente Alkmaar en van de gemeente Dijk en Waard is als volgt:

1. *Dat de reacties van de participanten geen aanleiding geven tot wijziging van de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de programmabegroting 2023;*
2. *Op de binnengekomen reacties per brief te reageren zoals in de bij dit voorstel gevoegde conceptbrief.*

Het bijbehorende AB-voorstel “Reactie op ontvangen zienswijzen jaarstukken 2022” is bijgevoegd inclusief de ontvangen zienswijzen.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht

Sophie Zwetsloot
Programmamanager Recreatie Noord-Holland N.V.

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	0000267907
Onderwerp:	Jaarrekening 2021, begroting 2023 en begrotingswijziging 2022 GR Recreatieschap Geestmerambacht
Datum raadsvergadering:	*Invullen door de griffie*
Agendapunt:	*Invullen door de griffie*
Portefeuillehouder:	A.M. Groot
Programma begroting:	Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Publiekssamenvatting

Dijk en Waard neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling (GR) Recreatieschap Geestmerambacht. Als deelnemer kan de gemeente met een zienswijze aangeven wat ze vindt van de voorgenomen plannen en financiële kaders. Voorgesteld wordt om geen zienswijze af te geven over de jaarrekening 2021, begrotingswijziging 2022 en begroting 2023 van het Recreatieschap Geestmerambacht.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijze af te geven over de jaarrekening 2021 van het Recreatieschap Geestmerambacht;
2. Geen zienswijze af te geven over de begrotingswijziging 2022 van het Recreatieschap Geestmerambacht;
3. Geen zienswijze af te geven over de begroting 2023 van het Recreatieschap Geestmerambacht.
4. Het college te verzoeken dit kenbaar te maken bij het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht.
5. De verhoging van de participantenbijdrage aan de GR Recreatieschap Geestmerambacht van € 50.690,- voor 2023 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2023.

Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers aan deze regeling moeten indienen. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019) is vastgesteld dat de deelnemer i.c. de gemeente 10 weken de tijd heeft om haar zienswijze kenbaar te maken aan de GR. Het dagelijks bestuur van de GR Recreatieschap Geestmerambacht heeft de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 toegezonden. Zij stelt uw raad in de gelegenheid uw zienswijze op deze stukken in te dienen. Het algemeen bestuur zal de stukken in de vergadering van 29 juni 2022 behandelen.

Dijk en Waard is één van de deelnemende gemeentes in de GR Recreatieschap Geestmerambacht. Het Recreatieschap Geestmerambacht heeft drie hoofdactiviteiten: het beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen, actueel houden en vernieuwen van het aanbod en het uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

In 2021 trokken de recreatiegebieden bijna 1,7 mln. bezoekers. Het bovengemiddelde aantal bezoekers vroeg ook dit jaar nog om extra inzet bij toezicht, handhaving en schoonmaakwerkzaamheden. Het reguliere beheer en toezicht zijn nagenoeg volgens planning uitgevoerd. De jaarrekening 2021 sloot met een minder grote onttrekking uit de reserve dan begroot, vooral door eenmalige extra inkomsten in de vorm van vergoedingen voor opstallen.

Uit de begrotingswijziging 2022 blijkt dat de onttrekking uit de reserve €155.515 groter zal zijn dan begroot. Deze toename is onder andere het gevolg van het starten met de voorbereidingswerkzaamheden van het voorlopig vastgestelde uitvoeringsprogramma. Hiermee wordt ingespeeld op kansen uit de markt en worden koppelingen gemaakt met projecten in de gemeente.

In de begroting 2023 zijn de voornemens opgenomen. Het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper op basis van de vastgestelde Visie GAB 2030 vormt het uitgangspunt. Het in 2022 vast te stellen uitvoeringsprogramma is hiervoor de leidraad. Daarnaast zijn ook de financiële kaders opgenomen om deze plannen uit te voeren. De bijdrage van de gemeente Dijk en Waard valt in de begroting 2023 iets hoger uit dan in de kadernota 2023 opgenomen (€ 237.030 in plaats van € 222.639). Dan komt omdat per 1 januari 2022 de inwoneraantallen zijn gecorrigeerd[1] en nu gerekend is met een definitieve indexatie.

Aanpassing Gemeenschappelijke Regeling

Vanwege de fusie van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk en het uittreden van de gemeente Bergen moet de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht worden aangepast. Omdat dit jaar ook de nieuwe “Wet gemeenschappelijke regelingen” in werking treedt, zou binnen afzienbare tijd de regeling opnieuw moet worden herzien en vastgesteld. Daarom is het voorstel om slechts eenmaal een nieuwe regeling ter vaststelling aan te bieden aan de colleges en raden van beide deelnemers en daarin ook alle wijzigingen vanwege de nieuwe wet integraal op te nemen. In de eerste helft van 2023 worden de colleges en gemeenteraden van de deelnemers een geheel geactualiseerde herziene regeling ter vaststelling aangeboden.

Beoogd effect

Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de jaarrekening 2021, begrotingswijziging 2022 en begroting 2023 van het Recreatieschap Geestmerambacht kenbaar te maken.

Kader

Met de vastgestelde visie 2030 ‘Parkenlint tussen stad en dorp’ geeft het recreatieschap een invulling aan de recreatiegebieden op het gebied van natuur, recreatie en landschap. Het is tevens een belangrijke bijdrage aan een evenwichtige financiële situatie. De opbrengsten uit de ontwikkelingen zorgen voor een verlaging van het geraamde tekort in 2027. Het resterende tekort wordt gedekt door de bijdrage van de participanten te verhogen.

Bij de kadernota 2023 heeft de gemeente Dijk en Waard de volgende zienswijze ingediend (15 februari 2022): *Voor 2023 zoekt de gemeente ruimte in haar begroting voor de gevraagde participantenverhoging. Voor 2024 en daarna moet die ruimte nog gezocht worden. Daarvoor het verzoek om meer inzicht te krijgen in:*

- *De duiding van de go / no-go momenten per project/investering. Is er de mogelijkheid om de projecten tussentijds aan te passen of te stoppen als er onvoldoende dekking of terugverdiencapaciteit is?*
- *De mogelijkheden om de risico’s te mitigeren en of dat ook daadwerkelijk gedaan is/gedaan gaat worden.*
- *De mogelijke gevolgen van de verschillende geschetste risico's.*
- *Het risico en de mogelijke gevolgen als gronden niet verworven kunnen worden.*

De zienswijzen op de kadernota zijn nog niet behandeld in het AB. Daarom is er (nog) geen reactie aan uw raad in de aanbiedingsbrief bij de jaarstukken opgenomen.

[1] Naar aanleiding van de zienswijze van de gemeente Alkmaar op de kadernota 2023. In de GR is opgenomen dat de inwoneraantallen elke 5 jaar worden gecorrigeerd, voor het eerst met ingang van het jaar 2022.

Motivering per besluitpunt

1t/m3. Geen zienswijze af te geven over de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 van het Recreatieschap Geestmerambacht.

a. *De genoemde financiële stukken geven een goed beeld van de financiële verplichtingen*
Ze geven geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.

4. Het college te verzoeken de hierboven genoemde zienswijze van de raad kenbaar te maken bij het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht.

a. Het college wordt gevraagd te zorgen dat deze zienswijze z.s.m. bij het DB terecht komt.
Het DB bereidt een voorstel voor een reactie erop voor.

5. De verhoging van de participantenbijdrage aan de GR Recreatieschap Geestmerambacht van € 50.690,- voor 2023 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2023.

a. *De verhoging dient verwerkt te worden in het gemeentelijke financiële kader*.
Op basis van het raadsbesluit bij de kadernota 2023 van het Recreatieschap wordt dit als autonome ontwikkeling meegenomen bij de kadernota 2023 en verder verwerkt bij de begroting 2023.

Kanttekeningen en risico's

Er zijn geen kanttekeningen bij de voorgestelde zienswijze.

Alternatieven

Er is niet overwogen een andere zienswijze voor te stellen.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie of inspraak over dit voorstel plaatsgevonden.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?

☑ Ja, kosten
☐ Ja, opbrengsten
☐ Nee

Om uiteindelijk te komen tot een structureel gezond recreatieschap (kosten en opbrengsten in evenwicht) is een hogere participantenbijdrage noodzakelijk. Die verhoging wordt gerealiseerd met een systeem van jaarlijkse ingroei van € 100.000 in 2023 tot € 400.000 in 2026. Daarnaast wordt met de uitvoering van de visie beoogt de inkomsten te verhogen.

Kosten: Voor Dijk en Waard betekent dit een verhoging van € 50.690,- voor 2023 ten opzichte van 2022 (€237.030 i.p.v. €186.340).

Dekking:
☐ Binnen begroting:
☐ Niet binnen begroting:
☑ Anders, namelijk: ten laste van het begrotingsresultaat van 2023, dit wordt als autonome ontwikkeling meegenomen bij de kadernota 2023 en verder verwerkt bij de begroting 2023.

Communicatie

Over dit raadsbesluit vindt geen actieve informatie plaats.

Uitvoering

De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur van de GR Recreatieschap Geestmerambacht. Het dagelijks bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijze en

legt deze voor aan het algemeen bestuur op 29 juni 2022. In deze vergadering worden de begroting en jaarstukken definitief vastgesteld.

Nummer hier de bijlagen genoemd in de besluitpunten

1. Jaarrekening 2021 GAB
2. Concept Begrotingswijziging 2022 GAB
3. Concept Begroting 2023 GAB
4.
5. **Bijlagen ter informatie**

- Aanbiedingsbrief raden jaarstukken GAB 2022
- Infographic jaarrekening 2021 GAB

RAADSBESLUIT

Onderwerp:	jaarrekening 2021, begroting 2023 en begrotingswijziging 2022 GR Recreatieschap Geestmerambacht
Zaaknummer:	0000267907
Raadsvergadering:	*Invullen door de griffie*
Agendapunt:	*Invullen door de griffie*

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019),

besluit:

1. Geen zienswijze af te geven over de jaarrekening 2021 van het Recreatieschap Geestmerambacht;
2. Geen zienswijze af te geven over de begrotingswijziging 2022 van het Recreatieschap Geestmerambacht;
3. Geen zienswijze af te geven over de begroting 2023 van het Recreatieschap Geestmerambacht.
4. Het college te verzoeken de hierboven genoemde zienswijzen van de raad kenbaar te maken bij het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht.
5. De verhoging van de participantenbijdrage aan de GR Recreatieschap Geestmerambacht van € 50.690,- voor 2023 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van *datum invullen door de griffie*

De griffier, De voorzitter,

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	16 maart 2022
Dagelijks bestuur	30 maart 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Jaarrekening 2021 GAB

Kernboodschap
Het vaststellen van de Jaarrekening 2021 Geestmerambacht.

Het algemeen bestuur besluit:
1. de Jaarrekening Geestmerambacht 2021 vast te stellen en een bedrag van € 891.311 uit de reserve te onttrekken.

Bestuurlijke achtergrond
• Het vaststellen van de jaarrekening is een wettelijke verplichting; • Bij de jaarrekening moet een goedkeurende accountantsverklaring worden gevoegd; • De Jaarrekening 2021 wordt voor reactie toegezonden aan de participanten, waarna het AB de jaarrekening in haar vergadering van 27 juni 2022 vaststelt, alvorens deze aan de minister van BZK toe te zenden.

Onderbouwing resultaat jaarrekening 2021
1) <u>Resultaat</u> De uiteindelijke onttrekking uit de bestemmingreserve (voorheen “HAL-fonds”) over 2021 bedraagt € 891.311 en dat is € 96.492 lager dan de begrote onttrekking van € 987.803. De belangrijkste posten die tot die verbetering hebben geleid (in afgeronde bedragen): a. extra eenmalige baten (€ 163.000 – positief); b. het doorschuiven van de nog uit te voeren werkzaamheden voor het uitvoeringsplan naar 2022 (€ 73.000 – positief); c. minder evenementen inkomsten (€ 104.000 negatief); d. extra kosten toezicht (€ 37.000 - negatief); e. diverse posten (€ 1.000 – positief). 2) <u>Belangrijke aandachtspunten</u> Bijzondere aandacht is nodig voor de volgende ontwikkelingen: a. De uitputting van de bestemmingsreserve exploitatie is een aandachtspunt. Door de jaarlijkse onttrekkingen voor dekking van de exploitatie is deze reserve in 2026 uitgeput; b. Het recreatieschap heeft in 2021 de visie “Recreatiegebieden Geestmerambacht 2030 Geestmerambacht, Groene loper en Park van Luna” (20-1-2021) en het bijbehorende

concept uitvoeringsplan (29-10-2021) vastgesteld. De financiële gevolgen van het uitvoeringsplan zijn, voor zover deze bekend zijn, verwerkt in de Kadernota 2023. Deze kadernota is naar de raden gestuurd met een verzoek om hun zienswijze. Het uitvoeringsplan is als bijlage bij de Kadernota 2023 gevoegd.

c. Door het realiseren van het uitvoeringsplan zet het bestuur in op het in evenwicht brengen van kosten en opbrengsten. Het uiteindelijke doel is een structureel gezond recreatieschap.
d. Net als in 2020 heeft het GAB in 2021 te maken gehad met de effecten van de coronamaatregelen. Zo nodig zijn passende afspraken gemaakt met de (horeca)ondernemers en zijn er geen evenementen georganiseerd. Dit risico is opgenomen in de risicoparagraaf.

3) Accountantsverklaring
De accountant Ipa-Acon heeft een goedkeurende verklaring afgegeven. Voor verdere toelichting zie bijlage 2 – Controleverklaring GAB.

Risico's

Indien u instemt met dit voorstel:

- Daarmee wordt voldaan aan de wetgeving om tijdig de jaarrekening met goedkeurende verklaring te laten vaststellen en verleent het AB decharge aan het DB.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Een niet (tijdig) vastgestelde jaarrekening kan leiden tot het instellen van preventief toezicht door de provincie.

Bijdrage aan schapsdoelen

☐ Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap
☐ Vergroten gebruik
☐ Versterken duurzaamheid
☒ Vergroten maatschappelijk draagvlak
☒ Versterken financiële duurzaamheid

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties:
Toelichting: Zie bijlage 1. Jaarrekening 2021.

Investeringsvoorstel:
Toelichting: Zie bijlage 1. Jaarrekening 2021.

Communicatie
Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025 ☐ Ontwikkelen en uitvoeren sociale media strategie ☐ Organiseren van issuemanagement ☐ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie ☐ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal) ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties **Communicatiemiddelen** ☒ Bestuursmededeling ☒ Nieuwsbrief ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, sociale media ☒ Publiceren op Overheid.nl ☒ Anders: Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB vergadering en het besluit na de AB vergadering. ☐ Geen

Participatie
Deelnemers schap (gemeentelijke afdelingen / bestuurlijke afstemming): Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met Adviescommissie GAB Stakeholders binnen gebied: NVT Stakeholders buiten gebied: NVT

Planning
• Na vaststelling in het DB wordt de goedgekeurde jaarrekening 2021 vóór 15 april naar de participanten worden verzonden met het verzoek om hun zienswijze. • De jaarrekening 2021 wordt in de vergadering van 29 juni ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd. • De vastgestelde jaarrekening 2021 moet vóór 15 juli 2022 bij het ministerie van BZK worden ingediend.

Bijlagen
1. Rekening 2021 met bijlagen 2. Verslag van bevindingen – Ipa Acon 3. Reactie RNH op Verslag van bevindingen 4. Infographic 2021

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie	
Gebiedsteam	8 februari 2022
MT	15 februari 2022

Advies van adviescommissie 16 maart en advies van dagelijks bestuur 30 maart 2021
AC 16-03-2022: Conform voorstel DB 30-03-2022: DB neemt kennis van de Jaarrekening 2021 GAB en stuurt deze voor reactie aan de deelnemers toe.

Behandelaar
Programma-advies, Peter Jaap Don, Programma-adviseur FEZ, Laurens Eijlders, Controller

Akkoord
Akkoord programmamanager Sophie Zwetsloot In overleg met directeur RNH Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau
Akkoord bestuurssecretaris Jasper Balduk

Jaarstukken **2021**

GEESTMERAMBACHT

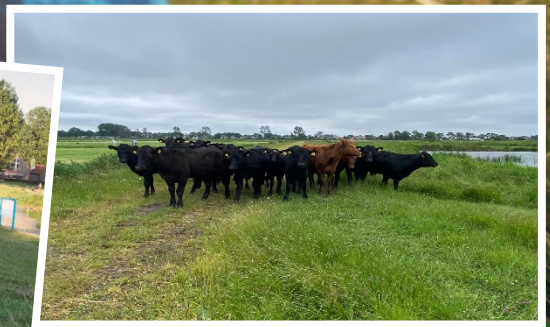

versie 29-03-2022

Inhoudsopgave

Samenvatting **3**

Jaarverslag **8**

Programmaverantwoording *10*

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting *13*

Programma 2. Beheer en onderhoud *16*

Programma 3. Toezicht en veiligheid *20*

Programma 4. Bestuur en ondersteuning *22*

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen *25*

Paragrafen *27*

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing *28*

B. Kapitaalgoederen *30*

C. Financiering *36*

D. Bedrijfsvoering *39*

E. Grondbeleid *41*

F. Participanten *43*

Jaarrekening **46**

Overige gegevens **59**

Bijlagen **63**

Bijlage I Investerings- en financieringsstaat over 2021 ..... *64*

Bijlage II Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2021 ..... *66*

Bijlage III Gebeurtenissen na balansdatum *67*

Bijlage IV Risicoanalyse 2021 ..... *68*

Bijlage V WNT-verantwoording 2021 ..... *75*

Samenvatting

De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard participeren in de gemeenschappelijke regeling van recreatieschap Geestmerambacht. Zij financieren een belangrijk deel van de jaarlijkse exploitatie, aangevuld met inkomsten uit gebiedsexploitatie (evenementen, huren en pachten), subsidies en projectbijdragen en de bijdrage uit het Btw-compensatiefonds. Per 1 januari 2022 fuseerden de gemeente Langedijk en Heerhugowaard tot de gemeente Dijk en Waard. De gemeente Bergen trad per 1 januari 2022 uit.

Het recreatieschap Geestmerambacht (GAB) omvat het recreatiegebied Geestmerambacht, het Park van Luna en de Groene Loper.

Kerngegevens: 545,5 hectare werkgebied, waarvan 423,5 hectare beheergebied waarvan 75 hectare water. Het gebied bestaat uit Geestmerambacht (394,5 ha) en Park van Luna (151 ha). Het aantal bezoekers in 2021 bedroeg 1,7 miljoen (2,2 mln in 2020). Ondanks de afname ten opzichte van 2020 is 2021 nog ruim het op één-na-hoogste jaar qua bezoekers. Dit hangt mogelijk samen met iets minder mooi weer en het wegebbende effect van corona als het gaat om bezoeken van recreatiegebieden.

Realisatie in hoofdlijnen

In 2021 heeft het recreatieschap zich ingezet voor:

- Na vaststelling van de definitieve visie “Visie 2030: Parkenlint tussen stad en dorp” (AB – 20-01-2021) is deze aan de participanten toegezonden met het verzoek om hun goedkeuring te geven. De raden hebben de visie goedgekeurd.
- Op basis van de visie is een concept-uitvoeringsprogramma opgesteld en als bijlage bij de Kadernota 2023 gevoegd. De Kadernota naar de participanten gestuurd met het verzoek om een zienswijze. De definitieve vaststelling van het UP is 29 juni 2022.
- Uitwerken en voorbereiden van een bijeenkomst met de raden voor de uitleg van het uitwerkingsplan en de definitieve vaststelling daarvan door het DB in het najaar van 2021.
- Inspelen op lopende initiatieven die onderdeel uitmaken van het uitvoeringsplan.
- Overleg met de provincie om de financiële uitgangspositie van het recreatieschap te versterken
- Door toename bezoekers extra inzet bij toezicht, handhaving en schoonmaakwerkzaamheden. De ervaring is dat toename van het bezoek naast een positieve beleving dit ook leidt tot meer vervuiling en vandalisme.

Het reguliere beheer en toezicht zijn nagenoeg volgens planning uitgevoerd.

Hiermee heeft het recreatieschap effectief invulling gegeven aan de hoofddoelstelling om steden en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio.

Wat heeft het gekost en opgeleverd?

De jaarrekening van Geestmerambacht over 2021 sloot met een minder grote onttrekking uit de reserve dan begroot. In plaats van € 987.803 is de onttrekking € 891.311.

Effecten van corona

- Door meer recreatie in eigen regio als gevolg van de coronamaatregelen is het bezoek toegenomen. De keerzijde is dat er naast extra schoonmaakkosten (vervuiling) er een toename is van overlast en vandalisme.
- Helaas was er nog steeds sprake van beperkende maatregelen in het kader van het organiseren van grote evenementen. Dat betekent dat de begrote opbrengsten slechts ten dele werden gerealiseerd.

In de onderstaande tabel en de bijbehorende grafiek is de toename van het aantal bezoekers tussen 2015 tot en met 2021 weergegeven. De stijging na 2019 hangt vooral samen met de corona-maatregelen.

Aantal bezoekers per jaar	Aantal
2021	1.686.589
2020	2.251.335
2019	1.425.400
2018	1.519.524
2017	920.976
2016	1.308.808
2015	1.132.886

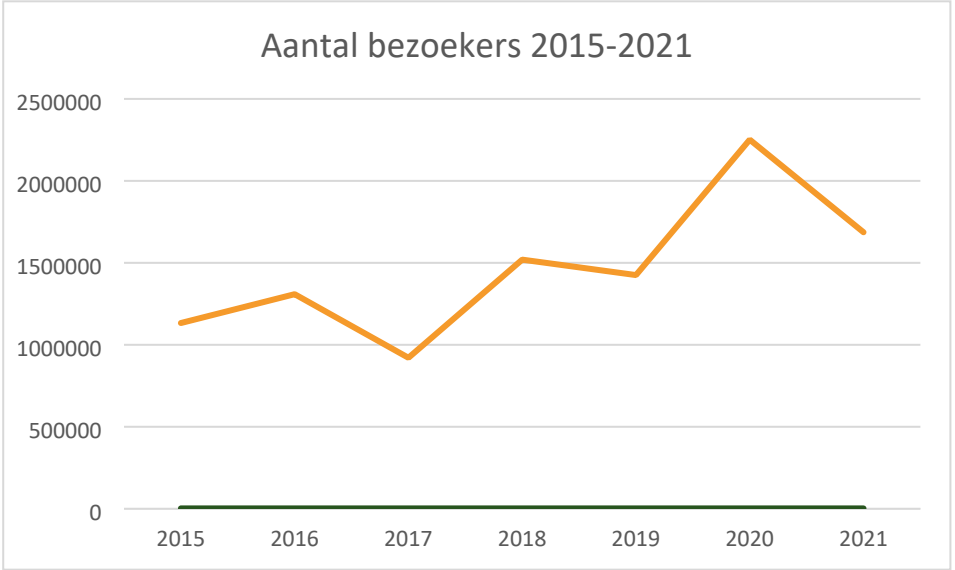

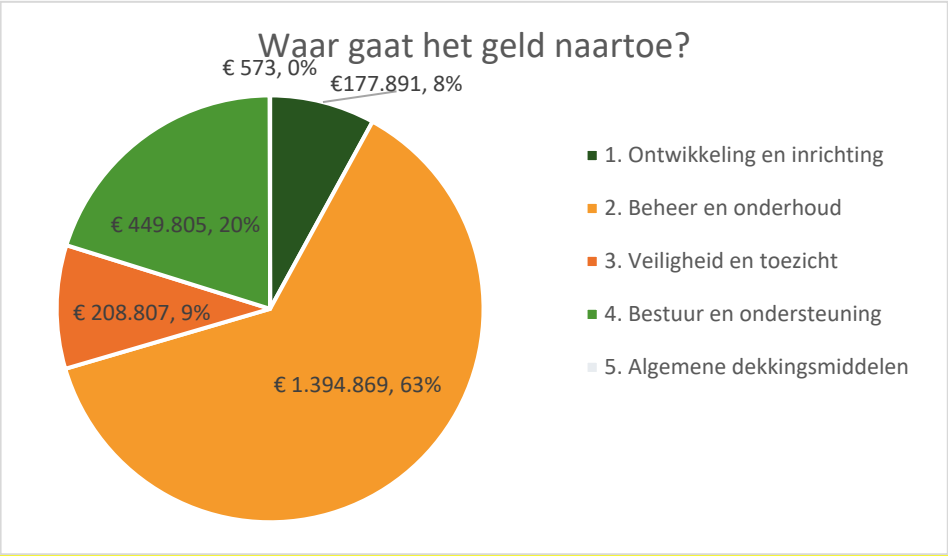

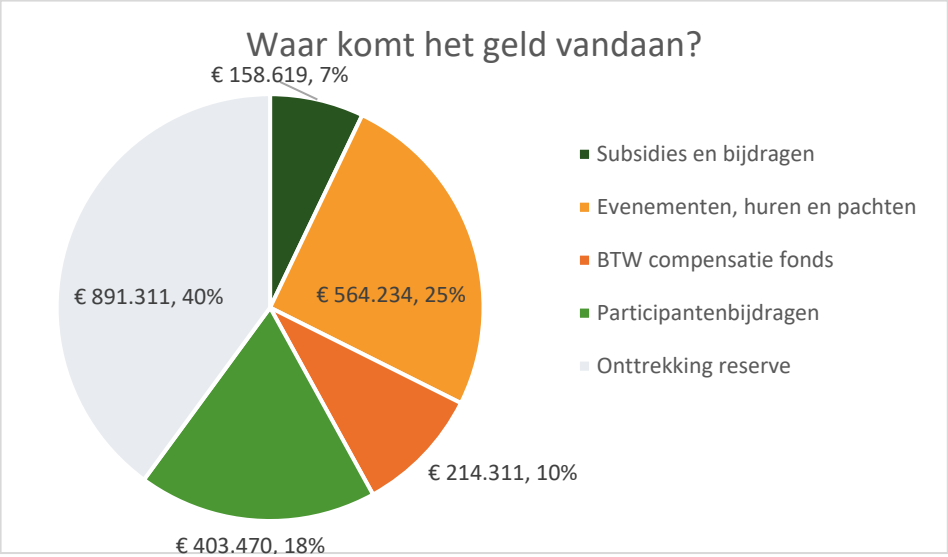

Hoogtepunten

Visie 2030

In 2021 is na een uitgebreid participatietraject de definitieve visie “Recreatiegebieden Geestmerambacht 2030 (“parkenlint tussen stad en dorp”) vastgesteld. Het bijbehorend Uitvoeringsplan is enkele malen besproken in het dagelijks bestuur en wordt in 2022 vastgesteld.

Samenwerking Esdégé-Reigersdaal

Door samenwerking met sociale ondernemingen draagt het recreatieschap bij aan duurzame inzetbaarheid van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat heeft geresulteerd in een 5-jarige samenwerkingsovereenkomst met Esdege-Reigersdaal om te komen tot een structurele samenwerking, startend in 2022.

Vergroten biodiversiteit

Door fasering in het beheer wordt een zo’n groot mogelijk biodiversiteit gerealiseerd door begrazing, maaien en afvoeren en natuurlijk bosbeheer

Rol toezicht verbeterd

De rol van gastheer in de gebieden vervuld en de zichtbaarheid verbeterd ondanks meer bezoek (Corona) en excessen.

Uitbreiding vaarnetwerk

In 2021 is gestart met het doorvaarbaar maken van het Daalmeerpad en het Venpad bij Sint Pancras als onderdeel van de Groene Loper. De werkzaamheden worden in 2022 verder afgerond.

Boomplantdag – Bos der Omarming

Op 13 en 27 november zijn in het Bos der Omarming bomen geplant ter nagedachtenis aan overleden kinderen.

Onderhoud en aanschaffingen

- Zowel in het deelgebied Park van Luna als in het deelgebied Geestmerambacht is divers terrein-meubilair vernieuwd (vlonders, banken en fitnesstoestellen).
- De brug over de N508 werd voorzien van een nieuwe slijtlaag.
- Een vervangende dienstauto werd aangeschaft.

Evenementen

Er werd een nieuwe overeenkomst met het Wintercircus getekend en is het bestuur akkoord met een vierde evenement, het Elroy-festival.

Overdracht

Het realiseren van diverse (structurele) opbrengsten door het afsluiten van meerjarige contracten (De Swaan) en eenmalige vergoedingen voor diverse opstallen dan wel de verkoop daarvan.

Fotowedstrijd

In verband met het 40-jarig bestaan van het recreatieschap was o.a. een fotowedstrijd georganiseerd. Op 23 april werden de prijswinnaars in het zonnetje gezet en werd een buitententoonstelling met foto's van de winnaars en overige genomineerden geopend.

Financieel resultaat

De jaarrekening van Geestmerambacht over 2021 heeft een minder grote onttrekking uit de reserve dan begroot, ad € 96.492. In plaats van € 987.803 is de onttrekking in 2021 € 891.311. Dat is het gevolg van:

- extra eenmalige baten (€ 163.000 – positief);
- het doorschuiven van de nog uit te voeren werkzaamheden voor het uitvoeringsplan naar 2022 (€ 73.000 – positief);
- diverse posten (€ 1.000 – positief);
- minder evenementen inkomsten (€ 104.000 negatief);
- extra kosten toezicht (€ 37.000 - negatief).

Resultaat	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil
Lasten	2.231.945	2.419.300	-187.355
Baten	1.340.634	1.431.497	-90.863
Saldo	**-891.311**	**-987.803**	**96.492**

Participantenbijdragen

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling is de participantenbijdrage jaarlijks geïndexeerd. Voor 2021 was de index 2,3%. De gemeente Bergen treedt uit de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2022.

Participantenbijdragen	Bijdragen-verdeling	Bijdrage in 2020	Bijdrage in 2021
Alkmaar	53,66%	211.649	216.517
Bergen	1,75%	6.908	7.067
Heerhugowaard	29,57%	116.618	119.300
Langedijk	15,02%	59.224	60.586
Totaal	**100,00%**	**394.399**	**403.470**

Ontwikkeling van reserves en voorzieningen

De belangrijkste wijzigingen bij de reserves en voorzieningen zijn:

- een onttrekking uit de bestemmingsreserve van € 891.311;
- een toename van de voorziening groot onderhoud met € 101.624;
- de totale reserves en voorzieningen bedragen per 31-12-2021 € 5.356.833.

Stand reserves	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2020	Verschil
Algemene reserve	48.000	48.000	-
Bestemmingsreserves	4.982.529	5.873.840	-891.311
Totaal reserves	**5.030.529**	**5.921.840**	**-891.311**
Voorziening groot onderhoud	326.304	224.681	101.624
Totaal reserves en voorzieningen	**5.356.833**	**6.146.520**	**-789.687**

Jaarverslag

Beleidsverantwoording

Hoofddoelstelling

Het doel van Geestmerambacht is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde;
d. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde belangen.

Alle activiteiten van het recreatieschap dragen bij aan deze doelen. Verder geven de in 2021 vastgestelde visie, de strategische en operationele doelen en het beleid van de participanten richting aan de activiteiten van Geestmerambacht.

Strategische doelen 2021

In 2021 is vooral ingezet op het realiseren van de volgende doelen:

- het vaststellen van de definitieve visie en het opstellen van het uitvoeringsplan;
- het vergroten van het gebruik van het gebied;
- het vergroten van de duurzaamheid;
- het verbeteren van de jaarstukken conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV).

Externe ontwikkelingen

Het recreatieschap heeft te maken met een aantal ontwikkelingen waar in 2021 op moest worden ingespeeld. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- de corona-pandemie;
- de oprichting van het bestuursbureau;
- het besluit van de provincie om de verkoop van de aandelen RNH te onderzoeken;
- het voorbereiden van een nieuwe GR als gevolg van de uittreding van de gemeente Bergen, de fusie van Heerhugowaard en Langedijk tot Dijk en Waard en de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen (14-12-21).

De gevolgen van corona voor het recreatieschap waren met name:

- het niet doorgaan van geplande evenementen;
- het mislopen van geplande inkomsten;
- intensiever gebruik en meer afval en vandalisme in de recreatiegebieden.

Vennootschapsbelasting

De activiteiten van het recreatieschap kunnen als volgt worden omschreven: beleidsbepaling, beheer en onderhoud van recreatieterreinen, genereren van publiciteit en ter beschikking stellen van recreatieterreinen voor openluchtrecreatie en evenementen. Geestmerambacht neemt het standpunt in dat haar activiteiten geen belaste ondernemingsactiviteiten vormen voor de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit wordt jaarlijks beoordeeld. In voorgaande jaren is het recreatieschap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. De verwachting is dat dit ook voor 2021 geldt.

Onvoorzien

Het recreatieschap had geen budget ‘onvoorzien’ begroot.

STRAND
VAN LUNA
Heerhugowaard
(Stad van de Zon)
STRAND
VAN LUNA
LABYRINT
HUYGEN-
DIJKBOS

Programmaverantwoording

De verschillende taken die het recreatieschap uitvoert, zijn verdeeld over 4 programma's, met een vijfde programma voor de algemene dekkingsmiddelen. De vijf programma's zijn:

1. Ontwikkeling en inrichting
2. Beheer en onderhoud
3. Toezicht en veiligheid
4. Bestuur en ondersteuning
5. Algemene dekkingsmiddelen

In de programma's zitten naast kosten ook exploitatieopbrengsten, zoals de inkomsten uit huren, (erf)pachten, vergunningen en gebruiksvergoedingen voor onder meer muziek- en sportevenementen.

Een groot deel van de kosten worden gedekt door de jaarlijkse financiële bijdrage van de participanten; de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. De exploitatieopbrengsten en de participantenbijdragen zijn verwerkt als baten in de begroting en jaarrekening van het recreatieschap. De bijdrage van de uitgetreden participant Schagen wordt als "bijdragen derden" verantwoord.
De lasten en baten zijn als volgt verdeeld over de programma's.

Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	177.891	105.078	-72.813
2. Beheer en onderhoud	1.394.869	605.523	-789.346
3. Veiligheid en toezicht	208.807	-	-208.807
4. Bestuur en ondersteuning	449.805	-	-449.805
5. Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves)	573	630.033	629.460
Totaal voor bestemming	**2.231.945**	**1.340.634**	**-891.311**
	Toevoeging	**Onttrekking**	**Saldo**
Ad 5. Mutaties reserves	37.672	-928.983	-891.311
Totaal na bestemming	**2.194.272**	**2.269.617**	**-**

Verkorte balans

De balans per 31 december 2021 kan verkort als volgt worden weergegeven (bedragen x € 1.000)

ACTIVA	2021	2020	PASSIVA	2021	2020
Vaste activa			***Vaste financieringsmiddelen***		
Materiële vaste activa	81	61	Eigen vermogen	5.031	5.922
Financiële vaste activa	-	-	Voorzieningen	326	225
			Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	-	-
Subtotaal	***81***	***61***	***Subtotaal***	***5.357***	***6.147***
Vlottende activa			***Vlottende passiva***		
Vorderingen en overlopende activa	1.181	1.334	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	168	134
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	4.241	4.791	Overlopende passiva	35	13
Liquide middelen	58	108			
Subtotaal	***5.479***	***6.233***	***Subtotaal***	***204***	***147***
Totaal	**5.560**	**6.293**	**Totaal**	**5.560**	**6.293**

Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2021

	Jaarrekening 2021			Begroting na wijziging 2021			Jaarrekening 2020		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1. Ontwikkeling en inrichting	177.891	105.078	-72.813	458.192	280.000	-178.192	1.594.688	1.382.196	-212.492
2. Beheer en onderhoud	1.394.869	605.523	-789.346	1.318.432	543.227	-775.205	1.223.499	349.013	-874.487
3. Veiligheid en toezicht	208.807	-	-208.807	153.413	-	-153.413	158.375	-	-158.375
4. Bestuur en ondersteuning exclusief overhead	25.518	-	-25.518	22.383	-	-22.383	18.198	-	-18.198
5. Algemene dekkingsmiddelen exclusief mutaties reserves en heffing vennootschapsbelasting	573	630.033	629.460	1.860	608.270	606.410	578	714.268	713.690
Overhead	424.286	-	-424.286	465.020	-	-465.020	578.078	-	-578.078
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**2.231.945**	**1.340.634**	**-891.311**	**2.419.300**	**1.431.497**	**-987.803**	**3.573.417**	**2.445.477**	**-1.127.940**
Resultaatbestemming (mutaties reserves)	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo**
Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	37.672	-928.983	-891.311	-	-987.803	-987.803	43.605	-1.171.545	-1.127.940
Totaal mutaties reserves	**37.672**	**-928.983**	**-891.311**	**-**	**-987.803**	**-987.803**	**43.605**	**-1.171.545**	**-1.127.940**
Gerealiseerd resultaat			**-**			**-**			**-**

In bovenstaande tabel is de begroting na wijziging 2021 opgenomen als referentie, omdat in deze programmaverantwoording de jaarrekening 2021 wordt verantwoord ten opzichte van de begroting na wijziging 2021. Voor een vergelijking met naast de begroting na wijziging 2021 ook de begroting voor wijziging 2021, zie het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2021 in de Jaarrekening.

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting

Visie

Met het programma ontwikkeling en inrichting heeft het recreatieschap zich ingezet voor de ontwikkeling van recreatie en natuur. In 2021 gebeurde dat vooral door:

- In januari is de conceptvisie “Visie 2030 parkenlint tussen stad en dorp” door het AB vastgesteld.
- Op basis van de visie is een uitvoeringsplan gemaakt. Hierin zijn de 14 projecten uit de visie geprioriteerd in de tijd gezet. Er is berekend wat de kosten zijn om de algemene projecten (zoals het maken van een nieuw omgevingsplan) uit te voeren en de gebiedsgebonden projecten voor te bereiden. Het uitvoeringsplan is enkele malen besproken in het dagelijks bestuur en voorlopig vastgesteld. De definitieve vaststelling is gepland op 29 juni 2022.
- In het uitvoeringsplan is een uitgebreide risicoparagraaf opgenomen, omdat er een groot aantal onzekerheden kleeft aan het realiseren van de in de visie geschetste te behalen inkomsten.
- In de tussentijd wordt ingespeeld op initiatieven van derden die feitelijk in het uitvoeringsplan een plek zouden krijgen, maar vanuit de markt zich eerder aandienen.
- Er is een initiatief genomen om te komen tot uitbreiding van het overleg met georganiseerde groepen, zoals de ondernemers in de noordrand en de stichting Kleimeer.
- Er is bestuurlijk overleg met de provincie gevoerd om de financiële positie van het recreatieschap te versterken. Dit heeft nog geen concrete resultaten opgeleverd.

Prestaties per taakveld in 2021

Taakveld 2.1.1 Verkeer en vervoer

Dit taakveld omvat de realisatie van nieuwe wegen, paden, parkeerterreinen, kunstwerken, weg- en terreinmeubilair.

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Dit taakveld omvat het ambitie- en visieproces, de programmering daarvan in een uitvoeringsplan en de werving van ondernemers. De totale lasten zijn € 108.488 lager dan begroot. Ten eerste komt dit door lagere lasten van de visie- en uitvoeringskosten (€ 73.075). Deze schuiven door naar 2022. Ten tweede (totaal € 35.414) door minder inzet van het team ELG en door verschuiving van werkzaamheden ECC naar programma 2 – taakveld 3.1 (Openbaar groen).

Taakveld 3.2.1 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Dit taakveld omvat de fysieke locatieontwikkelingen.
Hier is € 8.132 meer uitgegeven vanwege herverdeling van de inzet RNH

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Door het ondernemersloket zijn de verzoeken van ondernemers behandeld en zo nodig verder begeleid. De lasten zijn conform begroting.

Taakveld 5.7.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Dit taakveld omvat met name het gebiedsinrichtingsproject Uitbreiding Geestmerambacht.

Een deelproject van Uitbreiding Geestmerambacht, de aanleg van de wandelbrug langs de Nauertogt over de ringsloot van de Kleimeer, heeft vertraging opgelopen.

In 2021 is wel bijgedragen aan het doorvaarbaar maken van het Daalmeerpad en het Venpad bij Sint Pancras. Op het gehele project zijn hierdoor € 174.922 minder kosten gemaakt dan begroot voor 2021. Dit project wordt volledig gesubsidieerd door de Provincie Noord-Holland. De baten zijn daardoor ook € 174.922 lager. Het niet uitgegeven budget in 2021 schuift door naar 2022.

Baten en lasten

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil 2021	Jaarrekening 2020
Bedrijfskosten	125.976	372.000	-246.024	1.437.455
Inzet RNH	51.915	86.192	-34.278	157.234
Totale lasten	***177.891***	***458.192***	***-280.301***	***1.594.688***
Opbrengsten	-	-	-	-
Subsidies en	105.078	280.000	-174.922	1.382.196
Totale baten	***105.078***	***280.000***	***-174.922***	***1.382.196***
Saldo	**-72.813**	**-178.192**	**105.379**	**-212.492**

Lasten en baten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
2.1 verkeer en vervoer	-	-
3.1 economische ontwikkeling	48.408	-
3.2.1 fysieke bedrijfsinfrastructuur	13.132	-
3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.265	-
5.7.1 openbaar groen en (openlucht) recreatie	114.086	105.078
Totaal	**177.891**	**105.078**

Specificatie van de projecten per taakveld

Taakveld	Projectnaam	Jaarrekening 2021		Begroting na wijziging 2021		Verschil (realisatie minus begroting)	
Nr.		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
3.1	Reguliere werkzaamheden economische ontwikkeling	5.483	-	40.896	-	-35.414	-
3.1	Uitvoeringsprogramma visie	42.925		116.000		-73.075	-
	Subtotaal taakveld 3.1	**48.408**	**-**	**156.896**	**-**	**-108.488**	**-**
3.2.1	Reguliere werkzaamheden ontwikkeling en inrichting fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.115	-	-	-	5.115	-
3.2.1	Locatieontwikkeling Wagenweg 6	8.017		5.000	-	3.017	-
	Subtotaal taakveld 3.2.1	**13.132**	**-**	**5.000**	**-**	**8.132**	**-**
3.3	Reguliere werkzaamheden bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.265	-	2.697	-	-433	-
	Subtotaal taakveld 3.3	**2.265**	**-**	**2.697**	**-**	**-433**	**-**
5.7.1	Reguliere werkzaamheden openbaar groen en (openlucht)recreatie	6.008	-	13.599	-	-7.591	-
5.7.1	Druktemonitor	3.000	-	-	-	3.000	-
5.7.1	Uitbreiding Geestmerambacht	105.078	105.078	280.000	280.000	-174.922	-174.922
	Subtotaal taakveld 5.7.1	**114.086**	**105.078**	**293.599**	**280.000**	**-179.513**	**-174.922**
	Totaal	**177.891**	**105.078**	**458.192**	**280.000**	**-280.301**	**-174.922**

Programma 2. Beheer en onderhoud

Visie

Met het programma beheer en onderhoud heeft het recreatieschap zich ingezet voor de instandhouding van recreatie en natuur. In 2021 ging het vooral om:

1. Instandhouding van recreatiegebieden en -voorzieningen die aantrekkelijk, schoon en veilig zijn, volgens de gemiddelde CROW-beeldkwaliteit B.
2. D.m.v. inhuur of overeenkomsten de samenwerking zoeken met werknemers vanuit sociale werkvoorziening, met als doel het verhogen van maatschappelijk draagvlak.
3. Door fasering in het beheer trachten een zo'n groot mogelijk biodiversiteit te laten ontstaan.
4. Middels tijdelijke contracten invulling geven aan de vrijgekomen ontwikkellocaties met als doel inkomsten te genereren.

Zie voor nadere informatie ook de paragraaf kapitaalgoederen↗.

Door samenwerking met sociale ondernemingen draagt het recreatieschap bij aan duurzame inzetbaarheid van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze mensen met een sw-indicatie of een re-integratietraject werden ingezet via Esdégé-Reigersdaal en WNK. Er zijn gesprekken gevoerd met Esdege-Reigersdaal om te komen tot een structurele samenwerking, wat begin 2022 heeft geresulteerd in een 5-jarige samenwerkingsovereenkomst. Esdege-Reigersdaal zal daarbij gebruik gaan maken van de units die achter het beheerkantoor staan. In 2022 wordt het aantal medewerkers vanuit WNK uitgebreid tot 2 personen.

Prestaties per taakveld in 2021

Taakveld 2.1.2 Verkeer en vervoer

Dit taakveld omvat het onderhouden van wegen, paden, parkeerterreinen, kunstwerken, weg- en terreinmeubilair.

De reguliere werkzaamheden bedroegen € 58.101. Daarnaast was er de dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 138.000 conform de begroting. De onttrekking van € 60.984 voor het groot onderhoud wegen en paden is € 101.516 lager dan begroot. Dat kwam doordat minder onderhoud dan begroot noodzakelijk was.

Taakveld 3.2.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Dit taakveld omvat het vastgoedbeheer.

- Er is ook dit jaar contact onderhouden met de diverse ondernemers in het gebied. Waar mogelijk is ingespeeld op hun wensen in dit tweede coronajaar.
- Wat betreft de Swaan is de geplande eigendomsoverdracht aan een nieuwe ondernemer eind 2021 gerealiseerd. Dit betekent dat er nieuw elan is en financiering voor vernieuwing van het aanbod.
- Nog steeds worden gronden van het recreatieschap in tijdelijke landbouwkundige exploitatie uitgegeven, in afwachting van ontwikkeling, zoals beschreven in de visie.
- Het team Vastgoed heeft gezorgd voor onder andere de afhandeling van canonherzieningen en andere notariële wijzigingen van erfpachtcontracten. Daarnaast is er ingezet op het afronden van een aantal dossiers zoals De Swaan, Oosttangent en Langedijk en de verkoop van grond (Nauertogt 21). De incidentele opbrengsten zijn verantwoord bij 5.7.2 Openbaar groen en openluchtrecreatie.

De werkelijke kosten voor de reguliere werkzaamheden bedroegen € 70.917 (nagenoeg conform begroting). De opbrengsten (€ 345.653) waren licht hoger dan begroot (€ 343.286).

Taakveld 3.4 Economische promotie

Dit taakveld omvat gebiedspromotie en communicatie. De werkelijke kosten waren € 72.226 en daarmee lager dan begroot (€ 78.164).

Taakveld 5.3 Cultuur presentatie en productie

Het faciliteren en begeleiden van evenementen door eigen medewerkers was lager dan begroot (circa € 4.000). Het niet doorgaan van de geplande evenementen (corona-effecten) leidde tot lagere opbrengsten van € 16.258. Ten opzichte van de begrote opbrengst van € 120.000 is dat € 103.742 lager.

Taakveld 5.7.2 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Dit taakveld omvat het onderhouden van gras, beplanting, water, stranden, speeltoestellen, evenemententerreinen, routes:

- In het verslagjaar kon een groot speelelement worden vernieuwd.
- Het vergroten van de biodiversiteit vindt al enkele jaren plaats door begrazing, maaien en afvoeren en natuurlijk bosbeheer.
- De reguliere onderhoudswerkzaamheden waren € 68.938 hoger dan begroot (€ 892.129). Dat komt door:
  - hogere schoonmaakkosten (€ 23.000 extra) omdat meer mensen in coronatijd het gebied bezochten en het aantal schoonmaakronden steeg van 2 naar 3 maal per week;
  - een structurele verschuiving van de werkzaamheden van locatiebeheer naar de medewerkers van Beheer (zie ook programma 4 – Bestuur en ondersteuning);
  - en een verschuiving van werkzaamheden van programma 1 – Economische ontwikkeling naar dit taakveld “Openbaar groen”.
- de dotatie aan de voorziening groot onderhoud was conform begroting en bedroeg € 115.000. De onttrekking was € 90.393, waardoor de voorziening openbaar groen en openluchtrecreatie met € 24.607 is toegenomen in 2021.
- jaarlijks onderhoud door MTB-Noordwest van het mtb-parcours.
- de werkelijke baten waren € 243.612 en zijn daarmee € 163.671 hoger dan de begrote baten van € 79.941. De verklaring voor de hogere eenmalige baten is:
  - vergoeding opstal De Swaan - onderdeel van nieuwe inkomsten zoals voorzien in visie 2030 (€ 96.000);
  - vergoeding opstal Oosttangent – Liander (€ 39.000);
  - vergoeding opstallen Langedijk 285-307 aan HVC-Warmte (€ 17.000);
  - verkoop grond Nauertogt 21 (€ 11.000).

Baten en lasten

Programma 2. Beheer en onderhoud	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil 2021	Jaarrekening 2020
Bedrijfskosten DO	440.034	416.712	23.321	426.749
Overige bedrijfskosten	192.895	236.531	-43.636	199.744
Inzet RNH	491.697	394.944	96.752	331.631
GO*	151.376	280.500	-129.124	348.503
Kapitaallasten	17.244	17.244	0	12.375
Subtotaal lasten	***1.293.245***	***1.345.932***	***-52.686***	***1.319.002***
Dotatie voorziening GO*	253.000	253.000	-	253.000
Onttrekking voorziening GO*	-151.376	-280.500	129.124	-348.502
Saldo mutaties voorziening GO	101.624	-27.500	129.124	-95.502
Totale lasten	**1.394.869**	**1.318.432**	**76.438**	**1.223.499**
Opbrengsten	561.582	499.286	62.296	305.524
Projectsubsidies	43.941	43.941	0	43.489
Totale baten	**605.523**	**543.227**	**62.296**	**349.013**
Saldo	**-789.346**	**-775.205**	**-14.141**	**-874.487**

*) GO betreft groot onderhoud en kleine vervangingen waarvan de kosten minder dan € 50.000 bedragen.

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
2.1 verkeer en vervoer	196.101	-
3.2.2 fysieke bedrijfs-infrastructuur	70.917	345.653
3.4 economische promotie	72.226	-
5.3 cultuur presentatie en productie	31.253	16.258
5.7.2 openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.024.372	243.612
Totaal	**1.394.869**	**605.523**

Specificatie van de projecten per taakveld

Taakveld	Projectnaam	Jaarrekening 2021		Begroting na wijziging 2021		Verschil (realisatie minus begroting)	
Nr.		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
2.1.2	Reguliere werkzaamheden beheer verkeer en vervoer	58.101		40.159	-	17.942	-
2.1.2	Dotatie voorziening GO/V	138.000		138.000	-	-	-
2.1.2	GO/V	60.984		162.500	-	-101.516	-
2.1.2	Onttrekking voorziening GO/V	-60.984		-162.500	-	101.516	-
	Subtotaal taakveld 2.1.2	**196.101**	**-**	**178.159**	**-**	**17.942**	**-**
3.2.2	Reguliere werkzaamheden beheer fysieke bedrijfsinfrastructuur	70.917	345.653	71.184	343.286	-267	2.367
	Subtotaal taakveld 3.2.2	**70.917**	**345.653**	**71.184**	**343.286**	**-267**	**2.367**
3.4	Reguliere werkzaamheden economische promotie	72.226		78.164		-5.939	-
	Subtotaal taakveld 3.4	**72.226**	**-**	**78.164**	**-**	**-5.939**	**-**
5.3	Reguliere werkzaamheden cultuurpresentatie en productie	-		-		-	-
5.3	Evenementen	31.253	16.258	35.491	120.000	-4.237	-103.742
	Subtotaal taakveld 5.3	**31.253**	**16.258**	**35.491**	**120.000**	**-4.237**	**-103.742**
5.7.2	Reguliere werkz. beheer openbaar groen en openluchtrecreatie	892.129	243.612	823.191	79.941	68.938	163.671
5.7.2	Dotatie voorziening GO/V	115.000		115.000		-	-
5.7.2	GO/V	90.393		118.000		-27.607	-
5.7.2	Onttrekking voorziening GO/V	-90.393		-118.000		27.607	-
5.7.2	Kapitaallasten	17.244		17.244		-	-
	Subtotaal taakveld 5.7.2	**1.024.372**	**243.612**	**955.434**	**79.941**	**68.938**	**163.671**
	Totaal	**1.394.869**	**605.523**	**1.318.432**	**543.227**	**76.438**	**62.296**

Programma 3. Toezicht en veiligheid

Visie

Met het programma Toezicht en veiligheid heeft het recreatieschap zich ingezet voor het:

- Vervullen van gastheerrol, maximaal zichtbaar en aanspreekbaar voor bezoekers.
- Toezicht houden en handhaven op het gebruik van het recreatiegebied, e.e.a. volgens wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Geestmerambacht.
- Bijdragen aan het onderhoud van de recreatiegebieden.

Prestaties per taakveld in 2021

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

- De rol van gastheer in de gebieden vervuld en de zichtbaarheid verbeterd.
- Inspelen op de het intensievere gebruik van recreatiegebieden vanwege corona.
- Verkeerd gebruik van de recreatiegebieden zo veel mogelijk beheerst
- Het jaarlijks handhavingsplan is opgesteld.
- Er is extra toezicht in de weekenden ingehuurd, zeker nadat er zich diverse excessen hadden voorgedaan. Deze zijn terug te voeren op afwijkend gedrag door coronabeperkingen.

De totale kosten waren € 55.394 hoger dan begroot (€ 208.807 i.p.v. € 153.413). Dit wordt verklaard door de toegenomen drukte en het intensiever gebruik van het recreatiegebied (corona-effecten) waardoor met name in de weekenden meer inzet nodig was (€ 37.000). Het restant wordt verklaard door tariefswijzigingen. Conform de handleiding overheidstarieven is de opslag voor kantoor- en bedrijfskosten in die uurtarieven niet meer als een percentage van de loonkosten, maar als een vast bedrag per fte opgenomen, ongeacht de loonschaal. Het effect hiervan is dat de tarieven voor de hoge loonschalen omlaag zijn gegaan en voor de lage loonschalen omhoog. Het effect op het totaal van de programma's is nagenoeg nihil maar tussen de programma's zien we verschuivingen (zie ook de najaarsrapportage 2021).

Baten en lasten

Programma 3. Toezicht en veiligheid	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil 2021	Jaarrekening 2020
Bedrijfskosten	5.117	6.648	-1.532	5.815
Inzet RNH	203.690	146.765	56.925	152.560
Totale lasten	**208.807**	**153.413**	**55.394**	**158.375**
Opbrengsten	-	-	-	-
Totale baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo	**-208.807**	**-153.413**	**-55.394**	**-158.375**

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
1.2 openbare orde en veiligheid	208.807	-
Totaal	**208.807**	**-**

Programma 4. Bestuur en ondersteuning

Met het programma Bestuur en ondersteuning heeft het recreatieschap zich ingezet voor de bestuurlijke ondersteuning, de agendering van en het opstellen van de bestuursvoorstellen.

Speerpunten

Voor 2021 waren de speerpunten:

- vaststelling van de visie en opstellen concept-uitvoeringsplan;
- aanscherpen planning & controlcyclus;
- vernieuwen en actualiseren risicoanalyse;
- het verder implementeren van de financiële transitie conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- voorbereiding overdracht werkzaamheden aan het Bestuursbureau per 1-1-2022.

Prestaties per taakveld in 2021

Taakveld 0.1 Bestuur

- accountantscontrole bij jaarrekening 2020;
- goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening 2020;
- interim-controle 2021.

Taakveld 0.4 Overhead

- verder uitwerken van de financiële transitie conform BBV-regelgeving;
- verbeterde bestuurlijke besluitvorming (tijdigheid en volledigheid);
- verbeterde planning & control en gebruiksvriendelijkheid van de P&C-documenten;
- continuering van aanpassing bedrijfsvoering, voortkomend uit de corona pandemie (op afstand werken en vergaderen etc.);
- verbeterd omgevingsmanagement.

Baten en lasten

De totale kosten in programma 4 Bestuur en ondersteuning waren in totaal € 37.598 lager dan begroot. Dit wordt verklaard door:

- lagere kosten (€ 62.000) bij locatiebeheer door verschuiving werkzaamheden van programma 4 naar programma 2 – Beheer Openbaar Groen;
- lagere kantoorkosten (€ 17.000);
- lagere kosten inzet secretariaat (€ 11.000);
- extra kosten bij programmasturing bij het visietraject (€ 49.000);
- diverse kleine posten (€ 3.000 hogere kosten).

Programma 4. Bestuur en ondersteuning	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil 2021	Jaarrekening 2020
Bedrijfskosten	43.951	60.927	-16.976	87.685
Inzet RNH	405.854	426.476	-20.623	508.591
Totale lasten	**449.805**	**487.403**	**-37.598**	**596.276**
Opbrengsten	-	-	-	-
Totale baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo	**-449.805**	**-487.403**	**37.598**	**-596.276**

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
0.1 bestuur	25.518	-
0.4 overhead	424.286	-
Totaal	**449.805**	**-**

Specificatie taakveld 0.4 overhead	Jaarrekening 2021		Begroting na wijziging 2021		Verschil (realisatie minus begroting)	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bestuursadvisering en programmasturing	153.515	-	113.415	-	40.100	-
Secretariaat	49.449	-	59.316	-	-9.867	-
Financiële control en administratie	83.826	-	86.595	-	-2.768	-
Aansturing beheerteam en toezichthouders	119.064	-	167.151	-	-48.087	-
Kantoor- en bedrijfskosten	18.433	-	38.544	-	-20.111	-
Totaal	**424.286**	**-**	**465.020**	**-**	**-40.734**	**-**

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen

Gebeurtenissen per taakveld in 2021

Taakveld 0.5 Treasury

- financiering van het vastgestelde beleid;
- zo weinig mogelijk financieringskosten;
- het beperken van de (financiële) risico's.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Het resultaat van programma 5 (voor bestemming) was € 21.763 hoger door:

- meer baten uit het Btw Compensatie Fonds (BCF) van € 14.311;
- restant wordt met name verklaard door bijdrage gemeente Schagen uit 2020.

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting

De activiteiten van het recreatieschap kunnen als volgt worden omschreven: beleidsbepaling, beheer en onderhoud van recreatieterreinen, genereren van publiciteit en ter beschikking stellen van recreatieterreinen voor openluchtrecreatie en evenementen. Geestmerambacht neemt het standpunt in dat haar activiteiten geen belaste ondernemingsactiviteiten vormen voor de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit wordt jaarlijks beoordeeld. In voorgaande jaren is het recreatieschap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. De verwachting is dat dit ook voor 2021 geldt.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

Het recreatieschap heeft verschillende reserves, die elk voor hun eigen doelen worden ingezet. Het uitvoeren van de beleidsbepalingen gebeurt conform de Nota reserves en voorzieningen. De bestemmingsreserve egalisatie is ingesteld als dekking voor de jaarlijkse kapitaalslasten. Het doel van elke reserve is nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen. De belangrijkste mutaties zijn:

- De dekking van het tekort leidde tot een onttrekking uit de bestemmingsreserve exploitatie van € 920.262 (begroot € 979.082).
- Aan de bestemmingsreserve egalisatie werd een bedrag van € 37.672 toegevoegd terwijl een bedrag van € 8.721 werd onttrokken. Per saldo werd een bedrag van € 28.951 toegevoegd. De begrote onttrekking was € 8.721.

Baten en lasten

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Afwijking 2021	Jaarrekening 2020
Bedrijfskosten	573	1.860	-1.287	578
Inzet RNH	-	-	-	-
Totale lasten	**573**	**1.860**	**-1.287**	**578**
Participantenbijdragen	403.470	403.470	-0	394.399
Opbrengsten	226.563	204.800	21.763	319.869
Totale baten	**630.033**	**608.270**	**21.763**	**714.268**
Saldo voor bestemming	**629.460**	**606.410**	**23.050**	**713.690**
Mutaties reserves	-891.311	-987.803	96.492	-1.127.940
Saldo na bestemming	**1.520.770**	**1.594.213**	**-73.443**	**1.841.630**

Specificatie van de resultaatbestemming door mutaties reserves

Resultaatbestemming (ad 5. mutaties reserves)	Jaarrekening 2021			Begroting na wijziging 2021			Jaarrekening 2020		
	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve exploitatie	-	-920.262	-920.262	-	-979.082	-979.082	-	-1.171.545	-1.171.545
Bestemmingsreserve egalisatie	37.672	-8.721	28.951	-	-8.721	-8.721	43.605	-	43.605
Totaal mutaties reserves	**37.672**	**-928.983**	**-891.311**	**-**	**-987.803**	**-987.803**	**43.605**	**-1.171.545**	**-1.127.940**

Ontwikkeling van reserves

	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2020	Verschil
Algemene reserve	48.000	48.000	-
Bestemmingsreserves	4.982.529	5.873.840	-891.311
Totaal reserves	**5.030.529**	**5.921.840**	**-891.311**

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
0.5 treasury	573	-
0.8 overige baten en lasten	-	630.033
0.9 vennootschapsbelasting	-	-
0.10 mutaties reserves	-	891.311
Totaal	**573**	**1.521.343**

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre Recreatieschap Geestmerambacht in staat is om middelen vrij te maken en daarmee substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid veranderd moet worden.

Het totale bedrag aan potentiële risico's (in euro's) wordt vergeleken met de weerstandscapaciteit: de mogelijk in te zetten middelen om de risico's te dragen. De weerstandscapaciteit moet groter zijn dan het berekende weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te berekenen zijn alle risico's, waarvoor geen maatregelen getroffen zijn en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie, geïnventariseerd. Per risico wordt de kans vermenigvuldigd met de potentiële omvang in euro's. Het berekende weerstandsvermogen bedraagt op 31-12-2021 € 375.750. De onderbouwing hiervan is als bijlage IV opgenomen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bij het recreatieschap wordt gevormd door de algemene reserve. De bestemmingsreserves en voorzieningen zijn voor specifieke doelen bestemd.

In de begroting is geen post "onvoorzien" opgenomen voor het opvangen van niet voorziene lasten in de loop van het jaar. Bij Recreatieschap Geestmerambacht heeft iedere onvoorziene last van substantiële betekenis dus directe gevolgen, waardoor de uitvoering van het beleid onder druk kan komen te staan.

Ook heeft het recreatieschap geen stille reserves. Stille reserves zijn activa die tegen geen of een te lage waarde zijn gewaardeerd en direct verkoopbaar zijn.

De omvang van de huidige algemene reserve (weerstandscapaciteit) is € 48.000 en ligt onder het niveau van het benodigde weerstandsvermogen (€ 375.750). Het bestuur heeft besloten aan te sluiten bij het uitgangspunt van de regio om slechts een beperkte algemene reserve aan te houden voor de GR: de norm is 2,5% van de lasten. De consequentie hiervan is dat een beroep op de participanten gedaan moet worden wanneer de risico's die zich voordoen het bedrag van de algemene reserve overschrijden.

Kengetallen

Conform het BBV worden de kengetallen in onderstaande tabel vermeld.

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) wordt dit als voldoende bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Het recreatieschap heeft geen leningen, vandaar de negatieve ratio.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Een ratio >50% wordt in de regel als voldoende beschouwd.

Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. De commissie BBV geeft aan dat een ratio > 0,6% acceptabel is.

	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Netto schuldquote	-394%	-355%	-249%
Idem gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-394%	-355%	-249%
Solvabiliteitsratio	90%	93%	94%
Structurele exploitatieruimte	6%	2%	0%
Grondexploitatie	n.v.t.		
Belastingcapaciteit	n.v.t.		

B. Kapitaalgoederen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het onderhoud van de kapitaalgoederen, onderscheiden naar de volgende categorieën:

- Verhardingen
- Civiele kunstwerken
- Groen
- Water, oevers en stranden
- Terreinmeubilair
- Hygiënische maatregelen/nutsvoorzieningen, riolering en reiniging
- Gebouwen en materieel

Beeldkwaliteitsniveau

Op 14 november 2018 is het beheerplan in het bestuur gepresenteerd en is het gewenste beeldkwaliteitsniveau vastgesteld op basis van de CROW "kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2018". CROW staat (oorspronkelijk voor) het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. De uitvoeringsorganisatie probeert met het beperkte budget zo goed mogelijk de beoogde beeldkwaliteit te handhaven.

De CROW-systematiek bevat kwaliteitsnormen van A+ (top)-A-B-C-D. Bij het GAB is de beeldkwaliteit op sommige onderdelen vastgesteld op A (hoge kwaliteit) en op andere onderdelen op B (voldoende kwaliteit).

Bij de instandhouding wordt onderscheid gemaakt tussen dagelijks onderhoud (DO), groot onderhoud (GO) en vervangingen (VV).

Dagelijks/ jaarlijks onderhoud

DO omvat de reguliere, jaarlijks terugkerende kosten voor de instandhouding. Het DO betaalt het recreatieschap uit de exploitatiebegroting.

Groot onderhoud en kleine vervangingen

GO omvat de kosten voor instandhouding die niet ieder jaar terugkeren en niet levensduur verlengend zijn. Deze maatregelen worden uitgevoerd op basis van de meerjarenplanning en inspecties.

Het GO en kleine VV (vervangingen tot € 50.000) betaalt het recreatieschap uit de voorziening GO. Die voorziening wordt gevoed met een jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatiebegroting. De jaarlijkse dotatie is berekend op basis van het werkelijk geplande groot onderhoud en de kleine vervangingen voor de komende 10 jaren, zoals dat vastligt in een door het bestuur vastgesteld beheerplan (zie de meerjarenbegroting).

De kosten voor GO en kleine VV worden geboekt via de exploitatie, met daar tegenover een even grote onttrekking uit de voorziening. Op deze manier worden de betreffende lasten goed gemonitord.

Grote vervangingen

Grote VV, maatschappelijke vervangingen boven de € 50.000 en economische vervangingen (zoals gebouwen en auto's) boven de € 10.000 betaalt het recreatieschap uit de reserve. Vanuit de bestemmingsreserve exploitatie wordt een bedrag ter grootte van het netto investeringsbedrag overgeheveld naar de bestemmingsreserve egalisatie.

Het BBV schrijft voor dat alle investeringen als bezit (materiële vaste activa) op de balans moeten staan. Op de balans is rekening gehouden met een realistische jaarlijkse waardedaling.

Die waardedaling leidt tot de jaarlijkse afschrijvingslasten (kapitaallasten). De bestemmingsreserve egalisatie dient ter dekking van de kapitaallasten van geactiveerde kapitaaluitgaven.

Totale lasten DO, GO en VV

Totale lasten kapitaalgoederen (in programma 2)	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	440.034	416.712	426.749
Groot onderhoud en kleine vervangingen	151.376	280.500	348.503
Kapitaallasten	17.244	17.244	12.375
Totaal	**608.654**	**714.456**	**787.627**

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Maatschappelijke vervangingen >50.000	-	-	-
Economische vervangingen	37.672	-	43.605

Hieronder worden de kapitaalgoederen per taakveld en categorie verder uitgewerkt.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Totale lasten 2.1 VERKEER EN VERVOER	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Verhardingen	43.468	158.812	210.521
Civiele kunstwerken	45.376	22.926	26.876
Inzet RNH en overige bedrijfskosten	30.241	20.921	2.768
En per saldo toevoeging (of onttrekking) aan de voorziening GO	77.016	-24.500	-85.466
Totaal	**196.101**	**178.159**	**154.699**

Categorie verhardingen

Recreatieschap Geestmerambacht beheert in totaal 18 hectare aan verhardingen in de vorm van gesloten verharding (asfalt) voor rijbanen, parkeerterreinen, fiets- en wandelpaden en half verharding voor de overige wandelpaden. Ook de ruiterpaden zijn in deze categorie opgenomen. De wegen en paden worden periodiek geïnspecteerd om vast te stellen waar onderhoud noodzakelijk is.

Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2021 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Half-verhardingen Huygendijkbos
- Onderhoud bermen-fietspaden bij Strand van Luna

VERHARDINGEN	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	27.860	10.312	8.724
Groot onderhoud en kleine vervangingen	15.607	148.500	201.797
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	**43.468**	**158.812**	**210.521**

Categorie civiele kunstwerken

Het recreatieschap heeft meerdere kunstwerken waaronder o.a. 1 grote stalen brug over de N508 en 3 andere grote bruggen in beheer, ook de fietstunnel onder de N504 valt onder kunstwerken.

Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2021 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Groot onderhoud stalen brug N508

CIVIELE KUNSTWERKEN	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	-	8.926	5.207
Groot onderhoud en kleine vervangingen	45.376	14.000	21.669
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	**45.376**	**22.926**	**26.876**

Taakveld 5.7.2 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Totale lasten 5.7.2 OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Groen	219.315	210.902	252.503
Water, oevers en stranden	76.586	63.962	63.776
Terreinmeubilair	94.968	111.926	83.821
Hygiënische maatregelen / nuts, riolering en reiniging	91.154	63.894	107.666
Gebouwen en materieel	37.787	82.034	42.464
Inzet RNH en overige bedrijfskosten (inclusief routebeheer)	479.955	425.716	407.951
En per saldo toevoeging (of onttrekking) aan de voorziening GO	24.607	-3.000	-10.036
Totaal	**1.024.372**	**955.434**	**948.145**

Categorie groen

Recreatieschap Geestmerambacht bevat in totaal 261 hectare aan grasvegetatie in de vorm van intensieve- en extensieve grasvegetatie, moeras en rietlanden. Verder heeft het recreatieschap in totaal 60 ha beplanting.

Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2021 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- knotten wilgen Schagerweg (N245)

GROEN	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	219.315	208.402	209.474
Groot onderhoud en kleine vervangingen	-	2.500	43.029
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	**219.315**	**210.902**	**252.503**

Categorie water, oevers en stranden

Het recreatiegebied heeft in totaal 187 ha water in beheer. De inrichting van de zwemplekken moeten middels waarschuwingsborden aan de wettelijke eisen voldoen. Ook het zwemwater voldoet aan de minimale wettelijke eisen (Whvbz).

Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2021 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- herstelwerkzaamheden Labyrint – Park van Luna

WATER, OEVERS EN STRANDEN	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	31.448	47.962	43.482
Groot onderhoud en kleine vervangingen	45.137	16.000	20.294
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	**76.586**	**63.962**	**63.776**

Categorie terreinmeubilair

Het recreatieschap heeft veel terreinmeubilair in beheer, waaronder o.a. speeltoestellen en overig terreinmeubilair zoals picknicksets, banken, anti-autopalen, verkeersborden, enzovoorts.

Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2021 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- vervanging speelvoorzieningen

TERREINMEUBILAIR	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	59.083	67.426	59.595
Groot onderhoud en kleine vervangingen	35.885	44.500	24.226
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	**94.968**	**111.926**	**83.821**

Categorie hygiënische maatregelen/nutsvoorzieningen, riolering en reiniging

Recreatieschap Geestmerambacht heeft verschillende pompen in beheer voor de riolering en doorspoelen van de zwembaaien, hierbij horen ook de elektrische aansluitingen, leidingen en watertappunten.

Het recreatieschap heeft totaal 5 toiletgebouwen, waarvan er in 2021 één is afgebrand, die dagelijks gereinigd worden. In de terreinen staan ondergrondse afvalcontainers die periodiek leeggezogen worden. Ook het periodiek prikken van zwerfvuil en het verwijderen van illegaal gestort afval op de parkeerterreinen behoort tot deze categorie.

Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2021 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- extra vuilcontainer (baai 2)

HYGIËNISCHE MAATR. / NUTS, RIOLERING EN REINIGING	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	91.154	63.894	99.187
Groot onderhoud en kleine vervangingen	-	-	8.479
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	**91.154**	**63.894**	**107.666**

Categorie gebouwen en materieel

Het recreatieschap heeft in totaal meerdere gebouwen in eigen beheer. Taakveld 5.7.2 omvat het onderhoud aan de openbare gebouwen, verhuurde gebouwen en materieel, zoals voertuigen en grote machines.

Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2021 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Vervanging dienstauto

GEBOUWEN EN MATERIEEL)	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Dagelijks onderhoud	11.174	9.790	1.081
Groot onderhoud en kleine vervangingen	9.370	55.000	29.008
Kapitaallasten	17.244	17.244	12.375
Totaal	**37.787**	**82.034**	**42.464**

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Jaarrekening 2020
Maatschappelijke vervangingen >50.000	-	-	-
Economische vervangingen	37.672	-	43.605

`De investering bedraagt de aanschaf van een dienstauto (Suzuki Vitara)

C. Financiering

Wet Financiering decentrale overheden

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als uitgangspunt het beheersen van risico's. De belangrijkste kenmerken in dat kader is een tweetal randvoorwaarden voor het treasurybeleid. De eerste is dat het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verlenen van garanties allen zijn toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen een prudent karakter (=met beleid en inzicht bezien) moeten hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van onnodige risico's.

Op 14 november 2018 heeft het Algemeen Bestuur in haar openbare vergadering haar verordening financieel beheer vastgesteld in gevolge artikel 57 van de wet Gemeenschappelijke Regelingen en de wet Financiering Decentrale Overheden over de kaders voor de inrichting en uitvoering van de financieringsfunctie. Ook is in deze vergadering vastgesteld de verordening financieel beheer en controle in gevolge artikel 57 van de wet Gemeenschappelijke Regelingen en de artikelen 216 en 217 van de provinciewet.

Risicobeheer

Binnen de Wet Fido zijn 2 normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. De normen bestaan uit de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Recreatieschap Geestmerambacht is volgens het huidige liquiditeits- en financieringsbeleid binnen de kasgeldlimiet en rente-risiconorm gebleven.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Het doel van de limiet is de vlottende schuld (kortlopende leningen) te beperken. In de onderstaande tabel is de kasgeldlimiet voor het begrotingsjaar bepaald.

Berekening van de kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal (lasten)	2.419.300
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,20%
Kasgeldlimiet	198.400

Rente-risiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar. Het doel is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rente lasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening. In de onderstaande tabel is de renterisiconorm voor het begrotingsjaar bepaald op € 0.

Berekening van de renterisiconorm	
Stand van de vaste schuld per 1 januari	-
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20 %
Renterisiconorm	-

Wet Fido Modelstaat A (x € 1.000)

Toelichting op modelstaat A

De Kasgeldlimiet voor het recreatieschap bedraagt op basis van de begroting 2021 € 198.400. Het recreatieschap blijft het gehele jaar binnen de limiet.

Kwartaal	1e			2e		
Maand	1 jan	1 feb	1 mrt	1 apr	1 mei	1 jun
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld		0			0	
Gem. overschot		0			0	
Kasgeldlimiet	198	198	198	198	198	198
Ruimte onder limiet		198			198	
Overschrijding		0			0	

Kwartaal	3e			4e		
Maand	1 jul	1 aug	1 sep	1 okt	1 nov	1 dec
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld		0			0	
Gem. overschot		0			0	
Kasgeldlimiet	198	198	198	198	198	198
Ruimte onder limiet		198			198	
Overschrijding		0			0	

Wet Fido Modelstaat B (x € 1.000)

Toelichting op modelstaat

Bij het recreatieschap hebben zich geen renteherzieningen op vaste schulden plaatsgevonden en er zijn geen nieuwe leningen uitgezet of aangetrokken. De renterisiconorm is derhalve nihil.

Modelstaat B

1a	Renteherziening op vaste schuld O/G		-	
1b	Renteherziening op vaste schuld U/G		-	
2	Renteherziening op vaste schuld	(1a-1b)		-
3a	nieuw aangetrokken vaste schuld		-	
3b	nieuw uitgezette lange leningen		-	
4	netto nieuw aangetrokken vaste schuld	(3a-3b)		-
5	Betaalde aflossingen		-	
6	herfinanciering	(laagste van 4 en 5)	-	
7	Renterisico op de vaste schuld	(2+6)		-
8	Renterisiconorm			-
9a	ruimte onder			-
9b	Overschrijding			-

Renterisiconorm

10	Stand van de vaste schuld		-
11	Vastgestelde percentage		
12	Renterisiconorm	(10x11)	-

D. Bedrijfsvoering

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) werkt als opdrachtnemer voor het bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht. De provincie Noord-Holland is enig aandeelhouder van RNH.

De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract. Vanaf 2009 waren dat vijfjarige contracten, maar vanaf 2019 voor kortere periodes van twee jaren of één jaar. Met het instellen van een bestuursbureau is een betere scheiding van opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap ontstaan. In het licht daarvan heeft het recreatieschap Geestmerambacht op 30 juni 2021 besloten dat RNH in 2022 en 2023 als uitvoeringsorganisatie wordt gecontracteerd, met een opzegtermijn van één jaar.

De dienstverlening wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten en uren. De inzet van RNH voor het recreatieschap behoort tot de kostencategorie ingeleend personeel. In 2021 was dit bedrag € 1.175.644.

Voor de werkzaamheden die het Routebureau van RNH in opdracht het recreatieschap verricht zijn vaste bedragen in de begroting opgenomen. Deze bedragen dekken de inzet van RNH en de bedrijfskosten die gemiddeld worden gemaakt voor de beschreven werkzaamheden aan routebeheer en -ontwikkeling.

Overkoepelend voor alle recreatieschappen werkt RNH aan de volgende prestaties:

- HR-management
- Training en opleiding van het personeel
- Professioneel contractbeheer vastgoed en evenementen
- Modern ingerichte ICT voor projectadministratie, financiële administratie en factuurafhandeling
- Archivering
- Natuurinclusief kennisnetwerk
- Omgevingsmanagement
- Planning en control

Flexibele schil/inhuur

Bij de uitvoering van onderhoudswerk huurt Recreatieschap Geestmerambacht ook de inzet van het werkvoorzieningsschap in, te weten WNK (Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland).

Percentage overhead

Als de overhead wordt afgezet tegen de totale lasten (€ 2.231.945) bedraagt het percentage overhead 19%. Deze overhead bestaat uit de volgende posten:

Opbouw van de overhead	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021
Bestuursadvisering en programmasturing	153.515	113.415
Secretariaat	49.449	59.316
Financiële control en administratie	83.826	86.595
Aansturing beheerteam en toezichthouders	119.064	167.151
Kantoor- en bedrijfskosten	18.433	38.544
Totaal	**424.286**	**465.020**

Klachtenregistratie

Het recreatieschap biedt op de website de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Afgelopen jaar is daarvan geen gebruik gemaakt. Ook via andere communicatiemiddelen en via de klantcontacten met toezichthouders of beheermedewerkers zijn geen klachten ontvangen over het handelen of functioneren van medewerkers die namens het recreatieschap optreden.

Maatregelen bij begrotingsafwijkingen

Materiële afwijkingen (beleidsmatig en/of financieel) ten opzichte van de begroting moeten door het bestuur worden geautoriseerd. Als een wijziging niet in het jaar zelf is voorgelegd, dan zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Daarom worden de afwijkingen tijdig, en in elk geval in het begrotingsjaar zelf, aan het bestuur voorgelegd. Dit gebeurde in de vorm van:

- de begrotingswijziging 2021;
- separate bestuursvoorstellen;
- en de najaarsnotitie 2021.

Het recreatieschap streeft ernaar om begrotingsafwijkingen boven de grens van 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) te voorkomen. Dit geldt in sterkere mate voor rechtmatigheidsafwijkingen zoals beschreven in de Kadernota Rechtmatigheid 2022.

E. Grondbeleid

Het recreatieschap is van mening dat gebieden die binnen de grenzen van de Gemeenschappelijke Regeling vallen, in het beheer van het recreatieschap thuishoren.

Indien het recreatieschap een zakelijk of persoonlijk recht verwerft op gronden grenzend aan het gebied, dan worden deze gronden toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling.

Oppervlaktes en hoeveelheden		
Gronden		
Beleidsgebied gemeenschappelijke regeling	547,5	hectare
Oppervlakte in eigendom	545,5	hectare
In beheer van derden (dijken van HHNK)	2,0	hectare
waarvan: in eigen beheer	360,5	hectare
contractueel uitgegeven	187,0	hectare
Gebouwen		
Aantal gebouwen	8	
waarvan: in eigen beheer	6	
contractueel uitgegeven	2	
potentieel af te stoten	2	

Gronden in eigendom en uitgegeven

Gronden worden bij voorkeur voor langere periodes uitgegeven, tenzij dit vanuit gewenste ontwikkelingen in het gebied die voortvloeien uit het ambitietraject onwenselijk is. Alle gronduitgiftes zijn digitaal op kaart verwerkt in het beheersysteem GeoVisia en van alle contracten is een digitaal archief.

NatuurNetwerk Nederland (NNN)

Bijna alle gronden van het recreatieschap in het recreatiegebied Geestmerambacht maken deel uit van het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Dit legt beperkingen op voor het gebruik van de gronden. Hier staat geen vergoeding van de provincie tegenover.

Commerciële activiteiten

Om voldoende baten te halen uit de gronden zijn sommige percelen voor commerciële activiteiten of bewoning uitgegeven. Hierbij wordt gewerkt met standaardcontracten en voorwaarden. Bij Recreatieschap Geestmerambacht is nog geen sprake van een vastgesteld grondprijzenbeleid. Wel wordt aangesloten bij de prijzen in de regio daarvoor. Er is sprake van actief accountmanagement waardoor contracten regelmatig worden herzien of gecontroleerd op oneigenlijk gebruik.

Baten uit commerciële activiteiten	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021
Baten uit (erf)pachten	288.439	280.960
Baten uit verhuren	57.214	62.326

Kavelpaspoorten

Voor nieuwe ontwikkelingen worden kavelpaspoorten opgesteld, waarop marktpartijen kunnen inschrijven.

F. Participanten

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen voor elke participant is inzicht in en actieve deelname aan de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk. Door effectief te sturen op de doelstellingen en prestaties kunnen participanten de gemeenschappelijke regeling maximaal laten bijdragen aan eigen bestuurlijke ambities. De ambtelijke organisaties hebben ook in 2021 goed samengewerkt met de uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland.

Participantenbijdragen

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling wordt de participantenbijdrage jaarlijks geïndexeerd.

Participant	Bijdragen-verdeling	Bijdrage in 2020	Bijdrage in 2021
Gemeente Alkmaar	53,66%	211.649	216.517
Gemeente Bergen	1,75%	6.908	7.067
Gemeente Heerhugowaard	29,57%	116.618	119.300
Gemeente Langedijk	15,02%	59.224	60.586
Totaal	**100,00%**	**394.399**	**403.470**

De participantenverdeling verandert per 1-1-2022:

- de gemeente Bergen treedt uit de GR per 1-1-2022
- de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard fuseren per 1-1-2022 tot Dijk en Waard

Informeren van participanten

De informatievoorziening van de gemeenschappelijke regeling aan de participanten (de gemeenteraden) is belangrijk. Daarvoor sluit het recreatieschap aan bij regionale samenwerkingsafspraken zoals die bijvoorbeeld in Noord-Holland Noord en de Metropool Regio Amsterdam zijn of worden gemaakt.

Informatie over verbonden partijen

Deze paragraaf geeft de informatie weer, die elke participant volgens het BBV moet opnemen in haar paragraaf ‘Verbonden partijen’.

Naam verbonden partij	Recreatieschap Geestmerambacht
Vestigingsplaats	Noord-Scharwoude
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Alkmaar, Heerhugowaard, Langedijk en Bergen (tot 1-1-2022)
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Alkmaar – 54,62% Heerhugowaard – 30,10% Langedijk – 15,28% Bergen – 0%
Doelstelling en openbaar belang (BBV 15, 2a en 2b)	Het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct

	maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Activiteiten	Het recreatieschap voert de ontwikkeling en het beheer van het recreatiegebied uit, conform de kaders van de gemeenschappelijke regeling.
Visie op de verbonden partij (BBV 15, 1a)	Geestmerambacht is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: 1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; 2. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant; 3. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.
Beleidsvoornemens 2020-2023 (BBV 15, 1a)	Geestmerambacht levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven: 1. Het behouden van het unieke, volwaardige recreatielandschap; 2. Het vergroten van het gebruik; 3. Versterken van de duurzaamheid; 4. En het vergroten van het maatschappelijk draagvlak.
(Wijziging) financieel belang (BBV 15, 2b-d)	Voor financiering van de jaarlijkse exploitatie zijn de participanten verantwoordelijk: Alkmaar – 53,66% Heerhugowaard – 29,57% Langedijk – 15,02% Bergen – 1,75% (alleen financiële bijdrage)
Bestuurlijk belang	Het doel is de belangen te behartigen bij: • het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; • het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; • het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder sub a en b geformuleerde alsmede; • het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde belangen.

Bestuurlijke invloed	Jaarlijks kan Provinciale Staten / de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennis nemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist.
Eigen vermogen	31-12-2018 € 8.318.463 31-12-2019 € 7.049.779 31-12-2020 € 5.921.840 31-12-2021 € 5.030.529
Vreemd vermogen	31-12-2018 € 245.428 31-12-2019 € 525.112 31-12-2020 € 371.363 31-12-2021 € 529.854
Financieel resultaat voor bestemming	31-12-2018 € 648.873 31-12-2019 € -1.268.684 31-12-2020 € -1.127.940 31-12-2021 € -891.311
Website	www.geestmerambacht.nl
Risicoprofiel	Laag
Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (BBV 15, 2e)	Voor de berekende risico's is de weerstandscapaciteit onvoldoende o.b.v. de huidige afspraken (algemene reserve is maximaal 2,5% van de totale lasten)

Beleidsverslag / Ontwikkelingen

1. Implementatie van het uitvoeringsplan
2. Het werken aan een permanente invulling van de ontwikkellocaties;
3. Voorbereiding aan permanente invulling van de locaties die nu tijdelijk worden ingevuld (zoals Kanaaldijk 1 en Wagenweg 6);
4. Biodiversiteit krijgt een grotere rol bij het gebiedsbeheer;
5. Het effectueren van een nieuwe governancestructuur;
6. Het zorgen voor structureel (financieel) evenwicht.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Resultaat reguliere werkzaamheden

Het saldo van de reguliere baten en lasten is € 29.435 positiever dan begroot, zoals in onderstaande tabel is weergegeven. Dit is het gevolg van hogere baten dan begroot (€ 84.059). Enerzijds extra baten door vergoeding opstal De Swaan, Oosttangent en verkoop grond. Anderzijds lagere baten door achterwege blijven van evenementen als gevolg van corona.

De lasten zijn € 54.624 hoger dan begroot door met name meer inzet van team toezicht en team programmasturing.

REGULIER	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil
Lasten	2.072.924	2.018.300	54.624
Baten	1.235.556	1.151.497	84.059
Saldo	**-837.368**	**-866.803**	**29.435**

Resultaat incidentele werkzaamheden

Het saldo van de incidentele baten en lasten is € 67.058 positiever dan begroot, zoals in onderstaande tabel is weergegeven. Zowel de baten als de lasten zijn € 175.000 lager doordat project uitbreiding Geestmerloo vertraging heeft opgelopen. Dit project zal doorlopen in 2022. Het restant wordt verklaard doordat kosten van het project kosten visie /uitvoering niet zijn uitgegeven in 2021, maar zullen doorschuiven naar 2022.

INCIDENTEEL	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil
Lasten	159.020	401.000	-241.980
Baten	105.078	280.000	-174.922
Saldo	**-53.942**	**-121.000**	**67.058**

Resultaat totaal 2021

Het saldo van de baten en lasten is in totaal € 96.492 positiever dan begroot, zoals in onderstaande tabel is weergegeven. In plaats van de begrote onttrekking van € 987.803 is de werkelijke onttrekking in 2021 € 891.311. Dat is het gevolg van:

- extra eenmalige baten (€ 163.000 – positief);
- het doorschuiven van de nog uit te voeren werkzaamheden voor het uitvoeringsplan naar 2022 (€ 73.000 – positief);
- diverse posten (€ 1.000 – positief);
- minder evenementen inkomsten (€ 104.000 negatief);
- extra kosten toezicht (€ 37.000 - negatief).

TOTAAL	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging 2021	Verschil
Lasten	2.231.945	2.419.300	-187.355
Baten	1.340.634	1.431.497	-90.863
Saldo	**-891.311**	**-987.803**	**96.492**

Bovenstaande drie tabellen worden op de volgende pagina's in uitgebreide vorm weergegeven, met specificatie van de incidentele baten en lasten per programma.

Per programma worden de belangrijkste posten afzonderlijk gespecificeerd, met een specificatie van de structurele/reguliere en incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

N.v.t.

Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2021

	Jaarrekening 2021			Begroting na wijziging 2021			Begroting voor wijziging 2021		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1. Ontwikkeling en inrichting	177.891	105.078	-72.813	458.192	280.000	-178.192	200.250	-	-200.250
2. Beheer en onderhoud	1.394.869	605.523	-789.346	1.318.432	543.227	-775.205	1.325.695	543.775	-781.920
3. Veiligheid en toezicht	208.807	-	-208.807	153.413	-	-153.413	142.686	-	-142.686
4. Bestuur en ondersteuning exclusief overhead	25.518	-	-25.518	22.383	-	-22.383	22.384	-	-22.384
5. Algemene dekkingsmiddelen exclusief mutaties reserves en heffing vennootschapsbelasting	573	630.033	629.460	1.860	608.270	606.410	1.860	608.270	606.410
Overhead	424.286	-	-424.286	465.020	-	-465.020	475.937	-	-475.937
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**2.231.945**	**1.340.634**	**-891.311**	**2.419.300**	**1.431.497**	**-987.803**	**2.168.811**	**1.152.045**	**-1.016.766**
Resultaatbestemming (mutaties reserves)	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Saldo**
Algemene reserve	-	-	-	-	-	-			-
Bestemmingsreserve exploitatie	-	-920.262	-920.262	-	-979.082	-979.082		-1.016.766	-1.016.766
Bestemmingsreserve egalisatie	37.672	-8.721	28.951	-	-8.721	-8.721			-
Totaal mutaties reserves	**37.672**	**-928.983**	**-891.311**	**-**	**-987.803**	**-987.803**			**-1.016.766**
Gerealiseerd resultaat			**-**			**-**			**-**

Voor verdere toelichting bij de cijfers van de jaarrekening 2021: zie de programmaverantwoording in het jaarverslag.

- De kosten van de overhead zijn opgenomen in programma 4.
- Het bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting is opgenomen in programma 5.

De cijfers van de begroting na wijziging 2021 zijn verantwoord in het besluit van het algemeen bestuur op 30 juni 2021.

De cijfers van de begroting voor wijziging 2021 zijn vastgelegd in het besluit van het algemeen bestuur op 30 juni 2021.

Onvoorzien

Het recreatieschap had geen kosten ‘onvoorzien’ begroot.

WNT-verantwoording

De informatie van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector is opgenomen in bijlage V.

Balans

Onderstaand volgt de balans per 31 december 2021, een overzicht van de waarderingsgrondslagen en de toelichting op de balans.

ACTIVA		31-12-2021	31-12-2020
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa			
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut		-	-
Investeringen met een economisch nut		81.128	60.700
Subtotaal materiële vaste activa		*81.128*	*60.700*
Financiële vaste activa			
Subtotaal financiële vaste activa		-	-
TOTAAL VASTE ACTIVA		***81.128***	***60.700***
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen en overlopende activa			
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		17.152	10.502
Overige nog te ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		880.645	775.567
Overige vorderingen		283.221	547.922
Subtotaal vorderingen en overlopende activa		*1.181.019*	*1.333.991*
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar			
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		4.240.674	4.790.703
Subtotaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		*4.240.674*	*4.790.703*
Liquide middelen			
ING bank		57.433	107.515
Kas		130	295
Subtotaal liquide middelen		*57.563*	*107.810*
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**5.479.255**	**6.232.503**
TOTAAL-GENERAAL ACTIVA		**5.560.383**	**6.293.203**

PASSIVA		31-12-2021	31-12-2020
VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN			
Eigen vermogen			
Algemene reserve		48.000	48.000
Bestemmingsreserve exploitatie		4.909.973	5.830.235
Bestemmingsreserve egalisatie		72.556	43.605
Gerealiseerd resultaat		-	-
Subtotaal eigen vermogen		*5.030.529*	*5.921.840*
Voorzieningen			
Voorziening groot onderhoud		326.304	224.681
Subtotaal voorzieningen		*326.304*	*224.681*
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer			
Subtotaal schulden op lange termijn		-	-
TOTAAL VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN		***5.356.833***	***6.146.520***
VLOTTENDE PASSIVA			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar			
Overige schulden		168.191	134.011
Subtotaal netto-vlottende schulden < een jaar		*168.191*	*134.011*
Overlopende passiva			
Verplichtingen in begrotingsjaar opgebouwd en die in volgend boekjaar tot betaling komen		35.009	12.322
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen		350	350
Subtotaal overlopende passiva		35.359	12.672
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**203.550**	**146.683**
TOTAAL-GENERAAL PASSIVA		**5.560.383**	**6.293.203**

Waarderingsgrondslagen voor de balans en de resultaatbepaling

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs. Subsidies en bijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De materiële activa worden onderverdeeld in:

- Activa met een economisch nut en
- Activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Voorwaarde voor het activeren van materiële vaste activa is een minimale gebruiksduur van drie jaar, waarvoor een ondergrens geldt van:

- € 10.000 voor activa met economisch nut
- € 50.000 voor activa met maatschappelijk nut

Investeringen worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur wordt afgeschreven. De afschrijvingen vinden plaats volgens het lineaire systeem, dus in gelijke jaarlijkse termijnen en startend op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De tabel met afschrijvingstermijnen is hieronder weergegeven.

Vaste activa	Afschrijvingsperiode in jaren	Toelichting
Materiële vaste activa		
Gronden / terreinen	n.v.t.	Geen afschrijving
Gebouwen / werkplaats	40	
Vervoermiddelen	5	
Machines	5	
Werktuigen	10	
Ponten	20	
Overige vaartuigen	10	
Kunstwerken		
Bruggen van beton	40	
Bruggen van staal	40	
Bruggen van hout	30	
Tunnels	60	
Beschoeiing	30	
Gemalen	40	
Terreinmeubilair	5	
Rioleringspompen	20	

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de nominale waarde.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en - waar nodig – verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves en voorzieningen

Algemene reserve
Het bestuur heeft besloten dat deze reserve maximaal 2,5% van de jaarlijkse kosten mag bedragen.

Bestemmingsreserve exploitatie
Jaarlijks wordt uit deze bestemmingsreserve onttrokken het deel van de jaarlijkse exploitatiekosten dat niet kan worden gedekt uit de exploitatiebaten en de participantenbijdragen. Daarnaast wordt jaarlijks aan deze bestemmingsreserve toegevoegd de btw-compensatie van participanten, voor zover de totale btw-compensatie die zij ontvangen een jaarlijks vastgesteld bedrag overstijgt.

Bestemmingsreserve egalisatie
De bestemmingsreserve dient ter dekking van de kapitaallasten van geactiveerde kapitaaluitgaven. Deze bestemmingsreserves dienen in stand te worden gehouden ter dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. Onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op de meerjarenramingen van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen.

Overige balansposten

Alle overige balansposten zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bepaling van het resultaat

Het resultaat is bepaald op basis van de historische kostprijs. Baten en lasten worden toegerekend naar het jaar waarin zij gegenereerd worden. Het verschil tussen de lasten en de baten wordt gedekt uit de bestemmingsreserve exploitatie.

Subsidies en bijdragen van derden

Ontvangsten inzake subsidies en bijdragen van derden voor de realisatie van specifieke projecten, en de daarmee samenhangende uitgaven, worden in de programmarekening verantwoord.

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Netto investeringen tot boekjaar	-	-
Netto investeringen boekjaar	-	-
Desinvesteringen boekjaar	-	-
Afschrijvingen tot boekjaar	-	-
Afschrijvingen lopend boekjaar	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	-	-
	-	**-**
Boekwaarde per 31 december	**-**	**-**

Investeringen met een economisch nut	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Netto investeringen tot boekjaar	197.080	183.897
Netto investeringen boekjaar	37.672	43.605
Desinvesteringen boekjaar	-33.545	-30.421
	201.208	**197.080**
Afschrijvingen tot boekjaar	136.381	154.427
Afschrijvingen lopend boekjaar	17.244	12.375
Afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	-33.545	-30.421
	120.080	**136.381**
Boekwaarde per 31 december	**81.128**	**60.700**

In BIJLAGE II is een specificatie van de materiële vaste activa opgenomen in de staat van geactiveerde investeringen tot en met 2021.

Financiële vaste activa	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Subtotaal financiële vaste activa	-	-

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	17.152	10.502

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2021 bestaan uit kosten voor abonnementen, contributies en verzekeringskosten over 2022.

Overige nog te ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	880.645	775.567

Deze post bevat nog te ontvangen subsidie van Provincie Noord-Holland voor project Uitbreiding Geestmerambacht.

Overige vorderingen	**283.221**	**547.922**

Specificatie:	
Gemeente Alkmaar	116.063
Gemeente Heerhugowaard	63.903
Holiday Holland	37.812
Gemeente Langedijk	32.473
El Chiringuito	12.145
Overige debiteuren	20.824
Totaal debiteuren	**283.221**

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	31-12-2021	31-12-2020
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	4.240.674	4.790.703

Rijks schatkist

Drempelbedrag € 250.000 t/m juni 2021. Vanaf juli 2021 geldt een drempelbedrag van € 1.000.000

Vanaf 1 juli 2021 wordt voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.

Het bedrag aan middelen per kwartaal dat buiten 's Rijks schatkist is gehouden:

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Buiten schatkist gehouden	103.668	52.657	57.207	57.563
Ruimte onder drempelbedrag	146.332	197.343	942.793	942.437
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
ING bank r/c	17.433	7.515
ING bank zakelijke spaarrekening	40.000	100.000
Kas	130	295
Totaal liquide middelen	***57.563***	***107.810***

PASSIVA

VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN

Eigen vermogen

Algemene reserve	31-12-2021	31-12-2020
Saldo per 1 januari	48.000	48.000
Bij: Saldo exploitatie	-	-
Af: Verevening	-	-
Saldo per 31 december	**48.000**	**48.000**

Conform AB-besluit in 2017 is de algemene reserve gesteld op max 2,5% van de totale kosten.

Bestemmingsreserve exploitatie	31-12-2021	31-12-2020
Saldo per 1 januari	5.830.235	7.001.779
Bij: Saldo exploitatie	96.493	77.601
Af: Onttrekking conform begroting	-979.083	-1.205.541
Af: Investering naar bestemmingsreserve	-37.672	-43.605
Saldo per 31 december	**4.909.973**	**5.830.235**

In 2021 is € 979.083 conform begroting onttrokken aan deze reserve. Verder is het voordelige exploitatiesaldo van € 96.493 toegevoegd. Tenslotte is de investering van de nieuwe beheerauto van € 37.672 onttrokken aan deze reserve en toegevoegd aan de bestemmingsreserve egalisatie.

Bestemmingsreserve egalisatie	31-12-2021	31-12-2020
Saldo per 1 januari	43.605	-
Bij: Saldo toevoeging	37.672	43.605
Af: Saldo onttrekking	-8.721	-
Saldo per 31 december	**72.556**	**43.605**

Eind 2021 is een nieuwe beheerauto aangeschaft. Deze is geactiveerd en terug te vinden bij saldo toevoeging. De kapitaallasten zullen worden gedekt uit deze bestemmingsreserve. De onttrekking heeft betrekking op de kapitaallasten van de aangeschafte auto eind 2020.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Saldo per 1 januari	224.681	320.183
Bij: Saldo toevoeging	253.000	253.000
Af: Saldo onttrekking	-151.376	-348.502
Saldo per 31 december	**326.304**	**224.681**

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op de meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen.

Schulden op lange termijn	**31-12-2021**	**31-12-2020**
N.v.t.	-	-
	-	-

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Overige schulden	**168.191**	**134.011**

De overige schulden bestaan uit crediteuren. Deze zijn in onderstaande tabel gespecificeerd.

Specificatie:	
Recreatie Noord-Holland NV	87.607
HHRS Hollands Noorderkwartier	25.862
Loonbedrijf Klein Texas	15.253
Sophia Engineering B.V	9.394
Sjef Houtenbos	8.190
PWN Waterleidingsbedrijf	6.784
Overige crediteuren	15.101
Totaal crediteuren	**168.191**

Overlopende passiva	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend boekjaar tot betaling komen	**35.009**	**12.322**

Specificatie:	
Kosten oplevering maaiwerk 2021	18.238
Accountantskosten 2021	9.378
Overige kosten (m.n. advieskosten 2021)	7.393
Totaal aangegane verplichtingen	**35.009**

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Specificatie:		
Ontvangen borgsom van Van de Reep	350	350
Totaal vooruit ontvangen bedragen	**350**	**350**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) werkt als uitvoeringsorganisatie en opdrachtnemer voor het bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht. De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract. Meer informatie hierover staat in de paragraaf bedrijfsvoering.

Door de coronapandemie zijn inkomsten weggevallen en zijn op onderdelen extra kosten gemaakt. Wanneer de Rijksoverheid een compensatieregeling treft voor de extra kosten die gemeenten en eventueel provincies hebben als gevolg van de corona-maatregelen, treedt het recreatieschap in overleg met de participanten over een mogelijke compensatie voor de extra kosten en misgelopen inkomsten.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Nr.	Lasten per taakveld	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging2021	Verschil
0.1	Bestuur	25.518	22.383	3.135
0.4	Overhead	424.286	465.020	-40.734
0.5	Treasury	573	1.860	-1.287
0.8	Overige baten en lasten	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-	-	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	208.807	153.413	55.394
2.1	Verkeer en vervoer	196.101	178.159	17.942
3.1	Economische ontwikkeling	48.408	156.896	-108.488
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	84.049	76.184	7.865
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.265	2.697	-433
3.4	Economische promotie	72.226	78.164	-5.939
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	31.253	35.491	-4.237
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.138.459	1.249.033	-110.575
	Totaal lasten	**2.231.945**	**2.419.300**	**-187.355**

Nr.	Baten per taakveld	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging2021	Verschil
0.1	Bestuur	-	-	-
0.4	Overhead	-	-	-
0.5	Treasury	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	630.033	608.270	21.763
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	891.311	987.803	-96.492
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	345.653	343.286	2.367
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	-	-
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	16.258	120.000	-103.742
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	348.690	359.941	-11.251
	Totaal baten	**2.231.945**	**2.419.300**	**-187.355**

	Saldo van baten en lasten per taakveld	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging2021	Verschil
	Totaal baten	2.231.945	2.419.300	-187.355
	Totaal lasten	2.231.945	2.419.300	-187.355
	Saldo	**-**	**-**	**-**

	Specificatie van taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging2021	Verschil
	Bijdrage participant gemeente Alkmaar	216.517	216.517	-
	Bijdrage participant gemeente Bergen	7.067	7.067	-
	Bijdrage participant gemeente Heerhugowaard	119.300	119.300	-
	Bijdrage participant gemeente Langedijk	60.586	60.586	-
	BTW Compensatie fonds	214.311	200.000	14.311
	Overige verrekeningen	12.251	4.800	7.451
	Totaal	**630.033**	**608.270**	**21.763**

Overzicht van baten en lasten per kostensoort

Lasten per kostensoort	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging2021	Verschil
Belastingen	-	-	-
Grond	-	-	-
Duurzame goederen	151.376	280.500	-129.124
Pachten	326	711	-385
Ingeleend personeel	1.175.644	1.076.935	98.709
Huren	-	-	-
Overige goederen en diensten	785.158	1.069.551	-284.393
Rente en bankkosten	573	1.860	-1.287
Mutatie voorzieningen	101.624	-27.500	129.124
Afschrijvingen	17.244	17.244	-
Overige verrekeningen	-	-	-
Totaal lasten	**2.231.945**	**2.419.300**	**-187.355**

Baten per kostensoort	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging2021	Verschil
BTW Compensatie Fonds	214.311	200.000	14.311
Grond	-	-	-
Huren	57.214	62.326	-5.112
Leges en andere rechten	314	6.000	-5.686
Overige goederen en diensten	215.615	150.000	65.615
Pachten	288.439	280.960	7.479
Participantenbijdragen	403.470	403.470	-
Overige verrekeningen	12.251	4.800	7.451
Subsidies en projectbijdragen	149.019	323.941	-174.922
Totaal baten	**1.340.634**	**1.431.497**	**-90.863**

Saldo van baten en lasten per kostensoort	Jaarrekening 2021	Begroting na wijziging2021	Verschil
Totaal lasten	2.231.945	2.419.300	-187.355
Totaal baten	1.340.634	1.431.497	-90.863
Saldo	**-891.311**	**-987.803**	**96.492**

Overige gegevens

Samenstelling van het algemeen bestuur per 31 december 2021

Gemeente Langedijk	De heer J. Nieuwenhuizen (voorzitter)
	De heer A. Jongenelen
Gemeente Heerhugowaard	Mevrouw A. Groot
	De heer J. Does
Gemeente Alkmaar	De heer P.F. Dijkman
	De heer R. te Beest

Controleverklaring

De controleverklaring van de accountant is hieronder ingevoegd.

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht gecontroleerd. Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van het recreatieschap Geestmerambacht op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de controleverordening Recreatieschap Geestmerambacht dat is vastgesteld door het Algemeen bestuur op 7 juni 2006.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de toelichting op de balans;
- het overzicht van baten en lasten over 2021;
- het overzicht gerealiseerde baten en lasten over 2021 per taakveld
- de toelichting op de programmarekening;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige bijlagen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

IPA-ACON ASSURANCE B.V. is een onderdeel van de IPA-ACON GROEP
KvK nr. 34081093, ING Bank IBAN NL69INGB0670760374.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 24.000,-. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de het Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Met het bestuur zijn geen rapporteringstoleranties overeengekomen. Wij zullen aan het bestuur onze geconstateerde afwijkingen rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen of Wnt-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en diverse bijlagen. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de controleverordening Recreatieschap Geestmerambacht dat is vastgesteld door het Algemeen bestuur op 7 juni 2006.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het Dagelijks Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Dagelijks Bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening Recreatieschap Geestmerambacht dat is vastgesteld door het Algemeen bestuur op 7 juni 2006, het Controleprotocol Wnt 2021, de ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de onderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het Algemeen Bestuur hebben gecommuniceerd. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Haarlem, 30 maart 2022
Reg.nr.: 102020/215/459/3471
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Vaststelling door het algemeen bestuur

Deze jaarrekening wordt/is vastgesteld door het algemeen bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht in de openbare vergadering van 29 juni 2022.

Voorzitter,
Mevrouw A. Groot

Bijlagen

Bijlage I	Investerings- en financieringsstaat over 2021
Bijlage II	Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2021
Bijlage III	Gebeurtenissen na balansdatum
Bijlage IV	Risicoanalyse 2021
Bijlage V	WNT-verantwoording

Bijlage I Investerings- en financieringsstaat over 2021

Nr	Omschrijving	Stand per 1-1-2021	Vermeerderingen 2021	Verminderingen 2021	Stand per 31-12-2021
	ACTIVA				
1	Onroerende en roerende bezittingen	60.700	37.672	-	81.128
2	Investeringsuitgaven die gedekt worden uit reserves	-			-
3	Financiële vaste activa	-			-
	Totaal activa	**60.700**	**37.672**	**-**	**81.128**
	PASSIVA				
1	Algemene reserve	48.000	-	-	48.000
2	Bestemmingsreserve exploitatie	5.830.235	96.493	-1.016.755	4.909.973
3	Bestemmingsreserve egalisatie	43.605	37.672	-8.721	72.556
4**	Voorziening groot onderhoud	224.681	253.000	-151.376	326.304
5	Aangegane langlopende leningen	-	-	-	-
	Totaal passiva	**6.146.520**	**387.166**	**-1.176.853**	**5.356.833**
	Bruto werkkapitaal (totaal passiva – totaal activa)	**6.085.820**	**349.493**	**-1.176.853**	**5.275.705**

Nr	Omschrijving	Stand per 1-1-2021	Vermeerderingen 2021	Verminderingen 2021	Stand per 31-12-2021
4**	**Specificatie voorziening groot onderhoud**				
	verkeer & vervoer:				
	Categorie verhardingen	48.386	110.000	15.607	142.779
	Categorie civiele kunstwerken	56.331	28.000	45.376	38.954
		104.717	**138.000**	**60.984**	**181.733**
	openbaar groen en (openlucht)recreatie:				
	Categorie groen	12.971	6.000	-	18.971
	Categorie water, oevers en stranden	19.706	30.000	45.137	4.568
	Categorie terreinmeubilair	56.774	31.000	35.885	51.888
	Categorie hygiënische maatregelen / riolering en reiniging	5.521	4.000	-	9.521
	Categorie gebouwen	24.992	44.000	9.370	59.622
		119.964	**115.000**	**90.393**	**144.571**
	Totaal	**224.680**	**253.000**	**151.376**	**326.304**

Bijlage II Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2021

Omschrijving	Jaar van inv.	Geactiv. t/m 2020	Investering	Desinvestering	Geactiv. t/m 2021	Termijn	Boekwaarde 1-1-2021	Afschr. t/m 2020	Afschr. 2021	Afschr. desinv. 2021	Boekwaarde 31-12-2021	Restwaarde
Investeringen maatschappelijk nut												
Inrichting & ontwikkeling												
		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
		-	**-**	**-**	**-**		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Investeringen economisch nut												
Machines, materieel												
Fendt trekker	2006	50.355	-	-	50.355	7	-	-50.355	-	-	-	-
Votex super combi	2010	5.950	-	-	5.950	5	-	-5.950	-	-	-	-
Polaris Ranger	2015	21.012	-	-	21.012	5	-	-21.012	-	-	-	-
Agia Taifun Trekker	2017	29.114	-	-	29.114	5	9.219	-19.895	-5.823	-	3.396	-
Vandale versnipperaar	2018	13.500	-	-	13.500	5	7.875	-5.625	-2.700	-	5.175	-
		119.931	**-**	**-**	**119.931**		**17.095**	**-102.836**	**-8.523**	**-**	**8.572**	**-**
Vervoermiddelen												
Suzuki Vitara 33-HVM-6	2009	33.545	-	-33.545	-	5	-	-33.545	-	-33.545	-	-
Subaru Forester VSH-98-T	2020	43.605	-	-	43.605	5	43.605	-	-8.721	-	34.884	-
Suzuki Vitara N-060-NX	2021	-	37.672	-	37.672	5	-	-	-	-	37.672	-
		77.149	**37.672**	**-33.545**	**81.277**		**43.605**	**-33.545**	**-8.721**	**-33.545**	**72.556**	**-**
Totaal		**197.080**	**37.672**	**-33.545**	**201.208**		**60.700**	**-136.381**	**-17.244**	**-33.545**	**81.128**	**-**

Bijlage III Gebeurtenissen na balansdatum

N.v.t.

Bijlage IV Risicoanalyse 2021

Recreatieschap Geestmerambacht vindt het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de risico's, zoals ook wordt verplicht in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze nota geeft het noodzakelijke inzicht en wordt in de paragraaf weerstandsvermogen gebruikt en vergeleken met de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omgaan met de coronapandemie

Het jaar 2020 heeft het belang aangetoond van een goede risico-inventarisatie en dat geldt ook voor 2021. Sinds maart 2020 zijn diverse maatregelen genomen om de verspreiding van het coronavirus (covid-19) tegen te gaan. De (tijdelijke) sluiting van horeca en voorzieningen volgens de richtlijnen van het RIVM hadden grote gevolgen voor Recreatieschap Geestmerambacht, ook in 2021. Deze maatregelen beperkten zich niet alleen tot het soms ontzeggen van de toegang voor publiek, maar raakten ook de bedrijfsvoering van ondernemingen en evenementen in het gebied. Ondernemingen moesten voor lange periodes hun deuren sluiten of mochten alleen open voor afhaal. De evenementen moesten worden afgelast. De ondernemers hebben het recreatieschap verzocht om korting op huur en pacht, en het recreatieschap heeft besloten hierin de ondernemers tegemoet te komen. Hierdoor liep ook het recreatieschap inkomsten mis.

Ondanks dat een gebeurtenis met de impact van de coronacrisis niet was te voorspellen, bood de inventarisatie aanknopingspunten bij het inschatten van de financiële gevolgen van de pandemie.

Ten tijde van het opstellen van deze tekst is het nog niet duidelijk hoe lang de maatregelen gaan duren, wat de gevolgen precies zijn en zeker niet in hoeverre de gevolgen spelen in de toekomst. De ondernemingen moesten tot woensdag 26 januari 2022 hun deuren gesloten houden, maar misschien nog langer of later in het jaar opnieuw sluiten. Ook is niet bekend of de evenementen in 2022 (eventueel in aangepaste vorm) kunnen doorgaan. Dit risico is meegenomen in de inventarisatie.

Onderzoek verkoop aandelen uitvoeringsorganisatie RNH

De gevolgen zijn sterk afhankelijk van een breed spectrum aan scenario's. Aandachtspunten en risico's die de uitvoeringsorganisatie ziet, zijn per brief van 8 februari 2022, aan de schapsbestuurders bekend gemaakt. De invulling van dit onderwerp in de risicoparagraaf wordt door de uitvoeringsorganisatie overgelaten aan de recreatieschappen zelf

Geïnventariseerde risico's

Begin 2022 zijn de risico's voor Recreatieschap Geestmerambacht in kaart gebracht. Hieronder zijn de risico's benoemd:

1. Verdwijnen steun voor commerciële ontwikkelingen van de visie
2. Vertraging locatieontwikkelingen
3. Uitblijven medewerking bestemmingsplan
4. Effecten coronamaatregelen
5. Faillissementen ondernemer (dubieuze partners)
6. Imagoschade bij/door evenementen

	Gevolg / impact (totale lasten R2021 = € 2,1 mln (excl. Geestmerloo)		
Kans	1 = *<3%* (< 63.000)	2 = *3-10%* (63.000 – 210.000)	3 = *>10%* (> 210.000)
1 = <5% (5%)			6
2 = 5–25% (20%)		5	
3 = >25% (35%)		3	1,2,4

Lage scores (groen gekleurd) geven kleine risico's weer. Deze behoeven weinig tot geen aandacht. Hoge scores (oranje - rood gekleurd) geven grote(re) risico's weer.

Deze risico's zijn niet aanvaardbaar. Voor deze risico's moeten beheersmaatregelen worden getroffen. De vermenigvuldiging van de kansen met de financiële gevolgen leidt tot de positionering in de matrix.

De verdere uitwerking van deze risico's staat hieronder.

1	
Risico **Verdwijnen steun voor commerciële ontwikkelingen van de visie**	**Oorzaak** **Maatschappelijk discussie uitvoeringsprogramma visie**
	Gevolg / impact • **Geen ruimte voor ondernemers** • **Onzeker bestaansrecht!** • **Geen doorontwikkeling van het gebied**
Kans(cijfer):3 – 35%	*Gevolg(cijfer):3* *€ 425.000*
Beheersmaatregel • **Bestuurlijk portefeuillehouder benoemen** • **Stakeholders betrokken houden** • **Goed uitvoeren participatieproces uitvoeringsprogramma** **€ 148.750**	

2	
Risico **Vertragingen locatie ontwikkelingen**	**Oorzaak** • **Economische situatie** • **Vertraging Bestemmingsplannen** • **Milieuwetgeving/Stikstof-PFAS**
	Gevolg / impact • **Uitblijven gewenste recreatieve opwaardering** • **Onvoldoende inkomsten!** • **Leegstand ondernemingslocaties** • **Toename beheerkosten**
Kans(cijfer):3 – 35%	*Gevolg(cijfer):3* *€ 250.000*
Beheersmaatregel • **Zorgen voor voldoende kennis**	

• **Benutten omgevingsmanagement** • **Zorgen voor aanvullende (financierings)mogelijkheden (subsidies, cofinanciering)** **€ 87.500**

3		
Risico **Uitblijven medewerking bestemmingsplan**		**Oorzaak** • **Geen gemeentelijke goedkeuring** • **Maatschappelijke weerstand**
		Gevolg / impact • **Zie bovenstaande risico's bij Locatie-ontwikkelingen**
Kans(cijfer): 3 – 35%	*Gevolg(cijfer): 2* *€ 150.000*	
Beheersmaatregel • **Goede voorbereiding en informatievoorziening** • **Omgevingsmanagement** **€ 52.500**		

4		
Risico **Effecten van coronabeperkingen**		**Oorzaak** • **Langer aanhouden Corona**
		Gevolg / impact • **Geen evenementeninkomsten** • **Toename recreanten en intensiever gebruik** • **Beheer- en toezichtkosten stijgen** • **Openstaande debiteuren**
Kans(cijfer):3 – 35%	*Gevolg(cijfer):3* *€ 150.000*	

		• **Minder positief imago** • **Uitspraak Hoge Raad (meer schadeloosstelling)**
Beheersmaatregel • **Meer handhaving en betere, positieve communicatie** • **Meer overleg andere gebieden (spreiding)** • **Bedenken creatieve oplossingen** **€ 52.500**		

5		
Risico **Faillissementen ondernemer**		**Oorzaak** • **economische situatie** • **Overeenkomsten met dubieuze partijen** • **Kwaliteit ondernemers**
Kans(cijfer):2 – 20%		**Gevolg / impact** • **Imagoschendingen bij dubieuze zaken** • **Financiële consequenties** • **Verlies van grip op het vervolg van de onderneming en wat daarna gebeurt**
Kans(cijfer): 2 – 20%	*Gevolg(cijfer):2* *€ 120.000*	
Beheersmaatregel • **Vinger aan de pols houden bij de ondernemer / probleem opvolging (omgevingsmanagement)** • **CDD-beleid (Customer Due Dilligence)** **€ 24.000**		

<table>
<tr><td colspan="2">6</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Risico
Imagoschade bij/door evenementen</td><td>Oorzaak
• Kwaliteit organisatie
• Onvoldoende communicatie-omgevingsmanagement</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kans(cijfer):2 – 20%</td><td>Gevolg / impact
• Imago en vertrouwen neemt af
• Moeilijker organiseren door strengere regels
• Te hoge kosten icm te weinig opbrengsten</td></tr>
<tr><td>Kans(cijfer): 1 – 5%</td><td>Gevolg(cijfer):3
€ 210.000</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Beheersmaatregel
• Goede samenwerking met veiligheidsregio en partners
• Ervaring ophalen elders / omgevingsmanagement
€ 10.500</td></tr>
</table>

Berekening gewenst weerstandsvermogen

De kwantificering van de risico's leidt tot een gewenst weerstandsvermogen van € 375.750, zoals uit onderstaande tabel blijkt.

Risico	Gewenst weerstandsvermogen
1. Verdwijnen steun commerciële ontwikkelingen Visie	€ 148.750
2. Vertragingen locatie-ontwikkelingen	€ 87.500
3. Uitblijven medewerking bestemmingsplan	€ 52.500
4 Effecten coronamaatregelen	€ 52.500
5. Faillissementen ondernemers	€ 24.000
6. Imagoschade bij/door evenementen	€ 10.500
Totaal	**€ 375.750**

Ten opzichte van vorig jaar is het benodigde weerstandsvermogen toegenomen.
Op basis van de bovenstaande berekeningen is een totaal bedrag van € 375.750 benodigd als weerstandsvermogen. Van de reserves (het eigen vermogen) is € 48.000,- aangemerkt als direct beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Het vrije deel uit de overige reserves is niet direct beschikbaar. Het algemeen bestuur moet hiervoor eerst de bestemming van de reserve wijzigen, hetgeen tot de mogelijkheden behoort. Voorzieningen worden niet meegenomen in de weerstandscapaciteit. Dit bedrag moet als weerstandsvermogen worden aangehouden.

De aanwezige reserves en voorziening GO op 1 januari 2022 zijn als volgt (Jaarrekening GAB 2021):

1. Algemene reserve € 48.000
2. BR Exploitatie € 4.909.973
3. BR Egalisatie € 72.556
4. Voorziening GO € 326.304
5. Stille reserves nee
6. Onvoorzien nee

Het gewenste / benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks herzien, omdat de risico's en de omvang jaarlijks kunnen wijzigen. En gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd over belangrijke nieuwe risico's.

Bijlage V WNT-verantwoording 2021

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Recreatieschap Geestmerambacht van toepassing zijnde regelgeving: “het algemene WNT-maximum”.

In mei 2017 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten om in het financieel verslaggevingsdocument de vermelding van iedere topfunctionaris van wie de bezoldiging € 1.500 of minder per kalenderjaar bedraagt te wijzigen. In de jaarrekening kan volstaan worden met de naam en de functie.

De bestuursfuncties van het recreatieschap betreffen onbezoldigde functies.

Overzicht van de bestuurders over het verantwoordingsjaar 2021

Naam	Functie
De heer J. Nieuwenhuizen	Lid AB en DB (voorzitter)
Mevrouw A. Groot	Lid AB en DB (vicevoorzitter)
De heer drs. P.F. Dijkman	Lid AB en DB
De heer R. te Beest	Lid AB
De heer A. Jongenelen	Lid AB
De heer J. Does	Lid AB

Uitbetaalde beëindigingsvergoeding 2021

Er zijn geen uitkeringen gedaan wegens beëindiging dienstverband aan top functionarissen.

Rapportageverplichtingen overige functionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan het Algemeen en Dagelijks bestuur van
Recreatieschap Geestmerambacht
Postbus 2571
2002 RB HAARLEM

Haarlem, 28 februari 2022

Reg.nr. : 102020/215/473/248
Betreft : Verslag van bevindingen bij de jaarrekening 2021

Geacht bestuur,

In het kader van onze algemene controleopdracht hebben wij de financiële administratie en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Geestmerambacht gecontroleerd. Wij hebben bij de jaarrekening 2021 van Recreatieschap Geestmerambacht zowel een goedkeurende verklaring inzake de getrouwheid, alsmede een goedkeurende verklaring over de rechtmatigheid afgegeven.

Naar aanleiding van onze controle van de financiële administratie en de jaarrekening 2021 willen wij het volgende onder uw aandacht brengen.

1. Inleiding

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021 van het recreatieschap sluit met een resultaat voor bestemming en reservemutaties van € 891.311 (nadelig). Het rekeningsaldo is conform het vigerende beleid onttrokken aan de reserves. Ultimo december 2021 bedragen de reserves in totaal € 5.030.529,-.

Voor een uitgebreid mutatieoverzicht van de reserves verwijzen wij u naar de toelichting in de jaarrekening 2021.

2. COVID-19 en effecten op de jaarrekening

Wij constateren dat COVID-19 ook in het afgelopen boekjaar effect heeft gehad op het recreatieschap. Denk onder meer aan de toename van bezoekers aan het recreatiegebied als gevolg van de coronamaatregelen. Daarnaast is door de beperkende maatregelen in het kader van grote evenementen een deel van de opbrengsten weggevallen. In de jaarrekening is dit nader toegelicht. De genoemde ontwikkelingen kunnen ook in het komende jaar - in min of mindere mate - nog van invloed zijn en effect hebben op het resultaat en de financiële positie van het schap.

U heeft in de samenvatting van de jaarstukken 2021, maar ook in jaarrekening 2021 onder de rubriek ‘niet uit de balans blijkende verplichtingen’ de effecten van de coronacrisis voor het recreatieschap nader beschreven. Desgevraagd schat RNH het financieel effect van COVID-19 in voor 2021 op een bedrag van € 110.000,-.

In de controleverklaring 2021 is geen (onverplichte) toelichtende paragraaf meer opgenomen.

3. Bevindingen uit de interim-controle 2021

Als positieve ontwikkeling melden wij dat voor het boekjaar 2021 een Intern controleplan 2021 is opgesteld en er verbijzonderde interne controles (VIC) zijn uitgevoerd. Het intern controleplan is met het MT-besluit van 1 december 2020 als kader vastgesteld voor de interne controles. Wij hebben kennis genomen van het controleplan en vastgesteld dat alle processen met een materieel financieel belang zijn opgenomen.

Wij hebben vastgesteld dat onze adviezen en aanbevelingen van het voorgaand boekjaar adequaat zijn opgepakt: aanbevelingen zijn al uitgevoerd dan wel in ontwikkeling.

3.1 Aanbestedingen

Ons advies om de wetswijziging rondom aanbestedingen in de interne richtlijnen te verwerken is ten dele al opgevolgd. Het MT van RNH heeft op 7 september 2021 ingestemd met de offerte van Stichting Rijk. Stichting Rijk zal ondersteunen met het actualiseren van het inkoop- en aanbestedingsbeleid ten behoeve van uw recreatieschap. Daarnaast wordt het inkoopbeleid nader uitgewerkt. Na het opstellen van het inkoopbeleid worden ook het inkoopproces en de huidige mandateringen geactualiseerd. De planning is dat het inkoopbeleid uiterlijk in juni 2022 gereed is en kan worden geïmplementeerd in de organisatie.

De verbijzonderde interne controles op de aanbestedingen 2021 is uitgevoerd en over de bevindingen is gerapporteerd. Wij hebben kennis genomen van de bevindingen van de verbijzonderde interne controle. Uit de bevindingen komen geen materiële aanbestedingsfouten.

Wij adviseren om de functiescheiding tussen uitvoerende (besteller) en beslisser (gunnen van een opdracht) expliciet vast te laten leggen in het inkoopproces.

3.2 Factuurproces, 4-ogen principe

Ter beoordeling van het proces inzake de verwerking van inkoopfacturen hebben wij op basis van een selectie verschillende deelwaarnemingen uitgevoerd. Hierbij hebben wij de procedures rondom de crediteurenadministratie en betalingen beoordeeld. Wij plaatsen nog de volgende opmerkingen.

Budgetregister en wijziging factuurverwerking

Het budgetregister is geactualiseerd en door het MT (van RNH) vastgesteld op 26 oktober 2021, met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2021. Het MT heeft ook het overzicht van mutaties aan rollen en functieprofielen van 1 juli tot en met 14 oktober 2021 vastgesteld. Voor het eerste halfjaar van 2021 heeft de directeur van RNH een algemeen ‘veegbesluit’ genomen voor de goedkeuring van deze inkoopfacturen, waarmee de rechtmatigheid voor dit deel van de inkoopfacturen is bekrachtigd.

Per 1 juli 2021 is de factuurverwerking gedigitaliseerd met behulp van de applicatie Spend Cloud voor de factuurafhandeling. Wij zien de nieuwe werkwijze voor de factuurafhandeling als een flinke verbetering; het proces is inzichtelijk, de route van de inkoopfactuur is gemakkelijk te volgen, en ook wordt het budgetregister nu correct toegepast (de juiste budgethouder tekent voor akkoord).

Deze ontwikkeling draagt naar onze mening bij tot een betere interne beheersing, wat tevens van belang is voor de komende rechtsmatigheidsverantwoording (de verwachting is dat dit voor 2022 gaat gelden).

Mutaties stamgegevens en interne controle
Zoals vorig jaar in ons accountantsverslag verwoord, hebben wij ook dit jaar geconstateerd dat er (nog) geen '4-ogen principe' is ingeregeld voor het aanmaken en/of wijzigen van gevoelige stamgegevens in de boekhouding (Exact, bijv. crediteurenstamkaart). Hiervoor is tot op heden geen adequate (technische) oplossing gevonden. Tijdens de interim-controle hebben wij ook naar de mutatieoverzichten van de stamgegevens gekeken en in enkele gevallen geconstateerd dat gevoelige data (zoals bankgegevens) ook via algemene accounts zijn gewijzigd. Uit onze deelwaarnemingen zijn overigens geen afwijkingen vastgesteld.

Wij adviseren om bij het (her)inrichten van rechten en rollen in Exact hiermee rekening te houden en het 4-ogen principe te borgen.

Vaststellen van prestatie akkoord
Het invoeren van het programma Spend Cloud biedt de mogelijkheid om de onderbouwing van de prestatielevering (als bijlage) toe te voegen. In het MT besluit van 26 oktober is afgesproken om bij de 1ste beoordeling van de inkoopfacturen groter dan € 500 zo veel mogelijk de bestelbon of opdrachtbrief toe te voegen. Bij facturen groter dan € 2.500 is een bewijs van levering of prestatie als bijlage het uitgangspunt. Uw recreatieschap is momenteel bezig om ervaring op te doen, met het doel daarna 'werkbare' richtlijnen op te laten stellen.

3.3 Autorisaties in Exact

In 2021 is een verbetertraject gestart op het gebied van de IT-autorisaties. Er is een autorisatiematrix voor Exact Globe gemaakt ter aanvulling op de rechten en rollen (exports uit Globe). Het doel is om een periodieke interne controle in te richten om de rollen en rechten te toetsen aan de autorisatiematrix. De eerste controle heeft in september 2021 plaatsgevonden. Daaruit is geconstateerd dat vrijwel de rechten van alle functies herzien moeten worden. I&A is in november gestart met het opnieuw inrichten van de rechten en rollen voor alle administraties. De verwachting is dat in Q1 (eventueel uitloop Q2) van 2022 zal gaan plaatsvinden.

Tijdens de interim-controle hebben wij naar het overzicht van de gebruikersprofielen alsmede de rechten en rollen in Exact Globe gekeken. Het valt ons op dat een van de twee medewerkers bevoegd voor betalingen ook bevoegd is om betaallijsten aan te maken en te exporteren. Verder hebben wij geconstateerd dat een 'algemeen' account ook stamgegevens van crediteuren kan wijzigen. Het is dan lastig om achteraf nog vast te stellen wie wijzigingen heeft doorgevoerd.

Wij bevelen aan om de inrichting van de rechten en rollen af te ronden, en met name prioriteit te geven aan de rechten van de medewerkers die betrokken zijn bij betalingen.

4. JAARREKENINGCONTROLE 2021

4.1 Jaarrekeningtraject is conform planning verlopen

De accountantscontrole is in twee fasen uitgevoerd. De interim-controle heeft plaatsgevonden in de maand december 2021. De eindejaarscontrole is conform de gemaakte afspraken in februari 2021 uitgevoerd. Wij hebben voorts gesprekken gevoerd met de financieel manager en uw administrateur over verschillende onderwerpen in relatie tot de begroting en de jaarrekening. Conform de planning is de eindejaarscontrole op tijd afgerond, waarmee ook het bestuurlijk proces van de jaarrekening 2021 binnen de door het bestuur gestelde termijnen kan worden gerealiseerd.

4.2 Jaarrekening en jaarverslaggeving 2021

De opzet en indeling van de voorliggende jaarrekening is nieuw. Wij zijn van mening dat de nieuwe jaarrekening qua structuur en lay-out is verbeterd. Omdat de jaarrekeningopzet nieuw is hebben wij ook beoordeeld of de opzet 'BBV-proof' is. De jaarrekening 2021 voldoet aan de verslaggevings-voorschriften (BBV).

Conform de controlevoorschriften (BADO) en verslaggevingsvoorschriften (BBV) zijn wij nagegaan of het jaarverslag tenminste de (minimale) wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat met de jaarrekening. Op basis van ons onderzoek hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag niet in strijd is met de jaarrekening.

4.3 Financiële administratie

Vast onderdeel van onze controle is de beoordeling van de kwaliteit van de financiële administratie met betrekking tot tussenrekeningen en overlopende activa en passiva (transitoria). Ten aanzien van tussenrekeningen (balans) hebben wij vastgesteld dat er geen materiële achterstanden zijn in de financiële administratie. Tevens blijkt uit de aan ons overgelegde documenten en bescheiden dat de afloop van bedragen op tussenrekeningen en (overige) overlopende activa en passiva intern voldoende worden bewaakt.

4.4 Begrotingsrechtmatigheid

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dienen afwijkingen in de jaarrekening t.o.v. begroting (na wijziging) transparant te worden toegelicht. Het kader voor toetsing is thans de vigerende controleverordening. Wij constateren dat op programma 2 - Beheer en onderhoud en programma 3 - Veiligheid en toezicht een overschrijding heeft plaatsgevonden op de lasten van € 76.437,- en respectievelijk € 55.394 ,-.

De overschrijdingen op programma 2 houdt voor een groot deel verband met het met hogere onderhoudswerkzaamheden dan begroot, mede vanwege personeelswisselingen en extra schoonmaakkosten door de toename van het aantal bezoekers. De overschrijdingen op programma 3 houden ook verband met intensiever gebruik van het recreatiegebied, waardoor meer inzet nodig was in de weekenden.

In de Najaarsnotitie 2021 is uw bestuur geïnformeerd over de verwachte kostenoverschrijdingen. Een en ander is tevens toegelicht bij de betreffende programma's. De overschrijdingen tellen niet mee voor het oordeel rechtmatigheid (d.w.z. deze zijn niet verwijtbaar).

5. Ontwikkeling financiële positie

Het eigen vermogen van het Recreatieschap Geestmerambacht bedraagt ultimo 2021, inclusief verwerking van het resultaat over 2021, € 5.030.529,-.

In de onderstaande tabel is de financiële positie nader gespecificeerd.

(In € 1.000)	2021	2020		Toe-/afname
Algemene reserve	48.000	48.000		-
Bestemmingsreserve Exploitatie	4.909.973	5.830.235		-920.262
Bestemmingsreserve Egalisatie	72.556	43.605		28.951
Totalen	5.030.529	5.921.840		-891.311

Resultaatbestemming 2021

Het resultaat 2021 is in de definitieve jaarrekening reeds verwerkt. Wij zijn er bij de afronding van onze controle van uit gegaan dat de mutaties door het Algemeen bestuur met het vaststellen van de jaarrekening 2021 worden goedgekeurd.

6. Onderzoek verkoop aandelen uitvoeringsorganisatie RNH

De Provincie Noord-Holland is bezig met het verkennen van de mogelijkheden om aandelen in het kapitaal van de uitvoeringorganisatie Recreatie Noord-Holland te vervreemden. In de paragraaf geïnventariseerde risico's in Bijlage IV bij de jaarrekening 2021 is een nadere toelichting opgenomen. Kortheidshalve verwijzen wij u naar de betreffende paragraaf.

7. Overige ontwikkelingen

Instellen Bestuursbureau

In de vergadering van 20 mei 2021 heeft uw bestuur ingestemd met het instellen van een bestuursbureau per 1 januari 2022. In het besluit is ook akkoord gegaan met de voorlopige verdeling van de kosten van het bestuursbureau over de participanten.

Concept Uitvoeringsplan visie 2030

Op 30 juni 2021 heeft het bestuur ingestemd met het concept Uitvoeringsplan visie 2030 van het recreatieschap. De definitieve vaststelling van het Uitvoeringsplan volgt naar wij hebben begrepen in de loop van 2022.

Stand van zaken project Uitbreiding Geestmerambacht

Met de brief 308668/1557828 van 19 januari 2021 heeft de Provincie Noord-Holland uitstel gegeven voor de verantwoording van het project Uitbreiding Geestmerambacht tot 31 maart 2022. Tijdens de jaarrekeningcontrole was de voortgangsrapportage over het jaar 2021 nog niet bij de Provincie Noord Holland ingediend.

Ons is medegedeeld dat de voortgangsrapportage voor 31 maart aanstaande zal worden ingediend tezamen met aanvraag tot uitstel in verband met uitloop van werkzaamheden.

8. Rechtmatigheidsverantwoording 2022

Met ingang van het boekjaar 2022 dient naar verwachting het Dagelijks bestuur voor de eerste keer in de jaarrekening 2022 expliciet verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid. De verantwoordelijkheid verschuift hiermee van de accountant naar het (dagelijks) bestuur van het recreatieschap. Het wetsvoorstel is aangeboden aan de Tweede Kamer, maar nog steeds niet vastgesteld.
Wij zijn door RNH gevraagd om een 'plan van aanpak' voor de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording bij de recreatieschappen op te stellen. Dit plan van aanpak kan worden gebruikt om de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording te borgen. De uitwerking zal in de loop van dit boekjaar plaatsvinden. Overigens heeft de Commissie BADO aangegeven dat 2022 wordt gezien als een groei- en leerproces: niet alles hoeft al te zijn geregeld![1].

Kadernota Rechtmatigheid en rechtmatigheidsverantwoording 2022

Inmiddels is ook de nieuwe Kadernota rechtmatigheid 2022 verschenen (augustus 2021). De actualisatie van de kadernota houdt uiteraard direct verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De nieuwe kadernota is thans veel meer gericht op vakspecialisten bij de gemeenten en/of gemeenschappelijke regelingen en is niet (meer) gericht op accountants. Dit als gevolg van het verdwijnen van het separate oordeel van de accountant over rechtmatigheid.

In het nieuwe document worden stellige uitspraken verwoord m.b.t. rechtmatigheid, aangevuld met aanbevelingen van de Commissie BBV. De stellige uitspraken en aanbevelingen worden daarna in dit document nader toegelicht.

9. Wnt en publicatie

De Wet normering topinkomens (Wnt) publieke en semipublieke sector en de hierin opgenomen publicatieplicht in de jaarrekening is van toepassing op topfunctionarissen, maar ook op de leden van het hoogst uitvoerende orgaan en het toezichthoudende orgaan (Algemeen Bestuur). Op basis van de wet- en regelgeving valt het schap onder deze wettelijke regeling en dienen de Wnt gegevens te worden gepubliceerd mits de bezoldiging hoger is dan € 1.700,-. Bij Recreatieschap Geestmerambacht is geen sprake van een vergoeding, waardoor de publicatieverplichtingen van de Wnt vervalt.

10. Fraude

Wij hebben zowel binnen het controleteam ('pre-auditgesprek') als met de medewerkers van RNH overleg gevoerd waarbij nadruk is gelegd op eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en op preventieve maatregelen hiertegen.

Van het bestuur hebben wij bij de afronding van onze controle een bevestiging bij de jaarrekening 2021 ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd. Daarnaast hebben wij bij de eindejaarscontrole zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd op de werking van interne beheersingsmaatregelen, memoriaalboekingen, schattingen en is gelet op significante en/of ongebruikelijke transacties in de financiële administratie. Ook hebben wij de betalingsorganisatie beoordeeld rondom het doen van betalingen met behulp van elektronisch bankieren en kennisgenomen van memoriaalboekingen (eindejaars). Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

[1] Notitie Rechtmatigheidsverantwoording, 20 maart 2020 van de Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO)

Onze controle geeft verder geen aanleiding tot het maken van verdere opmerkingen.

Wij vertrouwen erop u hiermede van dienst te zijn geweest. Graag zijn wij bereid deze brief nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Reactie van Recreatie Noord-Holland op verslag van bevindingen bij jaarrekening 2021 Geestmerambacht

Samenvatting
De jaarrekening 2021 van Recreatieschap Geestmerambacht is gecontroleerd door de externe accountant Ipa Acon. De externe accountant moet een expliciet oordeel uitspreken over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties en geeft een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Geestmerambacht heeft een goedkeurend oordeel ontvangen voor zowel de getrouwheid als rechtmatigheid.

Naar aanleiding van de controle van de jaarrekening heeft de accountant een rapport van bevindingen geschreven waarin zij aanbevelingen doen ter verbetering van de financiële bedrijfsvoering en worden relevante ontwikkelingen benoemd. In het vervolg van dit schrijven wordt hierop ingegaan. De gebruikte nummering sluit aan bij de nummering die door de accountant is gebruikt.

Wij vinden het belangrijk om transparant de bevindingen met u te delen en aan te geven hoe wij daar mee om willen gaan. De kritische blik van de accountant helpt ons om verdere stappen te zetten in het verbeteren van de financiële bedrijfsvoering.

Het jaar 2021 stond, net zoals het jaar daarvoor, in het teken van de corona pandemie. Er is snel geschakeld door aanpassingen in de bedrijfsvoering te implementeren zodat de werkzaamheden -in aangepaste vorm- door konden blijven gaan. Onze medewerkers hebben zich flexibel opgesteld en aangepast aan de nieuwe werkelijkheid. Inmiddels heeft het thuiswerken en digitaal vergaderen een plek in ons werkconcept gekregen, wat voor een deel blijvend zal zijn. De uitdaging is het goede van het ‘oude’ vast te houden en de winst te incasseren van wat de huidige en toekomstige context ons brengt.

Puntsgewijze reactie op bevindingen accountant

3.1 aanbestedingen

Aanbeveling: We adviseren om de functiescheiding tussen uitvoerende (besteller) en beslisser (gunnen van een opdracht) expliciet vast te laten leggen in het inkoopproces.

Reactie: In 2021 en begin 2022 is gewerkt aan het actualiseren van de aanbestedingsrichtlijnen en het inkoop- & aanbestedingsbeleid waarbij wij worden ondersteund door Stichting RIJK (Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland). De aanbeveling van de accountant maakt daar onderdeel van uit. De planning is dat deze actualisatie en de besluitvorming daarover voor de zomervakantie is afgerond.

3.2 factuurproces, 4-ogen principe

Aanbeveling: Wij adviseren om bij het (her)inrichten van rechten en rollen in Exact hiermee rekening te houden en het 4-ogen principe te borgen.

Reactie:

-budgetregister en wijziging factuurverwerking

In de eerste helft van 2021 is veel tijd en energie gestoken in de voorbereiding van het digitaliseren van de facturenstroom en de daarbij behorende werkprocessen. Per 1 juli 2021 is de factuurverwerking gedigitaliseerd en deze nieuwe werkwijze is voor de factuurafhandeling een flinke verbetering (proces inzichtelijk, route factuur eenvoudig te volgen en budgetregister correct toegepast).

-mutatie stamgegevens en interne controle

Een verbeterpunt betreft het inregelen van het 4-ogen principe voor het aanmaken en/of wijzigen van gevoelige stamgegevens in de boekhouding. We hebben gekeken naar een pragmatische technische oplossing maar dat bleek mede gelet op beperkte formatie bij de financiële administratie (2 parttime medewerkers) en I&A (1 medewerker) lastiger dan gedacht. In het voorgesprek van de interimcontrole is hierover gesproken met de accountants van Ipa Acon. In het kader van het herinrichten van de rollen en rechten (autorisatiematrix) van de diverse medewerkers in Exact Globe (boekhoudpakket) en Synergy (voor werkprocessen o.a. tijdschrijven, HRM) gaan we onderzoeken hoe het 4-ogen principe kan worden versterkt. Dat gebeurd in overleg met Activium (specialist in Exact software) omdat we dit binnen de bestaande software willen gaan inrichten. Tot slot wordt opgemerkt dat in december 2021

de formatie voor applicatiebeheer bij RNH beperkt is uitgebreid waardoor meer capaciteit beschikbaar is gekomen.

-vaststellen prestatie akkoord
Met de invoering van de gedigitaliseerde facturenstroom is een stap gezet in het onderbouwen van de prestatielevering door deze als bijlage bij de factuur te voegen. Zo heb je in één systeem de factuur, het prestatiebewijs en bestelbon/opdrachtbrief. Om het praktisch en werkbaar te houden is er vooralsnog voor gekozen om bij de 1e beoordeling van de facturen groter dan € 500 zo veel mogelijk de bestelbon of opdrachtbrief toe te voegen. Bij facturen groter dan € 2.500 is een bewijs van levering of prestatie als bijlage het uitgangspunt. Wij zijn nu bezig om hier ervaring mee op te doen, met het doel daarna 'werkbare' richtlijnen op te stellen.

3.3 autorisaties in Exact
Aanbeveling: Wij bevelen aan om de inrichting van de rechten en rollen af te ronden, en met name prioriteit te geven aan de rechten van de medewerkers die betrokken zijn bij betalingen.

Reactie: Zoals hiervoor bij het onderdeel 3.2 'mutatie stamgegevens en interne controle' is aangegeven kijken wij naar de rollen en rechten van de diverse medewerkers in Exact Globe (boekhoudpakket) en Synergy (voor werkprocessen o.a. tijdschrijven, HRM). Daarbij kijken wij ook hoe we het 4-ogen principe kunnen versterken in overleg met Activium (specialist in Exact software) omdat we het binnen de bestaande software willen gaan inrichten. De aanbeveling van de accountant wordt daarbij meegenomen.

4.2 jaarrekening en jaarverslaggeving 2021
Naar aanleiding van de opmerking van de accountant bij de jaarrekening van voorgaand jaar is de jaarrekeningopzet aangepast zodat deze 'BBV-proof' is. In 2021 is dit in samenspraak met Ipa Acon opgepakt. Zo worden werkenderwijs de documenten in de P&C-cyclus verbeterd. De accountant constateert dat de jaarrekening qua structuur en layout is verbeterd en deze voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften (BBV).

8 rechtmatigheidsverantwoording 2022
De ontwikkelingen op het aspect van rechtmatigheidsverantwoording 2022 worden gevolgd. Het wetsvoorstel is aangeboden aan de Tweede Kamer, maar nog steeds niet vastgesteld. Aan Ipa Acon is gevraagd om een 'plan van aanpak' voor de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording bij de recreatieschappen op te stellen. Dit plan van aanpak wordt gebruikt om de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording te borgen. De uitwerking zal in de loop van dit boekjaar plaatsvinden. Overigens heeft de Commissie BADO (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) aangegeven dat 2022 wordt gezien als een groei- en leerproces: niet alles hoeft al te zijn geregeld.

2021 in vogelvlucht

Geestmerambacht

Vanuit Alkmaar en Dijk en Waard ben je er zo. Zowel Geestmerambacht als Park van Luna bieden veel mogelijkheden voor waterrecreatie. Zoek je wat anders? Rond de grote recreatieplas Zomerdel en ook in het Huygendijkbos (Park van Luna) kun je eindeloos wandelen, skeeleren en fietsen. De mountainbikeroutes zijn razend populair.

Wat hebben we gerealiseerd?

Visie 2030

In 2021 is, na een uitgebreid participatietraject, de visie “Recreatiegebieden Geestmerambacht 2030 - Parkenlint tussen stad en dorp” vastgesteld. Het bijbehorende uitvoeringsplan is enkele malen besproken in het dagelijks bestuur en wordt in 2022 vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Samenwerking Esdégé-Reigersdaal

Door samenwerking met maatschappelijke zorginstellingen draagt het recreatieschap bij aan duurzame inzetbaarheid van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat heeft geresulteerd in een 5-jarige samenwerkingsovereenkomst met Esdégé-Reigersdaal om te komen tot een structurele samenwerking, startend in 2022.

Meer highlights op de volgende pagina

Hoe staat het schap er voor?

De gemeenten Heerhugowaard en Langedijk (per 1-1-2022 Dijk en Waard) en Alkmaar financieren een belangrijk deel van de jaarlijkse exploitatie, aangevuld met inkomsten uit gebiedsexploitatie, subsidies en bijdragen van projecten en uit het Btw-compensatiefonds. Met het vaststellen van de visie (2021) is een belangrijke voorwaarde geschapen voor het realiseren van een (financieel) duurzaam en gezond recreatieschap met een evenwicht tussen natuur en recreatie.

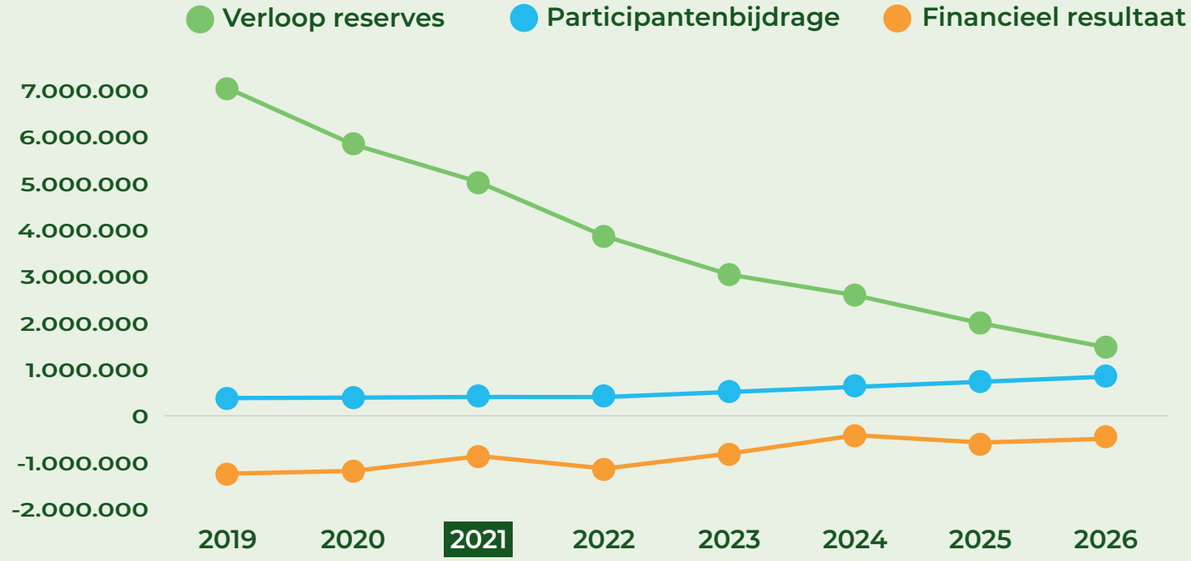

Waar ging het geld naartoe?

Inrichting en ontwikkeling	8%
Toezicht	9%
Bestuur en ondersteuning	20%
Gebiedsbeheer	63%
totaal	€ 2.231.945

Waar kwam het geld vandaan?

7%	Subsidies
10%	BTW compensatiefonds
18%	Participantenbijdrage
25%	Exploitatieopbrengsten
40%	Onttrekking reserve
totaal	€ 2.231.945

recreatieschap geestmerambacht

2021 highlights

Geestmerambacht

Rol toezichter verbeterd

In 2021 is de rol van toezichthouder meer verschoven richting die van gastheerschap. De boswachter draagt in deze rol bij aan de positieve beeldvorming van het gebied en draagt dit uit naar de bezoekers. Zijn portefeuille is verruimd met het bijhouden van berichten via sociale media, terwijl de bezoekers het vertrouwde veiligheidsgevoel zullen blijven ervaren.

Versterking biodiversiteit

Het maaibeheer is extensief (minder dan eenmaal per jaar maaien) zodat bloemrijke grasvelden beter tot ontwikkeling komen. Dit versterkt de schakel in de voedselketen, wat de biomassa en biodiversiteit vergroot. Er is extra aandacht voor de grens tussen gras naar bos. Door deze randen langzaam te laten ‘verruigen’, levert dit waardevolle overgangen op waar allerlei diersoorten de kans krijgen te overwinteren.

Uitbreiding vaarnetwerk

In 2021 heeft de gemeente Langedijk, in samenwerking met het recreatieschap, de brug in het Daalmeerpad gerealiseerd. Zo is de vaarverbinding in de Groene Loper weer een stukje noordwaarts opgeschoven. De plannen zijn gereed om ook het Venpad doorvaarbaar te maken. Dit wordt begin 2022 gerealiseerd. Er is overleg gaande over de vraag hoe de vaarverbinding verder noordwaarts kan worden vormgegeven.

Intentieverklaring voor Wintercircus in Park van Luna

Duursma Groep wil het wintercircus voortzetten in Park van Luna. Het wintercircus is lokaal ontstaan: oprichter Alex Sijm komt uit Broek op Langedijk. Het recreatieschap is blij met het vervolg dat de Duursma Groep aan het circus wil geven. Het circus draagt bij aan een brede evenementenprogrammering en versterkt daarmee het recreatief aanbod van het Park van Luna. Een circus in de winter draagt ook bij aan een bredere spreiding van recreatieve activiteiten over het jaar. Het recreatieschap heeft dan ook de intentie een langdurige samenwerking met de Duursma Groep aan te gaan. 7 September 2021 is de intentieverklaring ondertekend.

Boomplantdag - Bos der Omarming

Stichting Het Bos der Omarming biedt plantlocaties aan in natuurgebieden waar gelegenheid is voor het aanplanten van herdenkingsbomen voor overleden kinderen. Het is een bos waar je kan herdenken in de natuur. Op 13 en 27 november zijn er bomen geplant.

Bezoekers
2021
1.686.589

5.760 volgers
+ 9% t.o.v. 2020

45+ verenigingen actief

0 grote evenementen
> 5.000 bezoekers

46.906 website bezoekers
9% stijging t.o.v. 2020

Speelpark De Swaan in andere landen

Eind 2021 heeft Paul Heeremans speelpark “De Swaan” overgenomen en zijn er nieuwe afspraken met het recreatieschap gemaakt. Heeremans is voortvarend aan de slag gegaan en wil het speelpark nieuw leven inblazen door verder te investeren in gebouwen en speeltoestellen, ook wordt de entree verplaatst en opgeknapt.

www.geestmerambacht.nl

recreatieschap geestmerambacht

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	16 maart 2022
Dagelijks bestuur	30 maart 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Begrotingswijziging 2022

Kernboodschap
De Programmabegroting 2022 moet worden aangepast. De voorgestelde wijzigingen vindt u in de Begrotingswijziging 2022.

Het algemeen bestuur besluit:
1. De begrotingswijziging Geestmerambacht 2022 met het nieuwe saldo van € 1.160.136 (negatief) en de onttrekking van dat bedrag uit de bestemmingsreserve exploitatie vast te stellen. 2. De consequenties van het genomen besluit worden waar nodig structureel verwerkt in de begroting 2022 en verder.

Bestuurlijke achtergrond
• Het door het AB laten vaststellen van de begrotingswijziging is een wettelijke verplichting; • Het AB heeft de Programmabegroting 2022 op 30 juni 2021 vastgesteld; • De begrotingswijziging wordt voor reactie toegezonden aan de participanten waarna het AB de begrotingswijziging in haar vergadering van 27 juni 2022 vaststelt.

Onderbouwing resultaat begrotingswijzing 2022
1. Het saldo van de wijziging bedraagt € 155.515 (nadeel). Hierdoor stijgt de onttrekking uit de reserve en in plaats van de begrote € 1.004.621 wordt dat nu € 1.160.136. Daarnaast zijn er diverse andere budgetverwijzingen. De belangrijkste wijzigingen: • De voorbereidingskosten uitvoeringsplan - programma 1 (€ 180.000 - nadeel); • Wagenweg 6 doorschuiven naar 2023 – programma 1 (€ 96.000 – voordeel); • Extra kosten Toezicht bij Beheer – programma 2 en 4 (€ 20.000 nadeel); • Toename kosten Toezicht – programma 4 (€ 20.000 – nadeel); • Kosten bestuursbureau (incl. subsidie) – programma 4 (€ 17.000 nadeel); • Restpost diverse posten - programma 2, 3 en 4 (circa € 14.000 – nadeel). 2. Een uitgebreide toelichting treft u aan in de bijlage Begrotingswijziging 2021.

Risico's
Indien u instemt met dit voorstel: ▪ Zijn de budgetten voor de verdere uitvoering van de activiteiten en werkzaamheden geautoriseerd. Indien u niet instemt met dit voorstel: ▪ Kunnen de geplande werkzaamheden niet (volledig) worden uitgevoerd door het ontbreken van voldoende budget dan wel bij uitvoering ontstaat er een tekort.

Bijdrage aan schapsdoelen
☐ Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap ☐ Vergroten gebruik ☐ Versterken duurzaamheid ☐ Vergroten maatschappelijk draagvlak ☒ Verstevigen structurele financiële duurzaamheid

Financiële onderbouwing
Financiële consequenties: Toelichting: Zie bijlage Begrotingswijziging 2022

Communicatie
Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025 ☐ Ontwikkelen en uitvoeren sociale mediastrategie ☐ Organiseren van issuemanagement ☐ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie ☐ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal) ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties **Communicatiemiddelen** ☒ Bestuursmededeling ☐ Nieuwsbrief ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, sociale media ☐ Publiceren op Overheid.nl ☐ Anders .... ☐ Geen

Participatie
Deelnemers schap (gemeentelijke afdelingen / bestuurlijke afstemming): Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met AC-RAUM Stakeholders binnen gebied: NVT Stakeholders buiten gebied: NVT

Planning
• Na vaststelling in het DB wordt de goedgekeurde begrotingswijziging 2022 vóór 15 april naar de participanten worden verzonden met het verzoek om hun zienswijze. • De begrotingswijziging 2022 wordt in de vergadering van 27 juni ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd. • De vastgestelde begrotingswijziging 2022 moet vóór 15 juli 2022 bij het ministerie van BZK worden ingediend.

Bijlagen
1. Begrotingswijziging 2022

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie	
Gebiedsteam	8 februari 2022
MT	22 februari 2022

Advies van adviescommissie 16 maart en advies van dagelijks bestuur 30 maart 2021
AC 16-03-2022: Conform voorstel DB 30-03-2022 a. DB neemt kennis van de Jaarrekening 2021 GAB en stuurt deze voor reactie aan de deelnemers toe; b. op het voorblad expliciteren dat het saldo negatief is en c. aanvullen met “het onttrekken van het tekort van € 1,16 mln uit de reserve”.

Behandelaar
Programma-advies, Peter Jaap Don, Programma-adviseur FEZ, Laurens Eijlders, controller

Akkoord
Akkoord programmamanager Sophie Zwetsloot In overleg met directeur RNH Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau
Akkoord bestuurssecretaris Jasper Balduk

GEESTMERAMBACHT

Begrotingswijziging **2022**

versie 29-03-2022

Samenvatting

Saldo

Per saldo leiden de genoemde voor- en nadelen bij de programma's tot een grotere onttrekking uit de bestemmingsreserve exploitatie. Oorspronkelijk was de onttrekking begroot op € 1.004.621 en na de begrotingswijziging wordt dat € 1.160.136: een toename van € 155.515.

Deze toename is onder andere het gevolg van het starten met de voorbereidingswerkzaamheden van het door het Dagelijks Bestuur voorlopig vastgestelde uitvoeringsprogramma. Deze voorbereidingskosten zijn geraamd op € 180.000, bestaande uit € 103.000 inzet RNH en € 77.000 bedrijfskosten-inhuur. Bij het onderdeel "Toelichting" worden de wijzigingen per programma en taakveld verder uitgewerkt en verklaard.

Uitvoeringsprogramma

Vooruitlopend op de instemming van de gemeenteraden en het definitieve besluit van het algemeen bestuur op 29 juni 2022 zijn al de voorbereidingswerkzaamheden gestart. Deze komen vooral voort vanuit de markt en de omgeving. Door hierop te anticiperen kunnen al enkele ontwikkelingen uit de visie in gang worden gezet en wordt het tijdverlies als gevolg van de vertraagde vaststelling van het UP beperkt.

De memo met de stand van zaken van het uitvoeringsplan (Mededeling "Overzicht projecten visie/uitvoeringsplan) is in de AB-vergadering van 18 mei 2022 aan het AB gepresenteerd.

Begrotingswijziging per programma

	Begroting 2022			Wijziging 2022			Begroting na wijziging 2022		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1. Ontwikkeling en inrichting	203.936	-	-203.936	233.108	175.000	-58.108	437.044	175.000	-262.044
2. Beheer en onderhoud	1.314.372	548.261	-766.111	174.477	-11.221	-185.698	1.488.849	537.040	-951.808
3. Veiligheid en toezicht	155.408	-	-155.408	-5.374	-	5.374	150.034	-	-150.034
4. Bestuur en ondersteuning	493.739	-	-493.739	-66.208	16.709	82.917	427.531	16.709	-410.822
5. Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves	1.884	616.457	614.573	-	-	-	1.884	616.457	614.573
Totaal voor bestemming	**2.169.338**	**1.164.717**	**-1.004.621**	**336.003**	**180.489**	**-155.515**	**2.505.342**	**1.345.206**	**-1.160.136**
	Toevoeging	**Onttrekking**	**Totaal**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Totaal**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Totaal**
Ad 5. Mutaties reserves	-	-1.004.621	-1.004.621	-	-155.515	-155.515	-	-1.160.136	-1.160.136
Totaal na bestemming	**2.169.338**	**2.169.338**	**-**	**336.003**	**336.003**	**-**	**2.505.342**	**2.505.342**	**-**

Toelichting

Specificatie van de baten	Begroting 2022	Wijziging 2022	Begroting na wijziging 2022
Subsidies en projectbijdragen	56.812	193.188	250.000
Inkomsten uit gebiedsexploitatie, zoals evenementen, huren en pachten	503.749	12.700-	491.049
BTW Compensatiefonds	202.600	-	202.600
Participantenbijdragen	401.557	-	401.557
Totaal baten voor bestemming	**1.164.717**	**180.489**	**1.345.206**

Inzet RNH

In de programmabegroting 2022 was € 1.059.000 opgenomen als totale kosten voor de inzet van RNH. Volgens de begrotingswijziging 2022 bedragen de kosten voor inzet RNH in 2022 € 1.197.000. Het verschil van € 138.000 (hoger) wordt verklaard door:

- voorbereidingskosten van het uitvoeringsplan (€ 103.000 - nadeel)
- extra inzet programmasturing (€ 20.000 - nadeel)
- indexatie effect op RNH tarieven (€ 18.000 - nadeel)
- verlaging RNH tarieven (€ 6.000 - voordeel)
- diverse kleine posten (€ 3.000 - nadeel)

De verschillen laat zich als volgt verklaren:

- Nadere bestuursbesluiten die aanvullend zijn op de vastgestelde Programmabegroting 2022, zoals:
  - extra inzet voor projecten volgend uit het uitvoeringsprogramma;
  - minder secretariële inzet vanwege het overdragen van taken aan het Bestuursbureau van de recreatieschappen dat per 1 januari 2022 de betreffende taken overneemt.
- De kosten voor Programmasturing zijn € 20.000 hoger door de toegenomen inzet voor de visie, het UP en het bijbehorende omgevingsmanagement.
- De loonindexatie conform het door de regietafel Noord-Holland Noord bepaalde cijfer is 1,3%. De indexatie van de RNH-uurtarieven bedraagt 3%. Daardoor zijn de RNH-uurtarieven onvoldoende gedekt.
- Door het verkleinen van het MT van RNH zijn de uurtarieven voor alle inzet RNH verlaagd. De voormalig manager wordt deels ingezet voor specifieke werkzaamheden in programma's 1 en 2. Per saldo gaan de kosten voor het schap omlaag.

Programma 1 Ontwikkeling en inrichting

Bij programma 1 stijgen de lasten met € 233.108 en de baten met € 175.000: per saldo een wijziging van € 58.108 (nadeel). Het totale geraamde resultaat voor programma 1 wordt nu € 262.044 negatief (was € 203.936 negatief). De belangrijkste wijzigingen zijn:

- doorschuiven van project uitbreiding Geestmerloo van 2021 naar 2022 voor een bedrag van € 175.000, zowel de baten als lasten nemen evenredig toe;
- doorschuiven van Wagenweg 6 naar 2023 en dat betekent € 93.000 lagere lasten. In 2022 start de planontwikkeling langs de Wagenweg en vanaf 2023 wordt verwacht dat deze investering nodig is voor het saneren van asbest;
- de voorbereidingskosten van de gewijzigde projectplanning voor het door het Dagelijks Bestuur voorlopig vastgestelde uitvoeringsprogramma. De lasten nemen toe met € 180.000, bestaande uit € 77.000 bedrijfskosten en € 103.000 inzet RNH;
- verschuiving werkzaamheden team ECC naar programma 2 (€ 20.000 lager);
- en diverse kleinere posten lager (€ 9.000).

Programma 2 Beheer en onderhoud

Bij programma 2 stijgen de lasten met € 174.477 en dalen de baten met € 11.221: toename van € 185.698 (nadeel). Het totale geraamde resultaat voor programma 2 is nu € 951.808 negatief (was € 766.111 negatief). De belangrijkste wijzigingen zijn:

- de kosten Locatiebeheer van programma 4 voortaan grotendeels in programma 2 worden verantwoord en dat leidt tot hogere lasten € 130.000;
- ECC-werkzaamheden van programma 1 naar programma 2 (€ 20.000 hoger);
- toename van de beheerkosten omdat tijdens de zomerweekenden het team gecombineerd beheer – en toezichtwerkzaamheden verricht (€ 10.000);
- hogere lasten door diverse kleine wijzigingen, per saldo € 16.000;
- bij de onlangs gesloten overeenkomst voor de Swaan (ad € 96.000) is een 5-jaarlijkse korting bedongen van € 9.000 per jaar (lagere opbrengst).

Programma 3 Toezicht en veiligheid

Bij programma 3 dalen de lasten met € 5.374 (voordeel) tot € 150.034. Dit is het resultaat van de lagere overhead-kosten doordat de voormalig MT-manager nu tegen lagere tarieven in de overhead is verwerkt.

Programma 4 Bestuur en ondersteuning

Bij programma 4 dalen de lasten met € 66.208 en zijn er niet begrote opbrengsten van € 16.709: een wijziging van € 82.917 (voordeel). Het totale geraamde resultaat voor programma 4 wordt nu € 410.822 negatief. Dat was € 493.739 negatief. Dit is het gevolg van:

- de stijging van de kosten voor het bestuursbureau met € 34.000; waartegenover een bijdrage van de Provincie NH staat van € 17.000;
- kosten Locatiebeheer van programma 4 voortaan in programma 2 en dat leidt tot lagere lasten € 130.000;
- de kosten voor Programmasturing zijn € 20.000 hoger als gevolg van de toegenomen inzet voor de visie, het UP en het bijbehorende omgevingsmanagement;
- toename kosten uren van de teamleider toezicht van € 10.000 omdat de functie nu fulltime is (kwaliteitsverbetering).

Programma 5 Algemene en inrichting

Bij Programma 5 inclusief de mutaties bij reserves is er een grotere onttrekking uit de reserves van € 155.515 (nadeel). Dit is het totaalresultaat van de saldi bij de hierboven genoemde programma's:

- uit de bestemminsgreserve exploitatie wordt een groter bedrag onttrokken voor de dekking van de voorbereidingskosten (€ 147.980) van het uitvoeringsplan (AB-besluit 2021-14 d.d. 17-11-2021) voor 2022. De totale onttrekking van deze bestemmingsreserve exploitatie bedraagt € 1.143.880 in plaats van € 995.000;
- voor dekking van de kapitaalslasten van de nieuw aangeschafte dienstauto (Suzuki Vitara), ter vervanging, wordt een bedrag van € 7.534 aan de bestemmingsreserve egalisatie onttrokken.

Gevolgen

Gevolgen voor de participanten

De begrotingswijziging geeft geen aanleiding om de participantenbijdragen te verhogen.

- Vanaf 1-1-2022 is de fusie van Dijk en Waard een feit en is de verdeling aangepast. De gemeenschappelijke regeling wordt hiervoor nog formeel aangepast en in een lijn gebracht met de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. De nieuwe procentuele verdeling is reeds gebaseerd op de meest actuele inwonersaantallen van de twee gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard.
- De gemeente Bergen is uit de GR gestapt en betaalt 10 jaar lang een bijdrage van € 7.500. Deze wordt verantwoord bij “Bijdragen van derden”.

Participant	Bijdragen-verdeling 2021	Bijdragen-verdeling 2022	Bijdrage in 2021	Bijdrage in 2022
Bijdrage participant gemeente Alkmaar	53,66%	53,60%	216.517	215.217
Bijdrage participant gemeente Bergen	1,75%		7.067	-
Bijdrage participant gemeente Heerhugowaard	29,57%		119.300	-
Bijdrage participant gemeente Langedijk	15,02%		60.586	-
Bijdrage participant gemeente Dijk en Waard		46,40%	-	186.340
Totaal	**100,00%**	**100,00%**	**403.470**	**401.557**

Gevolgen voor de reserves

Het saldo bij programma 5 (inclusief de mutaties reserves) is € 155.515 (negatief). De verhoging van de onttrekking tot €1.160.136 is het resultaat van de wijzigingen bij de programma’s. Het bedrag van € 155.515 bestaat uit:

- grotere onttrekking uit de bestemmingsreserve exploitatie van € 147.980 dan begroot (nadeel);
- Grotere toevoeging aan de bestemmingsreserve egalisatie van € 7.534 (nadeel).

Specificatie van de resultaatbestemming door mutaties reserves (taakveld 0.10)

	Begroting 2022	Wijziging 2022	Begroting na wijziging 2022
Toevoeging algemene reserve	-	-	-
Onttrekking algemene reserve	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve exploitatie	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve exploitatie	-995.900	-147.980	-1.143.880
Toevoeging bestemmingsreserve egalisatie	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve egalisatie	-8.721	-7.534	-16.255
Totaal	**-1.004.621**	**-155.515**	**-1.160.136**

Bestemmingsreserve exploitatie:

- Jaarlijks wordt uit deze bestemmingsreserve onttrokken het deel van de jaarlijkse exploitatiekosten dat niet kan worden gedekt uit de exploitatiebaten en de participantenbijdragen.
- Daarnaast wordt jaarlijks aan deze bestemmingsreserve toegevoegd de btw-compensatie van participanten, voor zover de totale btw-compensatie die zij ontvangen de € 118.516 (prijspeil 2022) overstijgt. Gemeenschappelijke regelingen zoals de recreatieschappen zijn niet btw-plichtig. Dat betekent dat over de aankoop van diensten en goederen btw wordt betaald die niet terug gevorderd kan worden. De participanten betalen via de participantenbijdrage aan het recreatieschap dus ook btw. Om de gemeentes hiervoor te compenseren is destijds het btw-compensatiefonds (BCF) opgericht. Op basis van een overzicht van de door het schap betaalde btw in het afgelopen jaar krijgen de participanten de btw terug uit het compensatiefonds. Bij de meeste schappen houdt de gemeente de afdracht. Dat is ook zo bij de begroting GAB. Voor GAB-U en PVL zijn destijds andere afspraken gemaakt. Bij het samenvoegen van de begroting heeft het bestuur besproken die regeling te handhaven (besluit 2016/21).

Vaststelling door het algemeen bestuur

Deze programmabegroting is in de oude opzet vastgesteld door het algemeen bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht in de openbare vergadering van 29 juni 2022.

Voorzitter,
Mevrouw A. Groot

Voorstel AB Recreatieschap Geestmerambacht

Datum vergadering	
Adviescommissie	16 maart 2022
Dagelijks bestuur	30 maart 2022
Algemeen bestuur	27 juni 2022

Onderwerp
Concept-programmabegroting 2023

Kernboodschap
De concept-programmabegroting Geestmerambacht 2023 vast te stellen.

Het algemeen bestuur besluit:
1. De concept-programmabegroting 2023 van het Geestmerambacht vast te stellen. 2. De onttrekking van € 833.557 uit de bestemmingsreserve exploitatie als dekking voor het negatieve resultaat.

Bestuurlijke achtergrond

- Het vaststellen van de programmabegroting is een wettelijke verplichting;
- De Kadernota 2023 is op 17 november 2021 in de vergadering van het algemeen bestuur besproken;
- Op 14 december 2021 is de Kadernota 2023 aan de participanten toegezonden met een verzoek om hun zienswijze;
- De concept-programmabegroting 2023 wordt voor reactie toegezonden aan de participanten, waarna het AB de programmabegroting 2023 in haar vergadering van 27 juni 2022 vaststelt, alvorens deze aan de provincie Noord-Holland toe te zenden.

Onderbouwing programmabegroting 2023

1. <u>Totaal resultaat 2023</u>
   De concept-programmabegroting 2023 sluit met een onttrekking uit de bestemmingsreserve exploitatie van € 833.557. De onttrekking van de reserves stijgt minder hard dan verwacht. Dit wordt als volgt verklaard:

   - De totale lasten zijn in 2023 hoger dan in 2022 (€ 50.000) als gevolg van de intensivering van de activiteiten van het uitvoeringsprogramma.
   - De totale baten zijn ruim € 118.000 hoger. De verklaring voor de gestegen baten hangt nauw samen met de uitvoering van het UP. Hiervoor zijn extra voorbereidingskosten vrijgemaakt in 2021, die deels in 2023 worden begroot. Daarnaast wordt in 2023 gestart met de extra bijdrage van de participanten van € 100.000 en die groeit stapsgewijs door tot € 480.000 in 2027. Ook nemen in 2023 de baten uit het BCF toe. Hierdoor neemt de onttrekking uit de bestemmingsreserve (€ 833.557) af ten opzichte van 2021 en 2022.

2. Uitvoeringsprogramma (UP)
In de cijfers van de concept-programmabegroting 2023 zijn ook de projecten van het UP verwerkt. Dit is conform het besluit van de schriftelijke ronde van het algemeen bestuur (29-10-2021):

1. *In te stemmen met het onttrekken van een totaalbedrag van € 429.750 (alle bedragen incl. btw) uit de bestemmingsreserve exploitatie als dekking voor de voorbereidingskosten voor de uitvoering van het UP en de meerjarige effecten te verwerken in de Kadernota 2023 en de begrotingswijziging 2022;*

2. *In te stemmen met de vastgestelde procedure voor het definitief vaststellen van het uitvoeringsplan zoals besloten in het DB van 13 september 2021:*

   I. *Het Concept-Uitvoeringsplan met bijlage 2 'uitbreiding financiële toelichting' vast te stellen, waarmee deze de basis vormt voor de Kadernota 2023, begrotingswijziging 2022, begroting 2023 en meerjarenbegroting;*
   II. *Het Concept-Uitvoeringsplan met bijlage 2 'uitbreiding financiële toelichting' aan de deelnemers toe te sturen en de raad te informeren met een raadsmiddag op 30 september a.s., met mogelijkheid tot het stellen van vragen;*
   III. *Het definitief laten vaststellen van het Uitvoeringsplan door het AB na de zienswijze van de raad op de Kadernota 2023 met bijhorende meerjarenbegroting.*

Na de vaststelling van Uitvoeringsplan (AB 29 juni 2022) worden de financiële gevolgen uitgewerkt in de Kadernota 2024. Jaarlijks worden de vastgestelde projecten middels de kadernota en de programmabegroting voor zienswijze aan de raden voorgelegd, ondersteund door een dashboard met een overzicht van de projecten.

Risico's

Indien u instemt met dit voorstel:
- Het jaarlijks vaststellen van de programma-begroting is nodig voor een goede bedrijfsvoering en de allocatie van de budgetten.

Indien u niet instemt met dit voorstel:
- Worden de aangevraagde budgetten niet geautoriseerd;
- Komt de uitvoering van de activiteiten en daarmee van de afgesproken doelstellingen in gevaar.

Bijdrage aan schapsdoelen

☐ Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap
☐ Vergroten gebruik
☐ Versterken duurzaamheid
☒ Vergroten maatschappelijk draagvlak
☒ Versterken financiële duurzaamheid

Financiële onderbouwing

Financiële onderbouwing
Financiële consequenties: Toelichting: Zie bijlage concept-programmabegroting 2023

Communicatie
Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025 ☐ Ontwikkelen en uitvoeren sociale mediastrategie ☐ Organiseren van issuemanagement ☐ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie ☐ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal) ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties **Communicatiemiddelen** ☒ Bestuursmededeling ☒ Nieuwsbrief ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, sociale media ☐ Publiceren op Overheid.nl ☐ Anders: Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering ☐ Geen

Participatie
Deelnemers schap (gemeentelijke afdelingen / bestuurlijke afstemming): J Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met de Adviescommissie Stakeholders binnen gebied: NVT Stakeholders buiten gebied: NVT

Planning
• Na vaststelling in het DB wordt de goedgekeurde concept-programmabegroting 2023 vóór 15 april naar de participanten worden verzonden met het verzoek om hun zienswijze. • De concept-programmabegroting 2023 wordt in de vergadering van 27 juni ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd. • De vastgestelde programmabegroting 2023 moet vóór 15 juli 2022 bij de provincie Noord-Holland worden ingediend.

Bijlagen
1. Concept-programmabegroting 2023

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie	
Gebiedsteam	8 februari 2022
MT	15 februari 2022

Advies van adviescommissie 16 maart en besluit van dagelijks bestuur 31 maart 2022
AC 16-03-2022: Conform voorstel DB 30-03-2022 a. DB neemt kennis van de Jaarrekening 2021 GAB en stuurt deze voor reactie aan de deelnemers toe; b. Zowel bij het voorstel als de onderbouwing toelichten dat de intensivering van de projecten in het UP in de begroting is verwerkt en tot welke onttrekking uit de reserve dit leidt in relatie tot de andere begrotingsjaren.

Behandelaar
Afdeling Programmasturing en vastgoed, Peter Jaap Don, Programma-adviseur Afdeling Middelen, Laurens Eijlders, controller

Akkoord
Akkoord programmamanager Sophie Zwetsloot In overleg met directeur RNH Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau
Akkoord bestuurssecretaris Jasper Balduk

Programmabegroting **2023**

GEESTMERAMBACHT

versie 29-03-2022

Inhoudsopgave

Samenvatting **3**

Programma's **5**

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting 11
Programma 2. Beheer en onderhoud 14
Programma 3. Toezicht en veiligheid 19
Programma 4. Bestuur en ondersteuning 21
Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen 24

Paragrafen **27**

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing **28**

B. Kapitaalgoederen 30
C. Financiering 35
D. Bedrijfsvoering 36
E. Grondbeleid 39
F. Participanten 40

Overzicht van baten en lasten **43**

Bijlage 1 Risicoanalyse **54**

Samenvatting

De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard participeren in de gemeenschappelijke regeling van recreatieschap Geestmerambacht. Zij financieren een belangrijk deel van de jaarlijkse exploitatie, aangevuld met inkomsten uit gebiedsexploitatie (evenementen, huren en pachten), subsidies en projectbijdragen en de bijdrage uit het btw-compensatiefonds. Gemeente Bergen is per 1 januari 2022 uitgetreden.

Recreatieschap Geestmerambacht omvat het recreatiegebied Geestmerambacht, het Park van Luna en de Groene Loper.

Kerngegevens: 545,5 hectare werkgebied, waarvan 423,5 hectare beheergebied waarvan 75 hectare water. Het gebied bestaat uit Geestmerambacht (394,5 ha) en Park van Luna (151 ha). Het aantal bezoeken per jaar bedraagt ruim 1,7 miljoen (2021).

Ambities

Geestmerambacht is ingericht als recreatiegebied om steden en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten:

a. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen.
b. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
c. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

Wat wil het recreatieschap bereiken?

Geestmerambacht levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven:

- het behouden van het unieke, volwaardige recreatielandschap;
- het vergroten van het gebruik;
- versterken van de duurzaamheid;
- en het vergroten van het maatschappelijk draagvlak.

Wat gaat het recreatieschap daarvoor doen?

- het zorgdragen voor gebiedsbeheer en -onderhoud
- het werken aan een permanente invulling van de ontwikkellocaties;
- de voorbereiding aan permanente invulling van de locaties die nu tijdelijk worden ingevuld (zoals Kanaaldijk 1 en Wagenweg 6);
- de biodiversiteit krijgt een grotere rol bij het gebiedsbeheer;
- het zorgen voor structureel (financieel) evenwicht.

Wat gaat het kosten en hoe worden deze gedekt?

Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	466.016	460.480	-5.536
2. Beheer en onderhoud	1.521.307	543.603	-977.704
3. Veiligheid en toezicht	154.197	-	-154.197
4. Bestuur en ondersteuning	435.887	13.367	-422.520
5. Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves	1.927	728.327	726.400
Totaal voor bestemming	**2.579.335**	**1.745.777**	**-833.557**
	Toevoeging	**Onttrekking**	**Totaal**
Ad 5. Mutaties reserves	-	-833.557	-833.557
Totaal na bestemming	**2.579.335**	**2.579.335**	**-**

Financieel resultaat

De totale lasten zijn met € 2.579.335 in lijn met de begroting 2022 (€ 2.505.342) en iets hoger dan 2021 (€ 2.231.945). In de begrotingscijfers wordt uitgegaan van een intensivering van de activiteiten door de projecten van het uitvoeringsplan. De baten nemen toe door hogere ontvangsten uit het Btw-Compensatie Fonds (BCF). Door die incidentele toename is de onttrekking uit de reserve met € 833.557 lager dan in de voorgaande jaren. De opbrengsten moeten de komende jaren meegroeien en dat dient gerealiseerd te worden door meer (commerciële) verdienactiviteiten en de (stapsgewijze) verhoging van de participantenbijdragen.

	Begroting 2023	Begrotings-wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Lasten	2.579.335	2.505.342	2.231.945
Baten	1.745.777	1.345.206	1.340.634
Saldo	**-833.557**	**-1.160.136**	**-891.311**

Ontwikkeling van reserves en voorzieningen

	Stand per 01-01-2023	Stand per 31-12-2023	Verschil
Algemene reserve	48.000	48.000	-
Bestemmingsreserve exploitatie	3.766.093	2.116.306	-1.649.787
Bestemmingsreserve egalisatie	56.301	872.530	816.230
Totaal reserves	**3.870.393**	**3.036.836**	**-833.557**
Voorziening groot onderhoud	299.304	324.304	25.000
Totaal reserves en voorzieningen	**4.169.698**	**3.361.140**	**-808.557**

Risicobeheersing

De belangrijkste risico's voor Geestmerambacht zijn:

- ontbreken van steun voor commerciële ontwikkelingen;
- vertraging van de locatie-ontwikkelingen;
- geen of onvoldoende steun voor de uitvoering van de visie-UP;
- (zwem)waterkwaliteit onvoldoende.

De kwantificering van de risico's leidt tot een weerstandsvermogen van € 375.500. Zie verder paragraaf A – Weerstandsvermogen.

Indien risico's voor de bedrijfsvoering, de organisatie of het recreatieschap optreden, wordt daarover gerapporteerd. Indien het risico vermeldenswaardig is qua impact en gevolg wordt daarover via de gebruikelijke P&C-cyclus, via een bestuursvoorstel of mededeling, of direct bij de betrokken verantwoordelijke gemeld.

Programma's

Hoofddoelstelling

Het doel van Geestmerambacht is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde;
d. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde belangen.

Alle activiteiten van het recreatieschap dragen bij aan deze doelen. Verder geven de in 2021 vastgestelde visie, de strategische en operationele doelen en het beleid van de participanten richting aan de activiteiten van Geestmerambacht.

Visie

De huidige visie "Geestmerambacht, Groene loper en Park van Luna (parkenlint tussen stad en dorp)" is vastgesteld in 2021. In 2022 wordt het uitvoeringsbudget van het bijbehorende uitvoeringsplan vastgesteld. Het door het Dagelijks Bestuur voorlopig vastgestelde uitvoeringsplan bevat een planning en een raming van de kosten en opbrengsten van de geplande activiteiten en ambities.

De visie dient tevens als vertrekpunt voor een structureel financieel gezonde basis en voor de ambities van het recreatieschap, waarbij rekening wordt gehouden met de nog vast te stellen nieuwe governance-structuur.

De visie heeft als doel:

> "het recreatiegebied in samenhang te laten doorgroeien tot een veelzijdig parkenlint, als groene uitloper voor de inwoners van het HAL-gebied en met activiteiten gericht op de ruimere regio. De kwaliteit van zowel de natuurgebieden als de recreatiegebieden wordt verhoogd."

Strategische doelen 2023 - 2026

Geestmerambacht levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven:

- op basis van de visie (vastgesteld 2021) en het definitief vast te stellen uitvoeringsplan (juni 2022) het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, de Groene Loper en het Park van Luna;
- het behouden van het unieke, volwaardige recreatielandschap in nauwe samenhang met de natuurwaarden;
- het vergroten van het gebruik van het gebied;
- het vergroten van de duurzaamheid.

Actuele ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen zijn de komende jaren van invloed:

- Het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper op basis van de vastgestelde Visie GAB 2030. Het in 2022 vast te stellen uitvoeringsplan is hiervoor de leidraad.

- Als onderdeel van dit uitvoeringsplan:
  - Het duurzaam beheren en door ontwikkelen van de gebieden gericht op optimaal recreatief gebruik en tegelijkertijd verhogen van biodiversiteit.
  - Inzetten op vergroten van het gebruik van de gebieden door inwoners van de regio en daarbuiten.
  - Meer participatie met omgeving en verbeterde communicatie leidt tot meer begrip en geaccepteerde ontwikkelingen in het kader van de visie/UP.
  - Instellen van gebiedstafels als podium waarop partijen met elkaar in gesprek gaan.
  - Zetten van vervolg stappen in het bereiken van structureel financieel evenwicht in 2027 en in de periode daarna.
  - Extra inkomsten realiseren, onder andere via permanente locatieontwikkelingen.
  - Bijdragen aan een duurzame samenleving en ruimte voor energietransitie en klimaatadaptatie.
  - In het kader van Natuurnetwerken Nederland het verder uitwerken van de regionale routestructuren. Om daarmee de balans te borgen tussen natuur- en recreatieontwikkeling.
- Verder onderzoek naar de gewenste governance-structuur en participantenbijdrage rekening houdend met de 2 participanten (Alkmaar en Dijk en Waard) en de provinciale samenwerking.
- Instelling van het Bestuursbureau per 1-1-2022:
- Onzekerheid over het opstarten van grote evenementen door coronamaatregelen;
- Implementatie nieuwe omgevingswet (2022).
- Verdere implementatie Natuurnetwerk Nederland (NNN):

Toelichting ontwikkelingen

Twee belangrijke ontwikkelingen worden specifiek toegelicht:

A. de meest actuele stand van zaken van het visieproces;
B. de coronamaatregelen.

A. Visieproces

Op 1 juli 2020 heeft het AB ingestemd met de conceptvisie Geestmerambacht "Parkenlint tussen stad en dorp". De belangrijkste besluitpunten (in het kort):

1. Instemming met de vrijgave van de conceptvisie "Parkenlint tussen stad en dorp" waarin de ambities van de gebieden Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper verwoord zijn inclusief een leidraad voor de uitvoering;
2. Kennisgenomen van de doorrekening van de visie waarvan de netto-opbrengsten - na verrekening van investeringslasten, transformatiekosten en verandering in beheerlasten - uitkomen op € 520.000 en dat uitgaat van aanvullende financiering door derden voor realisatie van een deel van de ambities;
3. In de aanbiedingsbrief aan de participanten bij de conceptvisie uitleg geven:
   a. dat bij realisatie van de visie de jaarlijkse onttrekking uit de reserve kan worden teruggebracht tot € 480.000;
   b. dat dit bedrag net onder het bedrag ligt dat de gemeenten de afgelopen jaren via de reserve exploitatie (voorheen Groenbeheerfonds HAL) hebben bijgedragen aan het beheer van de gebieden;
   c. het recreatieschap aanvullende mogelijkheden gaat onderzoeken op wenselijkheid en haalbaarheid om de jaarlijkse onttrekking van € 480.000 uit de reserve verder te verlagen zoals door: onderzoek naar de governance van Geestmerambacht, het betrekken van

regiogemeenten en regiopartijen en het onderzoeken van beheersubsidie-mogelijkheden bij de provincie.

Vervolgens is er een klankbordavond met de gemeenteraden gehouden en is de conceptvisie toegezonden aan de deelnemers Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk voor het indienen van een zienswijze en aan de gemeenten Bergen en Schagen ter informatie.

Na de vaststelling van de definitieve visie door het AB (30-01-2021) zijn vervolgens de bestuurlijke en financiële consequenties verder uitgewerkt het voorlopig door het dagelijks bestuur vastgestelde uitvoeringsplan. De financiële vertaling van dit uitvoeringsplan is in de Kadernota 2023 verwerkt. Beide documenten, kadernota en uitvoeringsplan, zijn in december 2021 aan de gemeenteraden toegestuurd met het verzoek om hun zienswijze.

De planning is dat het uitvoeringsplan in de AB-vergadering van 29 juni 2022 wordt vastgesteld.

B. Corona-maatregelen

Ook in 2021 heeft het recreatieschap Geestmerambacht te maken gekregen met de effecten van de corona-maatregelen. Het niet doorgaan van evenementen, minder pacht- en huurinkomsten en extra maatregelen leiden tot nadeel van € 101.000.

Het is onduidelijk in welke mate de geplande evenementen in 2022 in het Geestmerambacht doorgang kunnen vinden. Vooralsnog gaat het bestuur er van uit dat de evenementen plaatsvinden, al dan niet in gewijzigde vorm. Deze onzekerheid is een risico en als zodanig verwerkt in de risico-inventarisatie (Bijlage 1).

STRAND
VAN LUNA
Heerhugowaard
(Stad van de Zon)
STRAND
VAN LUNA
LABYRINT
HUYGEN-
DIJKBOS

Programma's

Geestmerambacht wil haar doelen realiseren aan de hand van vijf programma's. Per programma wordt gewerkt aan diverse taakvelden en per taakveld zijn de operationele doelen voor 2023 bepaald.

Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	466.016	460.480	-5.536
2. Beheer en onderhoud	1.521.307	543.603	-977.704
3. Veiligheid en toezicht	154.197	-	-154.197
4. Bestuur en ondersteuning	435.887	13.367	-422.520
5. Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves	1.927	728.327	726.400
Totaal voor bestemming	**2.579.335**	**1.745.777**	**-833.557**
	Toevoeging	**Onttrekking**	**Saldo**
Ad 5. Mutaties reserves	-	-833.557	-833.557
Totaal na bestemming	**2.579.335**	**2.579.335**	**-**

Specificatie van de baten		
Subsidies en projectbijdragen	87.569	5,0%
Inkomsten uit gebiedsexploitatie, zoals evenementen, huren en pachten	496.701	28,5%
BTW compensatiefonds	650.714	37,3%
Participantenbijdragen	510.793	29,3%
Totaal baten voor bestemming	**1.745.777**	**100,0%**

Reguliere werkzaamheden

Het saldo van de reguliere baten en lasten ligt met € 836.226 nagenoeg gelijk aan 2021 en lager dan in de begroting 2022. Dit is het gevolg van hogere participantenbijdragen. In 2023 wordt gestart met een extra bijdrage van € 100.000 (hogere baten) en die groeit stapsgewijs door tot € 480.000 in 2027. De onttrekking uit de reserve wordt daarmee een stuk lager vergeleken met 2022. Dat het negatieve saldo in lijn is met de jaarrekening 2021 komt doordat in 2021 veel eenmalige opbrengsten zijn ontvangen (€ 166.000) die de weggevallen evenementeninkomsten (circa € 104.000) ruimschoots compenseerden (saldo ruim € 60.000 positief).

	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Lasten	2.108.156	2.057.968	2.072.924
Baten	1.271.930	1.153.497	1.235.556
Saldo	**-836.226**	**-904.471**	**-837.368**

Incidentele werkzaamheden

Het saldo van de incidentele baten en lasten is met € 2.668 positiever dan voorgaande jaren. Dit is het gevolg van de stijging aan de batenkant. In 2023 verwachten we voor het UP een groot aantal investeringen te doen. De BTW op deze investeringen vloeit via het BTW compensatie fonds als baten terug naar het schap (€ 445.000) .

	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Lasten	471.179	447.374	159.020
Baten	473.847	191.709	105.078
Saldo	**2.668**	**-255.665**	**-53.942**

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting

Visie

Met het programma ontwikkeling en inrichting zet het recreatieschap zich in voor de ontwikkeling van recreatie en natuur. Voor 2023 gaat het vooral om:

- Op basis van de in 2021 vastgestelde visie en het in 2022 vast te stellen uitvoeringsplan richting geven aan de activiteiten en doelen van het GAB.
- Het verder uitwerken van de kwalitatieve ambitie met daarbij de juiste balans tussen natuur en recreatie.
- Verdere intensivering van de ontwikkellocaties gericht op lagere beheerskosten en toenemende exploitatiebaten.

Operationele doelen per taakveld voor 2023

Taakveld 2.1.1 Verkeer en vervoer

Aanleg van wegen, paden en kunstwerken

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

De ambitie en de visie van het GAB zijn de leidraad voor het toekomstige programma van het recreatieschap. Daarbij wordt rekening gehouden met de provinciale en gemeentelijke coalitieprogramma's en visies.
Activiteiten met betrekking tot de visie en programmering:

- de uitvoering van de nieuwe visie en de vertaling naar korte- en lange termijn gebiedsprogramma's;
- voorbereiden van het meerjarig gebiedsontwikkelprogramma;
- werven en begeleiden van ondernemers;
- omgevingsmanagement.

Het uitvoeringsplan bestaat uit vele projecten die worden uitgevoerd in de jaren 2023-2026. Het totale investeringsbedrag bedraagt € 4,9 mln) en dat zijn:

- fietsverbinding PvL-GAB
- Strand van Luna
- 3 entree-gebieden
- diverse kleine projecten

Na de vaststelling van Uitvoeringsplan (AB 29 juni 2022) worden de financiële gevolgen uitgewerkt in de Kadernota 2024. Jaarlijks worden de vastgestelde projecten middels de kadernota en de programmabegroting voor zienswijze aan de raden voorgelegd, ondersteund door een dashboard met een overzicht van de projecten.

De realiseerbaarheid van de uitvoering van het UP en daarmee ook van de doelen en de beoogde (financiële) resultaten is sterk/mede afhankelijk van de economische ontwikkelingen, de participanten en de directe en indirecte stakeholders. Dit risico is verder uitgewerkt in de risico-analyse (bijlage 1).

Taakveld 3.2.1 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Locatie- en vastgoedontwikkelingen.

- sloop en sanering (commercieel) vastgoed;
- groot onderhoud of vervanging (commercieel) vastgoed;
- bouwrijp maken ontwikkellocaties;
- operationeel omgevingsmanagement.

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Door het ondernemersloket worden de verzoeken van ondernemers behandeld en zo nodig verder begeleid. Nieuwe initiatieven worden getoetst aan de visie 2030 en het (nog vast te stellen) uitvoeringsplan.

Taakveld 5.7.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Het inrichten van recreatieterreinen bij het gebied Geestmerambacht, het Park van Luna en de Groene Loper.

Baten en lasten

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Bedrijfskosten	236.785	283.995	125.976
Inzet RNH	229.231	153.049	51.915
Kapitaallasten	-	-	-
Totale lasten	***466.016***	***437.044***	***177.891***
Opbrengsten	445.480	-	-
Subsidies en projectbijdragen	15.000	175.000	105.078
Totale baten	***460.480***	***175.000***	***105.078***
Saldo	**-5.536**	**-262.044**	**-72.813**

Meerjareninvesteringsplanning (MJIP) voor 2023-2026

Zie Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling.

Programma 1 in tijd, geld en kwaliteit per taakveld

Taakveld	Betreft	Planning	Kwaliteit en accenten	Lasten	Baten
2.1 verkeer en vervoer	--			-	-
3.1 economische ontwikkeling	Ambitie- en visieproces en programmering	Zie planning	Obv AB-besluit Visie (2021) en UP (2022)	331.872	445.480
3.2.1 fysieke bedrijfsinfrastructuur	Sanering Wagenweg 6 + reguliere werkzaamh.			104.204	-
3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Ondernemersloket	continu		3.735	-
5.7.1 openbaar groen en (openlucht) recreatie	Diverse projecten	continu		26.204	15.000
Totaal				**466.016**	**460.480**

Specificatie van de projecten per taakveld

Taakveld Nr.	Projectnaam	Begroting 2023 Lasten	Baten
3.1	Reguliere werkzaamheden economische ontwikkeling	11.804	
3.1	Uitvoeringsplan visie	320.068	445.480
	Subtotaal taakveld 3.1	**331.872**	**445.480**
3.2.1	Reguliere werkzaamheden ontwikkeling en inrichting fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.204	
3.2.1	Locatieontwikkeling Wagenweg 6	93.000	
	Subtotaal taakveld 3.2.1	**104.204**	**-**
3.3	Reguliere werkzaamheden bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.735	
	Subtotaal taakveld 3.3	**3.735**	**-**
5.7.1	Reguliere werkzaamheden openbaar groen en (openlucht)recreatie	11.204	
5.7.1	Uitbreiding Geestmerambacht	15.000	15.000
	Subtotaal taakveld 5.7.1	**26.204**	**15.000**
	Totaal	**466.016**	**460.480**

Programma 2. Beheer en onderhoud

Visie

Met het programma beheer en onderhoud zet het recreatieschap zich in voor de instandhouding van recreatie en natuur. Voor 2023 gaat het vooral om:

- het beheer en het onderhoud verduurzamen en zo de baten en lasten van het recreatiegebied voor de lange termijn in evenwicht brengen;
- het versterken van de natuurwaarden en deze bekend en beleefbaar maken;
- het realiseren van een structureel evenwicht voor groot onderhoud en vervangingen ten opzichte van het genereren van meer inkomsten

Zie voor nadere informatie ook de paragraaf kapitaalgoederen↗.

Operationele doelen per taakveld voor 2023

Taakveld 2.1.2 Verkeer en vervoer

- het jaarlijks (groot)onderhoud van wegen, paden, kunstwerken en weg- en terreinmeubilair, inclusief afschrijvingen;
- (her)ontwikkeling van, panden, bruggen en steigers.

Taakveld 3.2.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid (vastgoedbeheer):

- (her)ontwikkeling en (groot) onderhoud van ontwikkellocaties, ligweiden en dagkampeerterreinen;
- herstructurering en verduurzaming ontwikkellocaties.
- en de uitvoeringsorganisatie zorgt voor het afhandelen van WOB-verzoeken, canonherzieningen en andere notariële wijzigingen van erfpachtcontracten.

Taakveld 3.4 Economische promotie

Dit zijn de activiteiten die zijn gericht op het op de kaart zetten van het GAB:

- het met communicatiemiddelen ondersteunen van programmamanagement bij rapportages en verslaglegging over activiteiten, voortgang en resultaten van het recreatieschap (doelgroep: ambtenaren en bestuurders);
- het actief communiceren van behaalde resultaten van het recreatieschap, ten behoeve van zichtbaarheid en draagvlak op politiek-bestuurlijk niveau (pers, inwoners, omwonenden, ondernemers, raden- en Staten en recreanten);
- het bevorderen van de samenwerking tussen lokale ondernemers en het recreatieschap.

Taakveld 5.3 Cultuur presentatie en productie

- werving van evenementen met als doel diversiteit.
- begeleiding van grote evenementen (zoals Indian Summer, Liquicity Festival, wintercircus, Elrow-festival) in de voorbereiding, opbouw, tijdens de uitvoering en in de afbouw en evaluatie.
- duurzame programmering van evenementen zoals het gebruik van aggregaten zoveel mogelijk vermijden. Het gebruik van doorspoeltoiletten bevorderen.

Taakveld 5.7.2 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Het beheer en het onderhoud verduurzamen en zo de baten en lasten van het recreatiegebied voor de lange termijn in evenwicht brengen:

- aanleg, jaarlijks en groot onderhoud van openbaar groen inclusief het plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte;
- aanleg, beheer en onderhoud van openbaar water;
- inzetten op behoud en versterking van biodiversiteit en natuurversterking;
- aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen, recreatievoorzieningen;
- verzamelen van zwerfafval en legen van afvalcontainers;
- het genereren van inkomsten door uitgifte en regulering van vergunningen en gebruiksovereenkomsten en het exploiteren van evenemententerreinen;
- routenetwerken.

Baten en lasten

Programma 2. Beheer en onderhoud	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Bedrijfskosten DO	433.688	423.619	440.034
Overige bedrijfskosten	217.392	212.617	192.895
Inzet RNH	590.496	577.262	491.697
GO*	228.000	280.000	151.376
Kapitaallasten	26.731	22.352	17.244
Subtotaal lasten	***1.496.307***	***1.515.849***	***1.293.245***
Dotatie voorziening GO*	253.000	253.000	253.000
Onttrekking voorziening GO*	-228.000	-280.000	-151.376
Saldo mutaties voorziening GO	25.000	-27.000	101.624
Totale lasten	**1.521.307**	**1.488.849**	**1.394.869**

Programma 2. Beheer en onderhoud	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Opbrengsten	496.701	491.049	561.582
Projectsubsidies	46.902	45.991	43.941
Totale baten	**543.603**	**537.040**	**605.523**
Saldo	**-977.704**	**-951.808**	**-789.346**

*) GO betreft groot onderhoud en kleine vervangingen van maatschappelijke kapitaalgoederen, waarvan de kosten minder dan Kies een item. bedragen. Zie ook de toelichting in de paragraaf kapitaalgoederen.

Meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) voor 2024-2027

De volgende operationele doelen zijn gepland voor de volgende jaren:

- uitvoering geven aan de planning van het meerjarenoverzicht investeringen;
- uitvoering geven aan de afspraken over de meerjarige planning op basis van het afgesproken onderhoudsniveau (CROW – Cyber).

Programma	Onderdeel	Omschrijving	Startjaar investering	Eindjaar investering	Bedrag
2	Regulier	Trekker	2023	2023	80.000
Totaal					**80.000**

Programma 2 in tijd, geld en kwaliteit per taakveld

Taakveld	Betreft	Planning	Kwaliteit en accenten	Lasten	Baten
2.1 verkeer en vervoer	Wegen en paden, kunstwerken, weg- en terreinmeubilair		Beeldkwaliteit CROW A-B tot B	180.040	-
3.2.2 fysieke bedrijfs-infrastructuur	Vastgoedbeheer	continu	Beeldkwaliteit CROW A-B tot B	84.733	343.701
3.4 economische promotie	Gebiedspromotie en communicatie	continu	Vergroten betrokkenheid en draagvlak bij stakeholders (gemeenten, ondernemers, bezoekers en organisaties)	60.043	-
5.3 cultuur, presentatie en productie	Evenementen (Power Valley, Indian Summer, Liquicity, Obstacle run, Kerstcircus)	continu	Werven van evenementen passend bij gebied	36.854	122.000
5.7.2 openbaar groen en (openlucht) recreatie	Gras, beplanting, water, stranden, speeltoestellen, evenemententerreinen, routes, etc.	continu	Beeldkwaliteit CROW A-B tot B	1.159.637	77.902
Totaal				**1.521.307**	**543.603**

Specificatie van de projecten per taakveld

Taakveld Nr.	Projectnaam	Begroting 2023 Lasten	Baten
2.1.2	Reguliere werkzaamheden beheer verkeer en vervoer	42.040	
2.1.2	Dotatie voorziening GO/V	138.000	
2.1.2	GO/V	130.000	
2.1.2	Onttrekking voorziening GO/V	-130.000	
	Subtotaal taakveld 2.1.2	**180.040**	**-**
3.2.2	Reguliere werkzaamheden beheer fysieke bedrijfsinfrastructuur	84.733	343.701
	Subtotaal taakveld 3.2.2	**84.733**	**343.701**

Taakveld Nr.	Projectnaam	Begroting 2023 Lasten	Baten
3.4	Reguliere werkzaamheden economische promotie	60.043	
	Subtotaal taakveld 3.4	**60.043**	**-**
5.3	Reguliere werkzaamheden cultuurpresentatie en productie	-	
5.3	Evenementen	36.854	122.000
	Subtotaal taakveld 5.3	**36.854**	**122.000**
5.7.2	Reguliere werkzaamheden beheer openbaar groen en openluchtrecreatie	1.017.906	77.902
5.7.2	Dotatie voorziening GO/V	115.000	
5.7.2	GO/V	98.000	
5.7.2	Onttrekking voorziening GO/V	-98.000	
5.7.2	Kapitaallasten	26.731	
	Subtotaal taakveld 5.7.2	**1.159.637**	**77.902**
	Totaal	**1.521.307**	**543.603**

Programma 3. Toezicht en veiligheid

Visie

Door gastheerschap, het houden van toezicht en handhavend optreden wil het recreatieschap bij bezoekers de gevoelens van sympathie, vertrouwen en veiligheid vergroten.

Operationele doelen per taakveld voor 2023

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

De kerntaken van toezicht in het recreatieschap zijn het vervullen van een goed gastheerschap en zorgdragen voor het goed functioneren van het gebied. Een prettig verblijf van de recreant mag niet worden verstoord door andere recreanten die zich niet aan de regels houden. Ook de kwaliteit van het gebied mag niet leiden onder dat gedrag. Handhaven is dus zowel van belang bij het vervullen van het gastheerschap als het functioneren van het gebied.

1. Vervullen rol gastheer in de gebieden;
2. Toezicht houden en handhaven volgens Algemene Verordening;
3. Jaarlijks opstellen handhavingsplan;
4. En zichtbaarheid verbeteren.

Baten en lasten

Programma 3. Toezicht en veiligheid	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Bedrijfskosten	7.263	7.100	5.117
Inzet RNH	146.934	142.934	203.690
Kapitaallasten	-	-	-
Totale lasten	**154.197**	**150.034**	**208.807**
Opbrengsten	-	-	-
Totale baten	**-**	**-**	**-**
Saldo	**-154.197**	**-150.034**	**-208.807**

Programma 3 in tijd, geld en kwaliteit per taakveld

Taakveld	Betreft	Planning	Kwaliteit en accenten	Lasten	Baten
1.2 openbare orde en veiligheid	Gastheerschap en toezicht door boa's	Continu	Bezoekers voelen zich veilig, houden zich aan de regels en de kwaliteit van het gebied blijft geborgd.	154.197	-
Totaal				**154.197**	**-**

Programma 4. Bestuur en ondersteuning

Visie

Speerpunten voor 2023 zijn:

- Duidelijkheid over de maatschappelijk gewenste toekomstige ontwikkeling van de gebieden GAB en PVL inclusief concrete uitvoeringsplannen.
- Participatie vormgeven op relevante onderdelen van het uitvoeringsplan en voeren van strategisch omgevingsmanagement.
- Duidelijkheid over de door de gemeenten gewenste bestuurlijke aansturing voor de gebieden en over hoe de taakuitvoering wordt georganiseerd.

Operationele doelen per taakveld voor 2023

Taakveld 0.1 Bestuur

- besluitvorming voorbereiden door de raden over de meeste gewenste vorm voor Bestuurlijke aansturing en uitvoering;
- financieel sluitende meerjarenbegroting voor het recreatieschap;
- informatie uitwisseling met deelnemers;
- goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening 2022.

Taakveld 0.4 Overhead

- goede programmasturing in tijd, geld en kwaliteit gericht op realiseren doelen en juist uitvoeren van schapstaken. Voorbereiden, bewaken en rapporteren van de jaaropdracht. Voorbereiding en uitvoering van beleid en bestuursbesluiten;
- proces vormgeven voor besluitvorming rondom sluitende meerjarenbegroting passend bij gekozen scenario;
- invulling geven aan het vastgestelde uitvoeringsplan gericht op het realiseren van de doelen en ambities van de visie;
- doorlopend aandacht voor verbetering van het proces bestuursadvisering in samenwerking met het bestuursbureau (afstemming, tijdigheid en volledigheid);
- in overleg met het bestuursbureau het proces omtrent bestuurlijke besluitvorming afstemmen op voorschriften, wensen en mogelijkheden;
- planning- en controldocumenten voldoen aan de normen Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- operationeel omgevingsmanagement gericht op realiseren draagvlak doelen;
- beantwoorden van bestuurlijke vragen en coördineren e.v.t. WOB-verzoeken.

Baten en lasten

Programma 4. Bestuur en ondersteuning	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Bedrijfskosten	105.434	104.020	43.951
Inzet RNH	330.452	323.512	405.854
Kapitaallasten	-	-	-
Totale lasten	**435.887**	**427.531**	**449.805**
Opbrengsten	13.367	16.709	-
Totale baten	**13.367**	-	-
Saldo	**-422.520**	**-427.531**	**-449.805**

Programma 4 in tijd, geld en kwaliteit per taakveld

Taakveld	Betreft	Planning	Kwaliteit en accenten	Lasten	Baten
0.1 bestuur	1. besluitvorming uitvoeringsplan visie 2. Besluitvorming raden over Bestuurlijke aansturing en uitvoering 3. Financieel sluitende meerjarenbegroting 4. Informatie uitwisseling met deelnemers 5. Goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening 2022.	juli 2023 juli 2023 Juli 2023 Doorlopend Maart 2023	Bestuurlijke en maatschappelijk draagvlak voor visie en uitvoeringsplan resulterend in sluitende meerjarenexploitatie	65.492	13.367
0.4 overhead	6. Programmasturing 7. Uitvoeringsplan 8. Bestuursadvisering 9. Risicoanalyse 10. Proces bestuurlijke besluitvorming afstemmen 11. Planning- en controldocumenten (BBV) 12. Operationeel omgevingsmanagement 13. Coördinatie evt WOB-verzoeken	Juli 2023 Doorlopend Doorlopend Doorlopend	Optimale uitvoering van schapstaken waar het nieuwe UP onderdeel van uit maakt. Administratie en P&C-documenten BBV-proof Het recreatieschap is een volwaardige partij voor deelnemers en partners Er is draagvlak voor de plannen	370.395	-
Totaal				**435.887**	**13.367**

Specificatie van de overhead (taakveld 0.4)

Onderdeel	Planning	Kwaliteit en accenten	Lasten	Baten
Bestuursadvisering en programmasturing			138.616	-
Secretariaat			50.050	-
Financiële control en administratie			90.277	-
Aansturing van Beheer en Toezicht			51.510	-
Kantoor- en bedrijfskosten			39.943	-
Totaal			**370.395**	**-**

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen

Visie

Het verwerven van (zo veel mogelijk structurele) opbrengsten uit het recreatiegebied om daarmee bij te dragen aan een (financieel) gezond en duurzaam recreatieschap.

Operationele doelen per taakveld voor 2023

Taakveld 0.5 Treasury

- de financiering van het vastgestelde beleid;
- zo weinig mogelijk financieringskosten;
- het beperken van de (financiële) risico's.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Hieronder vallen alle opbrengsten die als dekking voor de kosten dienen. Deze bestaan uit:

- de participantenbijdragen: deze stijgen van € 401.557 in 2022 naar € 510.793 in 2023. Deze verhoging vloeit voort uit de vastgestelde visie om te komen tot verhoging van de totale inkomsten van het GAB: meer inkomsten uit (commerciële) ontwikkelingen en verpachtingen gekoppeld aan de trapsgewijze verhoging van de participantenbijdragen.
- de bijdragen van derden (waaronder de bijdragen van de voormalige GR-participanten Bergen en Schagen);
- en de ontvangsten van de participanten vanuit het Btw Compensatie Fonds (BCF).

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

Het uitvoeren van de beleidsbepalingen conform de Nota reserves en voorzieningen.

Het instellen van een bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten (tenzij een bestaande bestemmingsreserve al zo functioneert).

Het begrotingsjaar 2023 is begroot met een onttrekking uit de bestemmingsreserve van € 833.557. Deze onttrekking is lager dan de onttrekking uit 2021 (€ 891.311) en dan de geraamde onttrekking in 2022 (€ 1.160.136).

Baten en lasten

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Bedrijfskosten	1.927	1.884	573
Inzet RNH	-	-	-
Totale lasten	**1.927**	**1.884**	**573**
Participantenbijdragen	510.793	401.557	403.470
Opbrengsten	217.534	214.900	226.563
Totale baten	**728.327**	**616.457**	**630.033**
Saldo voor bestemming	**726.400**	**614.573**	**629.460**
Mutaties reserves	-833.557	-1.160.136	-891.311
Saldo na bestemming	**1.559.957**	**1.774.709**	**1.520.770**

Specificatie van de resultaatbestemming door mutaties reserves (taakveld 0.10)

	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Toevoeging algemene reserve	-	-	-
Onttrekking algemene reserve	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	840.485	-	37.672
Onttrekking bestemmingsreserve	-1.674.042	-1.160.136	-928.983
Totaal	**-833.557**	**-1.160.136**	**-891.311**

Programma 5 in geld per taakveld

Taakveld	Betreft	Lasten	Baten
0.5 treasury	bank- en rentekosten	1.927	-
0.8 overige baten en lasten	Participantenbijdragen, BCF en bijdrage derden	-	728.327
0.9 vennootschapsbelasting		-	-
0.10 mutaties reserves	toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-	833.557
0.11 resultaat rekening baten en lasten		-	-
Totaal		**1.927**	**1.561.884**

Paragrafen

Zowel Geestmerambacht als Park van Luna bieden veel mogelijkheden voor (water)recreatie, het hele jaar door. Zoek je wat anders? Rond de grote recreatieplas Zomerdel en ook in het Huygendijkbos (Park van Luna) kun je eindeloos wandelen, skeeleren en fietsen, de mountainbikeroute is immers razend populair.

Recreatiegebied Geestmerambacht bestaat uit een grote plas omgeven door een parkachtig landschap met bossages, grasvelden, rietoevers en orchideeënweides.
In het gebied groeien en bloeien tal van planten en bomen, er grazen Schotse Hooglanders en er zijn veel vogelsoorten zoals de buizerd, de bonte specht, de sperwer en de bruine kiekendief maar ook smienten, tafeleenden en zaagbekken.

Het Park van Luna heeft alles wat je van een groen recreatiegebied verwacht. Een afwisselende omgeving van bos, weides, water en zelfs een strand en waterskibaan. Daarnaast is kunst in het hele gebied verrassend toegepast. Je kunt genieten aan en in het water, maar ook wandelaars, fietsers en mountainbikers kunnen genoeg beleven.

Indexatie

De baten en lasten zijn (met uitzondering van afschrijvingen en rente) verhoogd met een index van 2,3 % voor 2023. Ook de participantenbijdrage is met deze index verhoogd. Deze indexatie is gebaseerd op:

1. Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers:
   het indexatiecijfer voor 2023 is 2,6 (CEP 2021)
2. Prijs bruto binnenlands product:
   het indexatiecijfer voor 2023 is 1,7 (CEP 2021)

Het gewogen gemiddelde is ((1,7 x 30%) + (2,6 x 70%)) = 2,3 %.

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre Recreatieschap Geestmerambacht in staat is om middelen vrij te maken en daarmee substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid veranderd moet worden.

Het totale bedrag aan potentiële risico's (in euro's) wordt vergeleken met de weerstandscapaciteit: de mogelijk in te zetten middelen om de risico's te dragen. De weerstandscapaciteit moet groter zijn dan het berekende weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te berekenen zijn alle risico's, waarvoor geen maatregelen getroffen zijn en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie, geïnventariseerd. Per risico wordt de kans vermenigvuldigd met de potentiële omvang in euro's. Het berekende weerstandsvermogen bedraagt € 375.750. De onderbouwing hiervan is als bijlage I opgenomen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bij het recreatieschap wordt gevormd door de algemene reserve. De bestemmingsreserves en voorzieningen zijn voor specifieke doelen bestemd.

In de begroting is geen post "onvoorzien" opgenomen voor het opvangen van niet voorziene lasten in de loop van het jaar. Bij Recreatieschap Geestmerambacht heeft iedere onvoorziene last van substantiële betekenis dus directe gevolgen, waardoor de uitvoering van het beleid onder druk kan komen te staan.

Ook heeft het recreatieschap geen stille reserves. Stille reserves zijn activa die tegen geen of een te lage waarde zijn gewaardeerd en direct verkoopbaar zijn.

Conclusie

De omvang van de huidige algemene reserve (weerstandscapaciteit) is € 48.000 en ligt onder het niveau van het benodigde weerstandsvermogen (€ 375.750). Het bestuur heeft besloten aan te sluiten bij het uitgangspunt van de regio om slechts een beperkte algemene reserve aan te houden voor de GR: de norm is 2,5% van de lasten. De consequentie hiervan is dat een beroep op de participanten gedaan moet worden wanneer de risico's die zich voordoen het bedrag van de algemene reserve overschrijden.

Kengetallen

Conform het BBV worden de kengetallen in onderstaande tabel vermeld.

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) wordt dit als voldoende bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Het recreatieschap heeft geen leningen, vandaar de negatieve ratio.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Een ratio >50% wordt in de regel als voldoende beschouwd.

Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. De commissie BBV geeft aan dat een ratio > 0,6% acceptabel is.

	Jaarrek. 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Netto schuldquote	-394%	-306%	-143%	-58%	-34%	-6%
Idem gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-394%	-306%	-143%	-58%	-34%	-6%
Solvabiliteitsratio	90%	89%	86%	91%	88%	85%
Structurele exploitatieruimte	6%	-1%	4%	10%	17%	27%
Grondexploitatie	n.v.t.					
Belastingcapaciteit	n.v.t.					

B. Kapitaalgoederen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het onderhoud van de kapitaalgoederen, onderscheiden naar de volgende categorieën:

- Verhardingen
- Civiele kunstwerken
- Groen
- Water, oevers en stranden
- Terreinmeubilair
- Hygiënische maatregelen, nutsvoorzieningen, riolering en reiniging
- Gebouwen en materieel

Op 14 november 2018 is het beheerplan in het bestuur gepresenteerd en is het gewenste beeldkwaliteitsniveau vastgesteld op basis van de CROW "kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2018". CROW staat (oorspronkelijk voor) het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. De uitvoeringsorganisatie probeert met het beperkte budget zo goed mogelijk de beoogde beeldkwaliteit te handhaven.

De CROW-systematiek bevat kwaliteitsnormen van A+ (top)-A-B-C-D. Bij het GAB is de beeldkwaliteit op sommige onderdelen vastgesteld op A (hoge kwaliteit) en op andere onderdelen op B (voldoende kwaliteit).

Bij de instandhouding wordt onderscheid gemaakt tussen dagelijks onderhoud (DO), groot onderhoud (GO) en vervangingen (VV).

Dagelijks / jaarlijks onderhoud

DO omvat de reguliere, jaarlijks terugkerende kosten voor de instandhouding. Het DO betaalt het recreatieschap uit de exploitatiebegroting.

Groot onderhoud en kleine vervangingen

GO omvat de kosten voor instandhouding die niet ieder jaar terugkeren en niet levensduur verlengend zijn. Deze maatregelen worden uitgevoerd op basis van de meerjarenplanning en inspecties.

Het GO en kleine VV (vervangingen tot € 50.000) betaalt het recreatieschap uit de voorziening GO. Die voorziening wordt gevoed met een jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatiebegroting. De jaarlijkse dotatie is berekend op basis van het werkelijk geplande groot onderhoud en de kleine vervangingen in de komende 10 jaren, zoals dat vastligt in een door het bestuur vastgesteld beheerplan (zie de meerjarenbegroting).

De kosten voor GO en kleine VV worden geboekt via de exploitatie, met daar tegenover een even grote onttrekking uit de voorziening. Op deze manier worden de betreffende lasten goed gemonitord.

Grote vervangingen

Grote VV, maatschappelijke vervangingen boven de € 50.000 en economische vervangingen (zoals gebouwen en auto's) boven de € 10.000 betaalt het recreatieschap uit de reserve. Vanuit de bestemmingsreserve exploitatie wordt een bedrag ter grootte van het netto investeringsbedrag overgeheveld naar de bestemmingsreserve egalisatie.

Het BBV schrijft voor dat alle investeringen als bezit (materiële vaste activa) op de balans moeten staan. Op de balans is rekening gehouden met een realistische jaarlijkse waardedaling. Die waardedaling leidt tot de jaarlijkse afschrijvingslasten, die in de jaarlijkse exploitatie verwerkt zijn. Omdat de investeringen uit de reserves worden betaald, kunnen deze jaarlijkse afschrijvingslasten worden afgedekt.

Totale lasten DO, GO en VV

Totaal kapitaalgoederen	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	433.688	443.663	453.867	464.306
Groot onderhoud en vervangingen <50.000	228.000	496.500	224.500	281.000
Kapitaallasten	26.731	32.255	103.555	146.985
Totaal	**688.419**	**972.418**	**781.922**	**892.291**

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	2023	2024	2025	2026
Maatschappelijke vervangingen >50.000	-	-	-	-
Economische vervangingen > 10.000	80.000	-	-	-

Hieronder worden de kapitaalgoederen per taakveld en categorie verder uitgewerkt.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

In programma 2 zijn voor dit taakveld de volgende kosten begroot:

Totale lasten 2.1 VERKEER EN VERVOER	2023	2024	2025	2026
Verhardingen	110.686	303.932	13.683	158.941
Civiele kunstwerken	39.250	10.462	11.680	11.903
Inzet RNH en overige bedrijfskosten	22.104	22.613	23.133	23.665
En per saldo toevoeging (of onttrekking) aan de voorziening GO	8.000	-156.000	133.500	-11.500
Totaal	**180.040**	**181.007**	**181.996**	**183.008**

Categorie verhardingen

Recreatieschap Geestmerambacht heeft in totaal 18 hectare aan verhardingen in de vorm van gesloten verharding (asfalt) voor rijbanen, parkeerterreinen, fiets- en wandelpaden en half verharding voor de overige wandelpaden. Ook de ruiterpaden zijn in deze categorie opgenomen. De wegen en paden worden periodiek geïnspecteerd om vast te stellen waar onderhoud noodzakelijk is.

VERHARDINGEN	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	10.686	10.932	11.183	11.441
GO - vervangingen < 50.000	100.000	293.000	2.500	147.500
Kapitaallasten	-	-	-	-
Totaal	**110.686**	**303.932**	**13.683**	**158.941**

Categorie civiele kunstwerken

Het recreatieschap heeft totaal 229 stuks kunstwerken, waaronder 1 grote stalen brug over de N508 en 3 andere grote bruggen en ook de fietstunnel onder de N504 valt onder kunstwerken.

CIVIELE KUNSTWERKEN	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	9.250	9.462	9.680	9.903
GO - vervangingen < 50.000	30.000	1.000	2.000	2.000
Kapitaallasten	-	-	-	-
Totaal	**39.250**	**10.462**	**11.680**	**11.903**

Taakveld 5.7.2 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

In programma 2 zijn voor dit taakveld de volgende kosten begroot:

Totale lasten 5.7.2 OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	2023	2024	2025	2026
Groen	245.967	221.435	226.516	231.714
Water, oevers en stranden	97.703	50.846	237.016	81.212
Terreinmeubilair	71.724	187.373	79.561	114.787
Hygiënische maatregelen / nuts, riolering en reiniging	66.213	78.736	69.294	70.887
Gebouwen, materieel en algemeen	56.876	119.634	144.172	222.847

Totale lasten 5.7.2 OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	2023	2024	2025	2026
Inzet RNH en overige bedrijfskosten (incl. routebeheer)	604.154	617.934	632.032	646.454
En per saldo toevoeging (of onttrekking) aan de voorziening GO	17.000	-87.500	-105.000	-16.500
Totaal	**1.159.637**	**1.188.458**	**1.283.591**	**1.351.402**

Categorie groen

Recreatieschap Geestmerambacht bevat in totaal 261 hectare aan grasvegetatie in de vorm van intensieve- en extensieve grasvegetatie, moeras en rietlanden. Verder heeft het recreatieschap in totaal 60 hectare beplanting, bestaande uit cultuurlijke en natuurlijke beplanting.

GROEN	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	215.967	220.935	226.016	231.214
GO - vervangingen < 50.000	30.000	500	500	500
Kapitaallasten	-	-	-	-
Totaal	**245.967**	**221.435**	**226.516**	**231.714**

Categorie water

Het recreatieschap heeft in totaal 187 ha water. De inrichting van de zwemplekken moeten middels waarschuwingsborden aan de wettelijke eisen voldoen.

Ook het zwemwater voldoet aan de minimale wettelijke eisen, namelijk de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz).

WATER, OEVERS EN STRANDEN	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	49.703	50.846	52.016	53.212
GO - vervangingen <50.000	48.000	-	185.000	28.000
Kapitaallasten	-	-	-	-
Totaal	**97.703**	**50.846**	**237.016**	**81.212**

Categorie terreinmeubilair

Het recreatieschap heeft in totaal 3.009 stuks terreinmeubilair, zoals speeltoestellen, picknicksets, banken, anti-autopalen en verkeersborden.

TERREINMEUBILAIR	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	71.724	73.373	75.061	76.787
GO - vervangingen < 50.000	-	114.000	4.500	38.000
Kapitaallasten	-	-	-	-
Totaal	**71.724**	**187.373**	**79.561**	**114.787**

Categorie hygiënische maatregelen, riolering en reiniging

Recreatieschap Geestmerambacht heeft in totaal 80 stuks "riolering". Dat betreft pompen voor de riolering en het doorspoelen van zwemwater, electrakasten, elektra leidingen en persriolering. Daarnaast verschillende waterputten, water tappunten en waterleidingen.

Het recreatieschap heeft totaal 5 toiletgebouwen, die in het seizoen dagelijks schoongemaakt moeten worden. In de verschillende terreinen staan ondergrondse afvalcontainers die periodiek leeggezogen worden. Ook het periodiek prikken van zwerfvuil en het verwijderen van illegaal gestort afval op de parkeerterreinen behoort tot deze categorie.

HYGIËNISCHE MAATR. / NUTS, RIOLERING EN REINIGING	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	66.213	67.736	69.294	70.887
GO - vervangingen < 50.000	-	11.000	-	-
Kapitaallasten	-	-	-	-
Totaal	**66.213**	**78.736**	**69.294**	**70.887**

Categorie gebouwen, materieel en algemeen

Het recreatieschap heeft in totaal 4 gebouwen in eigen beheer.

GEBOUWEN, MATERIEEL EN ALGEMEEN	2023	2024	2025	2026
Dagelijks onderhoud	10.145	10.379	10.618	10.862
GO - vervangingen < 50.000	20.000	77.000	30.000	65.000
Kapitaallasten	26.731	32.255	103.555	146.985
Totaal	**56.876**	**119.634**	**144.172**	**222.847**

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	2023	2024	2025	2026
Maatschappelijke vervangingen >50.000	-	-	-	-
Economische vervangingen > 10.000	80.000	-	-	-

De investering in 2023 betreft een trekker.

C. Financiering

Wet Financiering decentrale overheden

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als uitgangspunt het beheersen van risico's. De belangrijkste kenmerken in dat kader is een tweetal randvoorwaarden voor het treasurybeleid. De eerste is dat het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verlenen van garanties allen zijn toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen een prudent karakter (=met beleid en inzicht bezien) moeten hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van onnodige risico's.

Op 14 november 2018 heeft het Algemeen Bestuur in haar openbare vergadering de verordening financieel beheer vastgesteld in gevolge artikel 57 van de wet Gemeenschappelijke Regelingen en de wet Financiering Decentrale Overheden over de kaders voor de inrichting en uitvoering van de financieringsfunctie. Ook is in deze vergadering vastgesteld de verordening financieel beheer en controle in gevolge artikel 57 van de wet Gemeenschappelijke Regelingen en de artikelen 216 en 217 van de provinciewet.

Risicobeheer

Binnen de Wet Fido zijn 2 normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. De normen bestaan uit de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet Fido is voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Het doel van de limiet is de vlottende schuld (kortlopende leningen) te beperken. In de onderstaande tabel is de kasgeldlimiet voor het begrotingsjaar bepaald. In de begroting 2019 wordt de kasgeldlimiet niet overschreden.

Berekening van de kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal (lasten)	2.579.335
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,20%
Kasgeldlimiet	211.500

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar. Het doel is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rente lasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening. In de onderstaande tabel is de renterisiconorm voor het begrotingsjaar bepaald op € 0.

Berekening van de renterisiconorm	
Stand van de vaste schuld per 1 januari	-
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20 %
Renterisiconorm	-

D. Bedrijfsvoering

Bestuursbureau

Met ingang van 1 januari 2022 hebben vijf recreatieschappen in Noord-Holland gezamenlijk een bestuursbureau opgericht. Het bestuursbureau zorgt voor het inplannen en ondersteunen van de vergaderingen. De medewerkers van dit bureau fungeren als ambtelijk opdrachtgever voor de uitvoeringsorganisatie en als secretaris van de besturen van de recreatieschappen.

Uitvoeringsorganisatie

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) werkt als opdrachtnemer voor het bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht. De provincie Noord-Holland is enig aandeelhouder van RNH.

De samenwerkingsrelatie tussen Geestmerambacht en RNH is beschreven in een raamcontract. Vanaf 2009 waren dat vijfjarige contracten, maar vanaf 2019 voor kortere periodes van twee jaren of één jaar. Met het instellen van een bestuursbureau is een betere scheiding van opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap ontstaan. In het licht daarvan heeft het recreatieschap op 30 juni 2021 besloten dat RNH ook in 2022 en 2023 als uitvoeringsorganisatie wordt gecontracteerd, met een opzegtermijn van één jaar.

De dienstverlening wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten en uren. De inzet van RNH voor het recreatieschap behoort tot de kostencategorie ingeleend personeel. In de begroting is hiervoor in een budget van € 1.297.000 opgenomen.

Voor de werkzaamheden die het Routebureau van RNH in opdracht het recreatieschap verricht zijn vaste bedragen in de begroting opgenomen. Deze bedragen dekken de inzet van RNH en de bedrijfskosten die gemiddeld worden gemaakt voor de beschreven werkzaamheden aan routebeheer en -ontwikkeling.

Overkoepelend voor alle recreatieschappen werkt RNH aan de volgende prestaties:

- HR-management
- Training en opleiding van het personeel
- Professioneel contractbeheer vastgoed en evenementen
- Modern ingerichte ICT voor projectadministratie, financiële administratie en factuurafhandeling
- Archivering
- Natuurinclusief kennisnetwerk
- Omgevingsmanagement
- Planning en control

Flexibele schil / inhuur

Bij de uitvoering van onderhoudswerk huurt Recreatieschap Geestmerambacht ook de inzet van het werkvoorzieningsschap in, te weten WNK (Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland).

Percentage overhead

Als de overhead wordt afgezet tegen de totale lasten bedraagt het percentage overhead 14 %. Deze overhead bestaat uit de volgende posten:

Opbouw van de overhead	Lasten	Baten
Bestuursadvisering en programmasturing	138.616	-
Secretariaat	50.050	-
Financiële control en administratie	90.277	-
Aansturing van Beheer en Toezicht	51.510	-
Kantoor- en bedrijfskosten	39.943	-
Totaal	**370.395**	**-**

Planning en control

RNH maakt voor het recreatieschap voor ieder boekjaar de kadernota en programmabegroting, gevolgd door een jaarplan en begrotingswijziging, en tenslotte de najaarsnotitie en jaarrekening. In één kalenderjaar worden daartoe de volgende stukken aan het bestuur voorgelegd:

- in het voorjaar de jaarrekening van het afgelopen jaar, de begrotingswijziging voor het lopende jaar en de programmabegroting voor het volgende jaar;
- en in het najaar de najaarsnotitie voor het lopende jaar, een jaarplan / financiële uitgangspunten voor het volgende jaar en de kadernota voor het daaropvolgende jaar.

Deze cyclus van planning en control wordt zo goed mogelijk afgestemd op de vergadercyclus van het recreatieschap, de behandeling door participanten en regionale afspraken over de informatie uitwisseling tussen gemeenschappelijke regelingen en gemeenteraden.

Klachtenregistratie

Het recreatieschap biedt op de website de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Afgelopen jaren is daarvan geen gebruik gemaakt. Ook via andere communicatiemiddelen en via de klantcontacten met toezichthouders of beheermedewerkers zijn geen klachten ontvangen over het handelen of functioneren van medewerkers die namens het recreatieschap optreden.

Tarieventabel

De tarieventabel volgt uit de Legesverordening 2015 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van het recreatieschap Geestmerambacht op 11 november 2015. De tarieven kunnen telkenmale met de vaststelling van de begroting over enig jaar opnieuw worden vastgesteld.

1	Documenten	
	Aard van de dienstverlening	**Tarief**
1.1	Toezending link naar digitale openbare vergaderstukken van Algemeen Bestuur op basis van registratie e belangstellenden	nihil

2	Archiefwerkzaamheden, opzoeken stukken	
	Aard van de dienstverlening	**Tarief**
2.1	Opzoeken stukken in archief of in bestanden indien het opzoeken langer duurt dan 15 minuten, eerste kwartier gratis	€ 15,- per kwartier of gedeelte daarvan

3	Vergunningen en ontheffingen op grond van de algemene verordening (AV) van het recreatieschap	
	Aard van de dienstverlening	**Tarief**
3.1	Vergunning voor een evenement (art. 2.2 AV) met een verwacht bezoekersaantal tussen 50 en 500 • commerciële doeleinden, per dag(deel) • particulier en non-profit, per dag(deel) • scholen en verenigingen, per dag(deel)	 € 250,- € 75,- *) € 50,- *)
3.2	Vergunning voor het tegen betaling aanbieden van diensten en lessen, zoals skeeleren, fietsen, kanoën, paardrijden, bewaken van auto's etc. (art. 2.3 AV)	€ 50,- per keer € 250,- per jaar

3	Vergunningen en ontheffingen op grond van de algemene verordening (AV) van het recreatieschap	
3.3	Ventvergunning (art 2.4 AV) ten behoeve van de verkoop van (horeca)artikelen: • voor maximaal 3 aansluitende dagen • jaarvergunning venten, per jaar	 € 150,- € 1.000,-
3.4	Standplaatsvergunning (art. 2.5 AV), in verband met verkoop van (horeca)artikelen vanuit een mobiel verkooppunt, per aangewezen locatie: • voor maximaal 3 aansluitende dagen • jaarstandplaats	 € 150,- € 1.000,-
3.5	Ontheffing voor het maken van commerciële foto- en filmopnamen (art. 2.6 AV), per dagdeel	€ 250,-
3.6	Vergunning voor het uitlaten van honden door commerciële bedrijven/uitlaatservices (art. 2.14 AV), per jaar, afhankelijk van bezoekfrequentie	van € 250,- tot € 750,-
3.7	Vergunning voor het uitlaten of begeleiden van meer dan drie honden (art. 2.14 AV), particulier/non-profit, per jaar/periode	€ 50,-
3.8	Ontheffing voor het op afstand (radiografisch) besturen van voertuigen en recreatieapparatuur, waaronder drones (art. 2.19 AV), particulier, non-profit, per ontheffing	€ 50,-
3.9	Bescherming groenvoorzieningen (art.3.4 AV); ontheffing voor schade toebrengen aan groenvoorzieningen of grasmat, graven van kuilen etc.(excl. herstel van schade!), per keer	€ 150,-
3.10	Ontheffing motorvoertuig voor rijden in groenvoorzieningen (art. 4.5 AV) voor een periode van maximaal 3 maanden • voor elke verlenging met maximaal drie maanden	€ 50,- € 50,-
3.11	Barbecue etc. (art. 4.18 AV) op daartoe aangewezen plaatsen, met een verwacht bezoekersaantal • van 50 tot 100 personen, per keer • meer dan 100 personen, per keer N.B.: Evt. in combinatie met nr. 3.1 vergunning evenement	 € 50,- *) € 150,- *)
3.12	Wijziging van vergunning of ontheffing, o.a. data/periode	€ 50,-
3.13	Overige vergunningen/ontheffingen op grond van de AV	€ 150,-

*) Groepsactiviteiten (kleinschalige evenementen) maken deel uit van het normale gebruik van het recreatiegebied.

Het bestuur van het recreatieschap draagt de uitvoeringsorganisatie op om in elk geval van deze mogelijkheid gebruik te maken voor:

- Sport- en speldagen van scholen;
- Benefietactiviteiten voor algemeen geaccepteerde goede doelen;
- Familiebijeenkomsten tot 100 personen;
- Kleinschalige activiteiten georganiseerd door organisaties met een maatschappelijk doel;
- Kleinschalige sportactiviteiten.

Voorwaarde is dan wel dat de openbare toegankelijkheid van de terreinen en voorzieningen gewaarborgd is en dat er dus geen sprake is van exclusief terreingebruik waarbij derden kunnen worden geweerd of gebruik door anderen wordt geweerd.

E. Grondbeleid

Het recreatieschap is van mening dat gebieden die binnen de grenzen van de Gemeenschappelijke Regeling vallen, in het beheer van het recreatieschap thuishoren.

Indien het recreatieschap een zakelijk of persoonlijk recht verwerft op gronden grenzend aan het gebied, dan worden deze gronden toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling.

Oppervlaktes en hoeveelheden		
Gronden		
Beleidsgebied gemeenschappelijke regeling	547,5	hectare
Oppervlakte in eigendom	545,5	hectare
In beheer van derden (dijken van HHNK)	2,0	hectare
waarvan: in eigen beheer	360,5	hectare
contractueel uitgegeven	187,0	hectare
Gebouwen		
Aantal gebouwen	8	
waarvan: in eigen beheer	6	
contractueel uitgegeven	2	
potentieel af te stoten	2	

Gronden in eigendom en uitgegeven

Gronden in erfpacht worden bij voorkeur voor langere periodes uitgegeven, tenzij dit vanuit gewenste ontwikkelingen in het gebied die voortvloeien uit het ambitietraject onwenselijk is. Alle gronduitgiftes zijn digitaal op kaart verwerkt in het beheersysteem GeoVisia en van alle contracten is een digitaal archief.

NatuurNetwerk Nederland (NNN)

Bijna alle gronden van het recreatieschap maken deel uit van het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Dit legt beperkingen op voor het gebruik van de gronden.

Commerciële activiteiten

Om voldoende baten te halen uit de gronden zijn de gronden voor commerciële activiteiten of bewoning uitgegeven. Hierbij wordt gewerkt met standaardcontracten en voorwaarden. Bij Recreatieschap Geestmerambacht is nog geen sprake van een vastgesteld grondprijzenbeleid. Wel wordt aangesloten bij de prijzen in de regio daarvoor. Er is sprake van actief accountmanagement waardoor contracten regelmatig worden herzien of gecontroleerd op oneigenlijk gebruik.

Baten uit commerciële activiteiten	Begroting 2023	Begroting 2022
Baten uit (erf)pachten	279.112	275.412
Baten uit verhuren	64.588	63.136

Kavelpaspoorten

Voor nieuwe ontwikkelingen worden kavelpaspoorten opgesteld, waarop marktpartijen kunnen inchrijven.

F. Participanten

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen voor elke participant is inzicht in en actieve deelname aan de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk. Door effectief te sturen op de doelstellingen en prestaties kunnen participanten de gemeenschappelijke regeling maximaal laten bijdragen aan eigen bestuurlijke ambities. Ook de ambtelijke organisaties zullen daarvoor goed samen moeten werken met de uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland.

Participantenbijdragen

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling wordt de participantenbijdrage jaarlijks geïndexeerd. De programmabegroting geeft verder geen aanleiding om de participantenbijdragen te verhogen.

Participant	Bijdragen-verdeling	Bijdrage in 2022	Bijdrage in 2023
Gemeente Alkmaar	53,60%	€ 215.217	€ 273.763
Gemeente Dijk en Waard	46,40%	€ 186.340	€ 237.030
Totaal	**100,00%**	**€ 401.557**	**€ 510.793**

Per 1 januari 2022 geldt:

- de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard fuseren per 1-1-2022 tot Dijk en Waard
- voor de bijdragenverdeling Alkmaar en Dijk en Waard geldt een nieuwe verdeling
- de bijdragen van de gemeente Bergen en de gemeente Schagen wordt verantwoord bij "Bijdragen van derden" voor de duur van de afgesproken termijn van 10 jaar.

Informeren van participanten

De informatievoorziening van de gemeenschappelijke regeling aan de participanten (de gemeenteraden en provinciale staten) is belangrijk. Daarvoor sluit het recreatieschap aan bij regionale samenwerkingsafspraken zoals die bijvoorbeeld in Noord-Holland Noord en de Metropool Regio Amsterdam zijn of worden gemaakt.

Informatie over verbonden partijen

Deze paragraaf geeft de informatie weer, die elke participant volgens het BBV moet opnemen in haar paragraaf 'Verbonden partijen'.

Naam verbonden partij	Recreatieschap Geestmerambacht
Vestigingsplaats	Noord-Scharwoude
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Alkmaar en Dijk en Waard
Bestuurlijke vertegenwoordiging (vanaf 1-1-2022)	Alkmaar – 53,60 % Dijk en Waard – 46,40 % Schagen – 0% (alleen financiële bijdrage) Bergen – 0% (alleen financiële bijdrage)
Doelstelling en openbaar belang (BBV 15, 2a en 2b)	Het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren

	van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Activiteiten	Het recreatieschap voert de ontwikkeling en het beheer van het recreatiegebied uit, conform de kaders van de gemeenschappelijke regeling.
Visie op de verbonden partij (BBV 15, 1a)	Geestmerambacht is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: 1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; 2. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant; 3. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.
Beleidsvoornemens 2020-2023 (BBV 15, 1a)	Geestmerambacht levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven: 1. Het behouden van het unieke, volwaardige recreatielandschap; 2. Het vergroten van het gebruik; 3. Versterken van de duurzaamheid; 4. En het vergroten van het maatschappelijk draagvlak.
(Wijziging) financieel belang (BBV 15, 2b-d) (vanaf 1-1-2022)	Voor financiering van de jaarlijkse exploitatie zijn de participanten verantwoordelijk: Alkmaar – 53,60 % Dijk en Waard – 46,40 % Schagen – 0% (alleen financiële bijdrage) Bergen – 0% (alleen financiële bijdrage)
Bestuurlijk belang	Het doel is de belangen te behartigen bij: • het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; • het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; • het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder sub a en b geformuleerde alsmede; • het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde belangen.
Bestuurlijke invloed	Jaarlijks kan Provinciale Staten / de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennis nemen van de

	jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist.
Eigen vermogen	31-12-2020 € 5.921.840 31-12-2021 € 5.030.529 31-12-2022 € 3.870.393 31-12-2023 € 3.036.836
Vreemd vermogen	31-12-2020 € 371.363 31-12-2021 € 529.854 31-12-2022 € 474.304 31-12-2023 € 499.304
Financieel resultaat voor bestemming	31-12-2020 € -1.127.940 31-12-2021 € -891.311 31-12-2022 € -1.160.136

	31-12-2023 € -833.557
Website	www.geestmerambacht.nl
Risicoprofiel	Laag
Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (BBV 15, 2e)	Voor de berekende risico's is de weerstandscapaciteit onvoldoende

Beleidsverslag / Ontwikkelingen

1. Implementatie van het uitvoeringsplan
2. Het werken aan een permanente invulling van de ontwikkellocaties;
3. Voorbereiding aan permanente invulling van de locaties die nu tijdelijk worden ingevuld (zoals Kanaaldijk 1 en Wagenweg 6);
4. Biodiversiteit krijgt een grotere rol bij het gebiedsbeheer;
5. Het effectueren van een nieuwe governancestructuur;
6. Het zorgen voor structureel (financieel) evenwicht.

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten per programma

Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	466.016	460.480	-5.536
2. Beheer en onderhoud	1.521.307	543.603	-977.704
3. Veiligheid en toezicht	154.197	-	-154.197
4. Bestuur en ondersteuning	435.887	13.367	-422.520
5. Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves	1.927	728.327	726.400
Totaal voor bestemming	**2.579.335**	**1.745.777**	**-833.557**
	Toevoeging	**Onttrekking**	**Saldo**
Ad 5. Mutaties reserves	-	-833.557	-833.557
Totaal na bestemming	**2.579.335**	**2.579.335**	**-**

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Nr.	Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
0.1	Bestuur	64.975	65.492	23.509	24.050	24.603
0.4	Overhead	362.556	370.395	378.914	387.629	396.545
0.5	Treasury	1.884	1.927	1.972	2.017	2.063
0.8	Overige baten en lasten	-	-	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-	-	-	-	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	150.034	154.197	157.744	161.372	165.084
2.1	Verkeer en vervoer	179.105	180.040	181.007	181.996	183.008
2.2	Parkeren	-	-	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	238.017	331.872	151.896	116.067	78.636
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	92.038	188.937	98.144	100.401	102.710
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.218	3.735	3.821	3.909	3.998
3.4	Economische promotie	58.366	60.043	61.424	62.837	64.282
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	36.854	36.854	37.702	38.569	39.456
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.318.295	1.185.842	1.199.920	1.295.316	1.363.397
	Totaal lasten	**2.505.342**	**2.579.335**	**2.296.052**	**2.374.163**	**2.423.783**

Nr.	Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
0.1	Bestuur	16.709	13.367	-	-	-
0.4	Overhead	-	-	-	-	-
0.5	Treasury	-	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	616.457	728.327	844.568	959.109	1.073.986
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	1.160.136	833.557	443.095	600.571	518.570
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-
2.2	Parkeren	-	-	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	445.480	445.480	146.023	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	338.549	343.701	363.929	468.374	630.013
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	-	-	-	-
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	122.000	122.000	120.000	120.000	120.000
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	251.491	92.902	78.981	80.084	81.213
	Totaal baten	**2.505.342**	**2.579.335**	**2.296.052**	**2.374.163**	**2.423.783**

	Saldo van baten en lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
	Totaal baten	2.505.342	2.579.335	2.296.052	2.374.163	2.423.783
	Totaal lasten	2.505.342	2.579.335	2.296.052	2.374.163	2.423.783
	Saldo	-	-	-	-	-

	Specificatie van taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
	Bijdrage participant gemeente Alkmaar	215.217	273.763	332.422	391.198	450.093
	Bijdrage participant gemeente Dijk en Waard	186.340	237.030	287.819	338.708	389.701
	BTW Compensatie fonds	202.600	205.234	212.027	216.903	221.892
	Overige verrekeningen	12.300	12.300	12.300	12.300	12.300
	Totaal	**616.457**	**728.327**	**844.568**	**959.109**	**1.073.986**

Overzicht van baten en lasten per kostensoort

Lasten per kostensoort	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Belastingen	-	-	-
Grond	-	-	-
Duurzame goederen	228.000	280.000	151.376
Pachten	737	720	326
Ingeleend personeel	1.320.489	1.219.607	1.175.644
Huren	-	-	-
Overige goederen en diensten	976.450	1.007.780	785.158
Rente en bankkosten	1.927	1.884	573
Mutatie voorzieningen	25.000	-27.000	101.624
Afschrijvingen	26.731	22.352	17.244
Overige verrekeningen	-	-	-
Totaal lasten	**2.579.335**	**2.505.342**	**2.231.945**

Baten per kostensoort	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
BTW Compensatie Fonds (incl. BCF uit UP)	650.714	202.600	214.311
Grond	-	-	-
Huren	64.588	63.136	57.214
Leges en andere rechten	1.000	500	314
Overige goederen en diensten	152.000	152.000	215.615
Pachten	279.112	275.412	288.439
Participantenbijdragen	510.793	401.557	403.470
Overige verrekeningen	12.300	12.300	12.251
Subsidies en projectbijdragen	75.269	237.700	149.019
Totaal baten	**1.745.777**	**1.345.206**	**1.340.634**

Saldo van lasten en baten per kostensoort	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Totaal lasten	2.579.335	2.505.342	2.231.945
Totaal baten	1.745.777	1.345.206	1.340.634
Saldo	**-833.557**	**-1.160.136**	**-891.311**

Specificatie van de resultaatbestemming door mutaties reserves (taakveld 0.10)

	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2021
Toevoeging algemene reserve	-	-	-
Onttrekking algemene reserve	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve exploitatie	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve exploitatie	-1.649.787	-1.143.880	-920.262
Toevoeging bestemmingsreserve egalisatie	840.485	-	37.672
Onttrekking bestemmingsreserve egalisatie	-24.255	-16.255	-8.721
Totaal	**-833.557**	**-1.160.136**	**-891.311**
Gerealiseerd resultaat	-	-	-

Beleidsindicatoren

De uniforme basisset beleidsindicatoren voor gemeenten conform het BBV zijn voor het recreatieschap niet van toepassing.

Geprognotiseerde balans 2023

De geprognotiseerde balans per 31 december kan als volgt worden weergegeven.
(bedragen x € 1.000)

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste activa					
Materiële vaste activa	59	2.233	4.322	4.914	4.767
Financiele vast activa	-	-	-	-	-
Subtotaal	***59***	***2.233***	***4.322***	***4.914***	***4.767***
Vlottende activa					
Vorderingen en overlopende activa	1.070	-	-	-	-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.156	2.604	1.189	720	236
Liquide middelen	60	60	60	60	60
Subtotaal	***4.286***	***2.664***	***1.249***	***780***	***296***
Totaal	**4.345**	**4.897**	**5.571**	**5.695**	**5.063**

PASSIVA	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste financieringsmiddelen					
Algemene reserve	*48*	*48*	*48*	*48*	*48*
Bestemmingsreserve exploitatie	*3.766*	*2.116*	*945*	*415*	-
Bestemmingsreserve egalisatie	*56*	*873*	*1.601*	*1.530*	*1.427*
Eigen vermogen	3.870	3.037	2.594	1.993	1.475
Voorzieningen	299	324	81	109	81
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	-	1.361	2.722	3.417	3.332
Subtotaal	***4.170***	***4.722***	***5.396***	***5.520***	***4.888***
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden met een renteypische looptijd korter dan een jaar	175	175	175	175	175
Overlopende passiva	-	-	-	-	-
Subtotaal	***175***	***175***	***175***	***175***	***175***
Totaal	**4.345**	**4.897**	**5.571**	**5.695**	**5.063**

Financiële meerjarenraming 2022-2026

Lasten per programma	2022	2023	2024	2025	2026
1. Ontwikkeling en inrichting	437.044	466.016	178.641	143.427	106.626
2. Beheer en onderhoud	1.488.849	1.521.307	1.555.272	1.655.668	1.728.862
3. Veiligheid en toezicht	150.034	154.197	157.744	161.372	165.084
4. Bestuur en ondersteuning	427.531	435.887	402.423	411.679	421.148
5. Algemene dekkingsmiddelen exclusief mutaties reserves	1.884	1.927	1.972	2.017	2.063
Totaal	**2.505.342**	**2.579.335**	**2.296.052**	**2.374.163**	**2.423.783**

Baten per programma	2022	2023	2024	2025	2026
1. Ontwikkeling en inrichting	175.000	460.480	445.480	146.023	-
2. Beheer en onderhoud	537.040	543.603	562.910	668.459	831.226
3. Veiligheid en toezicht	-	-	-	-	-
4. Bestuur en ondersteuning	16.709	13.367	-	-	-
5. Algemene dekkingsmiddelen exclusief mutaties reserves	616.457	728.327	844.568	959.109	1.073.986
Totaal	**1.345.206**	**1.745.777**	**1.852.958**	**1.773.591**	**1.905.213**

Saldo lasten en baten	-1.160.136	-833.557	-443.095	-600.571	-518.570

Mutaties reserves (standen per 31-12)	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve exploitatie	-1.143.880	-1.649.787	-1.171.325	-530.292	-457.012
Bestemmingsreserve egalisatie	-16.255	816.230	728.230	-70.280	-61.559
Totaal	**-1.160.136**	**-833.557**	**-443.095**	**-600.571**	**-518.570**

Ontwikkeling van reserves en voorzieningen 2022 – 2026

(bedragen x 1000)

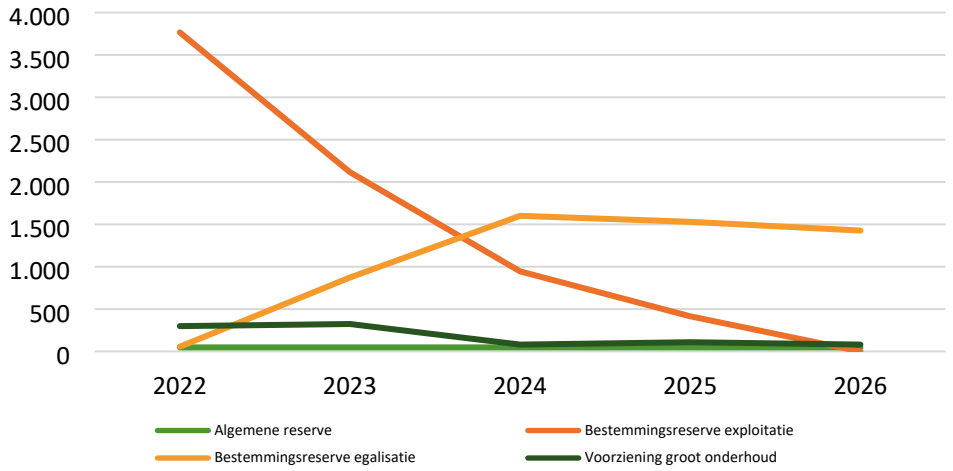

Ontwikkeling van reserves en voorzieningen

- De algemene reserve is de afgelopen jaren gelijk gebleven op € 48.000 en deze blijft conform de bestuurlijke afspraak gehandhaafd op € 48.000.
- De bestemmingsreserve exploitatie is per 31 december 2022 € 3.766.093. Het jaarlijks tekort wordt uit deze reserve onttrokken en zonder aanpassing van het beleid is de reserve in 2026 uitgeput. Om deze reden is de visie "Parkenlint tussen stad en dorp" in 2021 vastgesteld. Na vaststelling van het daarbij horende uitvoeringsplan moeten op termijn de opbrengsten, bestaande uit de (commerciële) verdienactiviteiten en de verhoging van de participantenbijdragen, jaarlijks toenemen. Hierdoor zal de jaarlijkse onttrekking uit deze reserve lager zijn. Dat is te zien aan de dalende lijn van deze reserve in de grafiek (donkeroranje lijn).
- De verwachting is dat vanaf 2028 een omslagpunt wordt bereikt. Vanaf dat moment verwachten we jaarlijks een structurele toevoeging i.p.v. een onttrekking.
- De bestemmingsreserve egalisatie hangt samen met de investeringen in de activa en voorziet in de dekking van de kapitaalslasten van de gedane investeringen. Deze neemt de komende jaren toe (tot en met 2024) door de geplande (UP-) investeringen. Daarna neemt deze reserve af doordat afschrijvingslasten uit deze reserve worden gedekt. Zie de licht-oranje lijn.

- De voorziening groot onderhoud fluctueert over de jaren en heeft een bandbreedte tussen de € 81.000 en € 324.000.

	Jaar	Saldo 1 jan	Onttrekking	Dotatie	Saldo 31 dec
Algemene reserve	2022	48.000	-	-	48.000
Bestemmingsreserve exploitatie	2022	4.909.973	-1.143.880	-	3.766.093
Bestemmingsreserve egalisatie	2022	72.556	-16.255	-	56.301
Totaal reserves		**5.030.529**	**-1.160.136**	**-**	**3.870.393**
Voorziening GO	2022	326.304	-280.000	253.000	299.304
Totaal voorziening		**326.304**	**-280.000**	**253.000**	**299.304**
	Jaar	**Saldo 1 jan**	**Onttrekking**	**Dotatie**	**Saldo 31 dec**
Algemene reserve	2023	48.000	-		48.000
Bestemmingsreserve exploitatie	2023	3.766.093	-1.649.787	-	2.116.306
Bestemmingsreserve egalisatie	2023	56.301	-	816.230	872.530
Totaal reserves		**3.870.393**	**-1.649.787**	**816.230**	**3.036.836**
Voorziening GO	2022	299.304	228.000-	253.000	324.304
Totaal voorziening		**299.304**	**-228.000**	**253.000**	**324.304**

	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2023	Verschil
Algemene reserve	48.000	48.000	-
Bestemmingsreserve exploitatie	3.766.093	2.116.306	-1.649.787
Bestemmingsreserve egalisatie	56.301	872.530	816.230
Totaal reserves	**3.870.393**	**3.036.836**	**-833.557**
Voorziening GO	299.304	324.304	25.000
Totaal reserves en voorzieningen	**299.304**	**324.304**	**25.000**

Vaststelling door het algemeen bestuur

Deze programmabegroting is in de oude opzet vastgesteld door het algemeen bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht in de openbare vergadering van 29 juni 2022.

Voorzitter,
Mevrouw A. Groot

Bijlage 1 Risicoanalyse

Recreatieschap Geestmerambacht vindt het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de risico's, zoals ook wordt verplicht in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze nota geeft het noodzakelijke inzicht en wordt in de paragraaf weerstandsvermogen gebruikt en vergeleken met de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omgaan met de coronapandemie

Na 2020 en 2021 wordt in 2022 voorzien dat de maatregelen die zijn genomen om de verspreiding van het coronavirus (covid-19) tegen te gaan, zullen worden afgebouwd. Ondanks dat een gebeurtenis met de impact van de coronacrisis niet was te voorspellen, bood de inventarisatie aanknopingspunten bij het inschatten van de financiële gevolgen van de pandemie.

Ten tijde van het opstellen van deze tekst is het nog niet duidelijk hoe lang de maatregelen gaan duren en wat dat betekent voor de naaste toekomst. Dit risico is nog wel meegenomen in de inventarisatie.

Onderzoek verkoop aandelen uitvoeringsorganisatie RNH

De gevolgen zijn sterk afhankelijk van een breed spectrum aan scenario's. Aandachtspunten en risico's die de uitvoeringsorganisatie ziet, zijn per brief van 8 februari 2022, aan de schapsbestuurders bekend gemaakt. De invulling van dit onderwerp in de risicoparagraaf wordt door de uitvoeringsorganisatie overgelaten aan de recreatieschappen zelf

Samenvattend, het is al realiteit dat de provincie bezig is met het verkennen van de mogelijkheden tot verkoop van de aandelen. Maar zet de provincie een verkoop door of niet? En welke gevolgen doen zich voor, wat zijn de effecten daarvan? Er zijn meerdere scenario's mogelijk. Dat maakt het voorspellen moeilijk, laat staan een gevolgschade te koppelen. Daarom is ervoor gekozen dit risico niet mee te nemen in de geïnventariseerde risico's.

Geïnventariseerde risico's

Begin 2022 zijn de risico's voor Recreatieschap Geestmerambacht in kaart gebracht. Hieronder zijn de risico's benoemd:

1. Verdwijnen steun voor commerciële ontwikkelingen van de visie
2. Vertraging locatieontwikkelingen
3. Uitblijven medewerking bestemmingsplan
4. Effecten coronamaatregelen
5. Faillissementen ondernemer (dubieuze partners)
6. Imagoschade bij/door evenementen

	Gevolg / impact (totale lasten R2021 = € 2,1 mln (excl. Geestmerloo)		
Kans	1 = *<3%* (< 63.000)	2 = *3-10%* (63.000 – 210.000)	3 = *>10%* (> 210.000)
1 = <5% (5%)			6
2 = 5–25% (20%)		5	
3 = >25% (35%)		3	1,2,4

Lage scores (groen gekleurd) geven kleine risico's weer. Deze behoeven weinig tot geen aandacht. Hoge scores (oranje - rood gekleurd) geven grote(re) risico's weer. Deze risico's zijn niet aanvaardbaar. Voor deze risico's moeten beheersmaatregelen worden getroffen. De vermenigvuldiging van de kansen met de financiële gevolgen leidt tot de positionering in de matrix.

De verdere uitwerking van deze risico's staat hieronder.

1		
Risico **Verdwijnen steun voor commerciële ontwikkelingen van de visie**		**Oorzaak** **Maatschappelijk discussie uitvoeringsplan visie**
Kans(cijfer):3 – 35%	*Gevolg(cijfer):3* *€ 425.000*	**Gevolg / impact** • **Geen ruimte voor ondernemers** • **Onzeker bestaansrecht!** • **Geen doorontwikkeling van het gebied**
Beheersmaatregel • **Bestuurlijk portefeuillehouder benoemen** • **Stakeholders betrokken houden** • **Goed uitvoeren participatieproces uitvoeringsplan** **€ 148.750**		

<table>
<tr><td colspan="2">2</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Risico
Vertragingen locatie ontwikkelingen</td><td rowspan="2">Oorzaak
• Economische situatie
• Vertraging Bestemmingsplannen
• Milieuwetgeving/Stikstof-PFAS</td></tr>
<tr><td>Kans(cijfer):3 – 35%</td><td>Gevolg(cijfer):3
€ 250.000</td><td>Gevolg / impact
• Uitblijven gewenste recreatieve opwaardering
• Onvoldoende inkomsten!
• Leegstand ondernemingslocaties
• Toename beheerkosten</td></tr>
<tr><td colspan="3">Beheersmaatregel
• Zorgen voor voldoende kennis
• Benutten omgevingsmanagement
• Zorgen voor aanvullende (financierings)mogelijkheden (subsidies, cofinanciering)
€ 87.500</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2">3</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Risico
Uitblijven medewerking bestemmingsplan</td><td rowspan="2">Oorzaak
• Geen gemeentelijke goedkeuring
• Maatschappelijke weerstand</td></tr>
<tr><td>Kans(cijfer): 3 – 35%</td><td>Gevolg(cijfer): 2
€ 150.000</td><td>Gevolg / impact
• Zie bovenstaande risico's bij Locatie-ontwikkelingen</td></tr>
<tr><td colspan="3">Beheersmaatregel
• Goede voorbereiding en informatievoorziening
• Omgevingsmanagement
€ 52.500</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2">4</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Risico
Effecten van coronabeperkingen</td><td>Oorzaak
• Langer aanhouden Corona</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Gevolg / impact
• Geen evenementeninkomsten
• Toename recreanten en intensiever gebruik
• Beheer- en toezichtkosten stijgen
• Openstaande debiteuren
• Minder positief imago
• Uitspraak Hoge Raad (meer schadeloosstelling)</td></tr>
<tr><td>Kans(cijfer):3 – 35%</td><td>Gevolg(cijfer):3
€ 150.000</td></tr>
<tr><td colspan="3">Beheersmaatregel
• Meer handhaving en betere, positieve communicatie
• Meer overleg andere gebieden (spreiding)
• Bedenken creatieve oplossingen
€ 52.500</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>5</td><td></td></tr>
<tr><td>Risico
Faillissementen ondernemer</td><td>Oorzaak
• economische situatie
• Overeenkomsten met dubieuze partijen
• Kwaliteit ondernemers</td></tr>
<tr><td>Kans(cijfer):2 – 20%</td><td>Gevolg / impact
• Imagoschendingen bij dubieuze zaken
• Financiële consequenties
• Verlies van grip op het vervolg van de onderneming en wat daarna gebeurt</td></tr>
</table>

Kans(cijfer): 2 – 20%	*Gevolg(cijfer):2* *€ 120.000*	
Beheersmaatregel • **Vinger aan de pols houden bij de ondernemer / probleem opvolging (omgevingsmanagement)** • **CDD-beleid (Customer Due Dilligence)** **€ 24.000**		

6		
Risico **Imagoschade bij/door evenementen**		**Oorzaak** • **Kwaliteit organisatie** • **Onvoldoende communicatie-omgevingsmanagement**
Kans(cijfer):2 – 20%		**Gevolg / impact** • **Imago en vertrouwen neemt af** • **Moeilijker organiseren door strengere regels** • **Te hoge kosten icm te weinig opbrengsten**
Kans(cijfer): 1 – 5%	*Gevolg(cijfer):3* *€ 210.000*	
Beheersmaatregel • **Goede samenwerking met veiligheidsregio en partners** • **Ervaring ophalen elders / omgevingsmanagement** **€ 10.500**		

De kwantificering van de risico's leidt tot een gewenst weerstandsvermogen van € 375.750, zoals uit onderstaande tabel blijkt.

Risico's	Gewenst weerstandsvermogen
1. Verdwijnen steun commerciële ontwikkelingen Visie	€ 148.750
2. Vertragingen locatie-ontwikkelingen	€ 87.500
3. Uitblijven medewerking bestemmingsplan	€ 52.500
4 Effecten coronamaatregelen	€ 52.500
5. Faillissementen ondernemers	€ 24.000
6. Imagoschade bij/door evenementen	€ 10.500
Totaal	**€ 375.750**

Ten opzichte van vorig jaar is het benodigde weerstandsvermogen toegenomen. Op basis van de bovenstaande berekeningen is een totaal bedrag van € 375.750 benodigd als weerstandsvermogen.

Van de reserves (het eigen vermogen) is € 48.000,- aangemerkt als direct beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Het vrije deel uit de overige reserves is niet direct beschikbaar. Het algemeen bestuur moet hiervoor eerst de bestemming van de reserve wijzigen, hetgeen tot de mogelijkheden behoort. Voorzieningen worden niet meegenomen in de weerstandscapaciteit. Dit bedrag moet als weerstandsvermogen worden aangehouden.

De aanwezige reserves en voorziening GO op 1 januari 2022 zijn als volgt (Jaarrekening GAB 2021):

1. Algemene reserve € 48.000
2. BR Exploitatie € 4.909.973
3. BR Egalisatie € 72.556
4. Voorziening GO € 326.304
5. Stille reserves nee
6. Onvoorzien nee

Het gewenste / benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks herzien, omdat de risico's en de omvang jaarlijks kunnen wijzigen. En gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd over belangrijke nieuwe risico's.

Hamerstuk AB Recreatieschap Geestmerambacht

Vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	**27 juni 2022**

Onderwerp
Druktemonitor en ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA

Het algemeen bestuur neemt kennis van
▪ Dat de bijgevoegde bijlagen o Memo stand van zaken bestemmingsmanagement PNH; o Memo ontwikkelperspectief R&T; en o Ontwikkelperspectief Recreatie en Toerisme MRA zijn besproken tijdens het voorzittersoverleg d.d. 18 mei 2022; ▪ Dat in het voorzittersoverleg is gesteld dat de relatie tussen de groeiende behoefte aan mogelijkheden voor recreatie/toerisme en natuur verder besproken moet worden met/ tussen de recreatieschappen en de provincie; ▪ Dat de provincie samen met het Bestuursbureau Recreatieschappen een voorstel zal doen om dit met alle recreatieschappen tegelijk te bespreken.

Bestuurlijke achtergrond
Genoemde onderwerp is besproken bij het voorzittersoverleg d.d. 18 mei 2022

Toelichting
Recent zijn er twee onderzoeken gedaan die betrekking hebben op de ontwikkelingen in recreatie en toerisme: 1. Het MRA-rapport Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA (zie de bijlage behorende bij dit agendapunt ter kennisname). 2. Rapport natuur- en recreatiegebieden Noord-Holland. Het MRA-onderzoek laat zien dat er een forse groei aan recreatieve en toeristische vraag zal zijn, wat ook in de natuur- en recreatiegebieden zal landen. Dit onderzoek diende als herijking van de strategische agenda MRA. Momenteel wordt de uitvoeringsstrategie vormgegeven. Deze zal voor het platform economie van de MRA worden vastgesteld. De provincie werkt hierin nauw samen met de MRA. Het tweede onderzoek is te zien als een verdieping hierop en beoogt te laten zien wat de impact van deze groei (de vraag) is op de natuur- en recreatiegebieden. Het is duidelijk dat de problematiek niet op het niveau van een enkel gebied kan worden opgelost. Er wordt dan ook nadrukkelijk gekeken naar de ontwikkelperspectieven van de gebieden ten opzichte van elkaar. De provincie zet erop in om samen met de Terreinbeherende Organisaties (TBO's) en natuurorganisaties te werken aan de opgaven die uit het tweede rapport naar voren komen. Hiervoor zijn verschillende handelingsperspectieven geschetst waar invulling aan zal worden gegeven. De

ontwikkeling van een monitoringssysteem voor de drukte is daar een voorbeeld van. Inmiddels is het rapport afgerond. Uit de resultaten van het onderzoek komt een aantal opgaven naar voren met verschillende ontwikkelperspectieven.

1. **Ruimte voor recreatie**
   De opgave is om extra ruimte te creëren om de toenemende recreatiedruk als gevolg van de bevolkingsontwikkeling en toeristische ontwikkeling op te kunnen vangen. Dit is de belangrijkste opgave om op lange termijn de toenemend druk te kunnen opvangen.

2. **Natuur en recreatie in balans**
   De opgave is om in de toekomst effectiever op balans te gaan sturen tussen recreatie en natuur.

3. **Kwaliteit en beleving verbeteren**
   De opgave is om in de toekomst de kwaliteit en beleving van de natuur- en recreatiegebieden te verbeteren zodat alle inwoners van Noord-Holland hierin prettig kunnen recreëren, zonder overlast te ervaren of veroorzaken.

4. **Monitoring bezoekersstromen**
   De opgave is om de bezoekersstromen te gaan monitoren in en naar natuur-en recreatiegebieden.(monitoring en sturing op basis hiervan).

De provincie wil de groeiende recreatiebehoefte (in relatie tot de druk dat dit levert op onze natuur- en recreatiegebieden) optimaal faciliteren. Niet vanuit het schaalniveau van een individueel gebied maar door bovenregionaal te kijken hoe de gebieden zich tot elkaar verhouden en als zodanig kunnen worden ontwikkeld, ingericht en ontsloten.

Voor Noord-Holland Noord wordt nu een gebiedsanalyse uitgevoerd op basis waarvan een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld. De gebiedsanalyse dient inzicht te geven in hoe de sector ervoor staat in de regio, welke waarde de sector vertegenwoordigt en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de markt- en vraagontwikkeling van toerisme en recreatie.

Bijlagen
1. Memo stand van zaken bestemmingsmanagement PNH
2. Memo ontwikkelperspectief R&T
3. Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA

Behandelaar
Milou Aarts (PNH) en Jasper Balduk (Bestuursbureau)

Provincie Noord-Holland

Aan

Voorzittersoverleg, bijeenkomst 18 mei 2022

Uw contactpersoon

Milou Aarts

BEL/GRN

Telefoonnummer +31235144862

milou.aarts@noord-holland.nl

Betreft: Stand van Zaken Bestemmingsmanagement PNH

Memo

Mei 2022

Om invulling te geven aan de strategie van Bestemmingsmanagement hebben we verschillende onderzoeken uit laten voeren en zijn in vervolg op de afgeronde onderzoeken vervolgstappen ondernomen.

Rapport Natuur- en Recreatiegebieden Noord-Holland

De afgelopen maanden hebben we in overleg met de TBO's en Natuurorganisaties constructief overleg gehad over de druk en draagkracht op de natuur in de provincie. Gezamenlijk zijn we tot een uitvraag gekomen om inzicht te krijgen in de stand van zaken en op basis daarvan zijn bureau Buiten en Bureau voor Ruimte en Vrijetijd gestart met een bovenregionale analyse van de natuur en recreatiegebieden in Noord-Holland.

De hoofdvraag is als volgt geformuleerd:

Hoe verhoudt het aanbod (draagkracht) van natuur- en recreatiegebieden in Noord-Holland (kwalitatief en kwantitatief) zich tot de huidige en toekomstige vraag (druk) en hoe verhouden gebieden zich tot elkaar?

Hiervoor is een gebiedsanalyse van het aanbod en een gebruikersanalyse opgesteld. Door deze twee met elkaar te vergelijken ontstaan vervolgens opgaven alsook kansen die kunnen worden benut. Deze kansen en opgaven worden voor het totale gebied (dus geaggregeerd) beschreven en vertaald naar (mogelijke) ontwikkelperspectieven.
De analyse van aanbod en vraag vindt mede plaats in het kader van

druk en draagkracht van de natuur in Noord-Holland en is input voor strategieën om eventuele drukte te spreiden.

De stand van zaken m.b.t. dit onderzoek (mei 2022)

Inmiddels is het rapport afgerond. Uit de resultaten van het onderzoek komen een aantal opgaven naar voren met verschillende ontwikkelperspectieven.

1. **Ruimte voor recreatie**
   De opgave is om extra ruimte te creëren om de toenemende recreatiedruk als gevolg van de bevolkingsontwikkeling en toeristische ontwikkeling op te kunnen vangen. Dit is de belangrijkste opgave om op lange termijn de toenemend druk te kunnen opvangen.

2. **Natuur en recreatie in balans**
   De opgave is om in de toekomst effectiever op balans te gaan sturen tussen recreatie en natuur.

3. **Kwaliteit en beleving verbeteren**
   De opgave is om in de toekomst de kwaliteit en beleving van de natuur- en recreatiegebieden te verbeteren zodat alle inwoners van Noord-Holland hierin prettig kunnen recreëren, zonder overlast te ervaren of veroorzaken.

4. **Monitoring bezoekersstromen**
   De opgave is om de bezoekersstromen te gaan monitoren in en naar natuur-en recreatiegebieden.(monitoring en sturing op basis hiervan).

Integrale aanpak provincie

Zoals gesteld willen we vanuit de PNH de groeiende recreatiebehoefte (in relatie tot de druk dat dit levert op onze natuur- en recreatiegebieden) optimaal faciliteren. Niet vanuit het schaalniveau van een individueel gebied maar door bovenregionaal te kijken hoe de gebieden zich tot elkaar verhouden en als zodanig kunnen worden ontwikkeld, ingericht en ontsloten.

In maart 2022 zijn we samen met een afvaardiging van de TBO's gestart met de leerlijn Data-gedreven werken. Een initiatief van de provincie Noord-Holland, waarbij we in samenwerking met oa. de Vrije Universiteit, collega's van O&I en verschillende, ook externe, dataspecialisten, werken aan de ontwikkeling van een dashboard en een druktemonitor. Hiervoor zijn inmiddels uitvragen voor data gedaan.

Ook wordt er gewerkt aan een prototype druktemonitor op basis van deze gegevens.

Gebiedsanalyse Noord-Holland Noord

Momenteel voeren we voor Noord-Holland Noord een gebiedsanalyse uit op basis waarvan een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld. De gebiedsanalyse dient inzicht te geven in hoe de sector ervoor staat in de regio, welke waarde de sector vertegenwoordigt en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de markt- en vraagontwikkeling van toerisme en recreatie.

Het ontwikkelingsperspectief moet handvatten bieden voor stakeholders actief in recreatie en toerisme zoals beleidsmakers, Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN), ondernemers(verenigingen), brancheorganisaties, Terreinbeherende organisaties (TBO's) en marketingorganisaties (DMO's). Dit om gericht en actief te werken aan een robuuste toeristisch-recreatieve sector en infrastructuur, die een bijdrage levert op economisch, sociaal[1]maatschappelijk en ruimtelijk niveau.

Het belang en potentieel van recreatie en toerisme in Noord-Holland Noord moet zichtbaarder en tastbaarder worden gemaakt, zodat er een sterkere positie wordt gecreëerd en inzichtelijker wordt hoe recreatie en toerisme zich verhoudt ten opzichte van andere beleidsvelden.

Ontwikkelingen in deze regio, dragen bij aan het versterken van het recreatieve en toeristische product van de provincie en als zodanig aan de strategie van bestemmingsmanagement.

Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA

Dit onderzoek diende als herijking van de strategische agenda MRA. Momenteel wordt de uitvoeringsstrategie vormgegeven. Deze zal voor het platform economie van de MRA worden vastgesteld. Als provincie werken wij hierin nauw samen met de MRA.

Voorzittersoverleg 18 mei 2022
Agendapunt 5: Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme

Memo: ontwikkelperspectief recreatie en toerisme

Aan: Voorzitters recreatieschappen GAB, GGA, RAUM, SPW, TW
Opsteller: Jasper Balduk, Bestuursbureau Recreatieschappen, met input van Milou Aarts, PNH
Datum: 5 mei 2022

Geachte voorzitters van de recreatieschappen,

Recent zijn er twee onderzoeken gedaan die betrekking hebben op de ontwikkelingen in recreatie en toerisme:

1. Het MRA-rapport Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA (zie bijlage 5.2, ter kennisname)
2. Rapport natuur- en recreatiegebieden Noord-Holland

Het MRA-onderzoek laat zien dat er een forse groei aan recreatieve en toeristische vraag zal zijn, wat ook in de natuur- en recreatiegebieden zal landen.
Het tweede onderzoek is hier al een soort van verdieping op. Het laat zien wat de impact van deze groei (de vraag) is op de natuur- en recreatiegebieden.

Het is duidelijk dat de problematiek niet op het niveau van een enkel gebied kan worden opgelost. Er wordt dan ook nadrukkelijk gekeken naar de ontwikkelperspectieven van de gebieden ten opzichte van elkaar.

Waar PNH nu op inzet, is om samen met de Terreinbeherende Organisaties (TBO's) en natuurorganisaties te werken aan de opgaven die uit het tweede rapport naar voren komen. Hiervoor zijn verschillende handelingsperspectieven geschetst waar invulling aan zal worden gegeven. De ontwikkeling van een monitoringssysteem voor de drukte is daar een voorbeeld van.

Ontwikkelperspectief recreatie en toerisme MRA

Op basis van onderzoek naar omvang en draagkracht

Eindrapport maart 2022

© Bureau BUITEN en Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, 11 maart 2022

Bron foto's in rapportage: Beeldbank Laag Holland

Bureau BUITEN, Economie & Omgeving
Achter Sint Pieter 160
3512 HT Utrecht
info@bureaubuiten.nl
www.bureaubuiten.nl
+31 (0)30-2318945

Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd
Jansbuitensingel 30
6811 AE Arnhem
lycklama@ruimteenvrijetijd.nl
www.ruimteenvrijetijd.nl
+31 (0)6-5338355

Inhoudsopgave

Samenvatting 5

DEEL I: HOOFDRAPPORT 10

1. Inleiding 11

1.1 Aanleiding: herijking R&T strategie MRA 11
1.2 Doel draagkrachtonderzoek: ontwikkelperspectief 12
1.3 De MRA op kaart 12
1.4 Totstandkoming en proces 13
1.5 Leeswijzer 13

2. Onderzoeksopzet en definities 15

2.1 Analyse van omvang en draagkracht 15
2.2 Herkomst bronnen en weging indicatoren 19
2.3 Schaalniveau 20
2.4 Standaardisatie 20
2.5 Gebiedstafels 21
2.6 Het ontwikkelperspectief 22

3. Toeristisch-recreatieve omvang 23

3.1 Verblijf 23
3.2 Dagrecreatie 25
3.3 Vervoer op basis van ODiN/ OviN data 31
3.4 Conclusies toeristisch-recreatieve omvang 35

4. Prognoses omvang 2030 36

4.1 Bevolkingsontwikkeling en recreatieve omvang 36
4.2 Ontwikkeling toerisme 41
4.3 Conclusies toekomstige situatie toeristisch-recreatieve omvang 49

5. Draagkracht van de bestemming MRA 52

5.1 Regie op toeristisch-recreatieve ontwikkeling 52
5.2 Draagkracht van de bestemming MRA 53
5.3 Analyses draagkracht leefomgeving 55
5.4 Draagkracht beleidsmatig 57

6. Ontwikkelperspectief toerisme en recreatie MRA 61

6.1 Algemene conclusie ontwikkelperspectief MRA 61
6.2 Ontwikkelperspectieven toerisme en recreatie per deelregio 62
6.3 Bestemmingsmanagement 68
6.4 Onderwerpen om samen te werken in de MRA 72

Bijlage 1: Geraadpleegde experts en stakeholders 73

Bijlage 2: Overzicht van opbouw indicatoren 77

Bijlage 3: Bronnenlijst 79

Bijlage 4: Bronnen van indicatoren 80

Bijlage 5: Brongegevens van draagkracht 83

Bijlage 6: Toelichting beleidsmatige draagkracht 90

Bijlage 7: Toelichting prognoses 91

Bijlage 8: Toelichting recreatie behoeftemodel 99

Bijlage 9: Resultaten analyses draagkracht 102

DEEL II: DEELREGIONALE FACTSHEETS 116

BUREAUBUITEN economie & omgeving

ruimte & vrije tijd onderzoek en advies

metropool regioamsterdam

1.	*Almere-Lelystad*	*117*
2.	*Amstelland-Meerlanden*	*126*
3.	*Amsterdam*	*136*
4.	*Gooi en Vechtstreek*	*144*
5.	*IJmond*	*154*
6.	*Zaanstreek-Waterland*	*163*
7.	*Zuid-Kennemerland*	*173*

Samenvatting

De Metropoolregio Amsterdam (MRA) staat voor de uitdaging om de kansen van (groeiend) toerisme en recreatie te blijven benutten. Dit vraagt om een strategie die recht doet aan de uitdagingen en behoefte van deze tijd. Het bestuurlijk overleg Economie van de MRA heeft daarom opdracht gegeven om de MRA-strategie voor recreatie en toerisme te herijken. Dit onderzoek naar de omvang van en draagkracht voor recreatie en toerisme, vormt daarvoor één van de bouwstenen.

In de periode augustus 2021 tot maart 2022 is onderzoek gedaan naar:

- De omvang van recreatie en toerisme in de MRA (aanbod);
- De huidige vraag en verwachte ontwikkeling qua vraag naar recreatie en toerisme voor 2030 (prognose);
- De draagkracht van de bestemming(en) voor recreatie en toerisme.

Door de resultaten van de huidige omvang, de prognose en draagkracht naast elkaar te zetten ontstaat het ontwikkelperspectief voor de MRA en de zeven deelregio's.

Definities

- Toeristisch-recreatieve **omvang** is een '*maat voor de omvang van het toerisme en recreatie*.' We maken onderscheid tussen verblijf, dagrecreatie (vermaak) en de mobiliteitsaspecten (vervoer).
- Onder **draagkracht** verstaan we '*het vermogen van een bepaalde bestemming om bezoekers (recreanten of toeristen) te ontvangen, zonder dat negatieve gevolgen optreden.*'
- Met **ontwikkelperspectief** bedoelen we: de ontwikkeling van een regio of gebied zodat het de meerwaarde van recreatie en toerisme optimaal kan benutten. En waarbij overlast, ergernis en overschrijding van de draagkracht wordt voorkomen of hierop tijdig wordt bijgestuurd.
- **Bestemmingsmanagement** omvat het totaal aan strategieën, maatregelen en instrumenten om te sturen op een toeristisch-recreatieve ontwikkeling die in balans is met de leefomgeving en bijdraagt aan de leefbaarheid. Het onderzoek naar draagkracht en omvang biedt hiervoor het kennisfundament.

Aanvullend op dit rapport is er een interactieve webkaart ontwikkeld waarmee dieper op de data ingegaan kan worden.

Resultaat omvang toerisme en recreatie 2019

Voor het in beeld brengen van de toeristisch-recreatieve omvang kijken we naar verblijf, dagrecreatie en mobiliteit. Deze drie elementen leveren voor de MRA een gevarieerd en genuanceerd beeld op.

De omvang van **verblijf** is in beeld gebracht aan de hand van data over het aantal overnachtingen, het aantal bedden in hotels, kampeer- en huisjesterreinen en over Airbnb listings. De gemeenten met de grootste relatieve omvang zijn Amsterdam, gevolgd door Haarlemmermeer. Binnen de MRA vinden we de relatief laagste verblijfsomvang in gemeenten in de deelregio's Gooi en Vechtstreek en Zaanstreek-Waterland, zie ook kaart 1 en 2.

De omvang van **dagrecreatie** is in beeld gebracht aan de hand van data over bezoekersaantallen en een groot aantal gegevens over het aanbod, waaronder: attracties, cultuur, watersport, recreatie- en natuurgebied, erfgoed, bestedingen van toeristen in de retail, evenementen, horeca en routenetwerken. De (relatieve) omvang van dagrecreatie is het hoogst in Zuid-Kennemerland en Zaanstreek-Waterland. Gemeenten die laag scoren op de indicatoren dagrecreatie zijn verspreid over de gehele MRA.

Op het kaartje (zie paragraaf 3.1 en 3.2 voor de grotere versie) is aangegeven welke gemeenten een hogere dan wel lagere omvang hebben (donkere versus lichtere kleur).

Kaart 1: Relatieve omvang verblijf

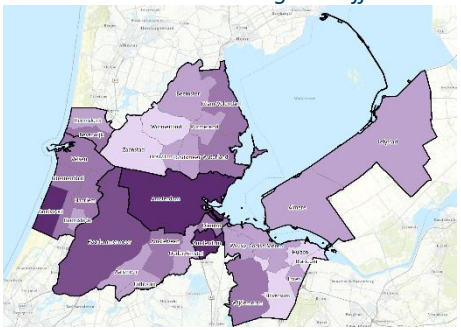

Kaart 2: Relatieve omvang dagrecreatie

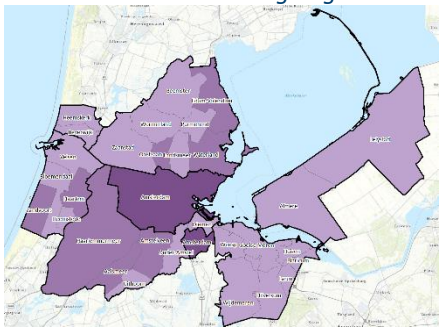

Om een indruk te krijgen van de **mobiliteitsomvang door vrije tijd**, is ODiN/OviN mobiliteitsdata van het CBS geanalyseerd. Het gaat specifiek om trips van Nederlanders met een vrijetijdsmotief. Uit de verplaatsingsdata blijkt onder meer dat binnenlands toerisme en recreatie een substantieel en groeiend deel van de totale binnenlandse personenmobiliteit vormt: 38% van alle verplaatsingen, of zelfs 60% als je winkelen ook meerekent. Resultaten van deze analyses geven meer detailinzicht in waar populaire dagrecreatieve bestemmingen zich bevingen. Hieruit valt op dat de meeste vrijetijdstrips logischerwijs naar en in Amsterdam plaatsvinden. Zwaartepunten in de attractiviteitsscore zijn daarnaast o.a. Schiphol en de Amsterdam Arena. Ook de badplaatsen vallen op als bestemming. Relatief gezien zijn de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal en Lelystad het vaakst de bestemming van een vrijetijdsverplaatsing.

Resultaat prognoses 2030

Prognoses gemaakt voor recreatie en toerisme in 2030 geven inzicht in de toekomstige omvang voor toerisme en recreatie. In de MRA komen er tot 2030 naar verwachting circa 266.000 inwoners bij. Voor recreatie en dagtoerisme betekent dit een toename van circa 60 miljoen vrijetijdsactiviteiten per jaar voor onder meer buitenrecreatie, sport en sportieve recreatie en uitgaan (waaronder horeca, zie tabel 1).

Met de prognoses voor toerisme geven we de verwachte ontwikkeling van het toerisme weer. De prognoses voor de MRA houden geen rekening met beleid en we gaan ervan uit dat het toerisme zich na corona zal herstellen. Uit de prognoses blijkt dat we voor 2030 rekening moeten houden met circa 33% toename van het aantal binnenlandse en buitenlandse overnachtingen (+10 miljoen overnachtingen ten opzichte van 2019). Gemeente Amsterdam heeft in de Verordening 'Toerisme in balans' vastgelegd te sturen op een bandbreedte van 10 tot 20 miljoen overnachtingen.

Tabel 1: Verwachte toename inwoners, vrijetijdsactiviteiten en toerisme in de MRA

	2018/2019	2030	Toename
Inwoners	2.467.000	2.733.000	266.000
Vrijetijdsactiviteiten aantal*	457.465.000	517.562.000	60.097.000
Overnachtingen toeristen buitenlands	21.598.000	29.807.000	8.209.000
Overnachtingen toeristen binnenlands	8.104.000	9.791.000	1.687.000

**) MRA inclusief geheel Flevoland*

Resultaat draagkracht

De Raad voor de Leefomgeving en infrastructuur vraagt in haar advies 'Waardevol toerisme' (2019) om bij toeristisch-recreatieve ontwikkeling aandacht te besteden aan de draagkracht van de bestemming. Dit advies is mede de aanleiding van dit onderzoek en de herijking van de strategie voor de MRA. Om te kunnen gaan sturen op balans tussen toerisme, recreatie en de leefomgeving en leefbaarheid is inzicht nodig in de onderlinge relaties.

Wij hebben voor verschillende domeinen van de leefomgeving (fysieke domein) en leefbaarheid (sociale domein) onderzocht hoe ze ervoor staan (zie tabel 2). Dit deden we op basis van onderzoek en analyse van diverse data (feitelijke analyse) en de resultaten van de gebiedstafels, waar we samen met de stakeholders uit de deelregio's de draagkracht van de leefomgeving in relatie tot recreatie en toerisme hebben besproken. Dit leverde de volgende resultaten op:

1. **Leefbaarheid is (ruim) voldoende**. Uit de feitelijke onderzoeksgegevens blijkt dat, op gemeenteschaal, de leefbaarheid in de MRA met een (ruim) voldoende wordt gewaardeerd. Inwoners zijn tevreden, ervaren weinig overlast van bezoekers. De meeste gemeenten willen de kansen van toerisme en recreatie voor leefbaarheid en voorzieningenniveau blijven benutten.
2. **Openbare ruimte vraagt aandacht.** Vervuiling van de openbare ruimte wordt zowel in de feitelijke analyse als bij de gebiedstafels beoordeeld als 'aandachtspunt op bepaalde plekken of momenten', vooral plekken bij toeristisch-recreatieve hotspots.
3. **Druk op natuur door recreatie**. De druk op de natuur- en recreatiegebieden door recreatie en toerisme is over de hele MRA groot. Dat is zichtbaar vanuit zowel de feitelijke analyse als de gebiedstafels. Vanuit de gebiedstafels is het oordeel dat het vooral gaat om aandachtspunten die te maken hebben met pieken op sommige plekken of momenten. Vanuit de feitelijke analyse is het beeld structureler en zorgelijker van aard en dit is een belangrijk aandachtspunt, ook in relatie tot de groei van de bevolking.
4. **Mobiliteit vraagt nader onderzoek**. Mobiliteit blijkt een belangrijk aandachtspunt bij bestemmingsontwikkeling. Er zijn echter onvoldoende feitelijke gegevens voorhanden om de draagkracht van infrastructuur voor toerisme en recreatie te bepalen. Er is behoefte aan kennisuitwisseling over o.m. omgaan met piekdrukte, optimale benutting van OV-verbindingen en duurzame vrijetijdsmobiliteit.
5. **Erfgoed en cultuur zijn een kans**. Tijdens de gebiedstafels bleek dat erfgoed en cultuur dé kans zijn om (deel)bestemmingen te ontwikkelen. Openstellen van monumenten, herbestemming en routes werden hierbij genoemd.
6. **Vastgoed nader te onderzoeken.** Hier is het op basis van de huidige gegevens over draagkracht niet mogelijk een eenduidige relatie met toerisme te leggen. Toeristische verhuur van woningen kan een factor zijn die invloed heeft op de woningmarkt.

Tabel 2: Oordeel draagkracht per domein feitelijke analyse en gebiedstafels

Domein	Oordeel feitelijke analyse	Oordeel gebiedstafels
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)		
Openbare ruimte		
Natuur		
Mobiliteit		
Erfgoed		
Vastgoed		

Legenda	
	Geen oordeel: er zijn geen bronnen/analyse op basis waarvan een oordeel gemaakt kan worden over draagkracht
	Onderdruk: er is behoefte aan meer bezoekers om ook een positieve bijdrage te leveren.
	Balans: de omvang van toerisme & recreatie is in balans met de leefomgeving, er zijn ook kansen voor ontwikkeling.
	Aandachtspunten draagkracht: in merendeel van de gemeenten/deelregio's zijn aandachtspunten (pieken) met draagkracht.
	Aandachtspunten balans: er is over het algemeen sprake van onvoldoende draagkracht. Er doen zich duidelijke knelpunten voor. Deze kunnen zowel van structurele aard zijn of op bepaalde piekmomenten spelen.

Conclusie analyse

Het beeld rondom de draagkracht van bestemmingen is de laatste jaren vooral bepaald door de overlast van bezoekers op hotspots, zoals het centrum van Amsterdam, Zaanse Schans, Volendam of Marken. De resultaten uit dit onderzoek schetsen voor de gehele Metropoolregio Amsterdam echter een genuanceerder en gevarieerder beeld. Er zijn relatief veel deelregio's waar de leefbaarheid gunstig is en de omvang van toerisme en recreatie groot of gemiddeld (Zaanstreek-Waterland, IJmond en Zuid-Kennemerland). Toerisme en recreatie dragen hier bij aan een gunstige leefbaarheid. Het handhaven en versterken van deze positie vraagt de komende jaren voortdurende aandacht.

De prognoses laten zien dat er (forse) groei wordt verwacht van het aantal recreanten en toeristen. Voor toerisme is de daadwerkelijke groei (mede) afhankelijk van ambities en beleid. Voor recreatie zijn die keuzes anders: toename van het aantal inwoners betekent dat de groei van het aantal recreatieactiviteiten opgevangen moet worden. Zowel recreanten als toeristen hebben hierbij geen oog voor gemeentegrenzen.

Draagkracht nu en in de toekomst
Dit onderzoek geeft inzicht in de belangrijkste impacts van bezoekers op de leefbaarheid en leefomgeving. De onderdelen van de leefomgeving die de meeste aandacht vragen, zijn: natuur, mobiliteit en de kwaliteit van de openbare ruimte. Deze impacts aangaande leefbaarheid zijn met name zichtbaar op hotspots en in gemeenten met relatief veel stedelijk gebied. De impact op natuur- en recreatiegebieden is overal zichtbaar en vooral gerelateerd aan de (toenemende) behoefte aan buitenrecreatie van inwoners en het tekort hieraan. De opgave is om in relatie tot de verstedelijking te zorgen voor voldoende recreatie-aanbod, en in het aantrekkelijk houden van de recreatie- en natuurgebieden, zonder de ecologie te schaden.

Belangrijke aanbeveling om de draagkracht te versterken is om inwoners (nog) beter te betrekken bij het in kaart brengen van leefbaarheid in relatie tot toerisme. Dit is voor de MRA nog onvoldoende in beeld.

Ontwikkelperspectief
De deelregio's met een (relatief) geringere omvang van toerisme en recreatie, Almere-Lelystad, Gooi en Vechtstreek en Amstelland-Meerlanden, kunnen de verwachte groei gebruiken om de ontwikkeling van hun (deel)bestemmingen voor inwoners en toeristen nog aantrekkelijker te maken. Dit moet natuurlijk passen bij de ambities en het beleid van de gemeenten in de regio's zelf, waarbij ook oog is voor het effect op de MRA als geheel.

Die kansen zijn er voor alle deelregio's in de MRA. Echter, het bewustzijn groeit dat dit moet gebeuren op een manier die kan worden omschreven als '**kwaliteitstoerisme**'. Kwaliteitstoerisme (en -recreatie) omvat de volgende kenmerken:

- Het DNA van de deelregio's staat centraal, dit versterkt de diversiteit en aantrekkingskracht van de MRA. Alle deelregio's zien kansen om vooral erfgoed en cultuur nog beter beleefbaar te maken;
- Er is inzicht in de draagkracht van de bestemming en hieraan wordt invulling gegeven door bestemmingsmanagement;
- Inwoners profiteren van de ontwikkeling.

Aandacht voor bestemmingsmanagement zorgt ervoor dat groei bijdraagt aan de leefbaarheid en omgeving, en er geen afbreuk aan doet. In de MRA blijkt dat in het huidige beleid (voorzichtig) optimisme is over de ontwikkelkansen, maar dat concrete doelen voor bestemmings-management nog geen gemeengoed zijn. Het uitwerken van dit onderwerp (bijvoorbeeld in de collegeakkoorden) is een eerstvolgende belangrijke stap, zodat concreet kan worden gestuurd op gebalanceerde ontwikkeling.

Aanbevelingen bestemmingsmanagement
Samenwerking is essentieel om de kansen van (groeiend) toerisme en recreatie te blijven benutten. Aanbevelingen hiervoor:

- Zorg voor een gezamenlijke aanpak voor spreiding in ruimte en tijd met marketing en aanbod, waaronder accommodatiebeleid en afstemming rond evenementen en vestiging van mogelijk ook dagattracties.
- Zet in op duurzaam kwaliteitstoerisme en -recreatie.
- Natuur: creëer extra opvangcapaciteit in natuur en recreatie en werk met recreatiezonering in natuurgebieden.
- Mobiliteit: los lokale knelpunten op en zorg voor verduurzaming.
- Erfgoed en cultuur: ga de potentie van dit 'DNA' zorgvuldig benutten door het versterken van de beleefbaarheid en zichtbaarheid.
- Zet in op versterking van profijt en betrokkenheid van inwoners.

- Zorg voor een betere balans in de lusten en lasten. Dit kan door de inzet van het prijsmechanisme, waardoor de gebruiker bijdraagt aan de kosten voor instandhouding, herstel en voor maatschappelijke overlast.
- Versterk inzicht in bezoekersstromen door onderzoek en monitoring.

DEEL I: HOOFDRAPPORT

1. Inleiding

1.1 *Aanleiding: herijking R&T strategie MRA*

In de aanloop naar de coronacrisis bleven de bezoekersaantallen stijgen. Ook blijft de Metropoolregio Amsterdam (MRA) verder verstedelijken, waardoor de recreatiedruk van de inwoners verder toeneemt. De MRA staat voor de uitdaging om de kansen van (groeiend) toerisme en recreatie te blijven benutten voor de gehele Metropoolregio. Dat deed het besef indalen dat een herijking van de strategie nodig is, op basis van een grondige analyse. De aantrekkelijkheid van de MRA als vrijetijdsbestemming draagt bij aan de leefbaarheid. Omdat het een substantieel aantal banen genereert en omdat het bijdraagt aan een aantrekkelijk voorzieningenniveau en vestigingsklimaat. Tegelijkertijd is op sommige plekken of momenten de keerzijde van toerisme en recreatie duidelijk geworden: bezoekers kunnen afbreuk doen aan de leefbaarheid wanneer de draagkracht van de bestemming wordt overschreden. Dit inzicht heeft ertoe geleid dat de MRA al meerdere jaren actief is met het spreiden van toerisme, gebruikmakend van de opvangcapaciteit in de gehele regio.

Naast de kwantitatieve ontwikkelingen in doelgroepen is ook de kijk op de sector veranderd. Zo verscheen in 2018 Perspectief 2030 van het NBTC en in 2019 het rapport 'Waardevol Toerisme' van de Rli. Beide rapporten omvatten een sterke analyse van de huidige situatie van toerisme en recreatie in Nederland, een aantal constateringen die ook voor de MRA van toepassing lijken en een aantal aanbevelingen die goed passen bij de fase waarin de MRA zich bevindt.

In het bestuurlijk overleg Economie van de MRA is daarom opdracht gegeven om de MRA-strategie voor recreatie en toerisme te herijken en om als bouwsteen daarvoor een MRA-breed onderzoek uit te voeren naar de ontwikkelruimte voor recreatie en toerisme. Dit onderzoek vormt, samen met de uitgangspuntennotitie, een belangrijke bouwsteen voor de herijking van de strategische agenda Toerisme 2025 in de MRA. De uitgangspuntennotitie voor de herijking van de MRA-strategie op recreatie en toerisme heeft drie doelen:

1. Bekrachtigen MRA-overheden de aanleiding en de urgentie om de Strategische Agenda Toerisme in de MRA 2025 te herijken;
2. Benoemen de MRA-overheden de gezamenlijke ambities en uitgangspunten op basis waarvan de huidige strategie zal worden herijkt;
3. Onderstrepen de MRA-overheden het belang van regionale samenwerking en afstemming, om vanuit een MRA perspectief gezamenlijk inzet te plegen op de kansen en opgaven die spelen binnen recreatie en toerisme in het gebied.

Definities recreatie en toerisme
We spreken in dit rapport over recreatie en toerisme, hieronder een korte toelichting op deze begrippen.

Toerisme: De activiteiten van personen die reizen naar en verblijven op plaatsen buiten hun normale omgeving, om redenen van vrijetijdsbesteding en zaken. De normale omgeving van een persoon is de nabijheid van zijn of haar huis en plaats van werk of studie en andere plaatsen die regelmatig worden bezocht. Binnen toerisme kan onderscheid worden gemaakt in meerdaagsbezoek met overnachting (verblijfstoerisme) en een dagbezoek buiten de normale omgeving (dagtoerisme). In beide gevallen spreken we over 'bezoekers'.

Recreatie: De activiteiten die door eigen inwoners buitenshuis en in hun normale omgeving in de vrijetijd worden ondernomen. Het betreffen activiteiten met een vrijetijdsmotief, dus wandelen, fietsen, cultuurbezoek, horeca bezoek, etc.

1.2 *Doel draagkrachtonderzoek: ontwikkelperspectief*

Dit rapport omvat de resultaten van een onderzoek naar de toeristisch-recreatieve omvang in de MRA, de prognoses van inwoneraantallen en toerisme en de toeristisch-recreatieve draagkracht van de regio. Door deze onderdelen in relatie tot elkaar te bekijken, wordt inzicht verkregen in het ontwikkelperspectief voor recreatie en toerisme, voor de MRA als geheel als ook voor de verschillende deelregionale bestemmingen daarbinnen.

Met **ontwikkelperspectief** bedoelen we; de ontwikkeling en promotie van een regio of gebied zodat het de meerwaarde van recreatie en toerisme optimaal kan benutten vanuit het DNA van de bestemming. En waarbij overlast, ergernis en overschrijding van de draagkracht wordt voorkomen of hierop tijdig wordt bijgestuurd. Het ontwikkelperspectief is weergegeven in figuur 1.2 op pagina 14.

De analyse van draagkracht vormt een belangrijke manier om het **bestemmingsmanagement** nader in te vullen, zodat dit hiermee onderdeel wordt van het verhaal (narratief) van de toeristische ontwikkeling in de Metropoolregio Amsterdam. Dit verhaal omvat het totaal aan strategieën, maatregelen en instrumenten om te sturen op een toeristisch-recreatieve ontwikkeling die in balans is met de leefomgeving en bijdraagt aan de leefbaarheid. Het onderzoek naar draagkracht en omvang biedt hiervoor inzichten en het kennisfundament. Het Rli-rapport 'Waardevol Toerisme' en het Perspectief 2030 voor bestemming Nederland (NBTC) zijn aanleiding geweest voor dit onderzoek naar omvang, draagkracht en ontwikkelruimte in de MRA.

Hoe dit onderzoek te gebruiken?

Dit onderzoek vormt één van de bouwstenen voor de vernieuwde strategie voor toerisme en recreatie van de Metropoolregio Amsterdam. Het biedt inzicht in omvang van toerisme en recreatie in de MRA, de verwachte groei (prognoses) en de draagkracht van de bestemming. Dit heeft geleid tot conclusies en aanbevelingen voor de MRA en ontwikkelperspectieven per deelregio.

Het onderzoek draagt bij aan de bewustwording over de toeristisch-recreatieve draagkracht van de MRA, is agenderend voor vervolgstappen en vormt een basis voor de strategievorming.

1.3 *De MRA op kaart*

Op de kaart ziet u de geografische afbakening van de MRA. De MRA bestaat uit 32 gemeenten verdeeld over 7 deelregio's in de provincies Noord-Holland en Flevoland. De deelregio's zijn: Almere-Lelystad, Amstelland-Meerlanden, Amsterdam, Gooi en Vechtstreek, IJmond, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland.

Figuur 1.1: De deelregio's in de Metropoolregio Amsterdam

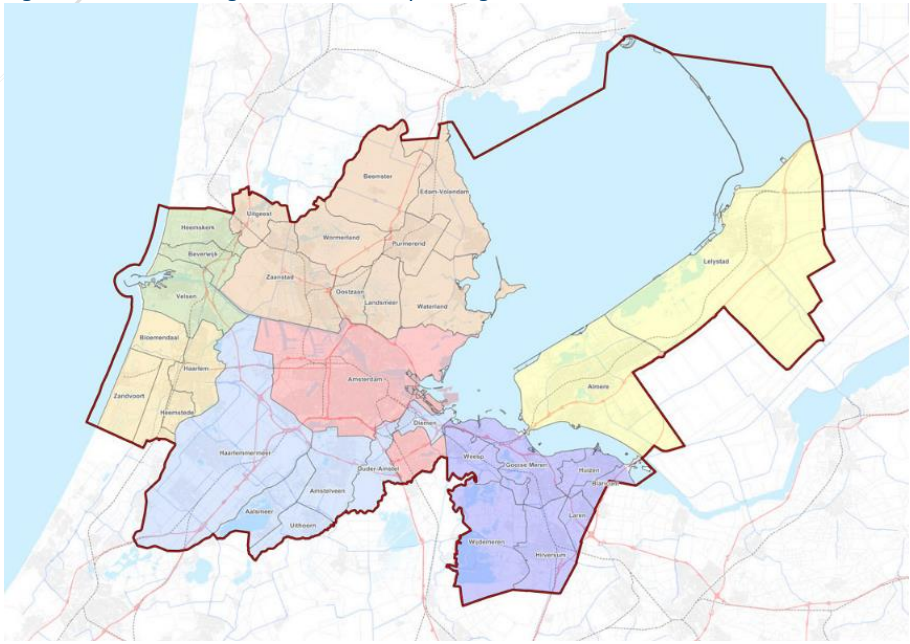

1.4 *Totstandkoming en proces*

De resultaten in dit rapport zijn tot stand gekomen met de hulp en betrokkenheid van diverse stakeholders (zie bijlage 1 voor de namen van de organisaties en deelnemers aan dit onderzoek):

- **Werkgroep toerisme en recreatie**: de werkgroep bestaat uit alle deelnemers in de MRA. Dat wil zeggen, de beleidsmedewerkers recreatie en toerisme van de MRA gemeenten en de twee provincies Noord-Holland en Flevoland. De werkgroep is de ambtelijk opdrachtgever van dit onderzoek en is bij de start en aan het einde van dit onderzoek betrokken geweest.
- **Begeleidingscommissie**: de begeleidingscommissie heeft het onderzoek begeleid en aangestuurd. In de commissie zaten nauw betrokken beleidsmedewerkers vanuit de werkgroep toerisme en recreatie.
- **Expertgroep**: diverse experts zijn vanuit de regio en nationaal betrokken geweest in de verkennende fase van dit onderzoek, waarin de methodiek en indicatoren voor dit onderzoek zijn besproken en geoptimaliseerd.
- **Klankbordgroep**: aan de start en het einde van dit onderzoek is een afspiegeling van het toeristisch-recreatieve veld betrokken en geïnformeerd over dit onderzoek.
- **Bestuurlijke betrokkenheid (twee bestuurlijke trekkers)**: de bestuurders in de regio zijn geïnformeerd over de voortgang en resultaten tijdens de reguliere bestuurlijke bijeenkomsten (op 4 oktober 2021 en 12 januari 2022).
- **Gebiedstafels**: in oktober en november 2021 zijn per deelregio 'gebiedstafels' georganiseerd met betrokkenen uit de regio (o.a. gemeenten, marketingorganisaties en brancheorganisaties). Tijdens deze bijeenkomsten zijn de resultaten van het onderzoek gedeeld en is de draagkracht gezamenlijk gewaardeerd en geduid.

1.5 *Leeswijzer*

Dit rapport bestaat uit twee delen: deel 1 is het hoofdrapport. Daarin staat in hoofdstuk 2 de onderzoeksmethode beschreven, deze vormt het fundament voor de werkwijze in dit onderzoek. In hoofdstuk 3 staat de analyse van de huidige omvang van toerisme en recreatie centraal. In hoofdstuk 4 gaan we in op de meest recente prognoses voor de ontwikkeling van inwoners- en bezoekersaantallen. In hoofdstuk 5 gaan we in op de draagkracht van de Metropoolregio Amsterdam. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 het ontwikkelperspectief voor de MRA en haar deelregio's beschreven. Deel 2 bevat de regionale verdiepingen.

Naast de rapportage is er een webkaart waarin de data per gemeente raadpleegbaar is. U kunt de webkaart bezoeken via deze link.

Figuur 1.2: Het ontwikkelperspectief voor de MRA. Bestemmingsmanagement zorgt voor toeristische ontwikkeling zonder de draagkracht van de bestemming te overschrijden

2. Onderzoeksopzet en definities

We lichten in dit hoofdstuk toe hoe de analyse van de toeristisch-recreatieve omvang en draagkracht tot stand is gekomen. Het is van belang dat de analyses navolgbaar zijn, daarom lichten we de gekozen methodiek en de gemaakte keuzes nader toe op onderstaande punten:

- Analyse van omvang en draagkracht (hoofdstuk 2.1);
- Herkomst bronnen en weging indicatoren (hoofdstuk 2.2);
- Schaalniveau (hoofdstuk 2.3);
- Standaardisatie van de cijfers (hoofdstuk 2.4);
- Gebiedstafels (hoofdstuk 2.5);
- Het ontwikkelperspectief (hoofdstuk 2.6).

2.1 *Analyse van omvang en draagkracht*

2.1.1 *Toeristisch-recreatieve omvang*

In het Rli-rapport 'Waardevol toerisme' wordt het begrip 'druk' gebruikt. In dit rapport spreken we van omvang in plaats van druk, zie kader. Toeristisch-recreatieve omvang is een '*maat voor de omvang van het toerisme en recreatie*.' Dit omvat toeristisch gedrag door (dag- en verblijfs-)bezoekers en recreatief gedrag door inwoners, en hoe dit geaccommodeerd wordt door voorzieningen. We maken onderscheid tussen verblijf, dagrecreatie (vermaak) en de mobiliteitsaspecten (vervoer).

Wat verstaan we onder omvang (druk)?
In het Rli-rapport 'Waardevol toerisme' wordt het begrip 'druk' gebruikt in plaats van omvang. Het begrip druk heeft geen relatie met het woord 'drukte'. Drukte is een beleefde impact, terwijl het begrip druk gaat over objectieve gegevens in relatie tot de bestemming. Omdat het woord druk als verwarrend werd ervaren en de indruk gaf dat we over 'drukte' spreken, hebben we ervoor gekozen om te spreken van toeristisch-recreatieve omvang in plaats van toeristische-recreatieve druk. De werkwijze en gedachtegang blijven wel hetzelfde als die van de Rli, waar wordt gesproken over druk.

Verblijf

Om inzicht te krijgen in de omvang voor verblijf, maken we gebruik van vier indicatoren:

- Toeristische intensiteit: overnachtingen[1] per 1.000 inwoners;
- Toeristische dichtheid: overnachtingen per hectare;
- Capaciteit verblijf (hotels, huisjesparken, campings) per 1.000 inwoners;
- Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners.

De gebruikte bronnen voor de indicatoren zijn te vinden in bijlage 4.

De toeristische intensiteit en dichtheid zijn gerelateerd aan de kenmerken van de bestemming. Hierdoor kunnen grote en kleine steden en gemeenten met elkaar vergeleken worden. Omdat niet voor alle gemeenten overnachtingscijfers voor handen waren, hebben we ook het aanbod slaapplaatsen betrokken bij de berekening. Uit onder meer het onderzoek van OIS[2] blijkt dat dit een goede voorspeller is voor de omvang.

[1] Overnachtingen in hotels, vakantieparken, campings, B&B's, AirBnB's en jachthavens, door gebruik van verschillende gemeentelijke bronnen kan de definitie tussen gemeenten echter licht verschillen.

[2] Onderzoek naar de toeristische draagkracht van wijken de invloed van toerisme op de leefbaarheid, Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) 2019

Dagrecreatie
Om een indruk te krijgen van de omvang van dagrecreatie, waar zowel inwoners als bezoekers gebruik van maken, is gekeken naar bezoekersaantallen (van evenementen en natuur- en recreatiegebieden), beschikbaar aanbod (attracties, jachthavens, podiumkunst, musea, andere cultuur, monumenten en horeca, recreatieve routenetwerken) en bestedingen in de retail. De volgende indicatoren zijn gebruikt (de gebruikte bronnen zijn te vinden in bijlage 4):

- Aantal attracties per hectare. Dit betreft onder meer musea, podiumkunsten, toeristische bezienswaardigheden, jachthavens, bezoekerscentra;
- Aantal bezoekers evenementen per ha en per 1.000 inwoners;
- Aantal monumenten per hectare;
- Aantal bezoeken per ha natuur en recreatiegebieden en per 1000 inwoners;
- Aantal km recreatief routenetwerk (wandelen, fietsen, varen) per ha natuur en recreatie;
- Aantal horecalocaties en -banen per 1.000 inwoners en per hectare;
- Toeristische bestedingen in de retail per 1.000 inwoners.

De keuze voor deze indicatoren is deels ingegeven door de beschikbare informatie. Voor de bezoekersaantallen van bijv. attracties of 'toeristisch bezoek aan steden' (CVTO) is het beeld incompleet en daardoor onvoldoende bruikbaar. Daarom is gekozen om aanbodgegevens als indicator op te nemen. Aanbod is een goede voorspeller van omvang. Echter, attracties die grote aantal bezoekers ontvangen (denk aan de Zaanse Schans of de Bazaar in Beverwijk) komen hierdoor minder sterk naar boven in het beeld van dagrecreatie.

Mobiliteit
Om een indruk te krijgen van de mobiliteitsomvang door vrije tijd, hebben we een analyse gemaakt van ODiN/OviN mobiliteitsdata van het CBS, in samenwerking met Studio Bereikbaar. Het is voor het eerst dat deze data op deze manier geanalyseerd is. ODiN/OviN is een grote database met verplaatsingen van een grote (representatieve) groep Nederlanders in de periode 2015 tot 2019. We selecteerden uit deze database de verplaatsingen met een vrijetijdsmotief, in totaal gaat het om 0,5 miljoen verplaatsingen. Het gaat om verplaatsingen voor alle modaliteiten, zowel auto, OV, fiets als lopend. De motieven die hierbinnen te onderscheiden zijn, zijn als volgt:

- Winkelen: 31%
- Visite: 18%
- Overige vrije tijd: 17%
- Toeren: 15%
- Sport of hobby: 14%
- Persoonlijke verzorging: 5%

Van de verplaatsingen (trips) in de database is tijdstip, begin- en eindpunt bekend. Met een algoritme is de data geanalyseerd, om zo tot een kaartbeeld te komen van de bestemmingen van deze trips. De indicator die dit opleverde is attractiviteitsscore mobiliteit met vrijetijdsmotief. De data geven een beeld van de attractiviteit van een locatie (vlakken van 1.000 bij 1.000 meter) op basis van **het aantal verplaatsingen naar dat gebied**, voor het motief 'vrije tijd'. De attractiviteitsscore is een maat om gebieden met elkaar te kunnen vergelijken. De score van een gebied bestaat uit het aantal reizen naar dit gebied met vrijetijdsmotief in het hypothetische geval dat alle 17,2 miljoen inwoners van Nederland een vrijetijdstrip maken. Deze indicator geeft een beeld van de omvang van de vrijetijdsverplaatsingen door toerisme en recreatie (van Nederlanders).

De attractiviteitsscore van een bestemmingsgemeente relateren we ook aan het aantal inwoners van die gemeente. Hierdoor kunnen gemeenten met elkaar vergeleken worden en ten opzichte van elkaar worden geduid: welke gemeente ontvangt, naar verhouding van het aantal inwoners, de meeste vrijetijdstrips.

Aandachtspunten bij deze database en methode zijn:

- De meeste vrijetijdstrips zijn korte trips. In de vrijetijd blijven we geregeld dichter bij huis dan voor bijvoorbeeld woon-werkverkeer. Hierdoor is het aantal langere trips per postcodegebied en per motief voor veel postcodegebieden erg klein. Korte trips domineren de data, waardoor vooral de gebieden waar mensen (dichtbij) wonen een hoge attractiescore kennen. We hebben dit opgelost door langere trips zwaarder mee te wegen dan kortere.
- In het onderzoek zijn geen buitenlandse reizigers opgenomen. Bestemmingen waar veel buitenlandse bezoekers komen, komen daardoor minder sterk naar voren. Wel zijn inwoners van buiten de MRA meegenomen (Nederlanders uit andere regio's die naar de MRA reizen).
- De attractiviteitsscore wordt op rasterniveau (500mx500m cellen) weergegeven in kaartbeeld, om een mooier beeld te verkrijgen. De data wordt gemeten voor de postcodegebieden. Er moet daarom een omrekening plaatsvinden om van postcodegebieden naar 500x500m niveau te komen. Hiervoor is gebruikgemaakt van het meest recente CBS Bestand Bodemgebruik (CBS-BBG). Dit levert echter een schatting per 500x500 meter cel op, ten behoeve van aantrekkelijk en leesbaar kaartbeeld, en geen 'gemeten' data.

Omdat de vervoersdata (attractiviteitsscore) deels overlapt met andere indicatoren die bijvoorbeeld al bij dagrecreatie zijn opgenomen (zoals winkelen) tellen we deze indicator niet op bij de totaalscore voor omvang. De vervoersdata is wel afzonderlijk geanalyseerd voor bijvoorbeeld de invloed van seizoen en weer op de omvang van recreatie en toerisme (zie hoofdstuk 3.3).

Peiljaar

Voor de hierboven beschreven analyses gebruiken we gegevens van het jaar 2019. Dit zijn ten tijde van het onderzoek (uitvoering 2021) de meest recente cijfers. Daarnaast heeft corona een zodanige impact op de sector, dat het gebruik van data van de jaren 2020 of 2021 een vertekenend beeld zou geven van de sector.

Prognoses

We kijken ook vooruit naar het jaar 2030. Dit doen we op basis van een analyse van prognoses over toerisme en de ontwikkeling van inwonersaantallen. Hierdoor kunnen we zien hoe de omvang, op hoofdlijnen, in de toekomst verandert. De bronnen die wij hiervoor gebruiken zijn de landelijke toerismeprognoses van het NBTC, de historische data van gasten en overnachtingen per COROP-gebied (2013-2019) verzameld door CBS, de toerisme- en dagrecreatieprognose van Amsterdam van OIS, en de bevolkingsprognose van de provincie Noord-Holland en de MRA. Voor de resultaten, en een toelichting op de aanpak, zie hoofdstuk 4 en bijlage 7.

2.1.2 *Toeristisch-recreatieve draagkracht*

Onder draagkracht verstaan we '*het vermogen van een bepaalde bestemming om bezoekers (recreanten of toeristen) te ontvangen, zonder dat negatieve gevolgen optreden.*' We sluiten daarbij aan bij de definitie van toeristisch-recreatieve draagkracht gehanteerd door de UNWTO. Onder deze negatieve gevolgen vallen invloeden op de persoonlijke leefruimte en leefbaarheid (overlast), maar ook invloeden in het fysieke domein van de leefomgeving, zoals zwerfvuil of schade aan de omgeving. Ook kijken we naar de beleidscapaciteit op het thema toerisme en recreatie. Toerisme en recreatie kan ook juist een positieve bijdrage hebben aan een locatie. Enkel wanneer geen sprake is van negatieve gevolgen is recreatie en toerisme duurzaam.

We onderscheiden de volgende elementen van draagkracht, mede gebaseerd op het advies 'Waardevol Toerisme' van de Rli[3]:

- Sociaaleconomisch (leefbaarheid)
- Openbare ruimte
- Vastgoed
- Natuur
- Erfgoed
- Mobiliteit
- Milieu
- Beleidsmatige draagkracht

Analyse van draagkracht

De draagkracht op het gebied van recreatie en toerisme is een complex concept. Het onderzoek van de Rli gaat uit van een samenhang (oorzakelijk verband) tussen toerisme en recreatie, en de verschillende aspecten van draagkracht (zoals vastgoed, openbare ruimte of leefbaarheid). Echter, er is wel een duidelijke impact van toerisme en recreatie op deze elementen van draagkracht, maar deze samenhang is niet met de (op dit moment) beschikbare data aan te tonen. In dit onderzoek moeten wij gebruikmaken van reeds beschikbare data. Hierdoor geven de data over draagkracht die we verzameld en geanalyseerd hebben een beeld van de uitgangspositie van het gebied. De data geven geen inzicht in waar toerisme & recreatie een positieve dan wel negatieve impact hebben op de leefomgeving.

Daarbij impliceert draagkracht een normerend resultaat: draagkracht wordt wel of niet overschreden. Echter, dit onderzoek biedt geen normerend kader voor het beoordelen of er voldoende toeristisch-recreatieve omvang dan wel draagkracht is. Er ontbreken (kwantitatieve) normen. De draagkracht kan op de ene locatie een minder gunstige uitgangspositie hebben dan op een andere locatie, maar er zijn geen normen om te bepalen in welke mate dat goed genoeg is of niet.

Wel kunnen gemeenten onderling vergeleken worden op bepaalde indicatoren die iets zeggen over de uitgangspositie voor draagkracht. Dit geeft een indicatie waar de uitgangspositie voor draagkracht sterker of minder sterk kan zijn. Dit onderzoek biedt, naast een opening voor gesprek over draagkracht, ook aanbevelingen voor beleid en acties om toerisme en recreatie positief te laten bijdragen aan de (draagkracht van) de leefomgeving.

De draagkracht verschilt sterk per plek of moment, maar ook per type bestemming. Zo vraagt de draagkracht van een natuurgebied andere indicatoren dan die van een stadscentrum. In de analyse betrekken we daarom verschillende indicatoren die relevant zijn voor zowel stedelijk als landelijk gebied.

Hieronder geven we de indicatoren die we gebruikt hebben om een beeld te vormen van de uitgangspositie voor draagkracht, per domein. In bijlage 4 is te vinden welke bronnen zijn gebruikt.

- **Sociaaleconomisch:** tevredenheid woonomgeving, overlast in de buurt door anderen, rapportcijfer winkelaanbod voor dagelijkse boodschappen, de afstand tot verschillende voorzieningen (grote supermarkt, dagelijkse levensmiddelen, café, cafetaria, restaurant, museum, podiumkunsten, bioscoop, attractie).
- **Openbare ruimte**: overlast door vervuiling.
- **Vastgoed**: procentuele stijging huizenprijzen over de periode 2010-2020 en het percentage leegstand in winkels.
- **Natuur**: tekorten opvangcapaciteit recreatieplaatsen voor wandelen; en negatieve effecten van bezoekers op natuur (deelregioniveau).
- **Beleidsmatige draagkracht**: de richting van de doelen op het gebied van recreatie en toerisme (gericht op mindering, groei of balans), of er ontwikkelruimte is, het sentiment rond recreatie en toerisme zoals

3 Waardevol toerisme, Raad voor de Leefomgeving (Rli)

beschreven in het college-akkoord (positief, negatief, genuanceerd, niet aanwezig).

Bij de samenstelling van de indicatoren is gekeken naar effecten die zowel negatief als positief kunnen zijn. Negatief wanneer sprake is van afbreuk van de draagkracht, bijvoorbeeld als er overlast optreedt. Positief wanneer toerisme bijdraagt aan de draagkracht. Het voorzieningenniveau is daarvan een goed voorbeeld: door toeristisch-recreatief gebruik kan een dorp of stad meer voorzieningen bieden dan op basis van inwoners haalbaar is. Inwoners profiteren hier ook van, wat positief is voor het woon-, werk- en leefklimaat. Notie daarbij is dat het streven naar een hoog voorzieningsniveau in alle delen van de MRA onrealistisch/onwenselijk is.

Voor 'mobiliteit', 'erfgoed' en 'milieu' zijn onvoldoende geschikte bronnen beschikbaar gebleken om de draagkracht kwantitatief te analyseren[4]. Uiteraard spelen deze elementen wel een rol en we beschrijven dit kwalitatief. We spreken daarom, als het gaat over draagkracht, steeds over de verschillende elementen van draagkracht afzonderlijk.

2.2 *Herkomst bronnen en weging indicatoren*

2.2.1 *Herkomst bronnen*

De beschikbaarheid van gegevens heeft mede invloed gehad op het aantal en de keuze van de indicatoren. We stelden de volgende eisen aan de bronnen:

- De gegevens moeten bij voorkeur van het jaar 2019 beschikbaar zijn;
- De data moet minimaal op gemeente-schaal beschikbaar zijn;
- We gebruiken zoveel mogelijk bestaande onderzoeksgegevens;
- De data wordt periodiek ge-update, of de onderzoeksmethoden zijn herhaalbaar.

Voorbeelden van belangrijke databronnen die we gebruikt hebben zijn:

- Gegevens van het CBS over o.a. verblijfsaccommodaties en leegstand in winkels;
- Het attractiebestand en hotelbestand voor de MRA van OIS Amsterdam (afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek, Gemeente Amsterdam);
- Evenementenmonitor van Respons;
- Koopstromenonderzoek KSO2019.

Aanvullend op reeds beschikbare data, hebben we zelf analyses uitgevoerd op de volgende onderdelen:

- Analyse van OviN/OdiN data om tot attractiviteitsscores voor locaties te komen voor trips met een vrijetijdsmotief. Zie paragraaf 2.2.1 en 3.3.
- Analyse van de recreatieve tekorten in de MRA in 2020 en 2030 voor de activiteit wandelen, zie bijlage 8.
- Voor de analyse van de beleidsmatige draagkracht analyseerden we de beleidsdocumenten en coalitieakkoorden van alle MRA-gemeenten en gebruiken we gegevens uit een enquête die we uitzetten onder medewerkers van de MRA-gemeenten (werkzaam op het gebied van toerisme en recreatie). Zie paragraaf 5.4 en bijlage 6.

Enquête onder gemeenten over draagkracht

We hebben ook een enquête uitgezet onder gemeenten, waarin gevraagd is hoe gemeenten de draagkracht op verschillende domeinen, zoals mobiliteit en erfgoed, in relatie tot toerisme en recreatie, inschatten. Gedurende het onderzoek bleek echter dat de resultaten hieruit onvoldoende robuust bleken en daardoor niet benut konden worden voor

4 We hebben voor deze en andere elementen van draagkracht informatie verzameld middels een enquête onder beleidsmedewerkers van de gemeenten. In overleg met de begeleidingscommissie hebben we besloten deze gegevens niet te betrekken bij de kwantitatieve benadering van draagkracht, met uitzondering van de gegevens voor beleidsmatige draagkracht.

de berekening van draagkrachtscores (“de mate van draagkracht”). De indicatoren die gebaseerd zijn op bestaande datasets, hebben we benut om inzicht te krijgen in de uitgangspositie voor draagkracht (zie vorige paragraaf).

2.2.2 *Weging indicatoren*

In het onderzoek worden de omvangscores voor verblijf en dagrecreatie en de draagkrachtelementen opgebouwd uit één meerdere of meerdere indicatoren. Voor de weging van de indicatoren zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- **Alle indicatoren wegen even zwaar.** Het aantal indicatoren per element/domein verschilt. In principe wegen alle indicatoren allemaal gelijkwaardig mee (weging 1).
- **Belang.** Een enkele keer hebben we ervoor gekozen om een indicator minder zwaar mee te laten wegen, dus bijvoorbeeld voor een half in plaats van één. Voorbeeld hiervan is het aantal monumenten per hectare. Een monumentale binnenstad is een attractie op zich, dus het aantal monumenten per hectare zegt iets over de attractiviteit / voorspelde omvang. Echter, niet elk monument is een bezienswaardigheid, en het aantal monumenten per ha hoeft niet even zwaar te tellen als het aantal attracties. We rekenen daarom het aantal monumenten per hectare voor de helft mee.
- **Clustering.** Indicatoren kunnen uit meerdere deelindicatoren bestaan, dan hebben we ervoor gekozen deze te clusteren tot een weging één. Zo tellen bijvoorbeeld de omvang van het routenetwerk van wandelen, varen en fietsen alle drie voor één derde mee in de indicator omvang routenetwerk (samen dus een weging één).

Voor het totale overzicht van de indicatoren en weging, zie bijlage 2. We denken met deze weging tot een goed kader te komen voor zowel omvang als draagkracht.

2.3 *Schaalniveau*

Het onderzoek voeren we uit voor de gehele MRA, waarbij gegevens worden verzameld en gewaardeerd op het schaalniveau van de gemeenten. Waar we een waarde geven voor een deelregio is dit het ongewogen gemiddelde van de gemeenten in de deelregio.

Door het gebruikte schaalniveau kan het voorkomen dat bijvoorbeeld bepaalde bekende knelpunten rond toeristisch-recreatieve omvang in de data onzichtbaar zijn, of een gemeente domineren. Doordat we een gemiddelde van een gemeente presenteren, worden nuances binnen een gemeente niet zichtbaar. Dit betekent dat de gegevens altijd met kennis van de lokale context geduid moeten worden. Dat is ook één van de redenen dat we gebiedstafels in oktober en november 2021 hebben georganiseerd (zie paragraaf 2.5), waarin ook is ingezoomd op lokale hotspots.

2.4 *Standaardisatie*

Deze studie betreft een data-gedreven onderzoek. Om gemeenten met elkaar te vergelijken zijn de data genormaliseerd. Hierdoor kunnen we uitspraken doen of een bepaalde gemeente (binnen de MRA-context) hoog, laag of gemiddeld scoort. Tegelijkertijd kunnen data niet zonder duiding. Het gesprek over data hebben we daarom gevoerd in vorm van gebiedstafels per deelregio (zie hoofdstuk 5 en deel 2).

Kwintielscores

Omdat iedere indicator een andere meeteenheid heeft, is het niet zinvol om getallen bij elkaar op te tellen of te vergelijken. Om tot een vergelijkbaar beeld te kunnen komen passen wij een standaardisering toe:

- Een score 1 betekent een zeer lage omvang of draagkracht;
- Een score 2 betekent een lage omvang of draagkracht;
- Een score 3 betekent een gemiddelde omvang of draagkracht;
- Een score 4 betekent een hoge omvang of draagkracht;
- Een score 5 betekent zeer hoge omvang of draagkracht.

In de standaardisering van de data is rekening gehouden met de spreiding van de verzamelde data, om te voorkomen dat cijfers die erg op elkaar lijken toch een andere score krijgen. Dit is als volgt gedaan: het omrekenen naar een score op de vijfpuntsschaal is toegepast door Z-scores te berekenen. Dit is een veelgebruikte methodiek om waarden te standaardiseren. Een Z-score is een gestandaardiseerde waarde, die zich met andere Z-scores laat vergelijken. De Z-scores zijn – door gebruik te maken van standaardafwijkingen ten opzichte van de gemiddelde score – ingedeeld in 5 groepen, waardoor een score 1, 2, 3, 4 of 5 ontstaat. We noemen dit de kwintielscores.

Bij sommige parameters ontbreken de scores 1 of 5 omdat de waarden in de verzameling niet gelijk verdeeld zijn. Er liggen in dat geval geen gemeenten relatief ver genoeg van het gemiddelde om een score 1 of 5 te krijgen (zie ook kader).

De totaalscores voor de elementen van omvang en draagkracht worden vervolgens voor iedere gemeente bepaald door van de scores voor alle geselecteerde indicatoren bij elkaar het gemiddelde te nemen. Deze werkwijze gaat ervan uit dat alle extremen (hoge en lage draagkracht) in de MRA voorkomen en zorgt ervoor dat alle cijfers goed ten opzichte van elkaar te interpreteren en waarderen zijn. De totaalscore van de omvang is bepaald op basis van verblijf en vermaak. Vervoer is hier in de scores buiten beschouwing gelaten en beschrijvend meegenomen in de analyses.

We hebben voor deze manier van standaardiseren gekozen omdat we hiermee recht doen aan de verschillen tussen de gemeenten in de MRA. Daarnaast voorkomen we hiermee dat gemeenten die nagenoeg vergelijkbare scores hebben, maar net over de grens van een kwintiel vallen, een geheel andere score krijgen.

Waarom ontbreken op gemeenteniveau de scores 1 of 5 bij sommige indicatoren?
In de gehanteerde methodiek worden indicatoren (op gemeenteniveau) geclassificeerd op basis van de standaardafwijking t.o.v. van het gemiddelde. De standaardafwijking is daarbij een maat voor de relatieve verdeling van de waarden. Sommige indicatoren worden gekenmerkt door de aanwezigheid van zeer hoge of lage waarden, vergeleken met de anderen. Deze extreme waarden zien wij bijvoorbeeld voor de gemeente Amsterdam. Als gevolg hiervan is de standaardafwijking relatief hoog voor deze indicatoren. Voor de classificatie betekent dat een gemeente een relatief grote afwijking moet kennen om een score 1 of 5 te krijgen. Dit doet zich door de extreme waarde maar aan één zijde voor. De contrasterende score ontbreekt dan. Bij een extreem hoge waarde voor Amsterdam scoort deze gemeente dan een 5 maar er zijn geen gemeenten die ver genoeg van het gemiddelde afliggen om een score 1 te krijgen. Deze score ontbreekt dan. Bij het toedelen van scores hanteren we in onze onderzoeksmethode de standaardafwijking t.o.v. van het gemiddelde. De standaardafwijking is daarbij een maat voor de relatieve verdeling van de waarden. In principe maken we hierbij gebruik van een vijfpuntsschaal. Waarden met een grote afwijking van het gemiddelde krijgen ofwel een 5, ofwel een 1.

2.5 *Gebiedstafels*

De voorlopige onderzoeksresultaten vormden de basis van het gesprek met de deelregio's in de gebiedstafels. Per deelregio is in het najaar van 2021 een gebiedstafel georganiseerd. De gebiedstafels hadden als doel om de voorlopige onderzoeksresultaten te begrijpen en te duiden, en om de ontwikkelperspectieven en eventuele aandachtspunten in beeld te brengen die in de betreffende deelregio's spelen. De deelregio's hebben daarmee een belangrijke rol gespeeld in het duiden van de (voorlopige) resultaten.

De volgende vragen stonden centraal tijdens de gebiedstafels:

- Herkennen de deelnemers de voorlopige resultaten voor omvang?
- Hoe schatten de deelnemers de verschillende elementen van draagkracht in?
- Wat zijn de aandachtspunten rondom balans? Op wat voor manier wil de deelregio het bestemmingsmanagement vormgeven?
- Waar liggen kansen en welke rol spelen de MRA (en andere deelregio's) hierin?
- Op welke thema's, kansen en opgaven zijn relevant voor de (herijking van de) MRA-strategie?

De resultaten van de gebiedstafel zijn te lezen in hoofdstuk 5.5 en deel 2 van het rapport.

2.6 *Het ontwikkelperspectief*

Het ontwikkelperspectief per deelregio bouwen we op uit de volgende elementen:

- De omvang van toerisme en recreatie (in 2019);
- De prognoses voor toerisme en recreatie in 2030;
- De uitgangspositie voor de verschillende elementen van draagkracht (zie bijlage 5 en bijlage 9);
- De inbreng tijdens de gebiedstafels.

Het ontwikkelperspectief beschrijven we tekstueel voor de verschillende deelregio's. We kijken daarbij vooruit, op basis van de prognoses voor toerisme en recreatie. Voor toerisme wordt de prognose van het aantal overnachtingen gebruikt. Voor recreatie kijken we naar de verwachte ontwikkeling van het aantal inwoners van de MRA. Het ontwikkelperspectief gaat in op ontwikkelruimte, maar geeft geen kwantitatief inzicht. We gebruiken de term ontwikkelperspectief in plaats van ontwikkelruimte, omdat wij zien dat er bij elke bestemming aandacht nodig is voor ontwikkeling. De term ruimte impliceert dat er ruimte is voor kwantitatieve groei (bijv. meer overnachtingen). Dat kan aan de orde zijn, maar hoeft niet (dit is ook een politieke of beleidskeuze). Kwantitatieve groei is maar één aspect van ontwikkeling. Een bestemming kan haar aanbod aanpassen, of in samenwerking met de omgeving werken aan het versterken van de draagkracht. Elk kwadrant heeft een eigen perspectief en aandachtspunten voor de ontwikkeling. In hoofdstuk 6 komen we hierop terug.

In de opzet voor dit onderzoek is aangegeven dat we draagkracht en omvang in een kwadrantenmodel zouden zetten, uit dit kwadrantenmodel zijn vervolgens ontwikkelperspectieven af te leiden. Echter: dit kwadrantenmodel is niet meer terug te vinden in dit rapport. De redenen hiervoor zijn:

a. Het kwadrantenmodel geeft de indruk dat er een oorzakelijk verband is tussen omvang en draagkracht; dat een lage draagkracht veroorzaakt wordt door toerisme. Met de beschikbare data kunnen we zo'n verband echter niet vaststellen. Om dit vast te stellen, is aanvullend onderzoek nodig, zoals bewonersonderzoek over de relatie tussen de leefomgeving en recreatie & toerisme (zie ook H6.3).
b. De meegegeven uitgangspunten van dit onderzoek zijn dat het data-gedreven moest zijn, en dat gebruik gemaakt moest worden van beschikbare data. Echter met deze data kunnen we het onderdeel draagkracht slechts beperkt in beeld brengen. De beoordeling per deelregio die we gemaakt hebben in de gebiedstafels, konden we niet leidend laten zijn in de score van de verschillende elementen van draagkracht.

3. Toeristisch-recreatieve omvang

In dit hoofdstuk zijn de resultaten voor de toeristisch-recreatieve omvang weergegeven voor de MRA-gemeenten (2019). We gaan in op verblijf, dagrecreatie (vermaak) en vervoer.

3.1 *Verblijf*

In deze paragraaf worden de scores van alle gemeenten op de indicatoren voor verblijf (hotels, kampeer- en huisjesterreinen en Airbnb-listings) getoond.

De score voor verblijf is opgebouwd uit de volgende indicatoren:

- Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners en per hectare;
- Aantal bedden per 1.000 inwoners;
- Capaciteit verblijf en kampeer- en huisjesterreinen per 1.000 inwoners;
- Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners.

De verschillende indicatoren bij elkaar leveren per gemeente een beeld op van de omvang van toeristisch verblijf. Door te kijken naar zowel intensiteit (omvang gerelateerd aan het aantal inwoners) als dichtheid (omvang gerelateerd aan de oppervlakte) kunnen zowel grote als kleine gemeenten, en gemeenten met veel of weinig inwoners goed met elkaar vergeleken worden.

Op de kaart (figuur 3.1) op de volgende pagina is per gemeente aangegeven wat de kwintielscore is per gemeente. Een hoge score betekent een relatief hoge omvang voor de indicatoren van verblijf, een lage score betekent dat de omvang voor verblijf relatief laag is. De scores zijn berekend aan de hand van de capaciteit van verblijf gerelateerd aan de landoppervlakte (in hectare). In de tabel hiernaast (tabel 3.1) zijn voor enkele indicatoren de absolute waarden opgenomen.

Tabel 3.1: Waarden van gebruikte indicatoren verblijf

Deelregio	Gemeente	Aantal overnachtingen / ha	Aantal overnachtingen / 1.000 inw.	Aantal slaap-plaatsen / 1.000 inw.	Aantal Airbnb / 1.000 inw.
Almere-Lelystad	Almere	18,2	1.131	74	**1**
	Lelystad	2,9	860	71	**1**
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	83,2	5.352	40	3
	Amstelveen	109,9	5.013	50	4
	Diemen	196,8	8.083	38	9
	Haarlemmermeer	169,6	22.693	116	6
	Ouder-Amstel	**0**	**0**	40	7
	Uithoorn*	34,3	2.126	18	2
Amsterdam	Amsterdam	**1107,7**	21.293	106	26
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	1,2	115	6	2
	Gooise Meren	15,9	2.130	16	6
	Hilversum	12,7	643	10	3
	Huizen	20,6	787	12	2
	Laren	**0**	**0**	5	6
	Weesp	14,6	1.552	15	7
	Wijdemeren	**0**	**0**	16	9
IJmond	Beverwijk	115,2	5.124	50	3
	Heemskerk	21,8	1.514	45	**1**
	Velsen	79,2	5.187	53	6
Zaanstreek-Waterland	Beemster	5,2	3.788	29	5
	Edam-Volendam	298,3	13.463	26	4
	Landsmeer	**0**	**0**	12	7
	Oostzaan	59,8	7.072	43	3
	Purmerend	16,1	465	16	2
	Waterland	44,1	13.263	66	14
	Wormerland	1,7	410	**3**	3
	Zaanstad	46,7	2.217	10	4
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	105,1	17.861	39	9
	Haarlem	171,1	3.100	49	10
	Heemstede	**0**	**0**	34	6
	Zandvoort	311,8	**58.785**	**140**	**39**

** In Uithoorn wordt toeristenbelasting geven over locaties waar arbeidsmigranten zijn gehuisvest (dit zijn locaties met een logiesfunctie). Kans bestaat hierdoor dat deze cijfers vertekend kunnen zijn.*

Figuur 3.1: Score omvang verblijf per gemeente

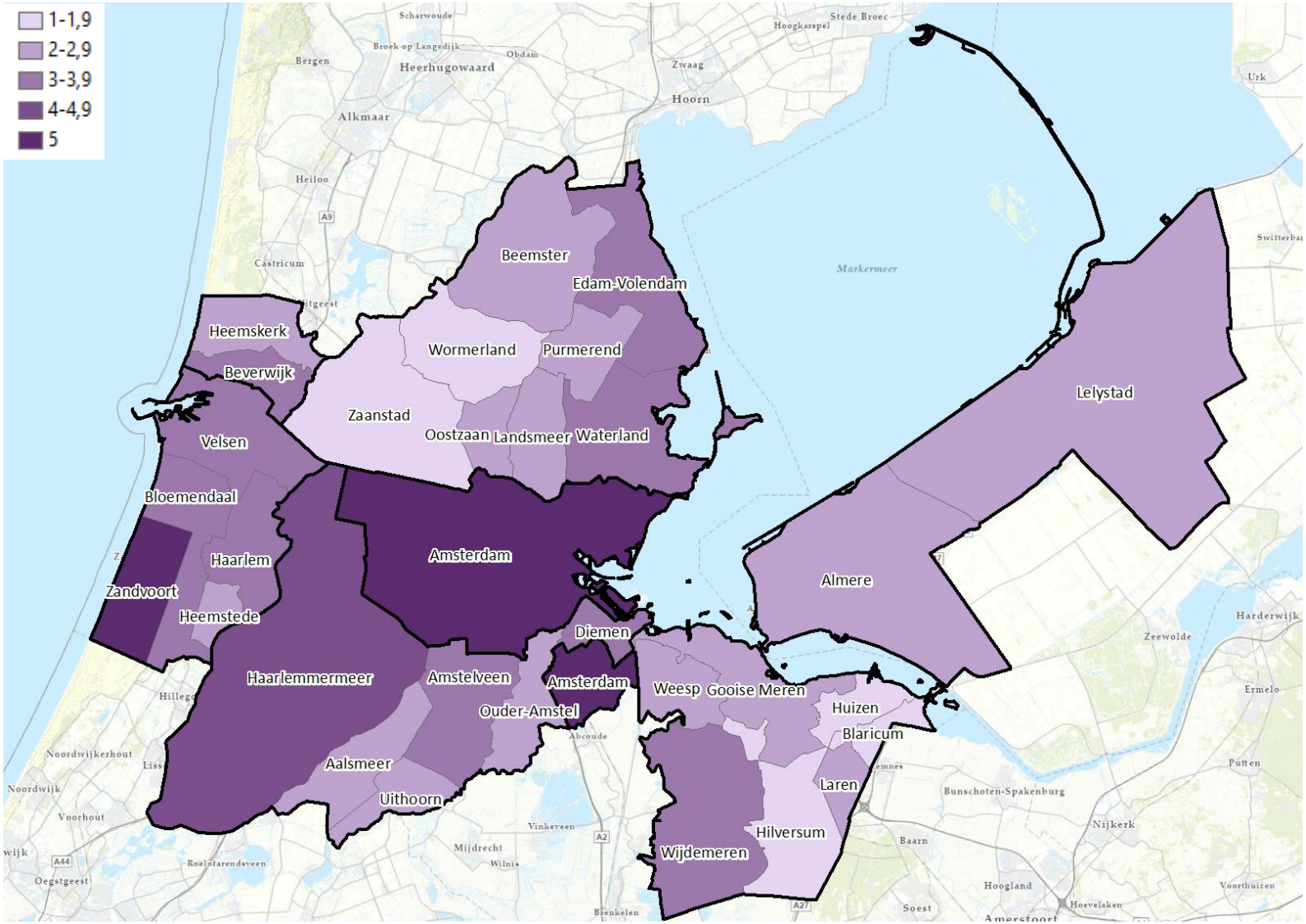

Grootste omvang relatief	
5	Amsterdam
	Zandvoort
4	Haarlemmermeer
3	Waterland
	Bloemendaal
	Diemen
	Haarlem
	Velsen
	Edam-Volendam
	Amstelveen
	Wijdemeren
	Beverwijk
2	Almere
	Lelystad
	Aalsmeer
	Oostzaan
	Ouder-Amstel
	Heemstede
	Gooise Meren
	Weesp
	Heemskerk
	Beemster
	Uithoorn
	Laren
	Landsmeer
	Purmerend
1	Huizen
	Wormerland
	Zaanstad
	Blaricum
	Hilversum
Kleinste omvang relatief	

- De gemeenten met de grootste omvang zijn Zandvoort en Amsterdam, gevolgd door Haarlemmermeer (waar o.a. Schiphol onder valt). Hierbij is het belangrijk op te merken dat er binnen een gemeente aanzienlijke verschillen zijn. Kanttekening hierbij is wel dat Zandvoort een gemeente is met relatief gezien een laag aantal inwoners.
- Binnen de MRA vinden we de relatief laagste verblijfsomvang in Huizen, Blaricum en Hilversum (Gooi en Vechtstreek) en Wormerland en Zaanstad (Zaanstreek-Waterland).
- Voor Ouder-Amstel, Laren, Landsmeer, Wijdemeren en Heemstede is het aantal overnachtingen per hectare en per 1.000 inwoners 0, omdat deze gemeenten geen geregistreerde overnachtingen in verblijfsaccommodaties hebben.
- Als we kijken naar het aantal overnachtingen per hectare, dan springen Amsterdam (1.108), Zandvoort (312) en Edam-Volendam (298) eruit.
- Kijken we naar het aantal overnachtingen per inwoner, dan heeft Zandvoort er de meeste (58.800), gevolgd door Haarlemmermeer (22.700) en Amsterdam (21.300).
- Op het aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners komen Zandvoort (140), Haarlemmermeer (116) en Amsterdam (106) hoog uit. De gemeenten die het laagste uitkomen zijn Wormerland (3), Laren (5) en Blaricum (6).
- Het aantal AirBnB-listings per 1.000 inwoners (verhuuradressen) is hoog in Zandvoort (39), Amsterdam (26), Waterland (14) en Haarlem (10). In Amsterdam is AirBnB de grootste aanbieder van toeristische verhuur van woonruimte met naar schatting 80% van het totale aanbod[5]. Het aantal AirBnB listings per 1.000 inwoners is laag in gemeenten als Almere en Heemskerk (circa 1 per 1.000 inwoners).

3.2 *Dagrecreatie*

In deze paragraaf worden de scores van alle gemeenten op de indicatoren voor dagrecreatie (vermaak) getoond. De score voor dagrecreatie is opgebouwd uit de volgende indicatoren:

- Aantal attracties per hectare (inclusief jachthavens en cultuur);
- Toeristische retail bestedingen per 1.000 inwoners;
- Omvang recreatiegebied en natuur en agrarisch terrein (hectare) per 1.000 inwoners;
- Aantal bezoeken per hectare natuur en recreatie;
- Aantal bezoekers aan natuur- en recreatiegebieden per 1.000 inwoners;
- Aantal kilometers fietsroutenetwerk, wandelroutenetwerk, vaarroutes en recreatieve routes per hectare natuur en recreatie;
- Aantal horecalocaties en -banen per 1.000 inwoners en per hectare;
- Aantal bezoekers aan evenementen per 1.000 inwoners en per hectare;
- Aantal monumenten per hectare.

De verschillende indicatoren bij elkaar leveren per gemeente een beeld op van de relatieve omvang van dagrecreatie (vermaak). Door te kijken naar zowel intensiteit (omvang gerelateerd aan het aantal inwoners) als dichtheid (omvang gerelateerd aan de oppervlakte) kunnen zowel grote als kleine gemeenten, en gemeenten met veel of weinig inwoners met elkaar vergeleken worden.

Op de kaart op pagina 28 (figuur 3.2) is per gemeente aangegeven wat de kwintielscore is. Een hoge score betekent een relatief hoge omvang voor dagrecreatie, een lage score betekent dat de omvang dagrecreatie relatief laag is. In tabel 3.2 zijn voor enkele indicatoren de absolute waarden opgenomen.

5 Rapport Toerisme MRA 2019-2020 (OIS, november 2020)

Hieronder staan de meest opvallende resultaten van de omvang van dagrecreatie in de MRA:

- De (relatieve) omvang van dagrecreatie is het hoogst in Amsterdam, Haarlem en Zandvoort (Zuid-Kennemerland) en Waterland en Edam-Volendam (Zaanstreek-Waterland). In Haarlem, Amsterdam en Zandvoort is de omvang van dagrecreatie relatief groot, wat blijkt uit het grote aantal horecavoorzieningen, retailuitgaven en bezoekers aan evenementen.
- Het beeld voor Amsterdam en Zuid-Kennemerland komt overeen met de CVTO gegevens (zie volgende paragraaf over dagrecreatieve activiteiten). In Zaanstreek-Waterland wijkt dit juist af (de verhouding activiteiten/inwoners is relatief laag), dit kan worden verklaard doordat in de CVTO en OdiN-OviN gegevens alleen de vrijetijdsactiviteiten van Nederlanders zijn meegenomen.
- De gemeenten met 'hotspots' (enkele locaties die relatief veel bezoekers ontvangen) op het gebied van dagrecreatie komen door de opzet van dit onderzoek minder sterk naar voren. Dit komt doordat we geen gebruik konden maken van bezoekersaantallen voor dagrecreatie (zie paragraaf 2.1.1) maar data moesten gebruiken over het dagrecreatief *aanbod*. Dagrecreatieve hotspots zijn bijvoorbeeld de Zaanse Schans (Zaanstad), Het Twiske (Oostzaan/ Landsmeer), de Bazaar (Beverwijk), Bataviakwartier (Lelystad), Volendam (Edam-Volendam) en Marken (Waterland).
- Zaanstreek-Waterland is, vanwege een aantal hotspots zoals de Zaanse Schans, Volendam, Marken en Het Twiske, een deelregio met een relatief grote omvang dagrecreatie. In deze deelregio bevindt zich ook een gemeente waar de dagrecreatieve omvang relatief gezien het laagste is: Wormerland.
- De omvang van dagrecreatie is verder ook relatief laag in Almere, Lelystad, in enkele gemeenten in Gooi en Vechtstreek (Gooise Meren, Blaricum, Huizen) en in Uithoorn en Heemskerk.
- Omdat hier veel verschillende indicatoren tezamen bekeken worden, zijn de verschillen tussen de gemeenten kleiner dan bij verblijf. Een gemeente scoort vaak op 1 van de 9 indicatoren hoog of laag, de totaalscores komen dan vaker op 2 of 3 uit. Amsterdam scoort voor de relatieve omvang van dagrecreatie het hoogst.
- De waarden van de indicatoren dagrecreatie (zie tabel 3.4) verschillen duidelijk per gemeente. Wat opvalt (en niet geheel verrassend is) is dat Amsterdam op attracties, monumenten en toeristische bestedingen het hoogst scoort. Amsterdam is de toeristische trekpleister van Nederland en de bestemming die het meest wordt bezocht. Op bezoekers aan evenementen per 1.000 inwoners scoort Zandvoort het hoogst, het circuit heeft hier een belangrijke plek in.
- Gemeenten die laag scoren op de indicatoren dagrecreatie zijn verspreid over de gehele MRA. Voorbeelden zijn Ouder-Amstel, Blaricum, Heemskerk en Wormerland. In deze gemeenten is het aantal attracties per hectare minder hoog is dan elders in de MRA.
- Op bezoeken aan natuur- en recreatiegebieden en kilometers recreatieve netwerken scoort Amsterdam logischerwijs laag, omdat de stad in relatief weinig natuur- en recreatiegebieden binnen haar grenzen heeft. Het aantal bezoeken per hectare natuur- en recreatiegebied per hectare is het hoogst in Haarlem. Met 41 hectare is de Haarlemmerhout in Haarlem een druk bezocht natuurgebied/stadspark.
- Bij sommige gemeenten staat het bezoeken aan natuur- en recreatiegebieden/ per hectare op 0, omdat in de betreffende gemeenten zich geen natuur- en recreatiegebieden uit het betreffende onderzoek bevinden.[6]

6 NBTC-NIPO natuur- en recreatiegebieden Noord-Holland (2016)

Tabel 3.2: Waarden van indicatoren dagrecreatie

	Gemeente	Attracties/ ha	Monumenten / ha	Toeristische bestedingen retail /1.000 inw.	Bezoeken per ha natuur en recreatie*	Km recreatieve netwerken/ ha natuur en recreatie	Horecabanen /1.000 inw.	Bezoekers evenementen /1.000 inw.
Almere-Lelystad	Almere	0,004	0,001	0,05	n.b.	0,06	19	3.768
	Lelystad	0,002	**0,000**	0,20	n.b.	0,03	22	2.076
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	0,014	0,018	0,49	908	0,22	18	1.513
	Amstelveen	0,005	0,017	0,12	5.607	0,17	20	3.724
	Diemen	0,007	0,014	0,10	**0**	0,17	17	514
	Haarlemmermeer	**0,001**	0,002	0,30	4.197	0,12	71	3.126
	Ouder-Amstel	**0,001**	0,015	0,13	765	0,28	26	826
	Uithoorn	0,002	0,006	0,07	**0**	0,40	**11**	782
Amsterdam	Amsterdam	**0,020**	**0,452**	**0,66**	411	0,15	68	8.429
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	**0,001**	0,062	**0,02**	3.941	0,11	20	536
	Gooise Meren	0,003	0,040	0,03	1.444	0,11	16	1.449
	Hilversum	0,004	0,048	0,03	2.953	0,07	18	2.586
	Huizen	0,006	0,025	0,02	**0**	0,09	**11**	545
	Laren	0,006	0,078	0,03	3.012	0,07	26	6.923
	Weesp	0,005	0,097	**0,02**	**0**	0,79	16	1.190
	Wijdemeren	0,006	0,061	0,10	700	0,11	26	2.445
IJmond	Beverwijk	0,003	0,022	0,07	8.495	0,16	26	1.263
	Heemskerk	**0,001**	0,008	**0,02**	**0**	0,05	14	894
	Velsen	0,007	0,034	0,06	2.534	0,08	21	5.012
Zaanstreek-Waterland	Beemster	0,002	0,012	0,21	**0**	1,93	15	2.565
	Edam-Volendam	0,017	0,123	0,27	22	1,28	27	1.921
	Landsmeer	**0,001**	0,003	0,11	1.592	0,17	**11**	**0**
	Oostzaan	0,003	0,006	0,45	3.817	0,08	30	2.460
	Purmerend	0,012	0,013	0,05	4.771	0,14	15	1.807
	Waterland	0,006	0,062	0,43	76	0,81	28	**0**
	Wormerland	**0,001**	0,009	0,05	229	0,47	14	**0**
	Zaanstad	0,005	0,037	0,05	229	0,27	16	3.065
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	**0,001**	0,068	0,11	2.659	0,02	34	2.008
	Haarlem	0,009	0,402	0,13	**18.895**	0,15	25	7.403
	Heemstede	0,004	0,119	0,04	**0**	0,08	13	**0**
	Zandvoort	0,002	0,004	0,45	1.069	**0,01**	**77**	**23.211**

**) Beschikbare data over het aantal bezoeken aan natuur en recreatiegebieden voor Almere en Lelystad kan helaas niet gebruikt worden omdat de cijfers niet vergelijkbaar zijn met de andere gegevens.*

Figuur 3.2: Score omvang dagrecreatie per gemeente

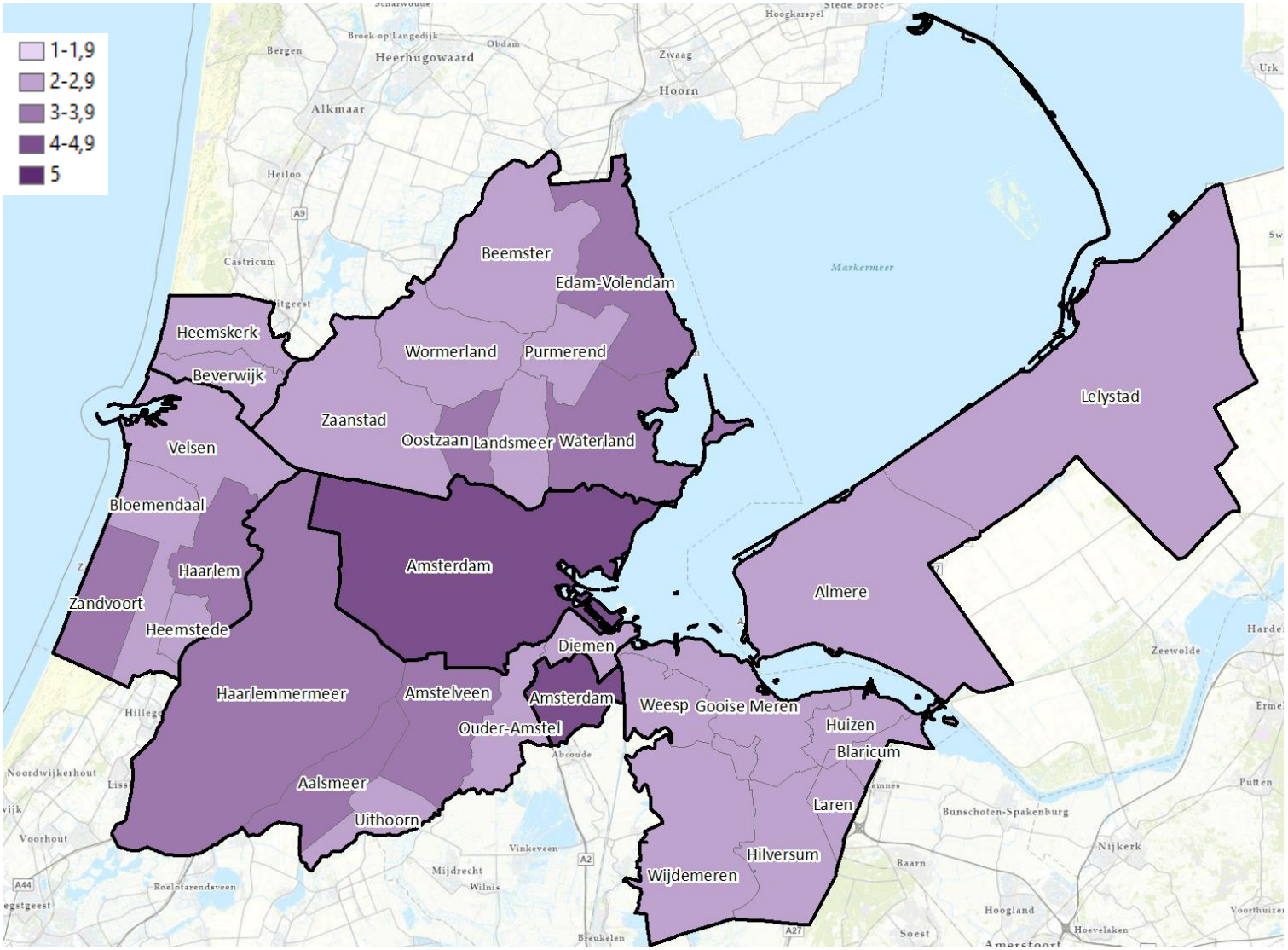

Grootste omvang relatief	
5	
4	Amsterdam
3	Haarlem Edam-Volendam Waterland Zandvoort Aalsmeer Oostzaan Amstelveen
2	Haarlemmermeer Beemster Purmerend Laren Velsen Weesp Zaanstad Ouder-Amstel Hilversum Wijdemeren Diemen Beverwijk Bloemendaal Landsmeer Heemstede Almere Lelystad Gooise Meren Uithoorn Blaricum Huizen Wormerland Heemskerk
1	
Kleinste omvang relatief	

Meest populaire dagrecreatieve activiteiten

In 2018 is door NBTC-NIPO een grootschalig onderzoek uitgevoerd naar het vrijetijdsgedrag van de Nederlandse bevolking (het CVTO). Uit dit onderzoek blijkt dat wandelen voor plezier, winkelen in de binnenstad en recreëren buiten de meest ondernomen vrijetijdsactiviteiten zijn in Noord-Holland.[7] In tabel 3.3 is de top-3 per deelregio in de MRA weergegeven. Het gaat hierbij om bezoekers uit heel Nederland die in deze deelregio's dagrecreatieve activiteiten ondernemen.

Daarnaast is het aantal activiteiten per inwoner weergegeven. Dit beeld sluit aan bij het beeld van de omvang van dagrecreatie hiervoor. Zowel absoluut als per inwoner vinden de meeste dagrecreatieve activiteiten plaats in Amsterdam, gevolgd door Flevoland en Zuid-Kennemerland. Dat geeft aan dat in deze deelregio's relatief meer dagrecreatie plaatsvindt. In Zaanstreek-Waterland is de verhouding het laagst. Het CVTO betreft alleen vrijetijdsactiviteiten van Nederlanders. Naar verwachting ligt de verhouding van activiteiten en inwoners in Zaanstreek-Waterland hoger, rekening houdend met de internationale bezoekers in deze regio.

De vrijetijdsactiviteiten zijn onderverdeeld in verschillende clusters, zie bijlage 7 voor een overzicht van de activiteiten per cluster. De minst ondernomen vrijetijdsclusters zijn:

- *Wellness* (slechts 0,5% van het totaal ondernomen vrijetijdsactiviteiten in de provincie Noord-Holland).
- *Watersport* (slechts 1% van het totaal ondernomen vrijetijdsactiviteiten in de provincie Noord-Holland).
- *Sportwedstrijden* (slechts 2% van het totaal ondernomen vrijetijdsactiviteiten in de provincie Noord-Holland).

Tabel 3.3: Top-3 meest populaire dagrecreatieve activiteiten per deelregio, en aantal activiteiten per inwoner

Deelregio	Top-1 , 2 en 3	Activiteiten 2018 (x1000)	Activiteiten/ inwoners (2018)
Amstelland-Meerlanden	1. Wandeling voor plezier 2. Fietstocht voor plezier, winkelen (funshoppen), uiteten 3. Recreëren (zonnen, luieren, barbecueën, picknicken e.d.)	46.348	134
Amsterdam	1. Uiteten 2. Wandeling voor plezier, winkelen 3. Bar/ café bezoek	193.682	227
Gooi en Vechtstreek	1. Uiteten 2. Wandeling voor plezier 3. Recreëren, winkelen	31.591	125
IJmond	1. Wandeling voor plezier 2. Recreëren, rommelmarkt/ vlooienmarkt/ zwarte markt, uiteten 3. Winkelen	18.836	127
Zaanstreek-Waterland	1. Wandeling voor plezier 2. Winkelen 3. Uiteten	41.461	124
Zuid-Kennemerland	1. Uiteten 2. Wandeling voor plezier 3. Winkelen	37.069	163
Flevoland (provincie)*	1. Wandeling voor plezier 2. Winkelen 3. Uiteten	88.478	215
MRA + Flevoland		457.465	

**De CVTO gegevens zijn alleen beschikbaar voor de provincie Flevoland en helaas niet voor de deelregio Almere-Lelystad*

7 Continue vrijetijdsonderzoek (CVTO) (2018)

Tabel 3.4: Omvang verblijf en dagrecreatie voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio)

Indicator	Weging	Almere	Lelystad	Aalsmeer	Amstelveen	Diemen	Haarlemmermeer	Ouder-Amstel	Uithoorn	Amsterdam	Blaricum	Gooise Meren	Hilversum	Huizen	Laren	Weesp	Wijdemeren	Beverwijk	Heemskerk	Velsen	Beemster	Edam-Volendam	Landsmeer	Oostzaan	Purmerend	Waterland	Wormerland	Zaanstad	Bloemendaal	Haarlem	Heemstede	Zandvoort	MRA
overnachtingen /1.000 inw.	1	2	2	3	3	3	5	2	2	5	1,5	2	1,5	2	2	2	3	3	2	3	2	4	2	3	2	4	2	2	5	2	2	5	4
overnachtingen /ha	1	2	2	3	3	4	4	2	2	5	1,5	2	1,5	2	2	2	3	3	2	3	2	5	2	3	2	2	2	2	3	4	2	5	4
Capaciteit verblijf /1.000 inw.	1	5	5	3	4	3	5	3	2	5	1	2	1	1	1	2	2	4	3	4	2	2	1	3	2	4	1	1	3	4	3	5	4
AirBnB listings /1.000 inw.	1	2	2	2	2	4	3	3	2	5	2	3	2	2	3	3	4	2	2	3	3	2	3	2	2	5	2	2	4	4	3	5	4
Omvang verblijf		2,8	2,8	2,8	3	3,5	4,3	2,5	2	5	1,5	2,3	1,5	1,8	2	2,3	3	3	2,3	3,3	2,3	3,3	2	2,8	2	3,8	1,8	1,8	3,8	3,5	2,5	5	4
attracties per ha	1	2	2	5	3	4	2	1	2	5	1	2	3	3	3	3	3	2	2	4	2	5	2	2	5	3	1	3	1	4	3	2	3
monumenten /ha	0,5	2	2	2	2	2	2	2	2	5	3	3	3	2	3	4	3	2	2	2	2	4	2	2	2	3	2	3	3	5	4	2	3
Toer. Best. retail /1.000 inw.	1	2	3	5	3	2	5	3	2	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	2	5	2	5	2	2	2	3	2	5	5
bezoeken / ha nat. & recreatie	0,5	2,5	2,1	2	5	2	4	2	2	2	4	3	3	2	3	2	2	5	2	3	2	2	3	4	4	2	2	2	3	5	2	2	2
Bez. nat. & recreatie. /1.000 inw.	0,5	2,5	2,1	3	3	2	2	5	2	2	4	3	2	2	3	2	4	2	2	3	2	2	5	5	2	5	2	2	5	2	2	5	2
km fietsnetwerk / ha n&r	0,3	2	2	2	2	2	3	3	4	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	5	5	2	2	2	5	4	3	2	3	2	2	2
km wandelnetwerk / ha n&r	0,3	2	2	3	3	3	2	3	4	2	2	2	2	2	2	5	2	3	2	2	5	5	3	2	2	5	3	3	2	2	2	2	2
km vaarroutes / ha n&r	0,3	2	2	3	2	3	2	4	2	3	2	2	2	2	2	5	2	2	2	2	5	5	3	2	3	4	3	3	2	3	2	2	2
horecalocaties per /1.000 inw.	0,3	2	2	2	2	3	3	5	2	5	1	3	3	1	3	3	4	4	1	2	3	2	2	3	2	3	2	2	3	4	2	5	5
horecabanen per /1.000 inw.	0,3	2	3	2	2	2	5	3	2	5	2	2	2	1	3	2	3	3	2	2	2	3	2	4	2	3	2	2	4	3	2	5	5
horecalocaties per ha	0,3	3	2	3	3	4	2	2	2	5	2	2	3	3	2	2	2	4	2	3	2	3	2	2	4	2	2	3	2	5	3	3	3
horecabanen per ha	0,3	3	2	3	3	3	3	2	2	5	2	2	3	3	2	2	2	4	2	3	2	4	2	2	3	2	2	3	2	5	3	3	4
Bez.evenementen /1.000 inw.	0,5	3	3	2	3	2	3	2	2	5	2	2	3	2	5	2	3	2	2	4	3	3	2	3	2	2	2	3	3	5	2	5	4
Bez. evenementen per ha	0,5	3	2	2	4	2	2	2	2	5	2	2	3	2	3	2	2	2	2	3	2	3	2	2	3	2	2	3	2	5	2	4	3
Omvang vermaak		2,3	2,3	3,2	3	2,6	2,9	2,6	2,2	4,1	2,2	2,3	2,6	2,2	2,8	2,8	2,6	2,6	2	2,8	2,9	3,7	2,4	3	2,9	3,4	2	2,6	2,4	3,8	2,4	3,4	3,3

3.3 *Vervoer op basis van ODiN/ OviN data*

Toelichting op het onderzoek
Om een indruk te krijgen van de mobiliteitsomvang door vrije tijd, hebben we een analyse gemaakt van mobiliteitsdata. We gebruikten hiervoor de ODiN/OviN data van het CBS voor de periode 2015-2019. De analyse is toegepast op de circa 0,5 miljoen verplaatsingen met vrijetijdsmotief van Nederlanders in deze periode. De data van deze verplaatsingen is met behulp van een algoritme geanalyseerd op vrijetijdsmotief, bestemming, weer en seizoen. Beschikbare sub-motieven zijn sport of hobby; toeren/wandelen; visite; winkelen of persoonlijke verzorging; overige vrije tijd.

De indicator die dit oplevert is de “attractiviteitsscore mobiliteit met vrijetijdsmotief”. De data geven een beeld van de attractiviteit van gebieden (vlakken van 1.000 bij 1.000 meter) op basis van het aantal verplaatsingen naar dat gebied, voor het motief ‘vrije tijd’. Hoe hoger de score, hoe vaker die locatie is gekozen als bestemming voor een vrijetijds-trip. Voor een uitgebreidere toelichting en de aandachtspunten bij de data en methode, zie ook paragraaf 2.1.1.

Conclusies omvang verplaatsingen met vrijetijdsmotief
Uit de verplaatsingsdata blijkt dat binnenlands toerisme en recreatie een substantieel en groeiend deel van de totale binnenlandse personenmobiliteit voor haar rekening neemt: 38% van de verplaatsingen, of zelfs 60% als je winkelen ook meerekent. Wanneer we het aandeel uitdrukken in het aantal afgelegde kilometers zijn de percentages iets lager, namelijk respectievelijk 31% en 45%. De overige trips bestaan vooral uit woon-werktrips, zakelijke trips en verplaatsingen naar onderwijs. De impact van corona is hierin niet meegenomen, de gebruikte data komt uit de periode 2015-2019.

Ruimtelijk beeld
- Veel trips zijn kort en lokaal. In de vrije tijd blijven mensen voor de meeste trips dichtbij huis. In vergelijking met woon-werk reizen, zijn vrijetijdstrips vaak veel korter.
- Er zijn wel verschillende tussen de vrijetijdsmotieven. Toeren en winkelen gebeurt het dichtst bij huis. Op visite gaat men vaak wat verder weg.
- De verschillende vrijetijdsmotieven hebben een vergelijkbaar ruimtelijk patroon, met name toeren vindt plaats op plekken waar minder mensen wonen. Dit is 15% van de vrijetijdstrips. Winkelbezoeken, visites, sport of hobby en persoonlijke verzorging vinden plaats in bebouwd gebied.
- De kaart met vrijetijdstrips (figuur 3.4) laat ook natuurgebieden zien. Vaak hebben deze een lagere attractiviteitsscore. Om ook deze gebieden te laten zien, zijn ook gebieden met lage attractiviteitsscore in deze kleurschaal bewust goed zichtbaar gemaakt (de schaal loopt exponentieel op).

De invloed van seizoenen en het weer (zie figuur 3.3)
- Spreiding tussen zomer en winter, en mooi en slecht weer is behoorlijk gelijkmatig.
- De analyse laat zien dat mensen op een mooie zomerdag vaker gaan toeren of wandelen dan op een slechte zomerdag. Toch wordt ook op een slechte zomerdag nog veel getoerd en gewandeld, namelijk slechts 15% minder dan op een mooie zomerdag.
- De piekdrukte in de badplaatsen op een sporadische tropische stranddag staan vaak nog lang in het geheugen gegrift. Maar in de data valt dit grotendeels weg tegen de veel frequentere ommetjes en wandelingen op andere momenten en plekken.
- Het weer speelt ook een rol. Sommige typen vrijetijdsuitjes zijn meer geschikt voor mooi weer, andere voor slecht weer. Winkelen en bezoek zijn slechtweeractiviteiten. Toeren of wandelen en de categorie overige vrije tijd wordt meer met mooi weer ondernomen.

- In de winter wordt meer regulier gesport en hobby-activiteiten ondernomen. En in de zomer wordt meer gewinkeld en overige dingen gedaan.

Figuur 3.3: Verplaatsingen per seizoen en bij mooi weer/ slecht weer

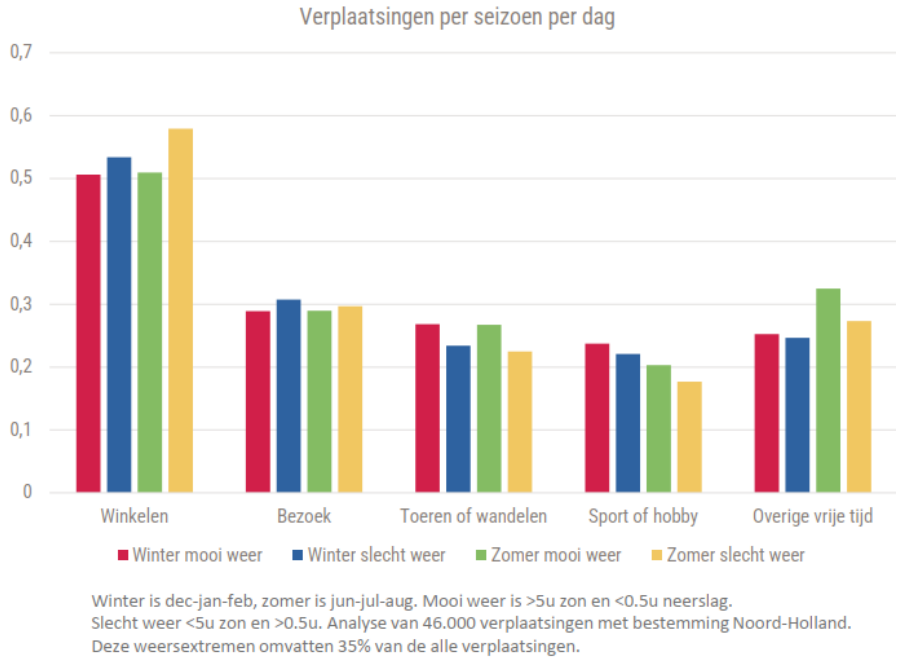

Winter is dec-jan-feb, zomer is jun-jul-aug. Mooi weer is >5u zon en <0.5u neerslag.
Slecht weer <5u zon en >0.5u. Analyse van 46.000 verplaatsingen met bestemming Noord-Holland.
Deze weersextremen omvatten 35% van de alle verplaatsingen.

Pieken

- Hoewel de variatie in aantal trips per seizoen en bij mooi of slecht weer vrij klein is (figuur 3.3), zijn we wel bekend met piekdrukte langs de kust met mooi weer in de zomer.
- Echter, piekdrukte is het beeld dat blijft hangen, maar is vaak de uitzondering. De files op mooie stranddagen zijn niet representatief voor de drukte op de wegen richting het strand.

Opvallend voor de MRA (zie ook figuur 3.4)

- De meeste toertrips gaan logischerwijs naar en zijn in Amsterdam. Als we kijken naar alle vrijetijdsmotieven, dan ontvangt Amsterdam ook de meeste trips in absolute zin, wat logisch is omdat in Amsterdam in de MRA de grootste stad is. Binnen de deelregio's zullen er verschillen te zien zijn.
- Zwaartepunten in de attractiviteitsscore zijn bijvoorbeeld Schiphol (door knooppuntfunctie) en de Amsterdam Arena.
- Ook Amstelveen en de Haarlemmermeer (mede knooppuntfunctie van Schiphol) scoren relatief hoog.
- Waterland valt op als aantrekkelijk toergebied. Er gaan weinig toertrips naar de Beemster.
- Ook de Badplaatsen vallen op als bestemming. Dit zijn in de MRA met name Zandvoort en IJmuiden (zie ook figuur 3.5).
- Natuurgebieden die opvallen met een hogere attractiviteitsscore zijn de kust- en duingebieden, Het Twiske, Waterland, Wester-& Bussumerheide en Franse Kampheide, Haarlemmermeerse Bos en het oostelijk deel van de Oostvaardersplassen.
- Kijken we naar het aantal trips per inwoner (figuur 3.5), dan ontstaat er een ander beeld. Dan valt op dat – gerelateerd aan het aantal inwoners – de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal en Lelystad de meeste vrijetijdstrips per inwoner ontvangen. Deze gemeenten zijn, gerelateerd aan het aantal inwoners, het vaakst de bestemming van een vrijetijdsverplaatsing.
- De gemeenten Muiden en Zeevang, en ook Beemster, Diemen en Oostzaan ontvangen relatief weinig vrijetijdstrips per inwoners.

Figuur 3.4: Attractiviteitsscore vrijetijdstrips, alle vrijetijdsmotieven (inclusief winkelen)

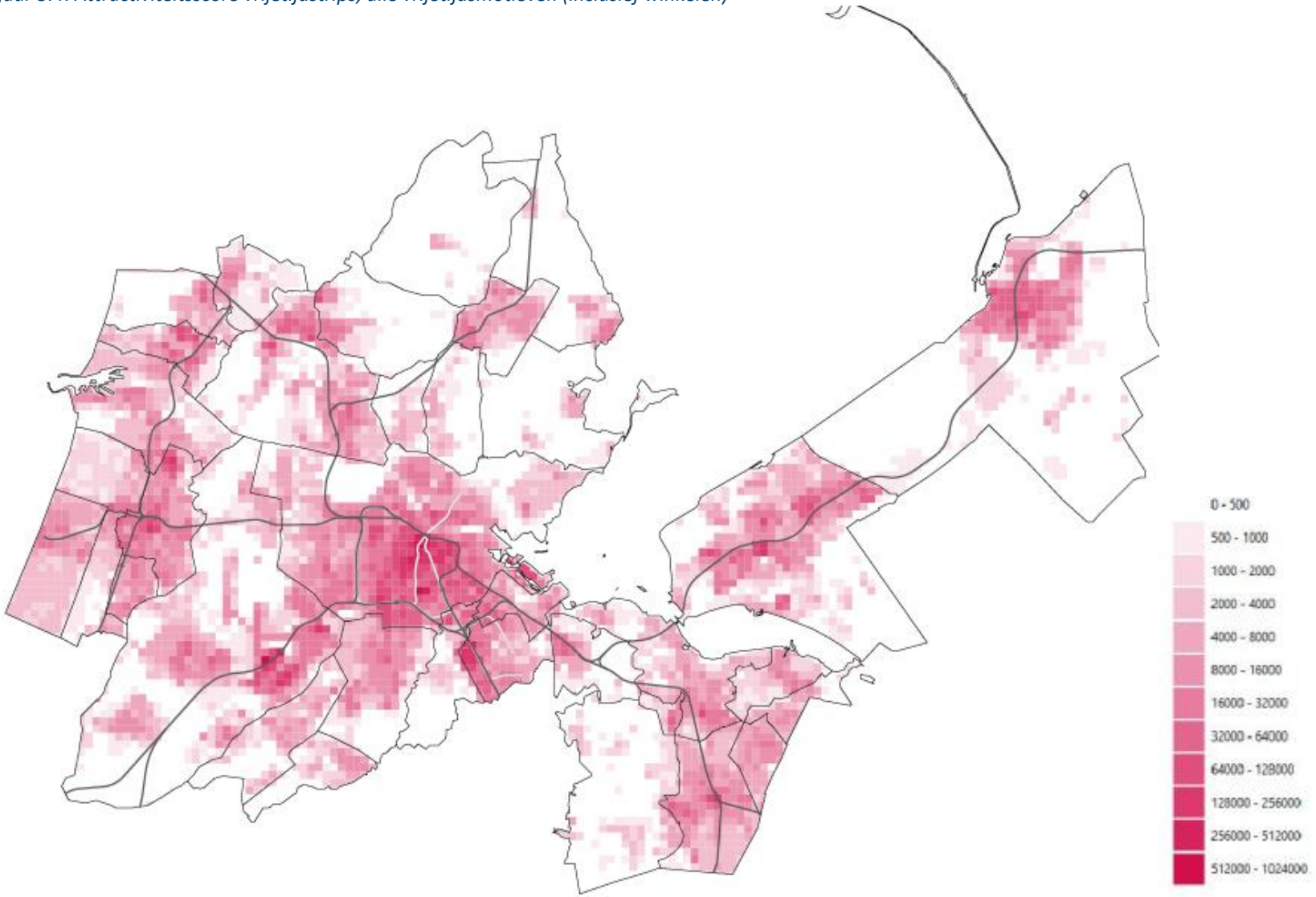

Figuur 3.5: Aantal vrijetijdstrips (met de betreffende gemeente als bestemming) per inwoner

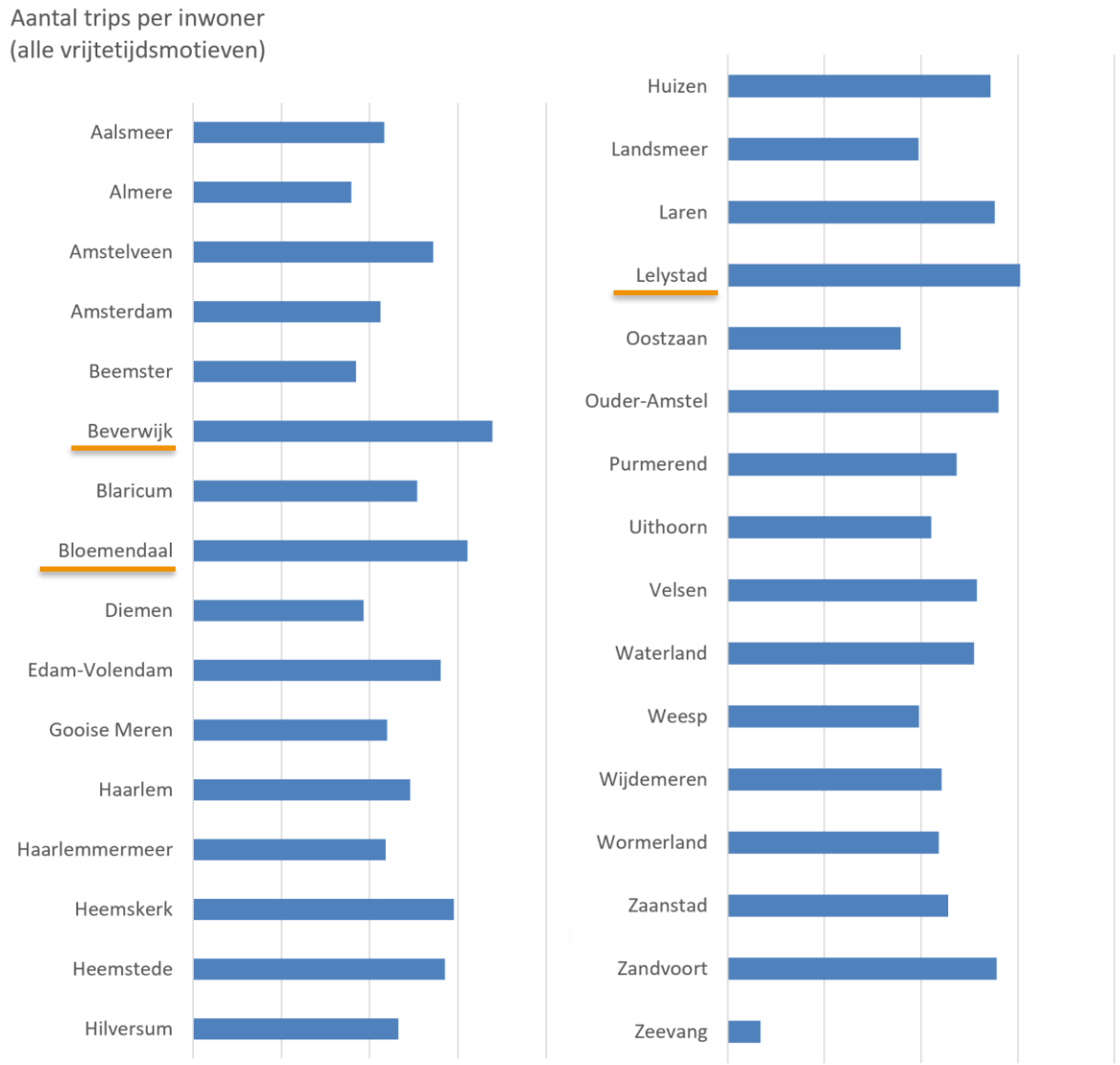

3.4 *Conclusies toeristisch-recreatieve omvang*

De toeristisch-recreatieve omvang wordt bepaald door zowel verblijfsgasten (toeristen) als recreanten (uit de regio) en dagbezoekers (van buiten de regio). Als we willen kijken naar de verhouding tussen deze groepen, dan moeten we kijken naar het aantal overnachtingen en het aantal vrijetijdsactiviteiten: er zijn in de MRA circa 29 miljoen overnachtingen (in 2019) en meer dan 400 miljoen recreatieactiviteiten (in 2018).

In figuur 3.6 is aangeven hoe de MRA-gemeenten scoren op zowel omvang verblijf als omvang dagrecreatie. Rechtsboven zijn de gemeenten weergegeven die op zowel op verblijf als op dagrecreatie hoog scoren en linksonder zijn de gemeenten weergegeven die op beide laag scoren.

- In Amsterdam en Zandvoort is de omvang van zowel verblijf als dagrecreatie groot. Dit komt overeen met de analyse van mobiliteit, waarin deze gemeenten ook opvallen als bestemming voor vrijetijds-trips (paragraaf 3.3).
- In Haarlemmermeer zien we een relatief grote omvang van verblijf, en een lagere omvang van dagrecreatie. In de mobiliteitsanalyse (paragraaf 3.3) valt Schiphol op als bestemming voor vrijetijdstrips.
- Een grotere omvang van dagrecreatie, gecombineerd met een gemiddelde of kleinere omvang van verblijf zien we in Waterland, Haarlem, Edam-Volendam, Aalsmeer en Oostzaan. Dagbezoek van buitenlanders komt in onze data (CVTO en OViN/OdiN) niet goed naar voren, en kan voor een onderschatting zorgen in een aantal gemeenten met grotere dagattracties (Zaanstad, Edam-Volendam, Waterland).
- De gemeenten Bloemendaal, Diemen, Velsen, Wijdemeren en Beverwijk hebben een gemiddelde omvang van zowel verblijf als dagrecreatie. Qua dagbezoek zal dit voor Beverwijk een onderschatting zijn, vanwege het groot aantal bezoekers aan de Bazaar (zie ook paragraaf 3.3).
- Een kleinere omvang van zowel verblijf als dagrecreatie zien we in Almere, Lelystad, Ouder-Amstel, Heemstede, Gooise Meren, Weesp, Heemskerk, Beemster, Uithoorn, Laren, Landsmeer en Purmerend. Vergelijken we dit met de mobiliteitsanalyse, dan valt Lelystad op omdat ze relatief vaak de bestemming is van een vrijetijdstrip (vergeleken met het aantal inwoners).
- In de gemeenten Huizen, Wormerland, Zaanstad, Blaricum en Hilversum is de relatieve omvang van verblijf het kleinst, en kennen ook een relatief kleine omvang dagrecreatie.

Figuur 3.6: Kwintielscores omvang verblijf en dagrecreatie

Relatieve omvang verblijf (laag → hoog)

1	2	3	4	5	
				Amsterdam	5
					4
	Aalsmeer Oostzaan	Waterland Haarlem Edam-Volendam Amstelveen		Zandvoort	3
Huizen **Wormerland** **Zaanstad** **Blaricum** **Hilversum**	Almere Lelystad Ouder-Amstel Heemstede Gooise Meren Weesp Heemskerk Beemster Uithoorn Laren Landsmeer Purmerend	Bloemendaal Diemen Velsen Wijdemeren Beverwijk	Haarlemmermeer		2
					1

Relatieve omvang dagrecreatie (hoog → laag)

4. Prognoses omvang 2030

Om inzicht te krijgen in de toekomstige omvang, zijn prognoses opgesteld voor de ontwikkeling van toerisme en recreatie. We kijken naar de ontwikkeling van het inwoneraantal en de impact op vrijetijdsactiviteiten in 2030 en naar de ontwikkeling van het aantal gasten en overnachtingen van toeristen. Bij het opstellen van de prognoses is geen rekening gehouden met beleid en (huidige en toekomstige) capaciteit.

4.1 *Bevolkingsontwikkeling en recreatieve omvang*

Inwoners vormen een belangrijke groep recreanten en dagbezoekers binnen de metropoolregio. Om de toekomstige recreatieve omvang in te schatten is de ontwikkeling van het aantal inwoners in de MRA en haar deelregio's in kaart gebracht.

Daarnaast is er gekeken naar de impact van de bevolkingsgroei op het aantal vrijetijdsactiviteiten, om de recreatieve omvang in kaart te brengen. Zo kan deze in verhouding gezien worden met bijvoorbeeld de toename het aantal toeristische overnachtingen.

Tabel 4.1 geeft de verwachte bevolkingsgroei in 2030 in procenten en in absolute aantallen weer per deelregio. Binnen de deelregio zijn er verschillen tussen gemeenten, zie bijlage 5 voor de groei per gemeente.

Hieronder staan de voornaamste resultaten van de bevolkingsgroei:

- In totaal komen er in de MRA naar verwachting circa 266.000 inwoners bij. Almere-Lelystad kent de sterkste verwachte groei (18,8%). IJmond kent de laagste groei, namelijk 3,3%.
- De absolute bevolkingsgroei is ook in IJmond het laagst, met 5.000 inwoners. Alhoewel Almere-Lelystad de sterkste relatieve groei kent, zal de bevolking naar verwachting in Amsterdam in absolute zin het meest toenemen (+105.000 inwoners).
- Wanneer we inzoomen naar gemeenteniveau zien we de hoogste groei in Weesp (28,4%, Weesp fuseert per 24 maart 2022 met de gemeente Amsterdam). In Oostzaan is dit het laagst, namelijk een afname van 1% - zie ook figuur 4.1 en 4.2.

Tabel 4.1: Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 per deelregio en totaal voor de MRA

Deelregio	% 2030 t.o.v. 2019	Absolute groei tot 2030
Almere-Lelystad	+18,8%	54.000
Amstelland-Meerlanden	+12,8%	45.000
Amsterdam[8]	+12,2%	105.000
Gooi en Vechtstreek[8]	+7,9%	20.000
IJmond	+3,3%	5.000
Zaanstreek-Waterland	+6,7%	23.000
Zuid-Kennemerland	+6,6%	15.000
MRA totaal	+10,8%	266.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie provincie Noord-Holland, 2021)

[8] Hoewel per 24 maart Weesp officieel bij de gemeente Amsterdam hoort, zijn de voor de prognoses uitgegaan van de huidige situatie. Dit betekent dat Weesp nog meegenomen is in de regio Gooi en Vechtstreek.

Figuur 4.1: Procentuele groei aantal inwoners per gemeente in de MRA

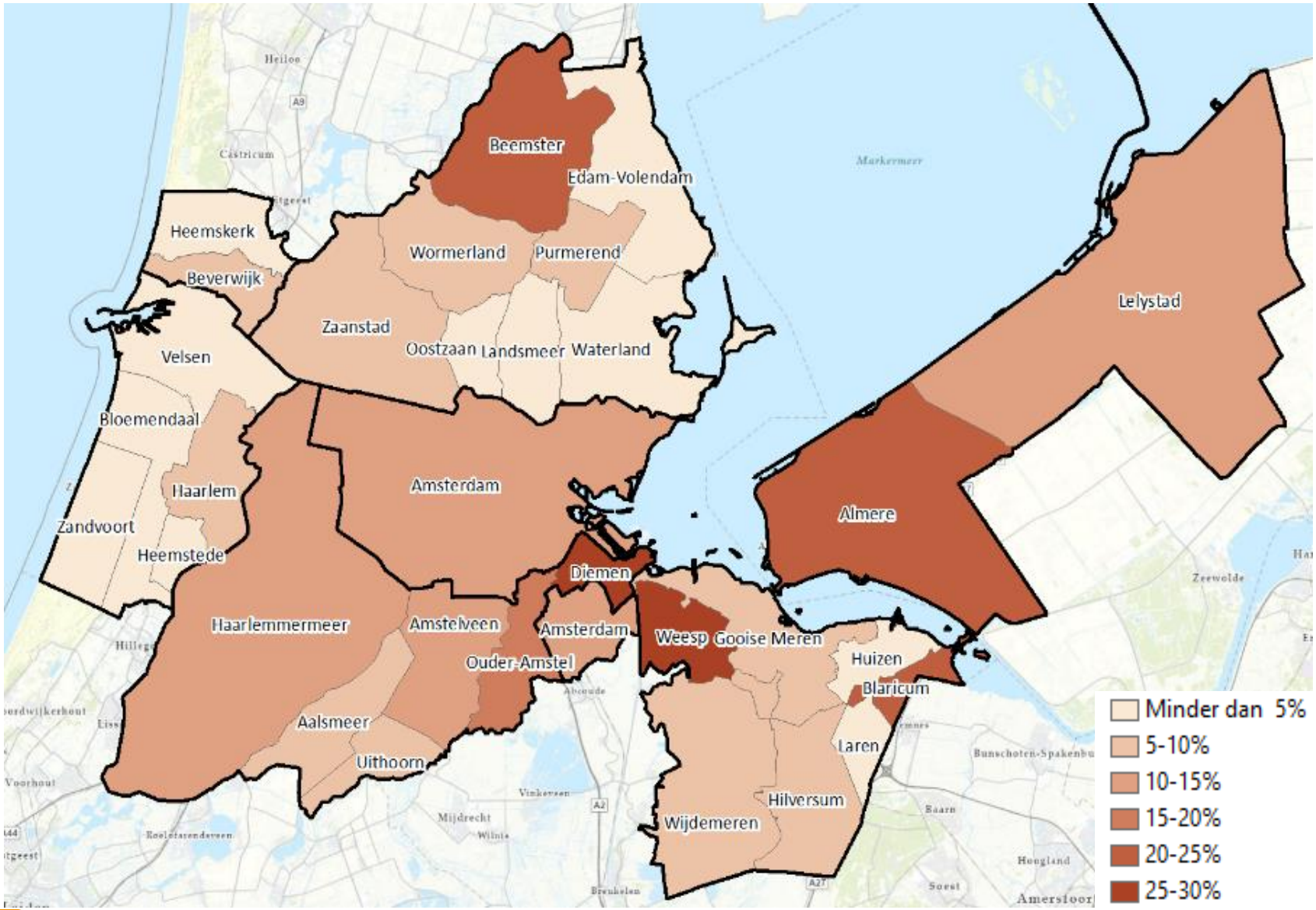

Figuur 4.2: Absolute groei aantal inwoners per gemeente in de MRA

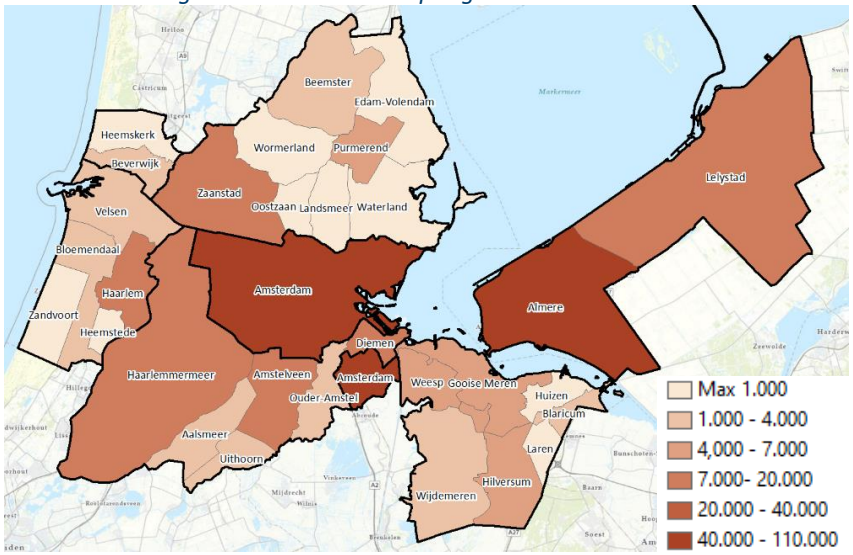

Recreatieve omvang

De bevolkingsgroei heeft impact op de behoefte aan recreatie en deelname aan vrijetijdsactiviteiten. De vraag naar vrijetijdsactiviteiten zal door de stijging van het aantal inwoners toenemen. In deelregio's waar de bevolkingsgroei sterk is, stijgt het aantal vrijetijdsactiviteiten naar verwachting het sterkst, ervan uitgaande dat de behoefte en frequentie van recreatiegedrag niet verandert.

Het CVTO (2018) geeft inzicht in de vrijetijdsactiviteiten die door Nederlanders zijn ondernomen in de deelregio's van de MRA (met een minimale tijdsbesteding van 2 uur). Er is geen nader inzicht in de herkomst van de Nederlanders, en of deze activiteiten allemaal door inwoners uit de eigen deelregio worden ondernomen. We kunnen daardoor geen rekening houden met vrijetijdspendel (vrijetijdsbezoeken in een andere deelregio).

Wel is bekend dat de meeste vrijetijdstrips over een korte afstand plaatsvinden (zie paragraaf 3.3).[9] Om het aantal toekomstige vrijetijdsactiviteiten te berekenen, gaan we uit van het huidige aantal en voorzien we per deelregio een toename op basis van de verwachte bevolkingsgroei. Dit geeft inzicht in de toename van recreatieve omvang per deelregio. We doen hierbij de aanname dat de frequentie van het ondernemen van activiteiten hetzelfde blijft en dat de voorkeuren en interesses ten aanzien van vrije tijd gelijk blijven. Dit betekent bijvoorbeeld dat we aannemen dat buitenrecreatie, sport en sportieve recreatie de meest populaire clusters blijven en fietsen en wandelen voor plezier de meest populaire activiteiten.

Voor de omvang van recreatie zien we (ervan uitgaande dat het vrijetijdsgedrag niet verandert) een absolute stijging van de vrijetijdsactiviteiten in de deelregio's variërend van 0,7 miljoen extra vrijetijdsactiviteiten in IJmond tot 25,9 miljoen in Amsterdam (zie tabel 4.2). In tabel 4.3 is het potentiële aantal fietsers en wandelaars berekend.

De regio's met de sterkste bevolkingsgroei, hebben naar verwachting ook de sterkste groei van de recreatie omdat de eigen regio een populaire bestemming is voor vrijetijdsactiviteiten. De daadwerkelijke groei van de vrijetijdsactiviteiten hangt daarnaast nog met meer factoren samen en ook de vrijetijdsactiviteiten van dagbezoekers uit andere delen van Nederland kunnen van invloed zijn op een toename van recreatie.

Kortom, de groei van de bevolking zorgt ervoor dat ook de omvang van recreatie toeneemt. Door de forse bevolkingsgroei zal de recreatieve omvang ook fors groeien. Dit legt een (nog) grotere druk op de ruimte. Er is behoefte aan uitbreiding van aantrekkelijke publieke en commerciële voorzieningen, zoals recreatiegebieden, routestructuren, natuur, horeca, cultuur en attracties.

9 Trendrapport Toerisme, recreatie en vrije tijd (2020)

Tabel 4.2: Toename vrijetijdsactiviteiten 2018-2030 (x 1.000), op basis van bevolkingsprognoses (bron: CVTO 2018, provincie Noord-Holland en Flevoland)

Cluster vrijetijdsactiviteiten	Flevoland[10]	Amstelland-Meerlanden	Amsterdam	Gooi en Vechtstreek	IJmond	Zaanstreek-Waterland	Zuid-Kennemerland	Totaal
Buitenrecreatie	4.143	1.722	4.930	688	205	811	658	**13.157**
Watersport	504	152	355	39	16	30	41	**1.137**
Sport en sportieve recreatie	4.445	1.853	4.640	689	156	699	577	**13.059**
Bezoek attracties	1.757	494	2.074	153	91	249	191	**5.009**
Bezoek evenementen	739	165	1.303	128	23	107	114	**2.579**
Wellness	198	6	89	45	0	27	30	**395**
Sportwedstrijden	147	68	520	44	12	33	33	**857**
Winkelen voor plezier	3.897	884	2.927	273	78	473	375	**8.907**
Uitgaan	1.924	842	5.965	511	96	450	614	**10.402**
Cultuur	511	287	3.097	173	26	153	169	**4.416**
Totaal	***18.268***	***6.473***	***25.900***	***2.743***	***703***	***3.033***	***2.977***	**60.097**
Groeipercentage 2030 t.o.v. 2018	*20,6%*	*14%*	*13,4%*	*8,7%*	*3,7%*	*7,3%*	*7,6%*	*11,4%*

In tabel 4.3 is te zien dat het met name het wandelen voor het plezier in absolute zin toeneemt (ruim 5,5 miljoen). Voor fietsen zien we een toename van 2,6 miljoen. De toename is het grootst in Amsterdam, gevolgd door de provincie Flevoland. De toename in IJmond is gering.

Tabel 4.3: Toename wandelen en fietsen als vrijetijdsactiviteit 2018-2030 (x 1.000), op basis van bevolkingsprognoses (bron: CVTO 2018, provincie Noord-Holland en Flevoland)

	Flevoland	Amstelland-Meerlanden	Amsterdam	Gooi en Vechtstreek	IJmond	Zaanstreek-Waterland	Zuid-Kennemerland	Totaal
Wandelen voor het plezier	1.756	639	2.220	266	80	331	282	5.574
Fietstocht voor het plezier	745	495	893	148	29	178	121	2.609

[10] De cijfers zijn helaas niet beschikbaar op deelregio niveau voor Almere-Lelystad, maar slechts voor de provincie Flevoland. We hebben de bevolkingsgroei van Almere-Lelystad gehanteerd.

*Figuur 4.3: Schatting toename vrijetijdsactiviteiten naar type activiteit, 2018-2030 (x1000), inclusief Flevoland**

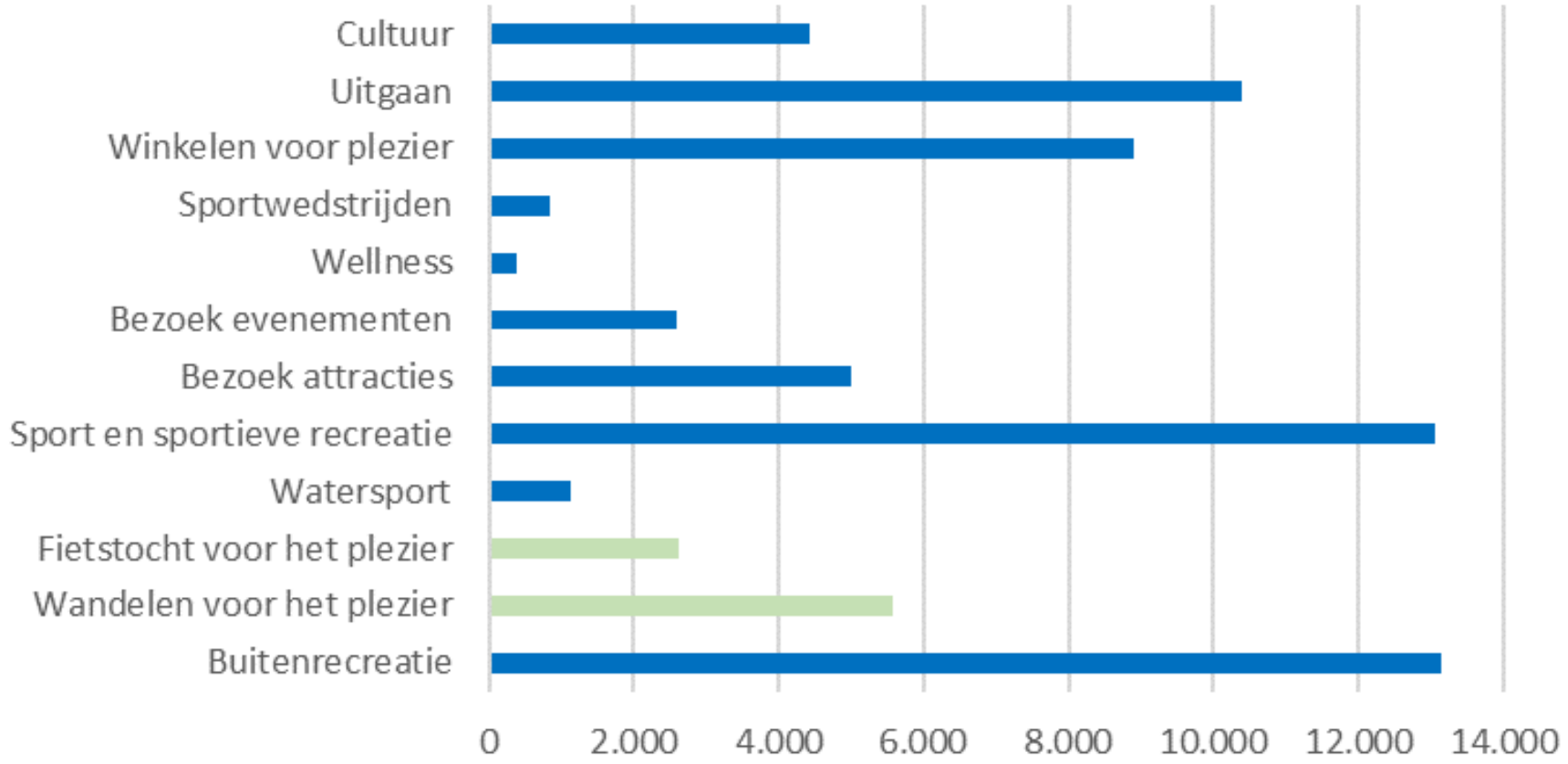

**) De cijfers op deelregioniveau voor Almere-Lelystad zijn helaas niet beschikbaar, maar enkel voor de provincie Flevoland. We hebben daarom geheel Flevoland hierin meegenomen. Wandelen en fietsen zijn onderdeel van 'buitenrecreatie' en hebben daarom een andere kleur.*

4.2 *Ontwikkeling toerisme*

Hoe ziet de ontwikkeling van toerisme er naar verwachting uit? Met de prognoses voor toerisme geven we de bandbreedte weer waarbinnen we verwachten dat het toerisme zich mogelijk zal gaan ontwikkelen. Belangrijk om te beseffen is dat de daadwerkelijke groei afhangt van zowel externe als interne factoren. Externe factoren zoals de ontwikkeling van de economische situatie en de prijzen van vliegtickets zijn zeer onzeker. Bovendien zijn er interne factoren, zoals inspanningen in beleid, marketing, en (ontwikkeling van de) capaciteit om de groei op te vangen.

De coronapandemie zorgt voor een fundamentele (externe) onzekerheid, zie ook kader op de volgende pagina.

De prognose geeft daarom geen voorspelling van de toeristische omvang in 2030. Wel geeft de prognose aan dat het toerisme zich naar verwachting verder zal ontwikkelen binnen een bandbreedte. Het is belangrijk om hier rekening mee te houden bij de toeristische ontwikkeling en voor het in kaart brengen van de aandachtspunten.

4.2.1 *Type prognoses*

We hebben op twee manieren een inschatting gemaakt van het aantal overnachtingen en gasten (binnenlands en inkomend) tot en met 2030:

1. Prognose Perspectief 2030 NBTC: een prognose o.b.v. de nationale toekomstverwachting toerisme (pre-corona) van het NBTC (2019).[11]
2. Prognose trendmatige groei (post-corona): een prognose o.b.v. historische data van 2013-2019 (trendlijn), voor gasten en overnachtingen. Hierbij is rekening gehouden met de impact van corona op korte termijn volgens de verwachtingen van het NBTC over de impact van corona op verblijfstoerisme.

De prognoses geven samen twee mogelijke scenario's weer voor de ontwikkeling van toerisme in de MRA en de deelregio's. In de volgende paragrafen geven we voor de MRA en deelregio's beide prognoses en laten we zien wat dit betekent aan mogelijke absolute groei en groeipercentages.

Een aantal opmerkingen over de prognoses:

- Het uitgangsprincipe van de prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC is dat we landelijk met een forse groei van het toerisme te maken hebben, waarbij de toename verschilt per type gebied (o.a. kust, overige Randstad (zonder Amsterdam) en overig Nederland);
- Beide prognoses zijn opgesteld voor zowel de MRA als geheel (met een uitsplitsing naar binnenlandse en buitenlandse gasten) en voor de deelregio's;
- De cijfers omvatten binnenlandse en buitenlandse gasten en overnachtingen, met zowel een toeristisch als zakelijk motief, zie bijlage 5 voor een uitgebreide toelichting op de werkwijze en definities;
- In de prognoses is geen rekening gehouden met externe en interne factoren, zie de toelichting in het kader en de aannames die we hebben gedaan voor de prognoses op de volgende pagina;
- Voor de gemeente Amsterdam maken we gebruik van de al bestaande prognose van OIS, zie prognose en scenario's bezoekers 2030 (bron: OIS, juni 2020). In deze prognose van OIS voor Amsterdam is rekening gehouden met het beleid en de plancapaciteit, met uitzondering van de Verordening Toerisme in Balans van juli 2021. Daarnaast heeft OIS voor Amsterdam een kortetermijnprognose gemaakt voor de impact van corona op de bezoekersaantallen voor Amsterdam. Deze verwachting sluit grotendeels aan op de verwachting van het NBTC voor de impact van corona, maar is iets breder dan de verwachting van het NBTC, zie Bezoekers in Amsterdam 2019-2022.[12]

[11] Toekomstscenario's inkomend toerisme voor het aantal verblijfsgasten, van het NBTC (gepubliceerd in 2019), zie ook: Perspectief 2030

[12] https://onderzoek.amsterdam.nl/publicatie/derde-raming-bezoekersaantallen-amsterdam-2018-2021

Kanttekening: veel onzekerheden
De prognoses suggereren dat het aantal overnachtingen en gasten in 2030 eenvoudig te berekenen is. Echter, de realiteit is complex. Een belangrijke kanttekening die moet worden geplaatst is dat de prognoses onderhevig zijn aan veel onzekerheden. De toekomst laat zich moeilijk voorspellen en deze inschatting is gedaan op basis van historische data en een bestaande prognose. Voor een nauwkeurigere prognose moeten uitgebreide analyses worden gedaan waarin veel factoren worden afgewogen en verschillende scenario's worden doorberekend. Er zijn veel factoren die van invloed kunnen zijn op de toekomstige ontwikkelingen, denk bijvoorbeeld aan veranderingen in gedrag van toeristen, besteedbaar inkomen, vraag en aanbod, trends en ontwikkelingen. Daarbij komt ook nog dat de coronapandemie voor een fundamentele onzekerheid zorgt in de toeristisch-recreatieve sector. Het is nog onduidelijk wanneer en hoe de toeristische sector gaat herstellen en wat de impact van de pandemie is op het vrijetijdsgedrag van Nederlandse en internationale gasten. Dit is grotendeels afhankelijk van de duur en het verloop van de pandemie. We maken voor de prognoses gebruik van de best bestaande cijfers en verwachtingen ten aanzien van corona (van het NBTC) en het verwachte herstel.

Kortom, de toekomstige verwachting van toerisme in de MRA laat zich niet eenvoudig voorspellen.

Het doel van deze prognoses is dan ook niet om de toekomstige omvang uit te rekenen, maar om een inschatting te maken van wat ons te wachten staat in de toekomst: een bandbreedte waarbinnen toerisme zich mogelijk ontwikkelt. Hiermee willen we aangeven dat het belangrijk is om rekening te houden met deze prognoses bij toeristische ontwikkelingen en voor het in kaart brengen van de aandachtspunten.

Aannames
De prognose 'Perspectief 2030 NBTC' is pre-corona. Tijdens het opstellen van deze prognose door het NBTC is ook rekening gehouden met een scenario waarin een crisis invloed heeft op het toerisme, zoals SARS en 9/11 voorheen heeft gehad. De coronapandemie heeft echter voor veel onzekerheden gezorgd. Bij deze prognose doen we daarom de aanname dat de cijfers pre-corona nog steeds relevant zijn.

De prognose 'Trendmatige groei (post-corona)' is opgesteld op basis van de beschikbare data ten aanzien van overnachtingen en gasten en geeft een weergave van de mogelijke ontwikkeling van overnachtingen en gasten. De daadwerkelijke ontwikkeling hangt van een breed palet aan factoren af.

De prognose betreft *geen* uitgebreide scenario-analyse, maar is gebaseerd op historische data. We gaan er in de berekening vanuit dat de ontwikkeling uit het verleden zich doorzet naar de toekomst toe. Hierbij is geen rekening gehouden met factoren als: veranderend vrijetijdsgedrag, welvaart, bereikbaarheid van bestemmingen (denk aan mogelijke opening Lelystad Airport of mogelijke krimp van Schiphol), imago/ bekendheid, beleid, klimaatverandering, veranderingen van toeristische trends en ontwikkelingen, aanbod, impact coronapandemie op lange termijn.

Kortom, bij deze prognose doen we de aanname dat de ontwikkeling van het aantal gasten en overnachtingen in het verleden zich doorzet naar de toekomst. De daadwerkelijke toekomstige ontwikkeling hangt echter af van veel verschillende factoren, zoals hiervoor benoemd. Beleidsinspanningen van gemeenten en regio's kunnen hier ook invloed op hebben.

4.2.2 *MRA*

In deze paragraaf geven we beide prognoses weer voor de MRA als geheel (zie tabel 4.4).

Tabel 4.4: Groeipercentages en absolute aantallen 2030 t.o.v. 2019 voor MRA, op basis op basis van Perspectief 2030 NBTC en trendmatige groei

Aantallen x 1.000		*Aantallen 2019*	*Groeipercentages 2030 t.o.v. 2019*	*Aantallen 2030*
Prognose Perspectief 2030 NBTC				
Gasten	Kustregio's	14.301	45%	20.798
	Overig Randstad	14.301	26%	18.022
	Overig Nederland	14.301	32%	18.886
Prognose Trendmatige groei (post-corona)				
Gasten	Binnenlands	4.010	29%	5.180
	Buitenlands	10.291	36%	14.010
	Totaal	**14.301**	**34%**	**19.190**
Over-nachtingen	Binnenlands	8.104	21%	9.791
	Buitenlands	21.598	38%	29.807
	Totaal	**29.702**	**33%**	**39.598**

Bron: Perspectief 2030, NBTC, januari 2019 en CBS (2021). De cijfers zijn verzameld door NBTC en CBS en bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd en Bureau BUITEN.

Hieronder staan de voornaamste resultaten van de prognose op basis van Perspectief 2030 NBTC en trendmatige groei (post-corona):

- Op basis van het toekomstscenario van het Perspectief 2030 van het NBTC, verwachten we dat het toerisme in de MRA een flinke groei gaat doormaken: variërend van 26% van het aantal verblijfsgasten in 'Overige Randstad' tot 45% voor kustregio's. In absolute zin betekent dat de MRA volgens deze prognose tussen de 18 en 21 miljoen verblijfsgasten in 2030 zal ontvangen.
- Op basis van de ontwikkelingen in het verleden (prognose trendmatige groei), zal naar verwachting zowel het binnenlandse als buitenlandse aantal gasten en overnachtingen stijgen in de MRA. De trendmatige groei laat een groei van 33% voor het totaal aan overnachtingen in de MRA en 34% voor het aantal gasten zien. In absolute zin betekent dit een groei van ruim 39,9 miljoen overnachtingen en ruim 19,2 miljoen gasten.
- De buitenlandse overnachtingen en gasten stijgen naar verwachting sneller dan de binnenlandse overnachtingen en gasten.
- Beide prognoses laten een forse groei zien, variërend van 26% groei van het aantal verblijfsgasten voor de regio's in de Randstad en 45% voor de kustregio's.
- Bij de prognose van trendmatige groei is rekening gehouden met de impact van corona op korte termijn, zie ook figuren 4.4 (overnachtingen) en 4.5 (gasten), met daarin een onderscheid tussen binnenlands en buitenlands. Met name het aantal internationale gasten laat een duidelijke dip zien. Deze impact is weergegeven voor de MRA als geheel, maar zal verschillen per deelregio. Gezien het grote aandeel buitenlandse gasten in Amsterdam, zal de impact daar groter zijn dan in bijvoorbeeld Gooi en Vechtstreek.
- Het inkomend toerisme is naar verwachting in 2024 weer op het niveau van 2019. Voor het binnenlands toerisme wordt al eerder een herstel verwacht, namelijk in 2022 op het niveau van 2019. De deelregio's met een relatief groot aandeel aan buitenlandse gasten en overnachtingen zullen daarom een grotere impact van corona ervaren.

Figuur 4.4: Prognose Trendmatige groei (post-corona) overnachtingen

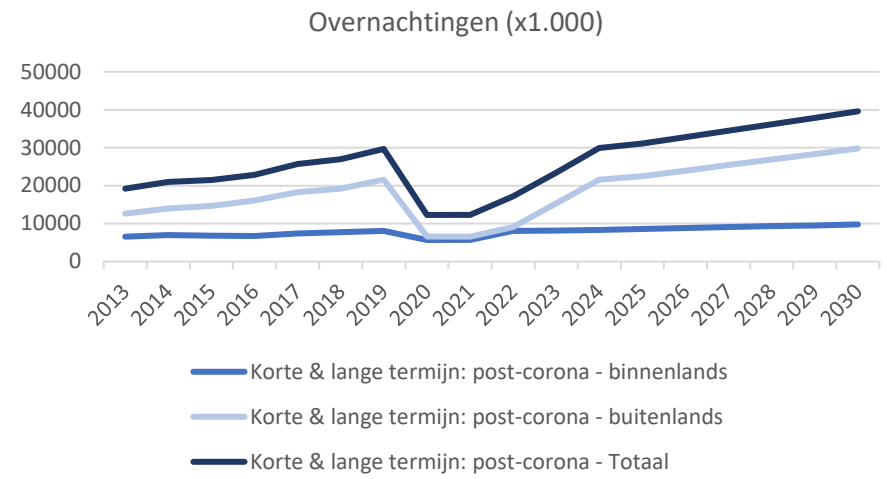

Figuur 4.5: Prognose Trendmatige groei (post-corona) gasten

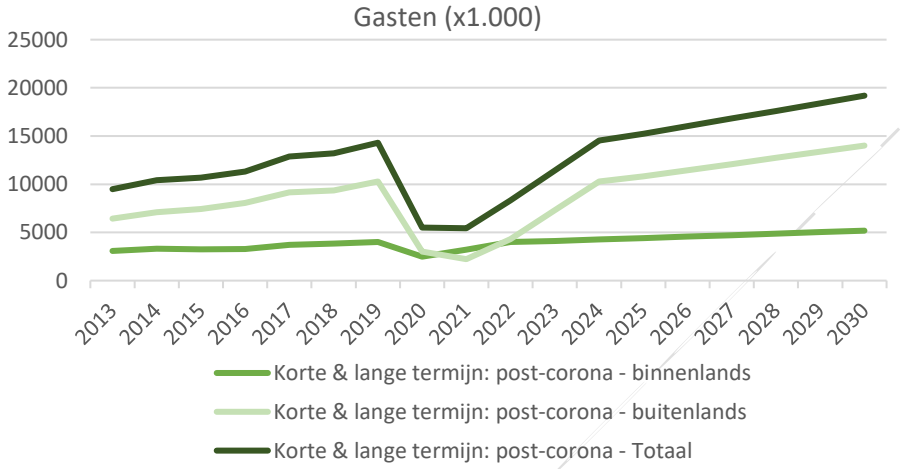

De cijfers zijn verzameld door CBS en bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd en Bureau BUITEN.

4.2.3 *Deelregio's*

De prognoses zijn daarnaast ook gemaakt voor de deelregio's in de MRA. Vanwege de beschikbaarheid van data zijn de prognoses gemaakt voor de COROP-gebieden. De COROP-gebieden komen niet één-op-één overeen met de MRA-deelregio's, zie bijlage 7 voor een overzicht welke gemeente in de MRA-deelregio tot welk COROP-gebied behoort.

Ook bestaat het COROP-gebied Groot-Amsterdam in totaal uit 13 gemeenten, waaronder Amsterdam. Echter, voor de gemeente Amsterdam is gebruikgemaakt van de bestaande prognose van OIS. De prognose voor Amsterdam is apart weergegeven en niet meegenomen in de tabellen. Omdat Amsterdam een eigen prognose heeft én omdat Amsterdam een groot aandeel heeft in het aantal gasten en overnachtingen in dit COROP-gebied, hebben we de berekening gemaakt zónder de cijfers van de gemeente Amsterdam zodat het COROP-gebied alle gemeenten behalve Amsterdam omvat. Het aantal overnachtingen van bijvoorbeeld 2013 in Amsterdam is afgehaald van het aantal overnachtingen in Groot-Amsterdam om de cijfers weer te geven voor de overige gemeenten in dit COROP-gebied. In onderstaande paragrafen zijn de prognoses Perspectief 2030 NBTC en Trendmatige groei (post-corona) voor de COROP-gebieden weergegeven in absolute aantallen en groeipercentages.

Tabel 4.5 op de volgende pagina laat de groeipercentages en absolute groei zien per deelregio voor beide prognoses. Voor de COROP-gebieden Agglomeratie Haarlem, IJmond, Gooi en Vechtstreek en Flevoland is de prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC een 'hoog' scenario en de trendmatige groei een 'laag' scenario wat betreft de toename. Voor Zaanstreek en Groot-Amsterdam is dit andersom: de trendmatige groei schetst een scenario van de hoogste groei, en de prognose op basis van Perspectief 2030 NBTC de laagste.

Tabel 4.5: Prognose absolute groei en percentages 2019-2030 per deelregio, op basis van prognose NBTC Perspectief 2030 en prognose trendmatige groei (post-corona)

COROP-gebied	Absoluut 2019 (x1.000)		Prognose Perspectief 2030 NBTC			Prognose Trendmatige groei (post-corona)			
				Absoluut 2030 (x1.000)	Groei % 2019-2030	Absoluut 2030 (x1.000)		Groei % 2019-2030	
	Gasten	Overnachtingen	Type gebied	Gasten	Gasten	Gasten	Overnachtingen	Gasten	Overnachtingen
Agglomeratie Haarlem	634	1.699	Kustregio	922	**45%**	758	2.014	**20%**	**19%**
Zaanstreek	155	344	Overig Randstad / overig Nederland	195 / 204	**26% / 32%**	785	502	**23%**	**46%**
Groot-Amsterdam (zonder gem. Amsterdam)	3.156	5.823	Overig Randstad	3.977	**26%**	4.376	8.103	**39%**	**39%**
IJmond	308	848	Kustregio	449	**45%**	339	900	**10%**	**6%**
Gooi en Vechtstreek	178	359	Overig Nederland	235	**32%**	167	344	**-6%**	**-4%**
Flevoland*	661	2.254	Overig Nederland	873	**32%**	734	2.162	**11%**	**-4%***

**) De prognose voor Flevoland, komt niet overeen met de verwachting voor Almere-Lelystad. De deelregio Almere-Lelystad zag op basis van eigen cijfers een groei in het aantal overnachtingen in de afgelopen jaren, en bij trendmatige groei zal deze toename zich voorzetten in de toekomst. Bron: NBTC Perspectief 2030 (2019) en CBS (2021). De cijfers zijn verzameld door CBS en bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd en Bureau BUITEN.*

De prognose o.b.v. het perspectief 2030 NBTC geeft weer wat de groei van het aantal gasten is op basis van de nationale toekomstverwachtingen van het toerisme tot 2030, toegepast op het aantal overnachtingen uit 2019 in het desbetreffende COROP-gebied. We zien dat met name de kustregio's met een relatief grote potentiële groei van het aantal verblijfsgasten te maken hebben, maar ook de overige regio's in Nederland krijgen naar verwachting te maken met een groei van toerisme.

De prognose o.b.v. trendmatige groei (post-corona) schetst de verwachting in de toekomst op basis van de ontwikkelingen van gasten en overnachtingen uit het verleden, rekening houdend met de impact van corona op korte termijn. Deze ontwikkeling uit het verleden hoeft geen voorbode te zijn voor de toekomstige ontwikkelingen, maar geeft wel inzicht in een mogelijk verloop.

- Op basis van de ontwikkelingen in het verleden, verwachten we de grootste groei in het COROP-gebied Zaanstreek en Groot-Amsterdam (zonder gemeente Amsterdam). Het groeipercentage is hoog, namelijk respectievelijk 46% en 39%. Dit cijfer is te verklaren doordat het aantal gasten en overnachtingen in (een deel van) de gemeenten rondom Amsterdam (COROP-gebied Zaanstreek en Groot-Amsterdam) een flinke stijging heeft doorgemaakt in de afgelopen jaren. Als deze ontwikkeling uit het verleden zich doorzet (met een dip van corona op korte termijn), dan krijgen deze deelregio's te maken met een forse groei.
- Belangrijk om te beseffen is dat dit de geprognosticeerde autonome groei weergeeft en dat deze groei niet per se ook daadwerkelijk plaatsvindt. Dit hangt o.a. af van de beschikbare capaciteit en beleid. Dit laat zien dat regie voeren op het aantal gasten en overnachtingen in

deze deelregio's belangrijk is om de groei in goede banen te leiden, bijvoorbeeld door een spreidingsbeleid.

- In Gooi en Vechtstreek zien we een afname in de prognose. Dit betekent dat het aantal overnachtingen in het verleden (deels) een daling heeft gekend. Ook hier betekent niet dat deze ontwikkeling uit het verleden een garantie is voor de toekomst.
- Het COROP-gebied Flevoland omvat de gehele provincie Flevoland. De prognose op het schaalniveau van het COROP-gebied laat op basis van de ontwikkeling het aantal overnachtingen in de provincie een daling voor de toekomst zien. Deze daling van destijds is te verklaren door ontwikkelingen in andere delen van de provincie. In de deelregio Almere-Lelystad is wat betreft het aantal overnachtingen juist een positieve trend zichtbaar (+11%). Bij het scenario "trendmatige groei" zal deze ontwikkeling zich doorzetten naar de toekomst, en wordt juist een toename van het aantal overnachtingen verwacht in de deelregio Almere-Lelystad. Deze verwachting wordt ondersteund door recent beleid zoals de Floriade en de mogelijke opening van Lelystad Airport. In de gebruikte methode voor het opstellen de prognoses, kan deze informatie niet meegenomen worden.
- Voor IJmond is het goed om te noemen dat de cijfers exclusief zeecruisepassagiers zijn. Voor IJmond is dit een belangrijke bezoekersgroep die van invloed is op de omvang. Zo is het aantal zeecruisepassagiers tussen 2013 en 2019 met 137% gestegen van ruim 64.000 naar 151.500 passagiers.[13]

In de volgende paragraaf is de prognose van Amsterdam toegelicht, gevolgd door een overzichtstabel (tabel 4.7) van de bevolkingsprognose en toeristische prognoses (per deelregio en COROP-gebied).

Amsterdam

OIS Amsterdam heeft in februari 2020 een prognose opgesteld voor het aantal bezoekers in 2025 en 2030. Hierin zijn zowel verblijfsbezoekers als dagbezoekers meegenomen. Er zijn 3 scenario's opgesteld, gebaseerd op diverse aannames en factoren die van invloed zijn op de groei. Er is rekening gehouden met o.a. de impact van nationaal, regionaal en lokaal beleid (hotelbeleid in Amsterdam, vakantieverhuurbeleid, groeiplafond van Schiphol Airport), toeristische trends en ontwikkelingen en vraag en aanbod. De verordening 'toerisme in balans' van de gemeente Amsterdam is hierin niet meegenomen. De prognose is pre-corona. De bezoekersprognose voor de impact van corona op Amsterdam in 2021-2022 schetst 3 scenario's voor de dag- en verblijfsbezoekers voor 2019-2022 (voorlopige schatting in 2022 door OIS, datum oktober 2021):

- *Laag*: afname van 42% dag- en verblijfsbezoekers tussen 2019-2022;
- *Midden*: afname van 33% dag- en verblijfsbezoekers tussen 2019-2022;
- *Hoog*: afname van 20% dag- en verblijfsbezoekers tussen 2019-2022.

De prognose voor Amsterdam met de verschillende scenario's is weergegeven in tabel 4.6 (OIS, 2020). Er wordt een groei verwacht van het aantal overnachtingen van verblijfsbezoekers tussen de 22,2% (scenario laag) tot 54,7% (scenario hoog). Dit betekent een groei van ongeveer 4,5 tot 11 miljoen extra overnachtingen in 2030. Daar bovenop wordt nog een toename van het aantal bezoekdagen van dagbezoekers verwacht van ongeveer 10% en cruisepassagiers van 65,4%.

Per type bezoeker zou dat de volgende toename betekenen:

- *Overnachtingen verblijfsbezoekers 2030*: van 25 miljoen (scenario laag) tot 31,7 miljoen (scenario hoog).
- *Bezoekdagen van dagbezoekers 2030*: van 24,8 miljoen (scenario laag) tot 25,2 miljoen (scenario hoog).
- *Cruisepassagiers in 2030*: 1,4 miljoen bezoeken door cruisepassagiers.

[13] Port of Amsterdam (2020)

In deze prognose van OIS voor Amsterdam is nog geen rekening gehouden met het recente beleid 'Verordening Toerisme in Balans' van juli 2021, waarin een grens van het aantal overnachtingen van 20 miljoen is vastgesteld.

Tabel 4.6: Aantal en groei overnachtingen en dagbezoeken in Amsterdam, volgens prognose 2018-2030, x 1.000

	Absoluut 2018	Absoluut 2030	Groei % per jaar	Groei % 2018-2030
Scenario laag				
Overnachtingen verblijfsbezoekers	20.475	25.027	1,7%	22,2%
Bezoekdagen dagbezoekers	22.718	24.802	0,7%	9,2%
Cruisepassagiers (1 bezoek)	850	1.406	4,3%	65,4%
Scenario midden				
Overnachtingen verblijfsbezoekers	20.475	28.035	2,7%	36,9%
Bezoekdagen dagbezoekers	22.718	25.202	0,9%	10,9%
Cruisepassagiers (1 bezoek)	850	1.406	4,3%	65,4%
Scenario hoog				
Overnachtingen verblijfsbezoekers	20.475	31.665	3,7%	54,7%
Bezoekdagen dagbezoekers	22.718	25.202	0,9%	10,9%
Cruisepassagiers (1 bezoek)	850	1.406	4,3%	65,4%

Tabel 4.7: Overzichtstabel groeipercentages inwoners en toerisme per deelregio en COROP-gebied
*De deelregio Amsterdam is apart genoemd gezien de eigen prognose voor toerisme

Prognose inwoners –		*Prognoses toerisme – groeipercentage 2030 t.o.v. 2019*				
	% groei 2019-2030		Prognose Perspectief 2030 NBTC	Prognose Trendmatige groei (post-corona)		
Deelregio	Inwoners	COROP-gebied	Gasten	Overnachtingen	Gasten	*Duiding prognose toerisme trendmatige groei*
Zuid-Kennemerland	6,6%	***Agglomeratie Haarlem***	45%	19%	20%	Kan zowel een onderschatting als een overschatting zijn.
Zaanstreek-Waterland	6,7%	***Zaanstreek***	26% - 32%	46%	23%	Deze prognose kan **zowel een overschatting als onderschatting** zijn. Een overschatting omdat het gebaseerd is op groei uit het verleden of een onderschatting vanwege de mogelijke overloop uit Amsterdam.
Amstelland-Meerlanden	12,8%	***Groot-Amsterdam (zonder gem. Amsterdam)***	26%	39%	39%	Kan zowel een onderschatting als een overschatting zijn.
IJmond	3,3%	***IJmond***	45%	6%	10%	Waarschijnlijk is dit een **onderschatting**: de cruisepassagiers (niet inbegrepen in de dataset) kende in IJmond een forse groei (pre-corona). Dit komt daarom nog boven op de huidige groeipercentages.
Gooi en Vechtstreek	7,9%	***Gooi en Vechtstreek***	32%	-4%	-6%	Kan zowel een onderschatting als een overschatting zijn
Almere-Lelystad	18,8%	***Flevoland***	32%	-4%	11%	**Deze prognose geeft een onderschatting:** de dataset betreft het gehele COROP-gebied. Volgens de gemeenten Almere-Lelystad kent de deelregio een groei van overnachtingen over de afgelopen jaren, en beïnvloeden de overige gemeenten uit dit COROP-gebied de trendlijn, en daarmee de prognose, in negatieve zin.
MRA Totaal	**10,8%**	**MRA Totaal**	**26% – 45%**	**33%**	**34%**	
Deelregio	**Inwoners**	**Deelregio**	**Scenario laag Amsterdam** Overnachtingen	**Scenario midden Amsterdam** Overnachtingen	**Scenario hoog Amsterdam** Overnachtingen	**Deze prognose geeft mogelijk een overschatting** vanwege de recente vastgestelde verordening 'Toerisme in Balans'. Hierin is vastgesteld dat gemeentelijk beleid eraan moet bijdragen dat het aantal overnachtingen binnen de bandbreedte van 10 tot 20 miljoen overnachtingen blijft.
Amsterdam*	12,2%	***Amsterdam****	*22,2%*	*36,9%*	*36,9%*	

4.3 *Conclusies toekomstige situatie toeristisch-recreatieve omvang*

Conclusies MRA

1. De omvang van het aantal recreanten en toeristen zal in 2030 fors zijn toegenomen. De groeiende bevolking in de MRA gaat gepaard met een toename van 60 miljoen recreatieve en vrijetijdsactiviteiten. Tegelijkertijd wordt er een groei van het toerisme in de MRA verwacht (+10 miljoen overnachtingen).
2. De toeristisch-recreatieve groei legt in toenemende mate een druk op de beschikbare ruimte. In hoofdstuk 5 staan aandachtspunten die gepaard gaan met een omvangrijke toeristisch-recreatieve sector. Het belang hiervan zal – gezien de prognoses – alleen maar toenemen. Belangrijk is de al bestaande knelpunten aan te pakken met het oog op de groei en mogelijke nieuwe knelpunten voor te zijn voordat deze groei gerealiseerd is. De ervaring leert dat, bij ongewijzigd aanbod en groei van de vraag, de groei plaatsvindt op de plekken waar nu al bezoekers komen. De reeds populaire plekken worden drukker.

Regie op groei

- De toename van inwoners, recreatie en toerisme vraagt om regie op de ontwikkeling van nieuw en het beheer van bestaand toeristisch-recreatief aanbod. In hoofdstuk 6 gaan we hier verder op in.
- De prognoses van toerisme houden geen rekening met beleid en beschikbare capaciteit om de groei op te vangen. Bij het accommodatiebeleid is het belangrijk om rekening te houden met de planvoorraad en plancapaciteit. De beschikbare informatie over planvoorraad moet, mede vanwege corona, geactualiseerd worden. Actuele informatie over de voorraad en harde en zachte plannen zijn een belangrijke factor in beleid voor accommodaties. Het is daarom zinvol de plancapaciteit en -voorraad MRA-breed te actualiseren.

Conclusies deelregio's

- **Almere-Lelystad** en **Gooi en Vechtstreek** krijgen voornamelijk te maken met een toename van het aantal inwoners (en dus van recreatie). Voor toerisme geldt voor beide regio's dat volgens de landelijke verwachting (Perspectief 2030 NBTC) een groei van 32% zal plaatsvinden tussen 2019 en 2030. De prognose o.b.v. trendmatige groei (post-corona) laat echter een daling zien van het toerisme in Gooi en Vechtstreek en Flevoland. Voor Almere-Lelystad ligt dit anders: de deelregio Almere-Lelystad zag een groei in het aantal overnachtingen in de afgelopen jaren, en bij trendmatige groei zal deze toename zich voorzetten in de toekomst. De COROP-cijfers voor Flevoland verkleurt het beeld voor deze deelregio. Gemeenten in beide regio's spannen zich in om groei te stimuleren. Met deze inspanningen en de verwachting dat het toerisme landelijk gezien een groei zal doormaken, kan verwacht worden dat de toekomst een groei laat zien, waardoor de prognose een onderschatting geeft.
- De verwachte ontwikkeling van zowel het aantal inwoners als toeristen is relatief groot in **Amstelland-Meerlanden** (behorend tot COROP-gebied Groot-Amsterdam). In deze deelregio zal de omvang naar verwachting toenemen. Hetzelfde geldt voor **Amsterdam**. Hier groeit het aantal inwoners ook sterk en is de verwachting dat het aantal verblijfsbezoekers tussen de 22% en 37% groeit tot 2030. Echter, het recente beleid (verordening 'Stad in Balans') met een bandbreedte van 10 tot 20 miljoen overnachtingen, is niet meegenomen in deze prognose. In zowel de hoge als lage scenario's van de prognose voor Amsterdam zal het aantal overnachtingen groeien tot boven de 20 miljoen.
- Voor **Zaanstreek-Waterland** geldt ook dat naar verwachting recreatie en toerisme zullen groeien. In deze regio is met name de verwachte groei van toerisme relatief groot op basis van trendmatige groei.
- Ook in **Zuid-Kennemerland** wordt een groei van het toerisme en inwoners verwacht, al is de verwachting op basis van de ontwikkelingen in het verleden minder sterk dan bijvoorbeeld Amsterdam, Zaanstreek-

Waterland en Amstelland-Meerlanden. Wel is de verwachting van het NBTC (Perspectief 2030) dat kustregio's de sterkste groei zullen doormaken. Ook het inwoneraantal zal groeien, maar niet zo sterk als in een aantal andere deelregio's.

- Voor **IJmond** wordt een relatief lage bevolkingsgroei verwacht en een relatief geringe groei van toerisme, op basis van trendmatige groei. Hier zijn de cruisepassagiers niet in meegerekend. Het aantal cruisepassagiers van IJmuiden kent een toename van 137% tussen 2013 en 2019. Dit, en de verwachte toename van toerisme voor de kustregio's, zal van invloed zijn op de ontwikkeling van toerisme.

Kortom, de deelregio's waarin de omvang van recreatie en/of toerisme momenteel al relatief hoog is binnen de MRA, krijgen naar verwachting te maken met een groei van inwoners en verblijfsbezoekers. Daarnaast laat de prognose o.b.v. het Perspectief 2030 een groei zien in alle regio's en is deze groei het grootst in de kustregio's. In tabel 4.8 hebben we de conclusies per deelregio opgenomen.

Overige conclusies

- Uit de omvang van vervoer (paragraaf 3.3) blijkt dat er sprake is van piekdrukte langs de kust met mooi weer in de zomer. Een toename van de omvang van toerisme en recreatie in de kustregio's heeft daarbij naar alle waarschijnlijkheid ook effect op de omvang van vrijetijdsmobiliteit.
- Daarnaast is het belangrijk om te beseffen dat inwoners en toeristen ook buiten de deelregio waarin zij wonen/ overnachten zullen recreëren. De sterke groei van het aantal inwoners in bijvoorbeeld Amsterdam kan daardoor leiden tot een grotere recreatieve druk in Zaanstreek-Waterland, de kustregio's en Gooi en Vechtstreek. Anderzijds kan een toename van het aantal verblijfsbezoekers in bijvoorbeeld Almere-Lelystad bijdragen aan groei van dagbezoek in Amsterdam.
- Tot slot zijn er nog andere bezoekersgroepen die de omvang beïnvloeden, namelijk de al eerdergenoemde cruisepassagiers en dagbezoekers elders uit Nederland of bijvoorbeeld verblijfsbezoekers in de MRA die een bezoek brengen aan een andere deelregio.
- Waar de groei exact gaat landen is hierdoor niet bekend, omdat dit sterk afhangt van hoe bezoekersstromen zich gaan bewegen binnen de MRA. Maar we verwachten dat met name de regio's waarin de bevolkingsgroei groot is het aantal vrijetijdsactiviteiten gaat toenemen en druk bezochte plekken (bij ongewijzigd aanbod) drukker worden, zie punt 1 en 2 onder conclusies MRA op de vorige pagina.

Tabel 4.8: Conclusies prognoses 2030 per deelregio

Deelregio	Prognose recreatie	Prognose toerisme
Flevoland / Almere-Lelystad	Forse toename inwoners (recreatie)	• **Scenario hoog:** volgens de landelijke toekomstverwachting (Perspectief 2030 NBTC) wordt een groei verwacht van 32% in 2030 t.o.v. 2019. • **Scenario laag:** afname overnachtingen en geringe groei van gasten o.b.v. trendmatige groei (ontwikkelingen in het verleden). *NB Dit is gebaseerd op cijfers van COROP-gebied van geheel Flevoland. Scenario laag geeft daarom een onderschatting weer.*
Amstelland-Meerlanden	Relatief sterke toename aantal inwoners (recreatie)	• **Scenario hoog:** sterke toename o.b.v. trendmatige groei (ontwikkelingen in het verleden). • **Scenario laag:** volgens landelijke toekomstverwachting (Perspectief 2030 NBTC) groei van toerisme in de Randstad, maar minder sterk dan de trendmatige groei.
Amsterdam	Relatief grote toename aantal inwoners (recreatie)	• Toename toerisme verwacht (verschillende scenario's), maar de Verordening 'toerisme in balans' gaat uit van een bandbreedte van 10 tot 20 miljoen overnachtingen, wat een daling betekent ten opzichte van 2019. *De prognoses geven daarom mogelijke een overschatting weer.*
Gooi en Vechtstreek	Toename inwoners (recreatie)	• **Scenario hoog:** landelijk gezien wordt een groei verwacht van 32% in 2030 t.o.v. 2019 (Perspectief 2030). • **Scenario laag:** afname toerisme o.b.v. trendmatige groei (ontwikkelingen in het verleden).
IJmond	Relatief geringe groei inwoners (recreatie)	• **Scenario hoog:** verwachting van groei van toerisme in kustregio's (45%) o.b.v. Perspectief 2030 NBTC. • **Scenario laag:** relatief geringe groei toerisme o.b.v. trendmatige groei (ontwikkelingen in het verleden). • *Daarnaast is er sprake van een sterke toename van zeecruisepassagiers in IJmond. Scenario laag geeft daarom een onderschatting weer.*
Zaanstreek-Waterland	Toename inwoners (recreatie)	• **Scenario hoog:** sterke toename o.b.v. trendmatige groei (ontwikkelingen in het verleden). • **Scenario laag:** volgens landelijke toekomstverwachting (Perspectief 2030 NBTC) groei van toerisme in de Randstad, maar minder sterk dan de trendmatige groei.
Zuid-Kennemerland	Toename inwoners (recreatie)	• **Scenario hoog:** verwachting van groei van toerisme in kustregio's (45%) o.b.v. Perspectief 2030 NBTC. • **Scenario laag:** groei toerisme verwacht o.b.v. trendmatige groei (ontwikkelingen in het verleden), maar de trendmatige groei is minder sterk dan de verwachte stijging voor kustregio's.

5. Draagkracht van de bestemming MRA

5.1 *Regie op toeristisch-recreatieve ontwikkeling*

5.1.1 *Toerisme en recreatie in de MRA dragen bij aan leefbaarheid*

Toerisme en recreatie zijn waardevol voor de MRA. Naast inkomsten en werkgelegenheid, zorgen bezoekers voor levendigheid en een hoog voorzieningenniveau. Toerisme en recreatie zijn onlosmakelijk verbonden met onze huidige maatschappij, waarin we er zo nu en dan graag op uittrekken, rust zoeken of juist inspanning en vertier.[14]

De bijdrage van recreatie en toerisme aan de regionale economie is in cijfers uit te drukken. De sector telt ruim 140.000 banen in de MRA en vertegenwoordigt daarmee bijna 10% van de regionale werkgelegenheid. Ter vergelijking, in Nederland bedraagt het aandeel in de sector recreatie en toerisme 7%. De sector is in de MRA dus relatief sterk vertegenwoordigd; ongeveer 23% van de Nederlandse R&T-banen bevinden zich in de MRA tegenover 17% van de totale werkgelegenheid.[15]

De relatief grote omvang van toerisme en recreatie in de MRA, gaat samen met een prettig woonklimaat. Uit het onderzoek 'Wonen in de Metropoolregio Amsterdam' komt naar voren dat bewoners gemiddeld een ruime voldoende geven (7,9) voor de tevredenheid met hun buurt. Uit onderzoek van Bureau Louter en Elsevier blijkt dat de gemeenten in de MRA aantrekkelijke woongemeenten zijn. Van de 355 Nederlandse gemeenten eindigen de gemeenten in de MRA gemiddeld op plaats 119. Vijftien MRA-gemeenten hebben een plaats in de top-100, een aantal gemeenten staat lager in deze ranglijst woonaantrekkelijkheid (onder meer Almere, Purmerend, Haarlemmermeer, Lelystad, Zaanstad en Uithoorn).

Dat toerisme en recreatie over het geheel genomen samengaan met een fijn woonklimaat, wil niet zeggen dat toerisme en recreatie overal optimaal bijdragen aan de leefomgeving. Toerisme en recreatie kunnen ook nadelige invloed hebben op de leefomgeving, of er worden kansen gemist en recreatie en toerisme dragen te weinig bij aan de leefomgeving. Dit wordt treffend weergegeven in de infographic van de RLI uit het eerder genoemde rapport "Waardevol Toerisme" (2019).

Daarnaast is de optimale balans tussen toerisme en recreatie en de leefomgeving geen vaststaand gegeven. De coronapandemie laat dit zien, ook veranderen de vrijetijdsbehoeften continu en vragen gasten om eigentijdse concepten en voorzieningen. Hierop blijven inspelen is een uitdaging en vraagt om constante aandacht en inspanningen van ondernemers, overheden en andere toeristische organisaties.

5.1.2 *Meer aandacht voor draagkracht om duurzaam te blijven groeien*

De prognoses zijn voor de MRA van dien aard dat er sterke groei wordt verwacht; zowel van bezoekers als van eigen inwoners. Dit vraagt om een proactieve houding en regie op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingen. Enerzijds om te sturen op het verzilveren van kansen van groeiende vrijetijdssector. Voor enkele deelregio's kan op die manier ook de leefbaarheid verbeteren. Anderzijds om te sturen op het voorkomen van negatieve gevolgen van toerisme op de leefbaarheid en leefomgeving. In dit hoofdstuk staat daarom het onderwerp draagkracht van de bestemming MRA centraal. Onder draagkracht verstaan we '*het vermogen van een bepaalde bestemming om bezoekers (recreanten of toeristen) te ontvangen, zonder dat negatieve gevolgen optreden.*'

[14] Bron: Waardevol Toerisme, onze leefomgeving verdient het. Raad voor leefomgeving en infrastructuur (2019)

[15] LISA (2020)

5.2 *Draagkracht van de bestemming MRA*

Zoals gezegd, het begrip draagkracht heeft met het verschijnen van het RLI-advies een nieuwe impuls gekregen. In figuur 5.1 op de volgende pagina staat de relatie van toerisme en de leefomgeving weergegeven. Uit het figuur blijkt dat toerisme zich uitstrekt over diverse onderdelen van de leefomgeving, zowel sociaal (leefbaarheid) als fysiek: een integrale benadering. Ook blijkt dat de relatie toerisme en de leefomgeving verschillende stadia kent van onderbenutting en balans tot piekbelasting en structurele belasting met overlast tot gevolg.

De aanleiding voor dit onderzoek is om te kijken welke actuele aandachtspunten rondom balans een plek mogen krijgen in de strategische agenda van de MRA. In dit hoofdstuk staan twee analyses centraal die inzicht geven in hoe invulling gegeven kan worden aan het begrip draagkracht voor de MRA:

- Analyse van draagkracht van de leefomgeving, zie paragraaf 5.3 en bijlage 9.
- Analyse beleidsmatige aandacht voor draagkracht (peildatum najaar 2021), zie paragraaf 5.4.

Figuur 5.1: Beoordeling effecten toerisme op de leefomgeving en samenleving (Rli, 2019)

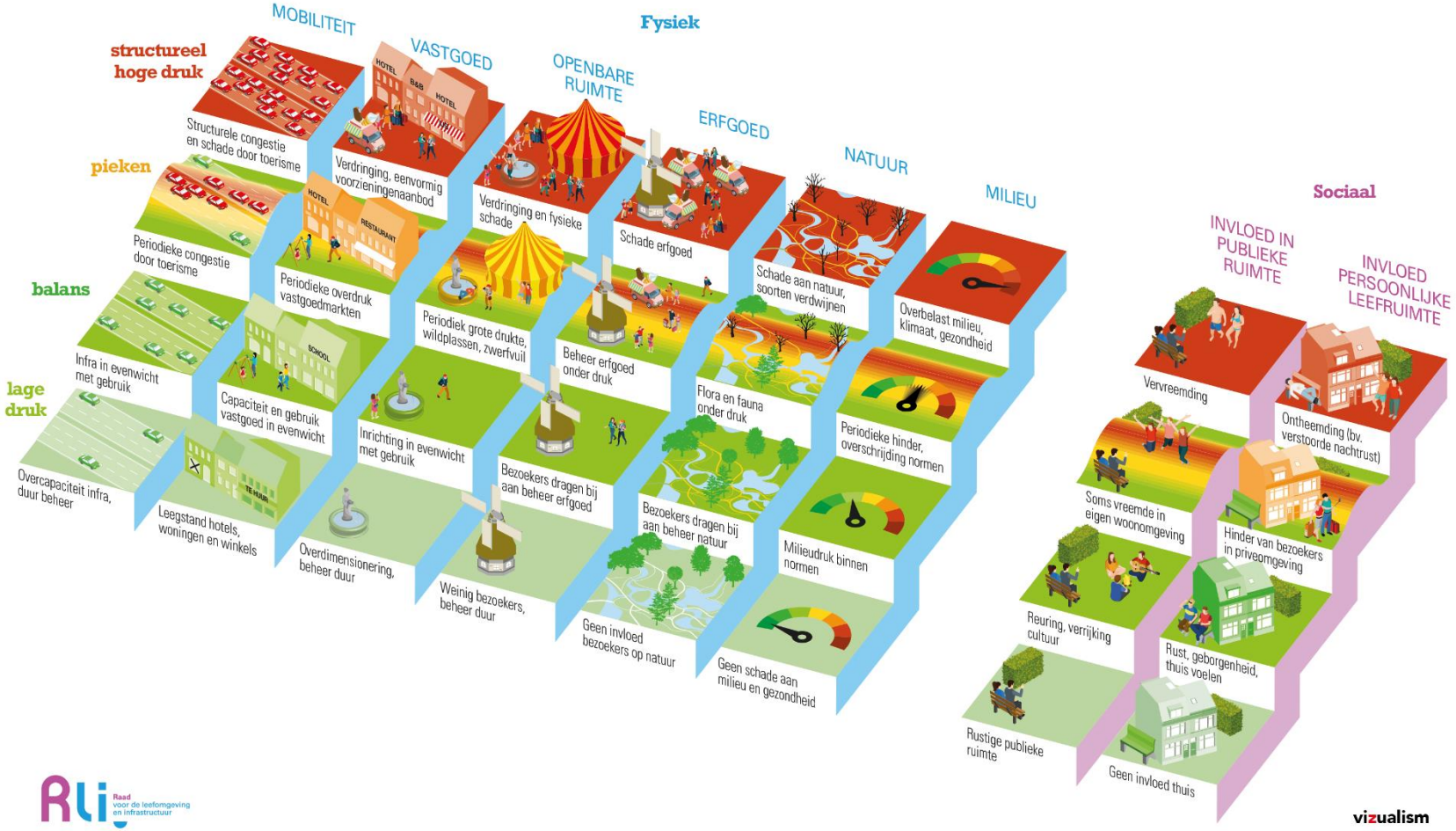

5.3 *Analyses draagkracht leefomgeving*

De aandachtspunten voor de leefomgeving voor de verschillende deelregio's binnen de MRA zijn op twee manieren in beeld gebracht:

a. Met een feitelijke analyse van draagkracht, gebaseerd op verschillende indicatoren per domein;
b. Door de consultatie van stakeholders tijdens een zogenoemde gebiedstafel per deelregio, waarbij de draagkracht per domein is beoordeeld.

De resultaten van deze analyses staan beschreven in bijlage 9. In deze paragraaf staan de belangrijkste conclusies op basis van die twee 'draagkrachtanalyses', zie tabel 5.1. Dit overzicht is een interpretatie (oordeel) van de in bijlage 9 beschreven resultaten door de bureaus.

5.3.1 *Conclusies op MRA schaal*

1. **Leefbaarheid is (ruim) voldoende**. Uit de feitelijke onderzoeksgegevens blijkt dat (op gemeenteschaal) de leefbaarheid in de MRA met (ruim) voldoende cijfers wordt gewaardeerd. Inwoners zijn tevreden en ervaren weinig overlast van bezoekers. Er is weinig leegstand van winkels. In de gebiedstafels is de leefbaarheid overall gezien ook (erg) gunstig beoordeeld. Er is bewustzijn dat toerisme en recreatie hier een bijdrage aanleveren. Ook is het ook zichtbaar geworden dat de meeste gemeenten zich naar de toekomst toe willen blijven profileren richting bezoekers om de kansen van toerisme en recreatie te benutten.
2. **Openbare ruimte.** Aandachtspunt is de vervuiling (zwerfvuil) van de openbare ruimte of andere vormen van overlast van bezoekers in de openbare ruimte (ongepast gedrag etc.). Vervuiling van de openbare ruimte wordt zowel in de feitelijke analyse als bij de gebiedstafels beoordeeld als 'aandachtspunt op bepaalde plekken of momenten'. De indicatoren in relatie tot de openbare ruimte scoren iets lager in de meer stedelijke gemeenten. Overlast van bezoekers komt vooral op plekken voor waar toeristisch-recreatieve hotspots aanwezig zijn. Voorbeelden zijn: Amsterdam, Haarlem, Zaanstad, Beverwijk, Volendam en Marken.
3. **Druk op natuur door recreatie**. De druk op de natuur- en recreatiegebieden door recreatie (vooral inwoners, in mindere mate toeristen) is over de hele MRA groot. Dat is zichtbaar vanuit zowel de feitelijke analyse als de gebiedstafels. Vanuit de gebiedstafels is het oordeel dat het vooral gaat om aandachtspunten die te maken hebben met pieken op sommige plekken of momenten. Vanuit de feitelijke analyse is het beeld structureler en zorgelijker van aard en dit is een belangrijk aandachtspunt. Dit blijkt uit 'berekende tekorten' aan (wandel)gebieden in de nabijheid van inwoners. Maar ook uit een consultatie van experts. Terreinbeherende organisaties geven namelijk aan dat de drukte de laatste jaren enorm is toegenomen en dat dit sterke negatieve effecten heeft op de natuurwaarden en de bezoekersbeleving. Corona heeft dit beeld mogelijk extra versterkt.
4. **Mobiliteit vraagt nader onderzoek**. Uit de gebiedstafels blijkt dat mobiliteit een belangrijk aandachtspunt is bij bestemmingsontwikkeling. Er zijn echter onvoldoende feitelijke gegevens voorhanden om de draagkracht van infrastructuur te bepalen en vele factoren (dus niet alleen vrije tijd) bepalen de omvang en het tijdstip van het aantal verplaatsingen. Dit vraagt daarom om nader onderzoek, om enerzijds filevorming en parkeerdrukte te voorkomen, maar ook om duurzame mobiliteit naar de toekomst te stimuleren.
5. **Erfgoed en cultuur zijn een kans**. Vanuit de gebiedstafels is breed door de MRA het signaal opgevangen dat erfgoed en cultuur dé kans zijn om het profiel van de verschillende (deel)bestemmingen verder te ontwikkelen. Dit kan door het open te stellen en toeristisch-recreatief (passend) beleefbaar te maken, onder andere door routenetwerken.
6. **Vastgoed.** Hier is het op basis van de huidige gegevens over draagkracht niet mogelijk een eenduidige relatie met toerisme te leggen. De woningmarkt is onderhevig aan veel factoren die de verkoopprijs van woningen bepalen. Toeristische verhuur is hiervan één factor die hierop mede van invloed kan zijn.

Tabel 5.1: Oordeel draagkracht per domein feitelijke analyse en gebiedstafels

Domein	Oordeel feitelijke analyse	Oordeel gebiedstafels
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)		
Openbare ruimte		
Natuur		
Mobiliteit		
Erfgoed		
Vastgoed		

Legenda	
	Geen oordeel: er zijn geen bronnen/analyse op basis waarvan een oordeel gemaakt kan worden over draagkracht.
	Onderdruk: er is behoefte aan meer bezoekers om ook een positieve bijdrage te leveren.
	Balans: de omvang van toerisme en recreatie is in balans met de leefomgeving, er zijn ook kansen voor ontwikkeling.
	Aandachtspunten draagkracht: in het merendeel van de gemeenten/deelregio's zijn aandachtspunten (pieken) met draagkracht.
	Aandachtspunten balans: er is over het algemeen sprake van onvoldoende draagkracht. Er doen zich duidelijke knelpunten voor. Deze kunnen zowel van structurele aard zijn of op bepaalde piekmomenten spelen.

5.3.2 *Conclusies vergelijking deelregio's*

In deze paragraaf staan de conclusies op het schaalniveau van de deelregio's centraal. Dit betreft een vergelijking van de geanalyseerde data (feitelijke analyse). Hiermee kan nog beter worden ingezoomd op thema's die per deelregio of gemeentelijk de aandacht vragen. We maken hierbij onderscheid in draagkracht van de stedelijke omgeving en het buitengebied (natuur en groene ruimte). Voor de achtergronden van de analyse, zie bijlage 9.

Stedelijk gebied

Onder het stedelijk gebied verstaan we de volgende elementen van de leefomgeving: leefbaarheid (sociaaleconomisch), openbare ruimte en vastgoed (woningmarkt). Voor de analyse van het stedelijk gebied hechten we eraan te zeggen dat het om een analyse gaat, waarvan de waarde ***indicatief*** is. Dit heeft te maken met onderstaande connotaties:

a. De kwalificaties laag of hoog die hierna worden weergegeven zijn ten opzichte van het gemiddelde. In absolute zin kan de kwalificatie dus gunstig zijn (zoals bij leefbaarheid).
b. De tweede connotatie is dat de relatie met toerisme vaak niet eenduidig is, het ontbreekt bijv. aan een inwonersonderzoek. De resultaten mogen dus primair als vertrekpunt worden gezien, waarmee rekening gehouden kan worden bij toeristisch-recreatieve ontwikkeling (draagkracht uitgangspositie).

De resultaten van stedelijke draagkracht staat hieronder weergegeven:

- Gooi en Vechtstreek, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland hebben de hoogste draagkracht uitgangspositie. Hier zijn de leefbaarheid, overlast in de openbare ruimte en de woningmarkt als meest gunstig beoordeeld in vergelijking met andere deelregio's.
- Amsterdam en Almere – Lelystad hebben relatief gezien de laagste draagkrachtscore, qua leefbaarheid, openbare ruimte en vastgoed.
- Amstelland-Meerlanden en IJmond krijgen in deze vergelijking een gemiddelde score voor de draagkracht uitgangspositie.

Buitengebied: natuur en landschap

Onder het buitengebied verstaan we de natuur- en recreatiegebieden. Maar ook het landelijk gebied dat recreatief gebruikt wordt, bijvoorbeeld om te wandelen en fietsen. Dit betreft vooral het recreatief gebruik door inwoners.

De resultaten van de draagkracht van het buitengebied staat hieronder weergegeven:

- Alle deelregio's kennen een tekort aan opvangcapaciteit voor recreanten. Ook is in alle regio's de stijging van de drukte 'aanzienlijk' of 'groot', met overlast tot gevolg voor natuur en bezoekers (op dit laatste punt zijn voor Almere-Lelystad geen gegevens bekend).
- De gemeente Amsterdam heeft de laagste score voor de draagkracht van natuur- en recreatiegebieden. Daar is de opvangcapaciteit overschreden (fors tekort) en ook relatief veel overlast. Dit is verklaarbaar omdat de gemeente Amsterdam weinig natuurgebieden kent. Ook de deelregio's Gooi en Vechtstreek en Amstelland-Meerlanden hebben een relatief lage draagkrachtscore. Voor Gooi en Vechtstreek is het opvallend dat daar een grote stijging van drukte is, terwijl het tekort aan opvangcapaciteit relatief gering is. Dit kan mogelijk verklaard worden doordat Gooi en Vechtstreek een behoorlijk aantal recreanten van buiten de regio trekt.
- IJmond heeft samen met Zaanstreek-Waterland relatief gezien de minste tekorten aan opvangcapaciteit en minste stijging van de drukte.
- Zuid-Kennemerland heeft een gemiddelde draagkrachtscore. Hierboven op komen echter de bezoekers van buiten de regio die komen voor strand, duinen en kust.

5.4 *Draagkracht beleidsmatig*

5.4.1 *Indicatoren beleidsmatige aandacht*

In hoeverre wordt in het huidige beleid ingespeeld op de uitdagingen voor de toekomst? In tabel 5.2 staat per gemeente in de MRA weergegeven hoe de stand van zaken is op de volgende vier vragen:

1. Ontwikkelruimte: er is (nog) sprake van ontwikkelruimte voor toerisme en recreatie.
2. Sentiment ontwikkelruimte: wat is de gemeentelijke attitude ten aanzien van toerisme en recreatie in het collegeakkoord? Worden er kansen en/of ontwikkelruimte gezien voor toerisme en recreatie en wordt dit op positieve, negatieve of op neutrale wijze beschreven?
3. Sturing op balans: er is toeristisch-recreatief beleid aanwezig met daarin aandacht voor sturing op balans.
4. Beleid: er is toeristisch-recreatief beleid aanwezig met daarin concrete doelen die ingaan op de kwantitatieve component van bestemmingsontwikkeling: groei, mindering en/of spreiding van toerisme en recreatie.

De indicatoren ontwikkelruimte (1) en sturing op balans (3) zijn gebaseerd op een enquête die onder gemeenten is gehouden. Er is gevraagd of en in welke mate er wat hen betreft sprake is van ontwikkelruimte voor toerisme en recreatie. Ook is gevraagd of er al wordt gestuurd op balans en hoe die sturing is belegd in beleid en/of uitvoering. De data voor beleid (4) en sentiment (2) zijn gebaseerd op deskresearch en een beoordeling daarvan door de onderzoeksbureaus. Voor beleid is gekeken naar de opgestelde doelen voor toerisme en recreatie in toeristisch-recreatief beleid: zijn er doelen opgesteld die ingaan op groei of mindering van toerisme en recreatie en is er aandacht voor spreiding? Voor de indicator sentiment is onderzocht hoe de houding is ten aanzien van toerisme en recreatie in de college-akkoorden. Er is onderscheid gemaakt in positieve, genuanceerde, negatieve of geen (ontbrekende) houding. Om de resultaten vergelijkbaar te maken is gebruik gemaakt van scores, waarbij een 1 staat voor een lage (ongunstige, ontkennende) score op de betreffende indicator. Een 5 is een hoge (gunstige, bevestigende) score. In bijlage 6 is een uitgebreide beschrijving van de werkwijze opgenomen.

Tabel 5.2: Resultaten beleidsmatige aandacht per gemeente

		Beleidsmatig					
Deelregio	**Gemeente**	***Ontwikkel-ruimte toerisme***	***Bestuurlijk sentiment***	***Sturing op balans***	***Beleid***	**Totaal**	**Gem**
Amstelland-Meerlanden	Amstelveen	3	3	1	1	8	2,0
Amstelland-Meerlanden	Diemen	3	3	1	1	8	2,0
Zaanstreek-Waterland	Landsmeer	3	3	1	1	8	2,0
Amstelland-Meerlanden	Uithoorn	3	4	1	1	9	2,3
Zuid-Kennemerland	Heemstede	5	3	1	1	10	2,5
Zaanstreek-Waterland	Oostzaan	3	3	1	3	10	2,5
IJmond	Beverwijk	5	3	1	1	10	2,5
Gooi en Vechtstreek	Hilversum	5	3	1	1	10	2,5
IJmond	Heemskerk	5	4	1	1	11	2,8
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	3	5	1	3	12	3,0
IJmond	Velsen	3	5	1	3	12	3,0
Gooi en Vechtstreek	Laren	3	3	5	1	12	3,0
Gooi en Vechtstreek	Wijdemeren	5	4	1	2	12	3,0
Gooi en Vechtstreek	Huizen	5	4	1	3	13	3,3
Amsterdam	Amsterdam	1	3	5	4	13	3,3
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	3	4	5	1	13	3,3
Amstelland-Meerlanden	Ouder-Amstel	5	3	5	1	14	3,5
Zaanstreek-Waterland	Beemster	3	5	1	5	14	3,5
Zaanstreek-Waterland	Waterland	3	3	5	3	14	3,5
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	3	4	5	2	14	3,5
Almere-Lelystad	Almere	5	5	1	3	14	3,5
Gooi en Vechtstreek	Weesp	5	3	5	2	15	3,8
Zuid-Kennemerland	Haarlem	3	4	5	4	16	4,0
Zuid-Kennemerland	Zandvoort	5	5	1	5	16	4,0
Almere-Lelystad	Lelystad	5	5	1	5	16	4,0
Zaanstreek-Waterland	Purmerend	5	5	1	5	16	4,0
Zaanstreek-Waterland	Wormerland	5	5	1	5	16	4,0
Zaanstreek-Waterland	Edam-Volendam	3	4	5	5	17	4,3
Gooi en Vechtstreek	Gooise Meren	5	4	5	3	17	4,3
Zaanstreek-Waterland	Zaanstad	3	5	5	5	18	4,5
Amstelland-Meerlanden	Haarlemmermeer	5	5	5	3	18	4,5

5.4.2 *Resultaten beleidsmatige aandacht*

Hieronder staan de resultaten voor de aandacht voor draagkracht in het beleid in gemeenten in de MRA:

- **Ontwikkelruimte**: In ongeveer de helft van de gemeenten (15 van de 31) wordt aangegeven dat er sprake is van ontwikkelruimte voor toerisme en dat de draagkracht (nog) nergens overschreden wordt. Deze gemeenten krijgen de score 5. 15 gemeenten geven aan dat er beperkt ontwikkelruimte aanwezig is en dat de draagkracht op sommige momenten of locaties overschreden wordt. Dit is het geval in de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Uithoorn, Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Zaanstad, Velsen, Blaricum en Laren. Deze gemeenten krijgen de score 3. Amsterdam is de enige gemeente die aangeeft dat er geen ontwikkelruimte meer is voor toerisme, waarbij de draagkracht nu al overschreden wordt en de negatieve effecten zichtbaar en omvangrijk zijn (score 1).
- **Sentiment**: De gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer, Purmerend, Wormerland, Zaanstad, Velsen, Beemster, Zandvoort, Almere en Lelystad scoren allen het hoogste. In deze gemeenten is er in het collegeakkoord een positieve houding naar toerisme en recreatie en wordt de sector als kansrijk gezien. Een hoge score voor sentiment kan een indicator zijn dat er in deze gemeenten nog ontwikkelruimte is en geen grote uitdagingen zijn op het gebied van leefbaarheid door toerisme en recreatie. 12 van de 31 gemeenten hebben een genuanceerde houding ten aanzien van toerisme en recreatie. Bij een genuanceerde houding blijkt uit de stukken dat er bijvoorbeeld kansen worden gezien voor toerisme en recreatie, maar dat er tegelijkertijd aandacht is voor eventuele negatieve impact op bewoners of natuur of weerstand die dat bij hen kan oproepen. Duurzame groei en leefbaarheid voor inwoners zijn in dit geval thema's die aandacht krijgen in de collegeakkoorden.
- **Sturen op balans**: In 12 van de 31 gemeenten is op dit moment beleid gericht op het 'sturen op balans' van toerisme en recreatie en de leefomgeving. Dit geldt voor Amsterdam, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Edam-Volendam, Waterland, Zaanstad, Blaricum, Gooise Meren, Laren en Weesp. Deze gemeenten krijgen de score 5. De overige 18 gemeenten, waar is aangegeven dat er op dit moment geen beleid is dat is gericht op het sturen op balans, krijgen de draagkrachtscore 1.
- **Beleid**: In acht gemeenten is de score voor het onderdeel beleid hoog. Er zijn in deze gemeenten duidelijke doelen opgesteld die ingaan op de groei of mindering en spreiding van toerisme en recreatie. 11 gemeenten scoren de laagste draagkrachtscore (1). Er zijn in die gemeenten geen doelen bekend ten aanzien van groei, mindering of spreiding van toerisme en recreatie.

5.4.3 *Resultaten beleidsmatige aandacht regio's*

In tabel 5.3 staan de draagkrachtscores weergegeven per deelregio. Deze scores zijn gemiddelden van de scores van gemeenten in de betreffende deelregio. Hierdoor zijn de deelregio's vergelijkbaar. Het kan echter zijn dat hierdoor de nuance op gemeenteniveau en verschillen per deelregio, minder goed in beeld komen.

Het resultaat van de beleidsaspecten van draagkracht voor de deelregio's binnen de MRA staat hieronder beschreven:

- **Hoge beleidsmatige aandacht voor draagkracht**: Almere-Lelystad heeft de hoogste score voor beleidsmatige draagkracht. Zij geven aan relatief veel ontwikkelruimte te hebben en staan het meest positief tegenover toeristisch-recreatieve ontwikkelingen. De score voor sturing op balans valt laag uit, dit is een logisch gevolg van het feit dat Almere-Lelystad het vizier juist op toeristische ontwikkeling heeft en nog niet zozeer op de mogelijk (negatieve) effecten op de leefomgeving. Juist bij bestemmingen die zich toeristisch willen ontwikkelen is aandacht voor bestemmingsmanagement nu (pro-actief) aanvullend nodig. Almere-

Lelystad hebben hiertoe ook recent samen met de provincie Flevoland een Perspectief 2030 opgesteld. Zaanstreek-Waterland heeft ook een hoge beleidsmatige draagkracht. In deze deelregio worden de kansen gezien en is in het beleid al enige aandacht voor het sturen op balans. De hotspots hebben hier de afgelopen tijd aanleiding gegeven om in te zetten op het ontvangen van bezoekers zonder dat overlast ontstaat.

- **Gemiddelde beleidsmatige aandacht voor draagkracht**: Amsterdam, Zuid-Kennemerland en Gooi en Vechtstreek kennen een gemiddelde score voor beleidsmatige draagkracht. In o.a. Amsterdam en Haarlem is er beleid voor het sturen op balans en is er aandacht voor zowel de kansen als de knelpunten en opgaven. In Gooi en Vechtstreek, maar ook Zuid-Kennemerland is ontwikkelruimte aanwezig. De beleidsmatige draagkracht is lager, in de gemeenten zijn minder doelen opgesteld ten aanzien van groei, mindering en/of spreiding van toerisme en recreatie. Het sentiment is in beide regio's genuanceerd.
- **Lage score beleidsmatige aandacht voor draagkracht**: IJmond en Amstelland-Meerlanden hebben een relatief lage score voor beleidsmatige draagkracht. Er is in de enquête aangegeven dat er ontwikkelruimte is en in de collegeakkoorden is een positief sentiment aanwezig. De houding ten aanzien van toerisme en recreatie is genuanceerd tot positief. In diverse gemeenten in deze regio's worden kansen gezien voor toerisme en recreatie, maar in het beleid zijn er beperkt doelen opgenomen over sturen op balans. Er zijn, over de gehele regio gezien, weinig tot geen doelen opgesteld ten aanzien van groei, mindering en/of spreiding van toerisme en recreatie. Bij de gemeenten in deze regio's is beperkte tot veel ontwikkelruimte voor toerisme.

Tabel 5.3: Resultaten beleidsmatige aandacht per deelregio

Deelregio	Beleidsmatig				Totaal	Gem.
	Ontwikkel-ruimte toerisme	*Bestuurlijk sentiment*	*Sturing op balans*	*Beleid*		
IJmond	4,3	4,0	1,0	1,7	11,0	2,8
Amstelland-Meerlanden	3,7	3,8	2,3	2,8	12,6	3,1
Amsterdam	1,0	3,0	5,0	4,0	13,0	3,3
Gooi en Vechtstreek	4,4	3,6	3,3	2,0	13,3	3,3
Zuid-Kennemerland	4,0	4,0	3,0	2,8	13,8	3,4
Zaanstreek-Waterland	3,5	4,1	2,5	4,0	14,1	3,5
Almere-Lelystad	5,0	5,0	1,0	4,0	15,0	3,8

5.4.4 *Conclusie beleidsmatige aandacht*

Meer aandacht voor balans. Het sentiment ten aanzien van toerisme en recreatie is *overall* gezien genuanceerd tot positief. In diverse gemeenten en deelregio's worden kansen en ontwikkelruimte gezien met hierbij aandacht voor thema's als duurzame/ kwalitatieve groei en leefbaarheid. Echter, in veel gemeenten die aangeven (beperkt) ontwikkelruimte te hebben is er geringe aandacht voor het sturen op balans of zijn in mindere mate doelen opgesteld die ingaan op de groei, mindering of spreiding van toerisme en recreatie. Inwonersprognoses en de verwachte groei van toerisme en recreatie vragen om aandacht in het beleid voor sturen op balans of kansen.

6. Ontwikkelperspectief toerisme en recreatie MRA

In dit hoofdstuk staat het ontwikkelperspectief voor toerisme en recreatie in de MRA centraal. In het ontwikkelperspectief per deelregio komen de ontwikkelkansen vanuit de huidige omvang en de prognoses in beeld. Ook staan de aandachtspunten voor de leefomgeving en leefbaarheid aangegeven.

6.1 *Algemene conclusie ontwikkelperspectief MRA*

Het beeld rondom de draagkracht van bestemmingen is de laatste jaren vooral bepaald door de overlast van bezoekers op hotspots, zoals het centrum van Amsterdam, de Zaanse Schans, Volendam en Marken. De resultaten uit dit onderzoek schetsen voor de gehele Metropoolregio Amsterdam echter een genuanceerder en gevarieerder beeld. Er zijn relatief veel deelregio's waar de leefbaarheid gunstig is en de omvang van toerisme en recreatie groot of gemiddeld (Zaanstreek-Waterland, IJmond en Zuid-Kennemerland). Toerisme en recreatie dragen hier bij aan een gunstige leefbaarheid. Het handhaven en versterken van deze positie vraagt ook de komende jaren voortdurende aandacht, omdat dit geen vanzelfsprekendheid is.

De prognoses laten zien dat er een (forse) groei van het aantal inwoners en toeristen wordt verwacht (+10 miljoen overnachtingen en +60 miljoen vrijetijdsactiviteiten tot 2030, zie hoofdstuk 4). Bij toenemende toeristische behoefte, is het de vraag of, waar en in welke mate het wenselijk is de groei op te vangen. Hierin worden politieke keuzes gemaakt. Wat betreft recreatie (vanuit eigen inwoners) zijn deze keuzes anders: waar het inwoneraantal groeit, neemt ook de behoefte aan vrijetijdsvoorzieningen toe, zowel commerciële als publieke voorzieningen (in paragraaf 6.3 gaan we hier verder op in). Tegelijkertijd maken toeristen en recreanten gebruik van dezelfde voorzieningen. Dat zorgt vaak voor synergie: bewoners profiteren van een uitgebreid palet aan voorzieningen, toeristen genieten van authenticiteit. In sommige gevallen kan dit bijdragen aan knelpunten, denk aan de kustgebieden waar recreatief en toeristisch bezoek samenkomt, of aan het fietspad langs de Zaanse Schans wanneer er ook veel toeristen zijn.

Er zijn de nodige kansen en uitdagingen voor de ontwikkeling van toerisme en recreatie in de MRA. De deelregio's met een (relatief) geringere omvang van toerisme en recreatie (Almere-Lelystad, Gooi en Vechtstreek en Amstelland- Meerlanden) kunnen die verwachte groei gebruiken om de ontwikkeling van hun (deel)bestemmingen voor inwoners en toeristen nog aantrekkelijker te maken.

Die kansen zijn er voor alle deelregio's in de MRA. Echter het bewustzijn groeit dat dit moet gebeuren op een manier die kan worden omschreven als '**kwaliteitstoerisme**'. Kwaliteitstoerisme (en -recreatie) omvat de volgende kenmerken:

- Het DNA van de deelregio's staat centraal. Alle deelregio's zien kansen om vooral erfgoed en cultuur nog beter beleefbaar te maken;
- Er is inzicht in de draagkracht van de bestemming en hieraan wordt invulling gegeven door bestemmingsmanagement;
- Inwoners profiteren van de ontwikkeling.

Aandacht voor bestemmingsmanagement zorgt ervoor dat groei bijdraagt aan de leefbaarheid en er geen afbreuk aandoet. In de MRA blijkt dat in het huidige beleid (voorzichtig) optimisme is over de ontwikkelkansen, maar dat concrete doelen voor bestemmingsmanagement zeker nog geen gemeengoed zijn. Het vormgeven van dit onderwerp (bijvoorbeeld in gemeentelijke collegeakkoorden) is een belangrijke eerstvolgende stap, zodat vervolgens ook concreet kan worden gestuurd op gebalanceerde ontwikkelingen.

Dit onderzoek geeft inzicht in de belangrijkste impacts van bezoekers op de leefbaarheid en leefomgeving. Deze impacts aangaande leefbaarheid zijn met name zichtbaar op hotspots en in gemeenten met relatief veel stedelijk gebied. De impact op natuur- en recreatiegebieden is overal zichtbaar en vooral gerelateerd aan de (toegenomen) behoefte aan buitenrecreatie van inwoners en het tekort hieraan. Hieruit blijkt ook dat de focus niet alleen op de toeristische, maar ook op de recreatieve druk mag komen te liggen. De uitdaging hier ligt het met name in het toegankelijk en aantrekkelijk houden van de recreatie- en natuurgebieden, zonder de ecologie te schaden.

De onderdelen van de leefomgeving die de meeste aandacht vragen zijn: natuur, mobiliteit en de kwaliteit van de openbare ruimte. Een belangrijke aanbeveling is om in de toekomst inwoners ook beter te betrekken bij het in kaart brengen van leefbaarheid in relatie tot toerisme. Dit is voor de MRA onvoldoende in beeld.

In dit hoofdstuk staat per deelregio het ontwikkelperspectief weergegeven, zie paragraaf 6.2. In paragraaf 6.3 staan mogelijkheden en aanbevelingen benoemd om het bestemmingsmanagement concreet vorm te geven, als input voor de op te stellen MRA-strategie. Tot slot staan ook de thema's genoemd waarop de samenwerking in de MRA kan worden verbeterd of versterkt, zie paragraaf 6.4.

6.2 *Ontwikkelperspectieven toerisme en recreatie per deelregio*

Hieronder staan de ontwikkelperspectieven per deelregio beschreven.

6.2.1 *Ontwikkelperspectief Gooi en Vechtstreek*

Gooi en Vechtstreek kent een relatief geringe omvang van toerisme in combinatie met een gunstige draagkracht. De prognoses voor het inwoneraantal zijn gering en minder dan gemiddeld in de MRA. Ook wordt in Gooi en Vechtstreek (samen met IJmond) de geringste toeristische groei verwacht.

Gooi en Vechtstreek kan nog beter inspelen op de kansen die toerisme biedt, met verblijfsrecreatief en dagrecreatief aanbod en marketing. De prognoses zijn gering, maar de verzilvering hiervan hangt vooral samen met de ambities. Deze verschillen sterk per gemeente. Enkele gemeenten binnen de deelregio lijken ambities te hebben met een sterkere toeristische ontwikkeling, zoals Weesp, Huizen en Wijdemeren. Andere gemeenten zijn meer terughoudend, zoals Blaricum en Laren. Als deelregio lijkt hier vooral een kans te liggen in kwaliteitstoerisme en -recreatie: een ontwikkeling gericht op kwaliteit van het aanbod, dat past bij de bestemming (DNA) en individuele en in kleine groepen bezoekers trekt, verspreid over de tijd en de regio.

Uit de analyse van het beleid blijkt dat de regio aangeeft over ontwikkelruimte te beschikken. Er is echter nog maar ten dele aandacht voor 'het sturen op balans' en nog minder in de concretisering hiervan in doelen. De gunstige draagkracht biedt in ieder geval een goede uitgangspositie voor groei van de toeristisch-recreatieve omvang. Er zijn echter wel twee domeinen waar aandachtspunten zijn: natuur en mobiliteit.

- Natuur: in de natuur moeten vooral de voorzieningen op peil worden gehouden en ook meer aandacht en middelen komen om de opvangcapaciteit in de hele keten op orde te brengen en te organiseren, bijv. met parkeerruimte maar ook meer toezicht. Een ander aandachtspunt is hoe (vooral) bij pieken de overlast kan worden verminderd door spreiding.
- Mobiliteit: vooral bij de landgoederen en historische binnensteden is het vaak (constant) te druk. Hiervoor kan in de toekomst beter gezocht worden naar oplossingen om drukte te spreiden. Voor het buitengebied

(Wijdemeren) geldt dat er beter nagedacht kan worden over spreiding, bijvoorbeeld door parkeren aan de randen mogelijk te maken.

Gooi en Vechtstreek werkt graag nader samen in MRA-verband aan de volgende onderwerpen (uit gebiedstafels):

- In beeld brengen bezoekersstromen met een druktemonitor.
- Hier hoort ook een scherper beeld van de doelgroep bij, welke toeristen en recreanten komen er nu (en in de toekomst) naar de Gooi en Vechtstreek en op wie wil de regio zich vervolgens richten. Er is potentie om de verblijfsbezoeker vanuit Amsterdam te verleiden om in Gooi en Vechtstreek te gaan verblijven. Dit vraagt om een gezamenlijke strategie voor ontwikkeling verblijfstoerisme in Gooi en Vechtstreek.
- Gezamenlijk de economische en maatschappelijke waarde van het beleven van natuur en erfgoed in kaart brengen. Wat brengt het de MRA-regio qua welvaart en welzijn.
- De uitdagingen rondom toerisme en recreatie zijn vaak gerelateerd aan ruimte. Er is behoefte om dit MRA-breed met elkaar op te pakken. Bijvoorbeeld door ondersteuning bij het opstellen van ruimtelijke kaders, opstellen van bestemmingsplannen en omgang met natuur.

6.2.2 *Ontwikkelperspectief Almere-Lelystad*

Almere-Lelystad heeft samen met Gooi en Vechtstreek de geringste omvang van toerisme en recreatie. De draagkracht voor deze regio is onduidelijk, omdat we gebaseerd op de feitelijke analyse onvoldoende cijfers beschikbaar hebben die dit goed in beeld brengen. Gebaseerd op de input uit de gebiedstafels zien we eigenlijk een zeer gunstige draagkracht, alle domeinen van de leefomgeving scoren onderdruk of ‘in balans’. De leefbaarheid (gebaseerd op de feitelijke analyse) wordt in de regio als voldoende beoordeeld, maar laat ook nog ruimte voor verbetering.

Voor Almere-Lelystad wordt een forse groei van het aantal inwoners voorzien. Hoewel de prognose “trendmatige groei” voor geheel Flevoland een afname voorziet, wordt voor Lelystad en Almere een toename van het toerisme verwacht. Het hangt echter wel van ambitie en inzet af in welke mate dit verder zal gaan ontwikkelen

De ontwikkeling van toerisme en recreatie kan in Almere-Lelystad sterk bijdragen aan de welvaart en welzijn voor inwoners. Er is voldoende ontwikkelruimte, mits de ontwikkeling op een slimme manier wordt ingezet. De groei van het toerisme is in Almere-Lelystad geen vanzelfsprekendheid, dit betekent dat een actieve sturing op toeristisch-recreatieve ontwikkeling nodig is.

Uit de analyse van het beleid blijkt ook dat hierop al vol wordt ingezet. Er is aangegeven dat er veel ontwikkelruimte is, en we zien dit ook in het geformuleerde beleid van beide gemeenten terug. Het is dus gunstig dat hier proactief wordt ingezet op een gebalanceerde ontwikkeling.
Aandachtspunten voor de ontwikkeling zijn (uit gebiedstafels):

- Beter beleefbaar en toegankelijk maken van de natuur(gebieden).
- Zorg voor synergie in de ontwikkeling van dagrecreatieve voorzieningen voor toeristen met de behoeften van inwoners.
- De deelregio zet al actief in op het verbeteren van de randvoorwaarden om (toeristische) ontwikkeling mogelijk te maken, zoals aandacht voor huisvesting van werknemers in de sector, actief beleid aangaande verblijfsrecreatie en verbeteren van de bereikbaarheid met het OV via (MRA) concessies.

Almere-Lelystad werkt graag nader samen in MRA-verband aan de volgende onderwerpen (uit gebiedstafels):

- Monitoring van bezoekersstromen.
- Bestemmingsontwikkeling en het realiseren van nieuwe bestemmingen binnen de MRA. In Almere en Lelystad is een ambitie om nog verder te ontwikkelen.
- Arbeidsmarkt en scholing wordt ook als heel belangrijk gezien in Almere-Lelystad. Er zijn namelijk mensen nodig die in de sector willen werken om te ontwikkelen. De MRA kan hierin een rol spelen door dit te agenderen bij andere programma’s binnen de MRA.

6.2.3 *Ontwikkelperspectief IJmond*

IJmond kent, net als Gooi en Vechtstreek, een relatief geringe omvang van toerisme in combinatie met een gunstige draagkracht. De prognoses voor het inwoneraantal zijn gering en minder dan gemiddeld in de MRA. Ook wordt in IJmond (samen met Gooi en Vechtstreek) de geringste toeristische groei verwacht.

IJmond kan nog beter inspelen op de kansen die toerisme biedt, met verblijfsrecreatief en dagrecreatief aanbod en marketing. De prognoses zijn gering, maar de verzilvering hiervan hangt vooral samen met de ambities. Er zijn ook veel 'troeven' in het gebied die (beter) toeristisch beleefbaar gemaakt kunnen worden, zoals de vis(industrie), het cultuurhistorisch erfgoed, de natuur, duinen maar ook het polderlandschap.

Uit de analyse van het beleid blijkt dat de regio aangeeft over veel ontwikkelruimte te beschikken en het sentiment hierover is ook gunstig. Er is een duidelijk bewustzijn dat toerisme nog sterker kan bijdragen aan werkgelegenheid, leefbaarheid (nabijheid voorzieningen) en trots op de regio. Er is echter nog weinig tot geen aandacht voor 'het sturen op balans' en nog minder in de concretisering hiervan in doelen. De redelijk gunstige draagkracht biedt in ieder geval een goede uitgangspositie voor groei van de toeristisch-recreatieve omvang. Vooral op het gebied van natuur zijn er zorgen en aandachtspunten: het gaat vooral om piekbelastingen en dan met name in de duingebieden. Er is op zich wel ruimte in de IJmond maar er mag in de toekomst beter worden ingezet op het opvangen van bezoekers zonder dat dit de ecologie belemmert of overlast voor andere bezoekers tot gevolg heeft. Dit vraagt om de inzet van verschillende instrumenten om beter te spreiden.

IJmond werkt graag nader samen in MRA-verband aan de volgende onderwerpen:

- Verzamelen van data over bezoekers en het in kaart brengen van bezoekersstromen door bijvoorbeeld een druktemonitor.
- Samenwerking op het gebied van digitale vindbaarheid van het aanbod, digitalisering, marketing en elkaar versterken vanuit het eigen DNA.
- Op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit is de samenwerking in de MRA belangrijk (OV, fietsroutes, waterverbinding, deelvervoer).
- Het delen van kennis, leren van elkaar juist op MRA schaal.
- Er is behoefte aan een spreidingsstrategie op hoofdlijnen in de MRA, waarbij de deelregio's en gebieden dit zelf verder kunnen specificeren en vanuit het eigen DNA kunnen ontwikkelen en regio's elkaar op die manier kunnen versterken.

6.2.4 *Ontwikkelperspectief Zaanstreek-Waterland*

Zaanstreek-Waterland kent een gemiddelde tot een relatief geringe omvang van toerisme en recreatie. Aan de andere kant zijn er wel een aantal toeristische hotspots waar de omvang (lokaal) fors is: de Zaanse Schans, Volendam en Marken. En ook een recreatieve hotspot: Het Twiske, en ook Waterland zijn populair voor dagrecreatie. De uitgangspositie qua draagkracht is gunstig tot gemiddeld.

Met een verwachte groei van 6,7% wordt voor 2030 niet de allergrootste groei van het aantal inwoners verwacht in deze deelregio, maar deze regio heeft ook te maken met de bevolkingsgroei van Amsterdam (+12%). Wat betreft de groei van het toerisme (overnachtingen) wordt voor deze regio wel een forse groei verwacht. Hierbij moet echter aangetekend worden dat die afhankelijk is van ambities en beleid.

Er zijn in deze deelregio kansen voor de ontwikkeling van toerisme en recreatie. Met name erfgoed en cultuur bieden kansen voor toerisme en dagbezoeken, evenals uitbreiding van verblijfcapaciteit (indien passend bij de ambities). Belangrijk gegeven hierbij is de aanwezigheid van verschillende bestaande toeristisch-recreatieve hotspots en de vele Natura-2000 gebieden, waarmee rekening gehouden moet worden bij de doorontwikkeling van toerisme en recreatie in het gebied. Purmerend en

Wormerland geven aan nog veel ontwikkelruimte te hebben voor toerisme, in de andere gemeenten is die beperkt of onder voorwaarden.

Aandachtspunten en kansen zijn:

- Landelijk gebied en natuur: benutting van natuurgebieden voor wandelen, fietsen en andere route gebonden recreatie is kansrijk om de toenemende recreatieve druk op te vangen en te geleiden (recreatief grid).
- Op de hotspots (Zaanse Schans, Volendam, Marken en Het Twiske) is aandacht gewenst voor de sociaaleconomische leefbaarheid, mobiliteitsknelpunten en de openbare ruimte. Bewoners ervaren overlast en de leefbaarheid moet versterkt worden.
- Qua mobiliteit liggen opgaven bij het verduurzamen van mobiliteit en beperken van overlast door het reguleren of organiseren van verkeersstromen.
- Buiten de hotspots zijn er mogelijkheden om het bestaande erfgoed en cultuur, de kernen en het landschap beter te benutten voor recreatie en toerisme.
- Benutten kansen voor waterrecreatie.

Zaanstreek-Waterland werkt graag nader samen in MRA-verband aan de volgende onderwerpen (uit gebiedstafels):

- Gezamenlijke marketing/ promotie activiteiten oppakken op MRA-schaal. Hierbij graag samenwerking van alle marketingorganisaties en DMO's en dus niet alleen Amsterdam & Partners.
- Beter monitoren en inzichtelijk maken van het aanbod en data van bezoekersstromen en de beperkte capaciteit van gemeenten op dit punt (deels) opvangen.
- Bereikbaarheid en mobiliteit moet op MRA-schaal worden opgepakt. Denk aan OV, het fietsnetwerk of het doortrekken van de noordzuidlijn, eventueel kaders voor (duurzame) mobiliteit in relatie tot toeristisch-recreatieve ontwikkelingen. Maar ook mobiliteit over water, zoals met de Zaanferry.
- Kennisdeling binnen de MRA, maar ook kennis van buiten de MRA ophalen.
- Product- en bestemmingsontwikkeling regionaal afstemmen op basis van DNA en de identiteit van Zaanstreek-Waterland. Elke deelregio en bestemming focus op de eigen kwaliteiten.
- Gezamenlijk anticiperen op de impact van Amsterdams beleid op de omliggende gemeenten.

6.2.5 *Ontwikkelperspectief Amstelland-Meerlanden*

De omvang van recreatie en toerisme in Amstelland-Meerlanden is gemiddeld, hoewel er sterke verschillen zijn binnen de regio. Schiphol, waaronder het uitgaande verkeer dat vanaf Schiphol vertrekt, heeft een grote invloed op de omvang in (met name) Haarlemmermeer. De uitgangspositie qua draagkracht is in deze regio gemiddeld, met daarbinnen gemeenten die boven en onder het gemiddelde zitten. De prognoses geven groei aan voor zowel recreatie (inwoners) als toerisme. In vier gemeenten in deze regio wordt (nog) niet gestuurd op balans, dit zijn ook de vier gemeenten waar beperkt ruimte is voor de ontwikkeling van toerisme. Twee gemeenten geven aan dat er op balans gestuurd wordt en dat er veel ontwikkelruimte is. Deze gemeenten hebben ook richtinggevende doelen voor zowel recreatie als toerisme.

Het noordelijke gebied van deelregio is al behoorlijk verstedelijkt. Op die locaties zijn nieuwe toeristische voorzieningen misschien niet meer zo goed mogelijk, maar mogelijk juist wel weer in het landelijk gebied of op andere plekken. Door meer in te zoomen per gemeente kan de juiste balans worden bepaald en vervolgens welke ontwikkelkansen er zijn.

De ontwikkeling van toerisme en recreatie kan in Amstelland-Meerlanden bijdragen aan het welzijn en welvaart van inwoners, waarbij – zeker ook vanwege de groeiprognoses – tegelijkertijd aan een aantal opgaven gewerkt moet worden. Erfgoed, cultuur en landschap werden hier ook genoemd als basis voor kansrijke ontwikkelingen. Bij verdere

ontwikkelingen zou aandacht moeten zijn voor duurzame bereikbaarheid en het stimuleren van duurzame mobiliteit, om de draagkracht op dit vlak te versterken.

Opgaven en kansen in deze deelregio zijn:

- Benutten van erfgoed, cultuur en landschap voor recreatie en toerisme (wat goed past bij het DNA van het gebied).
- Benutten van kansen voor waterrecreatie.
- Het oppervlak recreatiegebied is te beperkt en uitbreiding van het areaal is noodzakelijk. Ook het ontwikkelen van groene structuren en verbindingen is nodig om recreatieve druk op te vangen en andere gebieden (zoals de kust) te ontlasten.

Amstelland-Meerlanden werkt graag nader samen in MRA-verband aan de volgende onderwerpen (uit gebiedstafels):

- Ontwikkeling en promotie van de regio niet alleen als 'Flower' regio, maar ook water en landschap zijn belangrijk. Aansluiten bij meerdere promotielijnen.
- Duurzaamheid is een relevant thema om op samen te werken. Denk aan elektrisch varen op de Westeinderplassen, recreatieve dooradering van een nieuw zonnepanelengebied (voorbeeld bij Schiphol), aanleg duurzame jachthaven Uithoorn, ondernemers faciliteren bij duurzaam ondernemen en benutting van OV voor bereikbaarheid van vrijetijdsvoorzieningen (ideeën zijn o.a. hop on hop off bus, lijn 358 bestempelen als 'flori bus').
- Samenwerken aan een robuust fietsnetwerk en verbindingen die groen vanuit de stad gezien, dichtbij brengen.
- Uitbreiding areaal natuur- en recreatiegebied.
- Gezamenlijke shift nodig in denken over de financiering van niet alleen natuurbeheer maar ook recreatiebeheer.

6.2.6 *Ontwikkelperspectief Zuid-Kennemerland*

Zuid-Kennemerland kent een gunstige draagkracht en een relatief grote omvang van toerisme en recreatie. Zuid-Kennemerland kent een relatief geringe groei van het aantal inwoners, maar een forse verwachte groei van het toerisme. En gezien de nabijheid tot Amsterdam worden ook veel recreanten uit die deelregio verwacht.

Zuid-Kennemerland staat voor de uitdaging om deze mooie positie met een goede balans in recreatie en toerisme en de draagkracht, naar de toekomst toe te blijven behouden. Gezien de prognoses biedt het toerisme ook voldoende kansen om hierop in te spelen en is de proactieve houding aangaande de leefbaarheid en leefomgeving nodig om te sturen op balans (spreiding bezoekers in ruimte en tijd).

Uit de analyse van het beleid blijkt dat de regio, afgezien van Haarlem, aangeeft over ontwikkelruimte te beschikken en het sentiment hierover is ook relatief gunstig. De regio geeft ook aan dat er wordt gestuurd op balans, echter concrete doelen zijn hiervoor nog in beperkte mate terug te vinden. Dit is echter wel een noodzaak voor de toekomstige, gebalanceerde ontwikkeling.

De aandachtspunten voor de toekomst op het gebied van draagkracht zijn vooral op het gebied van natuur, mobiliteit en deels openbare ruimte:

- Natuur: Er is in de deelregio vooral sprake van zorgelijke pieken of soms een structurele belasting in bepaalde delen van de natuur. Er is behoefte aan een goede balans in ecologische waarden en bezoekerswaarden. Door de ruimtelijke zonering van recreatie en natuur kunnen deze waarden beter op elkaar worden afgestemd.
- Mobiliteit: De draagkracht van mobiliteit wordt ook op bepaalde momenten overschreden in Zuid-Kennemerland. Dit uit zich met name in verkeersdrukte, opstoppingen en parkeerproblemen door bezoekers. Het speelt in de hele regio. Op drukke stranddagen is dit te verwachten, maar de problematiek speelt breder en op meerdere plekken. Het goed

organiseren van (duurzame) mobiliteit is een voorwaarde voor de verdere toeristische ontwikkeling van de regio.
- Openbare ruimte: vooral in de stedelijke gebieden (Haarlem) kan de kwaliteit van de openbare ruimte en buurten beter op peil worden gehouden, door bijv. de aanpak van zwerfvuil.

Zuid-Kennemerland werkt graag nader samen in MRA-verband aan de volgende onderwerpen (uit gebiedstafels):
- Graag inzetten op een deel regionale marketingstrategie in nauwe afstemming met de MRA, met als doel om elkaar beter te vinden en door te kunnen verwijzen naar elkaar.
- Leer van elkaar. Maak gebruik van elkaars 'learnings', bijv. op het gebied van de successen van marketingcampagnes.
- Inzicht in bezoekersstromen. Beter inzicht is noodzakelijk voor de hele MRA en past beter bij de MRA dan bij individuele gemeenten.
- Bereikbaarheid en mobiliteit. Dit is een thema dat al op de MRA agenda staat en moet blijven. Er is behoefte aan kennisdeling van goede ervaringen van binnen en buiten de MRA.
- Samenwerken en afstemmen in productontwikkeling. Het denken op MRA schaal vraagt ook om afstemming in de productontwikkeling. Wie heeft welke kwaliteiten en welk toeristisch profiel? En wat kan op welke plek toegevoegd worden en onderscheidend zijn, of waar kan (beter) worden doorverwezen naar elkaar.

6.2.7 *Ontwikkelperspectief Amsterdam*

Amsterdam kent, samen met Zandvoort, van alle MRA-gemeenten de hoogste omvang. De prognose geeft een forse groei van het aantal inwoners aan, en daarmee vraag naar vrijetijdsaanbod. De groei van toerisme (ten opzichte van 2019) wordt met beleid beperkt. De uitgangspositie qua draagkracht is in Amsterdam beneden gemiddeld, waarbij er tussen de wijken grote verschillen zichtbaar zijn. Qua beleid zien we dat Amsterdam als enige gemeente heeft aangegeven geen ruimte voor ontwikkeling van toerisme te zien. Er is in het beleid sturing op balans en er zijn concrete doelen opgenomen. Verdere ontwikkeling van de omvang (ten opzichte van 2019) is onwenselijk. Ontwikkeling en management van de bestemming kan zich richten op spreiding van bezoekers binnen de stad, er zijn verschillende wijken die kunnen profiteren van toerisme en recreatie.

Domeinen van de leefomgeving die aandacht vragen, zijn:
- Sociaaleconomisch (leefbaarheid): Hier is sprake van zowel zorgelijke pieken als een structurele belasting die invloed hebben op de leefbaarheid van bepaalde delen van Amsterdam.
- Mobiliteit: Er is sprake van normale pieken, veroorzaakt door o.a. autoverkeer (filevorming en parkeerdrukte). Buitenpoorten in samenwerking met de NS en innovatief duurzaam vervoer als attractie zijn voorbeelden van toekomstige toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in Amsterdam.
- Openbare ruimte (o.a. parken): Er is sprake van zorgelijke pieken als gevolg van de toeristisch-recreatieve omvang in Amsterdam. Dit omvat onder meer drukte in de openbare ruimte door toerisme en recreatie, drukte in het algemeen en overlast door vervuiling. Zo gaat het bij parken vaak om recreatieve druk, afval en storend gedraag (bijv. herrie, loslopende honden, vernielingen). Opgave is om de huidige en toekomstige bewoners van de stad voldoende ruimte bieden voor natuurgerichte recreatie zonder overlast in de openbare ruimte. Hierbij is verbinding met omliggende regio's essentieel, met name de duurzame bereikbaarheid van groen, natuur en recreatieruimte (nabijheid via auto, OV en fietsverbindingen)

Vanuit Amsterdam werden de volgende onderwerpen genoemd om binnen MRA-verband op samen te werken (uit gebiedstafel):
- Samenwerking op het gebied van marketing (gastprofielen) en aanbodontwikkeling om de juiste gast op de juiste plek te krijgen.
- Benutten van het historisch erfgoed en cultuur.
- Duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie, bijvoorbeeld ook in relatie tot voedsel (gebruik van producten uit de regio).

- Nabijheid van groene uitloopmogelijkheden voor inwoners van de stad door goede comfortabele verbindingen.
- Dataverzameling en analyse.

6.3 *Bestemmingsmanagement*

Op basis van de uitkomsten van het draagkrachtonderzoek geven we de volgende aanbevelingen voor uw toekomstige beleid aangaande bestemmingsmanagement. Onder bestemmingsmanagement verstaan we het beleid en beheer van de bestemming waardoor overlast, ergernis en overschrijding van de draagkracht wordt voorkomen of hierop tijdig wordt bijgestuurd.

De aanbevelingen zijn mede gebaseerd op de menukaart voor 'sturen op balans' uit het advies 'Waardevol toerisme – de leefomgeving verdient het' van de Raad voor de Leefomgeving.

Regie op groei

Opvangen en effectief spreiden van de groeiende toeristisch-recreatieve behoefte, vraagt om regie op de ontwikkeling van nieuw en het beheer van bestaand toeristisch-recreatief aanbod. Wanneer het inwoneraantal groeit, neemt ook de behoefte aan vrijetijdsvoorzieningen toe. Voor de toeristische groei geldt dat in bepaalde bestemmingen en/of deelregio's het wellicht wenselijk is om de groei van toerisme op te vangen en in te zetten op groei in kwantiteit en kwaliteit (bijvoorbeeld Almere-Lelystad), terwijl andere bestemmingen of deelregio's mogelijk een minder sterke groei of stabilisatie wensen.

De beschikbare capaciteit en het beleid voor toeristische accommodaties zijn twee belangrijke sturingsmechanismen om toenemende en huidige vraag te sturen. In het rapport 'Grip op Groei' (ZKA, 2018) blijkt uit de marktanalyse voor verblijfsaccommodaties dat er een tekort aan hotelkamers zal optreden. Met andere woorden: de vraag groeide harder dan het aanbod. Hierbij is al rekening gehouden met de planvoorraad (initiatieven die al op stapel staan). De analyse van marktruimte van 2018 geeft aan dat er nog ruimte is voor nieuwe plannen om de vraag op te vangen. In hoeverre en waar dit wenselijk is, is aan de MRA-gemeenten. Actuele informatie over de voorraad en harde en zachte plannen zijn een belangrijke factor in beleid voor accommodaties. Het is daarom zinvol de plancapaciteit en -voorraad MRA-breed te actualiseren.

Bij het MRA-brede beleid voor toeristische accommodaties en evenementen is het belangrijk om op MRA-schaal te bekijken of knelpunten in draagkracht door spreiding van de omvang over de MRA kunnen worden opgevangen. Hiernaast kan overwogen worden om beleid te maken voor, of af te stemmen over, de locaties voor nieuwe dagrecreatieve attracties. De veelvormigheid van dagrecreatieve voorzieningen, van theater tot stadion, erfgoed, winkelcentrum of groengebied, is hierbij een complicerende factor. Maar hoewel er bij dagrecreatieve ontwikkeling wordt gelet op bereikbaarheids- en verkeerseffecten, om overlast te voorkomen, is het ook goed om andersom te kijken. Waar kan een dagrecreatieve voorziening een positief effect hebben op de omgeving of de gewenste verschuiving van bezoekersstromen realiseren?

Bij het zorgen voor meer regie op de groei, is zinvol om aandacht te besteden aan de huidige hotspots. Bij elke hotspot, toeristisch en recreatief, is al ervaring opgedaan met mobiliteit, bereikbaarheid en mogelijk ook met spreiding. Het is zinvol van elkaar te leren op dit vlak. Bovendien is de verwachting dat bij ongewijzigd aanbod en toenemende vraag, de plekken die al veelbezocht zijn, nog drukker worden. Bij veel hotspots zijn aandachtspunten op het gebied van mobiliteit en de balans tussen bezoekers en de omgeving (o.a. leefbaarheid en natuur).

Spreiden in ruimte en tijd met marketing en aanbod

Zorg er samen met Amsterdam & Partners, en alle marketing- en promotieorganisaties gezamenlijk, voor dat de marketingcommunicatie naar bestaande en potentiële gasten afgestemd is op de draagkracht van de

bestemming en de ontwikkelperspectieven die hiervoor zijn opgesteld. Dit lijkt logisch, maar het is toch goed om hier een check op te doen. Amsterdam Beach Zandvoort is een gemakkelijk te bereiken strand voor internationale gasten, maar Almere heeft ook een strand en is ook een goede kandidaat voor Amsterdam Beach (o.a. vanwege het NS-station met rechtstreekse verbinding vanuit/ naar Amsterdam). Een interessante toevoeging bij spreiding is het spreiden in tijd. Bij de te verwachten piekmomenten (evenementen) kunnen andere locaties extra in de etalage worden gezet of alternatieve tijdstippen worden voorgesteld die vergelijkbaar aantrekkelijk zijn. Dit zorgt voor spreiding in ruimte en tijd door communicatie. Een andere aanbeveling is om ook de inwoners veel meer te betrekken in de marketingcommunicatie, omdat ze in toenemende mate een belangrijke doelgroep zijn voor de vrijetijdssector.

Uit onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van aantrekkelijke voorzieningen en de toegankelijkheid van gebieden via routenetwerken sterke voorspellers zijn van de bezoekersaantallen. Oftewel het aanbod kan juist sterk bijdragen aan spreiding. Dit vraagt een langetermijnstrategie en een lange adem. De deelregio's hebben allen aangegeven plannen te hebben voor het sturen op aanbod, én dat ontwikkeling plaatsvindt vanuit de eigen kracht en het DNA van de deelregio's binnen de MRA. Kortom, het aanbieden van alternatieven voor drukke plekken en momenten is een sterke troef in de ontwikkelperspectieven.

Sturing op (on)gewenst gedrag

Naast de hoeveelheid bezoekers – bijvoorbeeld aan hotspots – is ook het (ongepaste) gedrag van bezoekers vaak een (extra) reden voor overlast. Sturing op gewenst gedrag kan juist hier een belangrijke succesfactor zijn. Dit vraagt informatievoorziening voorafgaand aan een bezoek en handhaving ter plekke.

Aandachtspunten groen en natuur: opvangcapaciteit erbij en natuur en recreatie zoneren

De belangrijkste knoppen om aan te draaien bij knelpunten (pieken of structureel) zijn het verruimen van de opvangcapaciteit (draagkracht) of het verkleinen van de omvang (aantal bezoekers). Voor de MRA is dit vooral relevant voor de meest genoemde aandachtspunten rondom natuur en mobiliteit.

Door de te verwachten groei van het aantal inwoners en het aantal toeristen, zal de druk op de bestaand groen, natuur- en recreatiegebieden toenemen. Wij berekenen voor 2020 al voor vier deelregio's een tekort in de huidige situatie, wat in 2040 oploopt naar een tekort voor alle deelregio's (rekening houdend met de bevolkingsgroei). Bij ongewijzigd aanbod, komt onder andere de natuur in de kustzone in de knel, omdat daar zowel toeristische als recreatieve druk samenkomt.

De oplossing voor het opvangen van de toenemende recreatieve druk moet gerealiseerd worden in samenwerking. Recreanten trekken zich weinig aan van gemeentegrenzen. De aanbevelingen voor oplossingen zijn:

- Beter benutten van de bestaande gebieden, en tegelijk bekende knelpunten (gebieden waar de natuur te leiden heeft onder de druk) aanpakken. We bevelen hierbij het instrument recreatiezonering aan. Dit is een goed instrument om recreatieve behoeften en de mogelijkheid hiertoe vanuit natuur- en recreatiegebieden beter op elkaar af te stemmen. De uitkomsten gaan bijdragen aan een beter evenwicht en daarmee voor een duurzame instandhouding van de recreatieve mogelijkheden. De inzet van de MRA is hierbij gericht op enerzijds een optimale beleving van de natuur voor inwoners en bezoekers. Anderzijds moet ook de kip met de gouden eieren goed worden verzorgd: zorg voor voldoende rustgebieden voor de natuur. Ook het versterken van de capaciteit voor handhaving en toezicht is hierbij van belang.

- Uitbreiden van het groen-areaal. Doe dit, ruimtelijk én financieel technisch, in samenhang met de bouw van woningen, juist ook als het gaat om verdichting in de bestaande stad.
- Verbeteren van de verbindingen tussen groengebieden en vanuit de woonomgeving naar de groengebieden. Met goede verbindingen is groen uitloopgebied voor een deel van de inwoners van de MRA weliswaar niet dichtbij, maar wel *nabij*. Nader onderzoek naar bewegingen van recreanten (bijvoorbeeld m.b.v. Strava-data, zoals uitgevoerd door TRACK Landscapes) is behulpzaam bij het in beeld brengen van concrete kansen en knelpunten op dit gebied.
- Meer aandacht voor waterrecreatie. Waterrecreatie, hoewel in aantallen op dit moment geen heel groot aandeel in alle vrijetijdsactiviteiten (CVTO), wint in populariteit en biedt kansen om drukte op te vangen. Dit vraagt wel om aandacht voorlaagdrempelige vormen van waterrecreatie (suppen, kanoën, sloepvaren), aandacht voor de water- en omgevingskwaliteit van de gebieden en het bevaarbaar houden (o.a. waterplantenproblematiek). Ook het veilig houden van de wateren (afstemmen op beroepsvaart) zal bijdragen aan het benutten van de recreatiepotentie.

Aandachtspunten mobiliteit: verduurzaming en lokale en regionale knelpunten oplossen

De geringe aandacht die toerisme en recreatie hebben in mobiliteitsbeleid is een gemiste kans voor de duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie. Toeristisch-recreatieve activiteit gaat veelal gepaard met verplaatsingen. Bereikbaarheid is voor het succes van het toeristisch-recreatief aanbod een belangrijke voorwaarde. Bij het mobiliteitsbeleid speelt het vrijetijdsmotief echter zelden een rol, we ondernemen vrijetijdsactiviteiten namelijk vaak tijdens de momenten dat het rustig is in het OV en op de weg. Het vrijetijdsmotief is daardoor slechts in weinig gevallen de oorzaak van een mobiliteitsvraagstuk. Door de piekmomenten en de kleinere stroom mensen (in vergelijking tot utilitair verkeer) hebben toeristisch-recreatieve bestemmingen in het OV-netwerk vaak geen prominente plek.

Aanbeveling is om in het mobiliteitsbeleid toerisme en recreatie een prominentere plek te geven. Concrete voorbeelden zijn het ‘aantakken’ van recreatieve en toeristische bestemmingen op het regionaal fietsnetwerk en de snelfietsroutes, bushaltes bij bestemmingen en bezienswaardigheden, managen van deelmobiliteit rondom bestemmingen en laadfaciliteiten bij bestemmingen.

Andere redenen om mobiliteit een belangrijke rol te geven bij toekomstig beleid zijn:

- Bij de verduurzaming van toerisme en recreatie is mobiliteit een belangrijke knop om aan te draaien. Elektrisch vervoer heeft hier een grote rol in en beidt kansen. Elektrisch varen werd bijvoorbeeld tijdens de gebiedstafels een aantal keer benoemd.
- Uit de gebiedstafels kwam naar voren dat nagenoeg alle regio's (met uitzondering van Almere-Lelystad) aangeven zorgelijke pieken te kennen op het gebied van mobiliteit. Bij hotspots zijn parkeren, opstoppingen en verschillende modaliteiten die elkaar in de weg zitten, regelmatig voorkomende onderwerpen.
- Er gebeurt op het gebied van mobiliteit in de regio best veel. Zo is ervaring opgedaan met het geleiden van verkeersstromen bij de Amsterdam Arena en tijdens de Grand Prix in Zandvoort. De leerpunten hieruit zijn ook interessant en relevant voor andere gemeenten.

Aandachtspunten erfgoed en cultuur: kansen zorgvuldig benutten

Erfgoed en cultuur bieden kansen om toerisme en recreatie op een passende manier te ontwikkelen (passend bij de bestemming, de ambitie van de regio en de draagkracht), en tegelijk bij te dragen aan instandhouding van het erfgoed en culturele instellingen. Binnen de MRA is kennisdeling op dit thema relevant. Daarnaast zijn er mogelijk verschillende

locaties die samen tot één thema bijvoorbeeld via aantrekkelijke routenetwerken kunnen worden ontsloten/ verbonden. Wanneer dit in gezamenlijkheid ontwikkeld wordt, kunnen ze elkaar versterken (massa maken om specifieke doelgroepen te trekken).

Profijt en betrokkenheid
Uit diverse studies blijkt dat betrokkenheid van inwoners bij het beleid én het meeprofiteren van toerisme, bijdragen aan het draagvlak voor toeristische ontwikkeling. Om profijt en betrokkenheid te stimuleren en organiseren verdient het naar de toekomst toe aanbeveling om:

- Het draagvlak voor toerisme te monitoren middels inwonersonderzoek naar de relatie 'toerisme en leefbaarheid' (bijv. tweejaarlijks);
- De vitaliteit van kernen te versterken door beter in te spelen op toerisme. Verken de kansen die dit voor ondernemers biedt, maar ook voor inwoners (bijv. door particuliere initiatieven te ondersteunen) en stimuleer het verzilveren hiervan;
- Het verhaal van de positieve effecten van toerisme te blijven vertellen en benadrukken in de media.

Lusten en lasten
Er zijn zorgen over de ongelijke verdeling van de lusten en lasten. De ervaring leert dat kosten vooral gemaakt worden door erfgoed- en natuurorganisaties en dat partijen juist deze 'middelen' tekortkomen om voldoende kwaliteit te kunnen bieden. Dit terwijl de kosten voor bestemmingsmanagement naar verwachting juist toenemen. Dit punt vraagt om regie vanuit de MRA. Hierbij is het allereerst belangrijk dat bezoekers voldoende bij kunnen dragen aan de kosten die gemaakt worden voor de instandhouding van de kwaliteit van de leefomgeving. Er zijn hiervoor enkele mogelijkheden die nader verkend kunnen worden:

- Een mogelijkheid is om financiële instrumenten in te zetten die de dagrecreant de mogelijkheid biedt om bij te dragen. De inzet van vignetten voor mountainbikers, ruiters en sportclubs is een bekend voorbeeld. Een andere mogelijkheid, die tevens een sturend effect op drukte heeft, is het innen van parkeergelden.
- Een andere kans is het inzetten van instrumenten die het geïnde geld beter verdelen, bijvoorbeeld via een gebiedsfonds waarop erfgoed- en natuurorganisaties aanspraak kunnen maken. Inkomsten uit toeristenbelasting kunnen hiervoor ook gebruikt worden, zodat ook de verblijfstoerist kan bijdragen. Het is het meest kansrijk dit type instrumenten MRA-breed in te zetten. Deze schaal is belangrijk om het succes te vergroten en je wilt ook geen ongewenst waterbedeffect creëren.

Inzicht in bezoekersstromen door monitoring
Om te kunnen sturen op balans is het nodig om inzicht te hebben in het gedrag en de aanwezigheid van recreanten en toeristen in de MRA en haar omliggende gemeenten en bestemmingen. Hiervoor zijn steeds betere monitoringsinstrumenten voorhanden (bijv. met behulp van GPS-data) en hiermee wordt ook al gewerkt binnen sommige delen van de MRA, zoals bij de gemeente Lelystad en via 'Scale up'. Inzicht in bezoekersstromen geeft u de mogelijkheid hierop te sturen. Zo worden (te) drukke locaties op de monitor aangegeven en vindt de potentiële bezoeker hier alternatieven, die eenzelfde soort beleving bieden, maar minder druk bezocht zijn. Met deze data komt ook de dagrecreatieve bezoeker veel beter in beeld, wat nu vaak nog een (deels) witte vlek is in de cijfers rondom de omvang van toerisme en recreatie. De MRA (of vanuit de provincies) is bij uitstek een schaalniveau waar de ontwikkeling en inzet van dit type instrumentarium meerwaarde heeft. Het is raadzaam budget te reserveren om data af te kunnen nemen van bestaande monitoringssystemen.

Vervolgonderzoek
Naast (real-time) inzicht in bezoekersstromen, is ook behoefte aan een steviger data-basis. Basisdata zoals aantal overnachtingen, aantal bedden, aantal bezoekers van attracties en natuurgebieden is onbekend, of slechts eenmalig uitgevoerd. De planvoorraad van verblijfsaccommodaties is

essentieel om grip te houden op de ontwikkeling van toerisme. Het is belangrijk om op MRA-schaal hierin een verbeteringsslag te maken.

Onderzoek onder inwoners naar de directe relatie tussen toerisme, recreatie en leefbaarheid ontbreekt op MRA-schaal, voor Amsterdam is dat er wel. Aanbeveling is om hier nader onderzoek naar te doen, voor alle gemeenten (liefst op wijkniveau). Het schaalniveau van de wijk is belangrijk omdat we hebben gezien dat de knelpunten en voordelen zich vaak lokaal voordoen. Als een gezamenlijk uitgevoerd onderzoek een te grote stap is, dan is het bijvoorbeeld wel raadzaam om een standaardvragenlijst te maken die gemeenten kunnen uitzetten. Hierdoor kan de data eventueel wel vergeleken worden of verwerkt worden in een MRA-breed onderzoek.

6.4 *Onderwerpen om samen te werken in de MRA*

Uit de gesprekken met de deelregio's in de gebiedstafels zijn onderstaande punten naar voren gekomen als prioritaire en kansrijke thema's voor samenwerking.

1. Gezamenlijke uitdagingen zijn er te vinden op deze thema's:
    a. Duurzaamheid mag meer aandacht krijgen in vervolgonderzoeken.
    b. Bereikbaarheid en mobiliteit.
2. Samenwerking t.b.v. benutten ontwikkelkansen:
    a. Promotie en marketingkracht van de MRA.
    b. Gezamenlijke kaders en afstemming (capaciteit verblijfsrecreatie).
    c. Koppelen recreatie aan andere opgaven (verstedelijking).
3. Uniforme data verzameling:
    Inzet op verbeteren van data over draagkracht (inwonersonderzoek), gezamenlijk of onderling afgestemd.
4. Gezamenlijk inzichtelijk maken van bezoekersstromen (monitors), om bezoekers beter te kunnen spreiden:
    a. Leren van elkaars goede voorbeelden op dit gebied.
    b. Gezamenlijk bepalen in welke bezoekersstromen meer inzicht gewenst is en kennis hierover verspreiden onder alle stakeholders.

Bijlage 1: Geraadpleegde experts en stakeholders

Expertgroep	
Organisatie	**Naam**
Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC)	Bastiaan Overeem
Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC)	Ferdinand Kieboom
Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS)	Tanja Fedorova
Centre of Expertise Leisure, Tourism and Hospitality (CELTH)	Diana Korteweg Maris
Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (Rli)	Douwe Wielenga
Amsterdam & Partners	Thieme Klinkers
Vervoer Regio Amsterdam VRA – kennis & onderzoek	Sara Fu
Amsterdam Smart City – bezoekersstromen	Anja Reimann
CBS	Lonieke Lindenhof
CBS	Luuk Schreven
Recreatie Noord-Holland	Mark Schoots

Begeleidingscommissie	
Organisatie	**Naam**
Provincie Noord-Holland	Joris Pieter Neuteboom
MRA	Tim Putting
MRA	Ellen van der Vossen
MRA	Vera van der Horst
Gemeente Haarlem en gemeente Zandvoort	Anne Marie Dees
Provincie Flevoland	Chantal Richard
Gemeente Amsterdam	Charlotte Naezer

Gemeente Amsterdam	Martijn van Vliet
Gemeente Zaanstad	Janelle Fraenk

Klankbordgroep	
Organisatie	**Naam**
DMO Zandvoort	Lana Lemmens
DMO Haarlem	Anne-Marije Hogenboom
Bureau Toerisme Laag Holland	Shirley Benoit
Recreatie Noord-Holland	Alex Rohof
Staatsbosbeheer	Erik Tuunter
Koninklijke Horeca Nederland (KHN)	Ivo Berkhoff
HISWA-RECRON	Gerdina Krijger
Fietsplatform	Eric Nijland
Visit Flevoland	Brigitte Daalder-van Merkesteijn
ANWB	Jonathan Weegink
Connexxion	H. Jut/ R. de Vries
Zaanse Schans	Maarten van der Meer
Amsterdamheefteenkeuze.nl	Jasper van Dijk
Hogeschool InHolland	Roos Gerritsma
Rabobank	Erik Versnel/ Eric Traa
Teylers Museum	Marije Kool
Singer Laren	Evert van Os
ABN-AMRO	Stef Driessen

Werkgroep toerisme MRA	
Organisatie	**Naam**
Gemeente Alkmaar	Laura Bultsma
Gemeente Almere	Kim Derks
Gemeente Almere	Conny Bouw
Gemeente Almere	Lilian van Mourik
Gemeente Almere / ACM	Nik Smit
Gemeente Amstelveen en Aalsmeer	Jean van der Hoeven
Gemeente Amsterdam	Charlotte Naezer
Gemeente Amsterdam	Tanja Fedorova
Amsterdam Marketing	Roel Sprangers
Amsterdam Marketing	Stephanie Dekker
Gemeente Beverwijk	Tineke van Schaik
Gemeente De Ronde Venen	Geert Kievit
Gemeente Diemen	Milan Plug
Gemeente Edam - Volendam	Mardiek Voorneveld
Provincie Flevoland	Annerieke Veldkamp
Gemeente Haarlem	Malou Postuma
Gemeente Haarlem	Annemarie Dees
Gemeente Haarlem	Irma Kur
Gemeente Haarlemmermeer	Martin Sulman
Gemeente Huizen	Lizzy Mercx
Gemeente Landsmeer	Aysin Yavas-Aktas
Gemeente Lelystad	Linda Evers
Metropoolregio Amsterdam	Tim Putting
Metropoolregio Amsterdam	René van Schie
Gemeente Ouder-Amstel	Dejan Jurisic
Gemeente Purmerend	Harry Buseman
Gemeente Purmerend	Sanne Konijn
Gemeente Uitgeest	Rosalie De Jonge
Gemeente Velsen	Debby Kostandy
Gemeente Waterland	Gerda Gruis
Gemeente Wijdemeren	Louk Welter
Gemeente Zaanstad	Marieke Ros
Gemeente Amstelveen	Tom van Dijk
Gemeente Wormerland/Oostzaan	Saskia Beumer
Regio Gooi en Vechtstreek / Visit Gooi & Vecht	Mariëtte Zivkovic-Laurenta
Gemeente Zaanstad	Janelle Fraenk
Gemeente Uithoorn	Bastiaan Stelling
Gemeente Haarlemmermeer	Marjolein Wedding
Provincie Flevoland	Chantal Richard
Regio Gooi en Vechtstreek	Anouk Pols
Amsterdam Marketing	Tieme Klinkers
Provincie Noord-Holland	Joris Pieter Neuteboom
Gemeente Heemskerk	Bianca Baart
Gemeente Gooise Meren	Eva Koster

BEL combinatie	Martina Taris
BEL combinatie	Shemara Ooijevaar
Gemeente Haarlemmermeer	Ineke van Tooren
Metropoolregio Amsterdam (vz)	Ellen van der Vossen
Gemeente Beverwijk	Loes van Swol
Gemeente Velsen	Kevin Benning
Gemeente Heemskerk	Esteé Heg
Gemeente Velsen	Roel Berkeveld
Gemeente Amsterdam	Meike Le Coultre
Gemeente Amsterdam	Lotte van Zuilen
Gemeente Haarlem	Inge van Gansewinkel

Bestuurlijke betrokkenheid	
Organisatie	**Naam**
Gemeente Zandvoort	Ellen Verheij-de Haas
Gemeente Haarlem	Robbert Berkhout

Bijlage 2: Overzicht van opbouw indicatoren

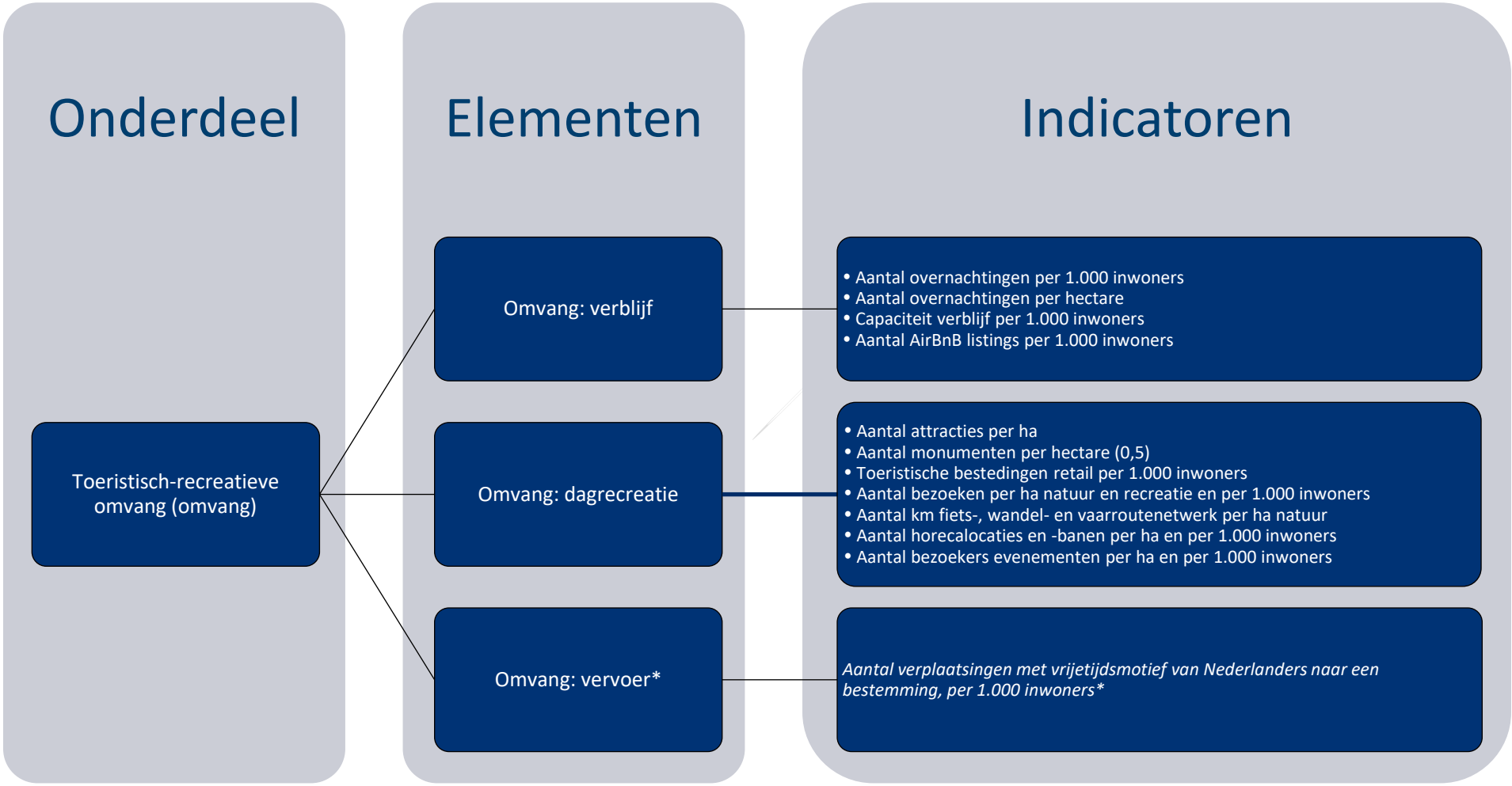

Voor het bepalen van de elementen is geen weging van indicatoren toegepast, tenzij tussen haakjes achter de indicator aangegeven.
**) De indicator voor vervoer is wel berekend maar niet meegenomen in de berekening van de totale toeristisch-recreatieve omvang*

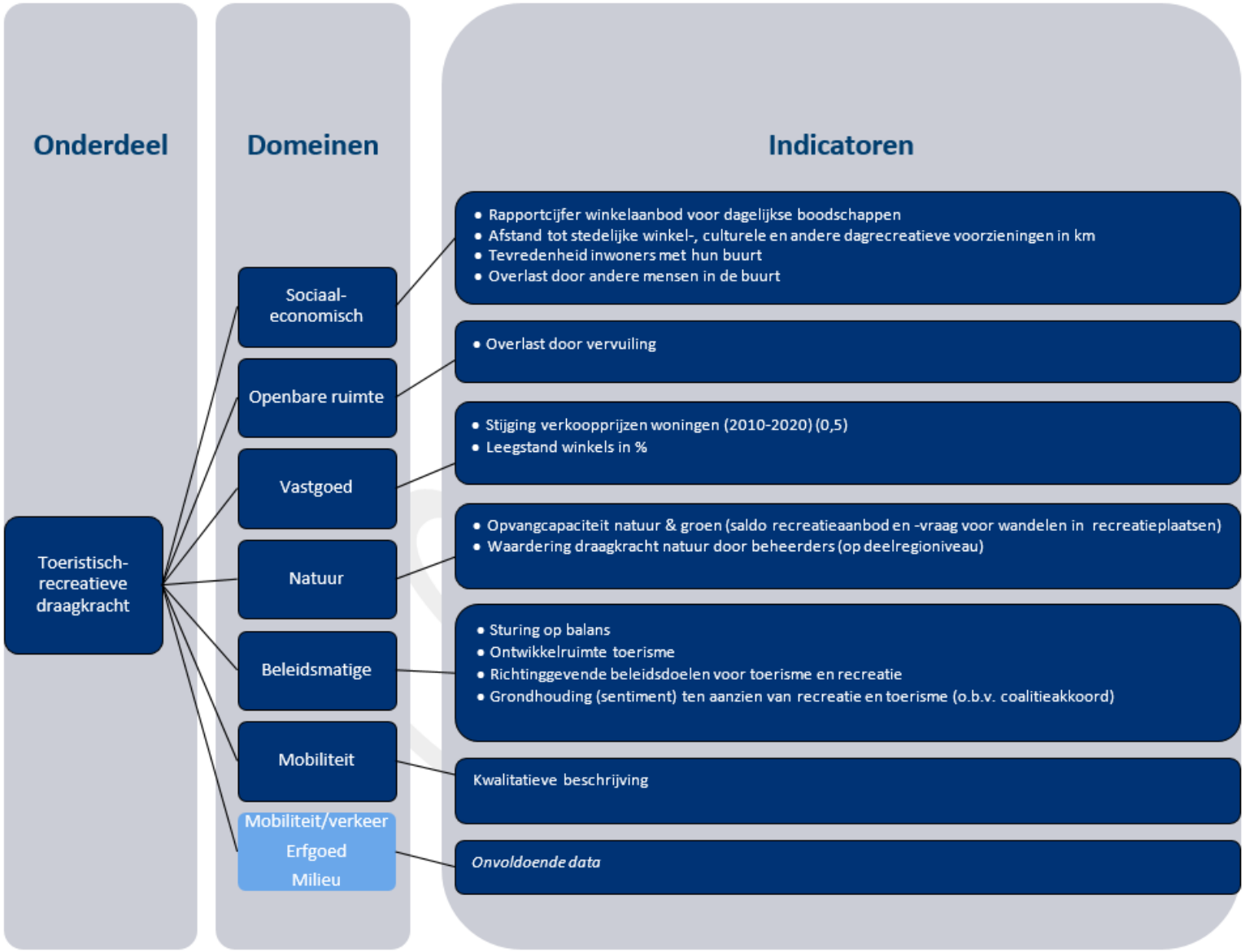
Onderdeel
Domeinen
Indicatoren
Toeristisch-recreatieve draagkracht
Sociaal-economisch
Openbare ruimte
Vastgoed
Natuur
Beleidsmatige
Mobiliteit
Mobiliteit/verkeer
Erfgoed
Milieu
• Rapportcijfer winkelaanbod voor dagelijkse boodschappen
• Afstand tot stedelijke winkel-, culturele en andere dagrecreatieve voorzieningen in km
• Tevredenheid inwoners met hun buurt
• Overlast door andere mensen in de buurt
• Overlast door vervuiling
• Stijging verkoopprijzen woningen (2010-2020) (0,5)
• Leegstand winkels in %
• Opvangcapaciteit natuur & groen (saldo recreatieaanbod en -vraag voor wandelen in recreatieplaatsen)
• Waardering draagkracht natuur door beheerders (op deelregioniveau)
• Sturing op balans
• Ontwikkelruimte toerisme
• Richtinggevende beleidsdoelen voor toerisme en recreatie
• Grondhouding (sentiment) ten aanzien van recreatie en toerisme (o.b.v. coalitieakkoord)
Kwalitatieve beschrijving
Onvoldoende data

Bijlage 3: Bronnenlijst

- “Grip op groei: alleen groei met kwaliteit en toegevoegde waarde”, ZKA Leisure Consultants, februari 2018
- CVTO (Continue VrijeTijdsOnderzoek) (2018) Vrijetijdsactiviteiten in Noord-Holland per deelregio, NBTC
- CVTO (Continue VrijeTijdsOnderzoek) (2018) Vrijetijdsactiviteiten in Flevoland, NBTC
- Derde raming bezoekersaantallen Amsterdam 2018-2021, december 2021, OIS: https://onderzoek.amsterdam.nl/publicatie/derde-raming-bezoekersaantallen-amsterdam-2018-2021
- Diverse beleidsdocumenten en coalitieakkoorden van gemeenten in de MRA
- Gasten en overnachtingen in logiesaccommodaties per COROP-gebied, Data Center Toerisme (NBTC) (2020): https://www.nbtc.nl/nl/site/download/excel-gasten-en-overnachtingen-2013-2019.htm
- LISA, 2020
- NBTC-NIPO natuur- en recreatiegebieden Noord-Holland (2016)
- Onderzoek naar de toeristische draagkracht van wijken de invloed van toerisme op de leefbaarheid, OIS 2019
- Overnachtingen en gasten in logiesaccommodaties per COROP-gebied 2013-2020, data verzameld door CBS, ontvangen van OIS en bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd en Bureau Buiten
- Overzicht zee- en riviercruise MRA 2000-2019, Port of Amsterdam, ontvangen van OIS
- Perspectief 2030: Bestemming Nederland, NBTC Holland Marketing (januari 2019): https://www.nbtc.nl/nl/site/download/perspectief-bestemming-nl-2030.htm
- Prognose en scenario’s bezoekers 2030, OIS (februari 2020): https://data.amsterdam.nl/publicaties/publicatie/prognose-en-scenarios-bezoekers-2030/0ec15a07-c20c-4591-8cda-b1259d6a7d2b/
- Rapport Toerisme MRA 2019-2020 (OIS, november 2020)
- Toekomstscenario’s inkomend toerisme 2030, NBTC Holland Marketing (juli 2019): https://nbtcmagazine.maglr.com/toekomstscenario-s-inkomend-toerisme-2030-def/basisscenario_en_forecast_perspectief_2030
- Toeristische visie 2015-2021, gemeente Waterland
- Trendrapport Toerisme, recreatie en vrije tijd 2020, NRIT
- Verordening van de raad van de gemeente Amsterdam houdende regels over Toerisme in Balans Amsterdam, 22 juni 2021: https://www.binnenlandsbestuur.nl/Uploads/2021/7/A---60-Economische-Zaken--16--Bijlage-3---Verordening-op-het-toerisme-in-bal.pdf
- Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021: https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Demografie
- Waardevol toerisme, onze leefomgeving verdient het. Raad voor Leefomgeving en Infrastructuur (Rli), 2019
- Bezoekersaantallen Het Twiske en Marken, 28 juni 2021, Noordhollands Dagblad: https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210627_12761379?utm_source=google&utm_medium=organi

Bijlage 4: Bronnen van indicatoren

Indicator / data	Bron
Aantal inwoners (2019)	CBS
Oppervlakte land in ha (2015)	CBS bestand bodemgebruik (2015)
Oppervlakte bebouwd terrein in ha (2015)	CBS bestand bodemgebruik (2015)
Oppervlakte semi-bebouwd terrein in ha (2015)	CBS bestand bodemgebruik (2015)
Oppervlakte recreatieterrein in ha (2015)	CBS bestand bodemgebruik (2015)
Oppervlakte agrarisch terrein in ha (2015)	CBS bestand bodemgebruik (2015)
Oppervlakte bos en open natuurlijk terrein in ha (2015)	CBS bestand bodemgebruik (2015)
Aantal overnachtingen 2019	Enquête gemeenten
Toeristische bestedingen	Koopstromenonderzoek
Aantal bezoekers aan evenementen	Evenementen monitor Respons
Aantal bezoekers natuur en recreatie	NBTC-Nipo bezoekersonderzoek natuur&recreatie Noord-Holland en Flevoland
Aantal recreatieve verplaatsingen	OViN / ODiN, bewerking door Studio Bereikbaar
Aantal bedden (capaciteit) in logiesaccommodaties	OIS
Capaciteit kampeer en huisjesterreinen	SLA
Aantal AirBnB listings	AirDNA
Aantal ligplaatsen jachthavens	MRA
Aantal overnachtingen jachthavens	MRA
Aantal attracties	OIS attractiebestand
Aantal horecavestigingen	LISA, provinciaal vestigingenregister (2019)
Aantal horecabanen (fulltime en parttime)	LISA, provinciaal vestigingenregister (2019)
Aantal monumenten	Monumentenbestand RCE
Aantal evenementen	Evenementen monitor Respons
Werkgelegenheid T&R (2019)	LISA, provinciaal vestigingenregister (2019)
Werkgelegenheid totaal (2019)	LISA, provinciaal vestigingenregister (2019)
Aantal entrees/poorten	Provincie Noord-Holland

Omvang fietsroutenetwerk (km)	Terreinbeheerder / Gemeenten / Route-databank
Omvang wandelroutenetwerk (km)	Terreinbeheerder / Gemeenten / Route-databank
Omvang vaarroutes (km)	Terreinbeheerder / Gemeenten / Route-databank
Omvang recreatieve route	Terreinbeheerder / Gemeenten / Route-databank
Recreatieve verplaatsingen	OViN / ODiN, bewerking door Studio Bereikbaar
Schade aan erfgoed door gedrag of grote aantallen bezoekers	Enquête gemeenten
Grote wachtrijen voor musea, erfgoed etc.	Enquête gemeenten
Stijging verkoopprijzen woningen (2010-2020)	CBS
Verstoring van de woningmarkt door recreatief gebruik	Enquête gemeenten
Klachten van bewoners over recreatief verhuur	Enquête gemeenten
Leegstand winkels in %	CBS (2020)
Rapportcijfer winkelaanbod voor dagelijkse boodschappen	WIA en WIMRA voor de hele MRA (IOS)
Afstand tot grote supermarkt in km	CBS (2019)
Afstand tot overige dagelijkse levensmiddelen in km	CBS (2019)
Afstand tot café in km	CBS (2019)
Afstand tot cafetaria in km	CBS (2019)
Afstand tot restaurant in km	CBS (2019)
Afstand tot hotel in km	CBS (2019)
Afstand tot museum in km	CBS (2019)
Afstand tot podiumkunsten in km	CBS (2019)
Afstand tot bioscoop in km	CBS (2019)
Afstand tot attractie in km	CBS (2019)
Tevredenheid inwoners met hun buurt	Wonen in de Metropoolregio Amsterdam 2019, IOS
Overlast door andere mensen in de buurt	Wonen in de Metropoolregio Amsterdam 2019, IOS
Overlast door vervuiling	Wonen in de Metropoolregio Amsterdam 2019, IOS
Aandeel werkgelegenheid in t&r	LISA, provinciaal werkgelegenheidsregister
Beleidsmatige draagkracht en sentiment	Bureau-analyse door Bureau BUITEN en Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd

Hinder van bezoekers in openbare ruimte bij verplaatsingen	Enquête gemeenten
Bewoners ondervinden hinder van bezoekers in hun privéomgeving	Enquête gemeenten
Verdwijnen van voorzieningen t.b.v. bezoekers	Enquête gemeenten
Bewoners zijn zich bewust van de positieve kanten van toerisme in hun gemeente	Enquête gemeenten
Sturing op balans	Enquête gemeenten
Ontwikkelruimte toerisme	Enquête gemeenten
Filevorming door verkeer met recreatief-toeristisch motief	Enquête gemeenten
Parkeerproblemen door recreatief-toeristische bezoekers	Enquête gemeenten
Overlast van bezoekers door zwerfvuil, ongepast gedrag en/of te veel geluid	Enquête gemeenten
Drukte door bezoekers in parken, op straat en bij recreatieve locaties	Enquête gemeenten
Gezondheidsschade bij bewoners door vormen van milieubelasting	Enquête gemeenten
Vervuiling, uitstoot en andere vormen van milieubelasting door toerisme en recreatie	Enquête gemeenten
Grote drukte door recreanten en toeristen in natuur/recreatiegebieden	Enquête gemeenten
Grote drukte door waterrecreanten	Enquête gemeenten
Afname van de biodiversiteit (flora en fauna) als gevolg van recreanten en toeristen	Enquête gemeenten
Overschrijding opvangcapaciteit gebieden: opvangcapaciteit landschap, recreatieterreinen in relatie tot potentiële vraag op basis van inwoners en normen.	Topografie (GBT), CBS Staline, normen uit AVANAR / BRAM model, zie o.a. https://edepot.wur.nl/139283
Afstand tot openbaar groen in km (2015)	CBS
Afstand tot park of plantsoen in km (2015)	CBS
Afstand tot dagrecreatief terrein in km (2015)	CBS
Afstand tot bos in km (2015)	CBS
Negatieve effecten door toegenomen drukte (overlast, verstoring, zwerfvuil, toegenomen kosten door o.a. handhaving)	Informatie van terreinbeherende organisaties (o.a. Quick scan drukte, 2020)
Saldo Opvangscapaciteit natuur	Informatie van terreinbeherende organisaties (o.a. Quick scan drukte, 2020)

Bijlage 5: Brongegevens van draagkracht

Tabel B5.1: Gemeentelijke waarden van feitelijkheden op domein vastgoed (CBS, 2020)

Deelregio	Gemeente	Stijging verkoopprijzen woningen (2010-2020)	Leegstand winkels in %
Almere-Lelystad	Almere	60%	8%
	Lelystad	41%	11%
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	43%	0%
	Amstelveen	71%	3%
	Diemen	78%	3%
	Haarlemmermeer	49%	5%
	Ouder-Amstel	29%	0%
	Uithoorn	49%	0%[16]
Amsterdam	Amsterdam	82%	4%
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	5%	6%
	Gooise Meren	Onbekend	0%
	Hilversum	48%	3%
	Huizen	54%	0%
	Laren	29%	6%
	Weesp	73%	0%
	Wijdemeren	40%	2%
IJmond	Beverwijk	56%	11%

[16] Uithoorn geeft aan op basis van de cijfers uit het KSO wel leegstand te kennen.

	Heemskerk	59%	3%
	Velsen	29%	6%
Zaanstreek-Waterland	Beemster	50%	0%
	Edam-Volendam	31%	2%
	Landsmeer	72%	0%
	Oostzaan	48%	0%
	Purmerend	45%	7%
	Waterland	34%	0%
	Wormerland	37%	0%
	Zaanstad	51%	5%
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	29%	0%
	Haarlem	67%	4%
	Heemstede	48%	1%
	Zandvoort	55%	6%

Tabel B5.2: Gemeentelijke waarden van feitelijkheden op domein sociaaleconomisch

Deelregio	Gemeente	Rapportcijfer winkelaanbod dagelijkse boodschappen	Afstand tot voorzieningen	Tevredenheid inwoners met hun buurt	Overlast door andere mensen in de buurt
Almere-Lelystad	Almere	7,2	2,56	7,6	7,6
	Lelystad	7,2	4,39	7,6	7,8
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	7	2,94	7,8	6,9
	Amstelveen	6,9	2,29	7,9	7,8

	Diemen	7,1	1,89	7,6	7,6
	Haarlemmermeer	7,2	2,59	7,8	7,8
	Ouder-Amstel	6,1	1,9	7,9	7,9
	Uithoorn	7	3,56	7,7	7,7
Amsterdam	Amsterdam	7	1,33	7,5	7
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	7,2	2,29	8,2	8,1
	Gooise Meren	7,4	1,6	8,1	8
	Hilversum	7,7	1,41	7,8	7,8
	Huizen	7	1,71	7,9	7,8
	Laren	7,4	1,94	8,4	8,3
	Weesp	7,1	2,43	7,8	7,8
	Wijdemeren	7,3	3,43	8,1	8,1
IJmond	Beverwijk	7,2	1,3	7,5	7,5
	Heemskerk	7,8	1,78	7,9	7,9
	Velsen	6,7	1,67	7,8	7,7
Zaanstreek-Waterland	Beemster	6,9	3,03	8,2	8,2
	Edam-Volendam	7,6	2,95	8,1	8
	Landsmeer	7,4	3,55	7,9	7,8
	Oostzaan	7,3	2,7	8,1	8,1
	Purmerend	7,6	1,88	7,7	7,6
	Waterland	6,5	4,1	8,1	8,1
	Wormerland	7,3	3,24	7,9	8

	Zaanstad	7,3	2,28	7,4	7,4
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	7,2	2,1	8,5	8,2
	Haarlem	7,2	1,33	7,6	7,5
	Heemstede	7,9	1,86	8,2	8,1
	Zandvoort	7,4	2,19	7,8	7,6

Tabel B5.3: Gemeentelijke waarden van feitelijkheden op domein openbare orde

Deelregio	Gemeente	Overlast door vervuiling
Almere-Lelystad	Almere	6,6
	Lelystad	7,1
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	6,9
	Amstelveen	7
	Diemen	6,7
	Haarlemmermeer	7
	Ouder-Amstel	7,1
	Uithoorn	7
Amsterdam	Amsterdam	5,9
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	7,6
	Gooise Meren	7,3
	Hilversum	6,7
	Huizen	7,4
	Laren	7,8
	Weesp	7

	Wijdemeren	7,7
IJmond	Beverwijk	6,2
	Heemskerk	7,1
	Velsen	6,8
Zaanstreek-Waterland	Beemster	7,5
	Edam-Volendam	7,5
	Landsmeer	7
	Oostzaan	7,2
	Purmerend	7,2
	Waterland	7,6
	Wormerland	7,4
	Zaanstad	6,3
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	8,1
	Haarlem	6,5
	Heemstede	7,8
	Zandvoort	6,7

Tabel B5.4: Gemeentelijke waarden van feitelijkheden op domein natuur

Deelregio	Gemeente	Opvangcapaciteit
Almere-Lelystad	Almere	38.186
	Lelystad	58.860
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	2.084
	Amstelveen	8.578
	Diemen	2.933
	Haarlemmermeer	16.293
	Ouder-Amstel	2.234
	Uithoorn	1.066
Amsterdam	Amsterdam	24.690
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	2.549
	Gooise Meren	9.783
	Hilversum	18.222
	Huizen	5.179
	Laren	5.450
	Weesp	822
	Wijdemeren	11.225
IJmond	Beverwijk	2.825
	Heemskerk	10.319
	Velsen	17.446
Zaanstreek-Waterland	Beemster	1.179
	Edam-Volendam	1.762

	Landsmeer	2.701
	Oostzaan	2.332
	Purmerend	5.341
	Waterland	1.560
	Wormerland	1.519
	Zaanstad	5.331
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	21.680
	Haarlem	3.853
	Heemstede	1.799
	Zandvoort	20.952

Tabel B5.5: Deelregionale waarden van feitelijkheden op domein natuur

Deelregio	Negatieve effecten bezoekers op natuur
Almere-Lelystad	Onbekend
Amstelland-Meerlanden	3.8
Amsterdam	3,8
Gooi en Vechtstreek	4
IJmond	3,2
Zaanstreek-Waterland	3,1
Zuid-Kennemerland	3,6

Bijlage 6: Toelichting beleidsmatige draagkracht

Beleidsmatige draagkracht
Met beleidsmatige draagkracht willen we een indicatie geven van de mate en richting van het beleid. We veronderstellen een hogere draagkracht, wanneer gemeenten richtinggevend beleid hebben voor zowel recreatie als toerisme, als ze positief staan tegenover toerisme en recreatie, als er sturing is op balans en als er ruimte is voor ontwikkeling.

We hebben voor de MRA-gemeenten de beleidsmatige draagkracht in beeld gebracht door te kijken naar:

a. Doelen van beleid op het gebied van recreatie en toerisme;
b. Het sentiment ten aanzien van toerisme of recreatie;
c. Of er sturing is op balans
d. Of er ruimte is voor de ontwikkeling

Voor a. en b. hebben we beleidsstukken en coalitieakkoorden geanalyseerd. Voor c. en d. hebben we gebruikgemaakt van de enquête die onder gemeenten is uitgezet.

Bureau-analyse
Voor de bureau-analyse verzamelden en analyseerden wij beleidsstukken en coalitieakkoorden van alle gemeenten. We keken naar:

- Zijn er doelen op het gebied van recreatie en toerisme gericht op groei, en/of spreiding, en/of mindering? De hoogste score (hogere draagkracht) wordt hier gerealiseerd als er zowel voor toerisme als recreatie richtinggevende doelen zijn, en bij zowel bij toerisme als recreatie spreiding als thema wordt genoemd.
- Hoe worden recreatie en toerisme besproken in het collegeakkoord, wat is het sentiment rond het onderwerp? Is dat positief (in termen van kansen), genuanceerd of negatief (in termen van opgaven). Als toerisme niet genoemd wordt, of zowel positief als negatief (bijvoorbeeld voor toerisme negatief en voor recreatie positief) dan is de score 3 (gemiddeld). Wordt er negatief gesproken over recreatie en toerisme dan ontstaat er een lagere score, bij een positieve bespreking een hogere score.

Na de analyse codeerden we de uitkomsten zodat scores van 1 tot en met 5 ontstonden.

Enquête
In een enquête onder gemeenten stelden we elke gemeente de vragen:

- Wordt er in jouw gemeente al gestuurd op balans? Het antwoord “ja”, levert een hoge draagkrachtscore op (5), een antwoord “nee” een lage draagkrachtscore (1).
- Welke van onderstaande stellingen is in jouw gemeente het meest van toepassing?
  a) In mijn gemeente is **geen** ontwikkelruimte meer voor toerisme, de draagkracht wordt nu al overschreden en negatieve effecten zijn zichtbaar en omvangrijk;
  b) In mijn gemeente is nog **veel** ontwikkelruimte aanwezig voor toerisme, de draagkracht wordt nergens overschreden en negatieve effecten zijn niet of niet significant;
  c) In mijn gemeente is er **beperkt** ontwikkelruimte aanwezig voor toerisme, de draagkracht wordt op sommige momenten en/of sommige locaties overschreden en negatieve effecten zijn dan zichtbaar.

Het antwoord a. (geen) levert een draagkrachtscore 1 op, het antwoord b. (veel) een score 5 en het antwoord c. (beperkt) een score 3.

De vier indicatoren vormen samen 1 score voor beleidsmatige draagkracht. De scores worden bij elkaar opgeteld en gemiddeld waarbij elke indicator even zwaar weegt.

Bijlage 7: Toelichting prognoses

Bevolkingsprognose

In figuur B7.1 is de bevolkingsprognose voor 2030 weergegeven per gemeente in de MRA. In Figuur B7.2 is de absolute en procentuele groei van inwoners in de MRA per deelregio weergegeven.

Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021

Figuur B7.1: Bevolkingsontwikkeling 2030 t.o.v. 2019 per gemeente

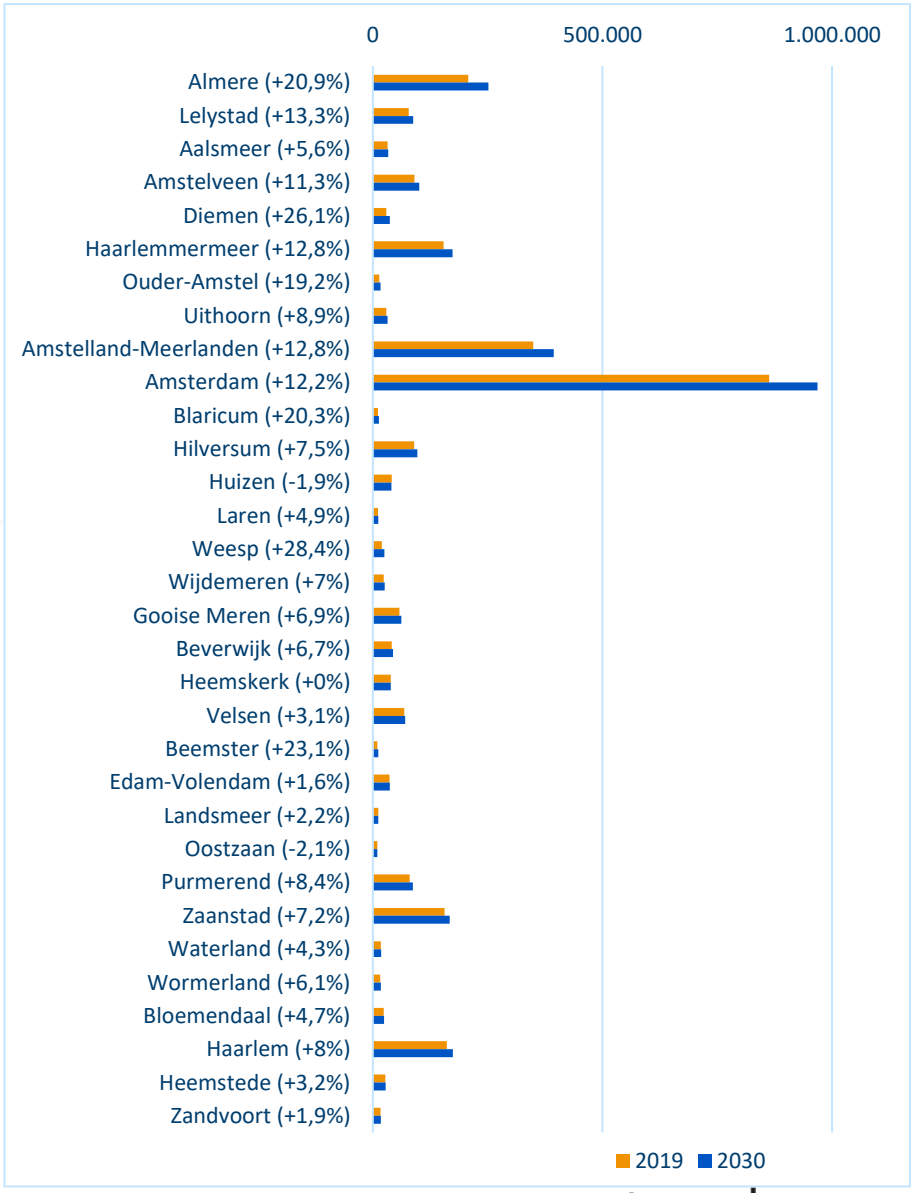

Figuur B7.2: Absolute (x1.000) en procentuele groei (index) van inwoners in de MRA tussen 2019 en 2030

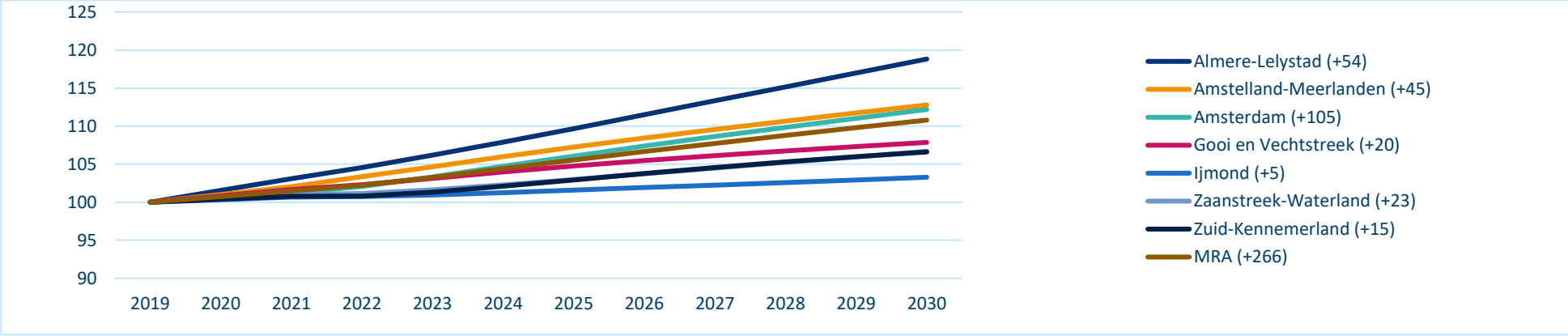

Vrijetijdsactiviteiten

Als onderdeel van de prognoses zijn het aantal vrijetijdsactiviteiten in 2030 berekend op basis van de bevolkingsprognoses. Deze data is afkomstig uit het CVTO en in kaart gebracht voor de verschillende categorieën (clusters). In onderstaande tabel is weergegeven wat wordt verstaan onder de verschillende categorieën.

Cluster	Vrijetijdsactiviteiten behorend tot cluster
Buitenrecreatie	• wandeling voor plezier • fietstocht voor plezier • recreëren (zonnen, luieren, barbecueën, picknicken, e.d.) • toertochtjes met de auto • toertochtjes met de motor • tocht met rondvaartboot
Watersport	• kanoën/roeien • surfen (kite-, golf-of windsurfen) • varen of zeilen • vissen
Sport en sportieve recreatie	• atletiek • auto-/motorsport • basketbal/handbal/korfbal/volleybal • darten/jeu de boules/biljarten/snookeren/poolen • denksport (bridge, schaken, dammen, pokeren, e.d) • golf • gymnastiek/turnen • hockey/honkbal/softbal/rugby • joggen/hardlopen • outdoor sportactiviteiten (bootcamp/crossfit/obstaclerun, e.d.) • paardensport • racketsporten (tennis, badminton, squash, tafeltennis) • schaatsen/skeeleren/skaten • snowboarden/skiën/langlaufen • schietsport en boogschieten • sporten in fitnesscentrum (fitness/cardio/spinning, groepslessen, e.d.) • Sporten/recreëren in water (zwemmen/aqua-joggen/duiken/waterpolo e.d.) • sportklimmen en boulderen • vecht-en verdedigingssporten ((kick)-boksen, karate, judo, taekwondo, e.d.) • voetbal • wandelsport • wielrennen/mountainbiken • yoga/pilates/mindfulness/Tai Chi, meditatie, e.d.
Bezoek attracties	• attractiepark/pretpark • dierentuin/vogelpark/zeeaquarium, etc. • escaperoom • kermis • rommelmarkt, vlooienmarkt, zwarte markt • (kinder)boerderij • klimhal/klimpark • speeltuin/indoor speelhal/trampolinepark • sier-, heem-of botanische tuin
Bezoek evenementen	• beurs/tentoonstelling/fair • jaarmarkt/braderie • corso/optocht/parade • kerstmarkt • festival (muziek --, kunst/cultuur en/of • culinair festival of evenement) • sportevenement (deelnemer of • toeschouwer)
Wellness	• wellnesscentrum /sauna/thermen

Sportwedstrijden	• sportwedstrijd bezocht (als toeschouwer, op elk niveau (van recreatief tot professioneel))
Winkelen voor plezier	• winkelen in binnenstad (funshoppen) • factory outlet center (bijv. Batavia stad) • meubelboulevard, woonmall • tuincentrum • weekmarkt
Uitgaan	• bar/café bezoek • bowlen/kegelen • casino/speelhal e.d. • club --/discobezoek/dance/houseparty • op terras zitten • uit eten (lunchen, dineren etc. in een horecagelegenheid)
Cultuur	• ballet-/dansvoorstelling • bioscoop of filmhuis • cabaretvoorstelling • concert (pop/jazz/blues/rock) • galerie of atelier • klassiek concert/opera/operette • monument/bezienswaardigheid/ oudheidkundig object (kastelen, kerken, dorpen, hunebedden, etc.) • museum, kunsthal of tentoonstelling • musical • toneelvoorstelling

Ontwikkeling toerisme

Omdat er helaas geen historische data op gemeenteniveau of MRA deelregio-niveau is van het aantal overnachtingen en gasten om een prognose te maken, zijn de prognoses gemaakt per COROP-gebied. Voor de COROP-gebieden in Nederland is er namelijk wel historische data beschikbaar. De COROP-gebieden komen niet in alle gevallen overeen met de deelregio's, zie tabel B7.1 op het einde van deze bijlage voor een overzicht van de gemeenten per COROP-gebied en tot welke MRA deelregio deze gemeenten behoren.

<u>COROP-gebieden</u>

- Agglomeratie Haarlem
- Zaanstreek
- Groot-Amsterdam
- IJmond
- Het Gooi en Vechtstreek
- Flevoland

Een aantal opmerkingen:

- Voor de gemeente Amsterdam is in februari 2020 een prognose ontwikkeld door het OIS, met verschillende scenario's. Wij hebben daarom geen nieuwe prognose voor Amsterdam ontwikkeld maar gebruikgemaakt van deze bestaande prognoses.
- De cijfers voor het COROP-gebied Groot-Amsterdam zijn inclusief de cijfers voor de gemeente Amsterdam. Omdat we voor Amsterdam een zelfstandige prognose hebben weergegeven, én Amsterdam een vertekend beeld geeft voor de overige gemeenten in dit COROP-gebied, hebben we de cijfers van het aantal gasten en overnachtingen in Amsterdam van de cijfers van het COROP-gebied afgehaald. De prognose is dus gemaakt voor de gemeenten in COROP-gebied Groot-Amsterdam, zónder Amsterdam. Het aantal overnachtingen van Groot-Amsterdam in 2013 minus het aantal overnachtingen van Amsterdam in 2013 geeft het aantal overnachtingen in de overige gemeenten uit het COROP-gebied.
- De provincie Flevoland is een COROP-gebied. Dit betreft naast Almere-Lelystad nog een aantal andere gemeenten en geeft daarom niet het beeld weer voor de deelregio Almere-Lelystad, maar voor de gehele provincie. Dit is een belangrijke kanttekening bij het zien van de cijfers voor dit COROP-gebied.

Prognoses

We hebben op twee manieren een inschatting gemaakt van het aantal overnachtingen en gasten (binnenlands en inkomend) tot en met 2030:

1. Pre-corona (lange termijn): o.b.v. prognose NBTC Perspectief 2030, voor gasten;
2. Post-corona (korte en lange termijn): o.b.v. de impact van corona op het verblijfstoerisme (NBTC) met het verwachte herstel en o.b.v. historische data (trend).

De werkwijze per type prognose is hieronder kort toegelicht:

<u>Prognose 1: NBTC Perspectief 2030</u>

In 2018 heeft het NBTC een prognose gepubliceerd voor het aantal te verwachten verblijfsgasten in 2030. Bij de berekening van deze prognose voor de COROP-gebieden hebben we de groei die het NBTC verwacht toegepast op de bestaande cijfers van het aantal gasten in het desbetreffende COROP-gebied. We hebben het groeipercentage van het NBTC tot 2030 omgerekend naar een groei per jaar, en toegepast op het aantal gasten van 2019 in de deelregio. Het groeipercentage van aantal gasten zou ook kunnen worden toegepast op het aantal overnachtingen. Het aantal gasten en overnachtingen hoeft zich niet per se één-op-één op dezelfde manier te ontwikkelen, maar naar verwachting zal dit niet erg uiteenlopen.

Het NBTC verwacht dat de groei van het aantal gasten verschilt per regio in Nederland. Hierbij onderscheiden ze de volgende gebieden: kustregio's, Amsterdam, overig Randstad en overig Nederland. Afhankelijk van het COROP-gebied en welk gebied daarvoor relevant is, hebben we (één van deze) groeipercentages toegepast op de bestaande cijfers van 2019. *Kortom, deze prognose geeft weer wat de groei van het aantal gasten is op basis van de nationale toekomstverwachtingen van het toerisme tot 2030. In deze nationale toekomstverwachtingen is met veel zaken rekening gehouden.*

Prognose 2: Trendmatige groei en impact coronavirus

Deze berekening is gedaan op basis van de historische data per COROP-gebied, namelijk de groei van het aantal overnachtingen en gasten tussen 2013 en 2019. Van deze historische data is een trend berekend en gebruikt om de groei tot aan 2030 weer te geven. Dit is berekend voor het totaal aantal overnachtingen (binnenlands en buitenlands).

Het coronavirus heeft echter een impact op het aantal gasten en overnachtingen. Door de enorme daling van het aantal verblijfsgasten in 2020 is de vorige prognose wellicht niet accuraat. Het NBTC heeft een inschatting gemaakt van de impact van het coronavirus op korte termijn. Deze cijfers zijn gebruikt om een korte termijn berekening te maken. Vervolgens is vanaf het moment van herstel de trendlijn berekening toegepast. Het gaat om de volgende cijfers:

- Het daadwerkelijke aantal overnachtingen en gasten voor 2020 is bekend voor de COROP-gebieden en MRA.
- Voor 2021 verwacht het NBTC dat het binnenlands toerisme een groei laat zien ten opzichte van 2020 (stijging van 29%) en dat het inkomend toerisme een verdere daling laat zien ten opzichte van 2020 (daling van 26%).
- Het inkomend toerisme begint zich naar verwachting langzaam te herstellen in 2022. Naar verwachting komt het aantal buitenlandse gasten uit op 25% tot 90% van het aantal gasten van 2019. Dit is gemiddeld 58%. Dit is nog een grote bandbreedte, afhankelijk van hoe het coronavirus zich ontwikkelt. Wij gebruiken het gemiddelde van 58%. Het binnenlands toerisme is in 2022 naar verwachting weer op het niveau van 2019.
- Het NBTC (en in lijn met het UNWTO) verwacht dat het internationale toerisme niet voor 2024 weer op het niveau van 2019 is. In de prognose trekken we daarom een trendlijn door, waarbij we uitgaan dat 2024 weer het niveau van 2019 is in de trendlijnberekening voor het binnenlands toerisme en 2022 voor het inkomend toerisme het niveau van 2019 is.
- Door middel van deze berekening geven we zowel de impact op korte termijn weer, als de verwachting voor langere termijn, waarbij we ervan uitgaan dat de groei op basis van het verleden vertraging oploopt door de impact van het coronavirus. Deze 'vertraging' is voor het binnenlands toerisme korter dan voor het inkomend toerisme.

Deze prognose geeft dus weer wat het aantal gasten en overnachtingen zou zijn als de ontwikkeling van de afgelopen jaren op dezelfde wijze naar de toekomst doorzet. Daarbij wordt ook weergegeven wat de impact van het coronavirus op de gasten en overnachtingen is op korte termijn en hoe het toerisme zich op basis van de ontwikkeling uit het verleden zich naar de toekomst toe zal ontwikkelen, ervan uitgaande dat corona de ontwikkeling alleen vertraagt/tijdelijk pauzeert.

Toekomstige toeristisch-recreatieve omvang

Omdat de toeristische-recreatieve omvang uit veel verschillende indicatoren bestaat waar het aantal overnachtingen er slechts één van is, schetsen we geen toekomstig cijfer van toeristisch-recreatieve omvang in 2030 op basis van de verwachtingen van inwoners en overnachtingen.

Wel zien we dat het aantal overnachtingen sneller toeneemt dan het aantal inwoners, dus dat de indicator van toeristisch-recreatieve omvang(verblijf)

van aantal overnachtingen per 1.000 inwoners en per hectare zullen toenemen.

Tabel B7.1: Indeling COROP-gebieden en MRA deelregio's

COROP-gebied	Gemeenten in COROP-gebied	Gemeente behoort tot MRA deelr
Agglomeratie Haarlem	Bloemendaal	Zuid-Kennemerland
	Haarlem	Zuid-Kennemerland
	Heemstede	Zuid-Kennemerland
	Zandvoort	Zuid-Kennemerland
Zaanstreek	Wormerland	Zaanstreek-Waterland
	Zaanstad	Zaanstreek-Waterland
Groot-Amsterdam	Aalsmeer	Amstelland-Meerlanden
	Amstelveen	Amstelland-Meerlanden
	Amsterdam	*Amsterdam*
	Beemster	Zaanstreek-Waterland
	Diemen	Amstelland-Meerlanden
	Edam-Volendam	Zaanstreek-Waterland
	Haarlemmermeer	Amstelland-Meerlanden
	Landsmeer	Zaanstreek-Waterland
	Oostzaan	Zaanstreek-Waterland
	Ouder-Amstel	Amstelland-Meerlanden
	Purmerend	Zaanstreek-Waterland
	Uithoorn	Amstelland-Meerlanden
	Waterland	Zaanstreek-Waterland
	Aalsmeer	Amstelland-Meerlanden
IJmond	Velsen	IJmond
	Beverwijk	IJmond
	Heemskerk	IJmond
	Uitgeest	Zaanstreek-Waterland
	Castricum	*Behoort niet tot MRA*
Het Gooi en Vechtstreek	Blaricum	Gooi en Vechtstreek
	Gooise Meren	Gooi en Vechtstreek
	Hilversum	Gooi en Vechtstreek
	Huizen	Gooi en Vechtstreek
	Laren	Gooi en Vechtstreek
	Weesp	Gooi en Vechtstreek
	Wijdemeren	Gooi en Vechtstreek
Flevoland	Almere	Almere-Lelystad
	Lelystad	Almere-Lelystad
	Noordoostpolder	*Behoort niet tot MRA*
	Urk	*Behoort niet tot MRA*
	Zeewolde	*Behoort niet tot MRA*
	Dronten	*Behoort niet tot MRA*

Definities

Gasten
Bezoekers die één of meer nachten achtereen verblijven in een logiesaccommodatie.
Een gast die meer dan twee maanden aaneengesloten verblijft in een logiesaccommodatie, wordt als vaste gast aangemerkt en telt niet mee voor de statistiek.
Asielzoekers en seizoenarbeiders worden niet als gast meegeteld, ook niet als ze korter dan twee maanden aaneengesloten verblijven in een logiesaccommodatie.
Per maand worden de in die maand vertrokken gasten waargenomen, ongeacht in welke maand de gast aangekomen is. Het is mogelijk dat een persoon twee of meerdere malen in een maand in dezelfde accommodatie of in verschillende accommodaties als gast wordt geteld.
(Bron: CBS)

Overnachtingen
Alle nachten die gasten doorbrengen in een logiesaccommodatie
(Bron: CBS)

Totaal logiesaccommodaties
Hotel, motel, pension, appartement met hoteldienstverlening, jeugdaccommodatie of bed&breakfast, kampeerterreinen, huisjesterreinen en groepsaccommodaties (bron: CBS)

- Het CBS hanteert een ondergrens van minimaal 5 slaapplaatsen voor: hotel, motel, pension, appartement met hoteldienstverlening, jeugdaccommodatie en B&B.
- Het CBS hanteert een ondergrens van minimaal 4 toeristische standplaatsen voor kampeerterrein.
- Het CBS hanteert een ondergrens van minimaal 10 slaapplaatsen voor huisjesterreinen en groepsaccommodaties.

Bijlage 8: Toelichting recreatie behoeftemodel

Uitleg
Het vraag-aanbodmodel, of recreatief behoeftemodel is qua methode en opzet grotendeels is gebaseerd op het BRAM-model (Beleidsondersteunend Recreatie Analyse Model). Hiermee kan vraag, aanbod en tekort voor een recreatieve activiteit berekend worden. In dit geval hebben we gekozen om de berekening te maken voor wandelen. Wandelen is de meest ondernomen activiteit als het gaat om 'buitenrecreatie' en heeft daarnaast te maken met de grootste tekorten. Een tekort treedt op als de berekende toegewezen vraag hoger is dan de opvangcapaciteit, en het betreffende gebied dus niet het aantal recreanten kan opvangen.

Zowel de recreatieve behoefte als het aanbod wordt berekend in recreatieplaatsen. Recreatieplaatsen is een eenheid om capaciteit voor recreatie als de behoefte om te recreëren met elkaar te vergelijken. Het aantal recreatieplaatsen is het aantal recreanten (in onze berekening wandelaars) die op de 5e drukste dag wil gaan wandelen (behoefte), of plek heeft om te wandelen (aanbod), zonder dat de recreanten elkaar in de weg zitten of het te druk aanvoelt voor de recreant.

Er zijn enige aandachtspunten bij het model:
- Het model is niet bedoeld om op detailniveau naar een natuur- of recreatiegebied te kijken, maar bedoeld om op grotere schaal naar de balans te kijken: op gemeentelijke of (boven-)regionale schaal.
- Het model houdt geen rekening met voorkeuren van recreanten. Bij het toewijzen van de vraag is uitgegaan van een evenredige verdeling van waar de inwoner heen zou kunnen gaan vanaf de woonplaats. Voorkeuren zijn met de beschikbare gegevens niet in te bouwen in het model. Hierdoor wordt de recreatieve druk op de heel populaire gebieden, zoals de kustgebieden, in dit model hoogstwaarschijnlijk onderschat.
- Het model focust alleen op de inwoners (recreanten) en niet op toeristen.
- Het model houdt geen rekening met specifieke gebiedskenmerken. Ieder stuk land is anders en zal in de praktijk een andere opvangcapaciteit hebben, maar in dit onderzoek zijn verschillende landschapstypen onderscheiden die ieder een norm voor opvangcapaciteit toegewezen krijgen.
- Zowel het wegennetwerk voor de toegewezen vraag, als de padendichtheid voor de opvangcapaciteit zijn niet meegenomen in het model. Dit zou voor het modelleren dusdanig meer tijd en werk in beslag nemen dat dit buiten de scope van dit onderzoek valt.

Berekeningen en normen
Berekening toegewezen vraag
- Als basis voor het berekenen van de toegewezen vraag voor 2021 is de onbewerkte brondata van de CBS vierkantstatistieken gebruikt (aantal inwoners per 500x500m-vlak in het jaar 2021).
- Om de toegewezen vraag voor 2040 te berekenen is dezelfde methode gehanteerd. Het aantal inwoners voor 2040 is als volgt berekend:
  - Ieder 500x500m-vlak is gekoppeld aan de gemeente waar deze het meest in valt. Voor ieder 500x500m-vlak is het aantal inwoners van 2021 vermenigvuldigd met de procentuele groei van het aantal inwoners in de betreffende gemeente in de periode 2021-2040. Voor de gemeenten in de provincie Noord-Holland is de provinciale prognose (2021) aangehouden, voor de rest van Nederland de CBS-PBL-prognose (2019).
- Het AVANAR-model (WUR) hanteert voor de activiteit wandelen in natuur- en recreatiegebieden op de 5e drukste dag een deelnamecijfer van 10,4% voor niet-westerse allochtonen en een deelnamecijfer van 15,6% voor autochtonen en westerse allochtonen. Deze

deelnamecijfers zijn in dit model overgenomen, al is dit niet doorberekend voor ieder 500x500m-vlak, maar er is voor iedere provincie een enkel percentage genomen wat verhoudingsgewijs is naar de verhouding niet-westerse allochtonen en autochtonen en westerse allochtonen. Voor de provincie Noord-Holland komt het deelnamecijfer hiermee uit op 11,4%. Voor de verdere berekening is alleen dit aandeel van de bevolking van ieder vlak meegenomen.

- Op dit aandeel inwoners dat deelneemt aan het wandelen in natuur- en recreatiegebieden is vervolgens de reisbereidheid toegepast. Deze cijfers komen uit het Natuurbelevingsonderzoek van Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd (2017), en hebben betrekking op het natuurgebied die de ondervraagden het meest bezocht hebben. Hieruit komen de volgende cijfers:
  - 15% reist minder dan 1 km naar het natuurgebied waar de ondervraagde meestal komt
  - 33% reist 1-5 km
  - 24% reist 5-10 km
  - 18% reist 11-25 km
  - 6% reist 26-50 km
  - 4% reist meer dan 50 km → in de analyse is deze groep niet meegenomen omdat er geen bovengrens zit aan de categorie, waardoor een berekening niet zomaar mogelijk is. Gezien het kleine aandeel mensen dat in deze categorie valt heeft het weglaten zeer beperkte invloed op de uitkomsten.
- Ten eerste moeten de inwoners dus worden toebedeeld aan de cirkels rondom het 500x500m-vlak waarin ze wonen: bijvoorbeeld 33% van de inwoners zal dus in potentie ergens recreëren in de cirkel van 5 km, maar buiten de cirkel van 1 km. Het wegennetwerk is hierbij niet meegenomen omwille van de omvang van de berekening die hiervoor nodig is.
- Ten tweede moet rekening worden gehouden met het feit dat inwoners enkel toebedeeld kunnen worden aan land wat binnen de straal valt en niet aan het water; een inwoner van Den Helder heeft bijvoorbeeld minder kanten om op te gaan dan een inwoner van Uithoorn. Omdat locatievoorkeuren niet mee te nemen zijn in dit model, kan aangenomen worden dat de inwoners ergens gaan recreëren waar land binnen de reisbereidheidscirkel ligt. Hoe minder land dit is, hoe groter de toegewezen vraag voor het overige land wat binnen de cirkel ligt. Andersom geldt dit ook: hoe meer land er binnen de cirkel van reisbereidheid ligt, hoe minder er vraag toegewezen wordt aan dit land. Dit is verhoudingsgewijs berekend a.d.h.v. de oppervlakte.
- Voor ieder 500x500m-vlak is uiteindelijk berekend hoeveel recreanten er, na het doorlopen van de vorige stappen, aan toegewezen worden door de aantallen bij elkaar op te tellen. Dit getal kan vervolgens, al dan niet geaggregeerd op gemeentelijk, regionaal, of bovenregionaal schaalniveau, afgezet worden tegenover de opvangcapaciteit.

Berekening opvangcapaciteit

- De opvangcapaciteit is ook berekend per 500x500m-vlak, waarbinnen het oppervlak aan landschapstype is vermenigvuldigd met de opvangcapaciteit van dat type.
- Ten eerste is per 500x500m-vlak het oppervlak berekend voor iedere vorm van natuur- en recreatiegebied die in het bronbestand onderscheiden zijn. Dit bronbestand is de kaartlaag 'Bestand Bodemgebruik' (2015) van het CBS. De typen natuur die in het bestand zijn onderscheiden zijn in lijn met de typen die in het BRAM-model gehanteerd zijn. Hierdoor zijn de normgetallen eenvoudig te koppelen aan de natuurtypen. Dit zijn: bos, droog natuurlijk terrein, nat natuurlijk terrein, recreatiegebied en agrarisch gebied.
- De normen zijn gebaseerd op de recreatieve beleving zoals in het BRAM-model.
  - Bos: 8 personen per hectare per dag
  - Droog natuurlijk terrein (inclusief strand): 3 personen per hectare per dag
  - Nat natuurlijk terrein: 7 personen per hectare per dag

- Recreatiegebied: 8 personen per hectare per dag
- Agrarisch gebied: 0,1 personen per hectare per dag

- Om ook rekening te houden met kwetsbare natuur, en hogere opvangcapaciteit in bos- en recreatiegebieden, hebben we ook een doorrekening gedaan met aangepaste normen, waarin de opvangcapaciteit van droge natuur (bijvoorbeeld heide of duinen) naar beneden is aangepast:
  - Bos: 9 personen per hectare per dag
  - Droog natuurlijk terrein (inclusief strand): 3 personen per hectare per dag
  - Nat natuurlijk terrein: 3 personen per hectare per dag
  - Recreatiegebied: 9 personen per hectare per dag
  - Agrarisch gebied: 0,2 personen per hectare per dag

De uitkomsten van deze normen zijn opgenomen in dit rapport.

Toelichting bij de uitkomsten

Voor nagenoeg elke deelregio in de MRA wordt voor 2040 berekend dat er een tekort is, en dat er dus recreatieruimte bij moet komen. Ook voor 2020 is er voor veel regio's al een tekort. Er kan gedacht worden dat dit een onrealistische voorstelling van zaken is: we kunnen er nu eenmaal niet meer ruimte bij toveren. Heeft deze berekening dan wel zin? Deze berekening is voor planning en beleid goed bruikbaar, omdat:

- Uit de berekening blijkt welke gebieden te maken hebben met het grootste (berekende / theoretische) tekort in de toekomst. Aan deze gebieden kan prioriteit gegeven worden.
- Inzicht wordt gegeven in de toename van het tekort. Een kleiner tekort (zoals in 2020) kan relatief gemakkelijk opgevangen worden in de bestaande gebieden. We tolereren dan dat we het wat vaker file-wandelen op de populaire plekken. Echter: hieraan zit ook een grens. Opvangcapaciteit is als een spons: tussen nat en 100% verzadigd kan nog best veel water opgenomen worden als je voorzichtig doet. Als de spons echter 100% verzadigd is, stroomt elke extra druppel over. De verhouding beschikbare capaciteit en het tekort maakt de urgentie om actie te ondernemen duidelijk.
- Ervaringen uit de praktijk van beheerders van natuur- en recreatiegebieden van de laatste 5 jaren komen overeen met het beeld dat uit de berekening oprijst. De grootste en kleinste berekende tekorten komen overeen met het beeld van beheerders over waar dat het landschap en de bestaande groen- en natuurgebieden in de Metropoolregio het meest en minst onder druk staan.

Bijlage 9: Resultaten analyses draagkracht

De toeristisch-recreatieve omvang zegt nog niets over het effect op de draagkracht van het gebied en de positieve of negatieve effecten. Een bestemming met een grote omvang kan – mits goed gemanaged – weinig opgaven ervaren bij het 'sturen op balans', terwijl een bestemming met een kleine omvang juist problemen kan hebben. Kortom, er is inzicht nodig in de draagkracht van de leefomgeving.

Om de draagkracht van de leefomgeving in beeld te brengen, is de systematiek van de Raad voor de leefomgeving gevolgd; de draagkracht is in beeld gebracht voor verschillende domeinen van de leefomgeving. Het inzicht in de draagkracht is op twee manieren tot stand gekomen; 1) op basis van feitelijke onderzoeksgegevens en een selectie van indicatoren[17], en 2) op basis van een oordeel van diverse betrokkenen als resultaat van gebiedstafels.

In deze bijlage beschrijven we eerst de draagkracht, gebaseerd op een analyse van feitelijke onderzoeksgegevens en vervolgens op basis van het oordeel vanuit de gebiedstafels. In het volgende deel vergelijken we de feitelijke analyse en resultaten van de gebiedstafel. In het laatste deel staan de conclusies over de draagkracht in de deelregio's. Allereerst geven we een toelichting op de analyse.

<u>Toelichting op feitelijke analyse</u>
De leefomgeving is onderverdeeld in vijf fysieke domeinen en één sociaal domein (leefbaarheid):

- Openbare ruimte
- Sociaaleconomisch (leefbaarheid)
- Vastgoed
- Natuur
- Erfgoed
- Mobiliteit

Omdat de beleidsmatige aandacht voor het thema 'balans' ook relevant is hebben we ook hiervoor onderzoeksgegevens verzameld en geanalyseerd in het domein: beleidsmatige draagkracht.

We beschrijven de resultaten van de draagkrachtanalyse in dit hoofdstuk. Omdat voor mobiliteit en erfgoed onvoldoende draagkrachtgegevens voorhanden waren, zijn deze domeinen niet meegenomen in deze analyse.

Feitelijke onderzoeksgegevens
De analyse en bepaling van de draagkracht bestaat uit een feitelijk deel en waardering uit de gebiedstafels. Wat verstaan we nu precies onder de feitelijke onderzoeksgegevens en welke analyse stappen zijn er genomen? Er zijn verschillende soorten onderzoeksgegevens gebruikt voor de bepaling van de draagkracht:

- **Bestaande objectieve data**: er zijn een aantal bruikbare databronnen. Dit zijn onderzoeksgegevens die een indicatie geven van de leefbaarheid, zoals bijvoorbeeld de afstand tot voorzieningen. De onderzoeksgegevens kunnen ook een trend weergeven, zoals de 'stijging van de huizenprijzen' als indicatie voor verdringing op de woningmarkt. Het voordeel van deze data is dat ze objectief zijn. Twee mogelijke nadelen zijn dat ze niet altijd een éénduidige (causale) relatie hebben met toerisme en recreatie. Zo zijn de huizenprijzen en het voorzieningenniveau afhankelijk van meerdere factoren die hierop invloed uitoefenen. En het ontbreekt bij dit type gegevens aan normering of een oordeel. Anders gezegd; het is niet direct duidelijk

17 Een overzicht van de indicatoren is terug te vinden in bijlage 2.

wanneer de draagkracht is bereikt of overschreden. Ze geven wel een indicatie van de draagkracht. Als de huizenprijzen flink stijgen, door wat voor reden dan ook, dan kan die markt extra druk door toeristische verhuur of mensen die een vakantiehuis zoeken, minder goed opvangen.

- **Bestaande data met een subjectief oordeel**: er zijn enkele bronnen die subjectiever zijn, omdat het een beoordeling betreft van inwoners of experts. Dit betreft bijvoorbeeld het onderzoek 'Wonen in de Metropoolregio Amsterdam' uit 2019. Dit grootschalige onderzoek onder inwoners belicht verschillende aspecten van leefbaarheid. Deze bron is nuttig omdat inwoners gevraagd is een oordeel te geven (bijvoorbeeld een rapportcijfer over vervuiling van de buurt) of omdat ook de relatie wordt gelegd met bezoekers (bijvoorbeeld een rapportcijfer over overlast door andere mensen in de buurt). Een andere bron is een enquête onder terreinbeherende organisaties naar de overlast van bezoekers in natuurgebieden. Ook hier is de relatie met bezoekers duidelijk en is ook sprake van een beoordeling van de draagkracht.
- **Nieuw verkregen data**. Voor twee elementen van draagkracht zijn eigen onderzoeksgegevens verkregen en gebruikt voor analyses. Dit betreft:
- **Groen en natuur:** voor natuur is een berekening gemaakt van de behoefte aan de activiteit 'wandelen' afgezet tegen de opvangcapaciteit. Het saldo bepaalt of er een tekort of overschot aan ruimte is om deze behoefte op te vangen en dus of de draagkracht wel of niet wordt overschreden, voor een toelichting op deze analyse zie bijlage 8.[18]
- **Beleidsmatige draagkracht:** hiervoor zijn vier indicatoren opgesteld die hierin inzicht geven. Twee indicatoren zijn gebaseerd op een enquête onder alle gemeenten in de MRA en twee op basis van eigen desk research in relevante beleidsdocumenten.

Agenderend onderzoek op MRA schaal

Draagkracht impliceert een normerend resultaat: draagkracht wordt wel of niet overschreden. Echter, op basis van de cijfers kan dat niet direct geconcludeerd worden. Er ontbreken namelijk gegevens en ook kwantitatieve normen waaraan data getoetst kunnen worden. Is dit dan nog wel een datagedreven onderzoek? Om zo goed mogelijk inzicht te krijgen in de draagkracht voor de verschillende elementen, maken wij gebruik van data uit de best beschikbare bronnen: een omvangrijke representatieve steekproef en het feit dat experts specifiek zijn bevraagd (bijvoorbeeld over de draagkracht van natuur).

De cijfers in combinatie met de duiding van experts en stakeholders in de deelregio's is voldoende voor een agenderend onderzoek op MRA schaal. De vergelijking van deelregio's (in deze bijlage) is echter zeer indicatief, om bovengenoemde redenen. Nader (primair) is nodig om de analyse in de toekomst te verrijken (zie aanbevelingen).

Analysestappen

De ruwe data zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de draagkrachtanalyse. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare draagkrachtgegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:

- Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).
- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio;
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafels.

[18] Dit betreft de recreatieve draagkracht, de ecologische draagkracht verschilt per habitattype en per doelsoort en moet door ecologen per gebied ingeschat worden.

We beschrijven de indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;
- Beleid.

Draagkracht in relatieve en absolute zin

Een kwintielscore van 1 staat voor een indicatie voor lage draagkracht, een kwintielscore van 5 voor een hoge draagkracht. De toekenning van kwintielscores maakt een vergelijking van gemeenten en deelregio's onderling mogelijk. Deze vergelijking staat centraal in de eerste twee analysestappen. Een lage draagkrachtscore wil echter niet zeggen dat er in absolute zin ook sprake is van een te lage draagkracht. We besteden per indicator ook aandacht aan de duiding in absolute zin. Deze duiding is niet gebaseerd op een bestaande normering, en is mede afhankelijk van de gewenste situatie (ambitie).

<u>Resultaten feitelijke analyse stedelijk gebied</u>

In tabel B9.1 staan voor alle indicatoren van draagkracht voor de stedelijke domeinen en hiervoor ook de draagkrachtgegevens weergegeven in de vorm van kwintielscores. Deze zijn gebaseerd op de ruwe data, zie bijlage 5. We beschrijven de resultaten hieronder per domein van de leefomgeving.

Sociaaleconomisch (leefbaarheid)

Onder sociaaleconomische draagkracht verstaan we de leefbaarheid voor inwoners in hun directe leefomgeving. De sociaaleconomische draagkracht kan worden bepaald door onderstaande indicatoren, die aan bezoekers zijn te relateren:

- Het voorzieningenniveau: dankzij toerisme zijn er veel voorzieningen, winkels, horeca, die ook voor inwoners nuttig zijn. Of dankzij toerisme verdwijnen nuttige voorzieningen voor inwoners, hiervoor komen toeristische voorzieningen in de plaats.
- Bezoekers in de directe leefomgeving: inwoners voelen zich vervreemd door (te veel) toeristen in hun buurt. Of er is een juist gebrek aan reuring en dynamiek door het ontbreken van (voldoende) bezoekers?

Uit bovenstaande indicatoren wordt duidelijk dat toerisme zowel kan bijdragen aan leefbaarheid (positieve effecten) als er afbreuk aan doen (negatieve effecten).

We beschikken over cijfers van onderstaande indicatoren die inzicht geven in de sociaaleconomische draagkracht:

1. Tevredenheid van inwoners met hun buurt;
2. Overlast door andere mensen in de buurt (dit kunnen bezoekers of toeristen zijn, maar bijvoorbeeld ook jongeren uit een ander stadsdeel);
3. Rapportcijfer winkelaanbod dagelijkse boodschappen;
4. Afstand tot voorzieningen.

Opvallende resultaten voor sociaaleconomische draagkracht in gemeenten in de MRA:

- Het gemiddelde rapportcijfer voor tevredenheid van inwoners met hun buurt is een 7,9. De hoogste rapportcijfers voor de tevredenheid is voor de gemeenten Bloemendaal (8,5) en laren (8,4) en Blaricum, Beemster en Heemstede (allen een 8,2). Deze krijgen allemaal een draagkrachtscore 5. De gemeenten met het laagste rapportcijfer zijn Zaanstad (7,4), Amsterdam en Beverwijk (beide 7,5) en Haarlem, Diemen, Almere en Lelystad (allen 7,6). Deze krijgen, hoewel het allemaal ruim voldoendes zijn, een score 1 (want de laagste in de regio).
- De overlast door andere mensen in hun buurt wordt gewaardeerd met gemiddeld een 7,8. De gemeenten met het hoogste rapportcijfer (minste overlast) zijn Laren (8,3), Bloemendaal en Beemster (beide 8,2) en Blaricum, Wijdemeren, Oostzaan, Waterland en Heemstede (allen een 8,1). Deze gemeenten krijgen allemaal een draagkrachtscore 5. De gemeenten met een laagste rapportcijfer (meeste overlast door

bezoekers) zijn: Aalsmeer (6,9), Amsterdam (7,0), Zaanstad (7,4) en Beverwijk en Haarlem (beide 7,5). Deze gemeenten krijgen, hoewel het voldoendes betreft, een draagkrachtscore 1.

- Het gemiddelde rapportcijfer voor het winkelaanbod voor dagelijkse boodschappen is 7,2. De hoogste rapportcijfers voor het winkelaanbod zijn voor de gemeenten Heemstede (7,9), Heemskerk (7,8), Hilversum (7,7), Volendam (7,6) en Purmerend (7,6). Deze gemeenten hebben allemaal een draagkrachtscore 5. De laagste rapportcijfers voor het winkelaanbod zijn voor de gemeenten Ouder-Amstel (6,1), Waterland (6,5) en Velsen (7,6). Hoewel deze gemeenten in absolute zin wel voldoendes hebben, krijgen ze een draagkrachtscore 1.
- De gemiddelde afstand tot deze winkelvoorzieningen, maar ook tot diverse recreatieve voorzieningen zoals horeca, musea, een bioscoop, etc. bedraagt 2,1 kilometer. De gemeenten met voorzieningen het dichtstbij zijn: Hilversum (1,0 km), Beverwijk (1,1 km), Haarlem, Amsterdam en Huizen (allen 1,2 km) en Laren (1,4 km). Deze gemeenten hebben een draagkrachtscore 5. Gemeenten waar de voorzieningen relatief op afstand liggen zijn: Lelystad (4,7 km), Uithoorn (3,9 km), Waterland (3,5 km), Wijdemeren en Wormerland (beide 3,1) en Aalsmeer (3,0 km). Deze gemeenten hebben allemaal de score 1;
- De gemiddelde (rapport)cijfers voor de MRA zijn in absolute zin voldoende tot ruim voldoende; inwoners zijn tevreden met hun buurt, hebben voorzieningen nabij en waarderen deze voorzieningen ook voldoende. Overlast door andere mensen kan voorkomen (op hotspots), maar dit is niet het algemene beeld.
- Relatie toerisme en leefbaarheid: deze relatie heeft twee ‘gezichten’. Overlast door bezoekers komt het meest voor in gemeenten waar de omvang van toerisme plaatselijk groot is: Amsterdam, Zaanstad (Zaanse Schans), Beverwijk (Bazaar) en Haarlem (binnenstad). Gemeenten waar inwoners weinig overlast ervaren, zijn ook de gemeenten waar de omvang van toerisme gering is, of voldoende ruimte is om dit op te vangen. Het omgekeerde komt ook voor: gemeenten met een omvangrijk aantal bezoekers (Bloemendaal), waar dit relatief goed gemanaged is en afspeelt op het strand waar weinig mensen wonen.

Resultaten openbare ruimte

Onder de openbare ruimte verstaan we de publieke ruimte binnen de kernen en bebouwde kom. De draagkracht van de openbare ruimte kan worden bepaald door onderstaande indicator: overlast van bezoekers door zwerfvuil, ongepast gedrag, ongepast geluid en/of vernieling.

Er is één indicator die inzicht geeft in de kwaliteit van de openbare ruimte en waarvoor data beschikbaar zijn op het schaalniveau van de MRA. Dit is de indicator ‘overlast door vervuiling’ in de buurt. Inwoners hebben hiervoor een rapportcijfer gegeven.

Tabel B9.1: Kwintielscores draagkracht indicatoren stedelijke domeinen, per gemeente in de MRA.

		Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed			
Deelregio	Gemeente	*Waardering winkelaanbod*	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*	Totaal	Gem
Amsterdam	**Amsterdam**	2	5	1	1	1	1	2	**13**	**1,9**
Almere-Lelystad	**Almere**	3	2	1	2	2	2	1	**13**	**1,9**
IJmond	**Beverwijk**	3	5	1	1	1	2	1	**14**	**2,0**
Zuid-Kennemerland	**Haarlem**	3	5	1	1	1	1	3	**15**	**2,1**
Amstelland-Meerlanden	**Diemen**	2	4	1	2	2	1	3	**15**	**2,1**
Zaanstreek-Waterland	**Zaanstad**	4	3	1	1	1	3	2	**15**	**2,1**
Amstelland-Meerlanden	**Aalsmeer**	2	1	2	1	1	4	5	**16**	**2,3**
Almere-Lelystad	**Lelystad**	3	1	1	3	3	4	1	**16**	**2,3**
Zuid-Kennemerland	**Zandvoort**	4	4	2	2	2	2	1	**17**	**2,4**
Amstelland-Meerlanden	**Uithoorn**	2	1	2	2	2	3	5*	**17**	**2,4**
IJmond	**Velsen**	1	4	2	2	2	5	1	**17**	**2,4**
Amstelland-Meerlanden	**Amstelveen**	2	3	3	3	3	1	3	**18**	**2,6**
Amstelland-Meerlanden	**Haarlemmermeer**	3	2	2	3	3	3	2	**18**	**2,6**
Zaanstreek-Waterland	**Purmerend**	5	4	2	2	2	3	1	**19**	**2,7**
Gooi en Vechtstreek	**Weesp**	2	3	2	3	3	1	5	**19**	**2,7**
Zaanstreek-Waterland	**Landsmeer**	4	2	3	3	3	1	5	**21**	**3,0**
Gooi en Vechtstreek	**Huizen**	2	5	3	3	3	2	5	**23**	**3,3**
Gooi en Vechtstreek	**Hilversum**	5	5	2	3	3	3	3	**24**	**3,4**
Zaanstreek-Waterland	**Wormerland**	4	1	3	4	4	4	5	**25**	**3,6**
IJmond	**Heemskerk**	5	4	3	4	4	2	3	**25**	**3,6**
Amstelland-Meerlanden	**Ouder-Amstel**	1	4	3	4	4	5	5	**26**	**3,7**
Zaanstreek-Waterland	**Waterland**	1	1	4	5	5	5	5	**26**	**3,7**
Zaanstreek-Waterland	**Beemster**	2	2	5	5	5	3	5	**27**	**3,9**
Gooi en Vechtstreek	**Wijdemeren**	4	1	4	5	5	4	4	**27**	**3,9**
Zaanstreek-Waterland	**Edam-Volendam**	5	2	4	4	4	5	4	**28**	**4,0**
Gooi en Vechtstreek	**Blaricum**	3	4	5	5	5	5	1	**28**	**4,0**
Zaanstreek-Waterland	**Oostzaan**	4	3	4	5	5	3	5	**29**	**4,1**
Gooi en Vechtstreek	**Gooise Meren**	4	4	4	4	4	5	5	**30**	**4,3**
Gooi en Vechtstreek	**Laren**	4	5	5	5	5	5	1	**30**	**4,3**
Zuid-Kennemerland	**Bloemendaal**	3	3	5	5	5	5	5	**31**	**4,4**
Zuid-Kennemerland	**Heemstede**	5	4	5	5	5	3	4	**31**	**4,4**

** Uithoorn geeft aan op basis van het KSO wel leegstand te kennen.*

Opvallende resultaten voor vervuiling van de openbare ruimte in gemeenten in de MRA:

- Het gemiddelde rapportcijfer is een 7.1. De hoogste rapportcijfers zijn voor de gemeenten Bloemendaal (8,1), Heemstede (7,8) Laren (7,8), Wijdemeren (7,7), Blaricum (7,6) en Waterland (7,6). Deze gemeenten hebben allemaal een draagkrachtscore 5. De laagste rapportcijfers zijn voor de gemeenten Amsterdam (5,9), Beverwijk (6,2), Zaanstad (6,3), Haarlem (6,5) en Almere (6,6). Deze gemeenten hebben allemaal een draagkrachtscore 1. De problematiek speelt het meest in stedelijke gemeenten.
- Gemeenten waar vervuiling het minste speelt zijn gemeenten met kleinere kernen en meer (openbare) ruimte. Enkele van deze gemeenten ontvangen wel veel (dagrecreatieve) bezoekers, zoals Bloemendaal en Laren;
- Het oordeel is in absolute zin voldoende (rapportcijfer 7,1), dat is op zich een mooi cijfer. Voor de gemeenten die onder de 7 scoren (draagkrachtscore 1 of 2) ligt hier een opgave om vervuiling van de openbare ruimte tegen te gaan.
- Het oordeel van de inwoners gaat over hun eigen buurt en niet de totale openbare ruimte. En de beschikbare gegevens geven niet noodzakelijkerwijs een causaal verband weer met bezoekers. Plekken waarvan de kwaliteit van de openbare ruimte lager is (door vervuiling) zijn waarschijnlijk wel kwetsbaarder voor (extra) vervuiling als gevolg van (toenemend) toerisme.

Vastgoed

Onder vastgoed verstaan we de woningmarkt ofwel huisvesting van inwoners, alsmede de winkelleegstand. De onderstaande indicatoren geven een beeld van de draagkracht:

- Verstoring van de woningmarkt door recreatieve verhuur, met als belangrijkste aspect verdringing door te hoge huizenprijzen;
- Klachten door inwoners over recreatieve verhuur in hun buurt;
- Leegstand van winkels.

Er zijn twee indicatoren die inzicht geven in de situatie rondom vastgoed:

1. De stijging van de huizenprijzen (over de periode 2010 – 2020);
2. De leegstand in winkels (2020).

Opvallende resultaten voor vastgoed in gemeenten in de MRA:

- De gemiddelde stijging van de huizenprijzen over de laatste 10 jaar is 49%. Gemeenten met de sterkste stijging van de huizenprijzen zijn: Amsterdam (82%), Diemen (78%), Weesp (73%), Landsmeer (72%), Amstelveen (71%) en Haarlem (67%). Deze gemeenten krijgen een draagkrachtscore 5.
- De indicator stijging huizenprijzen is niet één op één te relateren aan toerisme, want deze wordt veroorzaakt door een complex aan factoren. De huizenprijzen zijn het meest gestegen in Amsterdam en enkele omliggende gemeenten. Er is geen éénduidige relatie met het aantal Airbnb verhuuradressen. Echter in sommige gemeenten is de druk op de woningmarkt groot én wordt deze (mogelijk) nog eens versterkt door woonruimte aan toeristen te verhuren. Drie van bovengenoemde gemeenten staan ook in de top 5 van de gemeenten met de hoogste aantal verhuuradressen via Airbnb, dit zijn Amsterdam (26,3 verhuuradressen per 1000 inwoners), Haarlem (9,6 verhuuradressen per 1000 inwoners) en Diemen (9,0 verhuuradressen per 1000 inwoners). Gemiddeld zijn er 7 verhuuradressen per 1000 inwoners in de MRA.
- De gemiddelde leegstand in winkels is 3,2%. Er zijn 12 gemeenten die 0% leegstand kennen: Bloemendaal, Aalsmeer, Ouder-Amstel, Uithoorn[19], Beemster, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland, Gooise Meren, Huizen en Weesp. Deze gemeenten krijgen allemaal een score 5. De gemeenten met de meeste leegstand zijn: Lelystad en

[19] Uithoorn geeft aan wel leegstand te kennen.

Beverwijk (beide 11%), Almere (8%), Purmerend (7%) en Zandvoort, Velsen en Blaricum (allen 6%). Deze gemeenten krijgen allemaal een draagkrachtscore 1. Qua detailhandelsstructuur zijn Lelystad en Beverwijk atypische gemeenten omdat ze beiden een grote bovenregionale winkelvoorziening hebben (de Bazaar en Batavia Stad Fashion Outlet). Vooral kledingwinkels hebben te maken met fysieke leegstand blijkt uit gegevens van het CBS.

- De indicator leegstand wordt beïnvloed door meer factoren dan toerisme. Binnensteden hebben in Nederland allemaal te maken met een teruglopend aantal fysieke winkels (vooral non-food zoals schoenen- en kledingwinkels). Dit komt door het groeiend aantal verkopen online. Tegelijkertijd zien we dat regio's met een sterke aantrekkingskracht op toeristen ook vaak een hoger voorzieningenniveau hebben. Deze relatie is echter op basis van de cijfers in de MRA niet éénduidig te leggen.
- Om te kunnen duiden of de leegstand in absolute zin een probleem is, maken we de vergelijking met landelijke leegstandcijfers. De leegstand steeg landelijk van 6,7% op 1 januari 2019 naar 7,3% op 1 januari 2020 (Bron Locatus). De winkelleegstand zit in de MRA gemiddeld genomen onder het landelijk gemiddelde.

Draagkracht stedelijk gebied deelregio's

In tabel B9.2 staan de draagkrachtscores weergegeven per deelregio. Deze scores zijn gemiddelden van de kwintielscores van de gemeenten in de betreffende deelregio. Hierdoor zijn de verschillende deelregio's vergelijkbaar, echter de nuance op gemeenteniveau komt zo minder goed in beeld.

Het resultaat van de deelregio's binnen de MRA staat hieronder beschreven:

- Amsterdam (13) en Almere – Lelystad (14,5) hebben de laagste draagkrachtscore. Hier is de leefbaarheid dus in vergelijking met andere deelregio's als het minst gunstig beoordeeld.
- Gooi en Vechtstreek (25,9), Zaanstreek-Waterland (23,8) en Zuid-Kennemerland (23,5) hebben de hoogste draagkrachtscore. Hier is de leefbaarheid dus in vergelijking met andere deelregio's als het meest gunstig beoordeeld.
- Amstelland-Meerlanden (18,3) en IJmond (18,7) krijgen in deze vergelijking een draagkrachtscore rond het gemiddelde.

Let op: deze scores zijn indicatief, toerisme kan de oorzaak zijn van deze draagkrachtwaardering, maar dit hoeft niet zo te zijn. De waardering van de huidige situatie rondom leefbaarheid kan ook worden gebruikt om eventuele aandachtspunten in het vizier te hebben bij de verdere toeristische ontwikkeling.

Tabel B9.2: Resultaten draagkracht stedelijke domeinen per deelregio

Deelregio	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed		Totaal	Gem
	Waardering winkelaanbod	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*		
Amsterdam	2,0	5,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	**13,0**	**1,9**
Almere-Lelystad	3,0	1,5	1,0	2,5	2,5	3,0	1,0	**14,5**	**2,1**
Amstelland-Meerlanden	2,0	2,5	2,2	2,5	2,5	2,8	3,8	**18,3**	**2,6**
IJmond	3,0	4,3	2,0	2,3	2,3	3,0	1,7	**18,7**	**2,7**
Zuid-Kennemerland	3,8	4,0	3,3	3,3	3,3	2,8	3,3	**23,5**	**3,4**
Zaanstreek-Waterland	3,6	2,3	3,3	3,6	3,6	3,4	4,0	**23,8**	**3,4**
Gooi en Vechtstreek	3,4	3,9	3,6	4,0	4,0	3,6	3,4	**25,9**	**3,7**

Resultaten feitelijke analyse natuur- en recreatiegebied

In tabel B9.3 staan voor het domein natuur de indicatoren van draagkracht weergegeven, alsmede de draagkrachtgegevens in de vorm van kwintielscores. Deze zijn gebaseerd op de ruwe data, zie bijlage 5. Onder natuur verstaan we de publieke ruimte met de status natuur- of recreatiegebied. Voor de bepaling van de recreatietekorten is ook de opvangcapaciteit van het landelijk gebied meegenomen.

Resultaten groen en natuur

De draagkracht van natuur kan worden bepaald door onderstaande indicatoren, die aan bezoekers zijn te relateren:

- Drukte in de natuur;
- Een verminderde bezoekersbeleving door drukte;
- Verstoring van flora en fauna;
- Extra kosten voor toezicht en beheer (o.a. zwerfvuil etc.).

Er zijn twee indicatoren, waarvoor cijfers beschikbaar zijn op MRA-schaal die inzicht geven in de draagkracht van de natuur- en recreatiegebieden:

1. Een cijfermatige analyse van vraag en aanbod naar de activiteit wandelen. Het resultaat is een saldo (tekort of overschot) aan beschikbare opvangcapaciteit voor wandelrecreanten per gemeente.
2. Draagkrachtscores die weergeven in welke mate negatieve effecten optreden als gevolg van bezoekers, gebaseerd op vraaggesprekken met terreinbeherende organisaties, deze zijn berekend op het niveau van deelregio's. Voor de analyse heeft elke gemeente binnen een deelregio dezelfde score gekregen.

Opvallende resultaten voor groen en natuur in gemeenten in de MRA:

- Er is sprake van een tekort aan opvangcapaciteit voor de meest ondernomen recreatieve activiteit 'wandelen' van gemiddeld 7000 wandelingen per gemeente door inwoners. Gemeenten met het grootste tekort zijn: Amsterdam (80.708), Haarlemmermeer (32.972), Zaanstad (16.233). Deze gemeenten krijgen respectievelijk een draagkrachtscore 1 of 2. Er zijn ook enkele gemeenten met een berekend overschot: Beemster (5.205), Zandvoort (3.240), Hilversum (1.838), Bloemendaal (1.394), Laren (631) en Heemskerk (384). Deze gemeenten krijgen een draagkrachtscore 4. Almere en Lelystad zijn in deze analyse helaas niet meegenomen, wel is bekend dat de

hoeveelheid ruimte om te wandelen (bos, natuur, strand) in Flevoland royaal is vergeleken met andere deelregio's in de MRA.

- De natuur- en recreatiegebieden in de deelregio Gooi en Vechtstreek zijn door de terreinbeherende organisaties beoordeeld als 'sprake van een grote stijging van de drukte' in het jaar 2019 met nadelige gevolgen voor natuur en de recreatieve beleving. Deze gemeenten krijgen een draagkrachtscore 1. Voor de natuur- en recreatiegebieden in de overige deelregio's is sprake van een aanzienlijke stijging van de drukte. Voor de regio's Zaanstreek-Waterland en IJmond was dit nog het minst ongunstig, deze deelregio krijgt een score 5. Zuid-Kennemerland krijgt een score 3. De deelregio's Amsterdam en Amstelland-Meerlanden een score 2. Voor Almere-Lelystad zijn helaas geen vergelijkbare gegevens bekend.
- In de kwantificering van de wandeltekorten zijn de 'toeristische' wandeltochten niet inbegrepen, het gaat enkel om de wandelingen van inwoners van de MRA, wat met name in de kustgebieden en in gemeenten met veer verblijfsrecreatie tot een onderschatting leidt.

Resultaten groen en natuur deelregio's

In tabel B9.3 staan de draagkrachtscores weergegeven per deelregio. Deze scores zijn gemiddelden van de kwintielscores van de gemeenten in de betreffende deelregio. Hierdoor zijn de verschillende deelregio's vergelijkbaar. Het kan echter zijn dat hierdoor de nuance op gemeenteniveau minder goed in beeld komt.

Het resultaat van de deelregio's binnen de MRA staat hieronder beschreven:

- Alle deelregio's kennen een tekort aan opvangcapaciteit voor recreanten in 2021. En ook is in alle regio's de stijging van de drukte 'aanzienlijk' of 'groot', met overlast tot gevolg voor natuur en bezoekers;
- De gemeente Amsterdam (3) heeft de laagste score voor de draagkracht van de natuur- en recreatiegebieden. Daar is de opvangcapaciteit overschreden (fors tekort) en ook relatief veel overlast. Dit is verklaarbaar omdat de gemeente Amsterdam weinig natuurgebieden kent.
- IJmond (9) heeft samen met Zaanstreek-Waterland (8,3) en Almere-Lelystad relatief gezien de minste tekorten aan opvangcapaciteit en stijging van de drukte.
- Zuid-Kennemerland heeft een gemiddelde draagkrachtscore van 6,8. Hierboven op komen echter de bezoekers van buiten de regio die komen voor strand, duinen en de kust.
- De deelregio's Gooi en Vechtstreek (4,6) en Amstelland-Meerlanden (4,8) hebben een relatief lage draagkrachtscore. Voor Gooi en Vechtstreek is het opvallend dat daar een grote stijging van drukte is, terwijl het tekort aan opvangcapaciteit relatief gering is (3,6). Dit kan mogelijk verklaard worden doordat de regio Gooi en Vechtstreek (ook) een behoorlijk aantal recreanten van buiten de regio trekt.
- De duiding van de draagkracht in absolute zin wijst erop dat in alle deelregio's sprake is van zorgelijke of structurele problemen met overlast als gevolg van drukte door recreanten, enkele uitzonderingen, zoals de Beemster, nagelaten.

Tabel B9.3: Resultaten draagkracht natuur per deelregio

Deelregio	Natuur		Totaal	Gem
	Drukte door bezoekers	*Saldo recreatieplaatsen*		
Almere-Lelystad	n.b.	3,0	-	-
Amsterdam	2,0	1,0	**3,0**	**1,5**
Gooi en Vechtstreek	1,0	3,6	**4,6**	**2,3**
Amstelland-Meerlanden	2,0	2,8	**4,8**	**2,4**
Zuid-Kennemerland	3,0	3,8	**6,8**	**3,4**
Zaanstreek-Waterland	5,0	3,3	**8,3**	**4,1**
IJmond	5,0	4,0	**9,0**	**4,5**

Tabel B9.4: Resultaten draagkracht natuur per gemeente

Deelregio	Gemeente	Natuur		Totaal	Gem
		Drukte door bezoekers	*Saldo Recreatieplaatsen*		
Almere-Lelystad	Almere	n.b.	3	-	-
Almere-Lelystad	Lelystad	n.b.	3	-	-
Amsterdam	Amsterdam	2	1	**3**	**2,0**
Amstelland-Meerlanden	Haarlemmermeer	2	1	**3**	**2,0**
Gooi en Vechtstreek	Gooise Meren	1	3	**4**	**2,7**
Gooi en Vechtstreek	Weesp	1	3	**4**	**2,7**
Gooi en Vechtstreek	Wijdemeren	1	3	**4**	**2,7**
Amstelland-Meerlanden	Aalsmeer	2	3	**5**	**3,3**
Amstelland-Meerlanden	Amstelveen	2	3	**5**	**3,3**
Amstelland-Meerlanden	Diemen	2	3	**5**	**3,3**
Amstelland-Meerlanden	Ouder-Amstel	2	3	**5**	**3,3**
Gooi en Vechtstreek	Blaricum	1	4	**5**	**3,3**
Gooi en Vechtstreek	Hilversum	1	4	**5**	**3,3**
Gooi en Vechtstreek	Huizen	1	4	**5**	**3,3**
Gooi en Vechtstreek	Laren	1	4	**5**	**3,3**
Zuid-Kennemerland	Haarlem	3	3	**6**	**4,0**
Amstelland-Meerlanden	Uithoorn	2	4	**6**	**4,0**
Zuid-Kennemerland	Bloemendaal	3	4	**7**	**4,7**
Zuid-Kennemerland	Heemstede	3	4	**7**	**4,7**
Zuid-Kennemerland	Zandvoort	3	4	**7**	**4,7**
Zaanstreek-Waterland	Zaanstad	5	2	**7**	**4,7**
Zaanstreek-Waterland	Edam-Volendam	5	3	**8**	**5,3**
Zaanstreek-Waterland	Landsmeer	5	3	**8**	**5,3**
Zaanstreek-Waterland	Waterland	5	3	**8**	**5,3**
Zaanstreek-Waterland	Wormerland	5	3	**8**	**5,3**
Zaanstreek-Waterland	Beemster	5	4	**9**	**6,0**
Zaanstreek-Waterland	Oostzaan	5	4	**9**	**6,0**
Zaanstreek-Waterland	Purmerend	5	4	**9**	**6,0**
IJmond	Beverwijk	5	4	**9**	**6,0**
IJmond	Heemskerk	5	4	**9**	**6,0**
IJmond	Velsen	5	4	**9**	**6,0**

Resultaten gebiedstafels

Inleiding
In het najaar van 2021 zijn zeven gebiedstafels georganiseerd door de betreffende deelregio's. Hierin zijn de concept resultaten besproken en is in een interactieve setting aan de deelnemers input gevraagd op het onderdeel 'beoordeling draagkracht'. Hierbij is een beoordeling gevraagd over de draagkracht op de zeven domeinen van de leefomgeving met de mogelijkheid hierin een keuze ta maken in onderstaande vijf keuzes:

Wat verstaan we onder de beoordelingen van draagkracht?

- *Structurele belasting:* omvang van T&R leidt tot structurele overschrijding draagkracht, duidelijke balansopgave, gebrek aan ontwikkelruimte
- *Zorgelijke pieken:* omvang van T&R leidt tot overlast op sommige plekken of tijden, met duidelijke balansopgave, weinig tot geen ontwikkelruimte
- *Normale pieken:* omvang van T&R leidt tot overlast op sommige plekken of tijden, zonder balansopgave, wel aandachtspunt bij verdere ontwikkeling
- *Balans*: omvang T&R is in balans met de omgeving, er is voldoende draagkracht, indicatie voor ontwikkelruimte (mits goed gemanaged)
- *Onderdruk*: ruim voldoende draagkracht, indicatie voor ontwikkelruimte en vergroten/benutten positieve effecten, toerisme & recreatie kan bijdragen aan kosten beheer en onderhoud.

Het resultaat staat weergeven in tabel B9.5. Het resultaat betreft dus een oordeel van betrokkenen uit het werkveld, waaronder beleidsmakers van gemeenten, marketingorganisaties, ondernemers, natuurorganisaties. Tijdens de bijeenkomsten is gestreefd naar de betrokkenheid van diverse expertises met zoveel mogelijk gebiedskennis uit de hele deelregio. Voor meer informatie over de gebiedstafels, zie deel 2 van het rapport voor de factsheets per deelregio. In deze paragraaf staat een beschrijving van de resultaten uit de gebiedstafels, gevolgd door een vergelijking hiervan met de resultaten uit de feitelijke analyse. De resultaten uit tabel B9.5 zijn op twee manieren te duiden, vanuit het perspectief van de domeinen van de leefomgeving en vanuit de deelregio's.

Resultaten gebiedstafels: domeinen van de leefomgeving

Stedelijke domeinen van de leefomgeving
Voor de drie stedelijke domeinen van de leefomgeving (sociaaleconomisch, vastgoed en openbare ruimte) zien we dat de beoordeling 'onderdruk en balans' het meest voorkomen. Dat betekent dat in de deelregio's de leefbaarheid over het algemeen positief wordt beoordeeld en dat de invloed van toerisme positief is en ook bijdraagt aan de leefbaarheid. Voor de 'kwaliteit van de openbare ruimte' en de invloed van toerisme hierop is het vaakst een zorgelijke piek gegeven. Hier spelen zorgen als 'vervuiling' maar bijvoorbeeld ook vormen van ongepast gedrag. Twee deelregio's zijn beoordeeld met 'zorgelijke pieken', dit zijn Amsterdam en Zaanstreek-Waterland, die laatste regio vooral vanuit de aanwezigheid van enkele (toeristische) hotspots, waar knelpunten spelen.

Natuur en erfgoed
Voor erfgoed[20] is in alle deelregio's aangegeven dat er sprake is van onderdruk of balans, dus dat er ontwikkelruimte is om erfgoed (forten, kastelen, bunkers, kerken, monumenten, etc.) en cultuur beter beleefbaar te maken en ook zichtbaar in de marketing en promotie. Mits dit natuurlijk respectvol gebeurt en er aandacht is voor goed management (om schade en andere overlast) wordt voorkomen. Voor natuur geldt juist dat juist zorgelijke pieken of zelf structurele belasting het meest als oordeel wordt gegeven. In Zuid-Kennemerland zijn de zorgen over de draagkracht van de natuur het grootst. In Almere-Lelystad zijn de zorgen juist het minst groot. Hier is natuur een belangrijk deel van het toeristisch profiel en worden kansen voor ontwikkeling hiervan gezien.

[20] We verstaan onder erfgoed ook cultuur.

Tabel B9.5: Beoordeling draagkracht per domein, op basis van input deelnemers gebiedstafels[21]

	Sociaaleconomisch (leefbaarheid)	Openbare ruimte	Vastgoed	Erfgoed	Natuur	Mobiliteit
Almere-Lelystad						
Amstelland-Meerlanden						
Amsterdam			Niet ingevuld*		Niet ingevuld*	Niet ingevuld*
Gooi en Vechtstreek						
IJmond						
Zaanstreek-Waterland						
Zuid-Kennemerland						

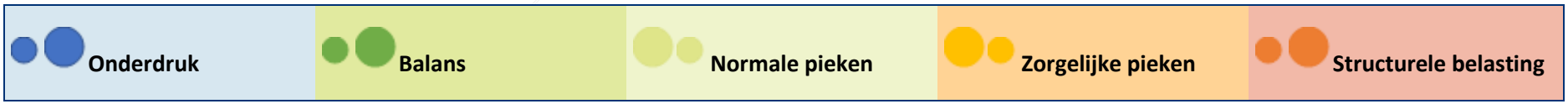

**In de gebiedstafel Amsterdam zijn door tijdsgebrek niet alle domeinen gewaardeerd.*

[21] In tabel B9.5 is cijfermatig aangegeven hoe de deelnemers tijdens de gebiedstafel de domeinen hebben gewaardeerd/ beoordeeld.

Mobiliteit
De draagkracht van de mobiliteit wordt voor de meeste deelregio's beoordeeld met zorgelijke pieken als het gaat om filevorming of parkeerdrukte. Veel toeristische-recreatieve mobiliteit vindt plaats op momenten dat draagkracht voldoende is. Het grootste deel van deze mobiliteit is gespreid in tijd en plaats, bijvoorbeeld winkelbezoeken, familiebezoeken en rondjes fietsen of wandelen. De 'weekendspits' op zaterdag- en zondagmiddag wordt steeds drukker, maar is nog niet zo druk als de woon-werkspits.

Wel zijn er wel degelijke knelpunten, bijvoorbeeld op warme zomerdagen in de badplaatsen, bij grote(re)) evenementen. Dit zijn kortstondige piekmomenten die op specifieke plekken een knelpunt veroorzaken. Daarnaast zijn er de knelpunten bij een aantal toeristische hotspots, waar ook veel internationale bezoekers komen en zijn er lokale wegen en fietspaden waar het aantal fietsers en de snelheidsverschillen tussen de fietsers voor knelpunten zorgen.

Resultaten gebiedstafels: deelregio's
In de vergelijking van de deelregio's valt het volgende op:

- Zuid-Kennemerland en Zaanstreek-Waterland scoren de meeste 'zorgelijke pieken';
- Deelregio Almere-Lelystad scoort op alle domeinen onderdruk of balans;
- Gooi en Vechtstreek en IJmond scoren alleen bij de domeinen natuur en mobiliteit zorgelijke pieken of structurele belasting. Voor de andere domeinen zijn het meest onderdruk of balans gescoord.
- Amstelland-Meerlanden heeft bij de meeste domeinen de score balans, met soms een (kleine) zorgelijke piek.

<u>Vergelijking feitelijke analyse en resultaat gebiedstafels</u>
In deze paragraaf vergelijken we de uitkomsten van de feitelijke analyse met de resultaten uit de gebiedstafels en geven aan of deze twee elkaar ondersteunen. Deze vergelijking is een interpretatie van de voorgaande resultaten door de bureaus.

1. De onderzoeksresultaten uit de gebiedstafels en de feitelijke analyse ondersteunen elkaar op hoofdlijnen als het gaat om de beoordeling van de draagkracht van de domeinen. Alleen blijkt uit de feitelijke analyse dat de overlast voor natuur structureler en zorgelijker wordt beoordeeld dan in de gebiedstafels.
2. Opvallend is dat in de vergelijking van de deelregio's vooral Zuid-Kennemerland en Zaanstreek-Waterland in de feitelijke analyse gunstiger worden beoordeeld dan in de gebiedstafels. Dit kan te maken hebben met het feit dat in de gebiedstafels rekening gehouden werd met knelpunten op sommige plekken en momenten (overlast bij hotspots), wat uit de gemeentebrede cijfers minder naar voren komt. Beide deelregio's kennen een aantal hotspots. Voor natuur geldt dit overigens niet, daar is in de gebiedstafel voor Zuid-Kennemerland de draagkracht juist beoordeeld als 'zorgelijk pieken en structurele overlast'.
3. Voor de deelregio Almere-Lelystad geldt juist dat de draagkracht uit de feitelijke analyse minder gunstig wordt beoordeeld dan in de gebiedstafels. Dit kan mogelijk worden verklaard doordat de cijfers de deelregio niet altijd goed weergeven (o.a. Corop-gebieden).

<u>Conclusies draagkracht deelregio's</u>

Stedelijk gebied

- Amsterdam en Almere – Lelystad hebben de laagste draagkrachtscore. Hier is de leefbaarheid dus in vergelijking met andere deelregio's als het minst gunstig beoordeeld.
- Gooi en Vechtstreek, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland (23,5) hebben de hoogste draagkrachtscore. Hier is de leefbaarheid dus in vergelijking met andere deelregio's als het meest gunstig beoordeeld.

- Amstelland-Meerlanden en IJmond krijgen in deze vergelijking een gemiddelde draagkrachtscore.

Natuur

- Alle deelregio's kennen een tekort aan opvangcapaciteit voor recreanten. En ook is in alle regio's is de stijging van de drukte 'aanzienlijk' of 'groot', met overlast tot gevolg voor natuur en bezoekers;
- De gemeente Amsterdam heeft de laagste score voor de draagkracht van de natuur- en recreatiegebieden. Daar is de opvangcapaciteit overschreden (fors tekort) en ook relatief veel overlast. Dit is verklaarbaar omdat de gemeente Amsterdam weinig natuurgebieden kent. Ook de deelregio's Gooi en Vechtstreek en Amstelland-Meerlanden hebben een relatief lage draagkrachtscore. Voor Gooi en Vechtstreek is het opvallend dat daar een grote stijging van drukte is, terwijl het tekort aan opvangcapaciteit relatief gering is. Dit kan mogelijk verklaard worden doordat de regio Gooi en Vechtstreek een behoorlijk aantal recreanten van buiten de regio trekt.
- IJmond heeft samen met Zaanstreek-Waterland relatief gezien de minste tekorten aan opvangcapaciteit en stijging van de drukte.
- Zuid-Kennemerland heeft een gemiddelde draagkrachtscore, met zorgelijke pieken, vooral in Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Hierboven op komen echter de bezoekers van buiten de regio die komen voor strand, duinen en de kust.

DEEL II: DEELREGIONALE FACTSHEETS

1. Almere-Lelystad

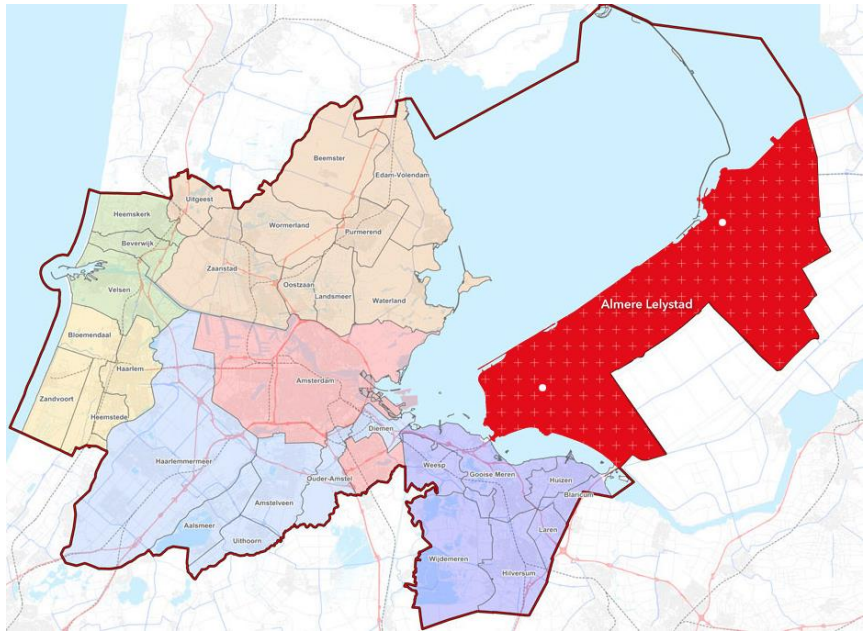

Omvang

Verblijf

Almere-Lelystad heeft qua verblijf, samen met IJmond, een relatief lage tot gemiddelde toeristische omvang in vergelijking met andere regio's binnen de MRA. De omvang van verblijf in Almere-Lelystad is (ongewogen) hoger dan Gooi en Vechtstreek en Zaanstreek-Waterland, maar lager dan Amstelland-Meerlanden, Zuid-Kennemerland en Amsterdam.

Gemeentelijke waarden van indicatoren verblijf

Gemeente	Aantal overnachtingen per ha	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners	Aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners	Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners
Almere	18,2	1.131	74	0,6
Lelystad	2,9	860	71	0,6

Het aantal overnachtingen in Almere (ruim 235.000) is fors hoger dan in Lelystad (67.000). Wanneer we dit relateren aan het aantal inwoners, zien we dat dit dichter bij elkaar ligt. Dit is wel lager dan het gemiddelde in de MRA (7.035). Ook het aantal slaapplaatsen en Airbnb listings per 1.000 inwoners ligt voor beide gemeenten dicht bij elkaar. Het aantal overnachtingen per hectare is hoger in Almere, maar is voor beide gemeenten wel duidelijk lager dan het gemiddeld van de MRA (105,7).

Dagrecreatie

De omvang van dagrecreatie is in Almere en Lelystad ongeveer gelijk. Wel verschillen de waarden van de indicatoren. Zo zijn de toeristische bestedingen in Lelystad hoger dan in Almere (0,2 tegenover 0,05), maar is het aantal bezoekers aan evenementen per 1.000 inwoners weer hoger in Almere (3.768 in Almere in vergelijking met 2.076 in Lelystad), zie tabel 1.2.

Gemeentelijke waarden van indicatoren dagrecreatie en cultuur

Gemeente	Attracties per ha	Monumenten per hectare	Toeristische bestedingen retail per 1.000 inwoners	Bezoeken per ha natuur en recreatie	Km recreatieve routenetwerken per ha	Horecabanen per 1.000 inwoners	Bezoekers evenementen per 1.000 inwoners
Almere	0,004	0,001	0.05	Onbekend	0,06	19	3.768
Lelystad	0,002	0,000	0.20	Onbekend	0,03	22	2.076

Huidige situatie toeristisch-recreatieve omvang

In de figuren op de volgende pagina's is de omvang voor verblijf en dagrecreatie weergegeven voor alle gemeenten in de MRA. Dit betreffen kwintielscores (1 t/m 5) waarbij de ruwe data per gemeente is omgezet naar een score. De gemeenten in IJmond en het ongewogen gemiddelde voor de deelregio zijn hierin uitgelicht.

Omvang verblijf voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio

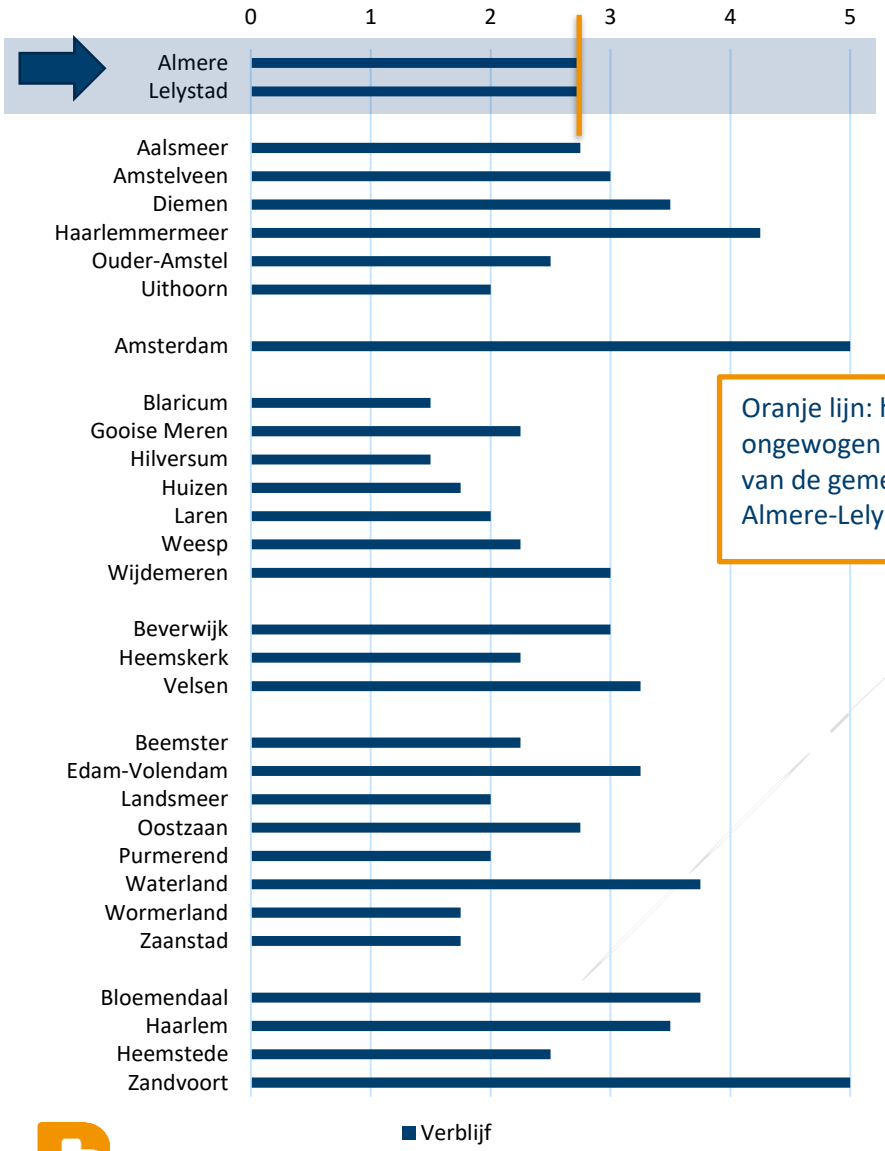

Oranje lijn: het ongewogen gemiddelde van de gemeenten Almere-Lelystad

Omvang dagrecreatie voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio

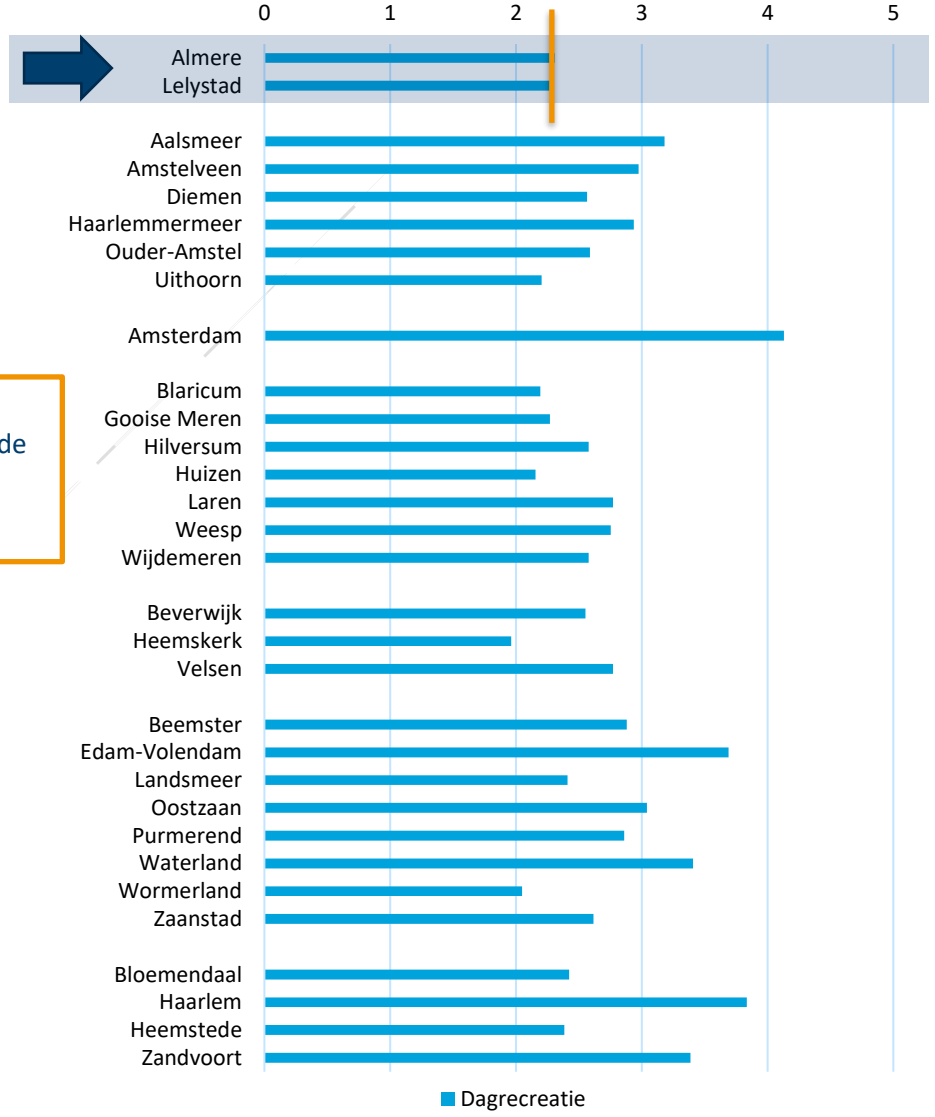

Verwachte bevolkingsgroei 2030
De verwachte bevolkingsgroei voor Almere-Lelystad is in onderstaande tabel weergegeven.

Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 in Almere-Lelystad

% bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019	Absolute bevolkingsgroei in 2030
+18,8	54.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021)

- De verwachte bevolkingsgroei is fors in Almere-Lelystad, namelijk 18,8%. In absolute zin komen er naar verwachting 54.000 inwoners bij.
- De grootste groei wordt verwacht in Almere (+20,9%). In Lelystad is de verwachte groei 13,3%. In totaal in de MRA komen er naar verwachting 266.000 inwoners bij, waarvan ongeveer 100.000 in Amsterdam.
- Recreatie is niet afgebakend tot gemeentegrenzen. Zowel inwoners van MRA als inwoners van de eigen gemeente of deelregio (of andere aangrenzende gemeenten buiten de MRA) zijn potentiële recreanten in Almere-Lelystad. Kortom, de toename van het aantal inwoners in de regio en in de MRA zal naar verwachting ook gepaard gaan met toenemende recreatie van inwoners.

Ontwikkeling toerisme
In de tabel rechts in beeld zijn de groeipercentages weergegeven, voor het aantal overnachtingen en gasten op basis van twee prognoses, die samen een hoog en laag scenario schetsen voor de mogelijke ontwikkeling van toerisme. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 7 voor een uitgebreide toelichting van de werkwijze.

- *NB* De prognoses zijn gemaakt voor het COROP-gebied Flevoland. Vanwege de beschikbaarheid van data is het helaas niet mogelijk om op een kleiner schaalniveau uitspraken te doen over de trendmatige groei.
- Op basis van de ontwikkelingen uit het verleden (prognose trendmatige groei) in Flevoland, zien we een afname aan overnachtingen naar de toekomst toe (4%). Het aantal gasten heeft echter in het verleden wel een groei doorgemaakt, waardoor hiervoor een groei van 11% wordt verwacht. De gemeenten Almere en Lelystad geven aan dat ze o.b.v. eigen cijfers wel een stijging in de afgelopen jaren zien van overnachtingen. De daling van het aantal overnachtingen in het verleden komt voornamelijk door een afname van huisjesterreinen in andere gemeenten dan Almere of Lelystad. In werkelijkheid verwachten we bijvoorbeeld vanwege de Floriade, een groei in deze deelregio. Echter in de gebuikte methode kan deze informatie helaas niet meegenomen worden. Deze prognose geeft daarom een onderschatting weer.
- Op basis van de landelijke toekomstverwachting (Perspectief 2030 van het NBTC) wordt een groei van 32% van het aantal verblijfsgasten verwacht.

Groeipercentages 2030 t.o.v. 2019 voor Flevoland, weergegeven voor overnachtingen en gasten

	Prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC	Prognose o.b.v. Trendmatige groei 2013-2019 (post-corona)
Overnachtingen		-4%
Gasten	32%	11%

- Deze prognoses geven een bandbreedte weer maar de daadwerkelijke groei van het aantal overnachtingen en verblijfsgasten hangt van o.a. beleid (in hoeverre wil de deelregio dit accommoderen), de capaciteit (in hoeverre kan de deelregio dit accommoderen) en de onzekerheden rondom de coronapandemie af.

Conclusies toeristisch-recreatieve omvang
- De huidige toeristisch-recreatieve omvang van Almere-Lelystad is samen met Gooi en Vechtstreek en IJmond relatief laag. De onderlinge verschillen tussen Almere en Lelystad qua omvang zijn beperkt.

- In de toekomst zal naar verwachting het aantal inwoners met 18,8% sterk groeien waardoor de druk op het recreatieve aanbod in de regio zal toenemen. Daarnaast groeit ook het inwoneraantal van de MRA als geheel en recreëren zij ook buiten de deelregio waarin zij wonen of overnachten.
- Wat betreft de ontwikkeling van het aantal toeristische overnachtingen wordt in de deelregio Almere-Lelystad, op basis van trendmatige groei, een groei in het aantal overnachtingen verwacht. Dit is gebaseerd op het doortrekken van de groei van het aantal overnachtingen in de afgelopen jaren in deze deelregio, de nationale toekomstverwachting (NBTC) en ontwikkelingen zoals de Floriade. Een stijging van het aantal toeristische overnachtingen in deze deelregio richting 2030, zorgt eveneens voor een toename van de druk op de beschikbare ruimte en het toeristische aanbod. Voor geheel Flevoland wordt in de prognose "trendmatige groei", dat is gebaseerd op de ontwikkeling in het verleden, echter een daling verwacht van het aantal overnachtingen. Het aantal gasten laat wel een stijging zien. Het is belangrijk om te beseffen dat het COROP-gebied Flevoland de gehele provincie omvat. De daling van overnachtingen destijds komt voornamelijk door een afname van overnachtingen bij huisjesterreinen in andere delen van de provincie.

Uitgangspositie draagkracht

De ruwe data die zijn gebruikt voor draagkracht zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de analyse van de elementen die onderdeel zijn van draagkracht. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare gegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:

- Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).
- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio;
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafel.

We beschrijven indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;;
- Beleid;
- Mobiliteit;
- Erfgoed.

De beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels is weergegeven in het laatste deel.

Resultaten stedelijk gebied

Sociaaleconomisch

Feitelijke analyse

Op de indicatoren voor het sociaaleconomische domein scoort Almere-Lelystad relatief laag in vergelijking met andere deelregio's in de MRA. Zo waarderen de inwoners uit Almere en Lelystad het winkelaanbod relatief gemiddeld, maar is de afstand tot voorzieningen en de tevredenheid met de buurt lager gescoord. De inwoners van Almere en Lelystad geven een rapportcijfer van 7,6 voor de tevredenheid met de buurt. Hoewel dit ruimvoldoende is, is dit wel een van de laagste scores van alle gemeenten in de MRA en krijgen daarom een score 1.

Gebiedstafel

Tijdens de gebiedstafel wordt voor het sociaaleconomische domein aangegeven dat er sprake is van onderdruk. Er wordt aangegeven dat toerisme en recreatie nog meer kan bijdragen aan de leefbaarheid en aan het voorzieningenniveau.

Kwintielscores indicatoren stedelijke domeinen, per gemeente in Almere-Lelystad

Gemeente	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed		Totaal	Gem
	Waardering winkelaanbod	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*		
Almere	3	2	1	2	2	2	1	**13**	**1,9**
Lelystad	3	1	1	3	3	4	1	**16**	**2,3**

Openbare ruimte

Feitelijke analyse
Op overlast door vervuiling in de buurten, scoren Almere en Lelystad gemiddeld. Het rapportcijfer voor overlast door vervuiling in Almere is een 6,6. In Lelystad is dit 7,1. Gemiddeld in de MRA is een 7,1. Dit is hoger dan Amsterdam en IJmond, maar lager dan de overige deelregio's.

Gebiedstafel
Tijdens de gebiedstafels is openbare ruimte beoordeeld als onderdruk. Wel wordt aangegeven dat zwerfvuil soms een probleem is.

Vastgoed

Feitelijke analyse
Beide gemeenten hebben een relatief hoge winkelleegstand (score 1). In Almere is daarnaast de prijzenstijging van woningen relatief hoog (60%) in vergelijking met andere gemeenten. Gemiddeld in de MRA is dit 49% in de afgelopen 10 jaar. In Lelystad is dit 41% en krijgt een score 4.

Gebiedstafel
Tijdens de gebiedstafel wordt voor domein van vastgoed aangegeven dat er sprake is van onderdruk. Er wordt aangegeven dat er sprake is van leegstand in winkels en dat er behoefte is aan toeristische ontwikkeling die kan bijdragen aan de vitaliteit en leefbaarheid. De leegstand is in Almere niet dramatisch maar de ontwikkelingen in de retail vergroten de behoefte aan bredere beleving in de stad zodat mensen meerdere doelen hebben om naar de stad te komen (anders zal de stad teveel lijden onder webshoppen).

Daarnaast wordt nog aangegeven dat er geen woningen beschikbaar zijn voor personeel in de toeristisch-recreatieve sector, wat remmend is op toeristische ontwikkeling.

Resultaten natuur- en recreatiegebied

Tabel 1.6 Kwintielscores indicatoren natuur- en recreatiegebied, per gemeente in Almere-Lelystad

Gemeente	Natuur		Totaal	Gem
	Overlast door bezoekers	*Opvangcapaciteit*		
Almere	Geen data	3,0	**3,0**	**3,0**
Lelystad	Geen data	3,0	**3,0**	**3,0**

Feitelijke analyse

- Voor de parameter overlast is een bron gebruikt (enquête onder TBO's) waarvan de data allen in Noord-Holland beschikbaar waren. Daarom heeft Almere-Lelystad hier geen 'score'.
- De opvangcapaciteit van de natuur is in Almere-Lelystad gemiddeld en in beide gemeenten gelijk. In Almere is een tekort van ruim 8.000, in Lelystad van een kleine 7.000. Daarom krijgen deze gemeenten een score 3. De deelregio beschikt wel over de nodige natuur en landelijk gebied, maar dit kan (dus) nog beter toegankelijk en beleefbaar worden gemaakt.

Gebiedstafel

- Tijdens de gebiedstafel is het domein van natuur voornamelijk als onderdruk beoordeeld, maar daarnaast ook als balans en zorgelijke pieken.
- De zorgelijke pieken hebben vooral betrekking op de Oostvaardersplassen en het bos. Hier speelt bijvoorbeeld dat er veel zwerfvuil is en loslopende honden. In het weekend zijn er vooral normale pieken in de natuur qua bezoekersaantallen, maar dit wordt niet als zorgelijk gezien in vergelijking met andere gebieden. De natura-2000 gebieden zijn afgesloten en de drukte wordt goed gemonitord.
- De onderdruk duidt erop dat bezoekers aan natuur- en recreatiegebieden nog meer kunnen bijdragen aan het beheer en het onderhoud van de gebieden, voorzieningenniveau en lokale economie.

Resultaten beleidsmatige aandacht

Kwintielscores indicatoren beleidsmatige aandacht, per gemeente in Almere-Lelystad

	Beleidsmatig					
Gemeente	***Ontwikkelruimte toerisme***	***Bestuurlijk sentiment***	***Sturing op balans***	***Beleid***	**Totaal**	**Gem**
Almere	5	5	1	3	14	3,5
Lelystad	5	5	1	5	16	4,0

Analyse beleidsmatige aandacht

- In beide gemeenten wordt aangegeven dat er sprake is van veel ontwikkelruimte voor toerisme en dat de draagkracht nergens overschreden wordt (score 5).
- Almere en Lelystad scoren hoog op bestuurlijk sentiment (attitude ten aanzien van toerisme en recreatie). Er wordt positief gekeken naar toerisme en recreatie en dit wordt als kansrijk gezien.
- In zowel Almere als Lelystad is momenteel geen beleid dat gericht is op het sturen op balans en krijgen daarom de score 1. De score voor sturing op balans valt laag uit, dit is een logisch gevolg van het feit dat Almere-Lelystad het vizier juist op toeristische ontwikkeling heeft en nog niet zozeer op de mogelijk (negatieve) effecten op de leefomgeving. Juist bij bestemmingen die zich toeristisch willen ontwikkelen is aandacht voor bestemmingsmanagement nu (proactief) aanvullend nodig. Almere en Lelystad hebben hiertoe ook recent samen met de provincie Flevoland een Perspectief 2030 voor opgesteld.
- De score voor beleidsmatige draagkracht (aandacht voor de kwantitatieve component van bestemmingsontwikkeling en spreiding van toerisme en recreatie) is met een 3 en een 5 gemiddeld tot hoog.

Tijdens de gebiedstafel is door de deelnemers geen beoordeling van de beleidsmatige draagkracht gegeven.

Resultaten mobiliteit
Voor het thema mobiliteit is geen feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel
- Op het domein van mobiliteit is er zowel sprake van onderdruk als van normale pieken.
- De normale pieken hebben voornamelijk betrekking op Bataviastad en centrum Almere. Hier zijn in het weekend en op feestdagen. Het is overigens wel belangrijk om deze pieken in de gaten te houden, gezien de verdere uitbreiding van Bataviastad.
- De onderdruk duidt op de bereikbaarheid van toeristisch-recreatieve voorzieningen die niet optimaal is. Met busvervoer wordt namelijk geen rekening gehouden met het vrijetijdsverkeer, maar alleen met de bereikbaarheid van de kernen. De afstanden in de deelregio zijn vrij groot en de 'last mile' is vaak niet te bereiken met het OV. Ook wordt het OV in de avonden soms als onveilig ervaren doordat er weinig mensen gebruikmaken van het OV.

Resultaten erfgoed

Voor het thema erfgoed is geen feitelijke analyse beschikbaar.
Gebiedstafel
Het domein van erfgoed (en cultuur) is als onderdruk beoordeeld tijdens de gebiedstafels. Hierbij wordt opgemerkt dat er kansen zijn voor het beleefbaar maken en toeristisch ontwikkelen van erfgoed, dat specifiek is voor Flevoland (dijken, gemalen, inpoldering, etc.) en ook aandacht nodig is voor het beheer en onderhoud.

Beoordeling draagkracht per domein voor Almere-Lelystad

In de onderstaande tabel is de beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels weergegeven.

Beoordeling draagkracht per domein voor Almere-Lelystad, op basis van input deelnemers gebiedstafel

Almere-Lelystad	Onderdruk	Balans	Normale pieken	Zorgelijke pieken	Structurele belasting
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)	○	○			
Openbare ruimte	○				
Vastgoed (woningmarkt)	○				
Natuur	○	○		○	
Mobiliteit	○		○		
Erfgoed	○	○			

Conclusies draagkracht
Op basis van de waardering van draagkracht tijdens de gebiedstafel, en ondersteund met de analyse van verschillende indicatoren op het gebied van draagkracht), kunnen we het volgende concluderen:
- De draagkracht voor stedelijke domeinen werd in de gebiedstafel gunstig beoordeeld. De domeinen werden veelal als 'onderdruk' beoordeeld, wat aangeeft dat er nog ontwikkelruimte is. Er zijn geen aanwijzingen dat de lagere scores op de data over leefbaarheid en openbare ruimte (uitgangspositie voor draagkracht) een directe relatie hebben met de omvang voor recreatie en toerisme.
- De draagkracht voor de domeinen natuur, mobiliteit en erfgoed wordt over het algemeen gunstig beoordeeld. Er zijn geen duidelijke aandachtspunten of knelpunten, al kunnen deze mogelijk nog wel op

lokale schaalniveau spelen. Daarnaast zijn er kansen om o.a. erfgoed en cultuur verder te benutten en toeristisch-recreatief te ontwikkelen.

- Wel wordt de draagkracht van natuur op bepaalde piekmomenten en/of locaties soms overschreden, maar er zijn ook locaties in de natuur waar dit niet het geval is.
- Voor mobiliteit is er sprake van normale pieken, zoals bijvoorbeeld bij Bataviastad op feestdagen en in weekenden. Deze pieken zijn goed te managen, maar belangrijk is om dit in de gaten te houden ook gezien de ontwikkelingen en oog te hebben en te houden voor knelpunten in mobiliteit. Dit geldt overigens ook voor de overige domeinen, met het oog op de wensen om toeristisch-recreatief te ontwikkelen als deelregio en provincie (Perspectief 2030 Flevoland).

Samenwerking in de MRA

Hoe kan de samenwerking in de MRA behulpzaam zijn voor Almere-Lelystad? Tijdens de gebiedstafel is deze vraag voorgelegd aan de deelnemers. De belangrijkste uitkomsten:

- Op MRA-niveau is er behoefte aan het verzamelen van toeristisch-recreatieve data en het monitoren van bezoekersstromen.
- Er is behoefte aan samenwerking in de MRA op bestemmingsontwikkeling, aan het spreiden van drukte en het realiseren van nieuwe bestemmingen binnen de MRA. Nieuwe ontwikkelingen hoeven niet in de al drukke bestemmingen te komen, er is nog ruimte in Almere-Lelystad en er is een ambitie om nog verder te ontwikkelen.
- Arbeidsmarkt en scholing wordt ook als heel belangrijk gezien in Almere-Lelystad. Er zijn namelijk mensen nodig die in de sector willen werken om te ontwikkelen. De MRA kan hierin een rol spelen door dit te agenderen bij andere programma's binnen de MRA.

2. Amstelland-Meerlanden

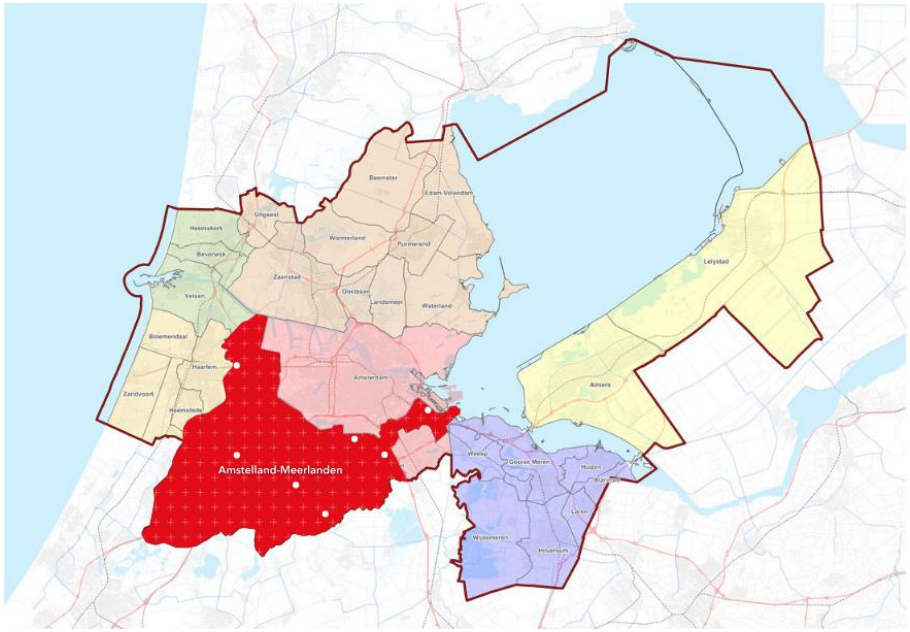

Omvang

Verblijf

Amstelland-Meerlanden kent een gemiddelde omvang op het element verblijf. De grootte van de omvang hangt deels samen met de aanwezigheid van Schiphol Airport, die trekt het totaal omhoog. Zo is de gemeente Haarlemmermeer een uitschieter met een verblijfscapaciteit voor 17.800 personen en 882 AirBnB-listings. Een deel van deze capaciteit is gericht is op (transit)passagiers van Schiphol, die heel kort in de regio verblijven. Na Haarlemmermeer, hebben ook de gemeenten Amstelveen en Diemen een relatief grote verblijfsomvang.

Indicatoren verblijf per gemeente

Gemeente	Aantal overnachtingen per ha	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners	Aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners	Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners
Aalsmeer	83,2	5.352	40	3
Amstelveen	109,9	5.013	50	4
Diemen	196,8	8.083	38	9
Haarlemmermeer	169,6	22.693	116	6
Ouder-Amstel	0	0	40	7
Uithoorn	34,3	2.126	18	2

Dagrecreatie

Met onder meer 93 dagattracties kent Amstelland-Meerlanden een gemiddelde dagrecreatieve omvang. Wel trekt zij circa 919.000 bezoekers aan evenementen per jaar. Gemeente Amstelveen heeft relatief gezien de grootste dagrecreatieve omvang met 21 attracties en 338.000 bezoekers aan evenementen per jaar. Daarna komt Haarlemmermeer met 26 attracties en 482.000 bezoekers van evenementen per jaar.

Opvallend is de aanzienlijke dagrecreatieve omvang van Ouder-Amstel ondanks een beperkt aanbod van attracties. Deze groene gemeente is echter het uitloopgebied van alles ten zuidoosten van Amsterdam en heeft een groot aanbod van recreatieve routes, 232 kilometer. Ook Haarlemmermeer kent een aantal groengebieden die veel bezoekerstrekken (zoals het Haarlemmermeerse Bos). Amstelveen en Haarlemmermeer zijn gemeenten die met evenementen relatief veel mensen trekken.

De gemeente Haarlemmerkeer kent, in absolute cijfers, de hoogste toeristische bestedingen in de retail, na Amsterdam (46,5 miljoen euro per

jaar in totaal, 0,3 per 1000 inwoners). Dit is inclusief de bestedingen door toeristen in de winkels op Schiphol. Relatief gezien, gerelateerd aan het aantal inwoners van de gemeente, is dit gemiddeld. Gerelateerd aan het aantal inwoners heeft Aalsmeer (fors) meer bestedingen in de retail van toeristen (15,6 miljoen euro per jaar in totaal, per 1000 inwoners 0,49). Ter vergelijking: in Amsterdam is het 0,66 per 1000 inwoners en in Uithoorn (in deze regio de laagste) 0,07 euro per 1000 inwoners. In de retail van Aalsmeer hebben toeristen een belangrijkere rol dan in Haarlemmermeer.

Indicatoren dagrecreatie per gemeente

Gemeente	Attracties per ha	Monumenten per hectare	Toeristische bestedingen retail per 1.000 inw.	Bezoeken per ha natuur en recreatie	Km recreatieve routenet-werken per ha	Horeca-banen per 1.000 inwoners	Bezoekers evenementen per 1.000 inwoners
Aalsmeer	0,014	0,018	0,49	908	0,22	20	1.513
Amstelveen	0,005	0,017	0,12	5.607	0,17	17	3.724
Diemen	0,007	0,014	0,10	0	0,17	71	514
Haarlemmermeer	0,001	0,002	0,30	4.197	0,12	26	3.126
Ouder-Amstel	0,001	0,015	0,13	765	0,28	11	826
Uithoorn	0,002	0,006	0,07	0	0,40	68	782

Conclusies huidige situatie toeristisch-recreatieve omvang

Voor zowel verblijf als dagrecreatie is de omvang in Amstelland Meerlanden gemiddeld. De verblijfsomvang is net iets groter dan de dagrecreatieve omvang.

Omvang verblijf voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van Amstelland-Meerlanden

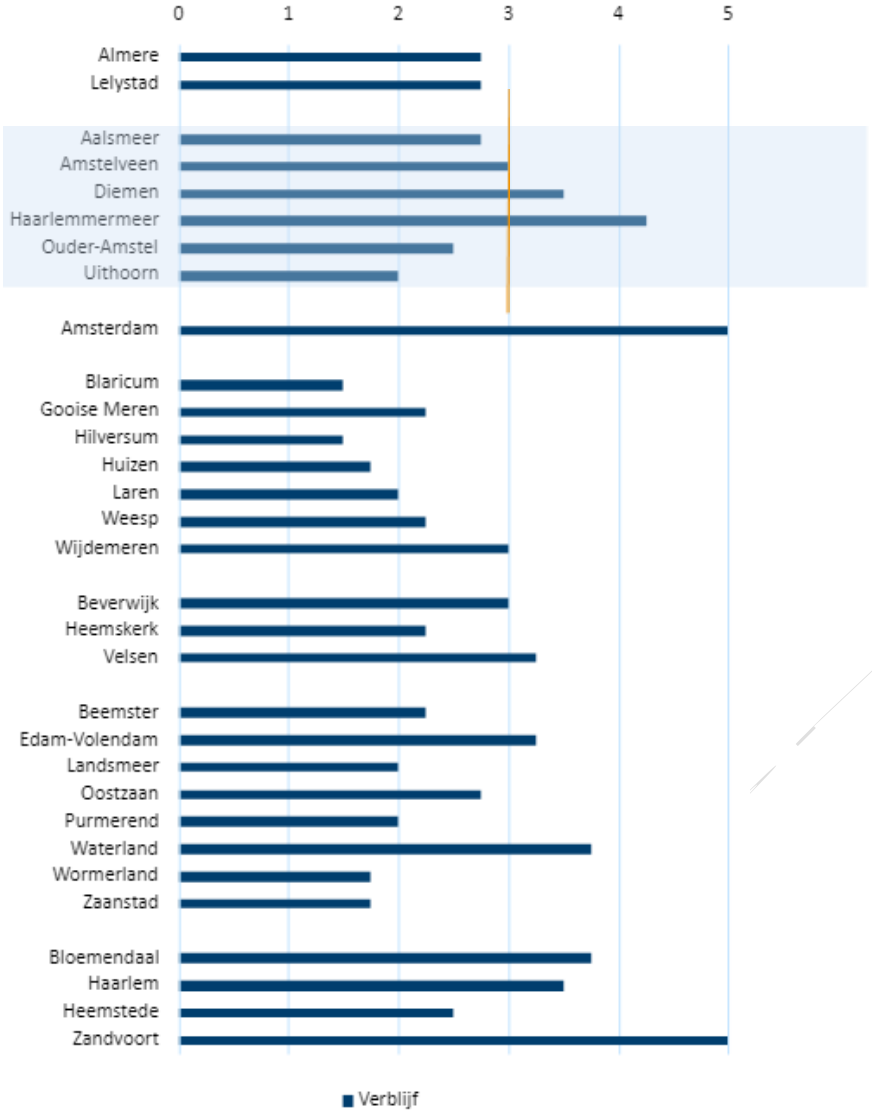

Omvang dagrecreatie voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van Amstelland-Meerlanden

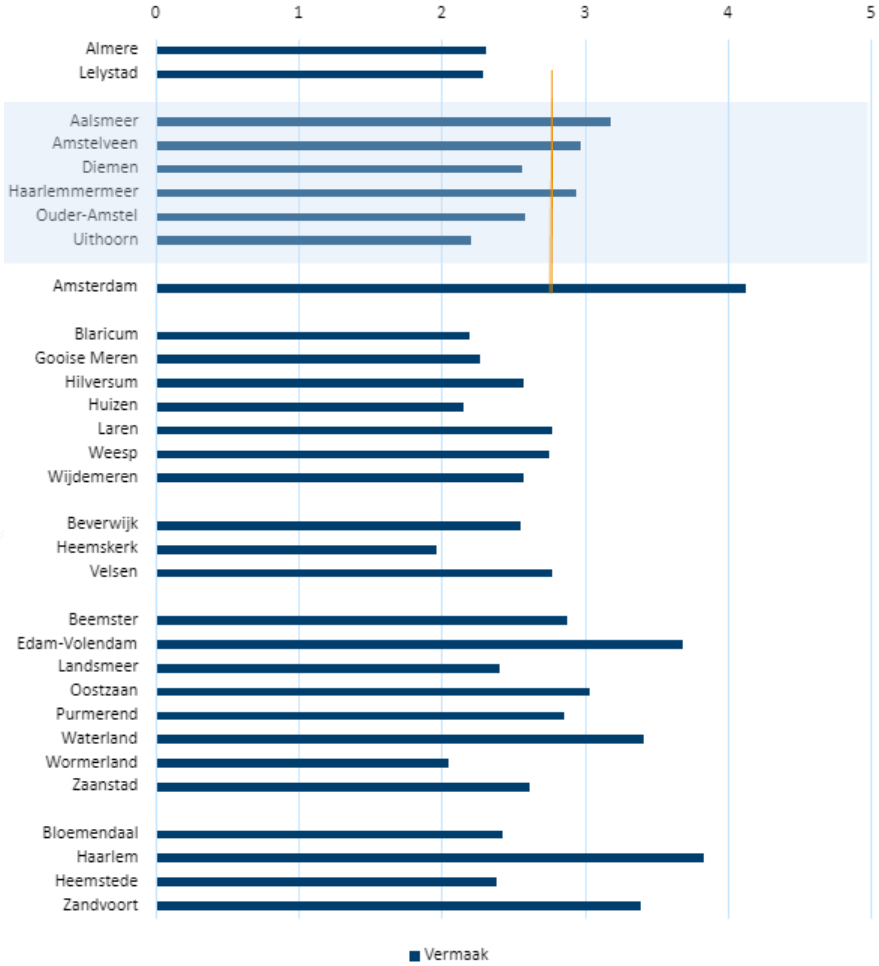

Oranje lijn: het ongewogen gemiddelde voor alle gemeenten in Amstelland-Meerlanden

Verwachte bevolkingsgroei 2030

Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 in Amstelland-Meerlanden

% bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019	Absolute bevolkingsgroei tot 2030
+12,8%	45.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021)

- In totaal komen er in de MRA naar verwachting circa 266.000 inwoners bij, waarvan ongeveer 105.000 in Amsterdam. In regio Amstelland-Meerlanden komen er circa 45.000 inwoners bij (zie tabel 3.3).
- In alle gemeenten binnen de regio Amstelland-Meerlanden vindt bevolkingsgroei plaats. Er zijn wel verschillen binnen de regio m.b.t. hoe hard de gemeente gaat groeien. De grootste groei wordt verwacht in Haarlemmermeer (19.715 inwoners, 13%) en de grootste relatieve groei in Diemen (+26%, 7620 inwoners). In Aalsmeer wordt zowel absoluut als relatief de kleine groei verwacht (+5,6%, 1770 inwoners).
- Recreanten houden zich niet aan gemeentegrenzen. Zowel inwoners van de MRA als inwoners van eigen gemeenten of deelregio (of andere aangrenzende gemeenten buiten de MRA) zijn potentiële recreanten voor Amstelland-Meerlanden. De gemeente Amsterdam groeit tot 2030 met ca 105.000 inwoners, die voor een deel ook naar deze regio zullen komen om te recreëren.

Ontwikkeling toerisme

In de tabel rechts in beeld zijn de groeipercentages weergegeven voor gasten en overnachtingen op basis van twee prognoses, die samen een hoog en laag scenario schetsen voor de mogelijke ontwikkeling van toerisme. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 7 voor een uitgebreide toelichting van de werkwijze.

De prognoses zijn gemaakt voor de COROP-gebieden vanwege de beschikbaarheid van overnachtingscijfers. Amstelland-Meerlanden behoort tot COROP-gebied Groot-Amsterdam. Groot-Amsterdam bestaat in totaal uit 13 gemeenten, waaronder Amsterdam. Aangezien (gemeente) Amsterdam de prognose voor Groot-Amsterdam beïnvloedt, zijn de prognoses berekend minus de cijfers van Amsterdam. Het was niet mogelijk Groot-Amsterdam verder uit te splitsen en daarom zijn een aantal gemeenten van Zaanstreek-Waterland ook onderdeel van deze prognose.

Groeipercentages 2030 t.o.v. 2019 voor COROP-gebied Groot-Amsterdam (excl. gemeente Amsterdam), weergegeven voor overnachtingen en gasten

	Prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC	Prognose o.b.v. Trendmatige groei 2013-2019 (post-corona)
Gasten	26%	39%
Overnachtingen		39%

- Naar verwachting zal de omvang van verblijfstoerisme (blijven) groeien in Amstelland-Meerlanden. Op basis van de trendmatige groei verwachten we een groei van 39% tot aan 2030 (post-corona). Op basis van het Perspectief 2030 NBTC wordt een groei van 26% tot aan 2030 verwacht.
- Deze prognoses geven een bandbreedte weer maar de daadwerkelijke groei van het aantal overnachtingen en verblijfsgasten hangt van o.a. af van beleid (in hoeverre wil de deelregio dit accommoderen), de capaciteit (in hoeverre kan de deelregio dit accommoderen) en de onzekerheden rondom de coronapandemie.

Conclusie toekomstige situatie toeristisch-recreatieve omvang

- Uit deze prognoses blijkt dat zowel het aantal overnachtingen (toerisme) als het aantal inwoners (recreatievraag) sterk toenemen.
- Inwoners en toeristen zullen ook buiten de deelregio waarin zij wonen/overnachten recreëren. De sterke groei van het aantal inwoners in bijvoorbeeld Amsterdam zal daardoor ook leiden tot een grotere recreatievraag in Amstelland-Meerlanden.

- De groei legt een grotere druk op de al bestaande beschikbare ruimte. Belangrijk is de al bestaande knelpunten aan te pakken met het oog op de groei en mogelijke nieuwe knelpunten voor te zijn voordat deze groei gerealiseerd is.

Uitgangspositie draagkracht

De ruwe data die zijn gebruikt voor draagkracht zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de analyse van de elementen die onderdeel zijn van draagkracht. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare gegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:

- Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).
- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio;
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafel.

We beschrijven indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;
- Beleid;
- Mobiliteit;
- Erfgoed.

De beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels is weergegeven in het laatste deel.

Resultaten stedelijk gebied

Kwintielscores indicatoren stedelijke domeinen, per gemeente in Amstelland-Meerlanden (een hoge score betekent gunstig en een lage score ongunstig)

	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed			
Gemeente	*Waardering winkelaanbod*	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*	Totaal	Gem
Aalsmeer	2	1	2	1	1	4	5	**16**	**2**
Amstelveen	2	3	3	3	3	1	3	**18**	**3**
Diemen	2	4	1	2	2	1	3	**15**	**2**
Haarlemmermeer	3	2	2	3	3	3	2	**18**	**3**
Ouder-Amstel	1	4	3	4	4	5	5	**26**	**4**
Uithoorn	2	1	2	2	2	3	5	**17**	**2**

Sociaaleconomische draagkracht (leefbaarheid)

Feitelijke analyse

De gemeenten in Amstelland-Meerlanden scoren op een aantal indicatoren in de middenmoot of wat minder gunstig. Aalsmeer en Uithoorn scoren op de waardering van het winkelaanbod, de afstand tot voorzieningen, tevredenheid met de buurt en overlast in de buurt door anderen relatief laag. Diemen, Haarlemmermeer en Amstelveen scoren hoger, maar nog wel aan de lage kant. Ouder-Amstel scoort het beste, maar heeft een lage waardering van het winkelaanbod.

Gebiedstafel

Uit de gebiedstafels blijkt een gunstig beeld als het gaat om leefbaarheid in relatie tot toerisme en recreatie. Er wordt aangegeven dat de leefbaarheid in de meeste gemeenten in balans is of dat er is sprake van onderdruk. Inwoners van deze regio zouden meer kunnen profiteren van toeristen en recreanten. In enkele gemeenten staat de leefbaarheid plaatselijk onder druk, maar niet zorgelijk. Alleen gemeente Haarlemmermeer constateert een zorgelijke piek m.b.t. de leefbaarheid in relatie tot toerisme en recreatie. Drukte in de weekenden bij Woonboulevard Cruquius levert overlast. Tegelijkertijd profiteert de gemeente van bezoekers, bijvoorbeeld met de horeca.

Openbare ruimte

Feitelijke analyse

Alle gemeenten hebben in bepaalde mate te maken met verstoring van de openbare ruimte door zwerfvuil, geluidsoverlast en druktevorming.

Gebiedstafel

- De deelnemers bij de gebiedstafel geven aan dat de verstoring van de openbare ruimte door toeristen en recreanten veelal niet zorgelijk is.
- In Gemeente Aalsmeer worden zorgelijke pieken ervaren (momenten, locaties) door overlast van in de openbare ruimte. Er is bijvoorbeeld hoge parkeerdruk op de Ringdijk bij de Westeinderplassen. Dit sluit aan bij de feitelijke analyse.
- Er werd aangegeven dat voor enkele gemeenten de druktevorming nu nog te handhaven is, maar dat met toekomstige bevolkingsgroei de huidige draagkracht van openbare ruimte, onder druk kan komen te staan. In gemeente Ouder-Amstel is er sprake van druktevorming bij

recreatiegebieden, wat een belangrijk uitloopgebied is voor Amsterdam.

Vastgoed (woningmarkt en winkelleegstand)

Feitelijke analyse
Bij de prijsstijgingen van de woningen zien we grote verschillen tussen de gemeenten. Ook bij leegstand in de winkels zien we verschillen, al valt op dat zowel de gemeenten Aalsmeer, Uithoorn[22] en Ouder-Amstel een lage winkelleegstand kennen (0%), in Haarlemmermeer is die relatief hoog.

Gebiedstafel
- Hoewel de woningmarkt onder druk staat en er winkelleegstand is, wordt dit voor de gemeenten niet geassocieerd met toeristisch-recreatieve oorzaken. Vastgoed en toerisme zijn in balans.
- Er vindt wel recreatief verhuur van woningen plaats (met name in Diemen, Ouder-Amstel en Haarlemmermeer), maar er zijn weinig klachten en wordt niet als zorgelijk gezien.

Resultaten natuur- en recreatiegebied
Kwintielscores indicatoren natuur- en recreatiegebied, per gemeente in Amstelland-Meerlanden

Gemeente	Natuur		Totaal	Gem
	Overlast door bezoekers	*Opvangcapaciteit*		
Aalsmeer	2	3	**5**	**2,5**
Amstelveen	2	3	**5**	**2,5**
Diemen	2	3	**5**	**2,5**
Haarlemmermeer	2	1	**3**	**1,5**
Ouder-Amstel	2	3	**5**	**2,5**
Uithoorn	2	4	**6**	**3**

[22] Uithoorn geeft aan wel leegstand te kennen.

Feitelijke analyse
In deze regio wordt er door de beheerders overlast door bezoekers ervaren in de natuur- en groengebieden. Er is ook een gemiddeld tot hoog tekort aan recreatieruimte (met uitzondering van Haarlemmermeer, waar het aanbod kwantitatief gezien relatief gunstig is – met een kleiner tekort).

Gebiedstafel
In de meeste gemeenten is er sprake van pieken die samenhangen met de groeiende recreatiebehoefte die druk veroorzaakt op bepaalde natuur-en water (recreatiegebieden. De toename leid soms ook tot een toename van zwerfaval.
- Bij onder meer het Haarlemmermeerse Bos en de Toolenburgerplas neemt de druk toe, door de toenemende recreatiebehoefte.
- De ontwikkeling van PARK 21 kan andere natuur- en recreatiegebieden ontlasten. Hetzelfde geldt voor de Westeinderscheg. Deze gebieden moeten dan wel goed bereikbaar zijn (ook met OV) en goed verbonden zijn voor met name fietsers. Hiervoor zijn oversteekmogelijkheden nodig over infrastructuur en de Ringvaart.

Resultaten beleidsmatige aandacht

Kwintielscores indicatoren beleidsmatige aandacht, per gemeente in Amstelland-Meerlanden

	Beleidsmatig					
Gemeente	***Ontwikkelruimte toerisme***	***Bestuurlijk sentiment***	***Sturing op balans***	***Beleid***	**Totaal**	**Gem**
Amstelveen	3	3	1	1	8	2,0
Diemen	3	3	1	1	8	2,0
Uithoorn	3	4	1	1	9	2,3
Aalsmeer	3	5	1	3	12	3,0
Ouder-Amstel	5	3	5	1	14	3,5
Haarlemmermeer	5	5	5	3	18	4,5

Feitelijke analyse

- Voor vier gemeenten wordt aangegeven dat er (nog) niet wordt gestuurd op balans (score 1), dit zijn ook de vier gemeenten waar er beperkt ruimte is voor de ontwikkeling van toerisme (score 3).
- Voor 2 gemeenten wordt aangegeven dat er op balans gestuurd wordt, deze gemeenten geven tegelijk aan dat er veel ontwikkelruimte is (score 5).
- Voor “sentiment” is gekeken in de coalitieakkoorden van de gemeenten. In Aalsmeer en Haarlemmermeer worden recreatie en toerisme beide genoemd en positief of genuanceerd besproken (score 5). De andere gemeenten scoren lager omdat recreatie of toerisme niet genoemd worden of enkel de knelpunten benoemd worden.
- Aalsmeer en Haarlemmermeer hebben richtinggevende doelen voor zowel recreatie als toerisme (score 3), de andere gemeenten hebben dat niet.

Gebiedstafel

Tijdens de gebiedstafel is door de deelnemers geen beoordeling van de beleidsmatige draagkracht gegeven.

Resultaten mobiliteit

Feitelijke analyse

Voor dit thema is geen feitelijke analyse van de draagkracht beschikbaar.

Gebiedstafel

De meeste gemeenten benoemen (zorgelijke) pieken met betrekking tot knelpunten in bereikbaarheid. Deze zijn gerelateerd aan een hoge parkeerdruk en de toename van diverse recreatieve mobiliteitsvormen (fietsers en anderen) met verschillende snelheden.

- In Ouder-Amstel en Uithoorn zijn er parkeerproblemen met recreanten.
- De overige gemeenten noteren noemen aandachtspunten met betrekking tot OV-ontsluiting binnen en tussen bestemmingen. Een goede OV-verbinding voor stadspark PARK 21 zou een kans zijn.
- Meer investeringen in en aandacht voor fietspaden voor recreatief gebruik.
- Op de fietspaden en smalle wegen (bijvoorbeeld Ronde Hoep, langs de Amstel en elders) zorgen de snelheidsverschillen tussen recreanten (racefieters en andere gebruikers) voor een aandachtspunten qua veiligheid.

Resultaten erfgoed

Feitelijke analyse
Voor dit thema is geen feitelijke analyse van de draagkracht beschikbaar.

Gebiedstafel
Over het algemeen is de beoordeling van draagkracht voor erfgoed[23] 'in balans'. Voor een aantal erfgoedlocaties geldt dat ze meer potentie hebben dan momenteel wordt benut.

- Erfgoed kan meer op de kaart worden gezet door het op te nemen in de DNA van de regio: water en bloemen.
- Een aantal van de musea in de regio kan meer bezoekers ontvangen, ook met het oog op herstel na corona. Denk bijvoorbeeld aan gemaal Cruquius en Flowerart.
- Door toenemende recreatiedruk kan schade ontstaan aan de Bovenlanden bij Aalsmeer. Dit is uniek cultuurhistorisch landschap.

Beoordeling draagkracht per domein voor Amstelland-Meerlanden

In de onderstaande tabel is de beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels weergegeven.

Beoordeling draagkracht per domein voor Amstelland-Meerlanden, op basis van input deelnemers gebiedstafel

Amstelland-Meerlanden	Onderdruk	Balans	Normale pieken	Zorgelijke pieken	Structurele belasting
Erfgoed	○	○	○		
Vastgoed (woningmarkt)		○	○		
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)	○	○	○		
Mobiliteit		○	○	○	○
Openbare ruimte			○	○	
Natuur		○	○		○

Conclusies draagkracht

- In Amstelland-Meerlanden is overall gezien de draagkracht gunstig, met een aantal zorgelijke pieken. Waar uit de data naar voren komt dat die minder gunstig is, wordt geen directe relatie met recreatie en toerisme gezien.
- We zien twee domeinen van de leefomgeving aandachtspunten:
    - **Mobiliteit:** Hier is sprake van normale pieken, zorgelijke pieken en zelfs een structurele belasting. Dit wordt veroorzaakt door autoverkeer (filevorming en parkeerdrukte), onvoldoende OV-ontsluiting en toename van diverse recreatieve mobiliteitsvormen. Het goed organiseren van (duurzame)

[23] Onder erfgoed verstaan we ook cultuur.

mobiliteit is een voorwaarde voor de verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling.
    - **Natuur:** Hier is sprake van normale of zorgelijke pieken (bijv. Bovenlanden) of soms van structurele belasting in bepaalde delen van de natuur (o.a. in het Haarlemmermeerse Bos).
- De overige domeinen (erfgoed, vastgoed, sociaaleconomisch en beleidsmatig) hebben een gunstige draagkracht. Er spelen mogelijk wel lokale knelpunten.
- Er wordt aangegeven dat de potentie van cultuur en erfgoed nog beter benut kan worden.
- Er zijn kansen om groen te ontwikkelen (Park21, Westeinderscheg) om recreatieve druk op te vangen en evt. andere gebieden te ontlasten.

Samenwerking in de MRA

Hoe kan de samenwerking in de MRA behulpzaam zijn voor Amstelland-Meerlanden? Tijdens de gebiedstafel is deze vraag voorgelegd aan de deelnemers. Punten die hieruit kwamen zijn:

- Ontwikkeling en promotie van de regio niet alleen als 'Flower' regio, maar ook water en landschap zijn belangrijk. Aansluiten bij meerdere promotielijnen.
- Duurzaamheid is een relevant thema om op samen te werken. Denk aan elektrisch varen op de Westeinderplassen, recreatieve dooradering van de nieuw zonnepanelengebied (voorbeeld bij Schiphol), ondernemers faciliteren bij duurzaam ondernemen en benutting van OV voor bereikbaarheid van vrijetijdsvoorzieningen (ideeën zijn o.a. hop on hop off bus, lijn 358 bestempelen als 'flori bus').
- Samenwerken aan een robuust fietsnetwerk en verbindingen die groen nabij brengen. Eveneens samenwerken bij lobby voor bijvoorbeeld oversteekmogelijkheden van grote infrastructuur als de infra aangepast wordt. Aandachtspunt is ook oversteekbaarheid Ringvaart.
- Realiseren van voldoende groene uitloopgebieden bij woonwijken is een opgave die bij alle gemeenten even urgent moet zijn.
- Dataverzameling en -analyse.

3. Amsterdam

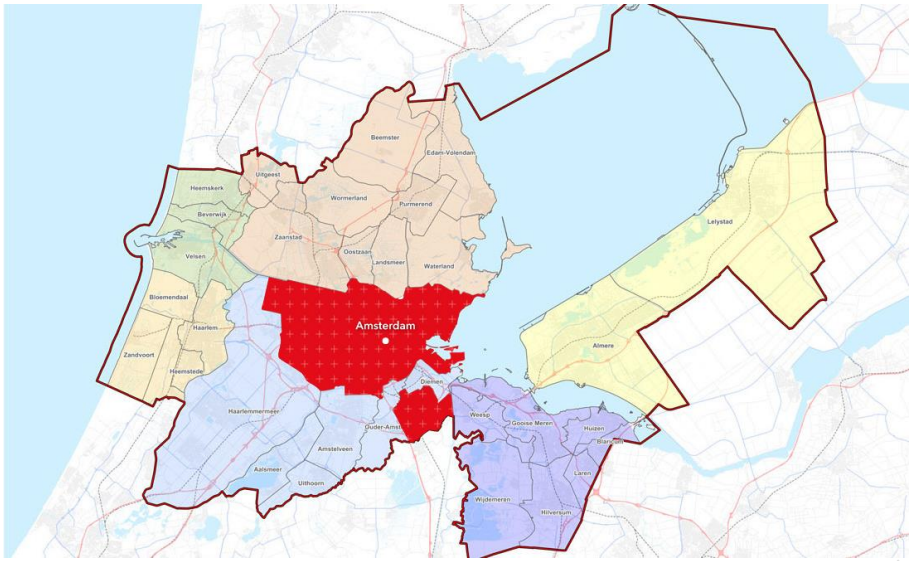

Omvang

Verblijf

Amsterdam kent, samen met Zandvoort, van alle MRA-gemeenten de hoogste omvang op het element verblijf. De gemeente is de (nationaal en internationaal) een aantrekkelijke en populaire stad voor bezoekers, daarmee ook een populaire gemeente om te verblijven. De gemeente kent een verblijfscapaciteit bij hotels, kampeerterreinen en huisjesterreinen van ongeveer 91.700 personen en er zijn circa 22.700 AirBNB-listings. Binnen de gemeente zijn de verschillen groot, met de hoogste omvang in en rondom het centrum en in Zuidoost (Arenagebied) en een kleinere omvangen in veel andere wijken (bron: Onderzoek naar de toeristische draagkracht van wijken de invloed van toerisme op de leefbaarheid, OIS 2019).

De aantrekkingskracht van de gemeente Amsterdam heeft ook effect op andere MRA-gemeenten doordat bezoekers aan Amsterdam verblijven in bijvoorbeeld Haarlemmermeer of Diemen. Notie daarbij is dat de verblijfsomvang in de overige MRA-gemeenten maar voor een deel gerelateerd is aan een bezoek aan Amsterdam. De verblijfsomvang van Zandvoort hangt bijvoorbeeld grotendeels samen met een (regionaal) bezoek aan de kust.

Gemeentelijke waarden van indicatoren verblijf

Gemeente	Aantal overnachtingen per ha	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners	Aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners	Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners
Amsterdam	1.107,6	21.293	106	26

Dagrecreatie

Met onder meer 333 dagattracties kent Amsterdam zowel absoluut als relatief het hoogste aantal toeristisch-recreatieve voorzieningen van alle MRA-gemeenten. De gemeente kent daarentegen een relatief laag aantal recreatieve wandel/fiets en vaarroutes. Bezoekers aan en inwoners van de gemeente richten zich daarvoor ook op de omliggende gemeenten, bijvoorbeeld Waterland en Ouder-Amstel.

Ook voor dagrecreatie geldt dat de omvang sterke ruimtelijke verschillen kent binnen de gemeente. Uit eerder onderzoek blijkt dat de omvang het hoogst is in de wijken in en rondom het centrum, zoals de Burgerwallen Oude en Nieuwe Zijde, de Grachtengordel Zuid en West en het Museumkwartier.[24]

[24] Onderzoek naar de toeristische draagkracht van wijken de invloed van toerisme op de leefbaarheid, OIS 2019

Amsterdam draagt met haar hoge inwoner- en bezoekersaantallen ook bij aan de dagrecreatie-omvang van de overige deelregio's. Toeristen die primair Amsterdamse bezoeken zullen soms ook buiten de gemeentegrenzen een bezoek brengen aan een dagattractie. Inwoners van Amsterdam recreëren ook niet uitsluitend binnen de gemeente.

Indicatoren dagrecreatie

Gemeente	Attracties per ha	Monumenten per hectare	Toeristische bestedingen retail per 1.000 inwoners	Bezoeken per ha natuur en recreatie	Km recreatieve routenetwerken per ha	Horecabanen per 1.000 inwoners	Bezoekersevenementen per 1.000 inwoners
Amsterdam	0,020	0,452	0,66	411	0,15	20	8.429

Conclusies huidige situatie toeristisch-recreatieve omvang

Door de resultaten van omvang verblijf en dagrecreatie naast elkaar te leggen, zien we dat relatief gezien even groot zijn in Amsterdam. Beiden behoren tot de hoogte scores in de MRA.

Omvang verblijf voor Amsterdam in vergelijking met de andere deelregio's in de MRA

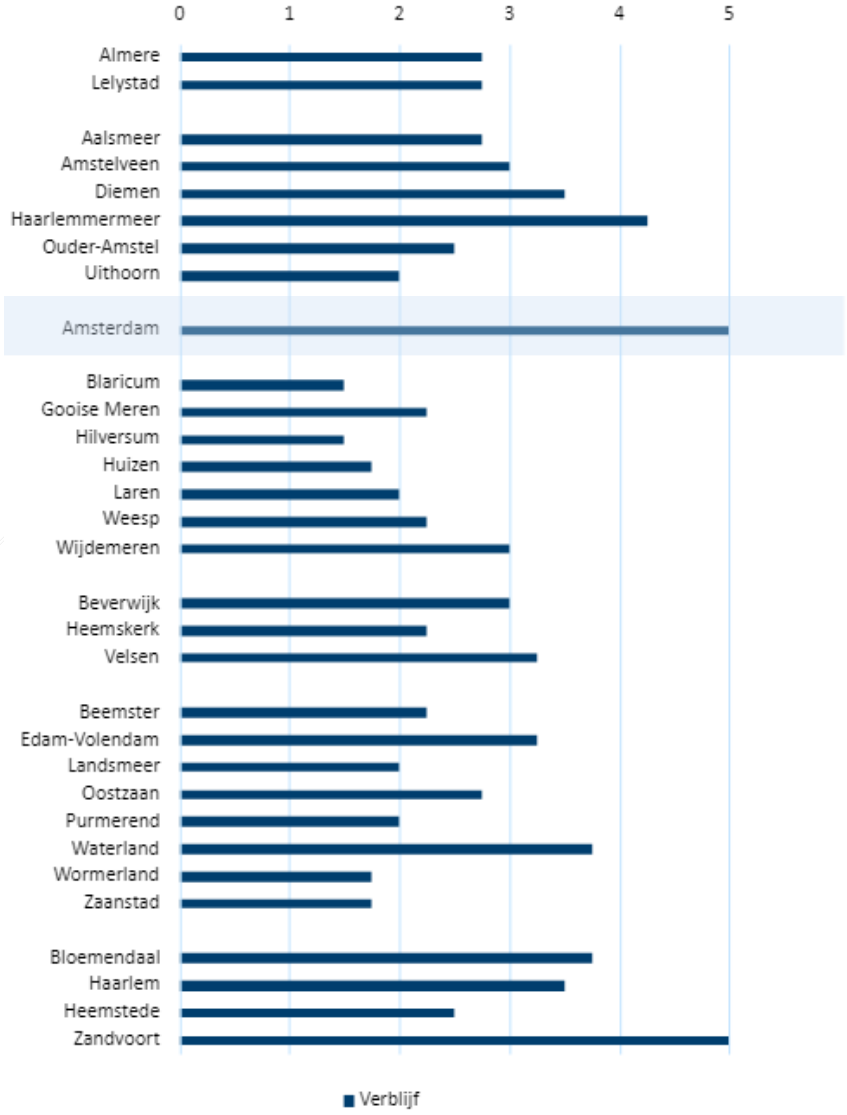

Omvang vermaak voor Amsterdam in vergelijking met andere deelregio's in de MRA

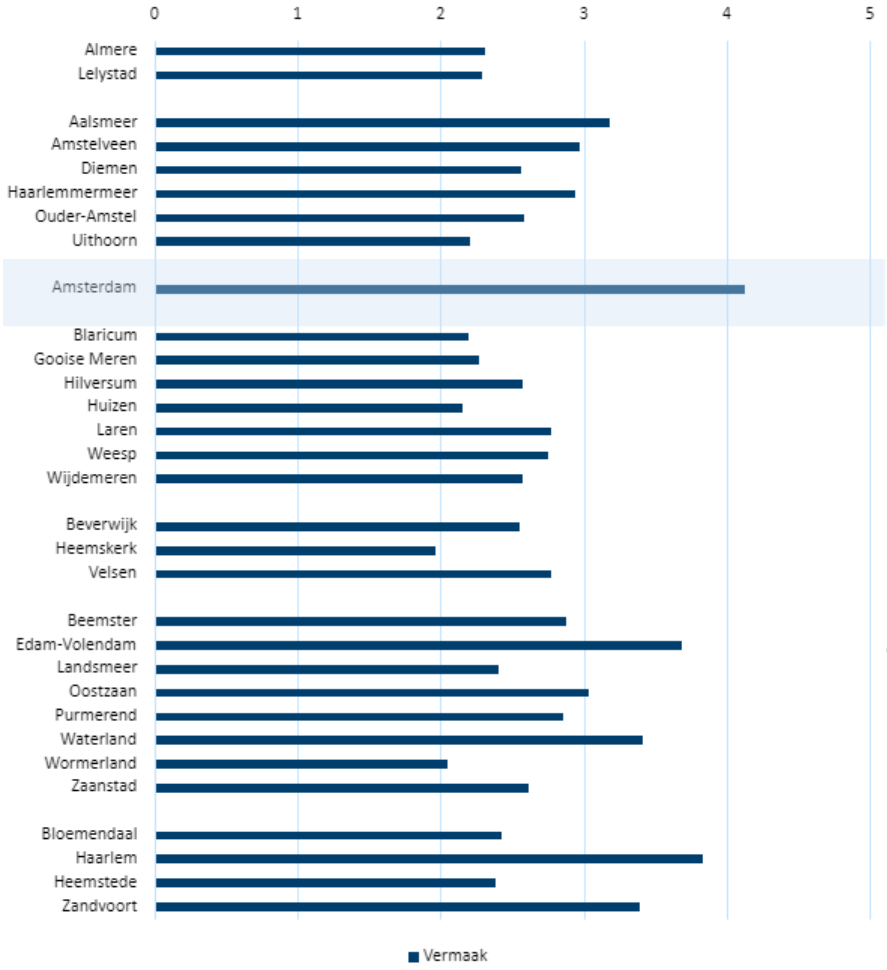

Verwachte bevolkingsgroei 2030

Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 in Amsterdam

% bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019	Absolute bevolkingsgroei tot 2030
+12,2%	+105.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021)

- In totaal komen er in de MRA naar verwachting circa 266.000 inwoners bij, waarvan ruim 105.000 in Amsterdam (tabel 3.3). Dit is in absolute zin de grootste groei binnen de MRA, relatief gezien groeit Almere-Lelystad het sterkst (+18,8% +54.000 inwoners).
- Recreanten houden zich niet aan gemeentegrenzen. Zowel Amsterdammers als inwoners uit overige MRA-deelregio's (en zelfs van daarbuiten) zijn potentiële dagrecreanten voor Amsterdam. Omgekeerd geldt hetzelfde: de Amsterdammers zullen in 2030 ook buiten de stad recreëren.

Ontwikkeling toerisme

We maken voor de prognose voor Amsterdam gebruik van de prognose van OIS. Deze prognose is pre-corona en houdt rekening met het beleid tot en met 2018). Rekening houdend met corona-herstel, verwacht het NBTC dat het binnenlands toerisme in 2022 weer op het niveau van 2019 is en het internationaal toerisme in 2024 weer op het niveau van 2019 is. De prognose van Amsterdam wordt (vanwege corona) dan ook vertraagd, maar ze is niet per se onbruikbaar.

Verwacht aantal unieke verblijfs- en dagbezoekers (in miljoenen) in Amsterdam in 2025 en 2030 met bijbehorende groeipercentages volgens drie scenario's (bron: OIS)

	2018	2025	2030	groei % per jaar	groei % 2018-2025	groei % 2018-2030
Scenario Laag	21,7	24,4	26,3	1,6	13	21
Scenario Midden	21,7	25,4	28,1	2,2	17	29
Scenario Hoog	21,7	26,1	29,9	2,7	20	38

Totaal aantal unieke bezoekers (dagbezoekers + verblijfsbezoekers + cruisepassagiers) in Amsterdam volgens prognoses 2018-2030 (Bron: OIS)

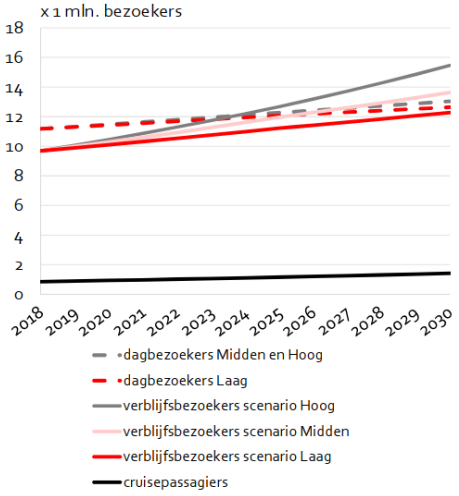

De stad Amsterdam zal een aantrekkingskracht houden op nationale, regionale en internationale gasten. De gemeente heeft in 2020 een verordening aangenomen waarin is afgesproken dat het aantal toeristenovernachtingen binnen de bandbreedte van 10-20 miljoen zal blijven.

Conclusies toekomstige situatie toeristisch-recreatieve omvang

- Het aantal inwoners stijgt met meer dan 10%. Een forse toename die zorgt voor eveneens forse groei van de dagrecreatieve en recreatiebehoefte (bijvoorbeeld wandelen, fietsen, uitgaan, sporten, zwemmen, evenementen bezoeken, winkelen).
- Deze groei legt een grotere druk op de al bestaande beschikbare ruimte. Wat dit betekent voor het ontwikkelingsperspectief van Amsterdam is opgenomen in hoofdstuk 1.3. Belangrijk is de al bestaande knelpunten aan te pakken met het oog op de groei en mogelijke nieuwe knelpunten voor te zijn voordat deze groei gerealiseerd is.

Uitgangspositie draagkracht

De ruwe data die zijn gebruikt voor draagkracht zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de analyse van de elementen die onderdeel zijn van draagkracht. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare gegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:

- Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).
- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio.
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafel.

We beschrijven indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;
- Beleid;
- Mobiliteit;
- Erfgoed.

De beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels is weergegeven in het laatste deel.

Resultaten stedelijk gebied

Kwintielscores indicatoren stedelijke domeinen, per deelregio (een hoge score betekent gunstig en een lage score ongunstig)

Deelregio	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed		Totaal	Gem
	Waardering winkelaanbod	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*		
Amsterdam	2,0	5,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	**13,0**	**1,9**

Sociaaleconomische draagkracht (leefbaarheid)

Feitelijke analyse

- De deelregio Amsterdam scoort hoog op de paramater afstand tot voorzieningen.
- Op de overige parameters scoort de deelregio relatief laag, met de laagste score voor de tevredenheid met de buurt en overlast door anderen in de buurt.

Gebiedstafel

- Tussen wijken en tussen periode zijn er zijn grote verschillen wat betreft de sociaal economische draagkracht.
- Met name in de zomer en rondom in de belangrijkste hotspots van de stad is de draagkracht laag.
- Het centrum is wel structureel zwaar belast, hier wordt de ontwikkeling van een monocultuur als bedreiging ervaring, winkel staan onder druk en er is (te) veel horeca.
- Ook binnen centrum zijn er verschillen waarbij onder meer de Wallen sterk belast worden.
- Sommige wijken hebben wellicht juist baat bij (meer) toerisme; (thematische) spreiding binnen de stad is daarom belangrijk.
- Naast het aantal toeristen speelt ook het type toerist een rol in de sociaal economische draagkracht.
- Positief voor de sociaaleconomische draagkracht is ook het betrekken van alle belanghebbenden bij bezoekersmanagement en management van de bestemming.

Openbare ruimte

Feitelijke analyse

Overlast door vervuiling is de enige feitelijke parameter bij openbare ruimte. Vergeleken met de andere deelregio's scoort Amsterdam hier relatief laag op.

Gebiedstafel

- De verschillen tussen gebieden (wijken en locaties) en perioden is groot.
- Met name rond en tijdens evenementen (waaronder festivals) wordt de openbare ruimte sterk belast door herrie, afval en vernieling.
- De parken worden, vooral met mooi weer, intensief gebruikt waardoor er overlast ontstaat in de vorm van afval, herrie, loslopende honden en vernieling. De beheermiddelen voor parken zijn te laag.
- Bij parken gaat het veelal om recreatieve druk (inwoners). De toeristische druk is dan extra die de boel laat overstromen.
- Groot groenonderzoek toont tegelijkertijd dat bepaalde groengebieden worden onderbenut.

- Het centrum wordt zwaar belast en heeft niet de maat voor grote groepen: Wallen en uitgaanspleinen worden specifiek genoemd als zwaar belaste locaties.
- Vakantieverhuur van woningen levert geluidsoverlast en vuil op in buurten en centrum.
- Ook de ruimte op het water wordt soms te zwaar belast.

Vastgoed (woningmarkt en winkelleegstand)

Feitelijke analyse
- De gemeente Amsterdam kent een hoge prijsstijging van woningen.
- Amsterdam kent binnen de MRA een gemiddelde winkelleegstand.

Gebiedstafel
Vastgoed (woningmarkt en winkelleegstand) is niet besproken tijdens de gebiedstafel voor Amsterdam.

Resultaten natuur- en recreatiegebied

Kwintielscores indicatoren natuur- en recreatiegebied

Deelregio	Natuur		Totaal	Gem
	Overlast door bezoekers	*Opvangcapaciteit*		
Amsterdam	2,0	1,0	**3,0**	**1,5**

Feitelijke analyse
- In de deelregio Amsterdam ervaren beheerders relatief veel overlast door bezoekers in natuur- en recreatiegebieden.
- Van alle deelregio's kent Amsterdam de laagste opvangcapaciteit voor natuur- en recreatiegebieden. Dit is goed verklaarbaar doordat Amsterdam weinig grote natuurgebieden heeft, en ook weinig landelijk gebied.

Gebiedstafel
Natuur- en recreatiegebieden is niet besproken tijdens de gebiedstafel voor Amsterdam.

Resultaten beleidsmatige aandacht

Feitelijke analyse
- Amsterdam kent een relatief hoge score voor beleidsmatige draagkracht. Er wordt gestuurd op balans (score 5), maar daarentegen is geen / nauwelijks ontwikkelruimte voor toerisme (score 1).
- Voor "sentiment" is gekeken in het coalitieakkoord. Toerisme en recreatie worden hier beide besproken, waarbij zowel aandacht is voor de kansen (recreatie) als voor de knel- en aandachtspunten (toerisme).
- Amsterdam heeft in het beleid richtinggevende doelen voor toerisme en recreatie (score 4).

Kwintielscores indicatoren beleidsmatige aandacht, per deelregio

Deelregio	Beleidsmatig				Totaal	Gem
	Ontwikkel-ruimte toerisme	*Sentiment*	*Sturing op balans*	*Beleids-matige draagkracht*		
Amsterdam	1,0	3,0	5,0	4,0	**13,0**	**3,3**

Resultaten mobiliteit
Gebiedstafel
- Door (dag- en verblijfs-)bezoekers kan de stad Amsterdam een dicht OV-netwerk in exploiteren.
- Kans en een wens: Samen met Nederlandse Spoorwegen (meer) buitenpoorten ontwikkelen mo groene uitloopruimte via het OV dichtbij te brengen.
- Een betere bereikbaarheid (vanuit de rest van de MRA) is wenselijk (bijvoorbeeld een regionaal metronet); maar dit zorgt niet alleen voor

kansen voor spreiding van toeristen en recreanten, maar mogelijk ook voor een toename van toeristisch dagbezoek.

Resultaten erfgoed

Gebiedstafel

- Grachtengordelkades en bruggen staan op sommige plekken en momenten onder druk; schade aan kades, bruggen en straten geeft structureel schade aan erfgoed,
- Voorbeeld van dan overlast: bruggen met slotjes, portieken als urinoir en grachten als disco; erfgoed zo niet meer goed beleefbaar,
- Toegang van toegankelijk erfgoed (binnen) op basis van reservering moet norm worden.
- Spreiden van bezoekers via Erfgoedroutes in MRA, bijvoorbeeld rondom Stelling van Amsterdam
- Kunst en cultuur is een kwetsbare sector, behoud hiervan voor de toekomst (voor zowel inwoners als gasten) is essentieel.
- Kansen: 750 jaar Amsterdam; conceptueel erfgoed 'tolerantie' meer & nieuw invulling geven, bezoekers actief laten bijdragen aan erfgoed, polderen als erfgoed uitdragen.

Beoordeling draagkracht per domein voor Amsterdam

Beoordeling draagkracht per domein voor Amsterdam, op basis van input deelnemers gebiedstafels[25]

Amsterdam	Onderdruk	Balans	Normale pieken	Zorgelijke pieken	Structurele belasting
Erfgoed		○		○	
Vastgoed (woningmarkt)					
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)				○	○
Mobiliteit			○		
Openbare ruimte				○	
Natuur					

Conclusies draagkracht

- Op basis van de waardering van draagkracht tijdens de gebiedstafels, ondersteund met de analyse van verschillende indicatoren op het gebied van draagkracht, kunnen we concluderen dat in Amsterdam de draagkracht overall gezien minder gunstig is. Er zijn drie domeinen van de leefomgeving die aandacht vragen:
    - **Sociaaleconomisch (leefbaarheid):** Hier is sprake van zowel zorgelijke pieken als een structurele belasting die invloed hebben op de leefbaarheid van bepaalde delen van Amsterdam.
    - **Mobiliteit:** Er is sprake van normale pieken, veroorzaakt door o.a. autoverkeer (filevorming en parkeerdrukte). Buitenpoorten in samenwerking met de NS en innovatief duurzaam vervoer als attractie zijn voorbeeld van toekomstige toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in Amsterdam.

[25] In tabel 2.8 is cijfermatig aangegeven hoe de deelnemers tijdens de gebiedstafel de domeinen hebben gewaardeerd/ beoordeeld.

    - **Openbare ruimte (o.a. parken):** Er is sprake van zorgelijke pieken als gevolg van de toeristisch-recreatieve omvang in Amsterdam. Dit omvat onder meer drukte in de openbare ruimte door toerisme en recreatie, drukte in het algemeen en overlast door vervuiling. Zo gaat het bij parken vaak om recreatieve druk, afval en storend gedraag (bijv. herrie, loslopende honden, vernielingen).
- De draagkracht van erfgoed is gunstiger beoordeeld. Er spelen mogelijk nog wel bepaalde knelpunten in de stadsdelen. Vastgoed (woningmarkt en winkelleegstand) en natuur is tijdens de gebiedstafel niet besproken.
- De beleidsmatige draagkracht scoort hoog, omdat er in de gemeente aandacht is voor zowel recreatie als toerisme.
- Dat de domeinen sociaaleconomisch, mobiliteit en openbare ruimte de meeste knelpunten en aandachtspunten hebben (n.a.v. de waardering tijdens de gebiedstafels), zien we ook terug in de beschikbare data. Deze domeinen scoren – samen met de overige domeinen – in vergelijking met alle andere domeinen lager dan het gemiddelde van de MRA.

Samenwerking in de MRA

Hoe kan de samenwerking in de MRA behulpzaam zijn voor Amsterdam? Tijdens de gebiedstafel is deze vraag voorgelegd aan de deelnemers. Onderwerpen die hieruit kwamen zijn:

- Samenwerking op het gebied van marketing (gastprofielen) en aanbodontwikkeling om de juiste gast op de juiste plek te krijgen.
- Benutten van het historisch erfgoed.
- Duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie, bijvoorbeeld ook in relatie tot voedsel (gebruik van producten uit de regio).
- Nabijheid van groene uitloopmogelijkheden voor inwoners van de stad door goede comfortabele verbindingen.
- Dataverzameling en -analyse.

4. Gooi en Vechtstreek

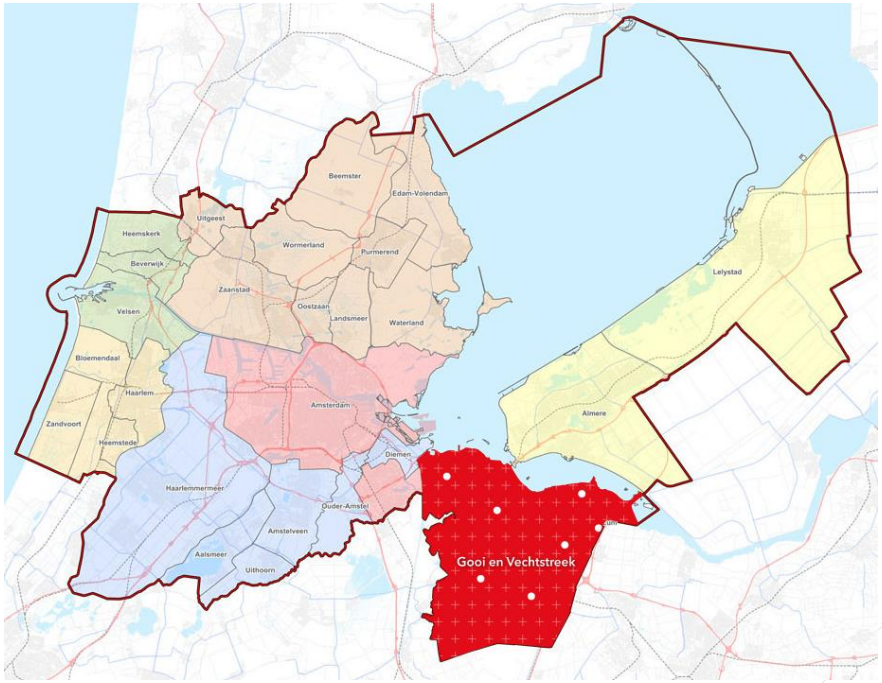

Omvang

Verblijf

Gooi en Vechtstreek heeft vergeleken met de andere MRA deelregio's een relatief lage omvang qua verblijf. Dit geldt ook voor de regio's IJmond, Zaanstreek Waterland en Almere – Lelystad. In onderstaande tabel zijn vier waarden weergegeven voor de parameter verblijf.

Gemeentelijke waarden van indicatoren verblijf

Gemeente	Aantal overnachtingen per ha	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners	Aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners	Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners
Blaricum	1,2	115	6	2
Gooise Meren	15,9	2.130	16	6
Hilversum	12,7	643	10	3
Huizen	20,6	787	12	2
Laren	NB	NB	5	6
Weesp	14,6	1.552	15	7
Wijdemeren	NB	NB	16	9

Van de gemeenten binnen de Gooi en Vechtstreek is de omvang van het verblijf vooral laag bij Blaricum en Hilversum. Er zijn hier dus minder overnachtingen, slaapplaatsen en particuliere verhuur in relatie tot inwoners en oppervlakte. De grotere omvang van verblijf in de gemeente Wijdemeren is te verklaren door een relatief kleiner aantal inwoners (ten opzichte van andere gemeenten in Gooi en Vechtstreek) en een vrij hoog aanbod van particuliere verhuuraccommodaties (AirBnB listings) per 1.000 inwoners. Daarnaast heeft Wijdemeren veel ligplaatsen in jachthavens. In de gemeente Laren is het aantal overnachtingen niet bekend omdat er geen gegevens bekend zijn van het aantal overnachtingen bij particulieren.

Dagrecreatie

In vergelijking met andere regio's binnen de MRA heeft de regio, samen met de regio's IJmond en Almere – Lelystad een relatief lage omvang van dagrecreatie. De omvang van dagrecreatie in de Gooi en Vechtstreek verschilt niet veel tussen de gemeenten.

In de gemeente Laren valt de score voor het aantal bezoekers aan evenementen per 1.000 inwoners hoog uit in vergelijking met andere gemeenten. Zo zijn in er Laren bijna 7.000 bezoekers aan evenementen per 1.000 inwoners. In Amsterdam zijn dit bijna 8.500 bezoekers per 1.000 inwoners. De gemeente Laren valt met ruim 11.000 inwoners onder de kleinere gemeenten in de MRA, maar heeft volgens onderzoeksbureau Respons 77.500 evenementenbezoekers.
In de gemeenten Blaricum en Huizen is het aantal horecalocaties per 1.000 inwoners in vergelijking met andere gemeenten relatief laag. In Blaricum zijn er 2,14 horecalocaties per 1.000 inwoners (totaal 24) en in Huizen 2,06 (totaal 85). Wijdemeren heeft met 4,33 horecalocaties per 1.000 inwoners (totaal 104) de hoogste score van de Gooi en Vechtstreek.

Gemeentelijke waarden van parameters dagrecreatie en cultuur

Gemeente	Attracties per ha	Monumenten per hectare	Toeristische bestedingen retail per 1.000 inwoners	Bezoeken per ha natuur en recreatie	Km recreatieve routenetwerken per ha	Horecabanen per 1.000 inwoners	Bezoekers evenementen per 1.000 inwoners
Blaricum	0,001	0,062	0,02	3.941	0,11	16	536
Gooise Meren	0,003	0,040	0,03	1.444	0,11	18	1.449
Hilversum	0,004	0,048	0,03	2.953	0,07	11	2.586
Huizen	0,006	0,025	0,02	0	0,09	26	545
Laren	0,006	0,078	0,03	3.012	0,07	16	6.923
Weesp	0,005	0,097	0,02	0	0,79	26	1.190
Wijdemeren	0,006	0,061	0,10	700	0,11	26	2.445

Huidige situatie toeristisch-recreatieve omvang
In de figuren op de volgende pagina's is de omvang voor verblijf en dagrecreatie weergegeven voor alle gemeenten in de MRA. Dit betreffen kwintielscores (1 t/m 5) waarbij de ruwe data per gemeente is omgezet naar een score. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek en het ongewogen gemiddelde voor de deelregio zijn hierin uitgelicht.

Omvang verblijf voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio

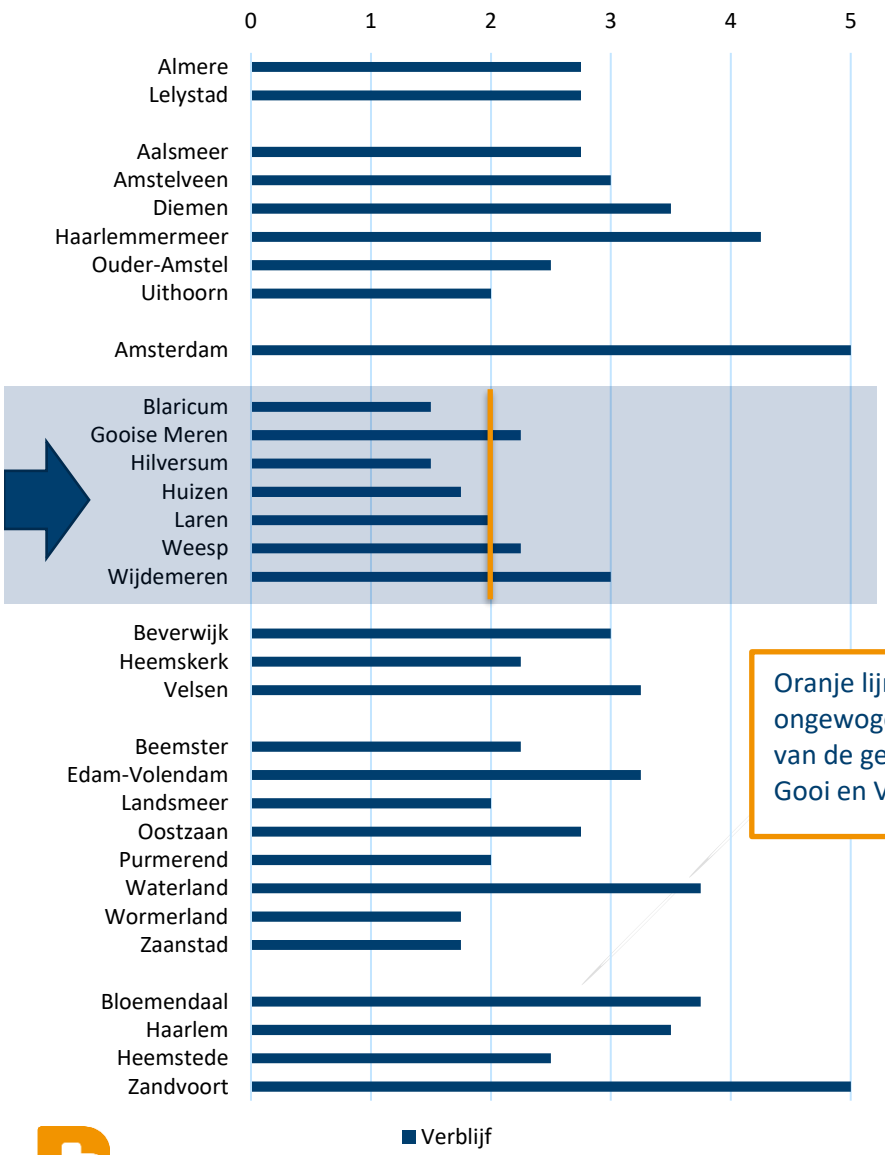

Oranje lijn: het ongewogen gemiddelde van de gemeenten in Gooi en Vechtstreek

Omvang dagrecreatie voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio.

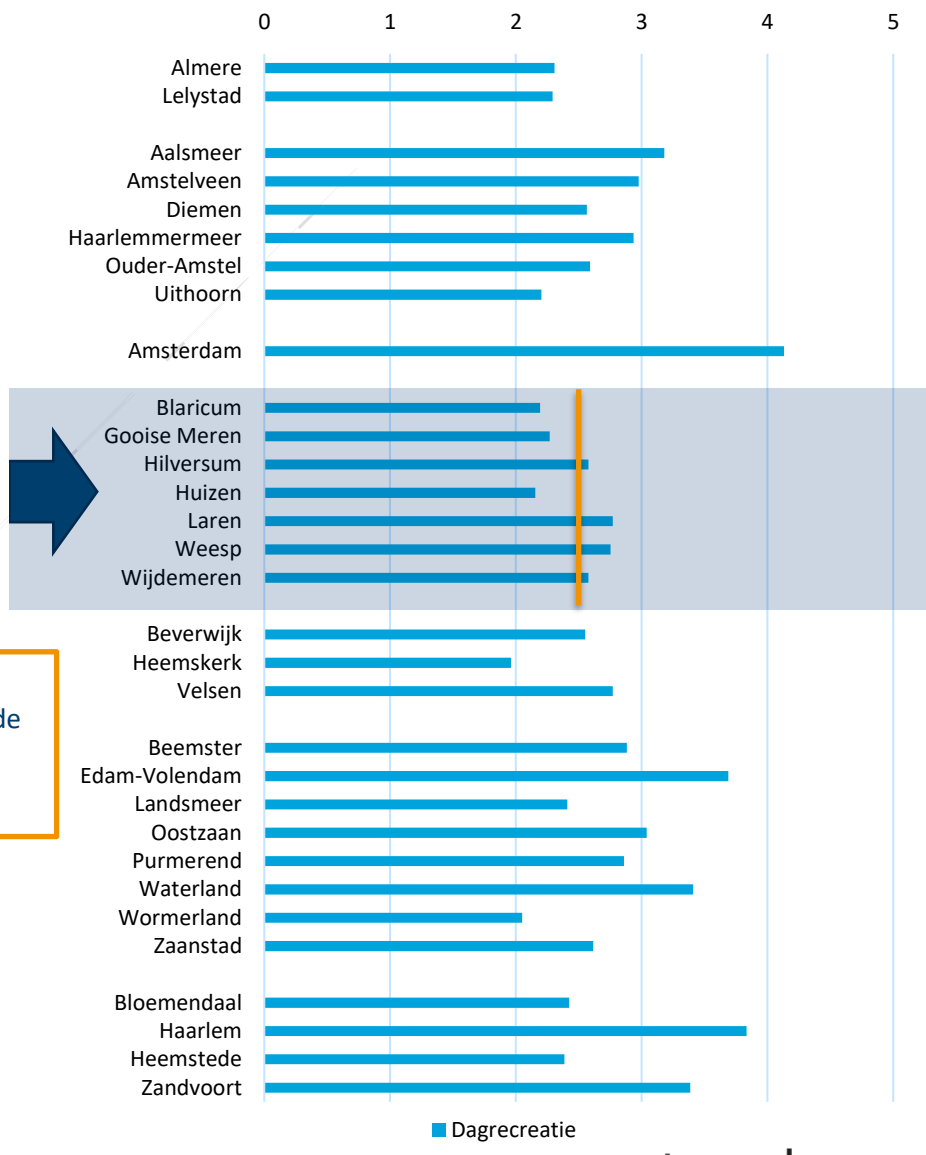

Verwachte bevolkingsgroei 2030
De verwachte bevolkingsgroei voor de Gooi en Vechtstreek is in onderstaande tabel weergegeven.

Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 in Gooi en Vechtstreek (exclusief Weesp i.v.m. gemeentelijke herindeling per 24-3-2022)

% bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019	Absolute bevolkingsgroei in 2030
+15%	12.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021)

- Voor de regio Gooi en Vechtstreek wordt een groei van de bevolking verwacht van 20.000 inwoners in 2030 ten opzichte van 2019, dat is 8%. Exclusief Weesp is dat 12.000 inwoners, oftewel 15%. De bevolkingsgroei verschilt per gemeente in Gooi en Vechtstreek. In Weesp (+ 28,4%) en Blaricum (+ 20,3%) wordt de grootste groei verwacht, terwijl in Huizen juist een afname van het aantal inwoners wordt verwacht (- 1,9%). In totaal in de MRA komen er naar verwachting 266.000 inwoners bij, waarvan ongeveer 100.000 in Amsterdam.
- Recreatie is niet afgebakend tot gemeentegrenzen. Zowel inwoners van MRA als inwoners van de eigen gemeente of deelregio (of andere aangrenzende gemeenten buiten de MRA) zijn potentiële recreanten in Gooi en Vechtstreek.

Ontwikkeling toerisme
In de tabel rechts in beeld zijn de groeipercentages weergegeven, voor het aantal overnachtingen en gasten op basis van twee prognoses, die samen een hoog en laag scenario schetsen voor de mogelijke ontwikkeling van toerisme. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 7 voor een uitgebreide toelichting van de werkwijze.

Groeipercentages 2030 t.o.v. 2019 voor Gooi en Vechtstreek, weergegeven voor overnachtingen en gasten

	Prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC	Prognose o.b.v. Trendmatige groei 2013-2019 (post-corona)
Overnachtingen		-4%
Gasten	32%	-6%

- Op basis van het Perspectief 2030 van het NBTC verwachten we een groei van het aantal gasten van 32%.
- Op basis van de trendmatige groei (ontwikkeling van het aantal gasten en overnachtingen uit het verleden), zal de omvang van toerisme naar verwachting dalen met 4% voor overnachtingen en 6% van gasten. Het is echter geen gegeven dat de ontwikkelingen uit het verleden zich ookk op deze manier doorzetten naar de toekomst. Er zijn recentelijk veel inspanningen gedaan door de deelregio om toeristische ontwikkelingen te stimuleren, wat de daling mogelijk kan omzetten in een groei.
- Beide prognoses geven een hoog en laag scenario weer en de bandbreedte waarbinnen het toerisme zich mogelijk zal ontwikkelen. De daadwerkelijke groei van het aantal overnachtingen en verblijfsgasten hangt van o.a. marketing, beleid (in hoeverre wil de deelregio dit accommoderen), de capaciteit (in hoeverre kan de deelregio dit accommoderen) en de onzekerheden rondom de coronapandemie af.
- *NB* De prognose Trendmatige groei is gebaseerd op historische data, waardoor ook de data van Weesp hier bij inbegrepen is. Weesp fuseert per 2022 met Amsterdam.

Conclusies toeristisch-recreatieve omvang

- De omvang van dagrecreatie is in Gooi en Vechtstreek iets groter dan de omvang van verblijf. Vooral in de gemeente Gooise Meren en Wijdemeren is omvang van verblijf groter dan de omvang van de dagrecreatie.
- Gooi en Vechtstreek heeft qua verblijf, samen met de regio's IJmond en Almere – Lelystad een relatief lage toeristische omvang in vergelijking met andere regio's binnen de MRA.
- Gooi en Vechtstreek heeft qua dagrecreatie, samen met de regio's Almere – Lelystad en IJmond, een relatief lage omvang in vergelijking met andere regio's binnen de MRA.
- In de toekomst zal naar verwachting het aantal inwoners in absolute zin met 12.000 toenemen, waardoor de druk op het recreatieve aanbod in de regio zal toenemen. Daarnaast groeit ook het inwoneraantal van de MRA als geheel en recreëren zij ook buiten de deelregio waarin zij wonen of overnachten.
- Voor de ontwikkeling van het toerisme is er een laag scenario waarbij een afname wordt verwacht en een hoog scenario waarbij er een toename van het aantal gasten en overnachtingen wordt verwacht.

Uitgangspositie draagkracht

De ruwe data die zijn gebruikt voor draagkracht zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de analyse van de elementen die onderdeel zijn van draagkracht. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare gegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:

- Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).
- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio;
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafel.

We beschrijven indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;
- Beleid;
- Mobiliteit;
- Erfgoed.

De beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels is weergegeven in het laatste deel.

Resultaten stedelijk gebied

Kwintielscores indicatoren stedelijke domeinen, per gemeente in de Gooi en Vechtstreek

Gemeente	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed		Totaal	Gem
	Waardering winkelaanbod	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*		
Weesp	2	3	2	3	3	1	5	**19**	**2,7**
Huizen	2	5	3	3	3	2	5	**23**	**3,3**
Hilversum	5	5	2	3	3	3	3	**24**	**3,4**
Wijdemeren	4	1	4	5	5	4	4	**27**	**3,9**
Blaricum	3	4	5	5	5	5	1	**28**	**4,0**
Gooise Meren	4	4	4	4	4	5	5	**30**	**4,3**
Laren	4	5	5	5	5	5	1	**30**	**4,3**

<u>Sociaaleconomisch</u>

Feitelijke analyse

Op de indicatoren voor het sociaaleconomische domein scoort Gooi en Vechtstreek hoog in vergelijking met andere deelregio's. Binnen de Gooi en Vechtstreek zijn verschillen waar te nemen. Zo beoordelen de inwoners van Huizen (rapportcijfer 7,0) en Weesp (7,1) het aanbod van winkels voor dagelijkse boodschappen lager dan andere gemeenten in de deelregio (gemiddeld cijfer: 7,9). Daarom scoren Weesp en Huizen een 2 voor waardering van het winkelaanbod. In Wijdemeren is de afstand tot voorzieningen hoger (3,1km) dan in andere gemeenten (gemiddelde MRA: 2,1km) en scoort een 1. Gemeenten Blaricum en Laren vallen in positieve zin op door hun hoge scores voor tevredenheid met hun buurt en overlast door anderen in de buurt.

Gebiedstafel

De beoordeling voor het sociaaleconomische domein tijdens de gebiedstafel is eensluidend: er wordt aangegeven dat er sprake is van 'onderdruk'. Dit geeft aan dat er geen sprake is knelpunten of problematieken en geeft een indicatie voor ontwikkelruimte: het vergroten van het profijt (economisch en maatschappelijk) voor inwoners.

<u>Openbare ruimte</u>

Feitelijke analyse

Op overlast door vervuiling in de buurten, scoren de gemeenten hoger dan gemiddeld in de MRA. Over het algemeen wordt er geen overlast door vervuiling waargenomen. Hilversum (rapportcijfer 6,7) en Weesp (7,0) scoren opvallend lager dan de andere gemeenten in de Gooi en Vechtstreek (gemiddeld 7,4, MRA gemiddelde is een 7,1). Deze gemeenten krijgen daarom de score 3.

Gebiedstafel

Het beeld voor openbare ruimte vanuit de gebiedstafel is uiteenlopend: openbare ruimte wordt met name beoordeeld als 'onderdruk' maar er is ook sprake van 'normale' pieken.

Vastgoed

Feitelijke analyse

- Op de indicatoren voor vastgoed scoort de Gooi en Vechtstreek relatief hoog. De winkelleegstand is minder hoog dan in andere regio's en minder hoog dan het gemiddelde van de MRA (3,2%). Met name in Blaricum (6%) en Laren (6%) valt het percentage leegstand in negatieve zin op. Zij krijgen de score 1.
- De woningprijzen zijn iets minder hard gestegen dan elders in de MRA (gemiddelde stijging in de afgelopen 10 jaar is 49%). In de regio Gooi en Vechtstreek zijn met name in Weesp (73%) de prijzen harder gestegen dan in andere gemeenten. Weesp krijgt daarom de score 1.

Gebiedstafel

- In de Gooi en Vechtstreek zien we qua waardering in de gebiedstafel op het gebied van vastgoed een uiteenlopend beeld. Er is met name sprake van onderdruk op dit domein, echter op sommige locaties is sprake van zorgelijke pieken en structurele belasting.
- Zorgelijke pieken en structurele belasting worden waargenomen in o.a. Wijdemeren doordat hier jachthavens worden opgekocht door projectontwikkelaars en er bijvoorbeeld villa's plaatsen. Recreatieve voorzieningen zoals ligplaatsen en aanverwante recreatieve behoeften (zoals restaurants, parkeervoorzieningen etc.) verdwijnen hierdoor.

Resultaten natuur- en recreatiegebied

Kwintielscores indicatoren natuur- en recreatiegebied, per gemeente in de Gooi en Vechtstreek

Gemeente	Natuur		Totaal	Gem
	Overlast door bezoekers	*Opvangcapaciteit*		
Gooise Meren	1	3	**4**	**2,7**
Weesp	1	3	**4**	**2,7**
Wijdemeren	1	3	**4**	**2,7**
Blaricum	1	4	**5**	**3,3**
Hilversum	1	4	**5**	**3,3**
Huizen	1	4	**5**	**3,3**
Laren	1	4	**5**	**3,3**

Feitelijke analyse

- Op de indicatoren voor natuur scoort Gooi en Vechtstreek tot de laagste van de MRA. Er is in de Gooi en Vechtstreek het meeste sprake van negatieve effecten door toegenomen drukte (overlast, verstoring, zwerfvuil, toegenomen kosten door o.a. handhaving) waargenomen door de terreinbeherende organisaties (score 1).
- De opvangcapaciteit van de natuur is binnen de regio Gooi en Vechtstreek het hoogste in Laren (met 631 de enige gemeente waar geen tekort is in de Gooi en Vechtstreek voor de meest ondernomen recreatieve activiteit 'wandelen') en het laagste in de gemeenten Wijdemeren (tekort van ruim 5.000), Gooise Meren (tekort van ruim 4.500) en Weesp (tekort van ruim 3.500). Deze 3 gemeenten krijgen daarom de score 3.

Gebiedstafel

- Over het algemeen wordt het domein natuur tijdens de gebiedstafel beoordeeld als normale én structurele pieken. Echter is dit niet op alle locaties/gemeenten in de deelregio van toepassing.
- Er is in meerdere gemeente sprake van zorgelijke pieken: Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren. In Blaricum,

Gooise Meren, Huizen, Laren en Hilversum is er sprake van zorgelijke pieken rondom en in de natuur van het Goois Natuurreservaat. In Wijdemeren is er vooral sprake van zorgelijke pieken rondom de landgoederen en de plassen. Er wordt ervaren dat de zorgelijke pieken van nu een signaal zijn voor de toekomst (woningbouw, groei van recreatie en toerisme) en dat dit vraagt om voorzieningen in en rondom de natuur op niveau te houden.

Resultaten beleidsmatige aandacht

Kwintielscores indicatoren beleidsmatige aandacht, per gemeente in de Gooi en Vechtstreek

	Beleidsmatig					
Gemeente	***Ontwikkelruimte toerisme***	***Bestuurlijk sentiment***	***Sturing op balans***	***Beleid***	**Totaal**	**Gem**
Hilversum	5	3	1	1	10	2,5
Laren	3	3	5	1	12	3,0
Wijdemeren	5	4	1	2	12	3,0
Huizen	5	4	1	3	13	3,3
Blaricum	3	4	5	2	14	3,5
Weesp	5	3	5	2	15	3,8
Gooise Meren	5	4	5	3	17	4,3

Analyse beleidsmatige aandacht

- In 5 van de 7 gemeenten wordt aangegeven dat er sprake is van veel ontwikkelruimte voor toerisme en dat de draagkracht nergens overschreden wordt. 2 gemeenten geven aan dat er beperkt ontwikkelruimte aanwezig is en dat de draagkracht op sommige momenten of locaties overschreden wordt. Dit is het geval in de gemeenten Blaricum en Laren.
- De gemiddelde score voor sentiment (attitude ten aanzien van toerisme en recreatie) is 3,6 in de Gooi en Vechtstreek. De gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Huizen en Wijdemeren scoren hoger dan gemiddeld.
- In 4 van de 7 gemeenten is aangegeven dat er op dit moment beleid is om te sturen op balans, dit zijn Blaricum, Gooise Meren, Laren en Weesp.
- De score voor beleidsmatige draagkracht (aandacht voor de kwantitatieve component van bestemmingsontwikkeling en spreiding van toerisme en recreatie) is vergeleken met andere regio's lager dan gemiddeld. Hilversum en Laren krijgen de score 1, er zijn in dit geval geen doelen bekend ten aanzien van de groei, mindering of spreiding van recreatie en toerisme.

Resultaten mobiliteit

Voor het thema mobiliteit is geen feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel

- Het beeld voor mobiliteit is op basis van de gebiedstafel uiteenlopend: over het algemeen wordt mobiliteit beoordeeld als 'zorgelijke pieken' en 'structurele belasting', maar op sommige plekken in de regio is sprake van balans. Knelpunten of aandachtspunten hebben lokale verschillen.
- Er is in meerdere gemeenten sprake van pieken door toeristisch verkeer. Zo wordt in Wijdemeren een structureel hoge piek qua verkeer en parkeren ervaren bij de landgoederen. Het ontbreken van parkeergelegenheden aan de randen van het gebied wordt als een gemis ervaren omdat mobiliteit zich in de kernen afspeelt.
- Nabij Loosdrecht en in en bij 's-Graveland is sprake van zorgelijke pieken. Dit wordt met name i de zomer gezien.
- In Blaricum, Laren en Hilversum is er sprake van zorgelijke pieken rondom en in de natuur van het Goois Natuurreservaat. Dit wordt vooral bij mooi weer of speciale dagen gezien.

Resultaten erfgoed

Voor het thema erfgoed is geen feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel
Bij het domein erfgoed is het beeld op basis van de gebiedstafel uiteenlopend, er is met name sprake van onderdruk. Daarnaast is er eenmalig aangegeven dat er zorgelijke pieken zijn. Dat geeft aan dat er op bepaalde locaties in de regio beschadiging en/of hoge kosten voor beheer en onderhoud aan erfgoed wordt gezien maar dat er over het algemeen een indicatie is voor onderdruk.

Beoordeling draagkracht per domein voor Gooi en Vechtstreek

In de tabel is de beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels weergegeven.

Beoordeling draagkracht per domein voor Gooi en Vechtstreek, op basis van input deelnemers gebiedstafel

Gooi en Vechtstreek	Onderdruk	Balans	Normale pieken	Zorgelijke pieken	Structurele belasting
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)	○				
Openbare ruimte	○		○		
Vastgoed (woningmarkt)	○			○	○
Natuur		○	○	○	
Mobiliteit		○	○	○	○
Natuur		○	○	○	
Erfgoed	○			○	

Conclusies draagkracht

Op basis van de waardering van draagkracht tijdens de gebiedstafel, en ondersteund met de analyse van verschillende indicatoren op het gebied van draagkracht, kunnen we het volgende concluderen:

- In de Gooi en Vechtstreek wordt overall gezien de draagkracht als gunstig beoordeeld. Voor veel domeinen is er sprake van onderdruk: een indicatie voor ontwikkelruimte. Tegelijkertijd zijn er op twee domeinen van de leefomgeving aandachtspunten:
    - **Natuur**: In de natuur wordt de draagkracht overschreden. Hier is sprake van normale én zorgelijke pieken in bepaalde delen van de natuur. Er is sprake van negatieve effecten, zoals de verstoring van natuur, maar ook overlast voor recreanten, door toegenomen drukte.
    - **Mobiliteit**: Er is sprake van zorgelijke pieken én structurele belasting veroorzaakt door autoverkeer (o.a. parkeerdrukte). In Wijdemeren wordt bij de landgoederen structurele drukte ervaren en zomer of bij mooi weer is er sprake van zorgelijke

pieken bij Loosdrecht en ’s-Graveland. In Blaricum, Laren en Hilversum is er sprake van zorgelijke pieken rondom en in de natuur van het Goois Natuurreservaat.

- De overige domeinen (erfgoed, vastgoed, openbare ruimte, beleidsmatig en sociaaleconomisch) zijn als gunstig beoordeeld. Er spelen mogelijk nog wel bepaalde lokale/gemeentelijke knelpunten.
- De uitkomsten uit de gebiedstafel bevestigen dit beeld door aan te geven dat er sprake is van onderdruk. Bezoekers mogen op bepaalde momenten en locaties meer bijdragen aan de vitaliteit en leefbaarheid.

Samenwerking in de MRA

Hoe kan de samenwerking in de MRA behulpzaam zijn voor de Gooi en Vechtstreek? Tijdens de gebiedstafel is deze vraag voorgelegd aan de deelnemers. De belangrijkste uitkomsten:

- Op MRA-niveau is het van belang om gezamenlijk de bezoekersstromen in beeld te brengen. Tevens om antwoord te geven op de vraag hoeveel toeristen/bezoekers uit Amsterdam potentieel naar de Gooi en Vechtstreek kunnen komen. Hier hoort ook een scherper beeld van de doelgroep bij, welke toeristen en recreanten komen er nu naar de Gooi en Vechtstreek en op wie wil de regio zich vervolgens richten.
- Het is belangrijk naar elkaar door te verwijzen, maar ook aandacht te hebben voor welke type bezoeker waar naartoe wordt verwezen. Er is potentie om de verblijfsbezoeker vanuit Amsterdam te verleiden om in de Gooi en Vechtstreek te verblijven. Strategie voor spreiding verbreden naar verblijfstoerisme richting de Gooi en Vechtstreek.
- Gezamenlijk de economische en maatschappelijke waarde van natuur- en erfgoedrecreatie in kaart brengen. Wat brengt het de regio qua welvaart, welzijn enzovoorts.
- Uitdagingen rondom toerisme en recreatie zijn vaak RO-gerelateerd. Behoefte om dit MRA-breed met elkaar op te pakken. Bijvoorbeeld door ondersteuning bij het opstellen van ruimtelijke kaders, opstellen van bestemmingsplannen en omgang met natuur.
- Marktruimte voor nieuwe initiatieven op het gebied van toerisme en recreatie MRA-breed bekijken. Zo behoudt je overzicht en kijk op het hele gebied en doet niet iedere gemeente dat individueel van elkaar.

5. IJmond

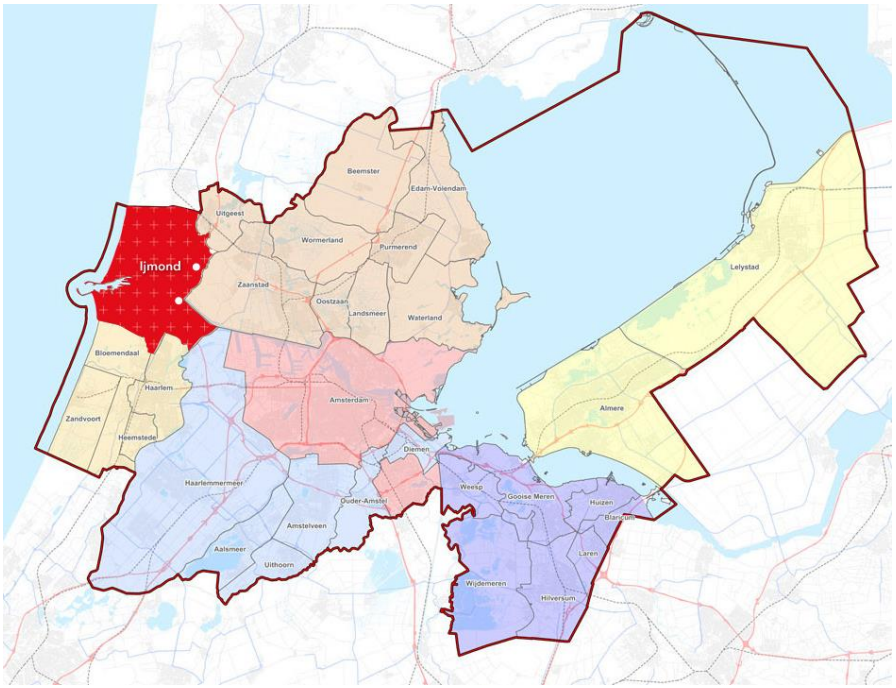

Omvang

Verblijf

IJmond heeft qua verblijf, samen met Almere-Lelystad, een relatief lage tot gemiddelde toeristische omvang in vergelijking met andere regio's binnen de MRA. De omvang van verblijf in IJmond is (ongewogen) hoger dan Gooi en Vechtstreek en Zaanstreek-Waterland, maar lager dan Amstelland-Meerlanden, Zuid-Kennemerland en Amsterdam.

Gemeentelijke waarden van indicatoren verblijf

Gemeente	Aantal overnachtingen per ha	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners	Aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners	Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners
Beverwijk	115,2	5.124	50	2,9
Heemskerk	21,8	1.514	45	0,9
Velsen	79,2	5.187	53	6,0

Binnen de deelregio zijn er gemeentelijke verschillen. De gemeente Velsen kent de hoogste omvang van verblijf en de gemeente Heemskerk de laagste, zie de figuur op pagina 154. Alhoewel Velsen de grootste omvang kent, heeft de gemeente Beverwijk wel het hoogste aantal overnachtingen per ha binnen de deelregio. Dit is deels te verklaren door het relatief kleinere oppervlak van de gemeente. Heemskerk kent daarentegen juist een laag aantal overnachtingen per ha en per 1.000 inwoners en heeft daarom een relatief lage omvang.

Dagrecreatie

De omvang van dagrecreatie in IJmond is laag in vergelijking met de overige deelregio's van de MRA. Net als bij verblijf, zijn ook bij dagrecreatie de gemeentelijke verschillen zichtbaar. Opnieuw heeft Velsen van de drie gemeenten de hoogste omvang, gevolgd door Beverwijk en tot slot Heemskerk. De gemeente Heemskerk kent daarbij de laagste omvang van dagrecreatie van alle gemeenten in de MRA. In de Heemskerk is het aantal attracties per hectare het laagste van de regio. Zo zijn hier 4 attracties, in Beverwijk 5 en in Velsen 30. De gemeente Heemskerk is echter qua oppervlakte groter dan de gemeente Beverwijk. Daarnaast is het aantal monumenten in Heemskerk (562) het laagste in de regio (Beverwijk: 1067 en Velsen: 1.410).

In Velsen valt de score voor het aantal bezoekers aan evenementen per 1.000 inwoners hoog uit in vergelijking met andere gemeenten. Zo zijn er in Velsen ruim 5.000 bezoekers aan evenementen per 1.000 inwoners. Alleen in Laren (bijna 7.000), Haarlem (circa 7.400), Amsterdam (bijna 8.500) en Zandvoort (ruim 23.000) is dit aantal hoger.

In Beverwijk zijn van de 3 gemeenten de meeste horecabanen (26) per 1.000 inwoners. In Heemskerk in dit aantal het laagste met 14 banen per 1.000 inwoners. Gemiddeld ligt dit in de MRA rond de 25 per 1.000 inwoners.

Gemeentelijke waarden van indicatoren dagrecreatie en cultuur

Gemeente	Attracties per ha	Monumenten per hectare	Toeristische bestedingen retail per 1.000 inwoners	Bezoeken per ha natuur en recreatie	Km recreatieve routenetwerken per ha	Horecabanen per 1.000 inwoners	Bezoekers evenementen per 1.000 inwoners
Beverwijk	0,003	0,022	0.07	8.495	0,16	26	1.263
Heemskerk	0,001	0,008	0.02	0	0,05	14	894
Velsen	0,007	0,034	0.06	2.534	0,08	21	5.012

Huidige situatie toeristisch-recreatieve omvang

In de figuren op de volgende pagina's is de omvang voor verblijf en dagrecreatie weergegeven voor alle gemeenten in de MRA. Dit betreffen kwintielscores (1 t/m 5) waarbij de ruwe data per gemeente is omgezet naar een score. De gemeenten in IJmond en het ongewogen gemiddelde voor de deelregio zijn hierin uitgelicht.

Omvang verblijf voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio

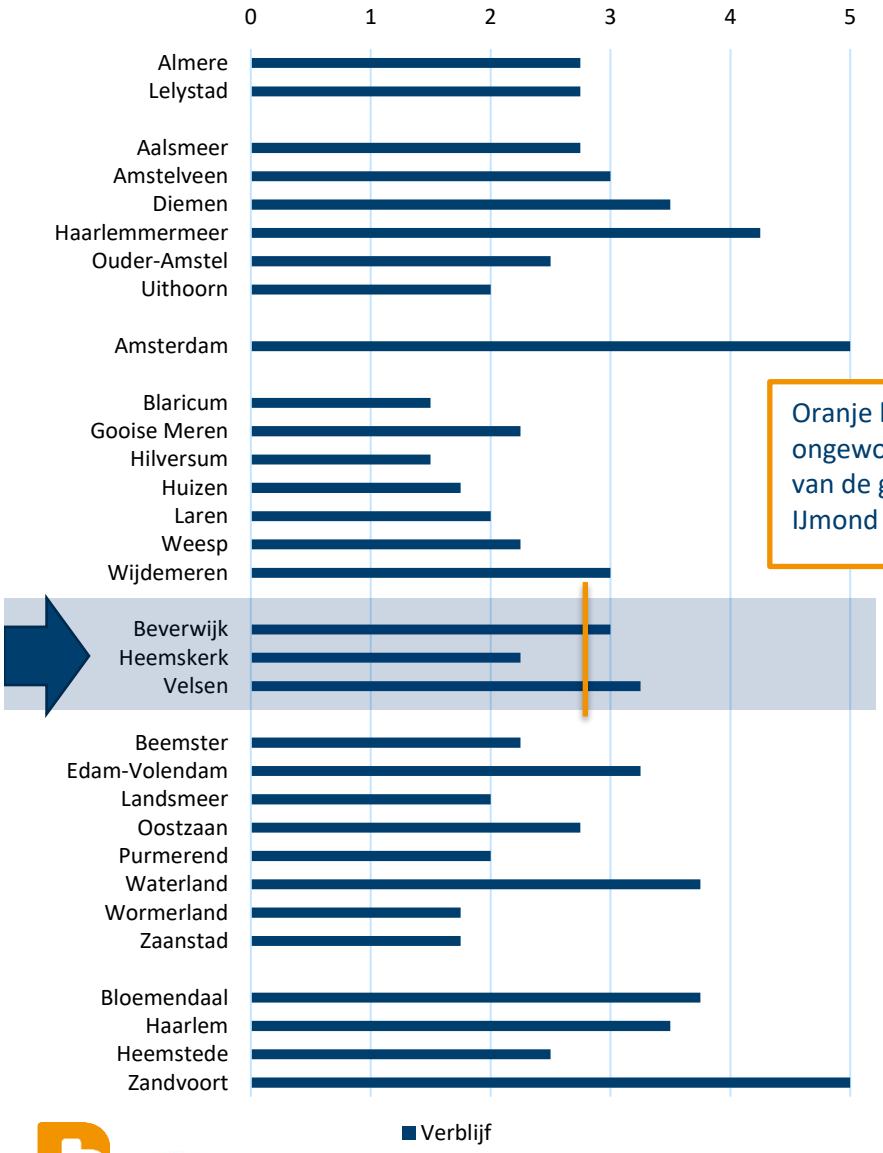

Oranje lijn: het ongewogen gemiddelde van de gemeenten in IJmond

Omvang dagrecreatie voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio

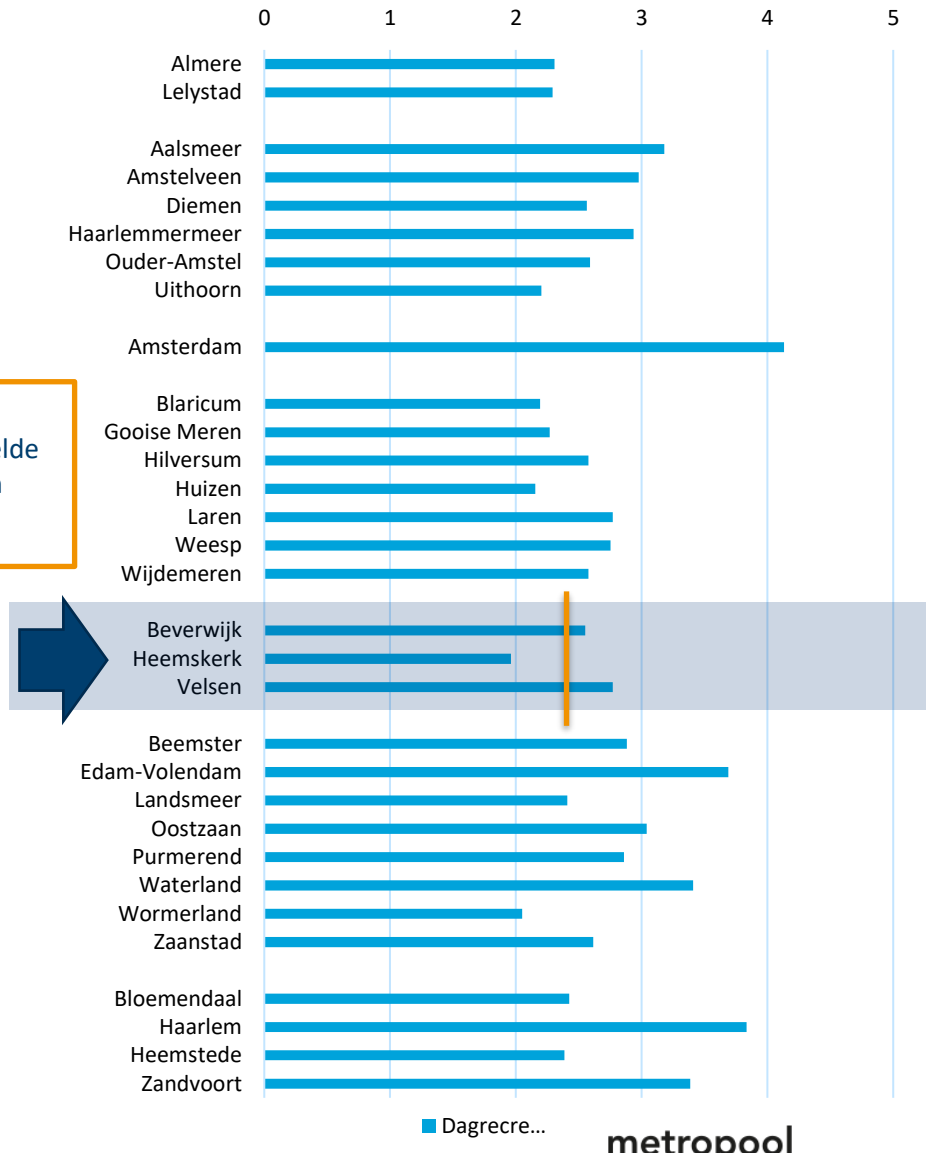

Verwachte bevolkingsgroei 2030
De verwachtte bevolkingsgroei voor IJmond is onderstaande tabel weergegeven.

Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 in IJmond

% bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019	Absolute bevolkingsgroei in 2030
+3,3%	5.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021)

- In vergelijking met de andere deelregio's van de MRA kent IJmond de laagste bevolkingsgroei. Naar verwachting groeit de bevolking met 3,3% in 2030 in IJmond. De bevolkingsgroei verschilt per gemeente. In Beverwijk groeit de bevolking naar verwachting met 6,7% (2.760 inwoners), in Velsen met 3,1% (2.120 inwoners) en in Heemskerk blijft dit naar verwachting gelijk. In totaal in de MRA komen er naar verwachting 266.000 inwoners bij, waarvan ongeveer 100.000 in Amsterdam.
- Recreatie is niet afgebakend tot gemeentegrenzen. Zowel inwoners van MRA als inwoners van de eigen gemeente of deelregio (of andere aangrenzende gemeenten buiten de MRA) zijn potentiële recreanten in IJmond.

Ontwikkeling toerisme
In de tabel rechts in beeld zijn de groeipercentages weergegeven, voor het aantal overnachtingen en gasten op basis van twee prognoses, die samen een hoog en laag scenario schetsen voor de mogelijke ontwikkeling van toerisme. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 7 voor een uitgebreide toelichting van de werkwijze.

Groeipercentages 2030 t.o.v. 2019 voor IJmond, weergegeven voor overnachtingen en gasten

	Prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC	Prognose o.b.v. Trendmatige groei 2013-2019 (post-corona)
Overnachtingen		6%
Gasten	45%	10%

- Naar verwachting zal de omvang van verblijfstoerisme (blijven) groeien in de deelregio. Op basis van de ontwikkeling in het verleden (trendmatige groei) is de groei beperkt, namelijk 6% tot 10%. Echter, op basis van de nationale toekomstverwachting van het NBTC (Perspectief 2030) wordt een groei van 45% verwacht voor kustregio's in 2030 t.o.v. 2019.
- Deze prognoses geven een bandbreedte weer maar de daadwerkelijke groei van het aantal overnachtingen en verblijfsgasten hangt van o.a. beleid (in hoeverre wil de deelregio dit accommoderen), de capaciteit (in hoeverre kan de deelregio dit accommoderen) en de onzekerheden rondom de coronapandemie af.
- Het aantal overnachtingen neemt sterker toe dan het aantal inwoners, dat betekent dat aantal overnachtingen in de deelregio in verhouding tot het aantal inwoners in IJmond toeneemt.
- In de data voor de prognoses zijn zeecruisepassagiers niet bij inbegrepen. Voor IJmond is dit een belangrijke bezoekersgroep die van invloed is op de omvang. Zo is het aantal zeecruisepassagiers tussen 2013 en 2019 met 137% gestegen van ruim 64.000 naar 151.500 passagiers (bron: Port of Amsterdam, 2020). Dit kan mogelijk de verwachte groei nog verder versterken.

Conclusies toeristisch-recreatieve omvang

- De huidige toeristisch-recreatieve omvang in IJmond van verblijf is net iets omvangrijker dan dagrecreatie. Voor beide elementen is de omvang het meest omvangrijk in Velsen en het minst in Heemskerk.
- IJmond heeft qua verblijf, samen met Almere-Lelystad en Gooi en Vechtstreek, een relatief lage tot gemiddelde toeristische omvang in vergelijking met andere regio's binnen de MRA.
- In de toekomst zal naar verwachting het aantal inwoners gering toenemen, namelijk met 5.000. Hierdoor zal de druk op het recreatieve aanbod mogelijk licht toenemen. Daarnaast groeit ook het inwoneraantal van de MRA als geheel en recreëren zij ook buiten de deelregio waarin zij wonen of overnachten.
- Ook zal naar verwachting het toerisme groeien. Het aantal verblijfsgasten zal naar verwachting toenemen tussen de 10% en 45%.

Uitgangspositie draagkracht

De ruwe data die zijn gebruikt voor draagkracht zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de analyse van de elementen die onderdeel zijn van draagkracht. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare gegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:

- Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).
- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio;
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafel.

We beschrijven de indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;
- Beleid;
- Mobiliteit;
- Erfgoed.

De beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels is weergegeven in het laatste deel.

Resultaten stedelijk gebied

Kwintielscores indicatoren stedelijke domeinen, per gemeente in IJmond

	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed			
Gemeente	*Waardering winkelaanbod*	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*	Totaal	Gem
Beverwijk	3	5	1	1	1	2	1	**14**	**2,0**
Velsen	1	4	2	2	2	5	1	**17**	**2,4**
Heemskerk	5	4	3	4	4	2	3	**25**	**3,6**

Sociaaleconomisch

Feitelijke analyse

- Over het algemeen scoort IJmond gemiddeld op de indicatoren van het sociaaleconomische domein. We zien een aantal opvallende scores, zowel in hoge scores als lage scores voor indicatoren en verschillen per gemeente. Alle drie gemeenten scoren hoog op de afstand tot voorzieningen. Beverwijk scoort hier zelfs het op één na hoogst van alle gemeenten in de MRA (na Hilversum).
- Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor het winkelaanbod voor dagelijkse boodschappen verschilt per gemeente. Opvallend zijn Velsen en Heemskerk. Waar Velsen behoort tot de gemeenten met de laagste score, heeft Heemskerk juist het op één na hoogste rapportcijfer van de MRA.
- Beverwijk behoort tot de gemeenten met de laagste score op de indicatoren: rapportcijfer tevredenheid van inwoners met de buurt en rapportcijfer voor overlast van anderen in de buurt. Hoewel dit rapportcijfer een ruimvoldoende betreft, scoort Beverwijk relatief laag in vergelijking andere gemeenten en heeft daarom de score 1.

Gebiedstafel

Tijdens de gebiedstafel wordt voor het sociaaleconomische domein aangegeven dat er sprake is van zowel onderdruk als balans. Hierbij wordt aangegeven dat er lokale verschillen zijn en dat er kansen zijn om de relatie tussen toerisme en leefbaarheid in Beverwijk beter te benutten. Over het algemeen is er niet of nauwelijks sprake van problematiek ten aanzien van leefbaarheid als gevolg van toerisme in IJmond.

Openbare ruimte

Feitelijke analyse

Op overlast door vervuiling in de buurten scoort IJmond na Amsterdam het laagst. Dit rapportcijfer is laag in Beverwijk, namelijk een 6,2 in vergelijking met een gemiddelde van 7,1. Ook Velsen scoort wat lager dan gemiddeld, namelijk een 6,8. Heemskerk scoort met een 7,1 hetzelfde als het gemiddelde.

Gebiedstafel

- Tijdens de gebiedstafel is de openbare ruimte over het algemeen beoordeeld als normale pieken of balans. Daarnaast wordt ook een aantal keer aangegeven dat er sprake is van onderdruk en zorgelijke pieken.
- Overlast en zwerfafval is een probleem, met name bij het strand en bij de ingang van duingebieden. In hoeverre dit door bezoekers wordt veroorzaakt is echter niet bekend, er wordt aangegeven dat ook inwoners zich overlast en zwerfvuil veroorzaken.

Vastgoed

Feitelijke analyse

- Na Amsterdam en Almere-Lelystad heeft IJmond de laagste score voor vastgoed. Dit is deels te verklaren door de relatief hoge winkelleegstand in Beverwijk (11%) en Velsen (6%). De winkelleegstand in Beverwijk is samen met Lelystad het hoogst in de MRA (gemiddeld 3,2%).
- Daarnaast zijn de woningprijzen net iets harder gestegen dan gemiddeld in de MRA. Daar was de gemiddelde stijging in de afgelopen 10 jaar 49%. In Velsen is de gemiddelde stijging lager, namelijk 29%, maar in Beverwijk en Heemskerk net iets hoger, namelijk resp. 56% en 59%. Let op, deze indicator is niet één op één te relateren aan toerisme, maar geeft een indicatie van verstoring van de woningmarkt door recreatieve verhuur, met als belangrijkste aspect verdringing door te hoge huizenprijzen.

Gebiedstafel

Het domein van vastgoed is tijdens de gebiedstafels anders gewaardeerd dan op basis van de indicatoren. Vastgoed is voornamelijk beoordeeld als in balans. Tijdens de gebiedstafel komt naar voren dat er sprake is van balans omdat de woningmarkt überhaupt al overstuur is en toerisme (recreatieve verhuur) hier volgens de deelnemers niet de oorzaak van lijkt te zijn.

Resultaten natuur

Kwintielscores indicatoren natuur- en recreatiegebied, per gemeente in IJmond

Gemeente	Natuur		Totaal	Gem
	Overlast door bezoekers	*Opvangcapaciteit*		
Beverwijk	5	4	**9**	**6,0**
Heemskerk	5	4	**9**	**6,0**
Velsen	5	4	**9**	**6,0**

Feitelijke analyse

- De scores voor het domein natuur in IJmond zijn het hoogst van alle gemeenten en deelregio's in de MRA. In IJmond is er weinig tot geen sprake van negatieve effecten door toegenomen drukte (overlast, verstoring, zwerfvuil, toegenomen kosten door o.a. handhaving) waargenomen door de terreinbeherende organisaties.
- Wanneer we kijken naar de opvangcapaciteit voor de meest ondernomen recreatieve activiteit wandelen, zien we dat de gemeenten in IJmond de minste tekorten van alle gemeenten hebben. In Heemskerk zien we zelfs een overschot van 384 wandelingen per gemeente.

Gebiedstafel

- Het beeld dat uit de gebiedstafel naar voren komt is uiteenlopend en verschilt daardoor met het beeld dat op basis van de data naar voren komt. Het domein van natuur wordt merendeel beoordeeld als normale pieken of zorgelijke pieken, maar ook deels als onderdruk, balans en structurele belasting (alle drie even vaak). Kortom, alle beoordelingen komen voor.
- Uit de toelichtingen bleek dat er knelpunten zijn in de draagkracht van natuur voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland, maar dat er in andere gebieden in IJmond nog ruimte is voor bezoekers. De aandachtspunten dus op een lokaler schaalniveau binnen de deelregio.
- De gebiedstafels bevestigd daarbij de uitkomsten op basis van de beschikbare data, met daarbij een lokale duiding/nuance voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland.

Resultaten beleidsmatige aandacht

Kwintielscores indicatoren beleidsmatige aandacht, per gemeente in IJmond

Gemeente	Beleidsmatig					Gem
	Ontwikkelruimte	*Sentiment*	*Sturing op balans*	*Beleidsmatige draagkracht*	Totaal	
Beverwijk	5	3	1	1	**10**	**2,5**
Heemskerk	5	4	1	1	**11**	**2,8**
Velsen	3	5	1	3	**12**	**3,0**

Analyse beleidsmatige draagkracht

- In Beverwijk en Heemskerk wordt aangegeven dat er sprake is van veel ontwikkelruimte voor toerisme en dat de draagkracht (nog) nergens overschreden wordt (score 5). In Velsen is er nog beperkte ontwikkelruimte aanwezig (score 3).
- Het bestuurlijk sentiment (attitude ten aanzien van toerisme recreatie) is het hoogst in Velsen. Toerisme en recreatie wordt als kansrijk gezien. Gemiddeld in de MRA is de score 3,9. Beverwijk scoort lager en Heemskerk net rond het gemiddelde.
- In de gemeenten in IJmond is momenteel geen beleid om te sturen op balans, zij krijgen de score 1.
- In Beverwijk en Heemskerk zijn geen doelen bekend ten aanzien van groei, mindering of spreiding van toerisme en recreatie (score 1). In Velsen is er wel enigszins aandacht voor de kwantitatieve component van bestemmingsontwikkeling en spreiding van toerisme en recreatie (score 3).

Resultaten mobiliteit

Voor het thema mobiliteit is geen feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel

- Het beeld voor mobiliteit is op basis van de gebiedstafel uiteenlopend: het domein wordt het meest beoordeeld als normale pieken, maar ook zorgelijke pieken en onderdruk komt voor. De pieken doen zich vooral voor op zomerse dagen op wegen richting het strand en tijdens evenementen.
- Daarnaast wordt aangegeven dat er sprake is van onderdruk voor het OV, doordat de bereikbaarheid met het OV niet optimaal is of onvoldoende benut wordt. Er liggen kansen om de OV-bereikbaarheid te verbeteren (bijvoorbeeld bootverbinding vanuit Amsterdam of een NS-station in IJmuiden). Ook zijn bepaalde delen van het strand momenteel onbereikbaar en wordt gezien als kans om de drukte te spreiden naar andere stranddelen.

Resultaten erfgoed

Voor het thema erfgoed is geen feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel

- Het domein van erfgoed is tijdens de gebiedstafel het meest beoordeeld als onderdruk. Daarnaast is het domein, weliswaar minder vaak, ook beoordeeld als normale pieken en balans. De onderdruk geeft aan dat er indicatie is voor ontwikkelruimte en het benutten van kansen van toerisme en recreatie. Mogelijk kunnen bezoekers bijdragen aan de kosten voor beheer en onderhoud (behoud door ontwikkeling). Er is erfgoed in de regio dat nog benut kan worden, zoals bijvoorbeeld in Spaarnwoude.
- Er wordt aangegeven dat er soms sprake is van vandalisme bij specifiek de bunkers (normale pieken).

Beoordeling draagkracht per domein voor IJmond

In de onderstaande tabel is de beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels weergegeven.

Beoordeling draagkracht per domein voor IJmond, op basis van input deelnemers gebiedstafel

	Onderdruk	Balans	Normale pieken	Zorgelijke pieken	Structurele belasting
Erfgoed	○	○	○		
Vastgoed (woningmarkt)		○			
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)	○	○			
Mobiliteit	○		○	○	
Openbare ruimte	○	○	○	○	
Natuur	○	○	○	○	○

Conclusies draagkracht

Op basis van de waardering van draagkracht tijdens de gebiedstafel, en ondersteund met de analyse van verschillende indicatoren op het gebied van draagkracht, kunnen we het volgende concluderen:

In IJmond wordt overall gezien de draagkracht als gunstig beoordeeld. Dit blijkt uit de resultaten de gebiedstafel én de feitelijke analyse. Voor de stedelijke domeinen heeft IJmond een gemiddelde score in vergelijking met de overige regio's in de MRA. Voor natuur heeft IJmond samen met Zaanstreek-Waterland relatief gezien de minste tekorten aan opvangcapaciteiten en stijging van de drukte. Tegelijkertijd spelen er lokaal wel aandachtspunten in de natuur in IJmond, met name in de duinen (Nationaal Park Zuid-Kennemerland). Op locaties in de natuur elders in IJmond is er nog ruimte voor bezoekers. De resultaten van de gebiedstafel bevestigen de resultaten van de feitelijke analyse. Tijdens de gebiedstafel wordt daarnaast aangegeven dat er veelal sprake is van balans, onderdruk of normale pieken en de aandachtspunten beperkt zijn. Dit zijn met name lokale knelpunten (bijv. overlast in de openbare ruimte, of opstoppingen in het verkeer op drukke stranddagen of overlast bij bunkers), maar over het algemeen kan toerisme en recreatie nog verder ontwikkeld worden en bijdragen aan leefbaarheid en vitaliteit.

Samenwerking in de MRA

Hoe kan de samenwerking in de MRA behulpzaam zijn voor IJmond? Tijdens de gebiedstafel is deze vraag voorgelegd aan de deelnemers. De belangrijkste uitkomsten:

- Op MRA-niveau wordt het verzamelen van data ten aanzien van bezoekers en het in kaart brengen van bezoekersstromen door bijvoorbeeld een druktemonitor als belangrijk gezien.
- Daarnaast wil de regio IJmond zich graag toeristisch-recreatief verder ontwikkelen en zien zij de samenwerking in de MRA behulpzaam op het gebied van digitale vindbaarheid van het aanbod, digitalisering, marketing en elkaar versterken vanuit het eigen DNA.
- Op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit is de samenwerking in de MRA belangrijk (OV, fietsroutes, waterverbinding, deelvervoer).
- Het delen van kennis over de gemeentegrenzen en deelregiogrenzen heen.
- Er is behoefte aan een spreidingsstrategie op hoofdlijnen in de MRA, waarbij de deelregio's en gebieden dit zelf verder kunnen specificeren en vanuit het eigen DNA kunnen ontwikkelen en regio's elkaar op die manier kunnen versterken.

6. Zaanstreek-Waterland

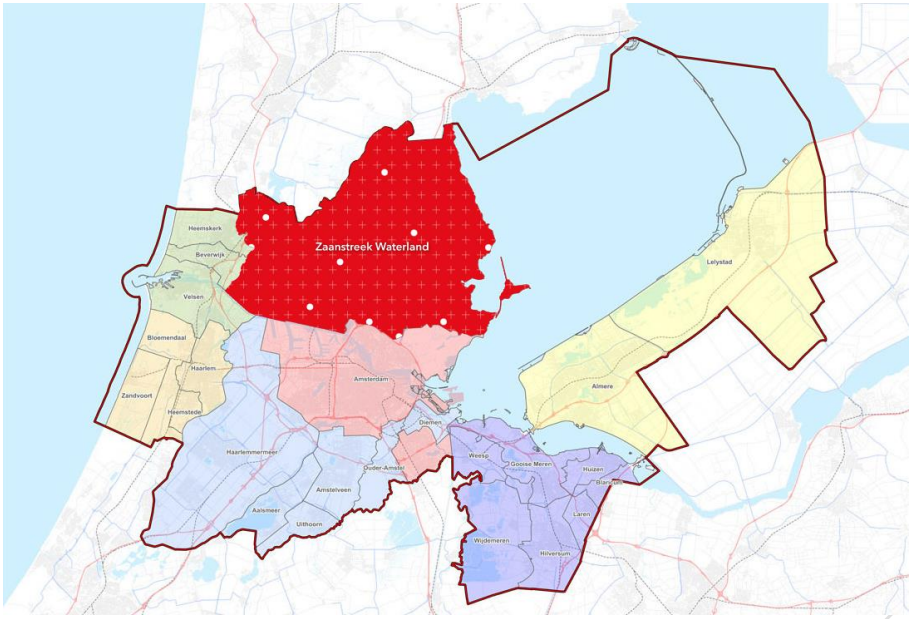

Omvang

Verblijf

Zaanstreek-Waterland kent een gemiddelde verblijfsomvang. Er zijn jaarlijks circa 1,2 miljoen overnachtingen in deze regio. De verblijfscapaciteit van bedden, kampeer- en huisjesterreinen is geschikt voor ongeveer 5.800 personen er zijn circa 1.317 AirBnB listings.

Binnen de regio zijn er gemeentelijke verschillen. De gemeenten aan de Zuiderzeekust, Edam-Volendam en Waterland, hebben de grootste omvang qua verblijf. Zaanstad, qua inwoners de grootste gemeente in de deelregio, heeft een relatief kleine verblijfsomvang, hoewel het absolute aantal overnachtingen ongeveer 346.000 bedraagt. Maar relatief gezien (gerelateerd aan de oppervlakte en aantal inwoners) zijn er relatief weinig verblijfsmogelijkheden en overnachtingen.

Indicatoren verblijf per gemeente

Gemeente	Aantal overnachtingen per ha	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners	Aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners	Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners
Beemster	5,2	3.788	29	5
Edam-Volendam	298,3	13.463	26	4
Landsmeer	0	0	12	7
Oostzaan	59,8	7.072	43	3
Purmerend	16,1	465	16	2
Waterland	44,1	13.263	66	14
Wormerland	1,7	410	3	3
Zaanstad	46,7	2.217	10	4

Dagrecreatie

Met onder meer 146 dagattracties en 771.100 bezoekers aan evenementen per jaar kent Zaanstreek-Waterland na Amsterdam en Zuid-Kennemerland de grootste toeristisch-recreatieve omvang in de MRA. Dit geeft aan dat het dagrecreatief aanbod gerelateerd aan het aantal inwoners en hectares in deze deel-regio groter is dan elders in de MRA (m.u.v. Amsterdam en Zuid-Kennemerland). De regio heeft een aantal hotspots en kleinere bezienswaardigheden voor toeristen, en is populair bij recreanten. Kenmerken van het aanbod zijn het cultureel en industrieel erfgoed, en een aantrekkelijk Hollands landschap met vele mogelijkheden om te wandelen, fietsen en/ of varen (zo'n 800 kilometers aan recreatieve routes liggen in deze regio).

Er bestaan (vanzelfsprekend) onderlinge verschillen tussen de gemeenten en binnen de gemeenten. Deze verschillen hangen (vaak) samen met de aan/- afwezigheid van unique selling points. Edam-Volendam en Waterland springen er in deze regio uit qua dagrecreatieve omvang. In deze gemeenten vinden we hotspots, zo ontvangt Edam-Volendam veel dagbezoekers (jaarlijks circa 1,4 miljoen), onder meer uit Amsterdam. Deze dagrecreatieve druk zorgt voor piekbelasting. Iets zuidelijker gelegen zijn Het Twiske en Marken beide grote trekpleisters, deze gebieden trekken respectievelijk jaarlijks circa 1,2 - 1,6 miljoen[26] en 400.000 bezoeken.[27]

Ook Zaanstad en Beemster scoren (boven) gemiddeld op omvang van dagrecreatie. Dit hangt samen dagbezoeken aan de Zaanse Schans (2,5 miljoen bezoekers per jaar) en evenementen. Daarentegen kennen Landsmeer en Wormerland een relatief lage omvang vanuit toerisme en recreatie. Voor Landsmeer is deze relatief lage omvang tegenstrijdig met het aantal bezoekers die Het Twiske jaarlijks verwelkomt. Naast Het Twiske ligt Ilperveld ook (voor een deel) in Landsmeer, een natuurgebied met een dagrecreatief aanbod.

Indicatoren dagrecreatie per gemeente

Gemeente	Attracties per ha	Monumenten per hectare	Toeristische bestedingen retail per 1.000 inwoners	Bezoeken per ha natuur en recreatie	Km recreatieve routenetwerken per ha	Horecabanen per 1.000 inwoners	Bezoekers evenementen per 1.000 inwoners
Beemster	0,002	0,012	0,21	0	1,93	27	2.565
Edam-Volendam	0,017	0,123	0,27	22	1,28	11	1.921
Landsmeer	0,001	0,003	0,11	1.592	0,17	30	0
Oostzaan	0,003	0,006	0,45	3.817	0,08	15	2.460
Purmerend	0,012	0,013	0,05	4.771	0,14	28	1.807
Waterland	0,006	0,062	0,43	76	0,81	14	0
Wormerland	0,001	0,009	0,05	229	0,47	16	0
Zaanstad	0,005	0,037	0,05	229	0,27	34	3.065

Conclusies huidige situatie toeristisch-recreatieve omvang

Zaanstreek-Waterland scoort qua omvang binnen de MRA gemiddeld, met als opmerking dat de oostelijke gemeenten een wat grotere omvang hebben en de westelijk een relatief wat kleinere omvang.
Vergelijken we de omvang van verblijf met die van dagrecreatie, dan zien we dat die voor dagrecreatie relatief wat groter is dan voor verblijf. In veel andere regio's in de MRA is dat omgekeerd (in verhouding meer verblijf dan vermaak). Vooral Zaanstad, Purmerend, Edam-Volendam en Beemster hebben relatief gezien een hogere dagrecreatieve omvang dan verblijfsrecreatieve omvang. In Waterland zien we juist wel een grotere verblijfsomvang.

26 https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210627_12761379?utm_source=google&utm_medium=organi

27 Toeristische Visie 2015-2021 (Gemeente Waterland)

Omvang verblijf voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van Zaanstreek-Waterland

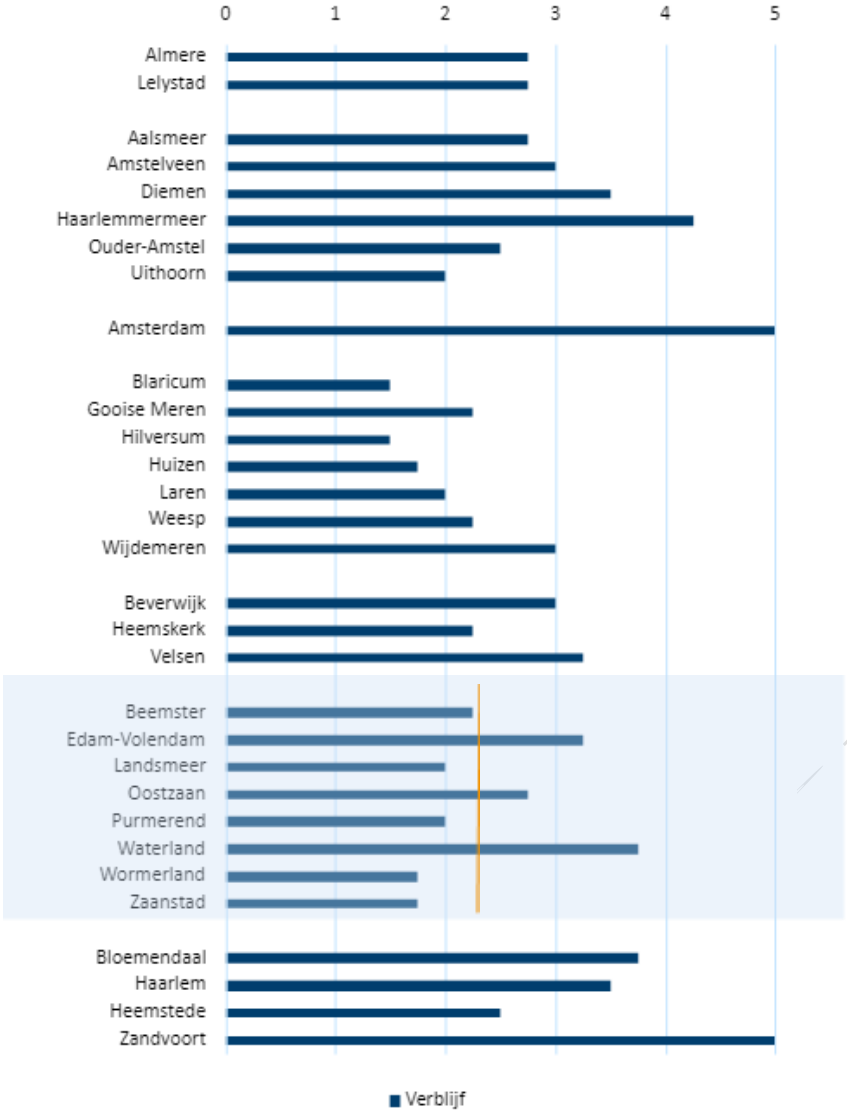

Omvang dagrecreatie voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van Zaanstreek-Waterland

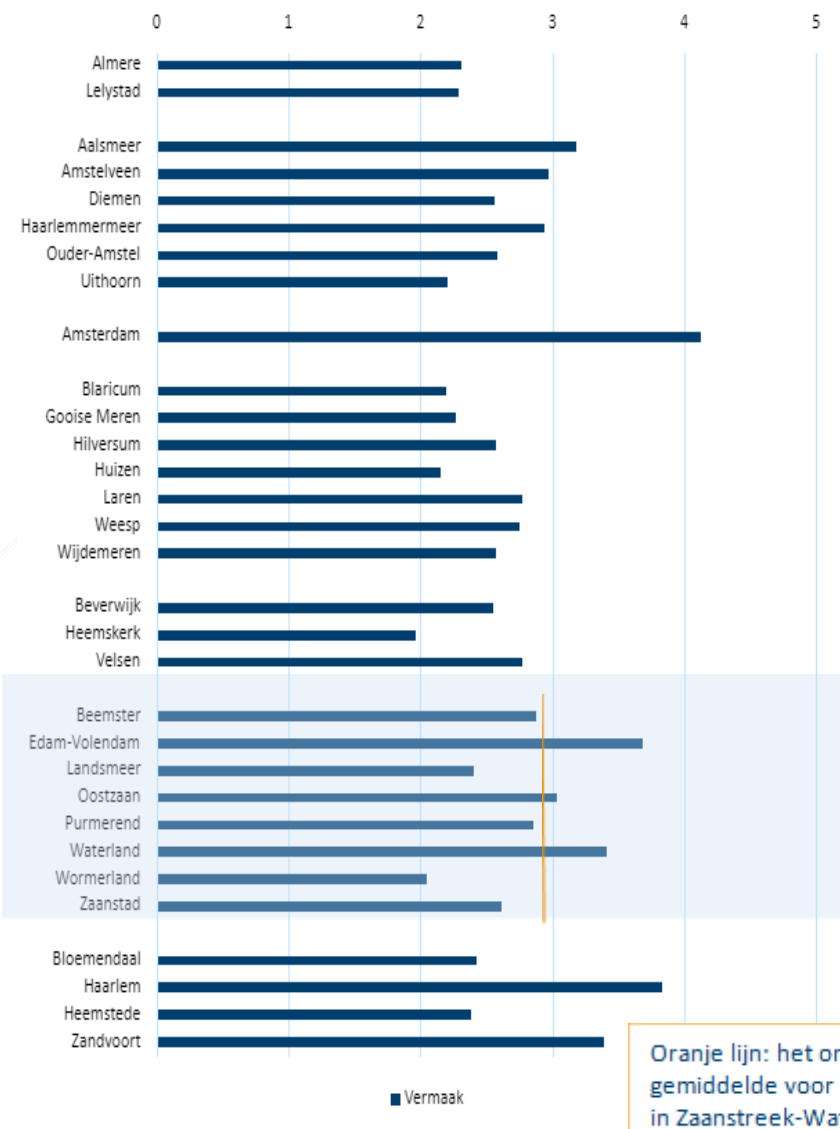

Oranje lijn: het ongewogen gemiddelde voor alle gemeenten in Zaanstreek-Waterland.

Verwachte bevolkingsgroei 2030

Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 in Zaanstreek-Waterland

% bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019	Absolute bevolkingsgroei tot 2030
+6,7%	23.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021)

- In totaal komen er in de MRA naar verwachting circa 266.000 inwoners bij, waarvan ongeveer 105.000 in Amsterdam. In regio Zaanstreek-Waterland komen er circa 23.000 inwoners bij (zie tabel).
- Binnen de regio Zaanstreek-Waterland verschilt de bevolkingsgroei per gemeente. In Beemster (+23,1% +2245 inwoners), Purmerend (+8,4% +6750 inwoners) en Zaanstad (7,2% +11.210 inwoners) wordt een groei verwacht, terwijl in Oostzaan een kleine afname van het aantal inwoners wordt verwacht (-2,1%, 210 inwoners).
- Recreanten houden zich niet aan gemeentegrenzen. Zowel inwoners van de MRA als inwoners van eigen gemeenten of deelregio (of andere aangrenzende gemeenten buiten de MRA) zijn potentiële recreanten voor Zaanstreek-Waterland. De gemeente Amsterdam groeit tot 2030 met ca 105.000 inwoners, die voor een deel ook naar deze regio zullen komen om te recreëren.

Ontwikkeling toerisme

In de tabel rechts in beeld zijn de groeipercentages weergegeven, voor het aantal overnachtingen en gasten op basis van twee prognoses, die samen een hoog en laag scenario schetsen voor de mogelijke ontwikkeling van toerisme. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 7 voor een uitgebreide toelichting van de werkwijze.

De prognoses zijn gemaakt voor de COROP-gebieden vanwege de beschikbaarheid van overnachtingscijfers. Zaanstreek-Waterland behoort tot twee COROP-gebieden. Het COROP-gebied Zaanstreek valt hier volledig onder. Ook omvat Zaanstreek-Waterland een deel van COROP Groot-Amsterdam. Groot-Amsterdam bestaat in totaal uit 13 gemeenten, waaronder Amsterdam. Aangezien (gemeente) Amsterdam de prognose voor Groot-Amsterdam beïnvloedt, zijn de prognoses berekend minus de cijfers van Amsterdam. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 7 voor een uitgebreide toelichting

Groeipercentages 2030 t.o.v. 2019 voor COROP-gebieden Groot-Amsterdam (excl. gemeente Amsterdam) en Zaanstreek, weergegeven voor overnachtingen en gasten

	Prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC	Prognose o.b.v. Trendmatige groei 2013-2019 (post-corona)
Gasten (G-A)	26%	39%
Gasten (Z)	26% - 32%	23%
Overnachtingen (G-A)		39%
Overnachtingen (Z)		46%

** Z: Zaanstreek, G-A: Groot-Amsterdam, excl. gemeente Amsterdam.*

- Naar verwachting zal de omvang van verblijfstoerisme (blijven) groeien in de Zaanstreek-Waterland.
- Op basis van het Perspectief 2030 verwachten we een groei van 26% - 32% voor beide COROP-gebieden.
- Op basis van de trendmatige groei (ontwikkeling van gasten en overnachtingen in het verleden) (post-corona), verwachten we een toename van 23% tot 39% van het aantal gasten en 39% tot 46% van het aantal overnachtingen.
- Beide prognose geven een bandbreedte weer waarbinnen het toerisme zich mogelijk gaat ontwikkelen. De daadwerkelijke groei van het aantal overnachtingen en verblijfsgasten hangt af van o.a. beleid (in hoeverre wil de deelregio dit accommoderen), de capaciteit (in hoeverre kan de deelregio dit accommoderen) en de onzekerheden rondom de coronapandemie af. Daarnaast zijn dagbezoekers uit de MRA of elders

in Nederland ook een bezoekersgroep die de toekomstige situatie nog kunnen beïnvloeden.

Conclusies toekomstige situatie toeristisch-recreatieve omvang

- Het aantal overnachtingen en het aantal inwoners neemt toe, waardoor de toeristisch-recreatieve omvang zal toenemen.
- De groei legt een grotere druk op de al bestaande beschikbare ruimte. Wat dit betekent voor het ontwikkelingsperspectief van de MRA is opgenomen in hoofdstuk 7. Belangrijk is de groei te monitoren en hierop grip te houden, zodat optimaal wordt bijgedragen aan o.a. spreiding.

Uitgangspositie draagkracht

De ruwe data die zijn gebruikt voor draagkracht zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de analyse van de elementen die onderdeel zijn van draagkracht. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare gegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:
Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).

- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio.
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafel.

We beschrijven de indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;
- Beleid;
- Mobiliteit;
- Erfgoed.

De beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels is weergegeven in het laatste deel.

Resultaten stedelijk gebied

Kwintielscores indicatoren stedelijke domeinen, per gemeente in Zaanstreek-Waterland (een hoge score betekent gunstig en een lage score ongunstig)

	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed			
Gemeente	*Waardering winkelaanbod*	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*	Totaal	Gem
Beemster	2	2	5	5	5	3	5	27	4
Edam-Volendam	5	2	4	4	4	5	4	28	4
Landsmeer	4	2	3	3	3	1	5	21	3
Oostzaan	4	3	4	5	5	3	5	29	4
Purmerend	5	4	2	2	2	3	1	19	3
Waterland	1	1	4	5	5	5	5	26	4
Wormerland	4	1	3	4	4	4	5	25	4
Zaanstad	4	3	1	1	1	3	2	15	2

<u>Sociaaleconomische draagkracht (leefbaarheid)</u>

Feitelijke analyse

- Zaanstreek-Waterland komt op de indicatoren voor het sociaaleconomische domein relatief hoog uit, in lijn met IJmond en Zuid-Kennemerland. Als grote stad scoort Zaanstad lager op dit punt, wat in lijn is met andere grote steden binnen de MRA.
- Wel moet rekening gehouden worden met de hotspots binnen de deelregio: Zaanse Schans, Volendam en Marken. Bij de hotspots zijn zorgelijke pieken aanwezig op drukke dagen en balans/ normale pieken op de overige dagen. Er is behoefte aan versterking van de balans tussen het aantal bezoekers en inwoners in die gebieden.
- Hiernaast zijn er kernen in de regio waar toename van bezoekers kan bijdragen aan de vitaliteit en leefbaarheid.

Gebiedstafel

- Het beeld vanuit de gebiedstafel komt in grote lijnen overeen met de uitkomsten van de feitelijke analyse.
- Het algemene beeld is dat toerisme nu geen afbreuk doet aan leefbaarheid en levendigheid en daaraan zelfs (nog meer) kan bijdragen. De hotspots zijn wel belangrijke aandachtsgebieden.

<u>Openbare ruimte</u>

Feitelijke analyse

- Op Overlast door vervuiling in de buurten zien we in de deelregio veel verschillen tussen de gemeenten, Zaanstad en Purmerend geven de laatste score (relatief meer overlast door vervuiling). De meer landelijke gemeenten (met kleinere kernen) geven een meer gunstige score.

Gebiedstafel

- In Zaanstreek-Waterland vinden we zowel normale als zorgelijke pieken ten aanzien van bezoekers in de openbare ruimte. Ook is er balans en onderdruk. Er zijn dus grote lokale verschillen. De zorgelijke pieken zijn lokaal bij de drie hotspots in deze regio: Volendam, de Zaanse Schans en Marken. Andere pieken zijn ook te zien bij bijvoorbeeld theetuin de Neckermolen in Wijdewormer. Grote groepen passen daar niet, terwijl er voor individuele bezoekers wel voldoende ruimte is.
- Het overall beeld van de openbare ruimte is gemiddeld tot positief.

<u>Vastgoed (woningmarkt en winkelleegstand)</u>

Feitelijke analyse

- De deelregio kent zowel gemeenten waar de stijging van de vastgoedprijzen tot de laagste categorie hoort (Landsmeer) en ook gemeenten de hoogste prijsstijgingen gezien worden (Edam-Volendam en Waterland).
- De winkelleegstand in de regio is over het algemeen beperkt (score 4 of 5), maar de gemeenten Purmerend (score 1, behoort tot de gemeenten met de hoogste leegstand) en Zaanstad (score 2) hebben te kampen met meer leegstand.

Gebiedstafel

- Uit de gebiedstafel kwam naar voren dat ontwikkeling van het toerisme kan bijdragen aan het verminderen van de winkelleegstand (o.a. in Purmerend en Zaanstad).
- Er zijn enkele zorgen over toename van toeristisch- recreatieve verhuur van woningen (Waterland heeft relatief veel airbnb listings). Als dit tot overlast leidt, dan is dat beperkt.
- Over het geheel genomen wordt aangegeven dat hier sprake is van balans.

Resultaten natuur- en recreatiegebied

Kwintielscores indicatoren natuur- en recreatiegebied, per gemeente in Zaanstreek-Waterland

Gemeente	Natuur		Totaal	Gem
	Overlast door bezoekers	*Opvangcapaciteit*		
Beemster	5	4	**9**	**4,5**
Edam-Volendam	5	3	**8**	**4**
Landsmeer	5	3	**8**	**4**
Oostzaan	5	4	**9**	**4,5**
Purmerend	5	4	**9**	**4,5**
Waterland	5	3	**8**	**4**
Wormerland	5	3	**8**	**4**
Zaanstad	5	2	**7**	**3,5**

Feitelijke analyse

- In de deelregio Zaanstreek-Waterland ervaren beheerders relatief weinig overlast door bezoekers in natuur- en recreatiegebieden.
- De opvangcapaciteit voor recreatie in natuur- en groengebieden is hier gunstig (de tekorten zijn hier relatief klein), met uitzondering van Zaanstad dat relatief weinig buitengebied heeft en wel veel inwoners. Hierbij is het wel van belang rekening te houden met de beperkte ontwikkelruimte in de Natura-2000 gebieden.

Gebiedstafel

- Over het algemeen wordt voor Zaanstreek-Waterland aangegeven dat de negatieve effecten voor het element natuur beperkt zijn, en dat is er sprake van balans. Er worden relatief weinig negatieve effecten ervaren van de stijging van het aantal bezoekers in natuurgebieden en drukte door waterrecreanten. De impact van de recreanten op de natuur wordt beperkt door het moerassig karakter van de gebieden, waardoor de toegankelijkheid beperkt wordt.

- Het Twiske is een gebied waar zich volgens de deelnemers wel eens (zorgelijke) pieken voordoen (verschilt per tijd en locatie).
- In weekenden/ op zonnige dagen is sprake van piekmomenten in het Purmerbos. Hier wordt gestreefd naar een sterke(re) balans tussen stad en groen (visie leefbare stad), onder meer door openbare ruimte en parken met elkaar te verbinden. Hierdoor moet de draagkracht van openbaar groen en natuur versterkt worden.
- Er wordt aangegeven dat de normale en zorgelijke pieken van nu de structurele druk voor de toekomst weergeeft, gezien de groei van het aantal inwoners in de MRA. Dit vraagt om voorzieningen in en rondom de natuur om de recreatieve druk te kunnen blijven opvangen.
- Zaanstreek-Waterland heeft een divers landschap dat weliswaar kwetsbaar is, maar ook op diverse plekken nog onontdekt.
- Het algemene beeld voor op basis van beschikbare bronnen wordt bevestigd door de uitkomsten van de gebiedstafel.

Resultaten beleidsmatige aandacht

Kwintielscores indicatoren beleidsmatige aandacht, per gemeente in Zaanstreek-Waterland

	Beleidsmatig					
Gemeente	***Ontwikkelruimte toerisme***	***Bestuurlijk sentiment***	***Sturing op balans***	***Beleid***	**Totaal**	**Gem**
Landsmeer	3	3	1	1	8	2,0
Oostzaan	3	3	1	3	10	2,5
Beemster	3	5	1	5	14	3,5
Waterland	3	3	5	3	14	3,5
Purmerend	5	5	1	5	16	4,0
Wormerland	5	5	1	5	16	4,0
Edam-Volendam	3	4	5	5	17	4,3
Zaanstad	3	5	5	5	18	4,5

Feitelijke analyse

- Zaanstreek-Waterland scoort relatief goed op het element beleidsmatige aandacht. Purmerend en Wormerland geven aan nog veel ontwikkelruimte te hebben voor toerisme (score 5), in de andere gemeenten is die er beperkt of onder voorwaarden (score 3).
- Voor 'sentiment' is gekeken in de coalitieakkoorden. Toerisme en recreatie worden overal genoemd, waarbij er bij veel gemeenten aandacht is voor zowel de kansen als de opgaven.
- Drie van de 8 gemeenten sturen op balans (score 5).
- Bijna alle gemeenten hebben richtinggevende kwantitatieve doelen op het gebied van recreatie en / of toerisme (score 3 of 5).

Resultaten mobiliteit

Feitelijke analyse

Voor dit thema is geen kwantitatieve feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel

- Binnen de deelregio zijn er plaatselijke (lokale) aandachtspunten als het gaat om mobiliteit in relatie tot toerisme en recreatie. Bij de hotspots, zoals de Zaanse Schans, Volendam en Marken, maar op drukke momenten zijn bijvoorbeeld ook opstoppingen of parkeeroverlast.
- Sommige delen van Zaanstreek-Waterland zijn niet goed bereikbaar met het openbaar vervoer.
- Bij de ontwikkeling van toeristisch-recreatief aanbod is bereikbarheid en voldoende ruimte voor parkeren, wandelaars en fietsers een voorwaarde (bijvoorbeeld Beemster en bij ander erfgoed).

Resultaten erfgoed

Feitelijke analyse

Voor dit thema is geen kwantitatieve feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel

- Over het algemeen is de beoordeling van het domein erfgoed in balans. Wel bestaan er lokale verschillen.
- In Beemster, Purmerend, Wormerland en Zaanstad zijn er meer kansen om toerisme en recreatie (op een duurzame manier) in te zetten voor behoud van het erfgoed.
- Door de gemeente Zaanstad wordt aangegeven dat er sprake is van schade aan erfgoed en wachtrijen voor erfgoedattracties (Zaanse Schans). In andere gemeenten in de deelregio is dit niet of minder aan de orde.

Beoordeling draagkracht per domein voor Zaanstreek-Waterland

In de onderstaande tabel is de beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels weergegeven.

Beoordeling draagkracht per domein voor Zaanstreek-Waterland, op basis van input deelnemers gebiedstafel

Zaanstreek-Waterland	Onderdruk	Balans	Normale pieken	Zorgelijke pieken	Structurele belasting
Erfgoed		○			
Vastgoed (woningmarkt)		○			
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)			○	○	
Mobiliteit			○		
Openbare ruimte				○	
Natuur			○		

Conclusies draagkracht

- Op basis van de waardering van draagkracht tijdens de gebiedstafels en beschikbare data, concluderen we dat de draagkracht overall gunstig is. Tegelijkertijd twee typen aandachtspunten:
  - Op de **hotspots (Zaanse Schans, Volendam, Marken en Het Twiske)** is aandacht gewenst voor de sociaaleconomische leefbaarheid, mobiliteitsknelpunten en de openbare ruimte. Bewoners ervaren overlast en de leefbaarheid moet versterkt worden. Qua mobiliteit moet gedacht worden aan duurzame mobiliteit en beperken van overlast door reguleren of organiseren van de verkeersstromen.
  - Buiten de hotspots zijn er mogelijkheden om het bestaande erfgoed, de kernen en het landschap beter te benutten voor recreatie en toerisme.
- De overige domeinen (erfgoed, vastgoed, natuur en beleidsmatig) worden over het algemeen gunstig beoordeeld. Er spelen mogelijk nog wel bepaalde (lokale) knelpunten.
- De draagkracht voor de natuur is relatief gunstig, maar aan de andere kant beperkt door de vele Natura-2000 en BPL gebieden.
- Van alle domeinen hebben erfgoed en natuur de hoogste score op basis van beschikbare data. Dit wordt bevestigd door de uitkomsten uit de gebiedstafel met daarbij de toelichting dat het domein in balans is (geen knelpunten of aandachstpunten), maar ook dat de potentie van erfgoed en de natuur nog beter benut kunnen worden.

Samenwerking in de MRA

Hoe kan de samenwerking in de MRA behulpzaam zijn voor Amsterdam? Tijdens de gebiedstafel is deze vraag voorgelegd aan de deelnemers. Onderwerpen die hieruit kwamen zijn:

- Uitgangspunt van samenwerking op dit onderwerp binnen de MRA is dat gemeentegrenzen er niet toe doen voor bezoekers en inwoners. Dit vraagt om een strategie die het 'denken buiten de gemeentegrenzen' ondersteunt.
- Het is belangrijk naar elkaar door te verwijzen, elkaars informatie te ontsluiten en gezamenlijk 'logische' bezoekersstromen proberen vorm te geven.
- Op MRA-niveau is het van belang om gezamenlijk marketing/ promotie op te pakken.
- Beter monitoren en inzichtelijk maken van het aanbod en data van bezoekersstromen en de beperkte capaciteit van gemeenten op dit punt (deels) op te vangen.
- Bereikbaarheid en mobiliteit moet op MRA-schaal worden opgepakt, denk aan OV, het fietsnetwerk of het doortrekken van de noordzuidlijn. Hiermee vergroot je de bereikbaarheid en nabijheid voor recreatie. Zorg ervoor dat ideeën uit andere regio's op dit onderwerp worden benut, wellicht spelen hier dezelfde opgaven. Kortom, kennisdeling binnen de MRA maar ook kennis van buiten de MRA ophalen.
- Product- en bestemmingsontwikkeling regionaal afstemmen op basis van DNA en identiteit van Zaanstreek-Waterland. Elke deelregio en bestemming focus op de eigen kwaliteiten.
- Hierbij ook samen goede kaders vaststellen, bijvoorbeeld ten aanzien van duurzame mobiliteit. Bijvoorbeeld bij (toeristisch-recreatieve) ontwikkeling: 'ja, mits fietsmobiliteit wordt gestimuleerd'.
- In MRA-verband samenwerken om de impact van Amsterdamse bezoekers en inwoners (en Amsterdams beleid) in de regio te kunnen inschatten (waterbedeffect), en daarop te anticiperen.

7. Zuid-Kennemerland

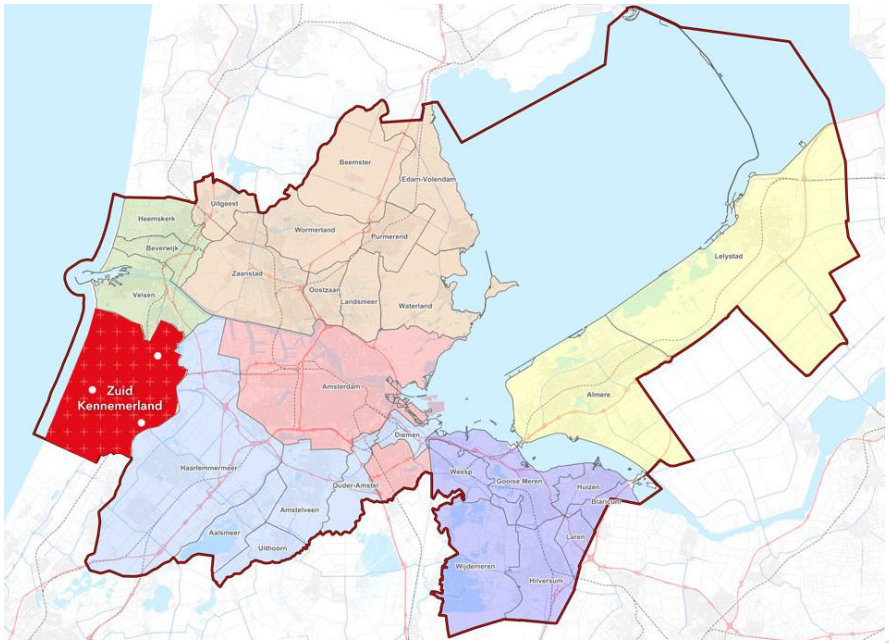

Omvang

Verblijf

Zuid-Kennemerland heeft vergeleken met de andere MRA deelregio's een relatief grote omvang van verblijf. Na Amsterdam is de omvang het hoogst in Zuid-Kennemerland. In onderstaande tabel zijn vier waarden weergegeven voor verblijf.

Gemeentelijke waarden van indicatoren verblijf

Gemeente	Aantal overnachtingen per ha	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners	Aantal slaapplaatsen per 1.000 inwoners	Aantal Airbnb listings per 1.000 inwoners
Bloemendaal	105,1	17861	39	9
Haarlem	171,1	3100	49	10
Heemstede	-	-	34	6
Zandvoort	311,8	58785	140	39

Binnen de deelregio Zuid-Kennemerland zijn er verschillen per gemeente. In Zandvoort is het element van verblijf het meest omvangrijk en in Heemstede het minst omvangrijk. Daarnaast valt op dat Zandvoort samen met Amsterdam het meest omvangrijk is ten aanzien van verblijf van alle gemeenten in de MRA. De grote omvang van Zandvoort is te verklaren door het relatieve kleine aantal inwoners van de gemeente (zeker ten opzichte van Amsterdam) en een hoog aantal overnachtingen, slaapplaatsen en particuliere verhuur in relatie tot inwoners en oppervlakte.
Met uitzondering van Heemstede, hebben alle gemeenten in Zuid-Kennemerland een relatief grote omvang in vergelijking met alle andere gemeenten in de MRA.

Dagrecreatie

Ook voor dagrecreatie heeft Zuid-Kennemerland na Amsterdam de hoogste omvang van dagrecreatie. Er zijn duidelijke verschillen per gemeente in Zuid-Kennemerland. In Haarlem is de omvang van dagrecreatie en cultuur namelijk omvangrijk en in Bloemendaal en Heemstede juist minder. Haarlem behoort zelfs tot de gemeenten met de grootste omvang van de MRA (samen met Amsterdam en Edam-Volendam).

Dit komt o.a. door het relatief grote aantal horeca- en winkelvoorzieningen in Haarlem (zie ook tabel op de volgende pagina), door het aantal

monumenten (0,402 per ha) en het aantal bezoekers aan evenementen (7.403 per 1.000 inwoners). Dit is in Haarlem groter dan gemiddeld in de MRA. In Bloemendaal is de omvang relatief klein. Het aantal attracties per ha is met 0,001 minder omvangrijk dan gemiddeld in de MRA. Wel is het aantal bezoekers aan natuur- en recreatiegebieden en het aantal horecabanen omvangrijk in Bloemendaal, maar de overige indicatoren scoren relatief lager.Voor Heemstede geldt dat alle indicatoren wat lager dan gemiddeld scoren in vergelijking met overige gemeenten in de MRA, maar dat er geen echte uitschieters van lage omvang zijn. Het aantal monumenten per hectare is hier een uitzondering op, dit is namelijk met 0,004 groter dan gemiddeld in de MRA, maar de overige indicatoren van omvang van dagrecreatie scoren relatief laag.

In Zandvoort is het vermaak ook relatief omvangrijk in vergelijking met andere gemeenten in de MRA. Hier zien we vooral een groot aandeel toeristische bestedingen in de retail (0,45 per 1.000 inwoners) en omvangrijk aantal horecabanen (77 per 1.000 inwoners) en bezoekers aan evenementen (23.211 per 1.000 inwoners).

Gemeentelijke waarden van parameters dagrecreatie en cultuur

Gemeente	Attracties per ha	Monumenten per hectare	Toeristische bestedingen retail per 1.000 inwoners	Bezoeken per ha natuur en recreatie	Km recreatieve routenetwerken per ha	Horecabanen per 1.000 inwoners	Bezoekers evenementen per 1.000 inwoners
Bloemendaal	0,001	0,068	0,11	2.659	0,02	34	2.008
Haarlem	0,009	0,402	0,13	18.895	0,15	25	7.403
Heemstede	0,004	0,119	0,04	-	0,08	13	-
Zandvoort	0,002	0,004	0,45	1.069	0,01	77	23.211

Huidige situatie toeristisch-recreatieve omvang

In de figuren op de volgende pagina's is de omvang voor verblijf en dagrecreatie weergegeven voor alle gemeenten in de MRA. Dit betreffen kwintielscores (1 t/m 5) waarbij de ruwe data per gemeente is omgezet naar een score. De gemeenten in Zuid-Kennemerland en het ongewogen gemiddelde voor de deelregio zijn hierin uitgelicht.

Omvang verblijf voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio

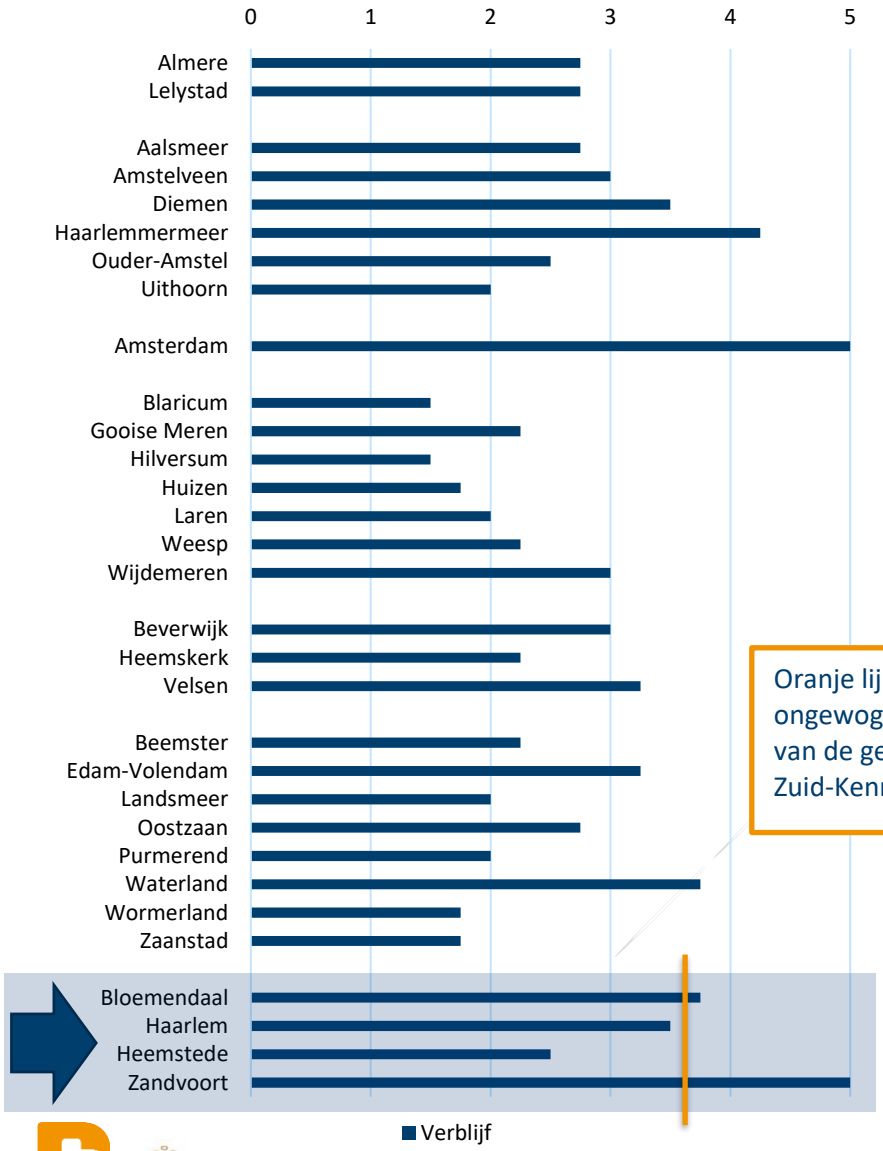

Oranje lijn: het ongewogen gemiddelde van de gemeenten in Zuid-Kennemerland

Omvang dagrecreatie voor alle gemeenten (gegroepeerd per deelregio) en het ongewogen gemiddelde van de deelregio.

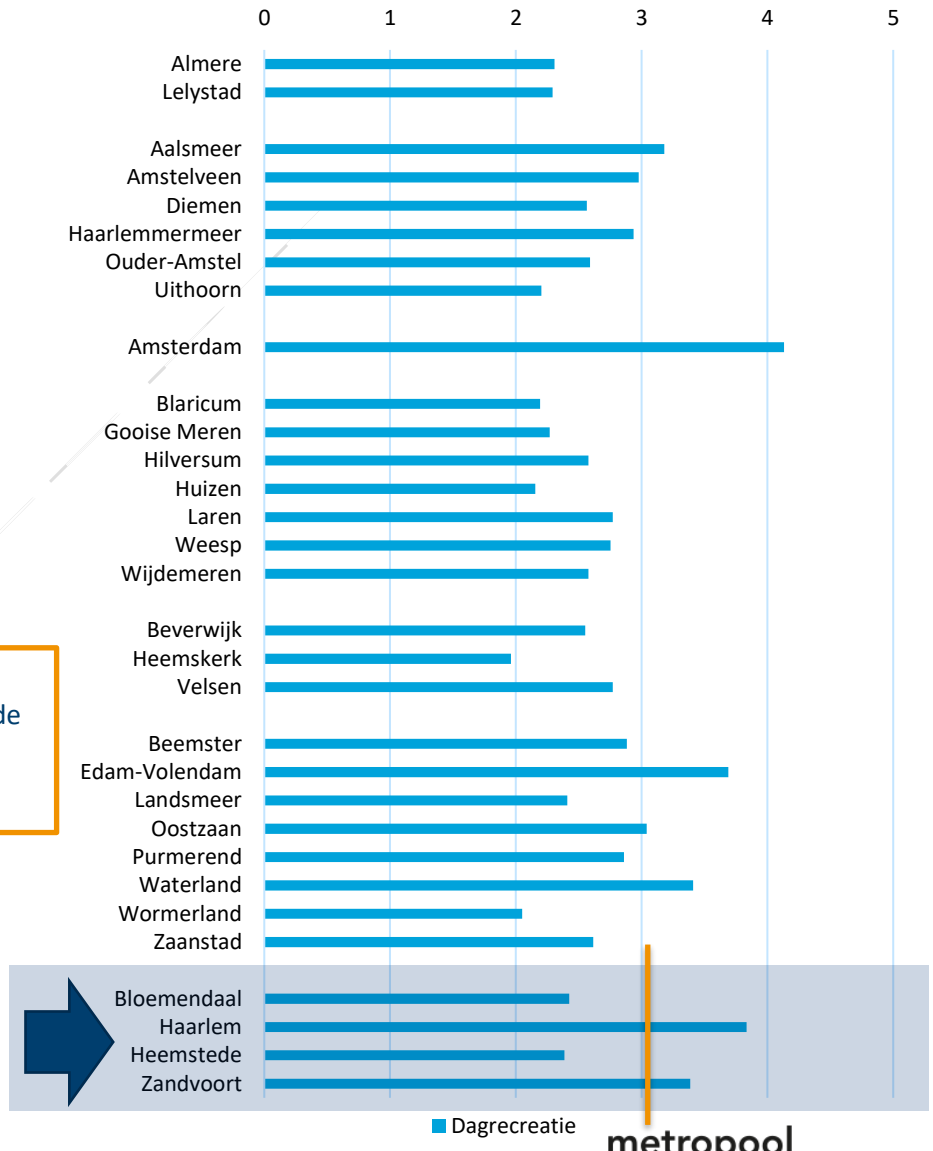

Verwachte bevolkingsgroei 2030
De verwachte bevolkingsgroei voor Zuid-Kennemerland is in onderstaande tabel weergegeven.

Verwachte bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019 Zuid-Kennemerland

% bevolkingsgroei in 2030 t.o.v. 2019	Absolute bevolkingsgroei in 2030
+6,6%	15.000

(Bron: Verstedelijkingsstrategie Noord-Holland, 2021)

- Voor de regio Zuid-Kennemerland wordt een groei van de bevolking verwacht van 15.000 inwoners in 2030 ten opzichte van 2019, dat is 8%. De bevolkingsgroei verschilt per gemeente in Zuid-Kennemerland. De sterkste groei wordt verwacht in Haarlem (+8%), gevolgd door Bloemendaal (+4,7%). In Heemstede is de verwachte groei 3,2% en in Zandvoort is dit 1,9%.
- In totaal in de MRA komen er naar verwachting 266.000 inwoners bij, waarvan ongeveer 100.000 in Amsterdam.
- Recreatie is niet afgebakend tot gemeentegrenzen. Zowel inwoners van MRA als inwoners van de eigen gemeente of deelregio (of andere aangrenzende gemeenten buiten de MRA) zijn potentiële recreanten in Zuid-Kennemerland

Ontwikkeling toerisme
In de tabel rechts in beeld zijn de groeipercentages weergegeven, voor het aantal overnachtingen en gasten op basis van twee prognoses, die samen een hoog en laag scenario schetsen voor de mogelijke ontwikkeling van toerisme. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 7 voor een uitgebreide toelichting van de werkwijze.

Groeipercentages 2030 t.o.v. 2019 voor Zuid-Kennemerland, weergegeven voor overnachtingen

	Prognose o.b.v. Perspectief 2030 NBTC	Prognose o.b.v. Trendmatige groei 2013-2019 (post-corona)
Overnachtingen		19%
Gasten	45%	20%

- Naar verwachting zal de omvang van verblijfstoerisme (blijven) groeien in de deelregio.
- Op basis van de nationale toekomstverwachting van het NBTC (Perspectief 2030) wordt een forse groei van 45% verwacht voor kustregio's in 2030 t.o.v. 2019. Op basis van de ontwikkeling in het verleden (trendmatige groei) is de groei beperkter, namelijk 19% voor overnachtingen en 20% voor gasten.
- Deze prognoses geven een bandbreedte weer maar de daadwerkelijke groei van het aantal overnachtingen en verblijfsgasten hangt van o.a. beleid (in hoeverre wil de deelregio dit accommoderen), de capaciteit (in hoeverre kan de deelregio dit accommoderen) en de onzekerheden rondom de coronapandemie af.
- Het aantal overnachtingen neemt sterker toe dan het aantal inwoners, dat betekent dat aantal overnachtingen in de deelregio in verhouding tot het aantal inwoners in Zuid-Kennemerland.

Conclusies toeristisch-recreatieve omvang
- De omvang van dagrecreatie is in Zuid-Kennemerland groter dan de omvang van verblijf. Dit geldt vooral voor de gemeenten Bloemendaal en Zandvoort. In Haarlem is de dagrecreatie omvangrijker en in Heemstede is dit ongeveer gelijk.
- Zuid-Kennemerland heeft qua verblijf en dagrecreatie een relatief hoge omvang. Voor beide elementen heeft de regio na Amsterdam de hoogste omvang in vergelijking met andere regio's binnen de MRA.

- In de toekomst zal naar verwachting het aantal inwoners in absolute zin met 15.000 toenemen, waardoor de druk op het recreatieve aanbod in de regio zal toenemen. Daarnaast groeit ook het inwoneraantal van de MRA als geheel en recreëren zij ook buiten de deelregio waarin zij wonen of overnachten.
- De bandbreedte waarbinnen het toerisme naar verwachting zal ontwikkelen is tussen de 20% en 45% toename van het aantal verblijfsgasten in 2030 ten opzichte van 2019. Dit zorgt tevens voor een toename van de druk op de beschikbare ruimte en het toeristische aanbod.

Uitgangspositie draagkracht

De ruwe data die zijn gebruikt voor draagkracht zijn in bijlage 5 opgenomen en vormen de basis voor de analyse van de elementen die onderdeel zijn van de draagkracht. Om van de onderzoeksgegevens (ruwe data) tot bruikbare en (op MRA-schaal) vergelijkbare gegevens te komen, is een analyse uitgevoerd die bestaat uit onderstaande stappen:

- Van ruwe data naar kwintielscores (1 t/m 5) per (sub)indicator per gemeente (standaardiseren).
- Van scores per gemeente naar kwintielscores per deelregio;
- Duiding van de resultaten van de feitelijke analyse op niveau van de deelregio en vergelijking met de uitkomsten uit de gebiedstafel.

We beschrijven indicatoren voor de volgende clusters van domeinen:

- Stedelijk gebied: domeinen openbare ruimte, leefbaarheid en vastgoed;
- Natuur- en recreatiegebied;
- Beleid;
- Mobiliteit;
- Erfgoed.

De beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels is weergegeven in het laatste deel.

Resultaten stedelijk gebied

Kwintielscores indicatoren stedelijke domeinen, per gemeente in Zuid-Kennemerland

Gemeente	Sociaaleconomisch				Openbare ruimte	Vastgoed		Totaal	Gem
	Waardering winkelaanbod	*Afstand tot voorzieningen*	*Tevredenheid met buurt*	*Overlast door anderen in buurt*	*Overlast door vervuiling*	*Prijzenstijging woningen*	*Leegstand winkels*		
Haarlem	3	5	1	1	1	1	3	**15**	**2,1**
Zandvoort	4	4	2	2	2	2	1	**17**	**2,4**
Bloemendaal	3	3	5	5	5	5	5	**31**	**4,4**
Heemstede	5	4	5	5	5	3	4	**31**	**4,4**

Sociaaleconomisch

Feitelijke analyse
Zuid-Kennemerland heeft, na Gooi en Vechtstreek, op basis van de indicatoren een relatief hoge sociaaleconomische score. Hierin zijn echter wel verschillen per gemeente. Bloemendaal en Heemstede hebben de hoogste scores op basis van deze data binnen de regio. Dit is te verklaren door de rapportcijfers die inwoners geven aan de indicatoren. Zo zijn inwoners uit Bloemendaal en Heemstede zeer tevreden met de buurt en beoordelen dit met resp. een 8,5 en 8,2. Dit behoort tot de hoogste scores binnen de MRA en beide gemeenten krijgen daarom een score van 5 voor de tevredenheid met de buurt. Ook voor de overige indicatoren scoren beide gemeenten hoog. Gemeente Haarlem en Zandvoort scoren ook hoog op de waardering voor het winkelaanbod en afstand tot voorzieningen, maar lager op de tevredenheid met de buurt en overlast door anderen in de buurt. Zo geven inwoners uit Haarlem een rapportcijfer van 7,6 voor overlast door anderen in de buurt. Dit is nog steeds voldoende, maar behoort tot de laagste scores van alle gemeenten in de MRA en krijgt daarom een score van 1. In Zandvoort wordt dit beoordeeld met een 7,8 en krijgt een score van 2.

Gebiedstafel
Tijdens de gebiedstafel wordt voor het sociaaleconomische domein aangegeven dat toerisme bijdraagt aan leefbaarheid en er geen afbreuk aan doet. Het algemene beeld is in ieder geval dat toerisme nog meer kan bijdragen aan leefbaarheid. De sociaaleconomische draagkracht werd overigens uiteenlopend beoordeeld, van onderdruk tot normale pieken. Dat geeft aan dat er op bepaalde locaties in de regio nog meer geprofiteerd kan worden van bezoekers, en dat er op bepaalde locaties al piekbelasting is als gevolg van bezoekers, maar dat dit nog niet tot zorgelijke effecten leidt ten aanzien van het voorzieningenniveau of de drukte beleving.

Openbare ruimte

Feitelijke analyse
Op overlast door vervuiling in buurten scoort Zuid-Kennemerland hoger dan gemiddeld in de MRA. Ook hier zijn verschillen per gemeenten. Opnieuw hebben Bloemendaal en Heemstede de hoogste score (5). Inwoners geven hier een rapportcijfer van 8,1 (Bloemendaal) en 7,8 (Heemstede). Dit zijn de hoogste rapportcijfers van alle gemeenten in de MRA. In Haarlem is dat rapportcijfer een 6,5 (score 1) en in Zandvoort een 6,7 (score 2).

Gebiedstafel
Tijdens de gebiedstafel wordt aangegeven dat er in Zandvoort en Haarlem sprake is van normale en zorgelijke pieken in de openbare ruimte. Dat uit zich o.a. in grote drukte en overlast (zwerfvuil, ongepast gedrag). Tijdens de gebiedstafel wordt overigens een nuance aangebracht, namelijk dat in Zandvoort de drukte ‘hoort’ bij het DNA.

Vastgoed

Feitelijke analyse
- De winkelleegstand in Zuid-Kennemerland is met 2,9% ongeveer gelijk met het gemiddelde in de MRA (3,2%). Winkelleegstand speelt name in Zandvoort (6,4%, score 1) en Haarlem (3,8%, score 2). In Bloemendaal is de winkelleegstand 0% en scoort daarom een 5.
- De woningprijzen zijn met 82% in Zuid-Kennemerland harder gestegen dan gemiddeld in de MRA (49% in de afgelopen 10 jaar). Dit speelt met name in Haarlem (67%). Haarlem krijgt daarom de score 1.

Gebiedstafel

- De beoordeling voor het domein van vastgoed tijdens de gebiedstafel is uiteenlopend. Enerzijds is er volgens de deelnemers sprake van 'balans' voor het domein (er is voldoende draagkracht en er doen zich geen negatieve effecten voor) en anderzijds is er ook sprake van 'zorgelijke pieken'. Dit laatste komt met name door de toename van recreatieve verhuur. Dit leidt niet overal tot klachten van bewoners, dit 'hoort' er op sommige locaties ook bij (bijv. Zandvoort). De zorgelijke pieken zijn daarom wat genuanceerder.
- Opvallend is dat er tijdens de gebiedstafel zorgen over leegstand in winkels in Bloemendaal zijn geuit, terwijl de data laat zien dat de winkelleegstand 0% is.

Resultaten natuur- en recreatiegebied

Kwintielscores draagkracht indicatoren natuur- en recreatiegebied, per gemeente in Zuid-Kennemerland

Gemeente	Natuur		Totaal	Gem
	Overlast door bezoekers	*Opvangcapaciteit*		
Haarlem	3	3	**6**	**4,0**
Bloemendaal	3	4	**7**	**4,7**
Heemstede	3	4	**7**	**4,7**
Zandvoort	3	4	**7**	**4,7**

Feitelijke analyse

- Zuid-Kennemerland scoort gemiddeld een 6,8 en heeft daarmee een gemiddelde draagkracht voor natuur in vergelijking met de overige regio's. De negatieve effecten die optreden in de natuur als gevolg van bezoekers zijn niet dermate groot en krijgen daarom een score 3.
- Zuid-Kennemerland heeft in vergelijking met andere regio's een gunstige opvangcapaciteit met een score 4. In Haarlem en Heemstede is er sprake van een tekort aan opvangcapaciteit voor de meest ondernomen recreatieve activiteit 'wandelen'. Deze tekorten zijn relatief klein in vergelijking met andere gemeenten en scoren daarom resp. een 3 en 4. In Bloemendaal en Zandvoort is er sprake van een 'overschot' en krijgen daarom een score van 4.
- Voor Zuid-Kennemerland geldt overigens nog dat hier nog de bezoekers van buiten de regio (die komen voor strand, duinen en kust) nog bij bovenop komen. Alhoewel Zuid-Kennemerland gemiddeld scoort in vergelijking met andere regio's (op basis van de draagkrachtscores) leiden we af van de duiding van draagkracht (tekort aan opvangcapaciteit, extra bezoekers van buiten de regio), dat er in alle deelregio's sprake is van zorgelijke of structurele problemen met overlast als gevolg van drukte door recreanten.

Gebiedstafel

- Tijdens de gebiedstafel komt naar voren dat er over het algemeen sprake is van zorgelijke pieken of structurele belasting voor natuur. Dit geldt met name voor bepaalde delen in de Amsterdamse Waterleidingduinen, voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en voor Groenendaalse Bos (verschillend per locatie in het gebied).
- Er zijn overigens wel lokale verschillen in de beoordeling van draagkracht van natuur. In Heemstede en Haarlem zijn de negatieve effecten beperkt en is er meer sprake van balans. Wel spelen hier soms pieken op het gebied van waterrecreatie. In Zandvoort en in Bloemendaal is er juist sprake van zorgelijke pieken of structureel hoge druk (betreft eerste bullit).
- In de gebiedstafel komt daarmee duidelijker naar voren dan op basis van de beschikbare data dat er sprake is van aandachtspunten in de natuur.

Resultaten beleidsmatige aandacht

Kwintielscores indicatoren beleidsmatige aandacht, per gemeente in Zuid-Kennemerland

	Beleidsmatig					
Gemeente	***Ontwikkelruimte toerisme***	***Bestuurlijk sentiment***	***Sturing op balans***	***Beleid***	**Totaal**	**Gem**
Heemstede	5	3	1	1	10	2,5
Bloemendaal	3	4	5	1	13	3,3
Haarlem	3	4	5	4	16	4,0
Zandvoort	5	5	1	5	16	4,0

Analyse beleidsmatige aandacht

- In 2 van de 4 gemeenten (Bloemendaal en Haarlem) wordt aangegeven dat er beperkt ontwikkelruimte aanwezig is voor toerisme en dat de draagkracht op sommige momenten of locaties overschreden wordt. In Heemstede en Zandvoort wordt aangegeven dat er sprake is van ontwikkelruimte.
- De gemiddelde score voor sentiment (attitude ten aanzien van toerisme recreatie) is 4 in Zuid-Kennemerland.
- In 2 van de 4 gemeenten is aangegeven dat er op dit moment beleid is om te sturen op balans, dit zijn Bloemendaal en Haarlem.
- Op het gebied van beleidsmatige draagkracht (aandacht voor de kwantitatieve component van bestemmingsontwikkeling en spreiding van toerisme en recreatie) scoren Heemstede en Bloemendaal een 1. Er zijn in dit geval geen doelen bekend ten aanzien van de groei, mindering of spreiding van recreatie en toerisme.

Resultaten mobiliteit

Voor het thema mobiliteit is geen feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel

- Over het algemeen is er sprake van zorgelijke pieken op het domein van mobiliteit. Er zijn veel knelpunten en aandachtspunten meegegeven. In principe geldt dit voor alle gemeenten, maar er zijn wel een aantal lokale verschillen. Zo is er voor Heemstede minder vaak een oordeel gegeven dan in andere gemeenten en in Heemstede en Haarlem doen zich kansen voor om het OV beter te benutten en bezoekers hieraan te laten bijdragen.
- Ondanks dat er overal zorgelijke pieken zijn voor mobiliteit, verschilt het knelpunt vaak wel per locatie. Zo zijn er in Haarlem problemen vanwege de kleine straten, zijn er in Zandvoort pieken op drukke stranddagen en is Bloemendaal een doorrijkern op drukke stranddagen. Er liggen kansen om OV meer (flexibel) in te zetten en deelvervoer in te zetten om deze pieken te managen.

Erfgoed

Voor het thema erfgoed is geen feitelijke analyse beschikbaar.

Gebiedstafel

- Over het algemeen is de beoordeling van het domein erfgoed in balans. De potentie van het erfgoed voor de regio mag echter nog wel meer zichtbaar worden en beleefbaar worden gemaakt.
- Ook hier zijn er lokale verschillen: in Heemstede en Zandvoort is er sprake van onderdruk, wat duidt op de potentie om erfgoed te ontwikkelen. Erfgoed wordt nog onvoldoende benut of beleefbaar gemaakt. Daarnaast komt naar voren dat er weinig mankracht/ambtelijke capaciteit om dit te realiseren of dat erfgoed in het bezit van particulieren is, waardoor er geen invloed is op het openstellen voor publiek.
- Daarnaast wordt ook een keer aangegeven dat er sprake is van een zorgelijke piek. Hiermee wordt het erfgoed in de natuur bedoeld waar er sprake is van vandalisme en bezoekersdruk).

Beoordeling draagkracht per domein voor Zuid-Kennemerland

In de onderstaande tabel is de beoordeling van draagkracht per domein op basis van de input van deelnemers aan de gebiedstafels weergegeven.

Beoordeling draagkracht per domein voor Zuid-Kennemerland, op basis van input deelnemers gebiedstafel

Zuid-Kennemerland	Onderdruk	Balans	Normale pieken	Zorgelijke pieken	Structurele belasting
Sociaaleconomisch (leefbaarheid)	○	○	○		
Openbare ruimte			○	○	
Vastgoed		○		○	
Natuur				○	○
Mobiliteit				○	
Erfgoed		○			

Conclusies draagkracht

Op basis van de waardering van draagkracht tijdens de gebiedstafel, en ondersteund met de analyse van verschillende indicatoren op het gebied van draagkracht, kunnen we het volgende concluderen:

In Zuid-Kennemerland is de draagkracht van de stedelijke domeinen (sociaaleconomisch, openbare ruimte, vastgoed) gunstig beoordeeld. Dit blijkt uit de gebiedstafel en wordt bevestigd door de resultaten uit de feitelijke analyse. De draagkracht van natuur is gemiddeld, maar hierboven op komen nog de bezoekers van buiten de regio die komen voor strand, duinen en de kust. Uit de gebiedstafel blijkt dat er een aandachtspunt speelt op het domein van natuur en van mobiliteit:

- **Natuur**: In bepaalde delen van de natuur in Zuid-Kennemerland (m.n. het Nationaal Park en in delen van de Waterleidingduinen) wordt de draagkracht van natuur overschreden. Deze overschrijding door bezoekersaantallen levert natuurschade oplevert die niet meer hersteld kan worden. Vanuit ecologisch oogpunt zouden delen van de natuur op slot moeten, maar vanuit

recreatieve waarde gezien is de wens dat het toegankelijk blijft. Het merendeel van het bezoek aan Nationaal Park Zuid-Kennemerland is door inwoners uit de directe omgeving.

- **Mobiliteit:** De draagkracht van mobiliteit wordt ook op bepaalde momenten overschreden in Zuid-Kennemerland. Dit uit zich met name in verkeersdrukte, opstoppingen en parkeerproblemen door bezoekers en speelt in de hele regio. Op drukke stranddagen is dit te verwachten, maar de problematiek speelt breder en op meerdere plekken. Het goed organiseren van (duurzame) mobiliteit is een voorwaarde voor de verdere toeristische ontwikkeling van de regio.

De overige domeinen (erfgoed, vastgoed, openbare ruimte, beleidsmatig en sociaaleconomisch) worden over het algemeen gunstig beoordeeld. Er spelen mogelijk nog wel bepaalde lokale/gemeentelijke knelpunten, zoals bijvoorbeeld bij openbare ruimte waar de gemeentelijke verschillen duidelijk te zien zijn. Voor het domein van erfgoed is er sprake van onderdruk (dit geldt overigens niet voor de gemeente Haarlem, hier is sprake van balans). Het erfgoed in de deelregio kan nog meer beleefbaar worden gemaakt en bezoekers kunnen hier nog meer bijdragen aan beheer en onderhoud van erfgoed.

Samenwerking in de MRA

Hoe kan de samenwerking in de MRA behulpzaam zijn voor Zuid-Kennemerland? Tijdens de gebiedstafel is deze vraag voorgelegd aan de deelnemers. De belangrijkste uitkomsten:

- **Regionale samenwerking en marketing**. De regio ziet het belang van de MRA samenwerking. Dit vraagt om een gezamenlijke strategie om hierop passend en verstandig in te spelen en het goed te organiseren. De regio wil inzetten op een marketingstrategie in nauwe afstemming met de MRA, met als doel om elkaar beter te vinden en door te kunnen verwijzen naar elkaar.
- **Leer van elkaar**. Maak gebruik van elkaars ‘learnings’. Zo is er onderzoek gedaan naar de successen van marketingcampagnes in de MRA. Dit kan worden gedeeld en ingezet voor toekomstige campagnes. Dit kan als voorbeeld dienen voor andere (kust)regio’s binnen die MRA die te maken hebben met piekmomenten en toestroom van bezoekers.
- **Inzicht in bezoekersstromen**. Beter inzicht is noodzakelijk voor de hele MRA en is een thema dat beter bij de MRA past dan bij individuele gemeenten.
- **Bereikbaarheid en mobiliteit**. Dit is een thema dat al op de MRA agenda staat en moet blijven. Er is behoefte aan kennisdeling van goede ervaringen binnen de MRA en ook van buiten naar binnen (andere kustregio’s).
- **Samenwerken in productontwikkeling**. Het denken op MRA schaal vraagt ook om afstemming in de productontwikkeling. Wie heeft welke kwaliteiten en welke toeristisch profiel? En wat kan op welke plek toevoegen en onderscheidend zijn, of waar kan (beter) worden doorverwezen naar elkaar. Kortom: productontwikkeling mag ook regionaal op elkaar worden afgestemd.

Hamerstuk AB Recreatieschap Geestmerambacht

Vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	**27 juni 2022**

Onderwerp
Routenetwerken in Noord-Holland Infographic 2021

Het algemeen bestuur neemt kennis van
De infographic 2021 van routenetwerken in Noord-Holland met informatie over wandelen, fietsen, varen en Toeristische Overstap Punten (TOP's).

Bestuurlijke achtergrond
Geen.

Toelichting mededeling
Met gepaste trots presenteert het Routebureau in de bijlagen de infographics 2021 van routenetwerken in Noord-Holland met informatie over wandelen, fietsen, varen en Toeristische Overstap Punten (TOP's). Op de infographic ziet u in één oogopslag welke resultaten het Routebureau mede dankzij uw investeringen heeft behaald in 2021. Op de factsheet staan kilometers netwerk en aantallen route-voorzieningen per gemeente gebaseerd op gegevens uit onze databases. Ter verduidelijking is een begrippenlijst toegevoegd. U kunt beide documenten gebruiken als verantwoordingsdocument.

Bijlagen
1. Infographic routenetwerken 2021 2. Routenetwerken per gemeente 2021

Behandelaar
Mark Schoots, programmamanager Routebureau

2021 highlights

Routenetwerken Noord-Holland

Verschillende partijen realiseren, beheren en onderhouden in Noord-Holland een groot routenetwerk om te wandelen, fietsen en varen. Goede routenetwerken en toegankelijke informatie nodigen uit om naar buiten te gaan. Wij stimuleren mensen meer te gaan wandelen, fietsen of varen. Iedereen heeft immers baat bij beweging.

Uitbreiding en vernieuwing wandelnetwerk

Het aantal kilometers Wandelnetwerk Noord-Holland blijft groeien. Wandelnetwerk Amstelland is opgeleverd en geopend, Wandelnetwerk Laag Holland is uitgebreid door een koppeling te maken met Amsterdam Noord en de realisatie van Wandelnetwerk Westfriesland is officieel afgerond. De uitbreidingen in Amstelland en Laag Holland zijn samen goed voor ruim vierhonderd kilometer nieuw wandelnetwerk in de provincie. Daarnaast brengen deze kilometers Noord-Holland weer een stapje dichterbij de ambitie: “Een gebruiksvriendelijk, aaneensluitend en aantrekkelijk wandelnetwerk in Noord-Holland en daarbuiten”.

Nieuwste LF-icoonroute geopend: LF Waterlinieroute

Naast de LF Kustroute en de LF Zuiderzeeroute is nu ook de LF Waterlinieroute opgeleverd en geopend. Deze landelijke Fiets-icoonroutes vervangen oudere Langeafstand Fietsroutes (LF). Het Landelijk Fietsplatform was realisator en de provincies droegen zorg voor de financiering. De routenetwerkbeheerders nemen ter vervanging van de oude routes de nieuwe LF-icoonroutes in beheer. Voorafgaand aan de montage van de nieuwe icoonborden zijn oude LF-borden gesaneerd.

Geocaching Gooi & Vecht

In Gooi en Vechtstreek is de vernieuwde Garden of Amsterdam GeoTour gelanceerd. De GeoTour is uitgebreid van 24 naar 60 caches, het GeoTour paspoort is vernieuwd en op visitgooivecht.nl is een pagina gewijd aan Geocaching. Ook is een nieuwe Geocoin ontwikkeld. Naast de eerdere afbeeldingen van het Muiderslot en Vesting Naarden, is nu een Geocoin ‘Garden of Amsterdam Geotour’ ontwikkeld met Raadhuis Hilversum. Eind 2021 zijn al meer dan 100 nieuwe GeoTour paspoorten ingeleverd en daarmee de unieke coins uitgegeven.

Jubileums Wandelnetwerk Noord-Holland en het Noord-Hollandpad

In 2021 vierden twee belangrijke routenetwerken in de provincie Noord-Holland hun verjaardag. Wandelnetwerk Noord-Holland bestond 10 jaar en was populairder dan ooit; de website werd in 2021 bijna een miljoen keer bezocht. Ter gelegenheid van dit feestje is een mooie special in het Wandelmagazine uitgebracht. Daarnaast bestond het Noord-Hollandpad in 2021 alweer 15 jaar. Alle informatiepanelen zijn vervangen in de nieuwe, frisse huisstijl. In september heeft Gedeputeerde Ilse Zaal het nieuwe routebord bij Halfweg officieel geopend en sprak ze in een interview over o.a. de ontwikkelingen van het Noord-Hollandpad en de plannen om het wandelpad meer in te zetten om bezoekers te spreiden over de provincie en het binnenland te laten ontdekken.

Streekpad Westfriese Omringdijk in top 5 van mooiste wandelroutes Benelux

Het mooie en afwisselende Streekpad was doorgedrongen tot de laatste vijf genomineerden. Na een spannende verkiezing moest het de titel helaas aan LAW RivierPark Maasvallei laten. Al met al is het Recreatieschap Westfriesland trots dat de route tot de vijf beste wandelroutes van de Benelux behoort. Het Streekpad werd door Recreatieschap Westfriesland samen met Wandelnet ontwikkeld. De 150 kilometer lange wandeltocht loopt op en naast de dijk, die terecht wordt gezien als het monument van Westfriesland. Het Streekpad maakt het mogelijk om al wandelend van natuur, cultuur en geschiedenis te genieten.

Nieuwe verbindingen en bebording Fietsroutenetwerk

Het Fietsroutenetwerk Kop van Noord-Holland is met 17,6 kilometer uitgebreid. Het nieuwe fietspad langs de Wierdijk is geïntegreerd en er zijn nieuwe recreatieve verbindingen gemaakt tussen het voormalig eiland Wieringen en de Wieringenmeer. Daarnaast zijn alle knooppuntpanelen van het Fietsroutenetwerk Gooi & Vecht vervangen. Het kaartmateriaal is vernieuwd in de nieuwe huisstijl van Visit Gooi & Vecht en de routes zijn in afstemming met de gemeenten en natuurbeheerorganisaties geactualiseerd.

Vaarroute Rustenburg-Verlaat gereed

Met de nieuwe fiets-/wandelbrug bij Veenhuizen is het laatste knelpunt in de vaarroute tussen Rustenburg en Verlaat opgelost. Boten tot 2,40 meter hoog kunnen nu ook de passantenhaven in Opmeer bereiken. Mede dankzij de vrijwillige sluiswachters zijn de sluis en brug van Rustenburg ook doordeweeks passeerbaar. Het ‘Rondje Rustenburg’ is een populaire vaartocht.

Ruim 9 kilometer nieuw gecontracteerd boerenlandpad

Wandelnetwerk Noord-Holland is verrijkt met nog eens 9.4 kilometer gecontracteerd boerenlandpad. Er zijn paden geopend in het Westfriese Bobeldijk, de Bovenkerkerpolder van Amstelveen en in de Noorderpolder van Assendelft. Het totaal aantal kilometers gecontracteerd boerenlandpad is daardoor gestegen naar 120.4 kilometer. Wandelen door boerenland is een unieke manier om het landschap te ontdekken. Ook zorgen de paden voor afwisseling in omgeving en tussen verharde en onverharde paden; een belangrijk kenmerk van een aantrekkelijk wandelnetwerk. Agrariërs die hun land openstellen, krijgen via een subsidieregeling van de provincie Noord-Holland een vergoeding. Recreatie Noord-Holland zorgt voor de uitvoering van deze boerenlandpadregeling.

2021
facts & figures

Wandelnetwerk Noord-Holland

Wandelnetwerk in beheer km.

2021	2020	2019
3.904	3.431	3.081

Boerenlandpad in beheer km.

2021	2020	2019
120	111	106

www.wandelnetwerknoordholland.nl
unieke bezoekers per maand

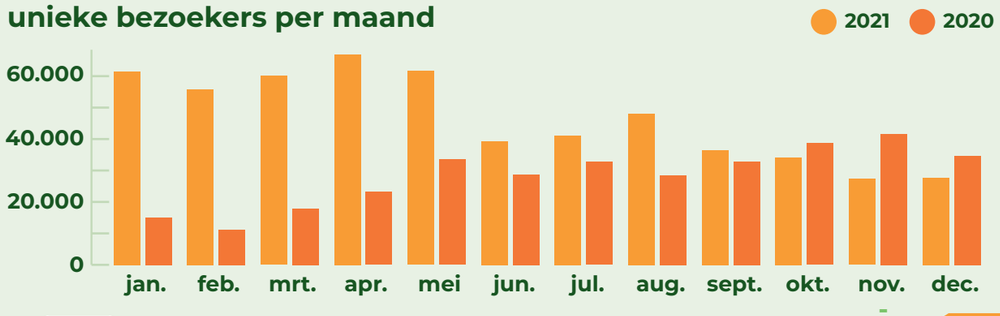

38.145 gebruikers wandelapp

8.318

3.241

Noord-Hollandpad

Aantal ambassadeurs

2021	2020	2019
39	35	31

34.263 unieke bezoekers website

1.953

1.007

Toeristische Overstappunten
per regio

Laag Holland	11	Westfriesland	8
Regio Alkmaar	11	Gooi en Vechtstreek	6
Amstelland	8	Midden Kennemerland	5
Kop van NH	8	Stad Amsterdam	4

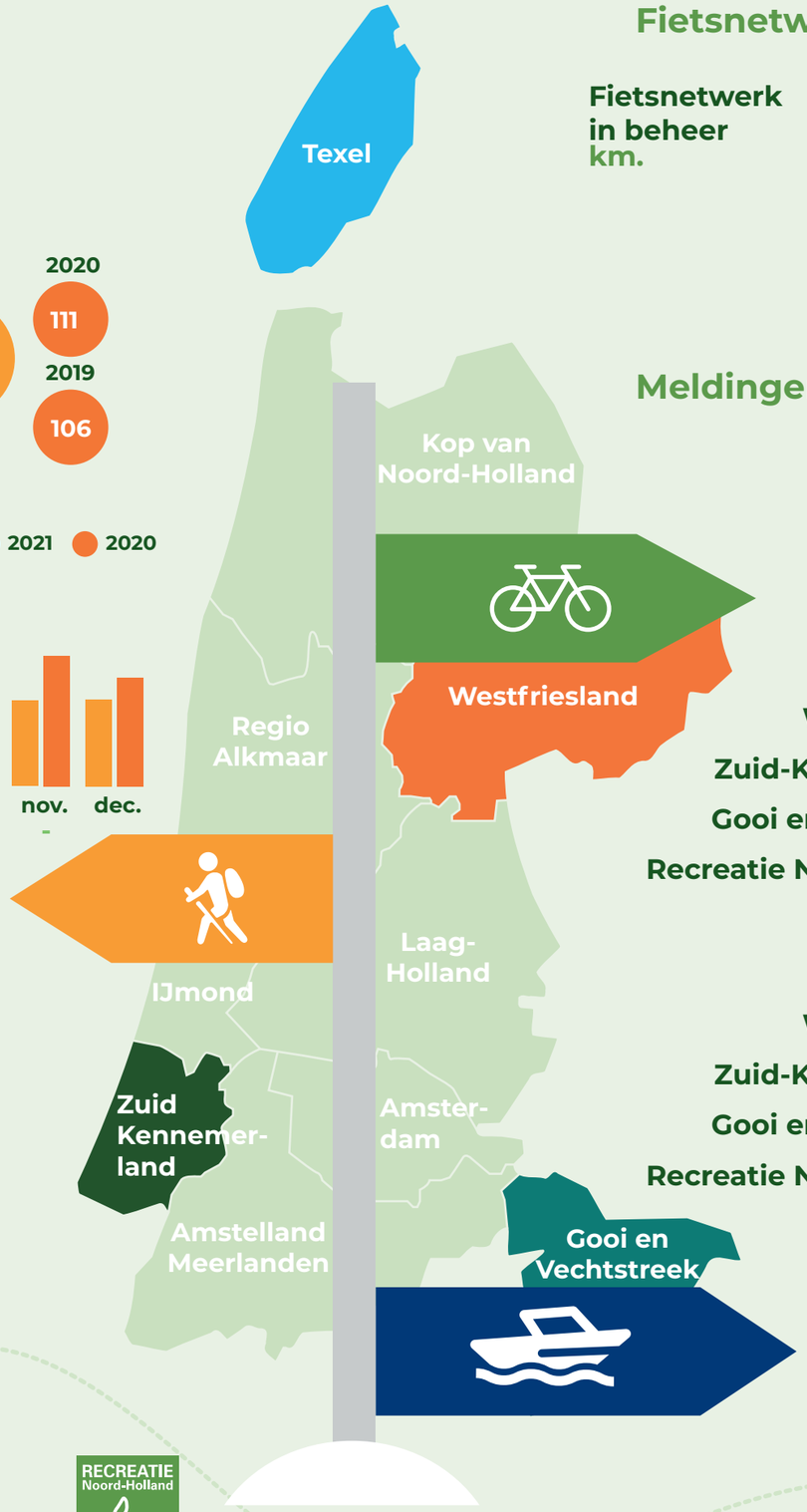

Fietsnetwerk Noord-Holland

Fietsnetwerk in beheer km.

2021	2020	2019
2.781	2.764	1.817

Aantal fiets-knooppunten in beheer

2021	2020	2019
733	726	421

Meldingen Meldpuntroutes.nl

	2021	2020	2021	2020
Aantal meldingen				
Texel	nvt	7	nvt	nvt
Westfriesland	15	5	98	67
Zuid-Kennemerland	22	31	nvt	nvt
Gooi en Vechtstreek	89	57	138	58
Recreatie Noord-Holland	171	147	400	246
Gemiddeld oplostermijn (dagen)				
Texel	nvt	3	nvt	nvt
Westfriesland	48	49	27	50
Zuid-Kennemerland	41	77	nvt	nvt
Gooi en Vechtstreek	18	195	68	89
Recreatie Noord-Holland	4	6	9	5

Vaarnetwerk Noord-Holland

Vaarroutenetwerk in beheer km.

2021	2020	2019
1.114	1.114	1.104

Dit is een uitgave van Routebureau Recreatie Noord-Holland in samenwerking met Recreatieschap Westfriesland, Visit Gooi & Vecht en met medewerking van de gemeenten in Noord-Holland.

2021
per gemeente

Routenetwerken Noord-Holland

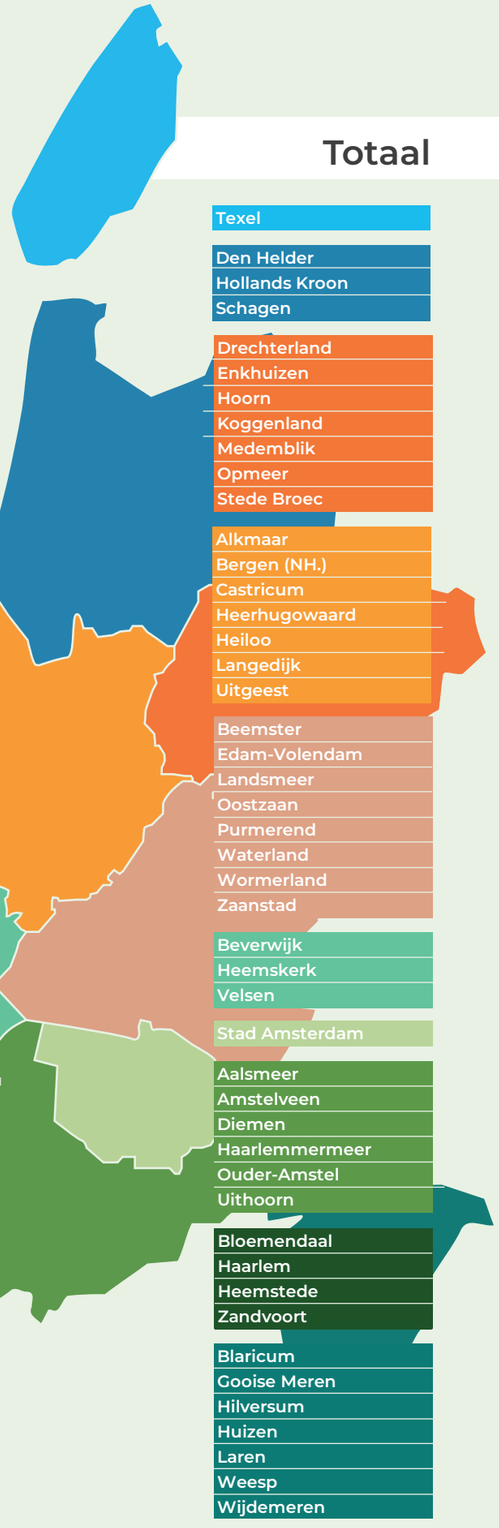

Fietsen

	Handwijzers	Kilometers	Knooppuntpanelen	Knooppuntborden	Tracéborden	Lange afstand Fietsroute borden	Onderborden
Totaal	141	2.781	733	534	5.570	827	544
Texel		175	70				
Den Helder		65	24			62	
Hollands Kroon		302	104	56	667	154	10
Schagen		158	41	11	474	45	6
Drechterland		62	17				
Enkhuizen		17	3				
Hoorn		20	4				
Koggenland		69	16				
Medemblik		119	32				
Opmeer		43	12				
Stede Broec		17	5				
Alkmaar		99	30	41	394	25	82
Bergen (NH.)		102	17	28	323	75	38
Castricum		45	10	2	248	14	36
Heerhugowaard		46	12		132		4
Heiloo		17	8	39	81		7
Langedijk		28	8	20	90		13
Uitgeest		27	6		108	14	13
Beemster		64	14	4	145	23	50
Edam-Volendam		64	13		175	83	54
Landsmeer	1	39	8	8	125		22
Oostzaan		13	4	4	72		11
Purmerend		36	18	13	189		32
Waterland		65	16	5	198	28	43
Wormerland		49	6	6	116		26
Zaanstad		83	28	14	352	37	61
Beverwijk		16	5	4	110	27	9
Heemskerk		22	6	3	450	14	4
Velsen		60	10	9	245	54	8
Stad Amsterdam	140	149	31	37	204	46	14
Aalsmeer		20	4	13	40	8	
Amstelveen		52	14	57	202		
Diemen		16	3	13	274	6	1
Haarlemmermeer		194	47	117	2	52	
Ouder-Amstel		30	5	18	64		
Uithoorn		21	4	12	90	27	
Bloemendaal		49				31	
Haarlem		51	19			2	
Heemstede		15	6				
Zandvoort		21	3				
Blaricum		14					
Gooise Meren		45					
Hilversum		53	50				
Huizen		24					
Laren		15					
Weesp		28					
Wijdemeren		63					

Wandelen

	Kilometers	Startpanelen	Informatiepunten	Keuzepalen/borden	Routepalen	Gedragsborden	Stickers/schildjes
Totaal	3.904	294	11	2.584	3.084	282	25.375
Texel	108	3		1	7	34	701
Den Helder	73	7	11	6	103	2	476
Hollands Kroon	314	24		132	195	91	2.038
Schagen	231	18		358	650	35	1.500
Drechterland	96	7		55			624
Enkhuizen	24	2		13			158
Hoorn	43	4		38			278
Koggenland	110	10		62	12	2	714
Medemblik	164	14		90	3		1.066
Opmeer	52	4		30	4	1	336
Stede Broec	33	5		29			216
Alkmaar	171	14		165	165	3	1.112
Bergen (NH.)	215	13		226	435	1	1.396
Castricum	83	7		98	102	1	540
Heerhugowaard	55	7		74	103	2	360
Heiloo	35	6		29	131	1	224
Langedijk	46	6		52	33		297
Uitgeest	37	3		27	53		241
Beemster	44	1		12	1	24	289
Edam-Volendam	70	6		40	9	28	454
Landsmeer	48	4		31	52	10	315
Oostzaan	21	2		10	60	1	137
Purmerend	44	1		32	9	2	289
Waterland	92	4		38	7	21	595
Wormerland	30	1		11			198
Zaanstad	101	5		44	33	4	656
Beverwijk	38	5		58	52		248
Heemskerk	47	7		53	44		308
Velsen	130	12		116	179		846
Stad Amsterdam	258	28		154	154	9	1.675
Aalsmeer	33	3		17	26		213
Amstelveen	130	13		87	368	6	844
Diemen	36	6		68	6		234
Haarlemmermeer	231			2	2	4	1.501
Ouder-Amstel	35	2		17	13		226
Uithoorn	26	3		11	6		170
Bloemendaal	101				2		658
Haarlem	73			10	10		475
Heemstede							
Zandvoort	39						254
Blaricum	21	2		20	7		139
Gooise Meren	82	9		66	10		534
Hilversum	108	11		88	21		705
Huizen	37	5		30	8		240
Laren	28	3		20	5		182
Weesp	42	3		27			275
Wijdemeren	68	4		37	4		440

Varen

*Het totaal aantal kilometers vaarnetwerk is per regio weergegeven, omdat gemeentegrenzen over het algemeen door het midden van de watergang lopen en er daardoor geen onderscheid kan worden gemaakt tussen de verschillende gemeenten.

	Kilometers*	Startpunten	Knooppunt-borden	Tracéborden	Keuzepunt-palen	Plaatsnaam borden	Routepalen	Landvast borden	In- en uitstap-plaats kano's
Totaal	1.114	69	199	175	51	39	127	16	13
Texel									
Den Helder									
Hollands Kroon	163	2	6	15					
Schagen		7	8	4					
		4	7	6					
Drechterland			3						
Enkhuizen									
Hoorn			2						
Koggenland	157	1	18						
Medemblik			27						
Opmeer		1	3						
Stede Broec			6						
Alkmaar		1	9	3	39		87	5	
Bergen (NH.)			2	1					
Castricum			2	6	8		12	2	
Heerhugowaard	182	2	1	1				1	
Heiloo									
Langedijk		2	10	25				1	
Uitgeest		3	2						
Beemster			4	1				1	
Edam-Volendam		4	3	2			1	2	
Landsmeer			2	12			2	1	
Oostzaan				7					
Purmerend	309	1	3	1			1		
Waterland		2	7	14	3	38		3	1
Wormerland		2	9	7	1		20		
Zaanstad		2	5	16			3		
Beverwijk									
Heemskerk									
Velsen									
Stad Amsterdam	74	11	15	40		1	1	1	
Aalsmeer		1	1	1					
Amstelveen		1							
Diemen	84		1	1					
Haarlemmermeer		2	8	1					
Ouder-Amstel			2	1				1	
Uithoorn		1							
Bloemendaal									
Haarlem	27	4	9	9				1	
Heemstede		1		1					
Zandvoort									
Blaricum									
Gooise Meren									
Hilversum	130	14	24					9	
Huizen									
Laren									
Weesp									
Wijdemeren									

Overig

	Kunstwerken	Terreinmeubilair	TOP Zuilen
Totaal	21	867	55
Texel		51	
Den Helder		4	1
Hollands Kroon		114	4
Schagen		90	3
Drechterland		3	2
Enkhuizen			
Hoorn			
Koggenland			3
Medemblik			1
Opmeer			1
Stede Broec			1
Alkmaar		17	3
Bergen (NH.)		6	2
Castricum		10	2
Heerhugowaard		6	1
Heiloo			1
Langedijk		1	1
Uitgeest		57	1
Beemster		22	1
Edam-Volendam		118	2
Landsmeer		28	2
Oostzaan		6	1
Purmerend	2	61	
Waterland	13	89	1
Wormerland		6	2
Zaanstad		14	2
Beverwijk		4	2
Heemskerk		6	1
Velsen		12	2
Stad Amsterdam	6	53	4
Aalsmeer			2
Amstelveen		9	3
Diemen		18	1
Haarlemmermeer		37	
Ouder-Amstel		8	1
Uithoorn			1
Bloemendaal			
Haarlem		7	
Heemstede			
Zandvoort			
Blaricum		1	
Gooise Meren		1	
Hilversum			
Huizen			
Laren			
Weesp			
Wijdemeren		8	

Mededeling AB Recreatieschap Geestmerambacht

Vergadering	
Adviescommissie	23 mei 2022
Dagelijks bestuur	16 juni 2022
Algemeen bestuur	**27 juni 2022**

Onderwerp
Bestuursmededeling voor raden

Het algemeen bestuur neemt kennis van
De teksten voor de nieuwsbrief Bestuursmededeling voor raden na het AB van 27 juni 2022. Na goedkeuring van de teksten wordt de Bestuursmededeling netjes vormgegeven en verzonden.

Bestuurlijke achtergrond
Het bestuur wenst de betrokkenheid van raadsleden bij het recreatieschap te vergroten. Met deze nieuwsbrief wordt hier deels in voorzien.

Toelichting mededeling
In de nieuwsbrief worden 3 of 4 punten opgenomen die in de vergadering van het algemeen bestuur aan de orde zijn gekomen. Aan de volgende punten is aandacht besteed: 1. Vaststelling Uitvoeringsprogramma 2. Instellen gebiedstafels visie 2030 3. Festivalseizoen weer geopend 4. Financiële jaarstukken

Bijlagen
Concept tekst Bestuursmededeling

Behandelaar
Afdeling Middelen, team Communicatie, Marijke van der Weijden, communicatie-adviseur.

GEESTMERAMBACHT Concept teksten Bestuursmededeling na AB 27 juni 2022

Vaststelling Uitvoeringsprogramma

Om de visie 2030 van het recreatieschap Geestmerambacht te kunnen realiseren, is in 2021 een uitvoeringsplan (UP) gemaakt. Het afgelopen jaar is er een nadere onderbouwing van de financiële situatie van het recreatieschap gemaakt en hebben de gemeenteraden kennis kunnen nemen van het UP.
De langere aanlooptijd betekent dat de planning in het UP opschuift (en daardoor de beoogde inkomstenstroom vanuit uitgiften later op gang komt) maar ook dat we meer weten en een betere invulling aan de projecten kunnen geven. Het plan is geactualiseerd en is nu definitief vastgesteld. Voor de voorbereidingskosten van de projecten ligt er een investeringsvoorstel.

We hebben het de volgende inzichten opgedaan in het afgelopen jaar:

- De gemeenteraden willen nauw betrokken blijven .
- Grootschalige ontwikkelingen kunnen op weerstand stuiten bij belanghebbenden
- Aanvragen en vergunnen van ontwikkelingen blijkt met name bij de provincie zeer tijdrovend.
- In het algemeen beginnen projecten later en duren ze langer. Dit geldt zeker voor de grote inrichtingsprojecten.
- Door samen te werken met andere partijen, kunnen goede resultaten worden bereikt.
- Ten opzichte van het moment van opstellen van de visie en het maken van de financiële kostenberekeningen zijn twee jaar verstreken, waardoor de kosten geïndexeerd moeten worden.
- Er wordt gewerkt aan een dashboard, waarmee de ontwikkeling van de realisatie van het UP beter en strakker kan worden gevolgd.

Instellen gebiedstafels visie 2030

Tijdens het opstellen van de visie 2030 heeft een uitgebreide participatie plaatsgevonden. In de visie en het uitvoeringsplan is, als vervolg daarop, het instellen van een gebiedstafel genoemd. In de tweede helft van 2022 is er meer te zeggen over de eerste uitwerkingen van een aantal projecten uit het uitvoeringsplan. Dat is het moment om de omgeving hierbij te betrekken en de gebiedstafel in te stellen. Het doel van de gebiedstafel is: het informeren en consulteren van vertegenwoordigers van belanghebbenden bij de projecten

Festivalseizoen is weer geopend

Na een moeilijke periode voor evenementen organisaties lijkt de zon weer te zijn gaan schijnen. Het algemene beeld is dat het publiek letterlijk staat te trappelen om te genieten van het festivalseizoen 2022. Ook in Geestmerambacht staan een aantal festivals op de kalender:

- 25 juni – Indian Summer Festival
- 15-18 juli – Liquicity Festival
- 3 september – Elrow Festival (onder voorbehoud)
- 10-11 september – Major Obstacle Run

Financiële jaarstukken

Jaarlijks legt het dagelijks bestuur met de jaarrekening (financiële) verantwoording af over het in het afgelopen jaar gevoerde beleid en beheer. Het dagelijks bestuur heeft in haar vergadering van 30 maart 2022 ingestemd met de financiële jaarstukken van Recreatieschap Geestmerambacht. De jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de programmabegroting 2023 zijn op 14 april 2022 voor een zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. De gemeente Dijk & Waard heeft geen zienswijze ingediend en de gemeente Alkmaar heeft een positieve zienswijze ingediend over de financiële jaarstukken.

Het algemeen bestuur stelde de jaarstukken in haar vergadering van 27 juni definitief vast.

Recreatieschappen

Uw provincie of gemeente is deelnemer in 1 of meer recreatieschappen. Deze samenwerkingsverbanden ontwikkelen, beheren en exploiteren recreatieve voorzieningen. Zij brengen in samenhang daarmee een natuurlijk milieu tot stand en een duurzaam beheer van het landschap.

GROENGEBIED AMSTELLAND

Deelnemers	Stem verhouding	Bijdrage verdeling %
Amsterdam	3	49%
Provincie NH	1	28%
Amstelveen	1	15%
Diemen	1	5%
Ouder-Amstel	1	3%

recreatieschap alkmaarder- en uitgeestermeer

Deelnemers	Stem verhouding	Bijdrage verdeling % A-UM	Bijdrage verdeling % IJ-Z
Provincie NH	1	49%	50%
Zaanstad	1	24%	20%
Beverwijk	1	4%	14%
Heemskerk	1	3%	12%
Uitgeest	1	5%	4%
Castricum	1	5%	
Heiloo	1	2%	
Alkmaar	1	7%	

recreatieschap geestmerambacht

Deelnemers	Stem verhouding	Bijdrage-verdeling %
Alkmaar	2	54%
Dijk en Waard	2	46%

Voor het recreatieschap Geestmerambacht loopt een governance onderzoek.

recreatieschap twiske-waterland

Deelnemers	Stem verhouding	Bijdrage-verdeling %*
Provincie NH	7	56%
Purmerend	7	7%
Amsterdam	6	24%
Zaanstad	5	9%
Landsmeer	4	2%
Edam-Volendam	4	1%
Oostzaan	2	1%
Waterland	2	1%
Wormerland	2	1%

* De percentages zijn afgerond.

Spaarnwoude Park

Deelnemers	Stem verhouding	Bijdrage-verdeling %
Provincie NH	2	52%
Amsterdam	1	19%
Haarlem	1	14%
Haarlemmermeer	1	10%
Velsen	1	5%

Uitvoering voor recreatieschappen

De besturen van de recreatieschappen krijgen vanaf 1 januari 2022 ondersteuning van het **Bestuursbureau voor de Recreatieschappen**. De uitvoeringsorganisatie voor de recreatieschappen is **Recreatie Noord-Holland NV.**

Regelingen en verordeningen

Afspraken met betrekking tot het recreatieschap liggen vast in de afzonderlijke **gemeenschappelijke regelingen** en in de **organisatieverordeningen.** Deze documenten en alle algemeen bestuur vergaderstukken zijn op de website van het betreffende recreatieschap te vinden.

De verantwoordelijkheid van het beleid van de recreatieschappen ligt bij een algemeen bestuur. Provinciale staten en de deelnemende gemeenteraden benoemen de leden van het algemeen bestuur. Ambtelijk krijgen de leden ondersteuning van een adviescommissie. Voor het dagelijks besturen kiezen de algemeen bestuursleden uit hun midden een dagelijks bestuur en een voorzitter.

Taken en rollen van bestuurders en uitvoerders

Voor de ‘werking’ van de recreatieschappen zijn, naast regels en inkomsten, ook bestuurders, uitvoerders en adviseurs nodig. In de organisatieverordening staan de verschillende rollen beschreven. Hieronder een verkorte weergave.

De recreatieschappen fungeren gezamenlijk als opdrachtgever van de uitvoeringsorganisatie. Het bestuursbureau ondersteunt de opdrachtgever bij deze rol.

Recreatie Noord-Holland

- is uitvoeringsorganisatie voor de 5 recreatieschappen en het Routebureau;
- zorgt voor beheer, onderhoud, exploitatie, planontwikkeling en toezicht in de recreatiegebieden. Voor de uitvoering daarvan verleent het bestuur mandaat aan het hoofd van de uitvoeringsorganisatie.

RECREATIE Noord-Holland

Advisering

Ambtelijke adviseurs

(Beleids)adviseurs van de deelnemende gemeenten en provincie.

Advisering

Recreatieschappen

Algemeen bestuur

- stelt financiële kaders vast;
- stelt beleid, investerings- en beheerplannen op;
- informeert actief over beleid en beheer.

Dagelijks bestuur

- stelt agenda algemeen bestuur op;
- voert zonodig procedures in het kader van bezwaar en beroep;
- is bevoegd privaatrechtelijk afspraken te maken;
- houdt toezicht op de uitvoering van beleid en informatievoorziening.

Afstemming

Voorzittersoverleg

- bestaat uit de voorzitters van de recreatieschappen;
- stemt af over schapsoverstijgend en gezamenlijk beleid;
- is werkgeverscommissie voor het bestuursbureau en zorgt voor feitelijke aansturing ervan;
- overlegt tenminste eenmaal per jaar.

Aandeelhouder

Opdrachtgever

Functioneel werkgever

Provincie Noord-Holland

- neemt deel in 4 van de 5 recreatieschappen;
- is enig aandeelhouder van de uitvoeringsorganisatie;
- is formeel werkgever bestuursbureau.

Provincie Noord-Holland

Formeel werkgever

Ondersteuning opdrachtgever

Bestuursbureau

- is per 1 januari 2022 voor de 5 recreatieschappen opgericht;
- voorbereiden van en adviseren over de bestuurlijke besluitvorming;
- initiëren van schapsoverstijgende beleidsvoorbereidende werkzaamheden;
- adviseren over opdrachtgeversol naar de uitvoeringsorganisatie;
- bestaat uit een secretaris, adviseur en secretarieel ondersteuner.

Raden en Staten

- benoemen bestuursleden;
- besluiten tot toe- of uittreden;
- zijn kaderstellend en controlerend;
- leveren zienswijzen op beleid, investerings- en beheerplannen.

Meer informatie:

Bestuursbureau Recreatieschappen
info@bestuursbureaurecreatie.nl

Recreatie Noord-Holland
info@recreatienoordholland.nl

1 juni 2022